

VIERDE, VIJFDE EN ZESDE ZESTAL PREKEN
BEHOREND BIJ EEN SERIE VAN 12 ZESTALLEN

Door

JOSEPH CHARLES PHILPOT

UITGEVERIJ SNEEK, KAMPEN
CA 1890 ?

STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG
2021

INHOUD 12 ZESTALLEN

VIERDE ZESTAL

19. Jesaja 27:13. Het blazen van de grote bazuin

En het zal te dien dage geschieden dat er met een grote bazuin geblazen zal worden; dan zullen die komen die in het land van Assur verloren zijn, en de heengedrevenen in het land van Egypte; en zij zullen den HEERE aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem.

20. Romeinen 5:3-5. De gouden keten van verdrukking en liefde

En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop; en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, Die ons is gegeven.

21. 1 Korinthe 3:12, 13. Eens iegelijks werk door het vuur beproefd

En indien iemand op dit fundament bouwt goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen, eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, omdat het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.

22. Johannes 8:31, 32. Het ware discipelschap

Jezus dan zei tot de Joden die in Hem geloofden: Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo bent u waarlijk Mijn discipelen, en zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.

23. Job 27:8-10. De verwachting van de huichelaar

Want wat is de hoop des huichelaars, ofschoon hij gewonnen heeft, wanneer God zijn ziel zal uittrekken? Zal God zijn geroep horen, als benauwdheid over hem komt? Zal hij zich verlustigen in den Almachtige? Zal hij God aanroepen te allen tijde?

24. Numeri 6:24-26. Israël gezegend en bewaard

De HEERE zegene u en behoede u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.

VIJFDE ZESTAL

25. Prediker 3:3, 4. Geestelijke tijden en gelegenheden

Een tijd om te doden en een tijd om te genezen; een tijd om af te breken en een tijd om te bouwen; een tijd om te wenen en een tijd om te lachen; een tijd om te kermen en een tijd om op te springen.

26. Psalm 119:130. De mededeling van licht

De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende.

27. Hebrëen 12:27, 28. De verandering van de beweeglijke en de vastigheid van de

onbeweeglijke dingen

En dit woord: Nog eenmaal, wijst aan de verandering van de beweeglijke dingen, als welke gemaakt waren; opdat blijven zouden de dingen die niet beweeglijk zijn. Daarom, also wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vast houden, door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid.

28. Jeremia 45:5. Het leven, gegeven tot een buit

En zoudt ge u grote dingen zoeken? Zoek ze niet; want zie, Ik breng een kwaad over alle vlees, spreekt de HEERE; maar Ik zal u uw levens tot een buit geven, in alle plaatsen waar u zult heentrekken.

29. Psalm 63:9. De geestelijke najaging

Mijn ziel kleeft U achteraan; Uw rechterhand ondersteunt mij.

30. Psalm 74:9a. Tekenen gezien en niet gezien

Wij zien onze tekenen niet.

ZESDE ZESTAL

31. Jesaja 45:2, 3. De schatten, die in de duisternis zijn

Ik zal voor uw aangezicht gaan en Ik zal de kromme wegen recht maken; de koperen deuren zal Ik verbreken en de ijzeren grendelen zal Ik in stukken slaan. En Ik zal u geven de schatten die in de duisternissen zijn en de verborgen rijkdommen, opdat u moogt weten dat Ik de HEERE ben, Die u bij uw naam roept, de God Israëls;

32. 1 Petrus 5:10. Lijden, en de weldaden daaruit voortvloeiende.

De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig tijd zullen geleden hebben, Dezelve volmake, bevestig, versterke en fundere ulieden.

33. Psalm 39:8, 9. Het geroep en het gebed van een wachtende ziel.

En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop, die is op U. Verlos mij van al mijn overtredingen; stel mij niet tot een smaad des dwazen.

34. Openbaringen 12:10, 11. De verklager van de broederen overwonnen en neergeworpen

En ik hoorde een grote stem, zeggende in den hemel: Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden onzes Gods, en de macht van Zijn Christus; want de verklager onzer broederen, die hen verklaagde voor onzen God dag en nacht, is neergeworpen. En zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams en door het woord hunner getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.

35. Jesaja 32:2, 3. De schuilplaats van de vermoeide pelgrim

En een Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen de storm; als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land. En de ogen dergenen die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen die

horen, zullen opmerken.

ZEVENDE t/m TWAALFDE ZESTAL. Niet in dit document opgenomen

36. 1 Petrus 2:4, 5. De levende Steen, van de mensen verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar

VIERDE ZESTAL

19. Tekst: Jesaja 27:13

En het zal te dien dage geschieden dat er met een grote bazuin geblazen zal worden; dan zullen die komen die in het land van Assur verloren zijn, en de heengedrevenen in het land van Egypte; en zij zullen den HEERE aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem.

Hoe dikwijls treffen wij in de profeten, en bijzonder in Jesaja, de uitdrukking aan: 'De dag des HEEREN;' en soms, in kortere woorden, gelijk in onze tekst: 'Te dien dage.' Meest altijd zijn aan de woorden: 'Te dien dage,' en 'de dag des HEEREN,' grote en gedenkwaardige gebeurtenissen verbonden. Er moet dan wel iets merkwaardigs zijn in deze uitdrukking, daar ze zo menigmaal voorkomt, en zulke gewichtige voorvallen aan haar verbonden zijn. En gelijk bovendien van onze tekst gezegd mag worden, dat hij geheel op die woorden, als op zijn aspunt steunt, zo zal het niet ondienstig zijn, enige ogenblikken te besteden, om van mening te onderzoeken. Als vanzelf leiden ons deze woorden tot dit denkbeeld, dat het een dag of tijd is (want wij behoeven die niet te bepalen tot een tijdstip van vierentwintig uur), waarin de Heere alles zal zijn, en wanneer Hij op het zichtbaarste Zijn grootheid en kracht zal openbaren, en Zijn arm zo nadrukkelijk zal ontbloten, dat het geheel Zijn dag zal wezen; met andere woorden: het zal een dag zijn, waarin de mens niets zal zijn, en God 'Alles in allen.'

Wij denken bij deze uitdrukking dus in de eerste plaats, dat het een dag van kracht is. Maar als wij letten op de samenhang bij de onderscheiden plaatsen waarin deze uitdrukking voorkomt, dan ontdekken wij, dat er soms van gesproken wordt als van een dag van grote ellende en benauwdheid, en soms van een dag van barmhartigheid en uitredding. Zo lezen wij bij één van de profeten: 'Wee dien die des HEEREN dag begeren! Waartoe toch zal ulieden de dag des HEEREN zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht. Zal dan niet des HEEREN dag duisternis zijn en geen licht? En donkerheid, zodat er geen glans aan zij?', Amos 5:18, 20. En opnieuw: 'De dag des HEEREN komt, want hij is nabij; een dag van duisternis en donkerheid, een dag van wolken en dikke duisterheid, als de dageraad uitgespreid over de bergen', Joël 2:1, 2. Zo lezen wij ook: 'O wee; want die dag is zo groot, dat zijns gelijke niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden', Jer. 30:7. Op andere plaatsen, en dat in veel groter getal, lezen wij van de dag des HEEREN als van een dag van bijzondere uitredding en verlossing. 'Te dien dage zal dit lied gezongen worden in het land van Juda.' 'Te dienzelfen dage zult u zeggen: Ik dank U, HEERE, dat u toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en u troost mij', Jes. 12:1.

Zo ook lezen wij in onze tekst: 'En het zal te dien dage geschieden dat er met een grote bazuin geblazen zal worden.' - de bazuin van de verlossing.

Maar hoe kunnen wij deze twee verschillende bedoelingen van één en hetzelfde woord met elkaar vereffenen, en de Schriftuur eenstemmig en niet strijdig met zichzelf laten zijn, als er nu eens van de dag des HEEREN gesproken wordt, als van een dag van el-

lende, en dan weer als van een dag van verlossing, nu eens als van een dag van rampzaligheid, en dan eens als van een dag van barmhartigheid? Het is niet zeer moeilijk, dit in overeenstemming te brengen. De dag des HEEREN is die bijzondere tijd of gelegenheid, wanneer de HEERE Zijn hand uitstrekt, en Zijn almachtige kracht openbaart. Het is dan even zowel 'de dag des HEEREN,' wanneer Hij terneerslaat, als dat Hij opbeurt, wanneer Hij Zijn hand uitstrekt te wonden en te doden, als dat Hij geneest en levend maakt. Zo beschrijft de beweldadigde Hanna beide deze werken des HEEREN in haar lofzang: 'De HEERE doodt en maakt levend; Hij doet ter helle nederdalen, en Hij doet weder opkomen.' Gelijk het beide Zijn werk is, zo is het ook desgelijks Zijn dag. Bovendien laat zich deze schijnstrijdigheid vereffen, als wij opmerken dat het een dag van de verlossing zal zijn voor Gods vrienden, een dag van de verwoesting voor Gods vijanden, waarvan de Rode Zee een treffend getuigenis draagt.

Ongetwijfeld had de profeet ook het oog op die grote dag, die nog steeds te komen staat - een dag, waarin er een grotere openbaring van de mogendheden des HEEREN zal gezien worden, dan de aarde immer ondervonden heeft.

Maar om niet langer bij dit punt te vertoeven, wenden wij ons ineens tot onze tekst, waarin wij, naar mijn zienswijze, drie zaken hebben op te merken:

I. Het blazen van de grote bazuin.

II. De personen, in wiens oren en harten deze grote bazuin gehoord wordt.

III. De uitwerking, die het blazen van die grote bazuin teweegbrengt.

I. Het blazen van de grote bazuin.

Het schijnt wel, dat tussen het blazen van deze bazuin en het blazen van de trompetten, waarvan wij in de wet van Mozes lezen, enige betrekking bestaat. U zult u herinneren, dat God aan Mozes (Num. 10) gebod, twee zilveren trompetten te maken, die bij alle grote en plechtige gelegenheden moesten geblazen worden. 'Maak u,' zo lezen wij daar in het 2e vers, - 'Maak u twee zilveren trompetten; van dicht werk zult u ze maken, en zij zullen u zijn tot een samenroeping van de vergadering, en tot optocht van de legers.' Met deze trompetten werd soms ten strijde geblazen. 'En wanneer gijlieden in uw land ten strijde zult trekken tegen den vijand, die u benauwt, zult u ook met die trompetten een gebroken geklank maken; zo zal uwer gedacht worden voor het aangezicht des HEEREN uws Gods, en u zult van uw vijanden verlost worden. Desgelijks ten dage uwer vrolijkheid, en in uw gezette hoogtijden, en in de beginselen uwer maanden, zult u ook met de trompetten blazen over uw brandoffers en over uw dankoffers; en zij zullen u ter gedachtenis zijn voor het aangezicht uws Gods: *Ik ben de HEERE uw God!*'

Dus werden ze op elke dag van vrolijkheid, iedere gezette hoogtijd en elke nieuwe maand opgeroepen, door het geluid van de zilveren trompet. Maar er was een gelegenheid, waarbij de trompet op een bijzondere wijze geblazen werd - de dag des geklanks. Zo lezen wij in Lev. 25:9 'Daarna zult u in de zevende maand, op den tiende van de maand, de bazuin des geklanks doen doorgaan; op den verzoendag zult u de bazuin doen doorgaan in uw hele land' In onze tekst schijnt een bijzondere betrekking te bestaan met het blazen van deze grote bazuin in het begin van het Jubeljaar; want het bijzonder kenmerk van die trompet was, dat ze 'luid van klank was, en door het hele land geblazen werd.'

Beschouwen wij het dus in een geestelijk en bevindelijk licht, dan moet ongetwijfeld het blazen van de grote bazuin betekenen, de prediking van het Evangelie, het zoet en

aangenaam geschal van vrije genade - de verkondiging van barmhartigheid, vergeving en zaligheid door het bloed van het Lam. In geen geval duldt het een andere uitleg, want voor het bazuingeklank van het Jubeljaar kan er anders geen gelijkenis worden gevonden; daar op dat geluid, alle gebannen Israëlieten tot hun stad en geslacht wederkeerden, alle schulden werden doorgehaald, en iedere verpande akker tot zijn oorspronkelijke bezitter terugkeerde. Deze grote bazuin wordt dan geestelijkerwijs geblazen, als het Evangelie getrouw verkondigd wordt. Maar dat wij het niet vergeten, dat, hoewel de mens deze bazuin aan zijn mond mag stellen, het nochtans Gods Geest is, Die door dezelve moet blazen. Hij is het, Die te spreken geeft, - Hij is het, Die aan die bazuin een bekoorlijke melodie geeft; want alleen Zijn stem raakt het hart.

II. De personen, in wiens oren en harten deze grote bazuin gehoord wordt.

Maar voor wij, met Gods zegen, meer van nabij de toon, - de aangename, zoetluidende melodie van deze grote bazuin beschouwen, zien wij eerst, gelijk wij ons voorstelden, op de personen, tot wie deze bazuin in het bijzonder geblazen wordt. Deze worden in twee klassen gesplitst: 'verlorenen' en 'heengedrevenen.' En gelijk de bazuin in het bijzonder tot hen geblazen wordt, zo leiden wij daar reeds uit af, dat ze alleen voor hen geblazen wordt. Inderdaad, geen ander vraagt ernaar; geen ander bekommert zich over van luidende klanken; in alle andere oren zijn haar tonen niets dan de onzinnigste wanklanken.

A. Maar, in welk een vreemde toestand moeten ze in zielsbevinding zijn, vóórdat hun oren open zijn voor de klanken van deze evangelische bazuin? 'Verloren!' Velen van des Heeren arm geslacht zijn daar; inderdaad ze zijn allen daar, voor en aleer ze de bazuin horen, die hen beveelt te geloven, zich te verblijden, en te leven.

1. Er zijn er, die zich 'verloren' gevoelen onder overtuiging van zonde, met diepe benauwdheid en angsten van het gemoed. Hun geweten zegt hun, dat God tegen hen ontstoken is - de brandende druppelen van Zijn heilige toorn zijn in hun zielen gevallen. Wanneer de schuld en last van de zonde zo op hun geweten drukken, dan moeten ze zich noodwendig 'verloren' gevoelen, want wat is er vóór hen, of wat blijft hen over dan de helse kuil? En inderdaad, zij zijn 'verloren,' want gelijk David van zichzelf sprak, zo 'is er maar één schrede, tussen hen en de dood.'

2. Anderen van Gods volk, nadat de Heere Zichzelf aan hun zielen ontdekt, en hun te gevoelen gegeven heeft hun aandeel aan de Heere Jezus Christus, en zo een gezegende verzekering van Zijn barmhartigheid hun bevestigd heeft, gevoelen zich nog dikwijls, door de kracht van de verzoeking 'verloren.' Er zijn er, die deze tweede stelling betwijfelen. Maar dan verwijs ik naar Davids zaak. Had David niet de plechtige beloften van God ontvangen, dat hij op Israëls troon zou zitten? En evenwel, toen Saul hem vervolgde, zei David in zijn hart: ik zal nog één van de dagen door Sauls hand omkomen.' Had Samuël hem niet met de heilige zalfolie gezalfd; en geloofde David het toen niet even zeker als dat hij een bestaan had, dat hij op de troon zou zitten? Geen mens nu kan sterker getuigenis en vaster verzekering van zijn geestelijke zaligheid hebben, dan David van zijn uitwendig heil ontvangen had; - want in de belofte van de troon, had God ongetwijfeld opgesloten de verlossing van Saul. En evenwel was David bevreesd, door zijn hand om te zullen komen. En waarom zou diezelfde vrees niet in het hart kunnen bestaan, onder gelijke omstandigheden? Indien Davids geloof bezwijken kon, wie zou het zijne voor onbeweeglijk rekenen? Davids verzekering kon zich, door de grootheid van het gevaar, niet staande houden; en dat, nadat de Heere hem de verzekering gegeven had, dat

hij de troon van het koninkrijk bestijgen zou. Zo kan ook een waar kind van God, door de kracht van de verzoeking, de aanvallen van de satan, en de vurige pijlen, die in zijn gemoed geworpen werden, tot die staat gebracht worden, dat het zich in zijn ziel zowel verloren gevoelt, als David dat in het lichaam ondervond.

3. Nog eens, indien de Heere enige van Zijn kinderen - gelijk het Hem soms naar Zijn wijsheid goeddukt, - van Hem laat afdwalen tot de afgoden, dan geraken ze in een koude en dodige staat, en hebben ook dikwijls veel twijfelingen en vrezen, of ze niet misleid en geheel bedrogen zijn en aan hun eigen wegen zijn overgelaten. Vervuld met vreze, gevoelen ze zich verloren; in hun gewaarwordingen zijn ze op de rand van het verderf. Zij zullen niet, en kunnen niet verloren gaan, want ze worden door het voornemen en de genade Gods ondersteund; maar, in zichzelf zonder hulp zijnde, 'zichzelf verdorven' hebbende gelijk Efraïm, zijn ze verloren - geheel verloren in hun gevoel.

Voor dezen nu is het, dat de grote bazuin geblazen wordt. En het moet een grote bazuin zijn, want ze zijn grote zondaars; - ze heeft overluid barmhartigheid en vergeving te verkondigen; want zonde, vlees en satan hebben hun de oren zo toegestopt, dat ze sterke en krachtige tonen behoeven, om die te doorboren en het hart te raken.

4. Anderen van Gods volk gevoelen zich 'verloren,' omdat ze niet die openbaringen van Gods vergevende liefde ontvingen, waar anderen mee bevoorrecht zijn. En, dus geen klare getuigenissen noch heldere bewijzen hebbende, is het hun, als hadden ze geen wezenlijk aandeel en belang in de dingen Gods, en zo gevoelen ze zich menigmaal 'verloren.' Velen van 's Heeren volk verbergen deze gewaarwordingen op het zorgvuldigst in hun harten. Waren zij, in alles wat ze gevoelden en vreesden, vrij en rondborstig in hun belijdenis, dan zouden velen het inderdaad bekennen, dat ze verloren zijn; maar te midden van de vrijmoedige belijdenis van anderen, zijn ze te vreesachtig of te beschaamd, om hun vrees te openbaren.

B. Maar behalve dezen lezen wij ook van: 'heengedrevenen;' en gelijk er zijn, 'die in het land van Assur verloren zijn,' zo zijn er ook 'heengedrevenen in het land van Egypte.' Maar wat zegt het, een 'heengedrevene' te zijn? Jona verklaart ons dit op een eigenaardige wijze, als hij zegt: 'Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen.' Van Gods aangezicht te zijn verstoten of uitgestoten, is een heengedrevene te zijn. Een zondaar is in zijn gevoel een heengedrevene voor Gods aangezicht, als hij zichzelf al te walgelijk, al te vuil, al te snood, al te zondig beschouwt, om bij God te wonen; en daarom, vanwege zijn vuilheid en afval, is hij slechts bekwaam om weggedreven, uit Gods tegenwoordigheid verstoten te worden; want alles, wat verontreinigt is, kan in Zijn tegenwoordigheid niet verkeren. Alleen dan, wanneer de zonde aan het hart en geweten ontdekt wordt, bij uitnemendheid zondigende te zijn, dan beginnen wij een walg te hebben aan onszelf vanwege onze menigvuldige gruwelen. Zo was het met Jesaja in de tempel (Jes. 6:5); met Job in de gracht (Job 9:31); met Daniël bij de rivier (Dan. 10:8); met Petrus in het schip (Luk. 5:8), en met Jona in de buik van de walvis (Jona 2); zij allen zagen licht in Gods licht, en gevoelden de zonde bovenmate zondigend te zijn.

Zonde, zonde! - die ijselijke zonde doet onszelf een heengedrevene gevoelen. Wanneer er geen gevoelige toegang is tot Gods tegenwoordigheid, wanneer onze gebeden afgesloten schijnen te zijn, wanneer er geen antwoord op onze smekingen is, wanneer de hemel boven ons als koper en ijzer is, wanneer er geen nederdruiping is van de dauw Zijns welbehagens, en geen genadige toelaching van Zijn vriendelijk aangezicht, dan is dit de

gewaarwording van de ziel: 'Ik ben uitgestoten' - een 'heengedrevene' - 'voor Gods aangezicht!' Zo wordt Gods Kerk beschreven (Ezech. 16), onder het beeld van een pasgeboren kind, dat 'op het vlakke des velds geworpen is;' - dat gevoelde David, toen hij zei: 'Verwerp mij niet van Uw aangezicht' dat was de gewaarwording van Heman, als hij uitriep: 'HEERE! waarom verstoot u mijn ziel, en verbergt Uw aanschijn voor mij;' dat wist ook Jeremia, als hij verklaarde: 'De wateren vloeiden over mijn hoofd; toen zei ik: ik ben afgesneden!' Zelfs de allerheiligsten gevoelden zich, wanneer er zonde tussen God en hun ziel was, óf heengedreven, óf dat zij dat waardig waren.

En waar deze bevinding in de ziel is met betrekking tot God, daar doet ze een mens, enigermate in zijn gevoel, ook een heengedrevene - (d.i. een uitgestotene) zijn van de Kerk en van Gods volk. Daar is het de taal: 'ik gevoel mij veel te snood, al te vuil, al te walgelijk, al te verdorven, dan dat ze iets met mij zouden te doen willen hebben, of dat ik mij bij hen zou voegen.' Een heengedrevene van God te zijn, is ook een heengedrevene van Zijn heiligen te wezen. Menigeen wordt door deze gewaarwordingen teruggehouden om zich bij de gemeente te voegen, of zich met Gods volk te verbinden; daar zijn er, die zich daardoor zelfs onttrekken van de godsdienst, van het lezen van de Heilige Schrift, of van het bijzonder gebed, zichzelf als een uitgestotene van God en de mensen aanziende. Door de wereld als een zwaarmoedige geestdrijver uitgeworpen te worden, en zichzelf buiten de kring van Gods volk te stellen, zo iemand mag wel de woorden van **Mr. Hart** gebruiken:

*Een zondaar door de storm van zond' en schuld gedreven;
Van wien men zegt, dat hij Gods rijk beroert en deert;
Die zich in eigen oog met vuilheid ziet doorweven,
En voor Gods majesteit geen loon maar recht begeert. –
Een zondaar, die te goed voor dezen wordt geheten,
Voor genen weêr te snood - hoe deerlijk in zijn lot! –
Van allen doorgehaald; maar niet van Eén vergeten:
Hij steun' en bouw' alleen op vrije gunst van God.'*

Dit zijn de karakters: 'verlorenen' en 'heengedrevenen,' voor welke de grote bazuin wordt geblazen. Dezulken heten een Evangelie van vrije genade welkom! want het opent voor hen de enige deur van de hoop. Een Evangelie, dat van plichtgeloof spreekt zal hen nooit passen. Zij zijn al te diep gezonken, al te ver gegaan, en in hun gewaarwordingen al te onherstelbaar verloren, dan dat iets dan barmhartigheid hen zou uittrekken; niets dan genade kan hen behouden. Het is geen kleine zaligheid, noch een gering Evangelie, of een kleine Zaligmaker, die dezulken past; o nee! het moet vrij, soeverein, onderscheiden, bij uitnemendheid overvloedig zijn, of het is hun niets waard. Zodat die dingen, welke op het eerste aanzien de ziel het verste van God afzetten, juist datgene is, wat door zijn uitkomst bewijst, haar het dichtste tot God te voeren; waarom ook integendeel die dingen, welke naar 's mensen berekening hen nabij God brengen, in Gods ogen juist datgene is, wat hen verre van Hem verwijderd houdt. Ziet daaromtrent die twee personen in de tempel.

Beschouw de hoogmoedige farizeeër, wel te moede en opgebeurd met zijn eigen gerechtigheid! Was die man, - zoals zijn gedachten waren, nabij God? - Geenszins! En wat zette hem zover van God af? - Zijn eigen gerechtigheid; die juist scheidde hem zover van God - de trotsheid, die hij op zijn daden en plichten stelde. Beschouwt nu daarentegen de tollenaar, die naar zijn eigen gewaarwordingen inderdaad verre van God

was, want 'hij durfde zijn ogen niet opheffen naar de hemel.' Maar wie was het dichtst bij God, de tollenaar met zijn verbroken hart, of de eigengerechte farizeeër? Zo ook, wanneer een mens zich door zijn goede daden en plichten, door zijn gehoorzaamheid en goed gedrag dicht bij God waant, stoot hij zich juist door deze eigengerechtigheid verre van God af; want hij veracht heimelijk het Evangelie, maakt zich van zichzelf een zalig-maker, en stort dus minachting en smaad op het bloed en het lijden des kruises van de Zoon van God.

Zo wordt een arm, schuldig zondaar, die in zijn eigen schatting verloren, en een rampzalig en aller-ellendigst heengedrevene is, nabij God gebracht door de rechtvaardigheid van het Evangelie; terwijl de farizeeër verre van God wordt gehouden door de muren van de eigengerechtigheid, die zijn eigen handen hebben opgebouwd en gepleisterd. Het Evangelie heeft voor verlorenen en heengedrevenen zulke aangename tonen. En waarom? Omdat het hen zegt, dat het werk van Christus een volbracht werk is - dat het bloed van Jezus Christus van alle zonden reinigt; - omdat het aan hen verzekert, dat Zijn gerechtigheid is 'tot allen, en over allen, die geloven;' - omdat het luide verkondigt: ontferming over rampzaligen, vergeving voor schuldigen, zaligheid voor verlorenen; en dat, waar de zonde is meerder geworden, de genade veel meer overvloedig is geweest.'

Maar er is meer nodig, dan het bloot uitwendig geluid van het Evangelie. Velen van Gods arme kinderen, die in hun eigen gevoel geheel verloren zijn, mogen een Evangelie van vrije genade in al haar reinheid horen prediken, en evenwel slechts daardoor veroordeeld worden, omdat ze niet bij machte zijn dat aan te nemen, te geloven noch te bevestigen. Het schijnt dus alleen hun ellende, te gevoelen dat het Evangelie door anderen genoten wordt, terwijl ze zich daarvan geen greintje kunnen toe-eigenen. Maar wanneer de dierbare Heilige Geest de grote bazuin aan de mond zet, dan heeft ze niet alleen voor het oor, maar ook voor het hart een aangenaam geluid. Dan is de ziel open, om het aan te nemen; en van lieflijke klanken vinden daar een aangename echo, wanneer de Geest vergevende ontferming verkondigt.

Maar wat is eigenlijk het Evangelie? Wij spreken zoveel van evangelische prediking, van een Evangelie van de vrije genade en wat zulks meer is, en ze willen geen leraars horen, zo ze niet het Evangelie van de vrije genade prediken. Maar wat is dat alles? Wij kunnen het Evangelie in onze hoofden en op onze lippen hebben, en evenwel niet het minste van het Evangelie in onze harten; wij kunnen noch voelen nooit behoefte aan het Evangelie in onze harten te hebben, totdat wij in die omstandigheden gebracht zijn, waarin het Evangelie ons te pas kan komen. Maar o, hoe benauwend is het een kind van God, terwijl hij door dit gedeelte van de bevinding gaat; hoe wordt zijn gemoed geoefend, zijn consciëntie belast en zijn ziel gepijnigd met duizend twijfelingen, vrezen en bekommelingen!

En evenwel, hoe goed is het voor hem aldus geoefend te worden! Het opent zijn oor voor het Evangelie, maakt hem vat- en ontvangbaar voor deszelfs klanken, en maakt hem op een gevoelige en bevindelijke wijze bekend één van die onderwerpen te zijn, voor welke de Heere Jezus kwam, om ze zalig te maken; want 'het is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben', 1 Tim. 1:15; 4:9. Christus kwam 'niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering.' Hij kwam 'om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was.' Deze tijding past hem; want hij voelt zichzelf niet een gewoon zondaar, maar de grootste, de voornaamste van alle zondaren; geen gewoon

overtreder, maar een opperste aller muiters; een wanhopig, buitenmate ellendig, goddeloos schepsel, zodat de diepten van zijn ondeugend hart bodem- en grenzeloos schijnen te zijn. Een Evangelie dus, belemmerd en geboeid door voorwaarden, beroofd en losgescheurd van zijn volheid en vrijheid, vermengd en verlaagd met- en door het water van 's mensen bekwaamheid en hoedanigheden, is voor hem geen Evangelie. Het raakt zijn hart niet, komt niet tot zijn ziel, roert zijn geweten niet, vertedert zijn geest niet, en verwekt geloof, hoop noch liefde. Niets is zo wonderbaarlijk en verborgen als het werk van de genade. Het is wonderbaar in zijn neerwerping, en wonderbaar in zijn opbeuring; en het is even zo verborgen als wonderbaar.

Veronderstelt u een 'verlorene' en weggedrevene.' Stond het aan hem, hij zou geen van beide zijn; ook heeft hij zichzelf geen van beide gemaakt. Maar hij is een zodanige, en hij moet of hulp ontvangen of sterven. Nu, voor zulk één is alles, behalve een Evangelie van vrije genade, enkel spotternij. Het is niets dan schimp, om een man, die op het punt staat van te verdrinken, dan te gebieden dat hij met zwemmen zijn leven moet redden. Spring erin en red hem. Wanneer hij aan de oever gebracht is, zal hij zijn verlosser zegenen. Niets is voor een arme, schuldige heengedrevene zo zalig, als het Evangelie te geloven, en nochtans is er niets zo bezwaarlijk voor hem, als dat Evangelie aan te nemen; want hij kan daaruit geen vertroosting voor zichzelf afleiden, zo ze hem niet toegepast wordt door vrije, soevereine en overvloeiende genade. De woorden: 'vrije, soevereine en overvloeiende genade,' zijn gemakkelijk te leren; maar niemand verstaat van betekenis, buiten de toepassing door de Heilige Geest aan het hart.

'Heil zij u!' - zo roepen wij allen toe, die in hun gevoel verlorenen en heengedrevenen zijn, want dat zijn de enige, die weten wat een bediening van de vrije genade is. Bij ieder ander moet er nog altijd de één of andere plicht verricht worden; de lage, zich schuilhoudende eigengerechtigheid is nog niet uitgeroeid. Bij anderen is er nog altijd iets van het eigen ik op de bodem, totdat de beproevende en benauwende gewaarwordingen, die de verlorene en heengedrevene gevoelt, gelijk een bezem worden, om de ellendige metgezel - de eigengerechtigheid, uit te roeien. De hoeken en holen moeten uitgeroeid. Daar moet geen geloof, noch hoop, noch gehoorzaamheid uit plicht zijn. Maar als een mens in zijn ziel maar zeer geoefend wordt: zonde, satan, verzoeking, een hart en een verdorven natuur, met hele benden van lusten en verdorvenheden in volle woede tegen hem optrekkende, hij zal zichzelf gevoelen: een arm, ellendig schepsel zonder hoop of hulp.

Maar er mocht gevraagd worden: of er geen gemakkelijker weg is, om het Evangelie te leren kennen, dan deze? Nee. Moeten wij dan volstrekt eerst verloren worden, vóór het Evangelie ons kan zaligmaken, en heengedreven, vóór het Evangelie ons kan omvatten? Ja, gewis! want wij zijn al dezulken. Het Evangelie maakt ons zo niet, maar het vindt ons zo. Dit was ook de belijdenis, die de Heere in de mond van de Israëliet legde, als deze voor het altaar stond: 'Mijn vader was een bedorven Syriër', Deut. 26:5. Als wij onszelf als een verlorene beschouwen en gevoelen, dan zien en gevoelen wij onze wezenlijke aard. Het is gelijk iemand, die aan tering lijdt, en voor het eerst de natuur van zijn ongemak leert kennen. Te zeggen, dat het zo is, maakt hem zo niet. Het is voor hem slechts de bekendmaking van een vreselijke verborgenheid. Nu, zo zou zulk een afnemende zieke een wonderbare genezing niet welkom heten en met welgevallen omhelzen. En zou hij het geneesmiddel afwijzen, omdat het hem volmaakt herstelt zonder dat hij zichzelf eerst enigszins beter maakt? Zo ook met het Evangelie. Het ontdekt een gewis, een onfeilbaar geneesmiddel; maar vóór wij onszelf verloren gevoelen, verachten

en versmaden wij het.

Wie ging er ooit naar Jezus heen, Vóórdat zijn eigen hoop verdween?

III. De uitwerking, die het blazen van die grote bazuin teweegbrengt.

Maar welke zijn de uitwerkselen, die op het blazen van de grote bazuin, door van luide en aangename klanken, teweeggebracht worden? - *Dan zullen die komen, die in het land van Assur verloren zijn, en de heengedrevenen in het land van Egypte; en zij zullen den HEERE aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem.* Vóór die tijd konden zij niet komen. In hun verloren toestand konden ze slechts zuchten, kermen en roepen; als heengedrevenen was er geen toegang tot God, geen kracht om te geloven, te hopen noch lief te hebben. Maar wanneer de gezegende klanken van de evangelische bazuin in de ziel gehoord worden, dan worden al deze hindernissen weggenomen, en daar is een 'komen' tot God. Hierbij nu kunnen wij weten, of wij het Evangelie in onze harten ontvangen hebben.

Wat werkt het gepredikte Evangelie bij de meeste hoorders uit? - Niets met al. Zij worden daardoor niet aangedaan, teder en week gemaakt, noch veranderd; het heeft niet de minste Goddelijke uitwerking op hen. Velen horen jarenlang de verkondiging van het Evangelie, maar blijven dezelfde, ja, worden niet zelden erger; - worden, (om mij zo eens uit te drukken,) evangelisch verhard. Als de hamer niet week maakt of stuk slaat, maakt hij harder, gelijk ons het aambeeld van de smid leert. Hoe zwaarder de slagen treffen, des te dichter en harder wordt het staal.

Het is een droevige zaak, onder het Evangelie te zitten; zonder daaraan behoefte te hebben. De farizeeën, die Jezus waarnamen, toen Hij de mens met de verdorde hand gezond maakte, werden verhard door een wonder van de genade voor hun ogen; daar was bij hen geen opening noch behoefte voor een wonder. Maar waar een geopende deur voor ontferming is, gelijk bij de verlorenen en heengedrevenen als hij de Evangeliebazuin hoort, zijn van tonen zijn ziel aangenaam, en hij komt. Dit komen wijst aan, dat hij de bazuin heeft gehoord. Wanneer de krijgsknecht het geluid van de trom hoort, verricht hij met haast wat die hem door haar slag te kennen geeft. Roept zij hem tot de legerplaats, hij komt zonder uitstel. Zo ook, wanneer een kind van God de bazuin, een wederkeren - een terugroepen hoort blazen, komt het, en zijn komen geeft te kennen, dat hij het geluid hoorde en van betekenis verstond.

Maar hoe komt die zondaar? Hij komt, gelijk het Evangelie hem beveelt - tot Jezus: 'Komt tot Mij allen, die vermoeid en belast zijt!' 'Tot Wien komende, als tot een levende Steen.' Dit komen is 'de gehoorzaamheid des geloofs.' Zij komen nederig, verbroken, neervallende en nochtans met een aangenaam besef, van aangenomen te zullen worden in den Geliefden, en zo nabij God te worden gebracht. Is hier dan een arme ziel, die ooit op deze wijze het Evangelie gevoelde, in haar vrijheid, volheid en gelukzaligheid, hij heeft het geluid van de grote bazuin gehoord.

Maar een Evangelie gelijk de Galatiërs dat wilden - een vermengd Evangelie, een Evangelie van vrije wil, plicht en deugd, zal nooit zondaars tot God trekken. Zulk een Evangelie kan de consciëntie niet vrijmaken van schuld, en daarom aan de ziel geen vrijheid aanbrengen noch toegang verlenen tot Gods tegenwoordigheid. Een gebonden en gekluisterd Evangelie brengt altoos zijn eigen geest voort - slavernij en dood. Het verkondigt geen vrijheid, en geeft ze mitsdien ook niemand. Spreekt het al eens van genade, dan schrikt het bij die woorden en herroept of beperkt die, zodra ze uitgesproken zijn. Dat is een onzeker Evangelie, en daarom kan het geen zoete en zalige verzekering

geven van de vergeving onzer zonden, of de aanneming onzer personen; - dit gewicht halverwege op het schepsel leggende, zo kan het geen verzekering verschaffen van ons aandeel aan de Heere Jezus Christus, noch van ingebonden te zijn in het bundeltje van de levenden bij Jehovah het Lam.

Er kunnen er hier zijn, en dat onder de kinderen Gods, die uit gebrek aan licht of door de werkingen van de eigengerechtigheid, een Evangelie van de vrije genade niet in alle omvang kunnen aannemen. Zij zijn niet vijandig van de waarheid, maar uit een zekere ijverzucht, opdat de genade niet misbruikt zou worden, menen zij, dat wij zover niet gaan moesten in onze stellingen, en dat het verstandig en wijs was, het Evangelie te beperken. Maar dat deze goede mensen hun bevinding wel onderzoeken, en ze zullen die in twee aller-gewichtigste bijzonderheden onvolkomen bevinden. Zij gevoelen zich geen verlorenen noch heengedrevenen, of ze hebben den Geest van de aanneming niet ontvangen. En zolang ze aan dit Galatische Evangelie blijven hangen, zullen ze nooit de ware vrijheid ondervinden, noch zich verblijden in de Hoop van de heerlijkheid Gods. Deze worden door eigengerechtigheid teruggehouden van het horen van de Evangeliebazuin.

Anderen daarentegen, van een geheel verschillende aard, worden teruggehouden, door een wanhopen aan zichzelf. Hun taal is: 'Ik ben zo vuil en snood geweest; ik ben zulk een buitengewoon afwijker; ik ben met mijn genegenheden zover van God afgeweken; ook is mijn hart zo slecht, mijn gemoed zo vleselijk, mijn verdorvenheden zo machtig, dat ik niet weet wat te doen! Wat zal ik beginnen?'

Wat u doen moet en kunt? - Niets! ziedaar de gehele slotsom van alles, wat u kunt doen. Cijfer al uw verrichtingen bijéén, en u zult ontdekken, dat u daaronder nul moet schrijven - niets, volstrekt niets. En bent u tot dit punt gebracht - 'verloren en heengedreven,' is dat niet uw wezenlijk karakter, uw juiste staat en toestand? Begeer dan van God, dat Hij Zijn Evangelie nabij u brengt, en de grote bazuin in uw hart zal blazen. Belijd voor Hem, dat u een verlorenen zijt, en dat Hij alleen u kan behouden.

Geroepen door de klank van de grote bazuin, komen de verlorenen en heengedrevenen. En wat doen zij, als ze komen? Achten zij de zonden klein, spotten zij met God, of misbruiken ze Zijn genade? - Onze tekst zegt geheel anders: *'zij zullen den Heere aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem.'* Zij aanbidden Hem in geest en in waarheid, in de schoonheid van Zijn heiligheid. Met gereinigde harten, gereinigde consciënties en geestelijke hartstochten vallen ze voor Hem neer, en hun zielen gevoelen de grootheid van Zijn liefde. Zulke hevig gaande gevoelens hadden ze vroeger niet; daarom konden ze de Drie-enige God niet aanbidden op de heilige berg, noch te Jeruzalem. De grote bazuin was nog niet voor hen geblazen; het Jubeljaar was nog niet aangebroken; de boeien waren nog niet geslaakt, de ketens niet] gebroken noch] de deuren van de gevangenis opengezet. Zij konden daarom niet aanbidden in de vrijheid en volheid des Geestes en van de aanneming.

En waar aanbidden zij Hem? - *'Op de heiligen berg.'*

Door de heilige berg verstaan wij, dat hij heenwijst naar de geestelijke berg Sion, de plaats waar Jezus regeert. Dit is de aloude verklaring van de Vader: 'Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg Mijner heiligheid.' Daar troont de Heere Christus immer met liefde in Zijn hart, met genade op Zijn lippen, met het Evangelie in Zijn handen. Hij zit op een heilige berg, zwaait een heilige scepter, en regeert in de harten van een heilig volk.

De mensen spreken zoveel van heiligheid; en waarlijk, zij mogen daar wel van spreken,

want het is een aller-plechtigste verklaring, dat: 'zonder heiligmaking niemand den Heere zien zal.' Maar tot hoedanige heiligheid strekken de meesten zich uit? - Een heiligheid des vleses, een heiligmaking van het schepsel. Zij moeten dit doen, en afstand doen van dat; en als ze dit betrachten, en dat nalaten, dán zijn ze heilig. Zovele gebeden moeten er opgezegd, zulk een aantal hoofdstukken gelezen, zoveel goede werken verricht worden. Dit, mijn vrienden! is een paapse heiligheid, de heiligende strafheid van St. Dominicus, maar geheel niet die van een geheel andere aard - onderscheiden in alle manieren, in oorsprong, in weg, in middelen en in einde.

De enige ware heiligmaking is die, welke door de Geest van God in de ziel voortgebracht wordt. Een andere bron of fontein is er niet. En hoe werkt Hij die? Door de wet of door het Evangelie? - Door het Evangelie voorzeker. Wanneer de grote bazuin van de vrijheid in de ziel klinkt, als ze naar deze klanken luistert, en deze geroep gehoorzaam wordt, dan aanbidt ze de Heere op de heilige berg te Jeruzalem. Dan is de ware heiligheid in de ziel ingestort; want dan zijn haar gegeven geestelijke begeerten, geestelijke hartstochten, geestelijke uitzichten, geestelijke gewaarwordingen en geestelijke harten. Dit is de heiligheid, die door de Geest van God in de ziel gewerkt is, en buiten die heiligmaking zal niemand de Heere zien.

Maar welk een vreemde weg, om heilig gemaakt te zijn! Eer een arm, verloren zondaar heilig wordt, spant gewoonlijk de zonde alle krachten met hem in. De satan stoot hem hard aan; de verzoeken vallen hem aan; de begeerlijkheden en verdorvenheden vermorzelen hem bijna, en hij is verloren, rampzalig, ellendig onder de ophoping van de wraak Gods. Wat heiligheid heeft nu deze arme ellendeling? Zijn eigen gevoel zegt hem, dat ze niet meerder is dan die des satans; en daarbij onbekwaam om haar verder te brengen, hoewel hij ook een vloed van tranen stort; noch ook niemand op de aarde te vinden, die haar voor hem kan aanbrengen! Kan dit een man Gods zijn? Een mens, tot wie het Evangelie spreekt? Een mens, voor wie Christus stierf? Kan dit een kind van God zijn en een erfgenaam des eeuwige levens? Hoe! deze arme, ellendige 'verlorene,' deze arme 'heengedrevene?'

Ja, geliefden! juist hij is het, hij is een erfgenaam des hemels, een mede-erfgenaam van Christus, en op weg naar de heerlijkheid.

Maar, vraagt u, of er dan geen dadelijke heiligheid, geen gehoorzaamheid van de handen, noch goed gedrag des levens is? Ja, gewis. Maar u moet oorzaak en uitwerking, wortel en vrucht, bron en stroom niet met elkaar verwarren. Deze heiligheid wordt niet voortgebracht door gehoorzaamheid, door daden, door plichten. Wij lezen in onze tekst: 'Het zal te dien dage geschieden dat er met een grote bazuin geblazen zal worden,' - de bazuin van het Evangelie, dewelke verkondigt barmhartigheid voor ellendigen, en vergeving voor schuldigen; dewelke verkondigt, dat Christus het werk, dat de Vader Hem te doen gegeven had, voleindigd heeft, en de zonde uitgewist door Zijn dierbaar bloed. De heengedrevene hoort, gelooft, gevoelt en neemt dat aan. En als deze hemelse klanken een aangenaam geluid in zijn ziel worden, dan komt hij tot de berg Sion en tot het bloed van de besprenging, dat betere dingen spreekt dan dat van Abel. Dan neemt de Heilige Geest het uit de dingen van Christus, en openbaart het aan de ziel. Zo heiligt Hij hem en ontsteekt in de ziel liefde tot Jezus; en gehoorzaamheid aan de waarheid. 'Het oude is voorbijgegaan, en het is al nieuw geworden.' Dit is geestelijke heiligheid, iets, zo zeer onderscheiden van vleselijke heiligheid, als de hemel van de hel.

Mijn vrienden! hebt u ook de zaak in dit licht beschouwd, en iets van deze Goddelijke

kracht en dit hemels werk gevoeld? Zo niet, dan moet ik u zeggen, dat u nog nooit de Evangeliebazuin gehoord hebt. Dan werkt nog steeds in u de eigengerechtigheid. U bemint een Galatisch Evangelie, omdat dat zo zeer uw eigengerechte harten past. Maar veroordeelt daarom anderen niet, en scheldt hen niet voor antinomianen, omdat ze een Evangelie van de vrije genade geloven en liefhebben. In mijn hart en geweten geloof ik, dat ieder kind van God, dat zalig zal worden, deze dingen, elk in zijn mate, zo zal bevinden. Het Evangelie heeft geen twee verschillende geluiden. De zilveren trompet was geheel uit één stuk vervaardigd; en zo ook is het Evangelie geheel uit één stuk. Deze bazuin geeft een zeker geluid.

Hieruit kan het ons nu ook duidelijk worden, waarom het Evangelie, in onze dagen, zoveel veracht wordt. Het is al te rein, al te vrij, al te soeverein, al te rijk en overvloeïende. De meeste mensen scheppen er behagen in, de evangelische wijn met een aanmerkelijk mengsel van water te vermengen, omdat de reine wijn van de evangelische genade al te krachtig voor hen is. Maar wie zijn het, die de evangelische wijn liefhebben? Zij zijn het tot wie Lemuëls moeder een bijzondere opmerkzaamheid gebod. 'Geefst sterken drank den- gene die verloren gaat, en wijn dengenen die bitterlijk bedroefd van ziel zijn; dat hij drinke en zijn armoede vergete, en zijner moeite niet meer gedenke', Spreuk. 31:6, 7. Zij was een wijze vrouw, en zij gaf wijze raad. En wat toen waarheid was, is nog waarheid. De bitterlijk bedroefden van ziel beminnen steeds de evangelische wijn, en de verlorenen en heengedrevenen komen nog ten huidige dage op het geluid van de grote bazuin, en aanbidden den HEERE op de heilige berg te Jeruzalem. AMEN.

20. GOUDEN KETEN VAN VERDRUKKING

Tekst: Romeinen 5:3-5

En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop; en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, Die ons is gegeven.

Wanneer wij eens aan verschillende personen, zelfs onder degenen die God kennen en vrezen, de vraag voorstelden: wat of wel het hoogst bereikbare toppunt in de godsdienst is? Welk een onderscheiden antwoord zouden wij dan bekomen. De één zou zeggen: 'het is, om wel bevestigd te wezen in de leer van het Evangelie; om niet langer een kind te zijn, dat met allerlei wind van leer heen weer geslingerd wordt, maar 'geworteld en gegrond te zijn in de waarheid, gelijk die in Jezus is.' Een ander zou zeggen: 'het is, om steeds de Geest van de genade en de tegenwoordigheid Gods aan zijn ziel te genieten' om duidelijke en zalige beschouwingen te hebben van ons aandeel aan de Heere Jezus, en in zich gedurig te gevoelen, die volmaakte liefde, welke de vrees buiten drijft, en die vrede, welke alle verstand te boven gaat.' Opnieuw zou een derde uitroepen: 'het is zijn geweten teder en levend te hebben voor het kwaad van de zonde; ootmoedig met God te wandelen; dicht aan de troon van de genade te worden gehouden, en te allen dage waakzaam en biddende te zijn.' En nog anderen zouden zeggen: 'het bestaat in de zin en de wil van Christus op zijn ziel gebonden te hebben; op het nauwst overeenkomstig de bevelen van het Evangelie te wandelen, en met zijn hart, mond en leven volkomen te tonen, dat het beeld van Jezus Christus in ons herschape is, en dat wij Zijn voetstappen drukken.'

Hoewel ik nu niet wil zeggen, dat al deze antwoorden of één ervan verkeerd is, zo meen ik toch, dat zij ons niet het juiste antwoord gegeven hebben.

'Maar' - zo vraagt wellicht deze of gene, 'wat meent u dan wel de grootste verkrijging in de godsdienst te zijn?' Ik antwoord: 'Te roemen in de verdrukking.' Dat was ook zekerlijk het gevoelen van de apostel Paulus, gelijk ik u, in weinige ogenblikken meen te kunnen aantonen.

Nadat de apostel, in de voorgaande hoofdstukken, de leer van de rechtvaardigmaking had vastgesteld, maakt hij in het begin van dit vijfde hoofdstuk gewag van enige vruchten, die daaruit voortvloeien. De eerste daarvan is: 'vrede met God, door onzen Heere Jezus Christus.' De tweede: 'de toeleiding door het geloof tot deze genade in welke wij staan.' En de derde is: 'een verblijden in de hoop van de heerlijkheid Gods.'

Beschouw nu eens deze drie vruchten, van gerechtvaardigd te zijn uit genade, door het geloof. Zou u iets weten, dat deze vrede met God, de toeleiding tot een genadige betrekking en staan in Zijn tegenwoordigheid, en een roemen en verblijden in de hoop van de toekomstige heerlijkheid, overtreft en te boven gaat? –

Ja, mijn vrienden! de vierde vrucht overtreft zeer verre deze drie rijpe en kostbare trossen. 'En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen;' - hetwelk duidelijk te kennen geeft, dat het roemen in de verdrukking een verdere vordering veronderstelt, dan de genieting van de vrede met God, of een toegang te hebben tot de staat van de genade door het geloof, of zich te verblijden in de hoop van de eeuwige heerlijkheid Gods.

Maar er mocht gevraagd worden: 'hoe kan dit waar wezen?'

En het antwoord op die vraag vinden wij in onze tekst, die ik daarom, als de Heere mij kracht geeft, in dit uur voor u zal trachten te ontvouwen.

In onze tekst vind ik een gouden keten, door de hand Gods rondom de ziel gestrengeld, en in deze gouden keten vind ik zekere gezegende schakels. Vraagt u naar die gouden keten? - Zij is het, wat uit de hemel tot de aarde nederdaalt, en de ziel aan de troon van God vastbindt. En de onderscheidene gezegende schakels, in deze gouden keten, zijn vijf in getal. De eerst is: verdrukking; de tweede, lijdzaamheid; de derde, bevinding; de vierde, hoop; en de vijfde, de liefde Gods; en wanneer de eerste schakel met de laatste is samengebonden, - wanneer de verdrukking gesmeed is aan de liefde Gods, dan is de keten voltooid.

Kom laat ons, met de zegen Gods, deze keten en haar onderscheidene schakels beschouwen, zowel hun samenhechting, als hun wederzijdse afhankelijkheid en schone overeenstemming met elkaar, u aanwijzende.

De schakelen in deze gouden keten, welke zijn:

I. De eerste schakel: verdrukking.

II. De tweede schakel: lijdzaamheid.

III. De derde schakel: bevinding.

IV. De vierde schakel: hoop.

V. De vijfde schakel: de liefde Gods uitgestort in het hart.

I. De eerste schakel dan is verdrukking.

'Verdrukking!' voorzeker zwaarwichtig genoeg, om, ware die schakel niet door de laatsten ondersteund, tegen alle andere op te wegen. En merk wel op, dat is de eerste schakel. Het staat niet aan ons, welke schakel het eerst te leggen, anders zouden wij veel voordeliger beginnen, naar het ons voorkomt; - wij zouden de liefde Gods vóór de verdrukking aangrijpen; de kroon vóór het kruis aanvatten, en zegepraal juichen vóór de strijd. Maar Gods bestel moet gevolgd worden, en niet het onze; want zo wij al met de verkeerde schakel beginnen, dan zullen wij daar nooit een volkomen keten van maken. De eerste schakel daarom van deze hemelse keten is 'verdrukking.' Dat is een zware schakel, omdat menigmaal vele verdrukkingen samen gesmeed worden, om die sterk en krachtig te maken.

Het woord 'verdrukking,' zegt letterlijk in het oorspronkelijke : een neer gedrukt zijn, en het is opmerkelijk, dat het Engelse woord 'verdrukking,' enigszins van gelijke betekenis is; want het is afgeleid van een Latijns woord, dat letterlijk zeggen wil, een dorsen van koren, gelijk dat bij de ouden placht te geschieden, door een zwaar werktuig daaroverheen te drijven. Alles dus, wat de ziel neerdrukt en het kaf niet wegdoorst, verdient de naam van verdrukking niet. Kleine benauwdheden, die komen en heengaan, voorbijgaande kwellingen, kortdurende beproevingen van een dag of een uur, de onderscheiden beledigingen die het gemoed beproeven of de hoogmoed verdriet aandoen, onverwachte teleurstellingen in onze werkzaamheden en honderd andere omstandigheden die genoegzaam zijn om ons voor de tijd te kwellen - zij schieten allen te kort bij het gewichtig woord 'verdrukking.' Zij zijn niet zwaar genoeg, om een schakel in de grote keten te beslaan. Veelvuldig zijn de verdrukkingen van des Heeren volk; want boven de enge poort staat met grote letters geschreven: 'wij moeten door vele verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk van de hemelen.' Deze zijn en zullen altijd wezen de eerste woorden die de ogen des pelgrims aanschouwen, en hem voorshands de gesteldheid van de weg

aanwijzen.

Gelijk de aarde een dal van tranen is, zo heeft de Kerk met de wereld vele verdrukkingen gemeenschappelijk. Moeilijkheden in de familie waren het lot van Job, Abraham, Jakob en David; krankheid overviel Hizkia, Trófimius en Epafroditus; tegenspoed en verliezen overkwamen Job, en de weduwe van de profeten die door Elisa wonderdadig van de schuld ontheven werd; armoede en hongersnood dreven Naómi uit het land van Israël. Moeiten en verdrietelijkheden zijn dus, op zichzelf genomen, geen tekenen van genade, want het is een onvermijdelijk uitvloeisel van- en allernodigst samengebonden met de gevallen toestand van de mensen.

Maar wij hebben onze ogen te vestigen op twee zaken, als bijzondere merktekenen van de uitwendige verdrukking van Gods volk.

Ten eerste, dat ze allen door een bijzondere bestelling zijn toegewogen en te rechter tijd toegezonden worden; want hoewel 'de mens tot moeite geboren wordt, gelijk de spranken van de vurige kolen zich verheffen tot vliegen' nochtans 'komt het verdriet niet uit het stof voort, en de moeite spruit niet uit de aarde', Job 5:6, 7.

En ten tweede, dat ze bijzonder ter heiliging en ten goede te werken gegeven zijn allen die God liefhebben.

Maar boven de verdrukkingen en lasten van een kwade gezondheid, familiebeproevingen of benauwende omstandigheden, die de Kerk met de wereld gemeenschappelijk heeft, heeft zij, haar bijzonder eigen zijnde, verdrukkingen. Sommigen van deze zijn uitwendig, als: vervolging, onderdrukking, versmading, verachting en beschimping. juist haar stelling in de wereld, als een getuige van Christus, brengt dat mee. Zij heeft die te verdragen, als één zijnde met haar eenmaal lijdend Hoofd. 'Indien u de wereld haat, zo weet, dat ze Mij eer dan u gehaat heeft. Indien u van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben, maar omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld', Joh. 15:18, 19. Maar haar voornaamste verdrukkingen zijn inwendig, en ontstaan uit de aanvallen van de satan, krachtige verzoeking, de last van zonde en schuld op hun consciëntie, twijfelingen en vreze omtrent hun aandeel in Christus, beangstigende inwerpingen en een dagelijkse, ja, onophoudelijke strijd met een natuur, die altijd belust is op het kwade.

II. De tweede schakel is lijdzaamheid.

Maar de tijd roept mij, om verder te gaan, daar ik toch alles hiervan niet kan zeggen, maar liever zijn bijzondere verbinding met de volgende schakel in deze keten zal trachten aan te tonen. Wij lezen in onze tekst: 'dat de verdrukking lijdzaamheid werkt.' Wij hebben het woord 'lijdzzaamheid,' hier niet in zijn gewone betekenis te verstaan, als te kennen gevende een zachtmoedigheid en stille geruste gesteldheid. Zo hier als elders, zegt de Schriftuurlijke mening van dit woord: 'verdraagzaamheid.' Ziet van beide deze woorden een voorbeeld in de brief van Jakobus. Zo zijt dan lankmoedig, broeders!' 'Weest u ook lankmoedig.', Jak. 5:7, 8. Het andere woord, (hetwelk hier gebruikt is) zegt *verdragen*. Ziet, wij houden hen gelukzalig, die verdragen; u hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord', Jak. 5:11. Het is nodig, dat wij dit onderscheid in het oog houden, want de beide woorden bedoelen geheel verschillende zaken. In de gewone zin van 't woord, is het niet waar, dat 'de verdrukking lijdzaamheid werkt.' Jobs verdrukkingen werkten voorzeker geen lijdzaamheid in zijn ziel in de gewone betekenis van het woord, want hij was uitnemend knorrig en gemelijk. Maar ze werkte verdraagzaamheid. Hij werd van alle

zijden aangerand, beroofd van kinderen en eigendommen, tot het gebeente ontbloot, geplaagd door de satan, en door zijn eigen vrouw verzocht, om God te zegenen en te sterven. Te midden van dit alles, was Job niet vrij van de baren en de opzwellingen van opstand. Hi vervloekte de dag zijner geboorte, en onthield zich niet, de scherpste klachten uit te spreken. Maar hij verdroeg. Hij bood de onmeedogende storm het hoofd. Hij droeg, wat God hem oplegde, hield door zijn geloof zich aan God vast, en gaf niet toe aan de inblazingen van de verzoeker, om 'God te zegenen - (afscheid van Hem te nemen, Hem te vloeken) en te sterven.' Hij drong door al zijn beproevingen, gelijk een krachtig zwemmer te midden van de schuimende golven al zijn krachten inspant, omwille van zijn leven, en om behouden de oever te bereiken. Dit is de 'lijdzaamheid,' - dat is, verdragen in de zin van het hier gebruikte woord.

Maar hoe werkt dan de verdrukking lijdzaamheid?

Een beeld zal ons dit duidelijk maken. Een ongetemd paard kan zelfs de geringste last niet op zijn rug dragen. Maar, door het daartoe te gewennen en dat te leren, doet het dat zonder tegenstreven, ja, leert die ten laatste verdragen. Of neem en andere gelijkenis. Een man, aan de arbeid gewend, werkt elke dag tien of twaalf uren. Ik daarentegen zou dat niet één uur kunnen doen. Vanwaar dit verschil? De arbeid heeft in hem een verdraagzaamheid gewerkt - de gewoonte heeft hem dat sloven onderworpen gemaakt. Zo werkt de verdrukking lijdzaamheid.

Maar er is meer. In de Schriftuurlijke zin van het woord, geeft verdragen een onderwerpen aan de wil van God te kennen. Aler de ziel niet daartoe gebracht is, om in stilheid en onderworpenheid de drukkende slagen van Gods hand te verdragen, heeft de verdrukking haar werk niet verricht - zij heeft geen lijdzaamheid gewerkt. De eerste schakel is niet aan de tweede vastgesmeed. Verdrukking werkt lijdzaamheid. Dit geeft een veroorzaking te kennen - een voortbrengen, een gedurig teweegbrengen. In het eerst is dit menigmaal zo niet. Wanneer de storm komt, zien we geen heldere zon van achter de duistere wolken. Ja, zelfs in een vlaag van ongeloof en gemelijke opstand, menen wij daar dikwijls niets goeds in opgesloten te zien, of vermoedelijk uit de beproevingen. voortvloeiende.

De eerste slag van de beproeving slaat de ziel neer en doet haar duizelen, en het duurt vaak een geruime tijd, voor en aler ze haar bekwaamheid herkrijgt, om te zien, vanwaar de slag kwam en waarom hij haar toegezonden is. Het gemoed is zo verduisterd en het oordeel zo verwilderd, door de drukking van de beproevingen en des satans inblazingen, dat wij Gods hand niet achter die duistere wolk zien, noch geloven, dat ze door Hem gezonden is om een bijzonder werk in de ziel te werken. Zolang dit oproer niet gestild is, brengt de verdrukking geen lijdzaamheid voort. In plaats dat ze lijdzaamheid werkt, werkt ze opstand en rebellie.

De eerste stap tot die lijdzaamheid is, in de verdrukking *Gods hand te zien*. 'Ik kan ze niet dragen; ik wil er niet onder buigen,' zegt dan steeds de ziel. Maar zodra er een straal licht door die donkere wolk breekt, en het duidelijk wordt, dat de beproeving van God komt, dat brengt ineens onderwerping voort. Dan is de werking van de verdrukkingen zoals de gisting van het zuurdeeg in het deeg, hetwelk dat trapsgewijze desemt, en geheel verandert, verzuurt en bitter maakt, maar bij de uitkomst voedzaam brood tevoorschijn brengt. Daarmee paart zich een besef en gevoel, dat wij zelf die beproeving hebben uitgelokt. 'Hebt ge u dit uzelf niet aangedaan?' vraagt de profeet. 'Ja!' antwoordt de ziel - 'waarlijk, ik ben er zelf de oorzaak van.'

En nu komt het verdragen. 'Deze beproeving,' zegt de ziel, is van God; geen toevallige wisseling van het lot bracht die over mij; ik heb ze geheel verdiend, en al waren de slagen die mij treffen duizend maal zwaarder geweest, ik moet het voor God belijden, dat ik ze mij dubbel heb waardig gemaakt. Ik steek mijn mond in het stof. Ik weet en beken, dat ik deze zware slagen verdiende. Ik onderwerp mij de roede, en och! dat ze tot een diepe en gedurige les zij.'

Hoe schoon vinden wij dit opgehelderd in de zaak van David, toen hij Gods kastijdende hand ondervond, eerst toen het kind, bij Bathséba in overspel geteeld, met ziekte en de dood geslagen werd, en later, toen hij vlood voor Absalom! Welk een lijdzaamheid werkte bij hem de verdrukking, toen hij de vloek van Simeï verdroeg, en die heerlijke woorden tot Zadok uitsprak! Hij zei: 'Breng de ark Gods weder in de stad; indien ik genade zal vinden in des HEEREN ogen, zo zal Hij mij weder halen, en zal ze mij laten zien, mitsgaders Zijn woning. Maar indien Hij also zal zeggen: Ik heb geen lust tot u; zie hier ben ik, Hij doe mij, zoals het in Zijn ogen goed is', 2 Sam. 15:25, 26. Dit is het wat Jakobus bedoelt, als hij zegt: 'Acht het voor grote vreugde, mijne broeders, wanneer u in velerlei verzoeken valt; wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. Maar de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat u moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk', Jak. 1:2-4.

Verzoeken of beproevingen toetsen het geloof, en de 'beproeving des geloofs werkt lijdzaamheid; hetwelk dezelfde uitdrukking is van Paulus; maar de lijdzaamheid moet een volkomen werk hebben, dat is: ze moet volkomen in de ziel uitgewerkt, en in een ware gehalte en gedaante tevoorschijn zijn gekomen. Dit is de verbinding van de eerste schakel aan de tweede]. De verdrukking werkt dus lijdzaamheid, en die ondersteunt haar en is daarmee verenigd.

III. De derde schakel is bevinding.

Maar wat werkt dan die lijdzaamheid? De lijdzaamheid is toch geen ledige noch onwerkzame deugd? Zij heeft ook iets te volbrengen. 'De lijdzaamheid werkt bevinding.' Het woord 'bevinding,' heeft hier een bijzondere betekenis. Wij hebben het niet in de algemene zin te verstaan, zoals het uitdrukt het gehele werk van God in de ziel. Maar in een meer bepaalde betekenis, zegt het hier een bijzondere bevinding van de kracht, de wijsheid en de genade van God in en ónder de verdrukkingen. Het woord zegt letterlijk 'proeve,' en dus geeft het ons te verstaan de proeve (de ervaring) die de ziel heeft van de goedertierenheid Gods in en ónder de beproevingen en verdrukkingen. Wij zouden het aldus omschrijven: de verdrukking werkt verdraagzaamheid en onderwerping, en terwijl de ziel verdraagt en onderworpen is, zo verwerft zij een bevinding en proeve van de kracht en goedheid Gods. Deze bevinding is tweeledig, het is een proeve van wat God is, en een proeve van wat wij zijn. Wanneer de golven van opstand en rebellie bedaard zijn, dan kunnen wij zien, in hoe groot gevaar wij waren, om op de klippen van wanhoop schipbreuk te lijden. Dan hebben wij een bevinding ontvangen van onze zwakheid, hulpeloosheid, weerspannigheid, zondigheid, onbekwaamheid tot alles wat goed en Goddelijk is. In de smeltkroes komt de droesem en het schuim van de natuur aan het licht; in de paden van de verdrukking worden er diepe ontdekkingen waargenomen van het eigen ik, in haar snoodheid, afzichtelijkheid, vuilheid en walgelijkheid.

Maar dit is nog de enige bevinding niet, die in de paden van de verdrukking worden opgedaan. Nee, daar is ook een proeve te leren van Wie en wat God is. En dit moet door de lijdzaamheid worden gewerkt, hebbende een volmaakt werk; want anderszins zien wij

Gods hand niet in de beproeving. Zolang wij in een staat van opstand en weerspanningheid verkeren, openbaart God Zich aan de ziel niet in Zijn barmhartigheid, liefde en genade. Wanneer ze neer gebracht is tot zachtmoedigheid, nederigheid, ootmoedigheid en onderwerping, dan geeft Hij vroeger of later een ontdekking van Zichzelf. Dus werkt de lijdzaamheid of verdraagzaamheid, onder Gods drukkende hand, een bevinding van Zijn handelingen in een weg van genade.

1. Het eerste wat gewoonlijk bevonden wordt, is een inwendige proef of een goedkeuren van de wijsheid Gods in het verkiezen van beproevingen; want - vergeten wij dit nooit - het is de Heere, Die onze beproevingen uitkiest. Wij hebben daar niets in te zeggen - niets in te bevelen, dat ze komen of gaan moeten, - het staat niet aan onze keuze, van welke natuur, gehalte of duurzaamheid wij ze begeren. De zieke heeft zijn eigen geneesmiddelen niet te kiezen. Alle beproevingen, hoedanig die ook zijn mogen, worden door de Bestuurder aller dingen in oneindige wijsheid uitgedeeld. Is het krankheid, het is door Zijn bestel; is het een verdrukking in de familie, Hij heeft ze verkoren; is het een beproeving in de omstandigheden, Hij heeft het gedaan; - vervolging, tegenstand, verachting, smaad, beschimping, Hij regelt dat alles. Was het naar Jakobs eigen bestel, zijn Rachel door de dood en zijn Jozef door verraderij te verliezen? Verkoos Job zelf zijn huis met één slag verwoest, zijn herders, schapen en runderen weggedreven en verbrand, en zijn lichaam met zweren, van de voetzool tot de hoofdschedel toe, bedekt te zien? Nee, de pijn, die zijn hart deed sidderen, werd van een ongeziene, maar onfeilbare boog op hem gemikt. 'De pijlen des Almachtigen zijn in mij gedaald,' riep hij in zijn benauwdheden en angsten uit. 'Waarom hebt Gij mij ten doelwit gesteld?'

En voordat de lijdzaamheid haar volmaakt werk in de ziel heeft, en wij ons aan de beproevingen, als van God ons toegeschikt wordende, kunnen onderwerpen, zien wij Zijn wijsheid in het verkiezen en besluiten van die bijzondere beproevingen niet. Maar wanneer wij enigermate de weldaden ontdekken die er uit de verdrukkingen voortvloeien, en van goede uitwerksels in onze ziel zien - zoals daar zijn: een afzondering van de wereld, een nabijbrengen tot God, een wegwannen van het kaf, een uitzuivering van de droesem en een meerdere gelijkvormigheid aan het beeld van Christus, dan verkrijgen wij een proeve van de wijsheid Gods, in het toezenden van die bijzondere beproeving, en dan komen wij tot die nederige en ootmoedige bekentenis: 'Het is waarlijk juist die beproeving, welke ik nodig had; geen andere zou in mij gewerkt hebben, wat deze in mij teweegbracht. Het is waar, de slag trof mij op het allergevoeligst; maar evenwel juist ter plaatse waar mij de verwonding nodig was. Van wat kwaad heeft het mij teruggehouden! Wat goeds heeft het in mijn ziel gewerkt! Welke lessen - welke zalige lessen heb ik in deze beproeving geleerd!'

Ziet u nu niet, hoe de 'lijdzaamheid bevinding werkt?' Zonder lijdzaamheid is het gemoed te verward, om dit te zien. Alleen in de kalme diepten van de onderwerping, ziet het geloofsoog van de ziel de wijsheid Gods in de beproevingen doorstralen.

2. Maar dit is niet de enige bevinding. Wij verkrijgen daarbij ook een proeve van de kracht Gods, om de ziel onder de beproevingen te ondersteunen. O, wat is de natuur, onze gevallen natuur, wanneer de verdrukking komt? Kan de natuur ze verdragen? Wil de natuur er zich aan onderwerpen? Zal zij ooit God voor van toezending zegenen? - Alles wat onze natuur doen kan, is zichzelf in opstand te stellen tegen de vrijmachtige Majesteit des Allerhoogste. Van nature is het er verre vanaf, dat des mensen hart de roede zou

kussen; die te ontvangen als van- en uit de hand des Heeren; Zijn wijsheid daarin te erkennen, of zich de wil van God te onderwerpen. Maar worden wij onder de beproeving ondersteund, en ondervinden wij, dat de kracht van Christus in onze zwakheid volbracht wordt, dan geeft dit ons een proeve van de kracht van God. Wat was het, dan de kracht Gods, waardoor Job ondersteund werd? De eeuwige armen waren van onder hem - misschien nauwelijks gevoeld, maar toch hem steeds onderschragende. Het verdragen van de beproevingen geeft een bevinding van de kracht, die dat verdragen mogelijk maakt. En zo werkt de lijdzaamheid bevinding.

3. Maar niets meer? O, ja, mijn vrienden! wij verwerven daarin een bevinding van de goedertierenheid Gods; dat Hij goed is zowel in het nemen, als in het geven; goed in het terneer werpen, als Hij goed is in het opbeuren en evenzo goed in het gebruiken van de roede, als in de kussen van Zijn liefde; - goed, in de ziel in de oven van de verdrukking te stellen, om de droesem uit te zuiveren, goed in haar in de oven te ondersteunen, en goed, in haar uit de oven op te halen. Zo verkrijgen wij een proeve van de goedertierenheid Gods door lijdzaam zijn verdrukkende hand te verdragen. 'De weerspanningen wonen in het dorre⁹⁴: Welke bevinding hebben wij dan van de goedertierenheden des Heeren in het land van de levenden? Alleen dan, wanneer de ziel lijdzaamheid leert oefenen, wordt de goedertierenheid des Heeren openbaar.

4. Maar daar is meer. Wij verkrijgen alsdan een bevinding van de lankmoedigheid Gods: dat Hij zulke weerspanningen nog wil dragen; dat Hij, getergd en beledigd door onze snode opstand, ons niet voor lang ten enenmale heeft weggeworpen, afgesneden en plotseling in de hel geworpen. Wanneer de ziel tot een stille onderwerping gebracht is, dan ziet ze met schaamte, wat die verheffing van de wateren van de rebellie betekende; en naarmate het geklots van de golven afzakt, rijst de lankmoedigheid en de verdraagzaamheid des Heeren voor ons oog aan de kimmen.

Maar zonder hier meer van te zeggen, kunnen wij hier gerust bijvoegen, dat er zonder verdrukking geen lijdzaamheid, en zonder lijdzaamheid geen bevinding is. Een lijdzaamheid zonder verdrukking, - een bevinding zonder lijdzaamheid, hebben wij als een droevige onvolkomenheid, zo niet als] geheel nutteloos en ijdel te beschouwen.

IV. De vierde schakel is hoop.

Maar 'de bevinding,' werkt opnieuw iets anders, en dat is - 'hoop.' Merkt u wel, waar de apostel deze schakel plaatst? Is het in het begin, het midden of het einde van de keten? - Veel mensen stellen hem vóóran. Zij beginnen met hoop, zonder verdrukking, zonder lijdzaamheid, zonder bevinding. Maar de apostel begint daar niet. De keten heeft vijf schakels, waarvan de hoop niet de eerste is. Eerst komt de verdrukking, dan lijdzaamheid, vervolgens bevinding en daarna de schakel hoop; dat is, een hoop, die verbonden is met bevinding, zoals de bevinding gehecht is aan lijdzaamheid, en de lijdzaamheid zich snoert aan verdrukking.

Ik heb hiervoor opgemerkt, dat de bevinding waar in de tekst van gesproken wordt, een bijzondere bevinding is - van een bijzonder gehalte; niet die goede hoop in genade in het algemeen, als wel een bijzondere hoop verbonden aan de bevinding, die door lijdzaamheid verworven wordt. Vraagt u, hoe een bijzondere bevinding een bijzondere hoop werkt? Luister dan naar de taal van een gelovige, wandelende in de paden van de verdrukkingen, met gevoel des harten gesproken. Hij zegt: 'ik lijd verdrukkingen;

daaronder heb ik nu en dan geleerd, de wil van God onderworpen te zijn en te verdragen, als komende uit Zijn hand. Daarin heb ik menige proef en bevinding van de wijsheid, de kracht en de goedertierenheid Gods, tentoongesteld in die verdrukkingen, gesmaakt. En zoals ik dat leerde, heb ik enigszins grond, om voor de toekomst te hopen; nee! daar is een vaste grond, om mijn hoop op te bouwen, te weten, dat de Heere, Die in zes benauwdheden met mij geweest is, mij in de zevende ook niet zal begeven; en zoals Hij mij, in mijn voorgaande verdrukkingen, kracht gaf die te verdragen, mij Hem onderwerpende, en ik zo de wijsheid, de kracht en de liefde Gods mocht smaken, zo verheft zich in mijn ziel een zalige hoop, dat Hij mij in mijn toekomstige beproevingen (want ik heb steeds in de paden van de verdrukkingen te gaan) dezelfde uitreddingen zal doen ondervinden, dezelfde kracht mij geven te aanschouwen, en dezelfde zaligheden geven te genieten.'

Hoeveel verschilt deze hoop, als door de kracht van God in de ziel gewerkt zijnde, van een hoop, die ik bijna een opraapsel van de straten zou noemen, zoals een weggeworpen schoen, die aan geen voet meer deugt, en daarom slechts goed is om door des straatvegers kar tot de mesthoop gebracht te worden. De hoop, waarvan hier gesproken wordt, is een schoen of schoeisel, die juist de voet van de vermoeide, afgetobde pelgrim past, want zij is van Goddelijk maaksel, uit 'de bereidheid van het Evangelie des vredes,' waarmee hij geschoeid is uit het wapenhuis Gods. Evenzo is ook een natuurlijke bevinding nodig voor hoop. Een zieke, die in een vorige ziekte baat vond bij zekere geneesmeester of in een zeker medicijn, neemt ook nu zijn toevlucht tot dezelfde persoon, of hetzelfde middel, en zegt bij zichzelf: 'In een gelijke ongesteldheid, heb ik daar hulp gevonden; en waarom nu niet?' Of een vriend hielp ons eertijds. En wanneer wij nu opnieuw in beproevende omstandigheden geraken, hopen wij immers, dat hij zich opnieuw zal ontfermen. Ziet maar eens, hoe datzelfde gevoel van hoop, op een geestelijke wijze, in de ziel van de apostel gewerkt was.

Zo schrijft hij aan de Korinthische gemeente: 'Want wij willen niet, broeders, dat u onwetende zijt van onze verdrukking die ons in Azië overkomen is, dat wij uitnemend zeer bezwaard zijn geweest boven onze macht, also dat wij zeer in twijfel waren ook van het leven. Ja, wij hadden al zelve in onszelven het vonnis des doods, opdat wij niet op ons- zelve vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt', 2 Kor. 1:8, 9. En merkt nu wel op: toen hij zo aan alle hoop in- en op het schepsel gestorven was, trad God tussenbeide. Hij zegt daarop: 'Die ons uit zo groten dood verlost heeft en nog verlost.' En nu zijn hoop of vertrouwen: 'op Welken wij hopen, dat Hij ons ook nog verlossen zal', 2 Kor. 1:10. Daar worden ons zojuist de achtereenvolgende zaken meegedeeld, die hier meer in het bijzonder worden genoemd. Eerst kwam er een zware verdrukking, die zijn ziel bijna deed wanhopen. Dit verbrak alle menselijke hoop. Toen volgde een hopen op God. Daarna kwam verlossing. En hierop bouwt hij zijn hoop in de toekomst, betuigende, dat Hij, Die hem in het verleden uitredde en in het tegenwoordige ter verlossing was, hem zo ook in de toekomst zou bevrijden.

Deze bevinding stemt volkomen overeen met die, welke ons in de tekst beschreven wordt. - Verdrukking werkt lijdzaamheid, lijdzaamheid werkt bevinding, en bevinding werkt hoop; en dat is een hoop, dat, welke beproevingen er ook mogen komen, het zal onder dezelve niet aan ondersteuning ontbreken; dat de volgende beproevingen aan de ziel zo voordelig zullen zijn als de voorgaande, en dat daarin de goedertierenheid Gods even klaar zal te zien zijn, even zalig zal worden gevoeld, en even aangenaam zal worden genoten. Dit bereidt de ziel op de verdrukking, als ze komt, voor, en verwekt een

gezegende hoop, dat God de ziel zal ondersteunen in de verdrukking, zoals Hij dat vroeger gedaan heeft.

Maar sprekende van deze hoop, voegt de apostel erbij: 'de hoop beschaamt niet.' Hoe geheel anders is deze, uit de bevinding voortvloeiende hoop, als de valse en bedrieglijke hoop. Verreweg de meeste mensen hebben een hoop, maar ze blijkt niets anders te zijn, dan een huis van de spinnenkoppen. Een hoop, die niet door de kracht Gods in de ziel gewerkt is, zal bij het einde de ziel verlegen laten, en daarom is het een hoop die niet beschaamd maakt. Maar hoe vreeslijk en ontzaglijk zal het die mens zijn, die in de ure des doods, of bij zijn verschijning voor de rechterstoel Gods in die grote aller dagen, door zijn hoop beschaamd zal worden! Hij wordt door zijn hoop beschaamd, en ze zal door hem beschaamd worden. En waarom? Omdat ze geen fundament noch wortel had; want ze was niet door de kracht Gods in zijn ziel gegrondvest noch geworteld. Zij werd niet gewerkt door verdrukking, door lijdzaamheid of door bevinding; ze was daarom een vreemde schakel, een éénling, hebbende noch ter ener, noch ter andere zijde liefde; en daarom, zoals in het natuurlijke, nutteloos en niets waard. Raap een schakel van de straat op, en wat is ze waard? Zou ge u niet schamen, die in uw hand mee te dragen? Werp hem dan weer weg, en vertrap hem. Zo is er dan een hoop, die beschaamd maakt. Zij is aan een oude verroeste schakel gelijk, - zij moet verworpen worden.

Onderzoek daarom uw hoop, of ze ook een éénling zij; of is ze een schakel in de keten, waarvan verdrukking het ene, en liefde het andere einde is? Hoe bent u daaraan gekomen? Gaat eens uw bevinding door, en ziet of er enige gelijkheid bestaat met wat door de pen des Geestes hier beschreven wordt? Is uw ziel door verdrukking neergebogen geweest, en maakte God u onderworpen, om die te verdragen? Heeft uw ziel een zoete bevinding genoten van de barmhartigheid, goedertierenheid en liefde van God in de verdrukkingen? En is daaruit voortgesproten een zoete, kinderlijke, zalige hoop op de barmhartigheid Gods, van uw deelgenootschap aan het dierbaar bloed van Christus, en dat de Heere u door- en in al uw beproevingen zal ondersteunen, en u eindelijk onbestraffelijk voor Zijn aangezicht zal stellen in heerlijkheid.

V. De vijfde schakel is de liefde Gods uitgestort in het hart.

De apostel voegt hier ten laatste de voorname rede bij, waarom deze hoop niet beschaamd maakt: 'Omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, Die ons is gegeven.' Deze is de laatste schakel in de keten en maakt haar volkomen - de schakel van de hoop vastgesmeed zijnde aan de schakel van de liefde. Het is door deze vereniging van hoop en liefde, die de hoop 'een goede hoop in genade' doet zijn, en haar zonder blozen voor de troon van God doet staan. En evenwel is de liefde Gods in het hart uitgestort door de Heilige Geest, met de verdrukking, verenigd door de tussenliggende schakels; en zo ziet u, hoe liefde, hoop, bevinding, lijdzaamheid en verdrukking allen samen verenigd zijn, elke schakel houdende en wederzijds afhankelijk zijnde, om zo samen een harmonische keten te vormen. Zij moeten noch kunnen niet gescheiden worden, want God heeft ze verenigd; 'en wat God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet', Markus 10:9.

Maar welk een gezegende schakel is de laatste: *de liefde Gods, uitgestort in het hart door de Heilige Geest*; en wat sterkte en vastigheid zet hij de voorgaande - de schakel van de hoop bij! En zoals iedere schakel in een keten, van de eerste tot de laatste, wederzijds afhangerende is, zo is hier de hoogste - die liefde is, - aan de troon van God geketend, die de benedenste - welke verdrukking is, en als het ware op de aarde sleept, ondersteunt en

draagt.

Deze uitstorting van de liefde ontbindt dan ook dat duistere vraagstuk: 'maar wij roemen ook in de verdrukkingen;' en verklaart ons, wat ik bij de aanvang reeds zei, dat de hoogste vordering in de godsdienst is, zich te verblijden in de verdrukkingen. Zie dit in de zaak van Paulus. Hij was in de derde hemel opgetrokken geweest, waar hij onuitsprekelijke woorden gehoord had, en met onuitsprekelijke openbaringen beweldadigd was. Maar was dit zijn grootste verwerving?

Nee, hij had toen niet geleerd, een welbehagen te hebben in zwakheden. Om dit te leren moest hij uit de heerlijkheid des hemels tot de poorten van de hel nederdalen. Het werd de satan toegelaten hem met vuisten te slaan. Hier was inderdaad verdrukking. Maar de doorn in het vlees leerde hem lijdzaamheid te oefenen. Hiervandaan verkreeg hij ook een zalige bevinding van Gods kracht, toen de Heere tot hem zeide, dat Zijn genade hem genoeg was, en Zijn kracht in zwakheid volbracht werd. Dit verwekte dan ook in hem een zoete en lieflijke hoop op nieuwe sterkte in een toekomstige strijd; en omdat de liefde Gods in zijn hart was uitgestort, deed die hem ook roemen in de verdrukkingen. 'De lijdzaamheid had toen een volmaakt werk;' hij was 'volmaakt en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk; en deze diepe en hoogste verkrijgingen in het Goddelijk leven zijn door hem opgesloten in die merkwaardige woorden: 'Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil; want als ik zwak ben, dan ben ik machtig', 2 Kor. 12:10).

Het is deze geestelijke keten, uit deze onderscheiden geestelijke schakels samengesteld, die het volk van God van alle anderen onderscheidt. Het is waar, u kunt 'verdrukkingen' hebben. Maar onderzoekt deze verdrukkingen eens - hoedanig is haar aard en samenhechting? Zijn het wel geestelijke verdrukkingen? Werken zij 'lijdzzaamheid?' Hier tasten velen mis. Verdrukking zonder lijdzaamheid, lijdzaamheid zonder verdrukking is niets. Vele wereldse mensen hebben verdrukkingen; vele mensen zijn ook natuurlijkerwijs lijdzaam; ook hebben vele dode belijders een bevinding, maar een bevinding van vreugde zonder droefheid, van barmhartigheid zonder ellende, van vrijheid zonder slavernij, van licht zonder duisternis, van geloof zonder ongeloof. Zelfs pochen velen van 'een hoop,' ja, van een goede hoop in genade, hoewel ze bevinding noch liefde, lijdzaamheid noch verdrukking kennen.

Een enige schakel bindt niets. Zodanig een hoop heeft de mens zelf ten grondslag. Zij bindt de ziel niet aan de troon van God; zij kan de ziel niet ondersteunen ten dage van de beproeving. En wat is ook 'liefde,' tenzij die met bevinding en hoop verenigd is? Maar velen spreken van de liefde Gods, daar ze echter niets weten van verdrukking, noch lijdzaamheid, noch bevinding, noch hoop, noch van enig andere schakel, met dezen en anderen samengehecht.

Maar misschien zegt u: 'Ik weet wat verdrukkingen zijn. Ik heb ze ondervonden, en ondervind nog steeds verdrukkingen van het lichaam, of van de omstandigheden, of van de familie, of van het gemoed.' Goed, dat kan alles waar zijn; maar dan is het grote punt, waar alles op aankomt, wat uw verdrukking dan bij u gewerkt heeft? Het kan slechts een eenzame schakel zijn; en al eer hij dan niet aan die van de lijdzaamheid gesmeed is, staat het in twijfel of het van natuur of van genade is. Wat werkt die verdrukking dan bij u? Zegt gij: 'Ik ben daaronder zeer in opstand?' Dat zal ongetwijfeld zo zijn, en aan uzelf overgelaten, kunt u niets anders wezen, dan enkel opstand en rebellie. Maar vindt u nooit iets anders dan weerspanning? Geen verdragen, geen onderwerping? Ziet u nooit de hand van God in uw beproevingen; - ontvangt Hij daarvan, hoe pijnlijk ze ook zijn, nooit

lof en prijs? Indien zo de eerste schakel aan de tweede gesmeed wordt, wordt de keten toebereid - de gezegende Geest werkt aan uw ziel. Maar komt u nooit iets verder? want ach! daar is zowel een natuurlijke als een geestelijke lijdzaamheid - een vereelde gevoelloosheid als een genadige onderworpenheid. Bemerkt u ook, dat er in uw ziel iets uit die lijdzaamheid ontspringt? Een zoete bevinding van de goedertierenheid, genade, kracht en liefde Gods? En wanneer u zover gekomen zijt, en hebt enigszins de kracht en goedertierenheid Gods ondervonden; mag ik u dan niet verder vragen: wat u naar Gods getuigenissen zo verlangende doet zijn? Wat doet u de ledigheid, de onzekerheid en de dwaasheid van alles inzien, behalve de bevinding in uzelf van Gods goedertierenheid en liefde? - Het is verdrukking. Wie toch zal een zoete bevinding van de liefde Gods in zijn ziel begeren, zo hij niet in de oven geweest is? Hij is altijd met het eigen ik en zichzelf vervuld, totdat dit uit hem gebrand is. Maar wanneer beproevingen, verdrukkingen, benauwdheden van de consciëntie, schuld van de ziel, vreze des doods, strikken van de hel en aanvallen van de satan dat farizeïsme uit hem verdreven hebben, dan verlangt zijn ziel naar een proeve van de vergevende liefde en ontferming Gods, en een verzekering voor zichzelf, dat God zijn Vader en Vriend is. Is dit uw bevinding? Zo ja, dan is uw hoop een goede hoop in genade, en ze zal u nooit beschamen.

Maar hebt u ook enigermate de liefde Gods ondervonden? U weet, dat in het natuurlijke niet alle ketens van hetzelfde gewicht en dezelfde grootte zijn. Het getal van de schakels kan dezelfde zijn, maar ze zijn gewoonlijk allen evenredig; want het is klaar, dat de sterkte van de keten aan de kracht van de schakels ligt. Grote verdrukking is samengesnoerd met grote lijdzaamheid, grote lijdzaamheid met grote bevinding, grote bevinding met grote hoop, grote hoop met grote liefde. En zo omgekeerd; hebben wij weinig verdrukking, wij hebben weinig lijdzaamheid, bij weinig lijdzaamheid paart zich weinig bevinding, een weinig bevinding weinig hoop, en met weinig hoop is weinig liefde verbonden. Het ze groot of gering, zwaar of licht, het moet een volmaakte keten zijn.

En is dat niet zowel Schriftuurlijk als bevindelijk waar? Kunt u dit tegenspreken? En geeft ons dit weer geen oplossing van het donkere punt, waarvan wij zijn uitgegaan: dat de grootste verkrijging in het Goddelijk leven - omdat het de laatste is, te roemen of zich te verblijden in de verdrukking is? Op zichzelf genomen, zal noch kan niemand zich in de verdrukking verblijden. Dat zou een tegenstrijdigheid zijn. Maar hij kan en vermag dat, en doet het ook werkelijk ten opzichte van de vrucht, die ze draagt, de uitwerkselen, die ze voortbrengt. Het is waar, wij kunnen niet om haar bidden. Ons lafhartig vlees schrikt reeds, op de gedachte aan haar, terug. En evenwel weten wij niets van de kracht Gods, of van de gepastheid en gelukzaligheid van de Heere Jezus, buiten de paden van de verdrukking.

Welk een barmhartigheid is het, een weinig ware godsvrucht te bezitten. Ach! in onze dagen is die zo schaars; waarlijk, daar zijn er zo weinigen, in wie iets met al is. Maar hoe gelukkig, iets te hebben, al is het dan het kleinste gedeelte! - en u kunt er vast op rekenen; - de enige godsvrucht, die de naam en de kennis verdient, is die, wat de Heilige Geest ons hier door de pen van Paulus ontdekt heeft.

Vindt u iets van deze werkzaamheden in uw hart, o, verheug er u grotelijks over. U moogt soms beproefd worden over de wezenlijkheid en de waarheid van het werk, - dit is een gedeelte van de nodige verdrukking - maar kleef vast aan het werk van de Geest in uw hart, blijf ieder teken ten goede, ieder merk van genade, ieder ding, dat uzelf vernedert en

Jezus verhoogt, waarden.

Naar Zijn lijdend beeld, moeten al Zijn liefhebbers en gunstgenoten gevormd worden; en zij, die hier met Hem zullen geleden hebben, zullen hiernamaals met Hem ook worden verheerlijkt. AMEN.

21. EEN IEGELIJKS WERKDOOR HET VUUR BEPROEFD

Tekst: 1 Korinthe 3:12, 13

En indien iemand op dit fundament bouwt goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen, eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, omdat het door vuur ontdekt wordt; en hoedanigeens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.

Paulus predikte een Evangelie van vrije genade. De soevereine, vrijmachtige, onbegrijpelijke rijke genade van God, zoals die geopenbaard is in de Persoon en het werk van de Heere Jezus Christus, was de vreugde zijns harten en het geliefkoosde onderwerp van zijn spreken; en niets kon de heilige ijver, die in zijn boezem brandde, in feller gloed ontsteken, dan elke verdraaiing en vervalsing van dit reine Evangelie. Het was met dit Evangelie in het hart en met deze blijmare in de mond, dat hij, volgens de leiding van de gezegende Geest, zich tot verschillende plaatsen wendde, predikende Jezus Christus, en zaligheid door Zijn bloed en gerechtigheid. God bevestigde Zijn getuigenis; de Heilige Geest vergezelde het Woord met Goddelijke kracht, en vele zondaars uit de heidenen, die eertijds de stomme afgoden aanbaden en zich tot alle begeerlijkheden wendden, werden gebracht tot de bekering Gods en het geloof in de Heere Jezus Christus.

Dit was het fundament, dat hij werktuiglijk- en bedienenderwijs, als een wijs bouwmeester gelegd had, zoals hij zegt: 'Naar de genade Gods die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd', 1 Kor. 3:10. Paulus spreekt hier niet zozeer van het fundament, dat God in Sion gelegd had - alhoewel dat hier mede in opgesloten is - als wel, van zijn eigen bediening. Dat ik mij nader mag verklaren, daar het mij voorkomt, dat sommigen de mening van Paulus hier niet recht vatten. God heeft werkdadig, in waarheid, naar Zijn eigen vrijmachtig en genadig welbehagen, een fundament gelegd, waarop de Kerk gebouwd is. Dit fundament is Zijn eigen geliefde Zoon - 'DE ROTS DER EEUWEN;' en de gemeente, die op dit Fundament gebouwd is, zal door de poorten van de hel niet worden overweldigd. Maar wanneer nu een Evangeliebedienaar dit Woord van de vrije genade predikt, - wanneer hij de Heere Jezus Christus, als het enige Fundament van de kerk voorstelt, dan legt hij dat fundament bedienenderwijs. Hij is dus, zoals hij zegt: 'een medearbeider Gods', 1 Kor. 3:9; want hetzelfde fundament, dat God in Sion gelegd heeft, legt hij werktuiglijk, als middel, in des zondaars ziel.

Maar dit heerlijk werk, waardoor, op de prediking van Paulus, zondaren werden gezaligd, de gemeenten gesticht en God verheerlijkt, wekte de haat en de vijandschap van de satan op. Hij kon het toen - gelijk ook nu nog niet! - ja volstrekt niet dulden, dat God verheerlijkt en de mens gezaligd werd; en daarom bewoog hij sommige dwaalzieke mensen, om Paulus voetspoor te betreden, en zo dit dierbaar Evangelie te vervalsen, door het nu eens te vermengen met de eisen of de geest van de wet, dan eens met de gevoelens van een heidense wijsbegeerte, of met een eigenwillige godsdienst en eigengemaakte nederigheid. Het eerste was het geval met de gemeente van Galatië, de beide andere met de gemeente te Kolosse. Het was de invoering van die wettische geest in de gemeente te Galatië, die Paulus bewoog zijn brief aan haar te schrijven, een brief, die door alle tijden tot de voleinding van de eeuwen, een bolwerk zal wezen tegen dat Galatische Evangelie.

Evenwel stonden de zaken niet zo verkeerd te Korinthe. De gelovigen in die stad waren te wel onderwezen, dan dat ze dat Galatische Evangelie zouden aannemen en omhelzen, 'want zij waren rijk in alle rede en in alle kennis, en geen gave ontbrak hen', 1 Kor. 1:5-7. En het schijnt wel, dat tenminste sommigen van de predikers, die Paulus' volgelingen waren, goede mensen waren; want de apostel spreekt van het verbranden van het werk hunner bediening, maar 'zij zelf zouden behouden worden, maar also als door vuur', 1 Kor. 3:15. Zij zouden zich in hun bediening niet met het fundament, door Paulus gelegd, bemoeien, of dat zoeken te vernielen. Nee, daarin waren ze het met Paulus volkomen eens. Maar over het gebouw zelf hadden ze verschil. 'Ik heb,' zegt hij daarom (vers 10) 'als een wijs bouwmeester het fundament gelegd, en een ander bouwt daarop.' En hierop laat hij een plechtige waarschuwing volgen: 'Maar een iegelijk zie toe, hoe hij daarop bouwt.' 'Met betrekking tot het fundament,' wil Paulus zeggen, 'zijn wij het eens. Niemand van de bouwmeesters, die na mij gekomen zijn, heeft zich met het door mij gelegde fundament durven bemoeien.' Dan laat hij die woorden volgen, welke zo dikwijls misverstaan worden: 'Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is; hetwelk is Jezus Christus,' - waarmee hij naar het mij voorkomt, zeggen wil: 'Gij verstandige en wel onderwezen Korintheërs! ge zou dat niet dulden. Wanneer er iemand te Korinthe kwam, en een ander fundament zocht te leggen, dan door mij onder ulieden gelegd is, u zou niet eens naar hem luisteren; en zij, die tot u gekomen zijn, - goede mensen naar mijn verwachting, zullen dat niet pogen te doen, daar zij en u en ik het allen ééns zijn. Er is tussen hen en ons geen verschil of twist, ten opzichte van het werk van het fundament. Voor zover is dus het fundament veilig.

Maar nu komt de moeilijke, maar niet minder gewichtige vraag: hoedanig een gebouw deze mensen op mijn fundament hebben gesticht? Is dat recht en goed, of niet goed? Hierin kunnen wij hemelsbreed verschillen; want het gebouw moet óf met het fundament overeenkomen en dat waardig zijn, óf het moet daarvan verschillen en dat onwaardig zijn.'

Laat ons nu, met het oog op deze verklaring, onze tekst lezen, en dan zien, wat daarin de mening van de apostel is. *'En indien iemand op dit fundament bouwt goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen, eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, omdat het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.'*

Deze woorden nu, zal ik, als de Heere mij mag bekwamen, u verklaren, en van geestelijke mening blootleggen; en daartoe zal ik, met Gods hulp en onder opzien tot Hem om sterkte, naar lichaam, ziel en geest, u achtereenvolgens aanwijzen:

I. Wat het fundament is, hetwelk God werkdadig en in waarheid in Sion gelegd heeft; en het fundament, dat elk ware dienstknecht Gods, bedienenderwijs, in de gemeente legt.

II. Het gebouw, op dit fundament gesticht, hetzij dat van goud, zilver, kostelijke stenen, of van hout, hooi en stoppelen is.

III. Het vuur, dat de hoedanigheid van eens iegelijks werk zal beproeven.

I. Ons eerste en voornaamste punt is ***de aanwijzing van het fundament, waarop de Kerk van God staat.***

Hier vooral worden wij geroepen duidelijk en eenvoudig te zijn, en de raad niet te verdonkeren door woorden zonder wetenschap.

1. Horen wij dan Gods eigen woord, door de profeet Jesaja gesproken: 'Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefden Steen, een kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is', Jes. 28:16. Met dit fundament wordt niemand anders bedoeld, dan de éénwezende en eeuwige Zoon van God. Toen Petrus daarom die heerlijke belijdenis deed: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods,' antwoordde de Heere Jezus: 'Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona; want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is. En Ik zeg u ook, dat u zijt Petrus, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen dezelve niet overweldigen', Matth. 16:16-18.

Laat ons een ogenblik bij die belijdenis van Petrus stilstaan; want niet op Petrus is de gemeente van Christus gebouwd, maar op de Zoon van God; en het is niet op de persoon van Petrus of de paus, maar op de belijdenis van Petrus en op de waarheid, daarin uitgedrukt, dat Christus, aan de rechterhand Gods gezeten, door alle eeuwen Zijn gemeente stichtte. In die belijdenis van Petrus zijn twee zaken, die, elk afzonderlijk en samen genomen, de Heere Jezus betreffen.

Hij is vooreerst 'de Zoon van de levende God.' Daar is Zijn GODHEID en eeuwig ZOONSCHAP.

Hij is ten tweede 'de Messias, de Gezalfde.' Daar is Zijn *MENSHEID*, in *vereniging met Zijn Godheid*. Want hoewel Hij naar Zijn menselijke natuur met de Heilige Geest is gezalfd geworden, zo geschiedde dit evenwel in vereniging met Zijn Godheid. Dit nu is het fundament, dat God in Sion gelegd heeft: - de Persoon van de Heere Jezus als GODMENS - Middelaar - Immanuël, God met ons.

2. Maar de apostel spreekt in vers 10, alsof hij het fundament gelegd had: 'Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik, als een wijs bouwmeester, het fundament gelegd.' Schijnt hier niet enigszins een onbestaanbaarheid plaats te hebben? Legde God dan een fundament, en de mens een ander? "'Nee,' zegt Paulus, 'wij zijn Gods medearbeiders, Gods akkerwerk - Gods gebouw zijt gij.' God heeft een fundament werkdadig gelegd, en wij worden geroepen, dat bedienenderwijs te leggen. Ik kwam te Korinthe. De Heere zei Zelf tot mij, dat Hij 'veel volks in die stad' had. Daar predikte ik Jezus Christus, en Dien gekruisigd; want ik begeerde niets anders onder ulieden te weten; God zegende het woord aan uw zielen; en ook 'was mijn rede, en mijn prediking niet in beweeglijke woorden van de menselijke wijsheid, maar in betoning des Geestes en van de kracht', 1 Kor. 2:4. Zo legde ik dus, door de prediking van de gekruiste Christus, bedienenderwijs datzelfde fundament in de gemeente te Korinthe en in uw harten, als hetwelk God in Sion gelegd had." Er is dan geen tegenstrijdigheid in, maar een gezegende overeenstemming in enerlei voornemen, als de dienstknecht van Christus een medearbeider Gods genoemd wordt, door met zijn mond hetzelfde fundament te leggen, dat God met Zijn handen heeft aangebracht.

3. Maar - en dat wij daar wel op letten - het is iets anders van dit fundament te horen, en iets anders daar aan- en op te bouwen. het is wat anders van een rots te horen, als daarop te staan. De waarheid, dat God een Fundament, een Hoeksteen in Sion gelegd heeft, toe te stemmen, is op verre na nog niet op dat Fundament, (daartoe in uw ziel door een Goddelijke kracht gebracht en onderwezen zijnde) te leunen en te steunen. Het eerste is slechts een beschouwende kennis, het tweede een bevindelijke kennis; het één is

denkbeeldig, het ander daadzakelijk; het één is het gevolg van menselijke onderrichting, het ander vloeit voort uit de onderwijzing Gods; het één is een godsdienst, die in het vlees bestaat, het ander een godsvrucht, die in Goddelijke kracht bestaat.

En op welk fundament staan wij van nature? - Op het eigen ik - op onszelf. En hoedanig een fundament is dat? - Ach! het is zand. Duizenden, tienduizenden, ja, de duizenden verdubbeld hebben onder zich geen andere grond, dan rollend zand! Een zandplaat, een grote hoop aarde en slijk, als het is, dat arm, aller-rampzaligst wuft, vals en trouweloos eigen ik - en, hierop steunende, wachten zovele duizenden de neerstorting van de verwoestende golven des oordeels af! Is ons huis op het zand gebouwd, het zal voor de losbrekende storm bezwijken; maar zo ons huis op een rotssteen gevestigd is, het zal onbewogen blijven, te midden van de stormen, die de wereld verwoesten. Maar zoals wij alleen van nature, door onwetendheid en eigengerechtigheid, op het zand bouwen, zo is het nodig, zullen wij op een tweede, een beter fundament gebracht worden, om van ons eerste te worden afgenomen.

En vraagt u, hoe dat geschiedt? O, de Heere Zelf heeft de wijze en het hoe beschreven, waardoor een ziel door Hem van de zandgrond gebracht en op de rotssteen Christus gevestigd wordt. Leest het, merkt het op en doorzoekt het, en ziet eens, of u er voor uzelf een persoonlijke kennis van omdraagt? Ik bedoel wat Jesaja zegt: 'Omdat gijlieden zegt: Wij hebben een verbond met den dood gemaakt, en met de hel hebben wij een voorzichtig verdrag gemaakt; wanneer de overvloeiende gesel doortrekken zal, zal hij tot ons niet komen;' hier is vleselijke gerustheid, een ledige belijdenis, een godsdienst, die haar grond in het vlees heeft - 'want wij hebben de leugen ons tot een toevlucht gesteld en onder de valsheid hebben wij ons verborgen', Jes. 28:15. Hoe treffend legt de Heere hier de huichelarij en de bedrieglijkheid van een godsdienst, die bestaat in de gerechtigheid van het schepsel, bloot, Zijn beschouwing daarvan als het ware in de mond van belijders gevende.

Luisteren wij eens naar hun woorden, zij zeggen: "'Wij hebben een verbond gemaakt met de dood.' Wij en de dood hebben elkaar de hand gegeven en zijn daardoor goede vrienden geworden. Waarom zouden wij hem dus als een vijand vrezen? Met onze godsdienst durven wij het stervensuur inwachten. 'En met de hel hebben wij een voorzichtig verdrag gemaakt.' Waarom zouden wij dus voor de hel vrezen? Onze godsdienst zal ons ongetwijfeld vrijwaren, om in die put neer te zinken, en onze eigen gerechtigheid zal ons voorzeker wel een ingang in de poorten des hemels verschaffen.

Ja, alhoewel God zelf ook verklaard heeft, dat het een toevlucht van de leugen is, evenwel, nu wij het eenmaal tot onze schuilplaats gekozen hebben, zijn wij er goed mee voldaan, wij behoeven, wij willen daaruit niet verdreven worden, en hoewel wij weten, dat onze schuilplaats een toevlucht van de leugens is, zo willen wij het toch liever wagen daarin te leven en te sterven, dan dat wij ons de moeite en belediging laten welgevalen, daaruit verdreven te worden."

Ziedaar de toestand van de mens; zodanig is aller schepselen' godsdienst; zover gaat de hoogmoed en de hardnekkigheid van het menselijke hart; zo groot is de dodelijke vijandschap van het vleselijk gemoed tegen de zaligheid uit genade, dat het veeleer wil sterven en verdoemd worden in zijn eigen weg, dan te leven en behouden te worden in Gods weg.

Maar denk niet, dat de Heere Zijn volk in deze toevlucht van de leugen laat leven en sterven. O nee! Hoort, wat Hij hieromtrent Zelf zegt: 'Ik zal het gericht stellen naar het richtsnoer en de gerechtigheid naar het paslood; en de hagel zal de toevlucht van de

leugen wegvagen, en de wateren zullen de schuilplaats overlopen', Jes. 28:17. Ziedaar de wijze, waarop God de ziel afbrengt van het zandfundament van het eigen zelf, als een toebereidsel om haar op de Rots van de eeuwen te grondvesten. Het beeld is ontleend aan de verrichting van een bouwmeester, die naar het richtsnoer en paslood werkt, daar hij dit slechts bij de muur heeft te houden, om dadelijk de minste afwijking van de loodrechte stand van het gebouw te bemerken. Hoe schoon is dat van toepassing in de genade! De toepassing van de wet aan de consciëntie - van die heilige, onbuigzame, veroordelende wet, die een volmaakte liefde Gods en des naasten vordert. Dit is het gericht te stellen naar het richtsnoer, en de gerechtigheid volgens het paslood; want de wet is zo nauwkeurig en onfeilbaar in het ontdekken van de minste afwijkingen, als het richtsnoer en het paslood van de timmerman zulks in het natuurlijke immer wezen kunnen. En wat is daarvan het gevolg? De donderstorm van Gods verontwaardiging tegen de overtreding van Zijn heilige wet. 'De hagel zal de toevlucht van de leugen wegvagen, en de wateren zullen de schuilplaats overlopen.' Het denkbeeld is genomen van iemand, die zich tegen de storm en de hagel (welke in die landstreken menigmaal met grote stukken ijs vergezeld gingen), maar tevergeefs, zoekt te verbergen; want de schuilplaats was niet tegen hen bestand, en de wateren, door de storm voortgezweept, dreven hem als vanzelf uit zijn schuilplaats.

Deze donderstorm en zijn sterke wateren verbreken de vleselijke gerustheid: 'En ulieder verbond met den dood zal tenietworden, en uw voorzichtig verdrag met de hel zal niet bestaan; wanneer de overvloeiende gesel doortrekken zal, dan zult gijlieden van dezelve vertreden worden', Jes. 28:18. Het verbond met de dood, dat hij zijn prikkel zou afleggen, en het verdrag met de hel, dat zij geen overwinning zou behalen, is verbroken en vernietigd; en de ziel staat naakt en schuldig voor God, Die haar een verterend Vuur is. Wat zuchten en uitroepen gaan er onder deze benauwende gewaarwordingen uit de ziel op! "wat zal ik doen? Waar zal ik heenvlieden? Hoe zal ik de toekomstige toorn ontkomen? - o eeuwigheid! o eeuwigheid! Hoe zal ik het in de eeuwigheid maken? Hoe zal ik een eeuwige Gloed kunnen verdragen? (Jes. 33:14. - Waartoe ben ik toch in deze ellendige wereld geboren geworden? Ach! om eeuwig een toonbeeld van Gods rechtvaardig mishagen te zijn? - Och! ware ik maar een ander schepsel geweest - een hond, een worm, een pad - enig vuil kruipend ongedierte, dat geen onsterfelijke ziel heeft!' Wanneer het vuur van Gods heilige wet zo in des zondaars consciëntie brandt en smeult, dan verschroeit daardoor het verdrag met de dood, en het ontvalt aan zijn handen, als een geschonden en nutteloze rol. Het is waar, op het eerste aanzien mag het hard schijnen, dat zulke strenge maatregelen nodig zijn, om de ziel uit- en van zichzelf af te drijven; maar weet, de ziel is met zichzelf - met het eigen ik zo nauw verenigd, zo in één geworteld, in elkaar gesloten en met elkaar doorgeloochend, dat niets dan een Goddelijke kracht haar van één kan scheiden.

Maar o, wanneer dan de Heere Jezus Christus, door de gezegende Geest, aan de ziel wordt ontdekt, als die Rots van de eeuwen, als het Fundament, Hetwelk God in Sion gelegd heeft; en mag ze door het geloof Zijn heerlijke Persoon, Zijn verzoenend bloed, Zijn vrijspreekende gerechtigheid aanschouwen, dan is er ook een uitgaan van de ziel tot Hem, als de Zondanige, zoals de apostel Petrus spreekt: 'Tot Welken komende, als tot een levende Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar; zo wordt u ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus', 1 Petr. 2:4, 5. Christus is de levende Steen, en de gelovigen zijn levendige

of levende stenen. Zo komt steen tot Steen - de zondaar tot de Zaligmaker, en Hem aanklevende, wordt hij aan Hem verbonden door de Heilige Geest, en verkrijgt zo een levende vereniging met hem. In deze weg wordt de schuldige zondaar, de verwoest liggende ziel van het zandfundament afgebracht, en gebouwd op de Rotssteen, Die God in Sion gelegd heeft.

II. *Het gebouw, op dit fundament gesticht, hetzij dat van goud, zilver, kostelijke stenen, of van hout, hooi en stoppelen is.*

Gezien hebbende wat het fundament is, en hoe de ziel, tot dat fundament gebracht, daarin bevestigd en opgebouwd wordt, willen wij in de tweede plaats het gebouw beschouwen. Het spreekt vanzelf, dat, waar een fundament gelegd is, daar wordt ook een gebouw verwacht; en dit gebouw moet óf dat fundament waardig óf onwaardig zijn; met andere woorden: het moet, volgens de uitdrukking van de apostel, goud, zilver en kostelijke stenen, óf hout, hooi en stoppelen zijn.

Wanneer een Evangeliedienaar, op een geestelijke en bevindelijke wijze, de Heere Jezus Christus als het enige Voorwerp van de hoop eens zondaars predikt, dan legt hij, bedienenderwijs, Christus als het Fundament. Maar hiermee heeft hij niet genoeg gedaan, hij heeft de gemeente ook op te bouwen in haar allerheiligst geloof, en een gebouw te stichten, overeenkomende met- en waardig het Fundament, door hem gelegd. Zo is het in het natuurlijke immers! Het is bijna een dagelijkse geschiedenis, dat, wanneer er een groots gebouw gesticht zal worden, de hoeksteen door een onderscheiden persoon met grote plechtigheid wordt aangebracht. En vinden wij daarin niet het bewijs, dat het gebouw aan het fundament zal beantwoorden, en daarmee in overeenstemming zal zijn? Een fundament voor een paleis, en het gebouw een hut! Welk een tegenstrijdigheid! Hoe onbestaanbaar! Zo ook wil de apostel op Christus, als het Fundament, een gebouw hebben gesticht, hetzij dat Fundament een waardig, daarmee overeenkomend, bestaand gebouw, als goud, zilver en kostelijke stenen; of één, daarmee onbestaanbaar, dat onwaardig en ontierend gebouw, als hout, hooi en stoppelen.

Laten wij ze beide afzonderlijk onderzoeken.

A. Wat hebben wij door goud, zilver en kostelijke stenen te verstaan? Buiten twijfel iets waardigs, gewichtigs, duurzaam en, boven alles, iets dat niet verbrandbaar is. En wat is in de genade, dat deze onwaardeerbare eigenschappen bezit? Vooreerst kunnen de grote waarheden en de voornaamste leerstellingen van het Evangelie gezegd worden, dit aanzien te dragen. Gods eeuwige verkiezing van Zijn volk in de Zoon van Zijn liefde, hun personele en bijzondere verlossing door het bloed van Christus, hun rechtvaardigmaking door Zijn toegerekende gerechtigheid, en hun volle en volkomen zaligheid in Hem, zijn alle gewichtige, onwaardeerbare, dierbare waarheden, die het vuur kunnen verwoesten noch het water kunnen verderven. Zo ook zijn de beloften van het Evangelie, die in Jezus Christus ja en amen zijn, Gode tot heerlijkheid, zoals goud, zilver en kostelijke stenen, gewichtig, onschatbaar, duurzaam. Nog behoren de bevelen van het Evangelie en de ordinanties van Gods huis, bij dit eenstemmig gebouw, niet te worden voorbijgezien. Al wat het Evangelie ons ontdekt en verkondigt, al wat het belooft en beveelt, al de gehoorzaamheid, die het vordert, - in één woord, het gehele Evangelie moet door Sions bouwmeester tot een gebouw worden gesticht op het Fundament CHRISTUS.

Maar wij kunnen, mijns inziens, deze woorden meer bijzonder toepassen op het werk van God de Heilige Geest in de ziel, waardoor Hij haar sticht tot een woonstede voor

Zichzelf, zoals Paulus spreekt: 'Of weet gij niet dat ulieder lichaam een tempel is des Heiligen Geestes, Die in u is, Dien u van God hebt, en dat u uws zelfs niet zijt?', 1 Kor. 6:19. En is dit zo, zoals dat boven alle twijfel verheven is - dan moeten ook die drie dingen, goud, zilver en kostelijke stenen een bijzondere betrekking hebben op de onderwijzingen en werkingen van de Heilige Geest. Onderzoeken wij ze elk afzonderlijk.

1. Wat moeten wij dan, zo vragen wij ten eerste, hier door goud verstaan?

Buiten twijfel het geloof. Jehovah Jezus vergelijkt, in Zijn schrijven aan de gemeente van Laodicéa, Zelf het geloof bij het goud: 'Ik raad u, dat u van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur.' En dat wij daardoor het geloof hebben te verstaan, meen ik duidelijk door Petrus te zien bevestigd, als hij zegt: 'Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus', 1 Petr. 1:7. Wel mag dit beproefde, dit dierbare geloof bij goud vergeleken worden; want het verrijkt de ziel, door haar in het bezit te stellen van al de schatten en rijkdommen van Christus. Daarom zegt de apostel: 'Alle dingen zijn uwe.' Waarom? Omdat 'gij van Christus zijt.' zoals goud het grote middel van de wisseling is, waardoor wij, overeenkomstig de mate van ons bezit, de vervulling onzer behoeften bekomen, alzo is voor de wedergeborene het geloof dat middel van de wisseling, waardoor hij uit Christus' volheid al zijn behoeften vervuld kan krijgen. Zo zegt de Heere: 'O, al gij dorstigen, komt tot de wateren, en u, die geen geld hebt, komt, koopt en eet; ja, komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!'

Dit Goddelijk, dit levend geloof is niet de oefening van een natuurlijke kracht van des mensen gemoed; ook is het niet dat geloof, waardoor ik iets geschiedkundigs aanneem voor waarheid, zoals ik, bijvoorbeeld, geloof, dat er een Australië is, of dat er een Bonaparte geweest is; maar het is een bijzondere vrucht van de Geest, een Nieuw Testamentische zegen, een gave Gods, en door een Goddelijke kracht in het hart gewerkt. Een Evangeliedienaar sticht dit goud tot een gebouw, wanneer hij aanwijst en voorhoudt, beschrijft en ontvouwt de oorsprong en de natuur van dit geloof; en wanneer de gezegende Geest Zijn getuigenis toepast, en onder Zijn bediening het geloof in de toehoorders ontsteekt, de ziel daarbij inleidend en opbouwt in Christus. Zodanig was het geloof van Abel, de eerste martelaar; zodanig het geloof van Henoch, die met God wandelde; het geloof van Noach, waardoor hij de ark bouwde; het geloof van Abraham, waardoor hij een vriend Gods genaamd werd; het geloof van Jakob, toen hij met de Engel worstelde; het geloof van David, toen hij tegen Goliath optrok; - ja, zodanig was het geloof van al die heilige personen, welker de wereld niet waardig was, welker lijden en verrichtingen de apostel, in Hebreeën 11 optelt. Dit geloof is het Fundament waardig, want het is het werk van de Heilige Geest alleen, hetwelk bewilligt in- en instemt met de Persoon en het werk van de Zone Gods.

2. Maar de apostel maakt gewag van 'zilver,' als vormende een tweede bouwstof tot een waardig en voegzaam gebouw. Wij willen zinnebeeldige uitdrukkingen niet al te ver rekken, opdat wij niet tot een verwilderde en ijdele uitleg vervallen. Veel beter is het hier een toom te gebruiken, dan ons in wijdere sporen te begeven, opdat wij niet weggevoerd worden tot de tomeloze gewesten van de verbeelding, in plaats van de groene weide van de evangelische waarheid. Doch, mijns inziens, kunnen wij, zonder beschuldigd te worden van inbeelding, het zilver nemen voor de genade van de hoop. Is ze toch geen

gedeelte van het gebouw, dat op het Fundament Christus gebouwd wordt? Zoals ook de lofzang zegt:

*Geen minder grond is mijn hoop bereid,
Dan Jezus' bloed en Zijn gerechtigheid.*

Ach! welke waarde heeft onze hoop, zo ze niet gebouwd is op de Persoon, het werk en het bloed van de Zoon van God? Maar een goede hoop in genade is het werk van de hooggelooft Geest, en daarom overéénstemmende met het volbrachte werk van Jezus. Maar hoe bouwt nu een dienaar dit zilver, als een aangewezen gedeelte van het gebouw, op? Door het Evangelie te prediken in haar zuiverheid en volheid; door de vrijheid van de genade zijn toehoorders voor te stellen; door de omschrijving van het werk van de Geest in het hart; door Jezus Christus als de Zaligmaker en Vriend van zondaren voor te houden; door het wezenlijke karakter van Gods arm en nooddruftig volk aan te tonen, en de beloften, nodigheden en verklaringen Gods, ten hunnen behoefte gedaan, luide te verkondigen. Deze goede hoop in genade, gebouwd zijnde op de Persoon, het werk en het bloed van Christus, in het hart gewerkt door de Heilige Geest, is een gedeelte van het gebouw dat het Fundament waardig is en daarbij past.

3. Maar er wordt ook gesproken van 'kostelijke stenen,' als een gedeelte van het geestelijk gebouw. Het heeft geen bewijs nodig, dat deze het goud en zilver, in zeldzaamheid, schoonheid en waarde verre overtreffen. Maar zou er dan iets zijn, dat geloof en hoop te boven gaat? O ja! kostelijke ontdekkingen van Gods liefde, kostelijke bezoeken van Jezus, kostelijke toepassingen van Zijn bloed aan de consciëntie, kostelijke toelachingen van Zijn aangezicht en kostelijke woorden van Zijn lippen - deze allen zijn inderdaad, zeldzaamheden. Het gebeurt niet zo menigmaal in eens menschen leven, dat hij met de bijzondere ontdekking van de Heere Jezus verwaardigd wordt. Geloof en hoop zijn, zoals het goud, meer dagelijks: - vergun mij deze uitdrukking - want door het geloof, leven, staan en strijden wij, waarom wij dat gedurig behoeven; en door hoop worden wij voor wanhoop beveiligd, en daarom kunnen wij geen uur buiten haar. Maar kostelijke stenen zijn slechts het sieraad van sommigen, en daarom alleen bij hoogtijden en feesten in gebruik. Evenwel welk een waarde heeft slechts één kleine diamant! Zo ook een openbaring van Christus, een ontdekking van Gods vergevende liefde, en een toepassing van het verzoenend bloed aan de consciëntie, hoewel niet groot in uitgestrektheid, noch lang van duur zijnde, hoe onuitsprekelijk kostbaar, dierbaar, ja, onwaardeerbaar zijn zij! Deze kostelijke stenen worden door de dienaar, als een gedeelte van het gebouw opgebouwd, wanneer hij ze recht beschrijft, het geweten daartoe dringt, dezelve voorhoudt en daarvoor strijdt.

Werp nu eens een blik op zulk bouwen, dit Fundament en het gebouw.

De heerlijke Persoon, de Zoon van God met Zijn verzoenend bloed, rechtvaardigende gerechtigheid, en volbrachte werk is het FUNDAMENT. Het werk van de Heilige Geest, de genaden, die Hij voortbrengt, en de openbaringen van Christus, die Hij geeft, dat is het GEBOUW. En zoals de Heere Jezus het enige Fundament is, waarop de ziel zich veilig kan neerzetten, zo wordt zij alleen door de Heilige Geest DAAROP GEBOUWD.

Zo zien wij de Drie-enige God Zich hiermee bemoeien. God de Vader legde het Fundament; God de Zoon Zelf is dat Fundament; God de Heilige Geest is de grote Stichter van het heerlijke gebouw op dat Fundament. Daarom zijn die dienaars, en zij ook

alleen, medearbeiders Gods, die overeenkomstig de regel van dit voorbeeld tewerkgaan, en welker bediening, zijnde in overeenstemming met Zijn Woord en wil, Hij toe-eigenen en zegenen wil ter opbouw van Zijn gemeente.

B. Maar er waren in de dagen van Paulus, zoals wij uit zijn brieven verstaan kunnen, - en de zodanigen zijn er ook in onze tijd - mensen, die geen ogen hadden, om te zien en geen harten, om op te merken de waarde van het goud, zilver, en de kostelijke stenen. En evenwel wilden zij bouwlieden zijn, hun handen aan het werk leggende; hoewel zij, in plaats van een tempel te stichtten - wat? een Babel bouwden. De ene bracht 'hout' aan, een tweede 'hooi,' en nog een derde 'stoppelen.'

Ongetwijfeld hebben ook deze bouwstoffen een geestelijke betekenis. En al aanstonds valt onze aandacht op een zaak, die in alle deze zo zichtbaar is op te merken, dat ze licht ontvlambare - gevaarlijke stoffen bij een donderstorm zijn. Hun tweede karakter is hun nietige waarde; het derde, hun mindere gepastheid en onvoegzaamheid bij zulk een Fundament.

Maar zoeken wij ze enigszins te leren kennen.

1. Hout. Dit vormt het grootste en voornaamste gedeelte van het valse gebouw. Een wel samengevoegd stelsel van des schepsels plichten beantwoordt zo juist aan het denkbeeld van een houten toren. Daar is het timmerhout op onderscheidene lengten gezaagd, de posten, balken, schragen en al de gereedschappen zo netjes samengevoegd, verenigd, inééngesloten, gelijkmd, gespijkerd en effen gemaakt - hier een plicht en daar een regel; een gebed voor maandag en een hoofdstuk voor dinsdag; wanneer te vasten en wanneer feest te houden; wanneer te staan en wanneer te knielen! - wat zou netter en hechter zijn dan onze keurige houten spits?

2. Maar misschien is het gebouw, op zijn best genomen, slecht regen- en waterdicht. Daar komen nu en dan breuken in deze plichten en waarnemingen. De consciëntie wordt onrustig, als het licht door de spleten⁹⁸ breekt. Wel! wat nu te doen? Brengt enig 'hooi' aan, om de gaten te stoppen. Een bundel besluiten, geloften, voornemens, om het in het vervolg beter te maken, tuchtiging over de gebrekkige uitkomst en een vastberaden pogen, om niet weer door de zonde en verzoeking te worden overwonnen - dit is het 'hooi,' dat de valse bouwmeesters in de geweldig grote spleten van des mensen gehoorzaamheid stoppen.

3. Maar er blijven nog spleten in het gebouw; het houten maaksel, met de met hooi gestopte gaten, begint er enigszins bouwvallig uit te zien. Het is niet meer waterdicht. Wat blijft er nu nog te doen over? Belegt en vult het oplos met 'stoppelen,' om het tegen de regen te beveiligen! Gaat in het veld van menselijke verdiensten, zamel de stelen op, bindt ze samen, maakt ze zacht en effen, bewater ze met weinige tranen en legt ze op het houten dak tot een bedekking tegen Gods regen. Vleselijke heiligheid, godsvrucht van het schepsel, een deftig gelaat, een heilige stem, een zachte gang, een plechtig kleed en een uitgelezen verkiezing van Schriftuurlijke spreekwijzen - al deze geveinsde nederigheid en bespottelijke godsdienst, nauw en netjes samengebonden, en het als een gehele bedekking over de houten spits gelegd.

Het is door deze treffende beelden, dat de apostel Paulus beschrijft en tentoonstelt al die wettischheid en dat farizeïsme, die door alle eeuwen de onwetende bouwers op Christus gehoopt hebben, alhoewel Hem als het Fundament leggende, nochtans op Hem dit ellendig en onwaardige gebouw oprichtende.

III. *Het vuur, dat de hoedanigheid van eens iegelijks werk zal beproeven.*

Maar zal dit gebouw blijven staan? - Nee, mijn vrienden! Het zal omvergeworpen en verwoest worden, en dat wel, door - 'vuur.' Dit is de bepaalde manier van God, om het werk te beproeven, hetzij het zal blijven of vergaan. 'Eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, omdat het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven', 1 Kor. 3:13. Welk werk hebben wij hier te verstaan? Grotendeels het werk van de bediening. 'Een iegelijk' betekent hier, in het algemeen, elke Evangeliedienaar; want het is van hen, dat de apostel hier voornamelijk spreekt. Het werk dus van iedere Evangeliedienaar zal openbaar worden; of het een werk Gods, dan of het een werk van mensen is. Iedere leraar van de waarheid, die voor het volk optreedt, heeft een werk te doen; en dit werk zal openbaar worden; het zal ontdekt worden en aan het licht komen, hoedanig het is. En hoe God dat aan het licht zal brengen, zegt onze tekst zo uitdrukkelijk, dat het de voorbijganger niet onbekend kan blijven: 'de dag zal het verklaren, omdat het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.' Maar niet alleen kunnen wij hierdoor het 'werk' de opgedrongen godsdienst van de dienaars verstaan, maar ook alzo het volk, dat zijn bediening aanneemt, en werktuiglijk door hem wordt opgebouwd, hetzij in geloof, in hoop, in liefde, of in wettischheid en vleeselijke heiligheid.

Door het 'vuur,' dat God ter beproeving van het werk zendt, kunnen wij onderscheiden dingen verstaan.

1. Vervolging is een vuur, en wanneer het in woede ontstoken is, ook een scherp vuur. Petrus schijnt hierop te zinspelen, als een gedeelte van de oven, waar hij spreekt van de vuurproef; want in die dagen een Christen te zijn, was dikwijls een oven, die het lichaam verbrandde, en de ziel met een vurige wagen ten hemel leidde.

2. Alzo is de verzoeking ook een vuur, ja, voor de ziel een heter vuur, dan het vreugdevuur voor het lichaam. Petrus zegt van de 'uitverkorene vreemdelingen, als bedroefd zijnde door menigerlei verzoeking, dat de beproeving van hun geloof, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat, en door het vuur beproefd wordt, bevonden mocht worden te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus', 1 Petrus 1:7. De verzoeking is voor onze gevallen natuur, wat een luciferzwavelstok voor de licht ontvlambare brandstoffen is, die op het rooster liggen. De zonde kan als dood in onze natuur liggen, maar de verzoeking zet haar in lichte laaie vlam. Wat deed David vallen? - Verzoeking. En waardoor viel Petrus? - Door verzoeking. Wat bewoog Mozes tot toorn, Job tot het vervloeken van zijn geboortedag, en Jona om zijn rug te keren naar hetgeen God hem bevolen had? - Verzoeking. En wat doet ons dikwijls schudden en waggelen en bevreesd zijn, waartoe onze goddeloze harten ons nog plotseling voeren zullen? - het is de verzoeking. Wel mocht de Heere Jezus vermanen: 'Waakt en bidt, opdat u niet in verzoeking komt;' en opnieuw: 'Leidt ons niet in verzoeking;' want zo wij in de verzoeking geleid en daarin aan onszelf overgelaten worden, ach! wie zal er ons onbeschadigd uitbrengen?

3. Maar ook is de toorn Gods tegen alle zonde een vuur. De vlammen van Zijn heilige verontwaardiging tegen de hoogmoed, de geveinsdheid, eigengerechtigheid en andere overvloeiende snoodheden in onze harten, zijn een gedeelte van die oven, welke God voor Sion bestemd heeft.

4. Vreze des doods, de prikkeling van de consciëntie, zwaarmoedige bevatting van wat

het te zeggen zal zijn, eenmaal op het sterfbed te liggen, pijnlijke beschouwingen van onze rampzalige tekortkomingen, benauwd makende ontsluitingen van de diepte van de zonde en ongerechtigheid, die er in ons wonen, een gedurige worsteling met de verheffing en opborreling van de inwendige verdorvenheid - dit alles is een gedeelte van het vuur, dat de hoedanigheid van eens iegelijks werk zal beproeven. U zult wellicht reeds opgemerkt hebben, dat ik mij voornamelijk bij die vuren bepaald heb, die het hout, hooi en stoppen van het valse gebouw in de as leggen. Ziet nu eens op de uitwerkselen van het vuur, hetwelk de hoedanigheden van het werk zal beproeven; en wel:

1. Van het 'goud, zilver en kostelijke stenen;' - het geloof, als een gave Gods, de hoop, door God geschonken, de liefde, door God uitgestort - kunnen of zullen deze genadegaven van de Geest verbrand worden? Geenszins. In de heetste oven, blijven zij onverbrandbaar. Zij mogen, bij tijden, inderdaad verloren en begraven liggen onder rook en as, veroorzaakt door het hout, het hooi en de stoppelen in het vuur; maar zij zijn volstrekt niet verdelgbaar, alhoewel ook de oven zevenmaal heter gestookt werd, dan naar gewoonte.

2. Maar hoe gaat het dan met het hout, het hooi en de stoppelen? Waar blijft dan de gehoorzaamheid van het schepsel, de vleeselijke heiligheid, de bundels vormen en plichten? Waar het zo goed samengevoegde maaksel van hout? Waar de toestoppingen van hooi? Waar de bedekking van de stoppelen? Het dak was zo wél samen gevoegd; de spleten zo goed dichtgemaakt; de stoppelen waren zo kunstig er overgebracht! Maar zal het vuur van de vervolging, van de verzoeking, van de zonde, van de heilige verontwaardiging Gods, de beschuldigende twijfelingen en vrezen, dit gebouw door mensenhanden gemaakt, sparen? Geenszins. Het verbrandt, het verdwijnt in wolken van rook, het zinkt, het ploft neer; hoe hoog ook het verwaande hoofd was opgerezen, het keert terug tot as en een nare verwoesting.

Maar wat dan met 'het Fundament?' Zal dat dan ook mee verbranden? Nee, dat Fundament is Christus, en daarom blijft Het, omdat Hij gisteren, en heden, en tot in eeuwigheid Dezelfde is. Want wij bemerken, dat de apostel hier spreekt van hen die bij de uitkomst behouden worden: 'Zo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden; maar zelf zal hij behouden worden; Maar alzo, als door vuur', vers 15. Zijn werk zal verbrand worden, en dus lijdt hij schade; maar hij zelf zal behouden worden - Maar alzo als door vuur, dat is: zoals een mens met kracht gerukt wordt uit een huis, dat in vlammen staat, alhoewel al zijn eigendommen daarin verteerd worden. Dit werpt een verborgen licht op sommige dienaars en toehoorders. Met betrekking tot het Fundament, zijn ze recht, maar wat het gebouw aangaat, zijn ze verkeerd. Zij rusten wezenlijk en in waarheid op Christus, en evenwel, begoocheld en misleid door een wettische eigengerechtigheid, brengen zij daar de verrichtingen en daden van het schepsel bij. God, Zich ontfermende over hun zielen, zendt hun een vuur, hetwelk dit alles verteert. Soms is een vuur in het natuurlijke, het beste, dat geschieden kan.

Het grote vuur van Londen was de grootste zegen voor Londen, die het immer genoot. Vóór die tijd, werd het van tijd tot tijd door de pest verwoest. Maar het vuur brandde het oude Londen, met zijn nauwe, besmettelijke straten, en ook de plaag uit. En zo is het beste, dat de godsdienst van sommige personen kan treffen, een vernieling door vuur. Dan is er althans enige hoop, dat er, uit de zwarte puinhopen en smeulende as, een nieuwe en betere godsvrucht zal voortkomen.

Hebbende zo mijn pijlen gescherpt en met pluimen voorzien, wil ik ze onder de zegen Gods op de pees leggen, en, ware het mogelijk, sommiger consciëntie treffen.

Er zijn hier verschillende kenmerken en onderscheidingstekens door de apostel neergelegd. Zien wij, hoever wij daaraan kennis hebben.

1. Het eerst komt onder de aandacht het afgebracht te zijn van het zandfundament. Zoals allen van nature op het zand bouwen, zo moeten allen, zullen zij op de Rots gebouwd worden, van dat zand afgebracht worden; dit is een gebeurtenis, die niet onkenbaar behoort te zijn, als iets, waarvan wij niet het waar, het wanneer, of het hoe weten! Opgewekt te zijn ten geestelijke leven, overtuigd van zonde en gebracht te zijn uit die vleselijke gerustheid en zekerheid tot een bevatting van de heiligheid, gerechtigheid en majesteit Gods, is het grootste voorval, dat ons in ons gehele leven te beurt kan vallen.

2. Maar dan ook volgt het gebouwd te zijn op Christus, als het enige Fundament van de hoop eens zondaars. Maar dit kan niet geschieden zonder een geestelijke ontdekking van de Persoon, het bloed, de gerechtigheid en de genade van de Heere Jezus Christus. Het is het bijzonder werk van de Heilige Geest, Jezus te verheerlijken en Hem in het hart te verhogen, door het uit Christus te nemen en het aan de ziel bekend te maken. Dit is daarom een zaak, die niet in het donker of in een hoek geschieden kan, alsof een mens kon slapen, en daarom niet het wanneer of het hoe wist! Afgebracht te zijn van de wet tot het Evangelie; van de berg Sinaï tot de berg Sion; van het eigen ik tot Christus; van het ongeloof tot geloof; van de wanhoop tot de hoop; van de vrees tot de liefde - dat is een voorval in het geestelijk leven van de mens, dat evenmin te vergeten is, als dat ons het ontkomen van een schipbreuk ontgaan kan.

3. Eindelijk volgt het onderzoek naar het gebouw. Het is klaarblijkelijk, dat hierin droevig misgetast wordt door onkundige bouwlieden. Het afbouwen" van de tempellos vordert de grootste kennis van de bouwmeester. Dat hij daarom goede opmerkzaamheid mag vestigen op de bouwstoffen, en vooral met betrekking tot een bijzonder punt wél op zijn hoede zij: - tegen de aanbrenging en invoering van het puin en de oude prullen. Hout, hooi en stoppelen mogen goed zijn voor een hutje of stal, schuur of ander gewoon gebouw, maar niet voor een tempel. 'Gij zijt de tempel des levenden Gods,' waarin Hij woont en wandelt. Dat hij daarom een woning zij, Zijn verblijf waardig - een tempel, waarvan God de Vader Zelf de Bouwheer is, God de Zoon het Fundament, en de genadegaven van God de Heilige Geest het gebouw.

*Wanneer zal ik eens, lieve Heer'!
Met ziel en lichaam, tot Uw eer,
En niet mijzelf en 't eigen leven?
Wanneer zult Ge eens mijn Alles zijn?
Wanneer zal 'k Uws geheellijk zijn?
Ai! leer mij daar toch meer naar streven.
Och, Heer'! werk u met kracht in mij;
Want anders word ik nimmer vrij!*
AMEN.

22. Het ware discipelschap

Tekst: Johannes 8:31, 32

Jezus dan zei tot de Joden die in Hem geloofden: Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo bent u waarlijk Mijn discipelen, en zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.

Er is iets in de bediening van de Heere Jezus, toen Hij hierbeneden rondwandelde, dat dikwijls mijn gemoed getroffen heeft, en dat is, dat Hij zo uiterst afkerig was van de geest van proselitisme - maar geloofsgenoten te vormen. Nooit zocht Hij naar nieuwe geloofsgenoten; nooit zocht Hij, door het verzwijgen van de moeilijkheden van de weg, de rijken, de edelen of de geleerden onder het getal van Zijn volgelingen te lokken; integendeel bleef Hij er onveranderd bij, om allen, die volgens hun getuigenis, Hem wensten na te volgen, voor te houden, dat het een pad van verdrukking, zelfverloochening en kruisiging was dat Hij bewandelde, en dat zij, als Zijn volgelingen, in dezelfde voetstappen te gaan hadden. En zo ook duldde de Heere nooit, dat iemand zichzelf misleiden zou in te menen, dat ze Hem van ganser harte navolgden, wanneer Zijn alziend oog de onoprechtheid van hun gedrag gadesloeg. U zult misschien zeggen, dat Judas Iskariot hierop een uitzondering maakte. Het is zo, maar dat was ter vervulling van een zeker voornemen (Joh. 17:12); en was Judas al een uitzondering, hoewel de Heere hem niet door vingerwijzing onderscheidde, zijn oren mochten evenwel dezelfde waarheid vernemen, die de Heere voor anderen verklaarde: dat zij, die Hem volgden, hun kruis op zich te nemen en zichzelf te verloochenen hadden.

Als wij dit ons teksthoofdstuk nagaan, dan schijnt het, dat er sommigen, zo niet velen waren, die 'in Christus geloofden,' maar in welker harten de Heilige Geest nooit 'het werk des geloofs met kracht' had gewerkt (2 Thess. 1:11. Wij lezen in vers 30: 'Als Hij deze woorden sprak, geloofden velen in Hem.' Daar hebben wij het uitdrukkelijke getuigenis van de Heilige Geest van hun geloven. Maar hoe geloofden zij? 'Geloofden ze met het hart ter rechtvaardigheid?' Had de Heilige Geest in hun zielen gewerkt, 'het geloof van de uitverkorenen Gods?', Titus 1:1. Hun woorden en daden bewijzen het tegendeel; want wanneer de Heere hun aanspreekt in de getrouwe woorden van onze tekst, dan antwoorden zij onmiddellijk: 'Wij zijn Abrahams zaad, en hebben nog nooit iemand gediend; hoe zegt u dan: 'Gij zult vrij worden?' Dit was te beledigend voor hun hoogmoed, en eensklaps verhief zich in hen de adderslang met al zijn eigengerechtigheid en venijn. En het gevolg van de zaak was, zoals u bij de verdere lezing van dit hoofdstuk ontdekken zult, dat de Heere tot deze mensen, die 'in Hem geloofden' met hun hoofden, maar niet met hun harten, zei: 'Gij bent uit den vader den duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen', vers 44. Welk een stellige proef, welk een ontwijfelbaar bewijs, dat iemand met zijn verstand in de Heere Jezus kan geloven, en nochtans een kind des satans, en zijn einde de verdoemenis kan zijn!

In plaats dan dat de Heere deze belijdende discipelen tot Zich lokt, stelt Hij hun de wezenlijke toestand van de zaak duidelijk voor ogen, zeggende: *'Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen; en gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.'*

Wij hebben in deze woorden:

I. Een proef van het discipelschap: 'Indien gijlieden in Mijn woord blijft.'

II. De waarheid - de onvervalsheid van het discipelschap: 'Dan zijt gij waarlijk Mijn discipelen.'

III. De zegeningen, welke uit dit ware discipelschap voortvloeien: 'gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.'

I. Wanneer de Heere zegt: 'Indien gijlieden in Mijn woord blijft,' dan wil Hij dat niet zo zeer als een voorwaarde, dan wel als een proef, een toets beschouwd hebben. Hun 'blijven in het woord' zou hen geen discipelen maken; maar zou openbaar maken, dat zij discipelen waren. En zo moeten wij deze woorden verstaan. Niet, alsof hun blijven in het woord hen tot de kudde zou brengen; alsof dan, hoewel zij toen vleselijk waren, slechts bij de belijdenis van het woord te blijven, de natuur op een verborgen wijze in genade zou veranderd worden. Geenszins, dat is de bedoeling van die woorden niet; maar het zou voor hen een proef zijn van het discipelschap; en omgekeerd, dat hun niet blijven in het woord bewijzen zou, dat ze Zijn discipelen niet waren.

Laat ons, onder de zegen Gods, een weinig van deze toets van het discipelschap beschouwen: 'Indien u in Mijn woord blijft.' En wij willen dat doen, niet zo zeer met het oog op hen, tot wie het gesproken werd, dan wel, als een proef van het discipelschap van Gods vrijgekocht en wedergeboren geslacht.

1. Het woord 'blijven' sluit klaarblijkelijk in zich een vroeger ontvangen van de waarheid, of dat er enig werk met kracht begon en voortduurde in de consciëntie. Het 'woord' dus, waar de Heere hen beveelt in te blijven, moet enigermate aan hun consciënties gehecht, op hun harten gebonden, en met Goddelijke kracht in hun gemoederen gegrift zijn, vóórdát ze daarin konden blijven. Want het spreekt vanzelf, dat ze niet konden blijven in iets, dat nog nooit begonnen was. En dit leidt ons, om te overwegen wat het eerste begin is van een werk van de genade, in de ziel van een mens, hetwelk bestaat in de geestelijke vastbinding van de Goddelijke waarheid met kracht op zijn consciëntie. Enige woorden (en niet altijd hebben wij door woorden juist enige letters en lettergrepen te verstaan, maar een geestelijke waarheid) worden met kracht op de consciëntie vastgebonden en door de Heilige Geest in de ziel thuisgebracht. En wat is het gevolg? - Zodra is het woord niet in des mensen consciëntie gedaald, of het brengt een bepaalde uitwerking voort; en de Heere heeft ons verschillende gelijkenissen gegeven, om de natuur van deze uitwerking aan te wijzen.

Hij vergelijkt het bijvoorbeeld bij *een zuurdesem*: 'Het Koninkrijk van de hemelen is zoals een zuurdesem, welke een vrouw nam en verborg in drie maten meel, totdat het geheel gezuurd was', Matth. 13:33. Daar wijst de Heere aan, welke de uitwerkselen zijn van Gods Woord, gelegd op eens mensen consciëntie, door dezelve met de zuring van een klomp zuurdeeg in drie maten meel, te vergelijken. De gehele klomp wordt erdoor gegist, opgelicht, opgerezen, doordrongen en doorzuurd; het deeg is niet meer dat het tevoren was; daar heeft een verandering plaats, waardoor het niet meer meel, zout en water is, maar de zuurdesem heeft het zo doordrongen en er zich in verspreid, en als het ware herschapen, dat er een nieuwe zelfstandigheid van gevormd is, welke wij, gebakken zijnde, brood noemen. Zo is het met het Woord van God op des mensen hart

thuisgebracht. Het ligt daar niet als een steen op de straat, onwerkzaam, zonder iets verder te brengen, ter plaatse waar het gesteld is; maar het verspreidt een verborgen indruk door de ziel van de mens, en waardoor hij wordt wedergeboren: 'Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het Woord van de waarheid, opdat wij zouden zijn als eerstelingen Zijner schepselen', Jak. 1:18. 'Wedergeboren,' zegt de apostel Petrus 'door het levende en eeuwig blijvende Woord van God', 1 Petr. 1:23).

Maar de Heere gebruikt een ander beeld, om ditzelfde werk te vertonen. Hij vergelijkt het Koninkrijk van de genade in de ziel bij *het zaad, geworpen in de akker*. Daar wordt ons de uitwerking van een werk van de genade even klaar en bepaald aangewezen en uitgeschetst. Het zaad ligt niet ter plaatse, waar het valt als een keisteen neer; maar, nadat het in de goede grond gevallen is, heeft er een verandering plaats. Licht, hitte en vochtigheid spannen alle samen; en het gevolg is, dat het zaad neerwaarts wortelen schiet en opwaarts een blad of bolster begint te vertonen. Zo is het met Gods Woord, dat op des mensen hart is vastgebonden: het licht, de warmte en de bevochtiging van Gods Geest, werkende met het Woord, doen het uitspruiten en wortelen schieten - neerwaarts vast wortelend in de consciëntie, en opwaarts uitspruitende tot een God verheerlijkende belijdenis. Dit is het gehele verschil, tussen het Woord te ontvangen in de letter, en het te ontvangen in kracht.

Nog eens: de apostel, sprekende van hetzelfde werk, vergelijkt het bij *een ent*. Hoe schoon en evenwel eenvoudig, zijn de Schriftuurlijke beelden! Ik heb ze dikwijls bewonderd. En wat het merkwaardigste is, ze zijn niet alleen zo eenvoudig, maar ook zo algemeen. Zo zelden treffen wij de gelijkenissen aan de gewoonten van het Oosten ontleend, daar wij die, in deze noordelijke luchtstreek, zo moeilijk, en vaak geheel niet kunnen verstaan; maar de meeste beelden, die er gebezigd worden, zijn aan het gehele menselijke geslacht min of meer bekend. Zaad zaaien en brood bakken zijn, bijvoorbeeld, niet alleen in alle landen van de beschaafde wereld bekend, maar allen, zelfs de onkundigste klasse van het volk, zijn er gemeenzaam mee.

En dit beeld - inenten, hetwelk in elke landstreek, waar vruchten groeien, geschiedt, is desgelijks eenvoudig en verstaanbaar. En hoe lief maalt het ons de werkingen van de genade op de ziel af! Er moet eerst een wond in de stam gemaakt worden, opdat het takje daarin passen zou, om zo niet alleen in- maar ook daar uit te groeien; want het is in deze nauwe en levende vereniging van de tak met de stam, dat de gehele uitkomst en het gevolg van de enting bestaat. Zo ligt ook het Woord van God in eens mensen consciëntie niet als een verwelkte tak op zijn plaats geheeldood en werkeloos neer; maar het hart, door Gods Geest gewond zijnde, vormt (om mij zo eens uit te drukken) een opening, waarin het geënte Woord kan huisvesten; ze komen elkaar tegemoet, ze spannen samen, ze groeien in elkaar en brengen vruchten voort tot eer en heerlijkheid van God. De levende godsvrucht is altijd van een werkzame natuur; ze kan noch zal geen blote belijdenis zijn, geen voorstelling van iets, ter voldoening van het geweten, of om anderen te behagen; maar zij is een eeuwige wezenlijkheid, begonnen en in stand gehouden door de Heilige Geest.

2. Waar dan nu het Woord zo is toegepast, en in- en uit de consciëntie van de mens groeit, zal hij daarin blijven. Hij zal nooit zijn belijdenis verlaten, want God zal het hem nooit toestaan. Het is waar, hij kan in de grootste diepte van de zielsbenauwdheid neerzinken -

hij kan tot het hoogste in zielsgenietingen opklimmen. Hij mag voor een korte tijd in de wereld bedolven zijn, de afgoden nawandelen, zijn geestelijk leven mag uitgedoofd schijnen, en in zijn gewaarwordingen en gevoel vervoerd zijn, zelfs tot de koude noordpool van duisternis en verstijving, zo, dat alle levende godzaligheid in zijn hart schijnt bevroren te wezen; maar evenwel zal het leven van Gods Geest in zijn ziel hem niet ontzinken. Eens levend gemaakt zijnde in het geestelijk leven, is hij ook levend gemaakt in het eeuwige leven; want de Heere heeft gezegd: 'Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven', Joh. 6:47. En daarom zal hij 'in Gods woord blijven.' Welke verzoeken ook zijn ziel mogen benauwen (en er zullen duizenden aanvallen zijn, om, ware het mogelijk, hem terug te voeren); welke strikken de wereld en het vlees ook zijn voeten spreiden - (en in sommige van die strikken zal zijn onvoorzichtige voet dikwijls verstrikt geraken); welke aanvallen de satan uit de hel ook op hem richt, om hem, ware het mogelijk, enigermate met zijn helse godslastering en kwaadwilligheid te bezielen, hij houdt evenwel steeds aan dat Woord vast. 'De rechtvaardige zal zijn weg vasthouden', Job 17:9. 'Het pad des rechtvaardigen is zoals een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot den volle dag toe', Spreuk. 4:18. 'Mijn schapen zullen niet verloren gaan in van de eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken', Joh. 10:28. Zij 'blijven in Christus' woord,' omdat Hij, 'Die het goede werk in hen begonnen heeft,' hetzelfde onderhouden en 'voleindigen zal, tot op den dag van Jezus Christus.'

Trouwens, waar God ook een mens oprecht maakt door een werk van de genade in zijn ziel, (en maakte genade u niet oprecht voor God en mensen), ach waar is dan voor het tegenwoordige uw bewijs van uw kennis aan enige genade? Daar blijft hij juist op die lijn van onderwijzing, waarmee de Heilige Geest zijn ziel beweldadigd heeft. Hij zeilt niet op een onbekende hoogte, noch wil, zelf het roer aanvattende, zijn eigen schip zelf ten loodsmansman zijn. Hij maakt de bevinding van een ander niet tot de zijne, werkt niet naar de regel van anderen, spreekt niet met de tong zijns naasten, zuigt niet de gewaarwordingen van anderen, als de zijne, in. Indien hij dit doet, hij 'blijft niet in,' maar scheidt zich van 'het woord.' Hij alleen blijft in het woord, die zich geheel en alleen aan Gods onderwijzing in zijn ziel houdt. Zodra een mens de sporen verlaat, waar de Heere hem geestelijkerwijs inleidde, op het ogenblik, dat hij zich een bevinding toe-eigent, welke God niet in hem werkte, of zich hecht aan leringen, die God niet met kracht in zijn hart bracht, blijft hij niet in het woord.

Het is dan een groot kenmerk en zekere toets van het onvervalste discipelschap, zich te houden in de paden, welke God aanwees; niet verder vooruit te lopen, dan God leidde, en niet meer naar achteren te gaan, dan God ons voorwaarts trok. En dit te kennen, te gevoelen en daar overeenkomstig naar te handelen, is op die plaats te zijn, waarvan wij de zoete verkondiging des Heeren lezen: 'indien ge u niet verandert, en wordt zoals de kinderkens, zo zult u in het Koninkrijk van de hemelen geenszins ingaan', Matth. 18:3. Het kleine kind kiest zichzelf geen pad te bewandelen; het zegt niet zichzelf te voeden, te kleden, te onderwijzen, te besturen noch zijn toekomstig levenslot te regelen. Het juiste merk van de kindsheid is op de ouders te steunen en daarvan afhankelijk te zijn; en zodra het kind zich van des ouders opzicht onttrekt en op zichzelf gaat handelen, dan verliest het daardoor ook dadelijk het grote karakter van de kindsheid. En zo is het ook met een belijder van de godsdienst: zodra hij voor zich iets opzet, en zich keert van de leiding van de gezegende Geest in zijn hart en consciëntie, verliest hij het karakter van een discipel, omdat hij zich afscheidt van de eenvoudigheid van de geestelijke kindsheid.

II. 'Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen.'

Welk een gewicht legt de Heere op dat ogenschijnlijk kleine bijwoord - *waarlijk*! En hoe wijst de Heere door dit kleine bijwoord aan, dat er ook een discipelschap is, hetwelk niet het ware discipelschap is! Het stemt overeen met de uitdrukking van Jabes, als hij bad: 'Och dat u mij waarlijk zegende!' (1 Kron. 4:10. Jabes wist, dat er zegeningen waren, die geen 'ware zegeningen' zijn; dat is geen wezenlijke, geen geestelijke en hemelse zegeningen; niet de zodanigen, die alleen een van God onderwezen ziel verzadigen kunnen. En zo zag en verkondigde de Heere Jezus, Wiens ogen zijn als een vlam vuur, om te onderzoeken tussen rechtvaardigen en goddelozen, een plechtig vonnis in de uitdrukking: 'Zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen.' Alsof het meer dan een blote waarschijnlijkheid, ja, een licht voorkomende zaak was, dat velen op die tijd slechts in naam en geen ware discipelen waren.

Wat zegt het dan, een waar discipel te zijn? Is het niet, door de Heere een zodanige gemaakt te zijn? - En hoe maakte Hij Zijn discipelen op aarde? Riep Hij ze niet met Zijn eigen stem? Lezen wij niet van Hem, dat Hij tot Zich riep, die Hij wilde? (Markus 3:13), - niet meer, niet minder. En vinden wij niet, in bijna elk voorval, een bepaald verhaal van des Heeren personele roeping van eenieder hunner? Om dan waarlijk een discipel te zijn, moet de Heere, door Zijn eigen stem met kracht tot onze ziel sprekende, ons discipelen gemaakt hebben.

Maar laat ons, met de zegen Gods, enige merktekenen van het ware discipelschap beschouwen; en mocht God ons bekwamen tot het geloven van dezelve te bezitten.

1. Discipelschap geeft een overgave te kennen.

Wanneer de discipelen de Heere volgden, dan gaven ze zich aan hem over. Thomas sprak, bij een zekere gelegenheid, wat zij in hun harten gevoelden: 'Laat ons gaan, opdat wij met Hem sterven;' hetwelk zulk een overgave te kennen gaf, dat noch dood noch leven hen zou kunnen scheiden. Indien dan een mens zich niet (gelijk de apostel in 2 Kor. 8:5 zegt) 'aan de Heere heeft overgegeven,' zich in Zijn gezegende handen stellende, om door Hem en Hem alleen te worden onderwezen, en Hem als 'zijn Heere en God' te omhelzen; - indien hij, door een Goddelijk werk van de genade in zijn hart, niet ertoe gebracht is, om zijn bloed, als de enige verzoenende offerande voor de zonde, Zijn gerechtigheid, als het enige rechtvaardigmakende kleed, Zijn genade, als de enige behoudenis van 'de toekomstige toorn,' Zijn liefde, als de enige hemel, hier reeds begonnen en daarboven volmaakt, voor zichzelf te omhelzen; - indien hij niet, uit de diepte van zijn ziel, zich zo geheel en alleen, voor tijd en eeuwigheid, aan de Heere heeft overgegeven, hem, zeg ik, ontbreekt een merkteken van het ware discipelschap. Hij is nog halfhartig; zijn 'hart is verdeeld en hij is gebrekkig bevonden;' hij heeft nog 'zijn kruis niet op zich genomen, zichzelf verloochenend en Jezus nagevolgd.' Hij is nog aan die rijke jongeling gelijk, aan wie de Heere gebod, om, tot een proeve van zijn oprechtheid, alles wat hij had te verkopen en het de armen te geven, en te komen, om Hem te volgen (Matth. 19:21. De wortel van de overgave ontbrak hem; daarom gaf de Heere die vervloekte wortel van de hebzucht, die een verderf is tegen een evangelisch overgave, een treffende slag.

2. Een ander merk van het ware discipelschap is, afscheiding. Scheidden de discipelen zich niet van alle dingen, toen zij de Heere volgden? Levi verliet zijn ambt van tollenaar, waardoor hij zijn brood verdiende; Petrus en zijn broeder Andréas, Jakobus en Johannes -

verlieten hun netten, en gene hun schip en vader, en volgden Hem (Matth. 4:18, 21. Zij allen scheidden zich af van hun beroep, opdat ze den Heere zouden aankleven met een voornemen des harten. Ik wil nu daarmee niet zeggen, dat wij geroepen zijn, evenals ze te handelen, door ook onze wereldse beroepen en bezigheden, waarin ons de genade vond, te verlaten - zo die niet onbestaanbaar met de wil en het Woord van God zijn, zoals het in mijn zaak was te blijven in een werelds stelsel. De Schrift zegt dienaangaande duidelijk: 'Een iegelijk blijve in die beroeping, waarin hij geroepen is', 1 Kor. 7:20. Maar wat ik hiermee zeggen wil is, dat de afscheiding van kwade dingen een werk en proeve is van het ware discipelschap.

Afscheiding, bijvoorbeeld van een wereld, dood zijnde in de belijdenis; afscheiding van God-onterende leringen, van alle roekeloze en zorgeloze belijders, van alle dingen, die op deze of gene wijze minachting op het Evangelie brengen, of enigszins in tegenstand zijn met Gods heerlijkheid en Zijn waarheid. En dat niet alleen door een uitwendige afzondering, - dat is juist zulk een zware zaak niet - maar een inwendige afscheiding; afscheiding des harten van de geest van de wereld; afscheiding van de geest van hebzucht, welke als een kanker de levensdelen van Gods Kerk schijnt te verteren; afscheiding van plichtpleging, eigengerechtigheid, bijgeloof, eigenwillige godsdienst en al die 'zuurdesem van de farizeeën, welke is geveinsdheid;' inwendige afzondering van hart, ziel en geest, waardoor wij onszelf aan de Heere overgeven, opdat Hij 'in ons zou werken, wat Hem welbehaaglijk is.'

3. Een ander merk en toets van het ware discipelschap is, een gehele neerwerping van onze eigen wijsheid, onze eigen sterkte, onze eigengerechtigheid aan de voeten des Heeren. Wie belijden wij te dienen? Is het niet de Heere God van Israël? In onze overgave aan de Heere, in het onderwerpen aan Zijn dienst, is het niet enige aardse vorst, aan wie wij belijden ons overgegeven te hebben; hij heeft niet te gebieden noch te eisen alles wat in ons is, alhoewel hij op ons uitwendig dienstbetoon aanspraak heeft. Maar in onze overgave aan de Heere Jezus Christus, door Hem in onze harten aan te nemen, als 'onze Heere en onze God,' met ons aan Zijn rechtvaardige heerschappij te onderwerpen, in het 'kussen van den Zoon' en het buigen voor Zijn heilige voeten, werpen wij voor Hem neer alles, wat met Zijn inwendige heerschappij en Koninkrijk in onze harten onbestaanbaar is. En omdat onze eigen sterkte Zijn kracht niet dan in de weg staat, omdat 'Zijn kracht in zwakheid volbracht wordt,' daarom heeft de ware discipel al zijn eigen krachten voor de Heere neergeworpen, opdat de kracht van Christus op hem rusten mocht en in zijn zwakheden doorstralen.

Ook werpt de ware discipel zijn eigen gerechtigheid voor des Heeren voetbank neer; hij vertreedt die onder zijn voeten, als 'een wegwerpelijk kleet;' hij schouwt die aan met minachting en schaamte; hij gevoelt, dat ze voor God niets is dan bezoedeling en gruwelijkheid, en zo werpt hij ze weg voor de voeten van Jezus, dat hij bekleed mag worden met die mantel, welke de Heere van leven en heerlijkheid Zelf heeft uitgewerkt en aangebracht. Zo valt hij ook met Zijn eigen wijsheid de Heere te voet, om niet meer wijs te zijn in zijn eigen ogen, noch verstandig naar zijn eigen schatting; nee, hij verzaakt en doet afstand van alle wijsheid, en zoekt naar Goddelijke wijsheid als zilver, en speurt die na als verborgen schatten; wetende dat de Heere wijsheid geeft, en dat uit Zijn mond kennis en verstand komt.' En zo legt hij al zijn eigen wijsheid aan de voet van het kruis neer, opdat de Heere zowel zijn 'wijsheid,' als zijn 'gerechtigheid, heiligmaking en verlossing' zou wezen (1 Kor. 1:30).

4. Een ander merk en toets van het ware discipelschap is het beeld en de gelijkenis van Jezus gelijkvormig te zijn.

Wartoe is het, dat de discipel zijn Meester navolgt? Is het niet om Hem enigszins zoals te worden? - Ja! is het niet, opdat hij doordrongen mag worden met Zijn zachtmoedigheid en vriendelijkheid? Of kan een discipel, met een onverbroken hart, een hart-verbroken Heere nawandelen? Kan een hoogmoedige, verwaande belijder in zoete gemeenschap met een nederige en ootmoedige Jezus verkeren? Zal hij, wiens hart in deze wereld is, en wiens genegenheden volkomen bedolven zijn in de dingen van het zin- en zienlijke, wandelen met Hem, die niet van deze wereld was, maar in ieder woord en elke daad Zich daarvan afzonderde, hoewel Hij daarin wandelde en Zich bewoog? Kan iemand, die een prooi van de huichelarij is, wandelen met Hem, wiens woorden en bedrijven alle van oprechtheid en onnozelheid getuigen? 'De discipel zij zoals zijn Meester, en de dienstknecht zoals zijn Heere.'⁹ Hij moet denken, zoals Jezus dacht; want de apostel zegt: 'wij hebben de zin van Christus.' Hij heeft te spreken, zoals Jezus sprak; want 'zijn woord zij te allen tijde in aangenaamheid, met zout besprengd.' Hij heeft, althans enigermate, te wandelen zoals Jezus wandelde; want 'Hij heeft ons een voorbeeld nagelaten, opdat wij Zijn voetstappen zouden navolgen.' De ware discipel vangt (om zo eens te spreken) de geest van zijn Meester op, gelijk de mantel van de opvarende Elia op de aanbeddende Elísa neerviel, zo valt, in meer of mindere mate, de geest des Heeren op hen, die Hem nawan- delen en nauw aankleven.

Dit (en ongetwijfeld zullen er meer zijn) zijn enige merktekenen van het ware discipelschap, en aan deze kenmerken moet men de wezenlijkheid toetsen van des mensen godsdienst. Het is van geen betekenis, wat een mens naar de blote letter van de waarheid belijdt; de enkele belijdenis van zekere waarheden bewegen des mensen hart niet, noch roeren zijn consciëntie aan. Iemand kan, onder de belijdenis van het hoogste Calvinisme, zowel in zijn zonden en onder de toorn van God zijn, als diegene, welke kruipt in de modderholen van het laagste arminianisme. De levende godzaligheid is iets diepers en iets hogers dan een loutere belijdenis, omdat ze iets geestelijks en bovennatuurlijks is. Het kenmerk dus van een ware discipel is niet, dat hij een zekere geloofsbelijdenis aankleeft, of dat hij gelooft dat deze en gene leraar van God gezonden werd om het Evangelie te prediken, of dat hij tot deze of die kerk behoort, of dat hij een dergelijke instelling is nagegaan. Nee, de levende godzaligheid is verre verheven boven deze loutere schillen, die wel genoeg zijn tot een omhulsel van de kern, maar toch daarvan geheel onderscheiden zijn. Een waar en onvervalst discipel te zijn is, in de geest en van harte dat te wezen, en een zodanige gemaakt te zijn, door de bovennatuurlijke en verborgen werkingen van God op onze consciëntie.

III. Maar laat ons in de derde plaats de gezegende vruchtgevolgen, van het ware discipelschap beschouwen.

Volgens de woorden van onze tekst, zijn zij tweevoudig. 'Gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.' GEESTELIJKE KENNIS en GODDELIJKE VRIJHEID zijn dus de beide gezegende vruchten en uitkomsten van het ware discipelschap.

Maar wat hebben wij door de 'waarheid' te verstaan, waarvan in de tekst gesproken wordt? Het bepaalt zich niet tot zekere leerstellingen, welke op een nadrukkelijke wijze door het woord waarheid onderscheiden worden; zoals er in de algemene uitspraak wel gezegd wordt: 'Die leraar predikt de waarheid,' wanneer misschien de gehele waarheid, die hij verkondigt, bestaat in- en zich bepaalt tot de vijf artikelen van de leer, die de naam

van Calvinistisch dragen. Maar de 'waarheid' bevat alles, wat God in Zijn Woord van de waarheid geopenbaard heeft, hetzij het leer, bevinding of betrachting heet; en in het bijzonder Hem, Die Zelf gezegd heeft: 'Ik ben de Weg, en de WAARHEID, en het Leven.' Zullen wij dus de waarheid kennen, dan moeten wij alles verstaan wat met de Persoon, het werk, het bloed, de liefde, de genade en de heerlijkheid van Jezus, zoals die in de Schriften van de waarheid ontdekt is, in betrekking staat. Wij mogen geen mindere uitleg toestaan - wij mogen geen gedeelte van de waarheid nemen, en dan zeggen, dat en dat alleen is 'de waarheid.' Wij zeggen immers niet van een afgezonderde straat of een kleine steeg in Londen, dat die de hoofdstad is. Nee, wij nemen daarvoor de gehele regio".

Zo ook is het zeer onnauwkeurig, indien wij van deze of gene leer zeggen: 'dat is de waarheid;' want de waarheid laat zich niet in zulk een notendop opsluiten - zij laat zich niet bepalen noch besluiten door enige bijzondere waarheid. Ik geloof, dat er sommige leraars en leden zijn, die de gehele waarheid van het land tot hun predikstoel en kerk bepalen, en alles, wat hun donkere ogen niet zien, noch hun korte handen kunnen aanvatten, zouden zij gaarne onwaarheid en misslagen noemen. Maar ach! wie zal zeggen, dat hij de gehele waarheid heeft, zo niet de gehele Bijbel op een geestelijke wijze aan zijn hart is uitgewerkt? En waar wordt zo'n leraar of zodanig een volk gevonden? 'De waarheid' dan, dat is, de gehele waarheid, bevat in zich alles, wat van een zalvende en smakelijke natuur is - alles, wat God tot de zaligheid en stichting van Zijn Kerk heeft geopenbaard. Met één woord, elke regel van de Bijbel is 'de waarheid,' wanneer het God behaagt, die als zodanig aan onze ziel bekend te maken.

1. Maar de grote kracht van de belofte ligt in het woord - verstaan: 'Gij zult de waarheid verstaan.' Hoe! in het toekomstige? Waarom spreekt de Heere hier van een toekomstige tijd? Hij keurde het vooralsnog voor hen niet nodig, omdat ze toen noch het woord hadden, noch in het woord bleven. Om 'de waarheid te verstaan,' moest niet alleen het woord als een levend grondbeginsel aan hun consciëntie toegepast zijn, maar zij moesten daar ook in blijven, ze moesten ware discipelen zijn; hun ware discipelschap bewijzende door hun aanhangen van den Heere, ten koste van alles, in alle gevaar; door hem aan te kleven in al de verdrukkingen, verzoeking en beproevingen, waar hun ziel ingeleid mocht worden.

De waarheid te verstaan is, die te kennen door een geestelijke en bovennatuurlijke bekendmaking, niet door Schrift met Schrift, plaats met plaats, en gelijkenis met gelijkenis te vergelijken, en zo daar de waarheid uit af te leiden, zoals men een waarheid kan afleiden door de wiskunde, of door de bewerking van de regel van drieën. Velen zijn van denkbeeld, zo zij een Bijbels woordenboek of een verzameling van gelijkkluidende teksten in het hoofd hadden, om zo de éne plaats met de andere te kunnen ophelderen, dan zouden ze de waarheid bezitten; - inderdaad, ze bezitten de letter, maar deze is nog de kracht niet. Dat is een geheel andere zaak; die kan alleen het hart bekend zijn, door de bijzondere toepassing van God en door de bovennatuurlijke en zalvende openbaring van de Heilige Geest. En dit verstaan alle ware discipelen.

De ware discipelen gevoelen hun onwetendheid, hun duisterheid, hun geestelijke onbekwaamheid, om aan hun eigen ziel een zaligmakende en geurige wetenschap van de waarheid mee te delen. Het is menigmaal hun deel 'te wandelen in donkerheden; naar de wand te tasten zoals de blinden, en te tasten zoals die geen ogen hebben; zich te stoten, en te zijn in woeste plaatsen, zoals de doden.' Maar velen onzer hedendaagse belijders

menen de waarheid te verstaan, wanneer ze een bedienaar van de waarheid horen prediken, en de verdeling van zijn rede kunnen onthouden, of de hoofdzaken daarvan zich herinneren, hoewel mogelijk de Heilige Geest nooit een enkel gedeelte van de leerrede aan hun hart verzegelde, noch één regel met kracht aan hun consciëntie toepaste. En juist de onkunde, die Gods volk in zich gevoelt, juist de duisternis van het gemoed, waaronder ze dikwijls zuchten, juist de donkere wolken, die over hun pad zich uitspreiden, zijn zegeningen van God, om hen te leren, dat ze zichzelf niet tot een geestelijke kennis van de waarheid leiden kunnen, en zo worden ze geleid, om de Heere aan te lopen, Hem aan te roepen met smekingen, met Hem te worstelen in het gebed, opdat Hij Zijn Woord van de waarheid aan hun zielen met kracht zal mogen toepassen. En als het de Heere behaagt de ogen van hun verstand te verlichten, en Zijn waarheid met een Goddelijke zalving aan hun harten toe te passen, dan beginnen zij, bij zielsbevinding en door een Goddelijke ontdekking, zo'n mate van de waarheid te verstaan, als Hij Zelf aan hun consciëntie openbaarde.

Wanneer de Heere hen dan leidt tot de kennis van de waarheid, bijvoorbeeld, tot de waarheid van Zijn verklaring ten opzichte van hun boze, bedrieglijke en bedorven natuur, dan bezegelen zij het, dat God waarheid sprak, toen Hij zei: 'Arglistig is het hart, meer dan enig ding; ja, dodelijk.' Wanneer zij lezen, dat 'vanbinnen uit het hart des mensen voortkomen kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen,' en al die ontzaglijke verzameling van des mensen goddeloosheid en misdaden (Markus 7:21); dan zetten ze hun zegel daarop en zeggen, dat de Heere van leven en heerlijkheid recht naar waarheid over deze zaak heeft gesproken. En is het, dat Jehovah de Geest hen tot een gezicht leidt van de heerlijke Godmens, de Middelaar aan de rechterhand van de Vader, dan verstaan zij, dat daar zo'n gezegende Middelaar is, omdat Hij de smekingen hunner ziel hoort en beantwoordt.

Op dezelfde wijze, worden ze gebracht tot de kennis van de kracht van het verzoenende bloed, de schoonheid van de rechtvaardigmakende gerechtigheid, de zoetheid van de onverdiende genade en de liefdesproef van de eeuwige heerlijkheid. En dus 'verstaan zij de waarheid,' niet omdat deze of gene leraar hun predikt, niet omdat deze of die begaafde of bevindelijke schrijver haar blootlegt, niet omdat zij in dit of dat gezangboek geleerd wordt, nee, zelfs ook niet omdat de Heilige Schrift die ontdekt; (hoewel alle zaligmakende waarheid door de Bijbel tot ons komt) maar ze kennen en verstaan de waarheid, omdat die met kracht in hun harten gedaald is, en op een geestelijke- en bevindelijke wijze aan hun consciëntie geopenbaard is geworden.

Mijn vrienden! hoeveel waarheden hebt u op deze wijze geleerd? Zegt u: 'ik geloof in persoonlijke en eeuwige verkiezing, bijzondere verlossing, toegerekende gerechtigheid, volharding van de heiligen en al de waarheden van de genade.' –

Dat mag zo wezen, en er zijn duizenden in de hel, die dat alles ook geloven, want 'zelfs de duivelen geloven en zij sidderen,' maar - en hier komt het vooral op aan - verstaat u deze dingen, zoals de Heere Christus Zijn volk tot de kennis daarvan leidt? - door eerst het Woord met kracht aan hun ziel toe te passen, in dat Woord blijvende, door vele smartelijke verzoeken, pijnlijke oefeningen en zielsverdrukkingen, uw discipelschap bewijzende door de Heere aan te kleven, en uw ziel geheel en alleen Hem overgevend; en dan, naar het welbehagen des Heeren, stap voor stap en van regel tot regel geleid te worden in de waarheid, en die als een bijzondere en geestelijke openbaring van Zijn gezegende lippen in uw consciënties aan te nemen?

Langs deze weg, hebben wij 'de waarheid te verstaan,' en zo wie leeft en sterft buiten een

zodanige kennis van de waarheid, die leeft en zal sterven in zijn zonden, en zal nooit verschijnen voor God in Sion.

Wij beleven zeer beproevende dagen voor het ware geslacht van God. Er is zoveel belijdenis, maar zo weinig bezitten van de waarheid; zoveel waarheid in de letter, en zo weinig waarheid in de Geest; wij vinden zoveel van de gedaante, maar zo weinig van de kracht, en wij worden zo licht terzijde afgetrokken, wij laten ons zo gemakkelijk bedriegen, wij slokken de droesem van de verleiding zo met welgevallen in, dat, tenzij het Gode behaagt op een bijzonder wijze ons terecht te helpen, en ons door pijnlijke verzoeken en zielsoefeningen te trekken, als door zoveel doornen en distelen, om ons te ontdoen van al de oude prullen van menselijke wijsheid, sterkte en gerechtigheid, wij zullen nooit tot de rechte kennis van de waarheid komen. En Ik denk dat zij, die onder de verkondiging van de zuivere

waarheid opgaan, vermoedelijk zich wel het eerst bedriegen kunnen, omdat zij, zich verlustigende in des leraars welsprekendheid, gaven, of in hun hele toestemming aan de woorden die hij spreekt, ten volle voldaan zijn met dat het de waarheid is, zodat ze weinig zien op de weg, langs welke de waarheid in hun hart wordt aangenomen. Nee, zij kunnen zich verhoovaardigen op de gedachte, dat de waarheid in hun kerk geleerd wordt en daarin berusten; terwijl, werd de zaak grondig onderzocht, het in menigerlei opzicht blijken zou, dat zij de waarheid niet uit de mond Gods, maar van de lippen des dienaars aannamen.

2. Maar de tweede vrucht en uitkomst van het ware discipelschap is: - *geestelijke vrijheid*. 'De waarheid zal u vrijmaken.'

Wie zijn wij van nature? - Slaven en dienstknechten: - slaven van de zonde, de satan, de wereld, de hoogmoed, het vooroordeel, de verwaandheid, ja, slaven van alles, wat hatelijk en verschrikkelijk is; en alleen voor zover de Heere ons uit deze ellendige slavernij opvoert, krijgen wij enigermate deel aan een ware geestelijke vrijheid. Maar welke vrijheid is dit? -

'O, zegt wellicht een welbespraakte, of iemand anders - 'dat spreekt immers vanzelf, dat de Heere hier van evangelische vrijheid spreekt.' Welnu! dat betwijfel ik ook niet; maar zoals 'de waarheid' zeer waarschijnlijk nog iets meer bevat, dan in de artikelen uwer kerk wordt voorgedragen, en een wijdere kringel beslaat, dan in de gevestigde of dissenters notendop opgewonden ligt, zo kan mogelijk de vrijheid, waarvan de Heere hier spreekt, (ik zeg dit bij wijze van veronderstelling,) een uitgestrekter doelwit hebben, dan velen uwer zich voorstellen.

Er is een vrijheid van dingen, onderscheiden van evangelische vrijheid, hoewel die de oorzaak daarvan is. Wij weten het, de evangelische vrijheid bestaat in de ontheffing van de vloek en harde dienstbaarheid van de wet, en een bevrijding van de toorn Gods; in een vrijheid van de folteringen van twijfelingen en vreze. En Gods kinderen zijn, wanneer ze de waarheid verstaan, en gezegend zijn met een hartelijke omhelzing daarvan, deelgenoten van die vrijheid. Maar meent u, dat er ook niet een vrijmaking van de wereld is? Als wij hen, die zo hoog spreken van evangelische vrijheid, eens in hun winkels en kantoren konden naspeuren, ik zou vrezen, dat wij van velen zouden moeten zeggen, dat de wereldse boeien nog aan hun harten gekluisterd zijn.

Wellicht vonden wij er onder hen, die grotelijks roemen en met veel ophef spreken van 'te staan in de vrijheid, waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt,' - velen, die een gouden keten (hoewel voor henzelf onzichtbaar), zeer nauw om hun hart gestrengeld hadden. Er is dus geen nuttigheid in het spreken van Christelijke vrijmaking en evangelische vrijheid,

tenzij een mens van iets anders is vrijgemaakt; indien hij, bijvoorbeeld, niet verlost is van de hebzucht, want de Schrift zegt: 'dat een gierigaard, die aan afgodendienaar is, geen erfenis heeft in het Koninkrijk van Christus en van God.' Vrijgemaakt te zijn, zegt dus niet alleen ontheven te zijn van de vloek van de wet, en wat dergelijke meer is, maar ook van de wereld, en van de geest van de gierigheid en hebzucht in het hart. Ook is er een vrijmaking van de tirannieke heerschappij van de achtbaarheid - van de eerezucht; van de begeerte, om aanzien en eer in dit leven te behalen; van het rampzalige stelsel van meer te willen zijn dan men is, om zo geacht en geëerd te worden door onze naasten. Velen, die van evangelische vrijheid spreken, en alles, dat de schijn van slavernij heeft, willen verfoeien, zijn onder de heerschappij van die tiran - eerezucht en achtbaarheid.

Daarbij is er ook een vrijmaken van de kracht van de zonde. Ik vrees zeer, dat een grote menigte van die evangelische vrijheidblazers, wanneer wij ze in hun hollen, schuilhoeken en verborgen binnenkamers konden volgen, het maar al te duidelijk ons zouden kenbaar maken, dat de zonde haar kracht nog niet op hen verloren heeft, dat nog deze of gene verborgen en openbare zonde hen gevangen houdt, dat er nog begeerlijkheden, hartstochten, kwade aard of ellendige trotsheden enzovoorts zijn, die hun kluisters nog vast en dicht om hun harten gehecht houden.

Evenzo is er een vrijmaking van het eigen ik - van onszelf, van het hovaardig eigen ik, van het verwaande eigen ik, van het zelfverhogend eigen ik, - ja, van het eigen zelf, in al zijn onderscheidene gedaanten en wendingen, in al zijn kronkelende geveinsdheid en verdraaiingen. Wij zouden daarom deze vrijheid zeer ver beneden haar waarde stellen, als wij slechts zeiden, dat het een vrijmaking van de vloek van de wet, van de eeuwige toorn Gods en de verdoemenis was, en het daarbij lieten blijven. Nee, wij moeten de cirkel wijder uitspreiden; en wanneer wij die cirkel verwijden, dan kunnen wij ontdekken, dat sommigen, die veel van het evangelische vrijheid spreken, echter nog niet binnen de grenzen van die vrijheid zijn gegaan.

Evenwel, 'de waarheid zal u vrijmaken.'

En wie zou deze vrijmaking behoeven? - Zij voorzeker niet, die op éne, zich aangemaatigde vrijheid roemen. De Joden, tot wie de Heere dit sprak, konden dit verwijt niet verdragen. Zij zeiden daarom: 'Wij zijn Abrahams zaad, en hebben nooit iemand gediend; hoe zegt u dan: u zult vrij worden?' Welk een hoon, welk een beschimping, tot hen te spreken van vrijmaking! - het was, alsof zij niet altijd vrij waren! Maar ze dachten niet meer aan de Babylonische ballingschap; ze vergaten de gevangenschap en de slavernij van de Romeinen, waaronder ze toentertijd gebukt gingen. Het zelfbedrog had hen zozeer verblind, dat ze de uitspraak des Heeren: 'gij zult vrij worden,' als een hoon en belediging voor hen rekenden, zelfs op het ogenblik, dat de Romeinse munt onder hen in omloop was, hetwelk hen duidelijk hun ondergeschiktheid en dienstbaarheid aanwees. En denkt u dan, dat ik niet vrij ben? ben ik in slavernij? - zo zegt wellicht deze of gene, die een slaaf van zijn lusten en begeerlijkheden is.

Velen, die nog nooit kennis hadden aan de vrijmakende kracht van de waarheid, kunnen de gedachte van in slavernij te zijn, niet verdragen. Maar de waarheid zal een mens waarlijk vrijmaken. Niet alleen zal ze hem vrijmaken van datgene, waarin de evangelische vrijmaking gezegd wordt voornamelijk te bestaan; maar ook zal ze hem vrijmaken van mensenvrees, van de vriendelijke toelachingen van het schepsel, van het neerbuigen voor enige personen, om geliefd en geprezen te worden; zij zal hem vrijmaken voor God, om zo voor de Heere te wandelen met een uitgebreid hart.

*Hij, wie de waarheid maakte vrij,
Mag waarlijk vrijman heten;
Al d' anderen zijn in slavernij,
Ofschoon zij 't zelf niet weten.*

Zo zong een Christen dichter; en wanneer de waarheid, of enig gedeelte ervan, in eens menschen hart komt, dan maakt ze hem vrij, omdat zij een vrijmakende kracht heeft. En liet de tijd het mij toe, ik zou u trachten aan te wijzen, hoe ieder gedeelte en stukje van Gods waarheid, vanaf de eerste onderwijzing Gods aan de ziel, in des menschen consciëntie een zaad van de vrijmaking wordt, en in hem een vrijheid werkt van die dingen, waarin hij verstrikt was.

Zo zagen wij dus iets van wat het is, een waar discipel te zijn, en welke de gezegende vruchten en uitwerkselen zijn van het ware discipelschap; en indien wij door de zegen Gods bekwaam zijn, om in oprechtheid in onze zielen uit te schetsen, dat wij de kenmerken en proeven van het ware discipelschap bezitten, zo hebben wij deel - hoedanig ook de duisterheid van ons gemoed is - aan al de beloften, welke gegeven zijn aan hen, die van Christus zijn, en aan al de zegeningen, die in de hemelen voor hen zijn weggelegd. AMEN.

23. DE VERWACHTING VAN DE HUICHELAAR

Tekst: Job 27:8-10

Want wat is de hoop des huichelaars, ofschoon hij gewonnen heeft, wanneer God zijn ziel zal uittrekken? Zal God zijn geroep horen, als benauwdheid over hem komt? Zal hij zich verlustigen in den Almachtige? Zal hij God aanroepen te allen tijde?

Wat zou toch wel het voornaam onderwerp geweest zijn, waarover Job en zijn vrienden zo ongelijk dachten? Mijn vrienden! het was, *of Job een huichelaar was*; ja, dan nee. Zijn vrienden, hem door zulke zware rampen verdrukt ziende, terwijl zulke driftige en weerspannige uitdrukkingen zijn mond ontglipten, kwamen gezamenlijk in hun gemoed³ tot dit besluit, dat een kind van God, aan de ene zijde, nooit zulke zware bezoeken van de hand des Heeren te wachten heeft en, aan de andere zijde, nooit zo'n gemelijke en weerspannige taal uit de mond van de ware gelovige gehoord kon worden, dus moest Job een huichelaar zijn. Job daarentegen was er te wel van overtuigd, dat hij daar niet aan schuldig stond. Waarom de Heere Zijn hand tegen hem had opgeheven, wist hij niet, en waarom zijn ziel aan zo'n afmattende en rampzalige toestand overgelaten was, kon hij niet verstaan. Maar het was hem uit de vorige bedelingen Gods met zijn ziel, alsook uit de bevinding, die de Heere in zijn hart gewerkt had, zo ontwijfelbaar zeker, dat hij niet diegene was, waarvoor zijn vrienden hem hielden. Aan zo'n beschuldiging wilde noch kon hij zich onderwerpen of toegeven; en God Zelf wist, dat Job in dezen zoals had, en dat hij, hoe verontrust ook in zijn gemoed zijnde, en welke eigengerechtigheid zich in hem ook mocht schuilhouden, nochtans vrij was van deze aantijging.

Bij wijze van antwoord dan op de aanklacht van zijn vrienden, brengt Job enige merktekenen en toetsen bij, waarvan hij wist, dat hij ze bezat, en dat de huichelaars daar geen deel aan hadden. Hij zegt: 'Zal hij zich verlustigen in den Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?' Job was er ten volle van overtuigd, dat geen huichelaar ooit tot het bezit van deze merktekenen kwam, en dat hij, in weerwil van al zijn list en loosheid, nooit deze twee toetsen kon doorstaan.

Maar aler wij ons verder over dit gedeelte van het onderwerp uitlaten, zal het nodig zijn, om het voorgaande gedeelte van de tekst na te gaan. En Ik denk, dat wij dat niet eenvoudiger en beter kunnen doen, dan dezelve, zonder enige verdeling, na te gaan, en zien welk licht de gezegende Geest daarop gelieft te werpen.

1. Wij beginnen dan vooreerst met de aanwijzing van het karakter, voorgesteld onder de naam van HUICHELAAR.

Wie hebben wij door dat woord te verstaan? Het betekent, ten minste zo wij menen, een toneelspeler; iemand, die zich een hoedanigheid aanmatigt en een karakter voorstelt, dat geheel vreemd aan hem is - iemand, welke niet die man is, die hij belijdt te zijn. Ziedaar een uitleg, zo eenvoudig en zo kort mogelijk, van het karakter van de huichelaar.

Maar het schijnt mij toe, dat er twee klassen van deze personen zijn: de één, die weet dat hij een huichelaar is, de andere, die niet weet, dat hij tot die mensen behoort. Daar zijn er, die anderen bedriegen, alhoewel ze zichzelf niet bedriegen, en anderen, die zichzelf bedriegen, hoewel zij anderen niet misleiden. Dus geloof ik, dat er zijn, die weten, dat het met hen niet recht is, en evenwel hebben ze zich nooit tot een hartdoorzoekend God gewend, opdat Hij hen oprecht zou maken; die weten, dat ze de godsdienst omhelzen uit

verkeerde oogmerken en snode beweegredenen, en dat ze nooit door de Geest van God in enig gedeelte van de waarheid geleid zijn; maar ten voordele van enige vleeselijke begeerte, hebben ze een belijdenis aangenomen, zonder enige kracht van boven in hun hart te hebben gevoeld. De andere daarentegen (en van aantal is veel groter dan de eerste, en bij menigten in de belijdende kerk te vinden), zijn personen, welke de satan zo misleidt, die zo onbekend zijn met zichzelf en met God, met Wie ze te doen hebben, en hebben zo'n dichte sluier van bedrog over hun harten verspreidt, dat zij zelfbedriegers zijn, overeenkomstig met Paulus' woorden, - en het is een plechtige verklaring: 'verleidende, en wordende verleid,' 2 Tim. 3:13.

Niet alleen bedriegen zij anderen, maar ook misleiden ze zichzelf, niet door snode bedrieglijke huichelarij, maar vertrouwende, dat ze oprecht zijn, leren ze dan slechts hun onoprechte toestand, 'als benauwdheid over hen komt, en God hun zielen uittrekt.' En dat het onze aandacht niet ontga, dat geen van deze twee klassen van mensen (gewoonlijk gesproken), nooit bekommerd of benauwd zijn vanwege hun huichelarij: de eerste niet, omdat hun consciëntie met een brandijzer is toegeschroeid, en de tweede niet, omdat ze ten volle overreed zijn, dat ze oprecht zijn. Zodat ik geloof, dat wij het als een aangename en algemene waarheid ervoor mogen houden, dat zij, die geoefend worden met benauwdheid, twijfelingen en vreze vanwege huichelarij, geen huichelaars zijn; en dat aan de andere zijde, die, met onbeschaamde voorhoofden en ijzeren halzen, de beschuldiging van huichelarij met grote ijver van zich zoeken af te werpen, juist, - kon u slechts één blik in hun harten slaan - wezenlijk aan die aantijging schuldig zijn.

2. Zo is het ons dan duidelijk geworden, wie wij voor een huichelaar hebben te houden; ***zien wij nu verder, welke zijn verwachting - zijn hoop is.*** 'Want wat is de hoop van de huichelaar?'

Hij heeft dus een hoop. De Heilige Schrift spreekt van tweeërlei hoop. Er is 'een hoop, die niet beschaamd maakt,' (Rom. 5:5); 'een goede hoop door genade,' (2 Thess. 2:16); 'een hoop, welke als een anker van de ziel zeker en vast is, en gaat in het binnenste van het voorhangsel,' (Hebr. 6:19.) 'de hoop, die als een zuster naast geloof en liefde staat,' (1 Kor. 13:13); 'en de hoop, waardoor de ziel zalig is,' (Rom. 8:24.) Maar er is een andere soort van hoop, waarvan ook in de Schrift gesproken wordt, en die ze met bijzondere en onuitwisbare kentekenen bestempeld heeft. Zij wordt, bijvoorbeeld, vergeleken 'bij een huis van de spinnenkop; - een spinnenweb; (Job 8:14), en deze gelijkenis werpt een bijzonder licht op van gesteldheid. Want wat is een spinnenweb? Het is, hoe kunstig ook geweven, een vuil ding, gesponnen uit des schepsels eigen ingewanden, slechts ten voornemen hebbende, het vangen van vliegen, maar wordt door de eerste goede windvlaag vernietigd en weggevaagd.

Brengt dat nu eens over in het geestelijke. 'De hoop van de huichelaar' heeft haar oorsprong uit hemzelf, zij vloeit niet voort uit enig getuigenis van God in zijn consciëntie, enige bedeling van de Geest aan zijn ziel, enig uitgaan van zijn genegenheden tot de Heere Jezus, noch uit enige ontdekking van Gods tegenwoordigheid of welbehagen; maar zij is gesponnen en met alle krachtingspanning voortgebracht uit zijn eigen vuil hart. Zoals de spin haar webben uitzet, om tot haar voeding en instandhouding de vliegen te vangen, alzo spreidt de huichelaar zijn hoop voor de ogen van de mensen uit, opdat hij de brommende vliegen, die rondom de godsdienstige wereld zweven, zou vangen, en zich voeden met hun vleierij en toejuiching. Maar, zoals het spinnenweb, zal zij weggeblazen worden bij de eerste ontploffing van Gods toorn; - door het eerste geblaas van Zijn

neusgaten, zal zij worden weggevaagd en geen spoor meer na zich laten.

Maar de Heilige Schrift geeft bij Job 8:11-13, (hetzelfde hoofdstuk dat hen bij 'een spinnenweb' vergelijkt), een andere beschrijving van deze hoop, en heldert het door een andere gelijkenis op. 'Verheft zich de bieze zonder slijk? Groeit het rietgras zonder water? Als het nog in geringheid is, hoewel het niet afgesneden wordt, nochtans verdort het vóór alle gras. Alzo zijn de paden van allen die God vergeten; en de hoop van de huichelaar zal vergaan.'

De hoop van de huichelaar wordt hier bij de bieze en het rietgras vergeleken. En waar vindt men hun standplaats? Niet in de voortvlietende stroom, maar in de vuile, stilstaande sloot. Zij groeit vanuit de modder, en in de modder vindt zij haar bestaan en onderhoud; drogen de modderige wateren slechts op, zie, 'zij verdort voor enig ander gras.' Zo ook is 'de hoop van de huichelaar' niet een boom, die in een goede grond staat - zij vindt niet haar stevig en vast fundament in het werk, het bloed, de liefde, de genade en de gerechtigheid van de Heere Jezus Christus, maar groeit als een vergaande bieze uit de modder en het slijk van zijn eigen bedorven natuur. Zij is niet 'een boom, die aan het water geplant is en zijn wortelen uitschiet aan een rivier, en wiens loof altijd groen is,' (Jer. 17:8) maar een ellendige bieze, die in een stilstaande poel staat, en verwelkt en sterft, terwijl ze nog groen is, zodra de sloot enigszins opdroogt.

3. Maar laat ons zijn gewin overwegen. 'Wat is de hoop van de huichelaar, ofschoon hij gewonnen heeft?'

Hij heeft dus een zeker voorwerp in het oog, hetwelk hem dikwijls vergund wordt te verkrijgen. Maar zijn streven naar gewin is niet nodig, noch voornamelijk bestaande in de vermeerdering van zaken, geld- of vuil gewin. Het kan inderdaad gebeuren, dat een mens een belijdenis van de godsdienst aanneemt omwille van vuil gewin; maar wij kunnen het gewin, waarvan hier gesproken wordt, niet tot die ene zaak bepalen. Zo hij zijn voornemen op enige wijze verkregen heeft, het is zijn gewin, en dat scheen Job hier te kennen te geven, daar hij geen melding maakt van enig bijzonder voorwerp, maar de aard van het gewin onbepaald laat. 'Want wat is de hoop van de huichelaar, ofschoon hij gewonnen heeft?'

God laat hem dan zijn doeleinden verwerven. En is dit misschien geld! - terwijl Hij mogelijk ieder plan, dat Zijn volk zich voorneemt, vrijdelt, en elk vooruitzicht, dat zich aan hen voordoet, wegneemt, terwijl Hij gedurig hen tot armoede brengt, en nooit hen voorspoedig doet zijn in enige zaak, - terwijl ieder ontwerp, dat de huichelaar ter hand neemt, bloeit en welslaagt, en zoals de verlichte Midas, alles goud onder zijn handen wordt.

Laat hij, bijvoorbeeld, enige bezigheid aanvangen, onder de minst belovende omstandigheden, een winkel oprichten in de meest afgelegen buurt, en alles gaat voorspoedig, hij vindt vele begunstigers, en alle dingen gelukken hem.

Maar ik heb zo-even aangemerkt, dat wij zeer zouden mistasten, wanneer wij deze zijn verkrijging tot vuil gewin bepaalden. Elk mens heeft een bijzonder voorwerp op het oog, en, in de verkrijging van dat voorwerp, bestaat zijn gewin. Zo kan bij menigeen de goedkeuring van anderen een voorwerp zijn van al zijn streven; de goede gedachten van zijn natuurgelovenden, en geëerd en verhoogd te worden zijn geliefkoosd oogmerk zijn. Mogelijk is een zodanige sterk van geheugen, en ervaren zijnde in de Schriften en zeer vloeiende in van aanhaling, verwerft hij enigszins de goedkeuring van hen, die hem horen - en dat rekent hij zijn gewin. Of hij kan zijn verstand verrijkt hebben met de kennis van

de waarheid van de Schrift, vele teksten met grote bekwaamheid met elkaar in verband brengen, en zo het Woord ophelderen; - het kan hem tot groot vermaak strekken, 'zichzelf te betrouwen, te zijn een leidsman van de blinden, een licht voor degenen, die in duisternis zijn, en een onderrichter van de onwijze en een leermeester van de onwetenden;' hoewel hij al die tijd slechts 'de gedaante van de kennis en waarheid' in de letter bezat, (Romeinen 2:19, 20. Of hij bezit misschien de gave van het gebed, en die gave blinkt wellicht zo in de ogen van de naamchristenen, dat ze er hun goedkeuring aan hechten; en zo kan dit ellendig schepsel zijn oogmerken gewinnen, in het ontvangen van de goedkeuring van anderen over zijn gaven.

Of het kan zijn, en dit is misschien de meest algemene zaak van allen, dat dit gewin - zijn streven bestaat in een goede mening van zichzelf. De goede mening van anderen wordt slechts nu en dan vernomen, en dan nog vaak onwillig; maar onze eigen goede mening, welk een standvastige gezellin is die! Zij ligt met ons neer en staat met ons op; er is niemand die haar tegenstaat, en ze laat altijd haar zoete vleierij in onze oren klinken. Indien een mens slechts de goede mening en de goedkeuring van zichzelf wegdraagt, dan heeft hij een voortdurende bron van vermaak voor zijn eigen gemoed geopend. Er is dus een grote menigte mensen, die huichelaars worden, louter door goede gedachten van zichzelf te hebben, en ze zullen alle middelen in het werk stellen om deze doeleinden te bereiken. Zijn ze door een belijdenis te verwerven? Een belijdenis zal het hun aanbrengen. Is het te verkrijgen door aanneming van de waarheden? Het zal door de waarheden verworven worden. Door het spreken over bevinding? Dat spreken zal het hun doen bereiken. Door een nederig voorkomen? Het zal geschieden. Door de verrichtingen van milddadigheid? Het zal niet achterwege blijven.

Welk voorwerp de huichelaar ook op het oog mag hebben, hij zal geen kunstgreep ongemoeid laten, om zijn doel te verkrijgen. En God laat het hem toe. Hij handelt niet met hem, zoals Hij met Zijn kinderen doet; want die laat Hij niets toe, wat niet tot hun wezenlijk geluk en welvaren is; maar Hij handelt in het geestelijke met hen, zoals u in het natuurlijke met uw kinderen doet. Indien u kinderen hebt, en u ziet hen al spelende op de straten kwaad bedrijven of twisten, dan loopt u daar immers heen, of roept hen in huis, en indien u het denkt nodig te zijn, kastijdt u hen. Maar ziet u door het venster andere kinderen vechten en krakelen, u bemoeit u daar niet mee en neemt er geen kennis van. En waarom niet? - Om de eenvoudige reden, dat het uw kinderen niet zijn; waren het de uwe, u zou hen veeleer streng straffen, dan hen dingen te laten doen, die verkeerd en kwaad zijn. Alzo is het ook met hen, die Gods kinderen zijn; en die dat niet zijn. De Heere laat de huichelaars de mate hunner ongerechtigheid volmaken; Hij ziet het aan, dat 'hun ogen uitpuilen van vet, en dat ze de inbeelding des harten te boven gaan', (Ps. 73:7); 'Maar Hij zet hen op gladde plaatsen, en ze worden als in één ogenblik tot verwoesting.' Het verwondert u daarom niet, dat de goddeloze en huichelaar voorspoed in deze wereld heeft en gerust en zeker is in Sion, terwijl u in armoedige omstandigheden, of beproefd en geoefend van gemoed zijt! Het ontzette en verdriete u dan niet, dat u ieder oneerlijk plan en voornemen hem gelukken ziet, terwijl al uw eerlijke ontwerpen in duigen vallen en vrijdeld worden! God heeft iets beters voor u bescheiden; Hij kastijdt u dus met verdrukkingen, zoals een kind; maar Hij heeft een eeuwige wraak over hem uitgedacht, en daarom heeft hij zijn deel in dit leven.

Ja! daar wacht hem benauwdheid! Overwegen wij dezelve volgens de woorden van onze tekst. 'Zal God zijn geroep horen, wanneer benauwdheid over hem komt?' Het blijkt dus, dat er een tijd zal komen, wanneer de huichelaar met benauwdheid zal omvangen worden.

4. En welke die tijd is, heeft ook de gezegende Heilige Geest niet achtergehouden. Wij lezen in de tekst: 'Want wat is de hoop van de huichelaar, ofschoon hij gewonnen heeft, wanneer God zijn ziel zal uittrekken?'

Dat is de tijd van de benauwdheid voor hem: 'als God zijn ziel zal uittrekken,' - wanneer hij op zijn sterfbed zal staan voor het aangezicht van een vertoornde God, en zijn ziel zo de eeuwigheid zal ingaan! Het is voor mijn gemoed een aangename zaak, dat de tijd van des huichelaars benauwdheid hier zo onderscheiden aangetekend staat, omdat het ons aanwijst, dat hij geen zielsbenauwdheid heeft voordat zijn stervensuur daar is. Hebben u en ik daarom nu reeds enige kennis aan zielsbenauwdheid en droefheid, dan hebben wij dit merk niet tegen ons. Zijn belijdenis van de godsdienst gaat zonder kronkeling; zijn godsdienst begon noch zette nooit verder met onrust; de zijne was een gemakkelijk, zonder bekommring, - een vleesbehagend pad, van het begin tot het einde. Hij kende nooit dat zuchten, kermen, schreien en roepen van de ziel; hij keerde zich nooit op zijn leger, vol angst en bitterheid van de ziel, al om en al om; zijn consciëntie leed en bloedde nooit onder wonden, striemen en etterbuilen. In al zijn belijdenis van de godsdienst, is hij, door zijn gehele leven, opgeruimd, gerust en goedsmoeds geweest. Maar dan, wanneer God opstaat om 'zijn ziel uit te trekken;' - wanneer de toorn van de Almachtige, de voorsmaak en het beginsel van de eeuwige wraak in zijn ziel begint te branden, en zijn consciëntie beangst maakt, dan wordt hij voor de eerste maal benauwd en bedroefd. Maar uit zijn benauwdheid zal hij dan tot God roepen.

En, zo lezen wij in de tekst: 'Zal God zijn geroep horen?' Nee, geenszins! - En waarom zal God zijn geroep niet horen? Heeft Hij dan niet beloofd, Zijn oor tot de roependen en kermenden te zullen wenden? - Ja! dat heeft Hij gezworen; maar niet tot het geroep van de huichelaar; Hij heeft nooit gezegd, diens geroep te zullen opmerken. Wanneer een mens zijn gehele leven lang met God de spot gedreven, Hem in Zijn aangezicht gehoond, Hem steeds getergd en Zijn volk bedrogen en gekweld heeft, - wanneer die mens tot zijn uiterste komt, en op de rand van de eeuwigheid gebracht is, zullen de natuurlijke overtuigingen ten laatste zijn vleselijk gemoed een uitroep afpersen, en zal God dat geroep horen? Nee, zeg ik, God zal dat geroep niet horen, omdat het niet het geroep is van een kind; niet het geroep hetwelk de Heilige Geest in het hart wrocht; niet de verzuchtingen van een verbroken hart en een verslagen geest in de oren van een opmerkend God. Het is niets, dan het gevolg van natuurlijke overtuigingen; en nooit beloofde God, dat te zullen horen en te beantwoorden. En bovendien is het niet zo zeer een roepen tot God om ontferming en genade, als wel een huilen uit vrees en angst, zoals de Heere, bij Hoséa 7:14 zegt: 'Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij huilen op hun legers.' Maar hoe het dan ook mag zijn, hij heeft tevoren God nooit aangeroepen; het was bij hem alles wel, zeker en vrijmoedig. Ik geloof het zeker, dat, zo hij hier geweest was, hij zou met alle macht de opgegeven zang, die van verzekering sprak, luid meegezongen hebben. Ja, ik twijfel niet, of zijn stem zou boven de menigte zijn uitgekomen, en hoe geruster en zekerder hij was, des te meer zou hij zijn stem verheven hebben. Maar daar was bij hem geen roepen, als hij alleen in zijn kamer was - wanneer hij bij het vuur zat of met zijn hoofd op de handen leunde, ging er geen kermend gebed uit zijn ziel tot God op - wanneer hij zich door zijn dagelijkse bezigheden omringd zag, was er in hem geen verborgen zucht, dat de Heere hem in genade mocht aanzien en zegenen. Zijn godsdienst bestond nooit in een zuchten en roepen tot de Heere, maar was van haar eerste tot het laatste een samenweefsel van bedrog, geveinsdheid en huichelarij.

Zo zagen wij dan, wie en wat hij is; laat ons nu eens overwegen wat hij niet is. De Heilige Geest, sprekende door Job, legt in de tekst zekere toetsen en kenmerken neer, welke men bij dit ellendige karakter, niettegenstaande al zijn gewin, tevergeefs zou zoeken, hoewel Job wist, dat ze de bezitting zijner ziel waren. Hij zegt: Zal hij Zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd? Alsof hij zeggen wilde:

"Gij beschuldigt mij van huichelarij, mijn vrienden! Niettegenstaande u mij reeds jaren gekend hebt, en de bedelingen van God met mij in verleden tijden hebt opgemerkt, nochtans nu, omdat deze ellenden mij overkomen zijn, nu, beschuldigt u mij van de vuilste, de zwaarste aller zonden - u ziet mij aan voor een huichelaar. Maar ik vraag u in alle ernst (en antwoordt mij als eerlijke mensen), roept al de huichelaars, die u immer kende, u voor de geest; beschouwt hen in hun onderscheiden klassen; weegt en meet hen in hun verschillende gedragingen, en zegt mij, of u in één van hen deze twee kenmerken aantreft: Zal hij zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?

Gij kunt er wel op rekenen, dat zij sprakeloos voor hem zullen gestaan hebben. Niemand van hen kon zeggen, dat zij, onder al de huichelaars, welke zij ooit hadden aangetroffen, er één gekend hadden, die deze twee proeven kon doorstaan.

Overwegen wij die twee kenmerken, beide afzonderlijk.

1. Het eerste is: ***Zal hij zich verlustigen in de Almachtige?***

Nee, in genen dele! En waarom niet? Omdat hij, bij al zijn zichzelf aangematigde godsdienst, nooit een deelgenoot van een nieuwe natuur was, nooit door de Heilige Geest was wedergeboren, hem nooit een nieuw hart gegeven, noch een nieuwe geest in zijn binnenste gesteld was; - in één woord: dat er aan hem nooit een inwendig, geestelijk en bovennatuurlijk vermogen, waardoor alleen God kan gezien en gekend worden, is meegedeeld geworden. En dat was één van de voornaamste redenen, waarom hij zich niet 'in de Almachtige verlustigde.' De natuur, hoe schoon ook gepolijst, hoe glad ook vernist, kan nooit opklimmen tot een geestelijke kennis van de eeuwige wezenlijkheden, veel minder tot een geestelijke omgang en gemeenschapsoefening met de volzalige God. Maar behalve dit, heeft het de Heere nooit, enigermate, Zijn barmhartigheid en genade zijn ziel meegedeeld; en dientengevolge, 'zal hij zich nooit verlustigen in de Almachtige.'

Trouwens, wat geeft het te kennen: Zich te verlustigen in de Almachtige? Het geeft een bevrediging te kennen. Van nature zijn God en de mensen in onenigheid; daar is een sluitboom tussen hen gesteld; de zonde is tussenbeide gekomen en heeft de oorspronkelijke band, die God met het schepsel samensnoerde, aan stukken gereten. De mens is geworden 'vervreemd van het leven Gods, door de onwetendheid die in hem is, door de verharding des harten.' Hij is in zonde geboren, en 'het bedenken des vleses is vijandschap tegen God;' dus heeft hij vereniging, bevrediging en verzoening nodig. En opdat deze vereniging aangebracht zou worden, moet er een uitwendige en inwendige bevrediging plaats hebben. De zonde moet weggenomen en gerechtigheid aangebracht zijn, en God moet een welgevallen in de zondaar hebben, voordat de uitwendige bevrediging kan plaats hebben. En deze werd aangebracht door die ene offerande van Christus aan het kruis, toen 'Hij met één offerande in eeuwigheid volmaakte allen, die geheiligd worden.', Hebr. 10:14. Daarom zegt de apostel: 'En opdat Hij die beide met God in één lichaam verzoenen zou door het kruis, de vijandschap aan hetzelfde gedood hebbende', Ef. 2:16).

Maar benevens deze uitwendige is er ook een inwendige bevrediging, overeenkomstig de woorden van Paulus in Rom. 5:11: 'En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in God,

door onzen Heere Jezus Christus, door Welken wij nu de verzoening¹¹⁵ gekregen hebben.' Deze bevrediging te ontvangen, wil zeggen, in ons hart en in onze] consciëntie de bevrediging, die Christus door de plaatsvervangende van Zijn geheiligde Persoon aanbracht, te verkrijgen en te genieten; en, met al de toegenegenheden van onze ziel, de Heere Jezus Christus, als de Middelaar tussen God en mensen aan te nemen en te omhelzen.

Maar de rampzalige persoon - de ellendige huichelaar, waarvan in de tekst gesproken wordt, kende nooit de vijandschap van zijn vleselijk gemoed; de zonde werd hem nooit in haar verschrikkelijke gedaante kenbaar; de vervreemding van zijn hart van God is hem tot hiertoe onbekend gebleven; hij kende nooit iets van de vloek van Gods wet; - en omdat hij nooit op een bevindelijke wijze onenigheid kende, zo kon hij ook niets op een bevindelijke wijze weten van bevrediging. Ook waren zijn ogen niet verlicht geworden, noch zijn hart aangedaan, of hem kracht meegedeeld om de Heere Jezus, als de Bevrediger van de Kerk met God, te omhelzen.

Daarbij heeft Jehovah God de Almachtige, nooit Zijn liefde enigszins in zijn ziel neergelaten, of hem een proef en bewijs van Zijn tegenwoordigheid meegedeeld. Hij heeft nooit het Woord gevonden en dat opgegeten (Jer. 15:16. Het is nooit zijn spijs geweest, en het bevonden 'zoeter te zijn dan honig en honigzeem.' Zijn genegenheden strekten zich nooit uit tot daar, waar Jezus zit ter rechterhand Gods; hij heeft nooit genoten, gevoelig genoten de waarheden van het Evangelie, noch waren ze zijn ziel een vergasting, als zijnde, vette dingen, vol merg en goede wijn, tot zijn droesem gelouterd en gereinigd. Bij al zijn godsdienst, genoot hij nooit het minste inzicht van de waarheden, die hij belijdt te geloven; want zij hadden geen plaats in hem, zoals de Heere tot de Joden zei: 'Mijn Woord heeft in u geen plaats.' De waarheden van het Evangelie werden nooit in zijn hart gegrift, noch waren zijn geestelijke spijs en drank, noch het element voor het leven van zijn ziel. De tekenen van Gods gunst waren nooit zijn gelukzaligheid en zijn hemel, ja, hij kon er zich volkomen buiten vergenoegen.

Inderdaad, had hij zijn (zogenaamde) godsdienst niet gehad, hij was gelukkiger geweest, dan nu, want zijn hart was in de wereld, in de dingen van het zin- en zienlijke als bedolven. Geheel zijn belijdenis was zielloos - zonder leven, en dus kende hij niet dat begeren, dat hijgen naar God, 'gelijk het hert schreeuwt naar de waterstromen.' Hij genoot nooit een gezegende omgang en verkeer met de Almachtige, noch wandelde en sprak met Hem, 'gelijk als een vriend spreekt met zijn vriend.' Hij zocht nooit de eenzaamheid, opdat hij zonder verstoring, met God zou kunnen verkeren; hij verborg zich nooit in de binnenkamer, noch stak zijn hoofd in zijn peluw, opdat hij in het verborgene met de Almachtige zou onderhandelen. Hij genoot nooit de tegenwoordigheid Gods, noch treurde over Zijn afwezigheid; nooit zocht hij Zijn gunst noch vreesde Zijn fronsend aangezicht]. Zijn hart verhief zich nooit tot de Heere, opdat Hij mocht neerdalen en zijn ziel zegenen. Zodat al zijn belijdenis, zijn gewin en zijn hoop ijdel en tevergeefs was, omdat hem deze ene grote zaak ontbrak: 'zich te verlustigen in de Almachtige.' Geestelijke blijdschap en vertroosting waren zijn ziel altijd onbekend - ze waren zijn bevinding uitheems en zijn gewaarwording vreemd.

En nu, u twijfelende, vrezende, beangstigde en geoefende ziel! Ken u iets van dat zich 'te verlustigen in de Almachtige?' Werd uw ziel nooit uitgehaald in een onuitsprekelijk hijgen en verlangen naar de gezegende genietingen Zijner tegenwoordigheid? Was het nooit uw hartgrondige uitroep: 'Wie heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij

ook niets op de aarde!?' En zei u nooit tot Christus: 'Gij zijt al mijn zaligheid, en mijn hele begeren!?' Kende u nooit een voorwerp op aarde, hetwelk uw ziel zo zeer behaagde, dan de Heere Jezus Christus? Was er nooit een voorwerp, hetwelk u zo met de armen uwer toegenegenheid omhelsde, dan Zijn heerlijke Persoon? Was er niets, dat zo zeer uw hart vertederde, bewoog en gaande maakte, dan een besef van Zijn stervende liefde? Is dit zo? - dan bent u geen huichelaar, noch kunnen alle mensen en duivelen ter wereld u een zodanige maken; want u zijt iemand, die 'zich verlustigt in de Almachtige.' God zelf heeft dat aangewezen, als een onuitwisbaar merkteken van Zijn kinderen, als een bewijs hunner oprechtheid, en Hij heeft het in deze brandende letters van een eeuwigdurend licht aangetekend, als een getuigenis vóór hen zowel, als een kenmerk tégen allen, die, hoe hoog ook geacht, of wandelende naar hun belijdenis, zonder kennis daaraan leven en sterven.

2. Maar de Heere heeft een tweede proef in de tekst neergelegd: ***Zal hij God aanroepen te aller tijd?***

Nee, geenszins! Hoe schoon is de aanschouwing van de bewijzen, die de Heere ons in de Schrift gegeven heeft! Wanneer wij deze twee bewijzen enigszins nader beschouwen, dan zullen wij opmerken, hoe wijs zij samengevoegd zijn. Immers zullen er ongetwijfeld levende zielen zijn, die zeggen: "De toets, zo-even aangeroord, is mij te hoog; ik vrees, dat ik mij niet in de Almachtige verlustig; dat durf ik niet te zeggen, en daarom kan ik die niet bereiken. Mijn hart is zó verhard, mijn geloof zó zwak, mijn liefde zó nietig, mijn genegenheden gaan zó naar het zin- en zienlijk uit, en mijn ziel wandelt zó vaak in zo'n donkerheid, dat ik de proef niet zal kunnen doorstaan: 'mij verlustigende in de Almachtige, daarvan schijn ik buitengesloten te zijn!'" Goed, maar de Heere heeft u daarom niet afgewezen, omdat u tot die toets niet komen kunt; Hij geeft u hier aan andere! ontnemt daarom de eerste toets u alle hoop, de tweede verschafft u een nieuwe weder: 'Zal hij God aanroepen te aller tijd?'

Ziet de wijsheid van de Heilige Geest in de optekening van deze woorden. De mensen menen soms het Woord van God te kunnen verbeteren; zij brengen er deze verandering in, en maken die wonderlijke verbetering; maar inderdaad bederven ze Gods Woord, door het met hun oordeelkundige vingers aan te raken. Veronderstel eens, dat de woorden: 'te aller tijd,' verplaatst waren, en wat zou de uitwerking zijn? - 'Zal hij zich te aller tijd in de Almachtige verlustigen? Zal hij God aanroepen?' De enkele verplaatsing van de woorden zou de beide toetsen of proeven bederven en verwoesten. Want waar is die mens, die zich altijd in de Almachtige verlustigt? En zelfs de huichelaar kan en zal God eens in zijn leven aanroepen, wanneer benauwdheid over hem komt, en God zijn ziel zal wegnemen. Zodat, door die verandering, beide de proeven bedorven en vernield zouden worden. Maar beschouwen wij de woordjes: 'te aller tijd,' zoals ze in betrekking staan met het 'aanroepen van God,' dan zien wij, hoe gepast en voegzaam ze daar staan, in overeenstemming met de bevinding van een levende ziel, en hoe ze de biddeloze huichelaar alle wijkplaats ontnemen. Roept hij dan God niet te aller tijd aan?

Ach, nee! u hoort nimmer, dat hij God aanroept, als alleen dan, 'wanneer God zijn ziel uittrekt;' en dan, als hij ze), zó zijn ellendige ziel in een nimmer eindigende eeuwigheid zal uitblazen, huilt hij op zijn leger, en roept tot God om barmhartigheid en verschoning. Maar van hem kon nooit gezegd worden, dat hij te aller tijd God aanriep; het was nooit in hem door de hand van de Geest gewerkt, en dan juist bidt hij, wanneer hij de hel voor zich geopend ziet, waarin hij weldra voor eeuwig gedompeld zal worden. Maar de

levendgemaakte kinderen Gods zijn door deze toets gekenmerkt, dat ze 'God te aller tijd aanroepen,' dat is: ze zijn een biddend, kermend, roepend en zuchtend volk - zij roepen God aan te aller tijd. Zij roepen Hem niet eenmaal, tweemaal of weinige tijden van hun leven aan, maar het is, meer of minder, hun dagelijkse en gewoonlijke oefening en werkzaamheid.

Maar wat zegt het 'God aan te roepen?' U zult al opgemerkt hebben, dat het geroep en het aanroepen hier van elkaar onderscheiden zijn. Wij lezen niet: 'Zal God zijn aanroepen horen?' maar: 'zal God zijn geroep horen?' Ook wordt er niet gezegd: 'Zal hij te aller tijd tot God roepen?' maar: 'zal hij God aanroepen te aller tijd?'

De Heilige Geest heeft hier dus een onderscheid gemaakt en ons aangewezen, dat iemand tot God kan roepen, hoewel hij Hem niet aanroept. Wij lezen in Genesis 4:26: 'Toen begon men den Naam des HEEREN aan te roepen;' en in het begin van het zesde hoofdstuk, hetwelk hiermee verbonden is, lezen wij: 'En het geschiedde, als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen, en hun dochters geboren werden, dat Gods zonen de dochteren van de mensen aanzagen, dat ze schoon waren, en ze namen zich vrouwen uit allen, die ze verkoren hadden.' Zo zien wij de samenhang (want hoofdstuk 4 en zes zijn nauw aan elkaar verbonden, daar het vijfde, als het ware, een tussenrede vormt) tussen het aanroepen van God en het zijn van zonen Gods.

God aan te roepen, is Hem aan te roepen met 'een Geest van de genade en van de gebeden,' in eens menschen hart van boven ingestort. Het geeft dus een kennen van God te verstaan. Wanneer de Heere eerst de ziel een geestelijk leven meedeelt, dan plant Hij haar 'een Geest der genade en van de gebeden in.' Ik houd altijd op dit kenmerk aan, omdat ik het zo in mijzelf gevoel. Derhalve staat het bij mij vast, dat, waar God ook een ziel opwekt tot een geestelijk leven, door Zijn levendmakend werk op de consciëntie, daar deelt Hij de ziel Dien Geest van de genade en van de gebeden mee; en Die Geest gaat nooit uit het hart verloren, totdat, 'de Geest van de gebeden' verwisseld wordt met de algemene zang van lof en prijs des Lams.

Trouwens, ook geen mens riep de Heere aan, tenzij hem een Geest van de genade en van de gebeden werd ingeplant. Hij mag enige formulier- gebeden hebben opgezegd; hij mag zich in een eigen opgedrongen vorm hebben beholpen evenwel heeft hij God nooit aanbeden 'in geest en waarheid.' Ofwel, hij kan, zoals zovelen doen, zomaar voor de vuist gebeden hebben, hij mag 's morgens en 's avonds, ja, zelfs zeven tijden des daags neergeknield, en zonder enige vorm te hebben gebruikt, overeenkomstig de gedachten zijns harten gebeden hebben en nochtans al die tijd geen zucht van een waar gebed in zijn ziel gehad, noch een geestelijke offerande, Gode aangenaam, door Jezus Christus, opgeofferd hebben.

Maar de ziel, die 'God aanroept' roept Hem aan door tussenkomst van de Heilige Geest 'met onuitsprekelijke zuchtingen.' Hij heeft God voor ogen, zoals de Psalmist spreekt: 'Ik stel den HEERE geduriglijk voor mij; omdat Hij aan mijn rechterhand is; zal ik niet wankelen.', Ps. 16:8. Hij heeft bij tijden Gods tegenwoordigheid in het hart, en te allen tijde de vreze Gods in de ziel. Hij aanbidt Hem in 'geest en waarheid,' en hij dient Hem 'welbehaaglijk, met eerbied en godvruchtigheid.' Hij aanbidt geen onbekende Jehovah, maar Die hij aanbidt, kent hij, omdat God, in Zijn Wezen en karakter, geestelijk aan zijn ziel ontdekt is. En niemand kan of zal God aanroepen, totdat Hij Zichzelf eniger mate aan hem ontdekt heeft, en zo een hijgen, verlangen, hongeren en dorsten van de ziel tot Hem heeft uitgelokt.

Maar, zoals ik ook tevoren heb aangestipt, de grote kracht van de uitdrukking ligt in de woorden: *te aller tijd*.

Wij hebben die woorden niet in hun stelligste betekenis op te vatten, dat wil zeggen: het geeft niet te kennen, dat een kind van God geheel de dag steeds biddende is; maar zo het ééns beweldadigd werd met 'een geest van de genade en van de gebeden,' dan verliest het nooit die geest uit het hart; maar van tijd tot tijd, wanneer het Jehovah de Heilige Geest behaagt, die geest uit te lokken en aan te drijven, stort het die in de boezem en oren van Jehovah. Bij voorbeeld: daar komen soms tegenspoeden, droef- heden en verdrukkingen voor de ziel, en wanneer die komen, zal de levende ziel steeds God aanroepen; hij zal niet wachten tot de zon opgaat en schijnt, met des Heeren aangezicht te zoeken; hij zal niet wachten tot er een belofte met kracht tot zijn ziel komt, al eer hij de troon van de barmhartigheid met zuchten en tranen bezoekt. Maar wanneer de ziel benauwd en in de engte is, dan beginnen de gebeden en smekingen uit het hart op te stijgen tot de oren van God.

En ik geloof, zo ik iets van deze zaken weet, - hoe meer een mens door benauwdheden neergedrukt wordt, zoveel te meer zal hij God aanroepen. Wanneer alle dingen wel en effen zijn, dan zijn onze bezoeken tot de troon van de genade vaak flauwer en schraller, maar wanneer de ziel belast, neergedrukt, beproefd en benauwd wordt, dan worden daardoor de smeekbeden uit onze boezem geperst, zodat een mens nooit zo biddende, zo gedurig zoekende naar des Heeren aangezicht en zijn hart voor Hem uitstortende is, als wanneer hij onder zielsbenauwdheid en droefheid verkeert. Was het zó niet bij Hanna? Wat deed haar de ziel voor de HEERE uitstorten? Het was, omdat ze 'in bitterheid van de ziel, en zeer wenende was.', 1 Sam. 1:10. Zij sprak 'uit de veelheid van haar gedachten en van haar verdriet.', vs. 16. Wanneer bad Hizkia? Was het, toen hij de schatten van de tempel aan de gezanten van de koning van Babel vertoonde? O, nee! ik durf wel zeggen, dat, toen hij in zijn hoogmoed hun zijn schathuis met al wat erin was aanwees, was er geen gebed in zijn hart. Maar toen de profeet tot hem kwam met de boodschap: 'bereid uw huis, want u zult sterven!' Toen 'keerde hij zijn aangezicht naar den wand, en bad tot den HEERE en weende zeer.' En wanneer riep Jona God aan? Niet toen hij slapende in het schip neerlag, maar toen hij in de buik van de walvis was, riep hij tot den HEERE, uit het onderste des grafs.' Dus zijn het die tijden van zielsbenauwdheid, om zo te spreken, die het hart van Gods volk doet roepen en zuchten. En God zal Zijn oor neerbuigen en hen horen, want Hij heeft gezegd: 'Roep mij aan in den dag van de benauwdheid. Ik zal er u uithelpen, en u zult Mij eren.', Ps. 50:16. Waarin ons in het bijzonder wordt aangewezen, dat dat de tijd van de ziel is, om God aan te roepen, en dat dat de tijd is, wanneer God de ziel, die Hem aanroept, zal horen en verlossen.

Dat wordt ons ook aanschouwelijk gemaakt in de kinderen Israëls, (welke ook voorbeelden van Gods volk waren), toen hun het leven in Egypte bitter gemaakt werd door harde slavernij, toen riepen zij tot den HEERE. Zo in hun onderscheidene ballingschappen, wanneer zij onderdrukt werden door de Midianieten, of door de Filistijnen, of door hun andere talloze vijanden, riepen zij te allen tijde den HEERE aan in hun angsten, en 'Hij hoorde en verlost hen uit al hun benauwdheden.', Ps. 107).

Opnieuw, de aardse en ondermaanse dingen zijn dikwijls zeer tegen Gods volk. Hun pad wordt, door donkere wolken in de voorzienigheid, omsingeld, zodat ze hun weg niet zien kunnen, en dit doet hen God aanroepen. Maar de huichelaars gaan niet tot de Heere in wereldse beproevingen en benauwdheden; ze kunnen bedelen gaan om een aalmoes, en

'leven' zoals ze het believen te noemen 'op de voorzienigheid,' terwijl ze geen andere voorwerp op het oog hebben, dan alles, wat ze kunnen, aan de ingewanden van Gods medelijdend volk te ontnemen; ofschoon een waar kind van God, op zijn eenzame zolder, de Heere aanroept en Hem smeekt uitredding te zenden. De huichelaar zal zich tot Egypte en tot Assur om hulp heenwenden, en er niet eens aan denken, die van de Heere te vragen; maar Zijn wezenlijk, oprecht kind, dat lijdend is aan armoede, zal dikwijls zijn behoeften en noden zelfs voor 's Heeren volk verbergen, en tot de Heere Zelf gaan en Hem zeggen hóe en wát ze lijden onder tijdelijke benauwdheden.

De woorden *te aller tijd geven* verder te kennen, dat een van God onderwezen ziel, onder alle omstandigheden en staten, te allen tijd, bij elke gelegenheid, en in alle plaatsen, de Heere zal aanroepen. Gods volk zal niet wachten tot de morgen of de avond komt, opdat ze bidden mochten. Als ze de straten doorwandelen, soms zelfs als ze in wereldse gezelschappen zijn, zo ze daar, hetzij door werkzaamheden of zonder te weten ingebracht werden, of als ze zich onledig houden in de onderscheidene bedrijven van het leven, zo zal er van tijd tot tijd een opheffing en uitgaan van hun hart zijn tot God. Zij moeten God aanroepen, omdat zij, zonder dat, niet waarlijk gelukkig kunnen zijn. Soms worden zij terneergedrukt door schuld, belast door veroordeling en geplaagd door zware verzoeken; God verbergt Zijn aangezicht, en zij missen datgene en kunnen niet verkrijgen, wat hun ziel verlangt te genieten. Dit veroorzaakt, dat hun ziel in kermen en smeekgebeden tot God uitgaat, opdat Hij hun ten goede mocht verschijnen, neerkomen, zegenen en verlossen.

Er kunnen hier mogelijk mensen zijn, die geoefend worden (gelijk ik geloof, dat velen van Gods volk ondervinden), alsof ze huichelaars waren; en soms kunnen ze zichzelf voor de aller-snoodste huichelaar, welke ooit een belijdenis van de godsdienst deed, aanzien. Zij denken zichzelf zo listig en vals te zijn, alsof zij zelfs de scherpste oordeelkunde misleiden en bedriegen. Maar indien u met deze pijnlijke vermoedens geoefend wordt, met deze twijfelingen en vreze, ziet dan eens (en de Heere bekwame u, dat te doen in het licht van Zijn aangezicht), op deze twee gedaanten van een geestelijk karakter. Spreekt niet van uw hoop, want ze mocht 'een huis van de spinnenkoppen zijn.' Roemt niet van uw gaven, want ze mochten allen samen in het vlees bestaan. Brengt niet de goedkeuringen van ánderen bij, want ze kunnen zich mét u bedriegen.

Maar ziet eens, indien u, met de zegen des Heeren, deze twee toetsen in uw ziel gevoelt, door Zijn eigen hand daar opgetekend. Vindt u ze daar, dan bent u geen huichelaar, God Zelf heeft u, door Zijn knecht Job, van de beschuldigingen ontheven. Kent u dat 'verlustigen in de Almachtige?' Het is een plechtige vraag, mijn vrienden! Ging uw hart en ziel ooit naar de levende God uit? Gingen ooit uit uw boezem genegenheden, liefde en dankbaarheid tot de Heere? Gevoelde u ooit, alsof u Hem met de armen des geloofs omhelsde, en leven en sterven wilde in Zijn omhelzing?

Nu, indien uw ziel dit ooit ondervonden heeft, dan bent u geen huichelaar; en niets kan uw eigen ellendig hart, of een aanklagende duivel opwerpen, dat u bewijzen kan, dat u een huichelaar bent. Of indien u dit niet ten volle verwezenlijken kunt, dan wanneer u iemand zijt, die God aanroept te aller tijd, bent u geen huichelaar. Ik bedoel niet uw familiegebeden, gezelschapsgebeden, vrouw of mans gebeden, of uw verborgen avond- en morgengebeden. Ik spreek niet van uw regelmatige gebeden, of iets anders van uw gezetheden; want ik geloof, dat er dikwijls meer van Gods Geest en meer smeking naar God en verlustiging in Hem, in uw ongeregelde schietgebeden is (ik bedoel uw innerlijke

verzuchtingen zonder bestemde tijd, vorm en plaats), dan in al die dagelijkse gezetheden en regels, waarin de huichelaars zich verlustigen.

Maar ik vraag u, kent u dat zuchten en roepen bij nacht, zowel als bij dag; een uitstorten van het hart in de boezem van God, van tijd tot tijd, als de Heere dat in u werkt in benauwdheid, radeloosheid, jammer en ellenden? Deze is een toets en zeker kenmerk, waartoe geen huichelaar ooit kwam, of toekomen zal.

Maar indien geen van deze twee merktekenen in u bevonden worden, ach! wat zal - wat moet ik dan zeggen? Wel! het is zeer te vrezen, dat u - indien u een Christen heet, - dat u een huichelaar bent. Indien u, door uw hele belijdenis heen, nooit kennis had van wat het is, zich in de Almachtige te verlustigen; indien ge u nooit van het schepsel hebt afgekeerd, om met God te verkeren en gemeenschap te oefenen; nooit Zijn Woord dierbaar en de zoetheid van hetzelfde in uw hart gevoelde. Of indien u niet weet, wat het is, God zo aan te roepen te aller tijd, als ik gepoogd heb dat te verklaren, ik zeg u, dat het een zwart merkteken tegen u is; en het is te vrezen, dat uw godsdienst in huichelarij begonnen, met huichelarij voortgezet, ook waarschijnlijk in huichelarij eindigen zal - of laat mij liever zeggen: eindigen zal in een onvruchtbare benauwdheid, en in een onvruchtbaar roepen, hetwelk God niet horen zal, wanneer Hij uw ziel zal uittrekken. AMEN.

24. ISRAEL GEZEGEND EN BEWAARD

Tekst: Numeri 6:24-26

De HEERE zegene u en behoede u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.

De tekst, welke ik u daar voorlas, hoorde ik eens bijbrengen als een bewijsrede, om het gebed naar een vorm te gebruiken. Er werd bewezen, dat er eigenlijk niets tegen formuliergebeden kon ingebracht worden, daar God Zelf in de woorden van de tekst een onderscheiden formulier had voorgehouden. Maar indien dat bewijs in één zaak waar is, dan zou het ook in andere zeker zijn; en op diezelfde grond konden wij dan de gehele ceremoniedienst van de Joden invoeren, en teruggaan tot de besnijdenis en offeranden. Nee, de Geest van het Nieuwe Testament is geen geest van vormen. Deze mochten in de oude ceremoniële dienst passen, maar aan de bedeling van het Nieuwe Verbond zijn ze vreemd. Bidden is niet een lippen- en kerkendienst, maar een verzuchting des harten, en vloeit niet voort uit een gebedenboek, maar uit den Geest van de genaden en van de gebeden.

Ik geloof evenmin, dat Paulus, toen hij met de ouderlingen van Éfeze bad, een formuliergebed zal opgezegd hebben, dan ik veronderstel, dat hun tranen en kussen tevoren waren bewerkt en vastgesteld. En even zo weinig als ik geloof, dat hij, toen hij te Troas tot middernacht zijn rede uitstreckte, een uitgeschreven leerrede voor zich had, even zo min bad hij, met de discipelen aan de oever van de zee te Tyrus neerknielende, uit een gebedenboek. De Geest van de genade en van de gebeden, Welke in ons bidt met onuitsprekelijke zuchtingen, maakt alle vormen overbodig, en indien Hij ons niet kan doen spreken overeenkomstig de wil van God, het is zeker, dat alle formuliergebeden en gebedsoefeningen daartoe niet in staat zijn.

Maar genoeg hiervan, laat ons tot de beschouwing van de tekst overgaan. Echter zijn er twee dingen, die vooraf onze opmerkzaamheid verdienen.

1. Dat de zegen gesteld was in de mond van Aron, de hogepriester: *'En de HEERE sprak tot Mozes, zeggende: Spreek tot Aron en zijn zonen, zeggende: Alzo zult gijlieden de kinderen Israëls zegenen, zeggende tot hen: De HEERE zegene u en behoede u; enzovoorts'*, Num. 6:22-26.

Aäron was in dezen, zoals in andere punten, een schaduw en beeld van de Heere Jezus Christus, de grote Hogepriester over het huis Gods. Maar Aron kon niet meer, dan de zegen uitspreken; Jezus echter vermag die te geven. Slechts woorden ontvallen de lippen van mensen; zegeningen vlieten uit het hart van de Godmens.

2. Maar voornamelijk hebben wij op te merken, hoe, op een ingewikkelde wijze, hier die fundamentele- en hoofdwaarheid van ons heilig geloof, de Drie-eenheid, ons geleerd en voorgehouden wordt. Merk eens op die drievoudige uitdrukking van het woord JEHOVAH, in onze tekst: *'De HEERE zegene u en behoede u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.'* Waartoe deze drievoudige herhaling anders, dan zoals die de serafs in de tempel, tot driemaal toe verkondigden: 'Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de

heirscharen.'

Beschouwen wij achtereenvolgens de betekenis van de zes beden, welke in onze tekst voorkomen:

I. De HEERE zegene u.

II. En behoede u.

III. De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten.

IV. En zij u genadig.

V. De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u.

VI. En geve u vrede.

I. 'De HEERE zegene u!'

De hogepriester kon deze woorden alleen uitspreken: hij uitte het gebed, maar hij vermocht niet te geven datgene, wat de inhoud van het gebed was. Het was daarom geen zegen, zoals de paus zich toe-eigent te kunnen geven, maar een zegen, zoals een arm zondaar mag vragen; niet een toverkundige bezwering, waardoor de zonden weggenomen worden, maar een ootmoedige smeekbede van iemand, die zichzelf met zwakheden omvangen ziet. De sleutel tot de woorden: 'De HEERE zegene u!' is, geloof ik, te vinden in Éfeze 1:3: 'Gezegend zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in den hemel in Christus;' want met het bidden om zegeningen, schijnen in de tekst voornamelijk geestelijke zegeningen bedoeld te worden. Niet, dat wij tijdelijke weldaden gering achten of lichtvaardig voorbijgaan; integendeel, zijn zij links weldaden, zo niet rechtse barmhartigheden; het zijn gaven, om er dankbaar voor te zijn op aarde, zo niet genaden, die mee gaan naar de hemel; hulpmiddelen voor het vergaande lichaam, zo niet spijs voor de onsterfelijke ziel. Gezondheid, sterkte, zo'n mate van het wereldse goed te bezitten, dat de hongert" buiten onze deur kan geweerd worden, en bevoorrecht te zijn, om niemand iets schuldig te zijn, dan liefde; - lieve en toegenegen ouders, - kinderen, die tot vreugde en genoegen van de ouders opgroeien, - warme en getrouwe vrienden - een goede en onbezwalkte naam, - en een weinig voorraad voor hen, die ons lief en dierbaar zijn, opdat hun tranen die over ons heengaan, niet dubbel bitter mochten zijn, door armoede en afhankelijkheid - wie durft zeggen, dat deze allen geen zegeningen en weldaden zijn, waarvoor wij God hebben te loven en te danken!?

Beschouwt met het oog des geloofs, zijn de zegeningen, in de voorzienigheid, weldaden, die, ingedoopt in barmhartigheid, ons van de hemel toekomen. En nochtans hoeveel te kort - o, hoe oneindig veel minder zijn deze tijdelijke zegeningen, welke bij het gebruik vergaan, dan de geestelijke zegeningen, welke tot in eeuwigheid blijven! Hiervan hebben wij een treffend bewijs daarin, dat, als wij bevoorrecht worden om enigermate met geloof en gevoel ons dicht aan de troon van de genade te mogen klemmen, dan de hartsbegeerte zich geheel tot geestelijke zegeningen uitstrekt; en het oog van de ziel is zo geheel en alleen op haar gevestigd, dat er noch in het hart noch op de lippen enige plaats overblijft voor een andere.

Komt, laten wij, onder de bekwaammakende genade des Heeren, enige ervan beschouwen. Haar aantal is inderdaad zo menigvuldig, en zij zijn, als het ware, in zo'n rijke overvloed in Gods Woord verspreid, dat wij slechts enkelen zullen beschouwen. De Heilige Schrift is zo met toegezegde barmhartigheden en genadeweldaden beladen, zoals de bomen in het paradijs met edele vruchten, en daarom kunnen wij maar enkele trossen

hier en daar opzamelen. Al de oogst, die zo rijkelijk en weelderig aan de takken van de beloften hangt, op te zamelen, is boven onze macht, - gaat boven ons bereik! Nochtans willen wij er een weinige opnoemen.

1. Goddelijke vrees in het hart - die fontein des levens, waardoor een ontwaakt zondaar afwijkt van de strikken des doods - is die niet een zegen? Ja, van alle zegeningen wel de eerste en voornaamste, omdat zij 'het beginsel van de wijsheid is.' Wanneer dan de priester de woorden: 'De HEERE zegene u!' uitsprak, mogen wij dan niet veronderstellen, dat hij dan zijn oog had op deze zegen van de Goddelijke vrees, opdat die, niet alleen van zijn lippen zou vloeien, maar ook uit Gods hart in de zielen van Zijn biddend volk? Zij is waarlijk zo'n zegen, dat er zonder haar geen zegen is; want niet slechts is zij 'het beginsel van de wijsheid,' maar ook 'het grondbeginsel – het fundament van haar', Spreuk. 1:7, kanttekening. Zij is geen jonge spruit, welke zo-even aan de tak vernomen wordt, maar een bolster, die zijn bloem uitspreidt en tot een vrucht rijpt; ze is niet een tak, die door anderen verdrongen en alle wasdom ontnomen wordt, maar één, welke groeit met hun wasdom en sterk wordt met hun vermogens. Zij is de gezellin van het geloof, de vriendin van de hoop, en de deelgenote van de liefde; zij maakt de consciëntie teder, de wandel omzichtig, het leven bestaanbaar. Zij is 'een fontein des levens; en is, zoals een rivier, alleen aanwassende en vermeerderende door achtereenvolgende toevoeging van genade. Dat wij toch niet menen enige geestelijke zegeningen te bezitten, zo ons hart verstoken is van Goddelijke vrees. Indien wij het beginsel niet hebben, wij kunnen noch het midden noch het einde bezitten.

2. Maar **geloof** is een andere zegen. O, welk een rijke zegen! En wie erkennen het geloof een zegen te zijn? Diegenen, welk diep en zwaar geoeft en beproefd worden door een ongelovig hart. Alleen zij, die ondervonden en nog steeds te ondergaan hebben de pijnlijke worstelingen met een hart, dat niet kan, nee, niet wil geloven, noch waarderen de gelukzaligheid des geloofs. Wanneer het geloof, als een goede gave en volmaakte gift van de hemel in zo'n hart nederdaalt, wanneer het over zulke duistere en ruwe bergen van ongelooft en ontrouw hem in de ziel springt, dan wordt het aan de zoete vruchten die het voortbrengt, kenbaar, een zegen te zijn. Wij lezen, dat 'de zegen des HEEREN rijk maakt.' Dit is in het bijzonder waar, met betrekking tot het geloof; want het is een verrijkende genade, daar zij de ziel in het bezit stelt van al de schatten en rijkdommen van het Koninkrijk van de hemelen. Wij zouden het bijkans daarbij kunnen vergelijken, wanneer de regeerders en bestuurders van de wisselbank van Engeland u meenamen naar de kelders van die bank, en tot u zeiden: 'Gij moogt zoveel goud en zilver meenemen, als uw ogen kunnen zien en uw armen kunnen wegvoeren;' want het geloof geeft zo'n milddadige invoering tot de schatten van Gods genade, dat het alles, wat onder het gezicht valt, mag aangrijpen, en hoe meer het aangrijpt hoe beter. Maar dit voorrecht valt een ziel niet zo dikwijls te beurt. Wanneer God zegt: 'Neem!' dan mag het geloof zoveel van de rijkdommen van Christus zich toe-eigenen, als zijn ogen kunnen zien en zijn handen kunnen omvatten. Maar, zulke tijden zijn schaars - het zijn zeldzaamheden. Maar al te vaak zijn wij zoals de geldloze arme, die voorbij de bank wandelt, maar voor wie de schatkamers gesloten zijn, en alle toegang volmaakt is afgesneden.

3. Maar is ook hoop geen **zegen**? Ik kan niet begrijpen, hoe het zo is, dat in onze dagen deze hoop, waarvan zoveel in de Schrift gesproken wordt, welke uitgedrukt wordt als een

anker van de ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste van het voorhangsel, welke genoemd wordt: 'een goede hoop in genade;' en door de apostel nevens en zoals gesteld wordt met het geloof en de liefde - ik zeg, dat deze gezegende genade van de hoop zo weinig in aanmerking komt, en bijna veracht en terzijde geschoven wordt. Eén van de vreemdste en onbestaanbaarste dingen van de tegenwoordige dag is, de samenkoppeling van de sterkste vrijmoedigheid met de grootste vleselijkheid. Nooit vond men zoveel verzekering en gerustheid, tegenover zo weinig geloof; nooit zag men zoveel sterk hout, niettegenstaande zo weinig rijpe vrucht; nooit was er zoveel hoge belijdenis, maar ook nooit zoveel algemene en lage praktijk. Indien deze hoge en verwaande belijders meer beproefd werden door de zonde, de satan en een moedeloos hart; indien ze meer diepe wateren te doorkruisen hadden, zij zouden het anker hoger waarderen. Maar wanneer het schip meestentijds in de haven ligt, of zolang aan de kade blijft tot het houtwerk vergaan is, dan is er geen anker nodig, en daarom wordt er weinig aan gedacht. Nee, het anker wordt gewaardeerd en hooggeschat, als het schip door de wind en de golven geslagen, in gedurig gevaar is van te vergaan.

4. Maar wat zullen wij zeggen van *de liefde*? Zullen wij die grootste aller zegeningen voorbijgaan; die liefde, welke blijft als het geloof verwisseld wordt door aanschouwen, en de hoop verslonden wordt door genieting? Zullen wij gering achten die genade, die heerlijk is in de botte, de eersteling des hemels, de keur van al Gods gaven, daar ze de ziel het meest aan Gods natuur zoals maakt? - 'want God is Liefde', 1 Joh. 4:8. Het is de rijkste aller zegeningen; de zoetste genade die God te besteden heeft, zonder welke de hemel geen plaats van geluk, zaligheid geen vreugde, en onsterfelijkheid geen gelukzaligheid zijn zou.

5. Maar er zijn nog andere zegeningen. Wij hebben nog het einde niet. Het is hiermee niet, zoals een persoon, die wekelijks slechts een klein inkomen heeft, zodat hij, wanneer het einde van de week daar is, niets heeft overgehouden, om daarmee op zaterdag naar de markt te gaan. Nee! God is niet zo'n karige Uitdeler van Zijn gaven. Hij deelt Zijn barmhartigheden niet uit, zoals een, onder bevel van anderen staande, beambte, noch onthaalt Zijn kinderen zoals een behoeftige moeder! 'Hij geeft mildelijk, en verwijt niet.' Zo ook behoort onder Zijn zegeningen niet te worden voorbijgezien - **lijdzaamheid**. 'Maar de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk.' Wij lezen van hen, die door geloof en lijdzaamheid de beloften verkregen hebben; en indien wij vele beproevingen, verdrukkingen en oefeningen hebben door te gaan, dan zal ons dat zeer moeilijk, ja, ondoenlijk zijn zonder deze zegen van de lijdzaamheid en onderwerping aan Gods wil. Zij zal ons te eniger dage wel goed te pas komen, hoewel het ook mag schijnen, dat zij ons nu nutteloos was.

6. Daarenboven hebben wij ook niet te vergeten *de zalige en gezegende getuigenissen van Gods barmhartigheid en genade aan de ziel*; beschouwingen van de Koning in Zijn schoonheid, en van dat land, hetwelk nog verre is; fontein van de vertroosting in het dal van de moerbeziebomen; Eben-Haëzers, opgericht in de woestijn! Hoe! zullen wij overslaan de kruimkens van het Brood des levens, de druppelen uit de eeuwig springende Fontein? Is alles, wat Hij geeft, niet een zegen? Hij geeft geen geringe weldaden; de geringste van Zijn gunstbewijzen is zelfs een onderpand en voorsmaak van de grootste! Wanneer u, in de morgen, uw kind ter school zendt, en het een kus geeft, o, het is slechts

een kleinigheid; maar spreekt hij niet uit de liefde van een ouderhart? En hoewel die kus een getuigenis van uw liefde is, zo is toch uw liefde daarmee niet afgedaan. Daarbinnen blijft nog iets bestaan, want u draagt een hart om, vol toegenegenheden tot uw kind! Zo ook, wanneer het de Heere behaagt, een kus in de ziel te druipen, dan is dat en bewijs, dat Hij meerdere liefde heeft. Zou die éne kus al Zijn liefde vertonen? 'Hij kusse mij, met de kussen Zijns monds,' zei de bruid; zij behoefde meer dan die éne! want de kussen Zijns monds waren slechts de taal van Zijn beminnend hart.

7. Maar daar is nog meer. Immers, is niet dikwijls *ook de roede een zegen*? Gods fronsen een zegen? Zijn slaande hand menigmaal een weldaad? Zijn bestraffingen in de consciëntie niet menigmaal een liefdesbetoon? De verberging van Zijn aangezicht, de intrekking van Zijn gevoelige genade, de ontbloting van Zijn zware hand; ja! zullen wij zeggen, dat al deze geen zegeningen zijn? Ja, waarlijk! zo zijn zij, hoewel zij, naar onze mening, vaak voor het tegenovergestelde gehouden worden.

Maar eer wij verder de tekst gaan overwegen, wil ik uw aandacht een ogenblik gevestigd hebben op het persoonlijke van de gevraagde zegen: 'De HEERE **zegene u**' niet ulieden. Evenwel, wanneer de hogepriester de zegen uitsprak, vestigde hij zijn oog niet op, noch wendde zijn aanspraak tot een éniġ mens. Het werd over de gehele vergadering van Israël gelijkelijk uitgesproken, en nochtans zijn de woorden zo luidende, alsof de zegen voor ieder in het bijzonder was. Zodanig zijn Gods zegeningen - persoonlijk, ondeelbaar. Wanneer begenadigde zielen het Woord met een bijzondere zoetheid en kracht mogen horen, dan zeggen zij wel eens: 'Het was alles voor mij!' Jawel! het was alles voor u, maar waart u die enigste mij in die plaats? Zat er ook misschien niet één aan uw zijde, die zei: 'het is alles voor mij?!' Meen niet, dat één alléén juist gezegend wordt, terwijl anderen worden uitgesloten. Daar is genoeg voor elk in het bijzonder, maar ook overvloed genoeg voor allen samen.

Maar daar is zoiets bijzonder toeëigenends in de genade Gods, wanneer ze het hart wordt toegepast, dat het schijnt, alsof het voor mij was, en voor mij alleen. Maar o, hier hebben wij de zegeningen van Gods barmhartigheden, de rijkdom van Zijn genade en heerlijkheid - dat, wanneer één daar iets van geniet, het dan anderen niet benadeelt. Het is daarmee geheel anders, als met een natuurlijke familie, waar ieder volgend kind een gedeelte van de erfenis van de anderen tot zich schijnt te trekken; zodat, indien zij de hebzuchtige gewaarwordingen van de volwassenen bezitten, de oudste van de kinderen misschien wel tot de jonggeborene zou zeggen: 'Wij hebben u niet nodig kleine dief! Waarom bent u gekomen, om met ons te delen?' Het maakt de hemelse erfenis niet kleiner, geringer noch minder waardig, omdat er zovelen zijn, die daaraan deel hebben; was dit zo, het zou God vernauwen, want Hij is hun Erfenis, en in God is een algenoegzaamheid, om tienduizenden van uitverkoren engelen zowel, als tienduizenden van vrijgekochte en verlost zondaren te verzadigen. Daar blijft, in de Goddelijke dingen, geen plaats voor afgunst over; ze wordt weggenomen door de vrijheid, de volheid en de rijkdom van Gods liefde. Maar ik kan niet langer bij de eerste woorden van mijn tekst stilstaan.

II. *'En beware (beware) u!'*

Eerst zegening, en daarna bewaring. De zegen gegeven, en dan, nadat hij gegeven is, bewaard. De brief geschreven, en dan verzegeld; het kleinood in het kistje gelegd, en het

kistje gesloten. 'De HEERE beware u!' Hoe behoeven wij dit zowel, als het andere! En hij, die de meeste kennis van zijn eigen hart omdraagt, zal deze zegen het meest waarderen. Wij kunnen niet onszelf bewaren. Indien iemand denkt zichzelf te kunnen bewaren, dan weet hij nog zeer weinig, ja, niets van de verraderij en de bedrieglijkheid van zijn eigen hart.

Maar opdat ik niet teveel tijd aan dit punt zal wijden, wil ik opmerken dat er drie, zo niet meer dingen zijn, waarvoor Gods kinderen in het bijzonder bewaring nodig hebben.

1. Ik behoef nauwelijks op te merken, dat het eerste en voornaamste is, bewaard te worden van het volstrekke, dadelijke kwaad. De Heere bad de Vader voor Zijn discipelen: 'Ik bid niet, dat u hen uit de wereld wegneemt,' - nee, laat hen daar lijden, zoals Ik daar vóór hen geleden heb - 'maar dat Gij hen bewaart van het kwade.' Zij moesten in de wereld zijn; ze moesten met de wereld in aanraking gebracht worden, 'maar o, bewaar hen voor het kwaad, dat in de wereld is!' En dit zal de eerste en voornaamste smeekbede van ieder kind van God zijn, dat kennis heeft aan zijn eigen boos hart, en geleden heeft onder de zwakheid en verraderij ervan, dat de Heere hem mag bewaren van het openbare kwaad, opdat hij geen benauwdheid, angst en schuld op zijn consciëntie, of smaad en verachting op de zaak des Heeren zou brengen.

2. Een ander onheil, waarvoor alléén de Heere Zijn volk kan bewaren, is, feilen en misslagen. Hij kent de neiging van ons vleselijk gemoed. Sommiger mensen vleselijke hartstochten zijn sterk; bij anderen daarentegen, zijn die, vergelijkender wijze, zwak, maar dáár is veel innerlijke bespiegeling. De satan verzoekt de laatste niet, zoals hij de eerste zoekt te verstrikken. De hartstochten van de ene doet hij ontvlammen; maar het is op het bespiegelend gemoed van de ander, dat hij werkt. Sommiger gemoed vervalt zo licht tot misslagen en feilen. Hun redelijke vermogens zijn gevangen genomen door de lokazen van enig redekundig betoog; of hun bespiegelende gedachten door de ene of andere diepe verborgenheid; of hun hoogmoed gekitteld en begunstigd door sommige wonderlijke stukken van de wetenschap. Niet zelden liggen onder al dezen, misslagen en verkeerde denkbeelden verborgen. De zoetheid van de draf houdt het vergif in de beker verborgen. Maar niemand zal zelfs de geringste misslag kunnen begaan; hij zal hem bedwelen, zo niet doden; hij zal de ziel verzwakken, zo niet het leven ten enenmale verwoesten. Het zal en moet óf zijn hoofd óf zijn hart aandoen; óf zijn handen óf zijn voeten; zijn geloof óf zijn leven verwoesten. Niemand zal een dwaalleer aannemen of de geest van de misslagen inzuigen, zonder zichzelf te beledigen, zijn geestelijke sterkte te verzwakken, of zijn geestelijke ledematen te beroeren.

Misslagen en dwaalleringen hebben wij als een vergif te vlieden. Daar is zoveel aanlokkends en aangenaams in voor ons vleselijk bedenken. Menig kind is verlokkt geworden door de beziën van een dodelijke nachtschaduw (solanum) eerst te proeven, en na dezelve geproefd te hebben, zó door haar zoetheid aangetrokken geworden, dat het die in ruimere mate begeert. En zo de misslagen hun verlokkenende beziën van de predikstoel laat hangen laat, is er in de vergadering volk genoeg om te plukken en te eten. Hoed u dus voor dwaalleraars en leugenleraars. Ik vrees evenzeer voor dezelve, als ik de waarheid liefheb en waardeer.

3. Maar daar is ten derde nog iets en misschien vreselijker dan alles waarvoor de Heere Zijn volk te bewaren heeft; een zaak, waar mogelijk weinig aan gedacht en op gelet wordt, en dat is - een geest van bedrog. Velen, zeer velen zijn onder een geest van bedrog,

wiens leven zonder opspraak en wiens geloofsbelijdenis recht en goed is. Hun gemoed is doorgaans van een bijzondere aard. Het zijn over het algemeen geen personen van sterke dierlijke hartstochten, noch met een bespiegelend redenerend gemoed, maar dromend, dweepzuchtig, vol inbeelding, met een sterke tint van bijgeloof en een neiging tot natuurlijke geestdrijverij. Op zulke gemoederen werkt de satan in het bijzonder; want hij is een geest, en als zodanig heeft hij een toegang tot onze verstandsvermogens, blaast hij in hen een geest van bedrog. Zo betoonde hij zich aan de vierhonderd profeten, die de Godsgezant Micha in het paleis van Achab weerstonden; en zo werkte hij op die dienstmaagd, waarvan in de Handelingen melding gemaakt wordt, als 'hebbende een waarzeggende geest', Hand. 16:16.

De roomse kerk is vol van dromen en gezichten, verrukkingen en openbaringen van hun voorgewende heiligen; - de verschijningen van hun St. Catherina's en St. Bridgitta's vullen gehele boekdelen. Zelfs te midden van een belijdenis van de ware leer, worden gedurig mensen gevonden, wiens gehele godsdienst bestaat in dromen en gezichten, in wie noch geloof noch bekering is, die noch een besef van zonde noch een kennis van zaligheid hebben. Met deze, 'beuzelachtige en luchtige dromen,' zoals Mr. Hart ze noemt, verheffen en beroemen ze zich op een wondervolle wijze, en stellen ze tot hun spijze, in plaats van de rijkdommen van Christus' bloed.

Welk een behoefte hebben wij dan aan de bewaring des Heeren! Wij staan op gladde plaatsen. Van alle zijden en in elke richting worden ons lagen en strikken gelegd. Iedere bezigheid, ieder beroep, van de hoogste tot de laagste, heeft haar bijzondere verzoeken. De meest ongeletterde zowel, als de hoogst ontwikkelde van verstand, worden strikken en vallen voor de voet gespreid; ja, daar is niemand, hoe en wat zijn stand in het leven ook is, wie geen strik gespannen wordt, en dat wel zo'n strik, waardoor hij ongetwijfeld zal neervallen, zo God hem niet behoedt. Toen Elisa op de heuvel zat, en zijn dienstknecht beangst was, dat ze zijn meester met geweld zouden wegnemen, bad de profeet de Heere, opdat Hij zijn ogen zou openen. En wat zag hij toen? - Een menigte vurige wagens en paarden de berg omringen, als een onoverwinnelijke lijfwacht voor de profeet. Indien de Heere onze ogen opende, zoals de ogen van Elisa's knecht, dan zou het mij niet verwonderen, of wij zagen duivelen dáár, waar hij engelen zag, en zagen ons omsingeld door Beëlzebul en zijn krijgsbenden, zoals de ogen van de jongen Michaël met de vurige legerscharen des hemels aanschouwde.

Daarom, hoe redelijk, hoe nodig is het dan, dat de begeerte van de ziel zij: de Heere beware mij! - Hij beware mij in Zijn voorzienigheid, en beware mij in Zijn genade; Hij beware mij, door Zijn vrees diep in mijn ziel te drukken, en die vrees levendig werkzaam en krachtdadig in mijn hart te houden; Hij beware mij, terwijl ik waak en terwijl ik slaap, bij nacht en bij dag, in huis en daarbuiten; Hij beware mij met mijn betrekkingen en met mijn vrienden, in de wereld en in de kerk; - De Heere beware mij, naar Zijn belofte, ieder ogenblik, te allen tijde; Hij beware mij door Zijn Geest en genade, met al die tederheid, die er opgesloten ligt in de woorden van David: 'O HEERE! bewaar mij als het zwart des oogappels!'

Mijn vrienden! weinig weet u van de arglistigheid van uw eigen hart, weinig van de bedriegerijen van de satan, weinig van de strikken, die om uw voet gespannen worden, tenzij u gevoelt, hoe groot uw behoefte is, en welk een belang u hebt bij die zegen: 'De HEERE beware u!' En dat wil Hij doen; want wij lezen van de rechtvaardigen, dat zij 'in de kracht Gods bewaard worden, door het geloof tot de zaligheid,' en dat 'Hij de voeten van Zijn gunstgenoten bewaren zal.'

III. *Maar wij gaan verder tot het derde gedeelte van de zegening: 'De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten!'*

Naar het mij voorkomt, wordt hier op de zon gezinspeeld. Er zijn tijden, zoals u weet, dat de zon niet aan de hemel licht; en was het, dat zij altijd beneden de horizon bleef, de wereld zou steeds in het donker zijn. Zo ook met menige begenadigde ziel: het is donker bij haar; zij gevoelt een middernachtelijke, een Egyptische, een grote duisternis, omdat voor het tegenwoordige nóch de Morgenster is verschenen, nóch de Zon der gerechtigheid, met Haar gezegende vleugelen, voor haar is opgegaan. Ja, bij dezulken moet en zal het duister zijn, totdat de Zon haar stralen uitspreidt over haar. Maar er zijn ook tijden, dat wij, hoewel de zon is opgegaan, haar gelaat niet kunnen aanschouwen: wolken, zwarte, duistere wolken kunnen het gelaat van dat luisterrijke hemellicht de hele dag voor ons verbergen, zodat wij gedurende al de tijd, dat ze boven de gezichtseinder staat, geen straal van haar bemerken noch ontvangen. Alzo ook met velen van des Heeren volk, nadat de Zon der gerechtigheid, in de morgen van hun geestelijke leven, over hen is opgegaan, gaan ze wellicht hun volgende dag des levens in een duistere schaduw als des nachts, totdat het misschien in de avondtijd opnieuw licht wordt, en een afscheidsstraal de stervenspeluw verguldt.

Maar opnieuw komen er soms dagen, wanneer er mist en damp dwars voor het gelaat van die heldere bol des daags voorbijsnelt, zodat ze maar nu en dan door de brekende wolken schijnt. En is dit niet, enigermate, een beeld van de weg, waarin de Zon van de gerechtigheid gedurig verborgen wordt, door de mist en nevels, welke er steeds uit ons ongelovig hart wellen; dat ze verborgen wordt voor ons gezicht, door de twijfelingen en vrezen, die, zoals de dampen van de woestijn, zich rondom spreiden, en onze beschouwingen van Haar heerlijk aanschijn onmogelijk maken?

Evenwel, daar komen tijden, dat zij door de wolken breekt en de dampen en nevels wegvaagt. Wanneer het de Heere behaagt, de ziel te zegenen en haar te verwaardigen met het licht van een zoete ontdekking, dan breekt de Zon door de duistere wolken, maar - zij pakken zich straks weer op één! In de Christelijke bevinding, is het niet menigmaal een heldere zomerdag. Wij leven niet in Australië of Peru, waar wolken en nevels nauwelijks het gelaat van de zon verdonkeren. Onze geestelijke luchtstreek is vochtig; onze inwendige breedte noordelijk!

'De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten!' Is dan de Heere in deze zaak de vrijmachtige? Kunnen wij onze handen niet uitstrekken en de wolken wegvagen? - O, zo onbekwaam wij zijn, de dampen van Londen weg te vegen, even zo weinig kracht hebben wij, om onze handen uit te steken, en de nevels, die de Zon van de gerechtigheid voor onze ogen verbergen, weg te rukken. Hoe stelt dit het schepsel op zijn rechte plaats! En het schepsel is alleen dan op zijn rechte plaats, wanneer het niets is en God Alles in allen. Door genade mag ik betuigen, dat juist deze woorden mijn geest goed zijn: 'De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten!' Hoe zalig, het aangezicht van de Vader te zien, en dat te zien lichten! Niet bedekt met lage donkere wolken eens billijk verdiend mishagen, zoals wij soms, in de natuurlijke wereld, een verdonkerde zon rood ontstoken door de wolken zien gluren, als een voorbode van storm en onweer. Het is inderdaad waarheid, dat wij, wanneer wij schuld over onze consciëntie gebracht hebben, het aangezicht Gods met toorn en gramschap ontstoken zien. Wij hebben Zijn rechtvaardig ongenoegen ons op de hals geladen; hoewel Hij niet toornt op de personen van Zijn volk, is Hij billijk en

rechtvaardig over hun zonden ontstoken, en een besef daarvan in de ziel, bedekt Zijn aangezicht met wolken: 'Gij hebt u met een wolk bedekt, zodat er geen gebed door kan', Klaagl. 3:44).

'De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten!' En doet Hij Zijn aangezicht over u lichten, zo zal Hij ook uw aangezicht doen glinsteren. Zo was het met Mozes, toen hij op de berg was, en zoete onderhandeling en gemeenschap met God hield. Toen hij tot zijn volk terugkwam, glinsterde het vel van zijn aangezicht, de heerlijkheid des Heeren kaatste Zich daarop terug. En indien de Heere Zijn aangezicht over u doet lichten, het zal uw aangezicht niet ongelijk met Mozes aangezicht doe glinsteren, wanneer u onder het volk Gods gaat.

IV. 'En zij u genadig!'

Hoe zoet en lieflijk is het Evangelie! En wat maakt het zo zoet? Dat éne woord, hetwelk een geur en reukwerk over het geheel uitstort - genade! Neem genade uit het Evangelie weg, en u vernietigt het Evangelie; u verwoest en keert het om, het is geen Evangelie meer. Al de delen en takken van het gezegende Evangelie zijn met genade doordrongen; zij is het leven van het Evangelie; in één woord - genade is het Evangelie zelf! 'Zij u genadig!' Waarin dan is God genadig? In een verbroken wet? - Wat zou die van genade weten? Dan misschien ook in beloften en verbetering van de mensen, verrichtingen van het schepsel en gerechtigheden van het vlees? Kan de Heere, zal de Heere Zich in dezen genadig betonen? –

Mijn vrienden! wij kunnen even zo goed zonnestralen uit een komkommer verwachten, als dat wij in de wet naar de genade zoeken; zij is koud, als de komkommer; daar is geen zon in. Zal genade waarlijk genade zijn, wij hebben ze uit het Evangelie te ontvangen. Zij is in het Evangelie, en moet daarom uit het Evangelie komen, en zij komt, met uitsluiting van alle gerechtigheid van het schepsel, met terzijdestelling en uitdoving van alle menselijke verdiensten. Zoals de apostel Paulus bewijst, zeggende: 'En indien het door genade is, zo is het niet meer uit de werken; anderszins is de genade geen genade meer. En indien het is uit de werken, zo is het geen genade meer; anderszins is het werk geen werk meer', Rom. 11:6. 'De HEERE zij u genadig!'

Maar hoe is de Heere genadig? U bent misschien, in onderscheiden tijden van uw leven, genoodzaakt geweest, om u te vertegenwoordigen bij hen, die naar het aardse ver boven u verheven waren, en u ging bevreesd, bekommerd en bevende daarheen, maar bevond, wat men noemt: een gunstig onthaal. Werd u daardoor niet vervrijmoedigd, om uw mond te openen en uw verzoek voor te stellen? Zo is het ook in de Goddelijke dingen. Door een besef onzer geringheid en onwaardigheid gevoelen wij ons vrezende en bevende voor het aangezicht van de Allerhoogste; maar wanneer Hij ons in Zijn tegenwoordigheid leidt en ons gunstig onthaalt, zoals de koning Ahasvéros de bevende Esther ontving, door haar de scepter van Zijn genade toe te reiken, bemoedigt het de ziel, om haar smeekgebeden aan Zijn voeten neer te leggen. Niets dan dit is daartoe bekwaam. Maar gevoelt ge u en zegt u dikwijls: 'Ik ben zo'n onwaardige!' Zult u ooit enigszins anders en beter worden? Hebt u nog hoop of uitzicht, om dat nog eens waardig te worden? Wanneer denkt u dat waardig te zijn? Indien u morgen dat zou waardig zijn, waar is dan heden uw waardigheid? Is de oude rekening al betaald en vereffend? Indien u het wagen wilt op uw waardigheid, bedenk! dat dan eerst de oude rekening moet doorgehaald zijn, voor u met een nieuwe kunt beginnen. Waardigheid! waar is zij? In of bij de mensen? –

O nee! sedert de val van Adam zoekt men die tevergeefs. Rechtvaardigheid viel in het

paradijs; toen Adam zijn hand naar de appel uitstak, viel de waardigheid op de grond; en sedert die tijd heeft ze nooit haar hoofd kunnen opheffen. 'Maar,' zo vraagt u, 'zal ik dan zo in mijn onwaardigheid gaan?' Ik lees van iemand, die dat deed, en hem ontmoette een gunstig onthaal. 'Heere!' zei hij, 'ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zou inkomen; maar spreek alleenlijk één woord, en mijn knecht zal gezond worden.' En wat getuigde de Heere van deze man? - 'dat Hij zelfs zo groot een geloof niet in Israël gevonden had.'

Zodanig was ook de belijdenis van de verloren zoon! 'Ik ben niet waardig uw zoon genaamd te worden.' Maar daarop werd het beste kleed voorgebracht, een ring aan zijn hand, en schoenen aan zijn voeten. Waarom? - Omdat het geloof zich ophoudt en woont bij een besef van onwaardigheid; zij zijn boezemvrienden; het geloof woont in niemand, dan uit zichzelf onwaardige harten. Gevoel van geestelijke onwaardigheid is een kenmerk van geestelijk geloven, want het geloof alleen geeft een besef van onwaardigheid. U gelooft, dat u een onwaardige zijt; nu, door hetzelfde geloof, dat u uw onwaardigheid doet toestemmen, gelooft u Gods genade.

'De HEERE zij u genadig!' Dat vertedert het hart; wet en schrik verharderen dat slechts. Het is genade, die vertedert; genade, die vermurwt, genade die dringt; genade, die Goddelijke gehoorzaamheid voortbrengt!

'De HEERE zij u genadig!' Maar wanneer? Te allen tijde, in alle toestanden, onder alle omstandigheden. 'Wat!' zegt de ziel, 'ook na herhaalde afwijkingen, na dagelijkse zonden, na zoveel ondankbaarheid, verzuim, zelfzucht, hoogmoed, wereldse gezindheid, zoveel lichtvaardigheid en beuzelachtigheid, en zo weinig leven, spreken, denken en verrichten tot heerlijkheid van de Drie-enige God?!'

Indien de Heere dat alles gadeslaat en ons daarover straft, het zou goed voor ons zijn; maar indien de Heere ze als zodanig aanmerkte, als geheelhinderlijk voor- en geheel zondig tegen zijn genade, ach! waar wordt dan die mens gevonden, wie de Heere ooit genadig zal kunnen zijn? Genade moet zich over al onze bergen van zonde en schande begeven, en in ons een gewillige gehoorzaamheid vormen, want Christus volk wordt een 'gewillig volk gemaakt op den dag van Zijn heirkraft' en hoe meer genade Hij aan ons verheerlijkt, des te bereidwilliger zullen wij zijn, Hem te dienen, te beminnen, te gehoorzamen en in Zijn gezegende wegen te wandelen! God de Heere heeft geen behoefte aan slaven, aan gehuurde dienstknechten in Zijn huis; Hij wordt gediend door zonen en dochteren. De gehoorzaamheid van een zoon of een dochter is een gewillige gehoorzaamheid. U zult misschien wel eens een verdrukte of ziekelijke ouder gezien hebben, waarbij u mogelijk verwonderd stond, over de bereidwillige dienstbaarheid en het betoon van vriendschap, die hem, in zijn zieke ouderdom, door een toegenegen dochter bewezen werd. Maar veronderstel eens, dat die dochter haar ouder gedurig herinnerde: 'Ik doe dit, omdat het mijn plicht is. Indien ik uw peluw ondersteut, indien u medicijnen breng, u spijs geef en uw behoeften zoek te vervullen, het is mijn plicht; u zijt mijn ouder en daarom bewijs ik u mijn plicht.'

Hoe zou een ouder acht slaan op een zoon of een dochter, die hem altijd met plicht tegen kwam? Maar wanneer hij zag, dat elke beweging haar aandrang uit liefde had; indien hij gevoelde, dat de zachte hand van de liefde de peluw onderschraagde, de tedere hand van toegenegenheid de medicijnen toediende, een toegenegen glimlach op het gelaat en soms het hartelijkst medegevoel tentoonspreidende, maar alles verenigd met de diepste toegenegenheid van het hart eens dochters, dat zou zo met liefde ontvangen worden, als het besteed werd.

En nu, is het anders in de dingen Gods? Ga tot God met uw plicht - het is slechts daar

goed voor, dat hij u in het aangezicht vliegt. Ga tot God in liefde, in de gehoorzaamheid van een toegenegen hart, en u zult Hem aangenaam zijn.

V. *'De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u!'*

De betekenis van deze uitdrukking meen ik te kunnen ophelderen, door een eenvoudig beeld. Een kind is zijn ouders ongehoorzaam geweest, of heeft op andere manier hen tegengesproken - Of, om nog een tederder betrekking te nemen: een vrouw heeft niet met haar man verkeerdt, zoals hij met recht mocht verwachten, door hem niet de vriendschap en toegenegenheid te bewijzen als hij te eisen heeft, en wat inderdaad, niet slechts haar schuldige plicht, maar ook haar hoogste voorrecht is. De man laat dan soms zijn hoofd hangen, zijn ogen zijn afgewend en zijn aangezicht afgekeerd; zij wordt door hem niet met dat blijmoedig gelaat en die vrolijke ogen ontmoet, als haar op andere tijden begroeten.

Zou in dit beeld geen aanleiding wezen tot verklaring van de woorden: 'De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u!?' met een vriendelijke glimlach op hetzelve, vrij, openbaar, vergevende, barmhartig en milddadig, opdat u mocht verhoogd worden tot Hem. Wanneer een ongehoorzaam kind thuiskomt en ziet, dat zijn vaders gezicht tegen hem niet is als tevoren, dan schrikt het terug; daar is geen haasten, om op 's vader knieën te komen, geen omhelzen met de kleine armpjes om hem te kussen, maar een afkering door schuld en schaamte.

Zo ook in Goddelijke zaken. Wanneer het geweten ons zegt, hoe wij op deze of gene wijze, ongehoorzaam zijn geweest, hoe wij gezondigd, overtreden en verkeerd gehandeld hebben, dan is er, bij de toenadering tot Gods tegenwoordigheid, een tegenstaan, een huiveren, door de vrees van een niet gunstig onthaal. Maar o, welk een verandering voor het kind, wanneer het fronsen van het aangezicht plaats maakt voor een vriendelijke glimlach, wanneer de kleine weer in de armen gedrukt wordt, en de tranen worden weggekust! Hoeveel te meer zo in de dingen Gods, wanneer Hij de tranen van het ongehoorzame kind afdroogt en door de kussen Zijns monds doet vergeten, zoals in de zaak met de wedergekeerde verloren zoon! Daar zijn geen kussen, met de kussen van de vergeving, barmhartigheid en wedergevende genade te vergelijken.

VI. *'En geve u vrede!'*

O, welk een zegen! zoals Mr. Hart zegt:

'k Vlei mij neer en slaap zoet,

Daar ik vrede heb met God!

Dit alleen maakt de hoofdpeluw in dit leven zacht, en zal alleen het doodsbed gemakkelijk en aangenaam maken - vrede met God door Jezus Christus, vrede door de bevrediging, vrede door het bloed van de besprenging, 'de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat.' Menigeen begeert naar dingen, hoge dingen. Maar wat zei de Heere tot Baruch? 'Zoudt ge u grote dingen zoeken? Zoek ze niet!' De leraars zoeken dikwijls grote gaven, grote welsprekendheid, grote kennis van verborgenheden, grote liefde en invloed bij het volk. Zij handelen verkeerd, in deze zogenaamde grote dingen te zoeken. Het was beter, dat zij uitzagen en zochten naar wezenlijke dingen, genadige dingen, dingen, die hun zielen hier en hiernamaals tot zegen zouden zijn. De zegen, die de begenadigde ziel het meeste begeert, is vrede; want dit is de zoetste honingdruppel in Gods beker. Het is waar, dat hij het hart niet doet overvloeien, zoals de vreugde, noch doet huppelen, als op

de eerste stralen van de verrezen hoop, of vertederen doet, zoals de bezoeken van de liefde; maar in enige betrekking is hij aangenamer, dan allen, omdat hij de ziel in een zoete verzekering stelt; hij is de verwezenlijking van de Zaligmaker Zelf, want 'Hij is onze VREDE;' en mag dienaangaande de hoofdzegen genoemd worden.

Maar ziet eens, hoe de schakels van deze Goddelijke keten elkaar tegemoet komen, zoals die, welke wij de vorige zondagavond voor u behandelden. Beschouw eens een ogenblik deze schakels: 'De HEERE zegene u' - de eerste schakel; 'en behoeve u' - de tweede schakel; 'de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten' - de derde; 'en zij u genadig' - de vierde; 'de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u' - de vijfde; 'en geve u vrede' - de zesde.

Zes gezegende schakels, en allen verenigd in één aanhoudende keten; want wanneer de Heere begint met zegen, eindigt Hij met vrede. Wij behoeven geen grotere wensen, geen gebed om een hogere zegen, dan vrede; want God heeft geen grotere te geven. Wanneer een vader sterft, laat hij al zijn goederen aan zijn kinderen achter. Jezus zei, voor Hij stierf: 'Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet gelijkewijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u.' Het was Zijn laatste erfgift; Zijn stervensgave; in Zijn ogen van de grootste waarde, en zo behoort ze ook voor ons te zijn.

Het is mijn gewoonte niet, om inleidende- of afscheidsleerredenen te preken. Daar is, naar mijn zienswijze, in beide dikwijls veel vleselijks, en, naar mij voorkomt, hoe minder vleselijks er op de predikstoel of in de zitplaatsen is, hoe beter. Natuurlijke aandoeningen zijn veeleer ontmoedigend voor de bedienaars, dan bemoedigend, want ze zijn zeer bedrieglijk, en worden dikwijls voor geestelijke gewaarwordingen gehouden; en daarom ben ik er zo bevreesd voor. Te werken op de natuurlijke aandoeningen van het volk, is het werk van een toneelspeler, maar niet van een prediker. Wanneer ik daarom mijn vergadering verlaat, neem ik zeer zelden een opzettelijk afscheid van haar, en wanneer ik terugkeer, predik ik, evenals had ik reeds weken bij haar geweest.

Maar zoals ik, in het dagelijks leven, niet geneigd ben, hier of daar in te kort te schieten, zo wil ik dat ook niet in de dingen Gods; en daar deze woorden mij in de morgen, met enige zoetheid en geur, op mijn gemoed kwamen, zo kwamen ze mij niet ongepast voor, om mijn bediening voor deze tijd (in Londen) mee te eindigen. Wij kunnen geen grotere zegen ontvangen, dan de Heere hier Zijn dienstknechten uit te spreken geeft; en ze het onze zalige begeerte, dat de Heere in onze zielen al deze gezegende beden genadig mag vervullen. Ik kon u geen zes gezegender smeekbeden achterlaten; ja, al doorzocht ik zelfs het gehele Woord van God, van het begin tot het einde, ik zou bijna geen gewichtiger, geen dierbaarder of gepaster zegeningen weten te vinden.

Daarom wilde ik, in de Naam des Heeren, mij schikkende tot eenieder die God vreest in deze plaats zeggen, - hoewel mij geen ogenblik in de plaats van Aron stellende, maar alleen de woorden van de tekst bezigende: 'De HEERE zegene u en behoeve u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.' AMEN.

VIJFDE ZESTAL

25. Prediker 3:3, 4. Geestelijke tijden en gelegenheden

Tekst: Prediker 3:3, 4

Een tijd om te doden en een tijd om te genezen; een tijd om af te breken en een tijd om te bouwen; een tijd om te wenen en een tijd om te lachen; een tijd om te kermen en een tijd om op te springen.

Welk een voorbeeld is de koning Sálomo van de ijdelheid van alle genietingen van de mensen en de ledigheid van alle verkrijgingen van het schepsel! De wijste onder alle mensen en nochtans dikwijls daden doen waarover een dwaas zich zou schamen! Door de Heilige Geest gedreven, in zijn Spreukenboek de gezegendste en leerzaamste onderwijzing gevende, en nochtans in zijn gedrag bijna al zijn eigen onderrichtingen verbrekende, en in rechtstreekse tegenstand handelend met iedere spreuk, die hij het volk zoekt in te prenten! In vrede gezeten op de troon van zijn vader David, genietend al de genoeglijkheden, welke rijkdom kan aanbrengen, voorzien van de genoegens, waarin zich zijn gemoed kon verlustigen, en dan nog in zijn ouderdom gedrongen te zijn, om op dat alles 'ijdelheid en kwelling van de Geest' te schrijven!

In de dagen van zijn verval de bittere vruchten van afwijkingen van God plukkende, en ons in zijn boek, de Prediker (hetwelk de uitdrukking van zijn berouw schijnt te wezen) zijn eigen duurgekochte bevinding gevende van de algehele ijdelheid en onbestendigheid van alle genietingen en verwachtingen van het schepsel, en tot de beschouwing gebracht, dat geen bezitting zo waardig was, als de vreze des Heeren in het hart, in gezegende beoefening, en het getuigenis Gods in de ziel te hebben! - Het was in deze verschillende bevindingen, waar de koning Sálomo had door te gaan, dat hij zulke lessen leerde, als welke langs geen andere weg hem bekend konden worden.

Het was niet vergeefs, dat zijn vleselijk gemoed met zoveel genoegens omgeven was; het was niet tevergeefs, dat hij zich 'hoven en lusthoven maakte,' en zich 'vergaderde zangers en zangeressen,' zodat hij, 'wat zijn ogen begeerden hun niet onttrok, en zijn hart niet van enige blijdschap onthield;' want 'toen hij zich wendde tot al zijn werken, die zijn handen gemaakt hadden, en tot de arbeid, die hij werkende gearbeid had, ziet, het was al ijdelheid en kwelling des geestes. en daarin was geen voordeel onder de zon', Pred. 2:5, 8, 10, 11. Hij heeft dus een baken voor ons opgericht, opdat wij, met Gods zegen, de ondiepte, waarop hij geslagen werd, zouden vermijden; een vuurtoren voor ons ontstoken, opdat wij niet onverhoeds en plotseling zouden vervallen op die klippen, waarop zijn broze kiel zich zo menigmaal stootte; en - (moge de Heilige Geest dat onderricht verzegelen aan onze zielen) opdat wij vrij zouden gaan van die gevaarlijke rotsputten, welke de Geest van God ons hier op deze kaart heeft opgetekend, van zijn gevaarlijk vaart.

Laat ik mij duidelijk uitdrukken, opdat niemand mij verkeerd versta. Het staat bij mij vast, dat Sálomo een begenadigd mens was, en dat hij nu juicht voor de troon van de heerlijkheid; maar de Heere liet hem toe vele dingen te doen, waardoor het duidelijk zou worden, dat hij niets was dan een mens, en hetwelk bewijzen zou, dat hij uit- en van

zichzelf onbekwaam was, overeenkomstig die lessen van de Goddelijke wijsheid te handelen, welke hij zelf ter onderricht gegeven had. En wij hebben in hem een treffend voorbeeld, hoe die rang en stand, waar hij in geplaatst was, uitnemend geschikt was, om hem, zonder de genadige bewaring des Heeren van die verzoeken, waaraan hem juist zijn rijkdommen en staat blootstelden, weg te voeren tot de toekomstige benauwdheden van zijn ziel.

Maar in dit gemengde pad van de bevinding, leerde hij een les, waarvan de vrucht in dit hoofdstuk is opgetekend, namelijk: dat 'de Vader, de tijden en gelegenheden in Zijn eigen macht gesteld heeft.' Sálomo's bevinding, gaf de vrije wil, die zich ook in zijn boezem schuilhield, een dodelijke steek, keerde de wijsheid van het schepsel het onderste boven, verbrak al zijn vleselijke gerechtigheid in duizend stukken, en gaf hem een diepe overtuiging van de vrijmacht van God, zoals die heerste en regeerde over al zijn voornemens, woorden en werken. En bijgevolg kwam hij, als de vrucht van zijne wijsheid, welke hem als een persoonlijke bevinding was meegedeeld, tot dit plechtige besluit, dat 'alles zijn bestemde tijd, en alle voornemen onder den hemel Zijn tijd heeft;' dat deze tijden in Gods handen zijn, - dat zij niet overijld gaan, dat zij niet vertraagd worden, dat zij niet afhangen van de bewegingen van het schepsel, dat ze niet dobberen met de rusteloze tijd van des mensen wil en voornemen, maar ze zijn allen vastgesteld in dit vrijmachtig raadsbesluit van Jehovah, en worden vervuld op zo'n ogenblik en op zodanig een wijze, als het welbehaaglijk is aan Dien, 'Die alle dingen werkt naar den raad Zijns willens.'

Maar het voorname punt, waarbij ik, onder Gods zegen, deze avond uw aandacht wens te bepalen, is dat gedeelte van de bevindelijke waarheid, hetwelk in de woorden van de tekst is voorgesteld, en bezien de geestelijke betekenis van de onderscheiden tijden de uitverkorenen van God gesteld:

- I. een tijd om te doden;***
- II. een tijd om te genezen;***
- III. een tijd om af te breken***
- IV. een tijd om te bouwen;***
- V. een tijd om te wenen;***
- VI. een tijd om te lachen;***
- VII. een tijd om te kermen;***
- VIII. een tijd om op te springen.***

Het werk van de genade in de ziel kan verdeeld worden in twee onderscheiden werkingen van de Geest Gods op het hart; de éne is, het schepsel af te breken en het in de nietigheid en zelfverfoeiing voor God neer te doen vallen; het andere is, de gekruiste Heere Jezus, als 'God boven al te prijzen in van de eeuwigheid' te verhogen op de wrakken en puinhopen van het schepsel. En deze twee lessen (onderscheiden, en nochtans voor zover samen gaande, als tot één middelpunt leidende - de heerlijkheid Gods in het zaligmaken van de ziel) schrijft de gezegende Geest met kracht op ieder levend gemaakt vat van de barmhartigheid, zeggende]: 'Er is een tijd om te doden en een tijd om te genezen; een tijd om af te breken en een tijd om te bouwen; een tijd om te wenen en een tijd om te lachen; een tijd om te kermen en een tijd om op te springen.'

I. Een tijd om te doden.

Er is dus 'een tijd om te doden' - dat is: daar is een tijd in Gods eeuwige raad vastgesteld, waarop in de consciëntie van al de uitverkorenen het vonnis des doods zal worden bekend en gevoeld. Deze tijd kan niet worden verhaast, noch kan hij worden vertraagd of uitgesteld. Al de raadgevingen van ouders, al de onderrichtingen van de leermeesters, al de leerredenen van Evangeliedienaars, al het lezen van godsdienstige boeken kunnen die tijd niet verhaasten; en al de ellendige en rampzalige roekeloosheid en onheiligheid van onze boze harten, al de strikken en verzoekingingen, waarin de satan gedurig onze voet zoekt in te verstrikken, al de arglistige hoogmoed, verwaandheid, huichelarij, ongeloof en eigengerechtigheid van ons zinnelijk gemoed hebben geen kracht, om die tijd te doen achterblijven of te vertragen. De wijzers van dat uurwerk, waarvan de wil van God de veer is, en Zijn besluiten de slinger, zijn buiten het bereik van menselijke vingers, om die voor- of achterwaarts te bewegen.

Maar wij bemerken uit de tekst, dat het doden vóór het genezen, het afbreken vóór het opbouwen gaat; dat de uitverkorenen wenen vóór ze lachen, en kermen vóór ze opspringen. Langs dit voetspoor beweegt Zich de Heilige Geest, en Zijn gezegende wateren vlieten door dit kanaal.

De eerste tijd dus, waarvan de tekst spreekt, is die gelegenheid, wanneer de Heilige Geest de uitverkorenen in handen neemt, om hen te doden. En hoe doodt Hij hen? Door de geestelijkheid van Gods heilige wet met kracht aan hun consciëntie toe te passen, en zo het vonnis des doods in hun ziel te brengen - de Geest Gods, bezigende de wet als een bediening van de verdoemenis, om alle gerechtigheid van het schepsel af te snijden. Ieder vat van de barmhartigheid moet, meer of minder, dit dodend werk in zijn consciëntie ondervinden. Wel is waar, God heeft in Zijn Woord geen gewisse manier bepaald, hoe het in eens mensens hart zal ingaan, maar toch heeft Hij stellig en beslist gezegd: 'er is een tijd om te doden.'

Dit moet op een geestelijke en bevindelijke wijze verstaan worden, tenzij wij geloven, dat er een tijd is, die het moorden wettigt. Nee, zelfs de woorden, die volgen - 'een tijd om te genezen,' bewijzen, dat hier van een geestelijk en niet van een natuurlijk doden gesproken wordt. De gedode ziel kan genezen worden, maar het gestorven lichaam niet. Maar indien iemand op een geestelijke wijze genezen wordt vóór hij op een geestelijke wijze is gedood geworden, en indien niemand de Zon van de gerechtigheid zal aanschouwen, dan alleen hij, over wie zij is opgegaan met haar 'genezende vleugelen,' dan moet ieder vat van de barmhartigheid, naar de diepte van des Geestes werk in zijn hart, weten, wat het is, het vonnis des doods en van de verdoemenis in zijn consciëntie te hebben. Maar daar zullen er zijn die zeggen: 'Hoe zal ik weten, of ik op een geestelijke wijze gedood ben?' – Ik wil het u zeggen. Hebt u ook de uitwerkselen des doods ondervonden? Wanneer wij een lijk in een doods-kist zien liggen, dan rijst de vraag niet bij ons op, of dat lijk dood of levend is, want de bleke doods-gedaante geeft ons daaromtrent volkomen zekerheid. Dat doodskleurige gelaat, die ingezonken ogen, dat stijve, harde aangezicht, die hinderlijke reuk van een beginnende ontbinding zegt ons, dat het leven weggevlogen is. Wij mogen te aangedaan zijn met vreze, of te angstvallig zijn, om hun gewaarwordingen te verwonden, met aan bedroefde betrekkingen en nabestaanden te vragen, welke ziekte of ongemak de oorzaak van het sterven was; maar ons verstand zegt ons met onloochenbare bewijzen, dat de leenman van deze enge doods-kist eens een levend mens was, maar nu stijf, ademloos en bewegingloos voor onze ogen ligt. Zo is het ook met de uitverkorenen Gods.

Wilt u weten, of u gedood bent? Onderzoek dan, of u de vruchten en uitwerkselen van die doding in u bevindt? Of de tekenen van de dood over uw eigen gerechtigheid zich verspreiden? Is het vonnis van schuld en veroordeling met zijn volle gewicht en kracht in uw consciëntie gedaald? Ziet u niets meer in uzelf, dat u van de toekomende toorn kan verlossen? Bevindt ge u voor de vierschaar Gods een aangeklaagde en schuldige misdadiger te zijn? Bent u tot Hem gegaan, zoals eenmaal de zes stedelingen van Cebes tot onze Eduard III gingen, met koorden om hun halzen, slechts wachtende, dat het vonnis des doods van des konings lippen zou gaan. Is al uw bevalligheid veranderd in verderving, zodat de stank ervan in uw neusgaten is gekomen, en u in het dal van Gogs menigte geweest zijt? (Ezech. 39:11).

Deze zijn de vruchten en uitwerkselen van de dood. Ik geloof, dat wij onze bevinding van deze geestelijke dood niet zo zeer hebben af te meten naar de weg, in welke wij gestorven zijn, dan wel, naar de vruchten en uitwerkselen, die wij daarvan in onze zielen gevoeld hebben. Nu, u kunt, ja moet het onderscheidenlijk en goed weten, wanneer u voor God komt, of u dan tot Hem nadert als een schuldig misdadiger, of als een bij hem aangenomen kind; of u tot Hem roept, als één, die het vonnis van de verdoemenis in uw hart hebt, of dat u in u hebt de zoete stem van het bloed van Jezus, sprekende in u betere dingen, dan het bloed van Abel. U moest weten, indien u met uzelf maar oprecht wilt handelen, of u in plechtige ogenblikken verwachting hebt op het rijk van eeuwig licht, vrede en liefde, dan of de duisternis van de hel uw deel zal zijn. U moet weten, of u zwoegende zijt onder den 'geest van de slavernij,' of dat u enigermate de gezegende vrijheid geniet; of u, in uw plechtige toenadering tot God, toorn en wraak in Zijn aangezicht ziet, en siddert en beeft onder zijn gefronst gelaat, dan of u onder Zijn goedkeurende toelachingen gekoesterd wordt.

Deze zijn gewetenszaken; dit zijn dingen in de bevinding, welke niet kunnen omwonden, onkenbaar en gemeden worden door een levende ziel. Elkeen, die levend gemaakt is in de tederheid des harten, moet een inwendig getuigenis hebben, dat hij aan deze of gene zijde van de lijn staat. Een wedergeboren mens, wiens godsdienst zich dan alleen beweegt, wanneer de Geest Gods hem aanroert, en wiens 'geloof niet bestaat in de wijsheid van de mensen, maar in de kracht Gods,' wil de inwendige onderwijzingen niet blinddoeken noch verdonkeren, of zich daarvan afwenden tot onzekerheden en twijfelingen. De mens die enige bevinding van dat werk heeft, kan zich niet afkeren van datgene wat in het verborgene plaats neemt, omdat het geweten, hoewel een stille stem hebbende, noch tot een valse uitspraak kan omgekocht noch tot een zwijgende instemming kan gedwongen worden; hoewel het alleen inwendig spreekt, zo spreekt het nochtans met gezag alhoewel het, zoals zijn Auteur, zijn stem niet verheft op de straten, nochtans voert het een innerlijk getuigenis, aan dewelke gehoor en onderwerping moet gegeven worden. Indien ge u dan gevoelt een arme, schuldige, ellendige misdadiger, veroordeeld ten dode; één, die geen hoop ziet, om door vleselijke of eigengerechtigheid 'de toekomende toorn' te ontvlieden, maar één, die veroordeeld in- en walgende van zichzelf voor de rechtbank van de rechtvaardige God staat - weet dit, indien u deze dingen in u gevoelt, indien u zucht en kermt en roept onder van zware last, dat het zwaard door uw hart gegaan is, en dat u 'een tijd om te doden' ondervonden hebt.

Maar niet alleen wil God des mensen gerechtigheid, maar ook *zijn hoogmoed* doden. O, die vervloekte hoogmoed, die altijd zijn hoofd in onze harten weer opsteekt! Hoogmoed, die God wel van Zijn troon zou willen vernederen, om er zelf op te gaan heersen! Hoog-

moed, die zich niet ontziet, de heiligste dingen met de voet te vertreden, opdat hij zelf zou worden verhoogd! Hoogmoed, die zich zowel de letter van de waarheid als de afval ter spijs stelt! Hoogmoed, die zich zowel weet schuil te houden in de monnikenkap, als dat ze zich weet uit te breiden in de versierselen van een hoer! Hoogmoed, die zich kan omhoog heffen tot de hoogte van des schepsels heiligheid, maar zich ook kan wentelen in de vuilste riolen van alle onreinheid! Dat wanschapen schepsel in ons, met zo'n verslindende en niet onderscheidende gulzigheid beziel, dat, hoe meer het ontvangt, des te meer het verlangt, en 'zijn ziel wijd open doet als het graf, en zoals de dood is, die niet zat wordt', Hab. 2:5. Hoogmoed, die kameleon, die zich alle kleuren aanmatigt, die toneelspeler, die alle stukken weet uit te voeren, en die zich evenwel tot geen voorwerp of oogmerk bepaalt, dan om zichzelf te verhogen en te verheerlijken! –

Daar is dan een tijd, om die hoogmoed 'te doden.' En o, welke snijdende wapens gebruikt de Heere soms, om des mensen hoogmoed te doden! Hoe zal Hij hem soms neerstorten in de diepten van de tijdelijke armoede, opdat Hij deze wereldse hoogmoed een steek zou geven! Hoe zal Hij de ongerechtigheden zijner jonkheid aan het licht brengen, opdat Hij deze eigengerechte hoogmoed zou tuchtigen! Hoe zal Hij Zich terughouden, zodat de zonden uitbreken, zo niet openlijk, dan toch zo krachtig vanbinnen, dat doordringende overtuigingen zijn geestelijke hoogmoed zullen doden! En welk een diepe ontdekking van de innerlijke verdorvenheid, wat een opbreken van de 'fontein des groten afgronds,' welk een leiden in de kamers van zijn verbeeldingwerks zal de Heere soms bezigen, om de wortel op te delven en de vezelen af te snijden van die vergiftige boom - hoogmoed. De grote Onderzoeker des harten ontleedt dat aangeboren kwaad, dringt door het trillend en bloedend vlees, om daarin te snijden, en volgt met Zijn scherp mes de menigvuldige wendingen en vertakkingen nauwkeurig na.

Maar er is niet alleen een tijd, om des mensen hoogmoed, maar alsoo ook *zijn wijsheid* 'te doden,' die te slachten, en als het ware haar levensgeesten te doen opdrogen. Hoe bedrieglijk handelt deze onze geestelijke wijsheid, daar ze de blote en uitwendige kennis van de waarheid in de plaats zoekt te stellen van de onderwijzingen Gods in de ziel! En hoevelen zijn op verschillende wijze misleid geworden, door op hun eigen wijsheid te steunen, in plaats van zich dwazen voor de Heere te gevoelen en tot Hem op te zien, om Zijn gezegende onderrichtingen! Maar de Heere zal deze wijsheid van het schepsel krachtadig doden in de harten van Zijn volk, door hen te brengen in die engten en moeilijkheden, in de scherpe en onderscheidene oefeningen, in die bittere en benauwende verzoeking, waar alle menselijke redeneringen sprakeloos staan, waar alle kennis en verstand bespottelijk en verbijsterd worden bevonden, en de arm van het schepsel zo door een beroerte getroffen wordt, dat hij geen enige belofte uit het Woord van God kan nemen, om zo aan de benauwde ziel ter vertroosting toe te passen. 'Ik zal de wijsheid van de wijzen doen vergaan,' spreekt de HEERE, 'en het verstand van de verstandigen zal ik teniet maken.' 'Waar is de wijze? Waar is de Schriftgeleerde? Waar is de onderzoeker van deze eeuw? Heeft God de wijsheid van deze wereld niet dwaas gemaakt? (1 Kor. 1:19, 20. 'Een wijze beroeme zich niet in zijn wijsheid', Jer. 9:23); maar hij zal er zich in beroemen, dat ze gedood is, en hij daaruit geleerd heeft, dat de Heere 'de wijzen achterwaarts doet keren, en hun wetenschap verdwaasd', Jes. 44:25.

De beste lessen worden in verdrukkingen geleerd. Nimmer leerde iemand iets tot zijn eigen voordeel, terwijl hij op een verheven berg stond. Het is de vallei van ootmoed en van de nederigheid, het is in tijden van benauwdheid, moeilijkheden, angsten,

verwarringen en verzoeking, dat een mens de verborgenheden van de hemelse wijsheid leert, want dáár leert hij zijn eigen dwaasheid te achten, en dat 'de Heere wijsheid geeft, en uit Zijn mond kennis en verstand komt', Spreuk. 2:6).

II. Een tijd om te genezen.

Maar het is niet alleen een werk van te doden. Indien God Zijn volk doodt, dan is het, om hen levend te maken (1 Sam. 2:6. Indien Hij hen verwondt, het is om hen te genezen; indien Hij hen vernedert, het is om hen te verhogen. Dan ter tijd kunnen wij het niet zien. Toen ik in radeloosheid van de ziel verkeerde, dacht ik, dat ik nooit het waarom zou kunnen bezien; en ik zei bijna datzelfde tegen God. Het was mij onmogelijk, het bedoelde einde te bemerken. Daar was zo'n stikdonkere wolk over verspreid,

440
dat ik in mijn eigen gemoed ervan overtuigd was, dat ik nooit tot de beschouwing zou komen van de redenen van deze bedeling. Maar ik ben ertoe gebracht, om het waarom te bezien, en te aanschouwen de genadige goedertierenheid Gods over mij, daarin, dat Hij mij in die engten en moeilijkheden bracht, waardoor Hij mijn verzuchtingen en kermen tot Zijn heilige oren uitlokte. Maar wanneer wij door deze oefeningen gaan, dan schijnt het ons toe, alsof konden wij God bijna wel uitdagen, dat Hij Zelf daaruit geen goed kon voortbrengen, en dat de zaak te verkeerd stond, dan dat Hij die Zelf zou kunnen effen maken. Zulke arme ellendelingen zijn wij, wanneer wij aan onszelf zijn overgelaten.

Maar er is - 'een tijd om te genezen;' en voor en aler die tijd komt (in het gemoed Gods vastgesteld) is er geen krachtige genezing. Wij mogen de medicijnmeester zoeken zoals Asa, toen hij ziek was aan zijn voeten (2 Kron. 16:12); wij mogen gaan en enige pleisters van onze vrienden vragen; wij mogen ons bewegen op de vleugels van onze leraars; wij mogen onszelf zoeken wijs te maken, dat wij enige vertroosting ontvangen hebben; wij mogen enige teksten in ons binnenste zoeken op te zamelen; wij mogen enige beloften gelovig pogen te omhelzen; wij mogen ons best doen, om onszelf te overtuigen, dat wij genezen zijn; maar desondanks breekt de oude melaatsheid telkens weer uit. Na al deze zelfgemaakte geloven, zijn wij niet ongelijk een lichtgelovige zieke, die zich vanwege een diep gezeten ongemak naar een kwakzalver begeeft, maar wiens jammerklacht des te geweldiger uitbreekt, wanneer de tijdelijke prikkeling van de hooggeroemde geneesmiddelen heeft opgehouden. Dan vindt hij ieder teken verzaamd, en zinkt dieper in moedeloosheid, omdat het middel, hetwelk genezing beloofde, de ziekte veel heeft verergerd.

En zo is het ook, wanneer de Heere u wezenlijk met ziekte slaat, dan feilen al de middelen van uw kwakzalvers, en u zult bij tijden gereed zijn, om, zoals de arme krankzinnige in het gesticht Bedlam, de pleisters, die men op uw wonden gelegd heeft, af te scheuren, omdat ze niets doen, dan u te ontsteken. U gevoelt soms, alsof u nog met hen allen zult verloren geraken, luid uitroepende: 'Zij zijn allen ellendige vertroosters, nietige medicijnmeesters!' Waarheden ziet u duidelijk in de Bijbel, maar ze brengen u geen vertroosting aan; daar zijn in uw geval genoegzaam passende beloften, maar ze brengen u geen troost aan; kinderen Gods, wandelende in de genieting van zoete openbaringen, maar ze kunnen u hun vertroosting niet meedelen; bedienaars van het Evangelie schetsen uw bevinding uit, maar zij wordt door de Heilige Geest aan u niet gezegend; predikers en onderwijzers verkondigen Christus als een algenoegzame Zaligmaker, maar Hij ontdekt Zich niet als uw algenoegzame Verlosser.

En zo gaat u voort, bevreesd zijnde, dat de tijd nooit zal komen, wanneer de Heere enige

vertroosting in uw ziel zal geven, - uzelf achtende voor een rampzalige en goddeloze ellendeling, die in een belijdenis als gestoten is, maar niet het hoe weet, en dat weldra de dag zal aanbreken, die u als een huichelaar zal ontdekken; - tot de Heere roepende om een gezegend getuigenis, terwijl Hij nooit één woord spreekt; - uw bevinding in de Schriften van de waarheid trachtende te vinden, en evenwel ligt er zo'n sluier over de Bijbel, dat u onbekwaam zijt, daaruit iets zoets en geurigs voor u toe te eigenen. En nochtans is het u ondoenlijk, uw godsdienst op te geven! u wilt haar wegwerpen, en evenwel komt zij telkens weer; vol benauwdheid en droefheid uit de kerk komende, zeggende: 'O, ik zal dat maar moeten nalaten, want ik verkrijg daar nooit enige vertroosting voor mijn ziel;' hoewel ge u daarvan niet kunt afhouden, omdat ge u in huis ellendiger bevindt dan daar. Maar u kunt de tijd niet verhaasten. 'De tijden en gelegenheden heeft de Vader in Zijn eigen macht gesteld.' Maar is de tijd, om Sion genadig te zijn, dáár, dan zal niets en niemand, noch op aarde noch in de hel, die tijd kunnen terughouden, evenmin als ze de zon in haar op- en ondergang kunnen verhinderen.

Daar is dus 'een tijd om te genezen.'

En hoe wordt die genezing uitgewerkt? Door een zoete ontdekking van barmhartigheid aan de ziel, door de ogen des verstands te verlichten, om Jezus te zien, en door de Heilige Geest enigermate het geloof in het hart te hebben opgewekt, waardoor Christus wordt aangegrepen, omhelsd in de toegenegenheid, mede betuigende door de Geest, en vanbinnen verhoogd, als 'de Hoop van de heerlijkheid.' Niet dat ik geloof, dat alle kinderen Gods dezelfde klare en treffende uitreddingen hebben. Niet dat ik geloof, dat al de gelovigen met gelijke beslistheid en gelijke zekerheid kunnen zeggen, hoe Christus hun dierbaar werd. Wij lezen dikwijls de berichten, die begenadigde mensen van des Heeren handelingen met hun zielen, hebben gegeven, en horen menigmaal de Evangeliedienaar spreken van zeer klare en merkbare verlossingen.

Dit zijn lichtende getuigen in de gemeente Gods, hun bevinding is een gezegend getuigenis, en hun zoete genietingen en hemelse vertroosting zijn zeer te begeren; maar ik geloof, dat het grootste gedeelte van Gods kinderen niet zo krachtdadig zijn verlost geworden, waardoor zij, te allen tijde, het tot hun eigen vergenoeging kunnen vaststellen, dat zij van een eeuwig verderf gered zijn. Maar toch is er een onbeschrijflijk gevoel van vergeving en vrede in hun hart geweest; daar was een voorbijgaand bezoek van barmhartigheid, die, zoals een wolk, welke schielijk door het uitspannel zweefde en enige verfrissende regen liet vallen, waardoor voor een ogenblik de lucht werd verkoeld, de bloemen hun geur uitspreidden, de druppels zich aan ieder blad hechtten en het gras deed opspringen met vernieuwde groenheid, maar de volgende dag was niet gekomen en de regen opgedroogd, of de bloemen lieten hun hoofden weer hangen, het gras was verzengd en verwelkt, en alles schijnt onder de vernieuwde hitte te zwoegen; zo doortrekkende en voorbijgaande was de wolk in haar uitwerkselen.

En zo is het bij veel kinderen Gods, die een getuigenis van de Heere hebben ontvangen - Zijn gunst was, zoals de wolk eens spaden regens, zo kort en zo voorbijgaande, dat, hoewel vergezeld gaande met ware en wezenlijke evangelische uitwerkingen, hoewel de dauwdruppels van barmhartigheid zich een korte tijd verspreidden, zij weldra opgedroogd waren door de hitte van de verzoeking en weggevaagd door de winden, die uit de vier hoeken van de aarde zich daartegen verhieven. En het is deze spoedige verstrooiing van de genieting, deze haastige opdroging van de dauw, hetwelk velen van Gods kinderen zich angstvallig en ernstig doet afvragen, of de vertroosting haar oorsprong uit de hemel

had of niet.

Trouwens, door een Christens hele leven, is er gedurig 'een tijd om te doden, en een tijd om te genezen.' Wij lezen soms in boeken en horen in gezelschappen een dergelijke bevinding: - daar werd in de ziel een werk van de genade begonnen met zeer krachtige overtuigingen van zonden, en ze werd bijna gebracht tot de rand van de afgrond, en toen beliefde het de Heere Jezus, Zich wonderlijk aan de ziel te ontdekken, Zijn verzoenend bloed aan de consciëntie toe te passen en een gezegende openbaring van Gods liefde aan de ziel mee te delen. En wat was het gevolg? Indien wij hun bericht mogen vertrouwen, en ze ons of zichzelf niet bedriegen, of zo wij hun staat niet verkeerd verstaan, dan bezitten ze een onveranderlijke verzekering gedurende hun vreemdelingschap op deze aarde. Zonde en satan benauwen noch verwonden hen; het vlees houdt zich stil en bedaard, zoals de zee in de zomer, zonder zich in een gramme storm van gisting en opstand te verheffen; de zeevogels van twijfelingen en vreze fladderen nooit met gieren rondom hen, als voorlopers van een storm, maar de koelte van Goddelijk gunst vult bestendig hun zeilen, en voert hen zolang voort, totdat ze de haven van eindeloze rust binnenlopen.

Maar is dit bestaanbaar met de Schriften van de waarheid? Stelt ons het Woord van God het pad van een Christen niet voor, als een pad van beproevingen en verzoeken? Kan een levende ziel ooit door menigerlei tonelen gaan, zonder op een bevindelijke wijze in zijn gevoel gedood te zijn? Kenmerkt het leven van de Christen zich niet met een doormengde bevinding? Geeft de Heilige Schrift ons ergens de minste aanleiding om te geloven dat een mens kan gezegd worden te wandelen in de voetstappen van één verzochte, lijdende Heere, Die gedurende maanden en jaren op zijn gemak is in Sion, zonder enige benauwdheid, oefeningen, smarten of droefheden van de ziel te ondervinden? David was daar nooit. Jeremia kende dat niet. Paulus wist daar niets van. Heman ondervond het tegendeel. Asaf had het ook anders geleerd.

U zult onder al de heiligen Gods, wiens bevinding in de Bijbel is opgetekend niet één vinden, die daar was; integendeel was hun pad vol wisselingen en veranderingen, nu neer- dan opgaande, soms treurende en dan weer blijde, maar nooit een lange tijd op een onveranderlijke plek. De Geest des Heeren, Die dit grote werk in de harten van Gods volk voortzet, werkt steeds in twee verschillende wegen aan hun zielen. Jeremia was een profeet des Heeren, en in de last hem opgedragen lezen wij, dat hij 'gesteld was over de volken en over de koninkrijken, om uit te rukken en af te breken en te verderven en te verstoren,' - dat was het éne gedeelte van zijn bediening; het andere was 'ook om te bouwen en te planten.'

Deze twee onderscheiden werkingen moesten door zijn zending, in haar geheel, lopen; zij waren 'de last des HEEREN,' die hem bij de eerste roeping tot de profetische bediening op de schouders gelegd werd, en dat bleef zo door zijn hele bediening, zijnde een tijdruimte van meer dan veertig jaar. En volbracht hij die last, door slechts nu eens af te breken en dan weer op te bouwen? Was zijn gehele bediening niet (gelijk blijkt uit de profetieën, die in het boek naar zijn naam genoemd, zijn opgetekend,) een gedurige afbreking aan de éne zijde, en een opbouwen aan de andere zijde?

Zo is het ook gelegen, met de bediening van de Geest des Heeren in een vat van de barmhartigheid. Hij is gedurig dodende, gedurig genezende, gedurig neerwerpende, gedurig oprichtende - nu eens de ziel leggende in het stof van zelfverfoeiing, en dan weer lieflijk opbouwende in Christus.

III. Een tijd om af te breken.

Maar wij gaan verder tot een andere tijd - 'een tijd om af te breken.' De uitdrukking, 'afbreken,' geeft te kennen dat er een gebouw is, hetwelk omvergeworpen moet worden. En welk gebouw is dit? Het is dat grootse gesticht, hetwelk de satan en het vlees, in samenspanning, oprichten tegenover God, - dat Babel, hetwelk met uitgehouwen stenen en lijm gebouwd is, opdat zijn top de hemel zou bereiken. Maar daar is een tijd in Gods hand, om dit, door de verenigde krachten van de satan en van onze eigen harten opgerichte Babel af te breken. Hebben wij niet allen, in onze onderscheiden wegen, de één of andere geliefde afgod opgericht, iets, waar zich onze genegenheden naar uitstrekken, iets, dat onze gedachten bezighoudt, iets waaraan wij al de vermogens van ons gemoed wijden, iets, waarom wij nacht en dag bereidwillig zouden willen arbeiden en zwoegen? Hetzij geld, of vermogen, of achting van mensen, of eerzucht, of werelds gemak, of letterkennis, - daar was een verborgen oprichting van het eigenzelf in één of meerdere, onderscheiden vormen, en een neerbuigen daarvoor, als onze afgod. De ambachtsman maakt het geld tot zijn god.

De wellustige maakt de begeerlijkheden van het vlees tot zijn god. De hoogmoedige stelt zijn aanbiddelijk eigen ik tot zijn god. Eigengerechtigheid is de god van de farizeeën. Vrije wil de god van de arminianen. Dorre leerbespiegelingen is de god van de Calvinisten. Verdraaiing van de Schriftuurlijke waarheid is de god van de antinomianen. Allen, hoever zij ook kunnen verschillen in het voorwerp van hun afgodische eerbewijzen, stemmen op de één of andere wijze hierin overéén, dat zij bij voorkeur hun hoogachting en toegenegenheid aan hun bijzondere afgod geven, boven de enige ware God van Israël.

Maar daar is *'een tijd,'* om deze afgoden, door onze gevallen natuur opgericht *'af te breken.'* En hebben wij niet enigmate dit afbreken ondervonden, beide uit- en inwendig? Zijn onze afgoden niet enigszins voor onze ogen verbrijzeld, onze uitzichten voor dit leven afgesneden en vernietigd, onze luchtige voorstellen van aards geluk en onze bekoorlijke lusthoven opgelost in een niet, onzer schepselen hoop verijdel, onze jeugdige hartstochten verzengd en de voorwerpen, waarvan wij zo'n tedere hoop koesterden, dat ze ons een gedurige oogst van genoeg zou opleveren, voor onze ogen weggenomen? En is alzo onze godsdienst niet mede afgebroken, met de dingen van deze wereld? - Onze goede denkbeelden van onszelf, onze godsvrucht en heiligheid, ons rusten op teksten van de Heilige schrift, onze goede denkvermogens, ons steunen op de mening van anderen, onze wijsheid en onze kennis, ons verstand en onze bekwaamheden, ons goed gedrag en onze oprechtheid, - zijn ze niet allen afgebroken en tot een puinhoop voor onze ogen gemaakt, zodat wij tot deze plek gebracht zijn: niet één steen op de andere gelaten te hebben, die nog in zijn oude standplaats ligt.

Maar er is *'een tijd om af te breken.'* Die tijd kan niet worden vertraagd noch verhaast. Al gaat u ook onder de meest hartdoorzoekende leraars op, zo zult u toch werkelijk niet afgebroken worden, totdat de Heere Zelf daartoe Zijn handen uitsteekt. U moogt uzelf opwekken en verheugen in voorspoed en gemak, en zeggen: 'hei! ik ben warm geworden, ik heb het vuur gezien!' en zo 'wandelen in de vlam van uw vuur en in de spranken, die ge u ontstoken hebt;' maar wanneer de rukwind van des Heeren gramschap dit tijdelijke vuur uitblaast, zult u geen scherf vinden, om vuur uit de haard te nemen! U mag misschien denken, dat u dit al genoeg bent doorgegaan, en dat er aan de herhaling van dit werk van de vernieling en afbreking geen behoefte bestaat; maar indien u een van Gods kinderen bent, zult u steeds opnieuw afgebroken worden, beide uit- en inwendig, in uw uitzichten,

uw verwachtingen en uw afgoderijen zowel, als in uw gestalte en geest voor God. U zult nooit een zoete gemeenschap met Jezus ondervinden, totdat uw hart verbroken is, om Hem, als een gebroken-harte-Heere te ontvangen.

U zult nooit een tederheid en medegevoel hebben met een stervende Zaligmaker, totdat uw geest in uw binnenste boetvaardig is gemaakt, waardoor u kunt zien op- en geloven in een gefolterde Jezus. Maar terwijl u door deze oefeningen gaat, schijnt u geen greintje godsdienst te bezitten, en niets in uw ziel te hebben, waarvan u zeggen kunt: 'dit is het werk des Heeren; ik ben verzekerd dat ik een kind van God ben; ik gevoel de Geest van de aanneming in mij; ik heb een getuigenis in mij, welke de duivel zelf niet zou kunnen tegenspreken; hier is een Eben-Haëzer, welke ik met het grootste vermaak kan beschouwen en zien, dat God Zelf die in mijn ziel heeft opgericht.'

'Neel' zegt u, 'wat ik eens meende godsdienst te zijn, dat zie ik nu, dat het geheelgeen godsdienst was. Wat ik eens hoogschatte, daar heb ik nu een walg aan. Waar ik eens op kon leunen en mijn ziel mee kon ondersteunen, en mij veilig waande voor de eeuwigheid, zie ik nu, dat het slechts bedriegerij des vleses en misleiding van de satan was. Van al mijn zonden, schijnt mijn belijdenis de grootste te zijn. Beschouw ik de op de straat wandelende hoer, zo denk ik, dat ze het koninkrijk Gods nader is, dan ik. Ik kan zien op hen, die in openbare goddeloosheid leven, en gevoel, dat hun zonden niet zijn zoals de mijne, want in ben een verwaand belijder geweest; ik heb de heilige dingen Gods met onheilige handen aangeroord; Gods volk heeft veel hoger gedachten van mij gekoesterd, dan hiertoe enige reden was. Ik heb mij onder het Godsgeslacht begeven, ben lidmaat van de kerk geworden en deelgenoot van de ordinanties. Ik ben voor een kind van God aangezien en als zodanig behandeld, en nu vrees ik, dat ik geen greintje godsdienst, geen sprankje levende godzaligheid bezit. En o, mijn zaak schijnt zoveel vreselijker te zijn, dan van iemand, waarvan ik ooit las of hoorde, zodat ik bij tijden bevreesd ben, of niet Gods wraak over mij zal losgelaten worden, en de orkanen Zijner woede mij in de hel zullen slepen.'

Dit zijn enige van de gewaarwordingen van een verbroken ziel. Waart u daar ooit, mijn vrienden? Greep God Zelf ooit uw harten aan, waardoor uw sierlijkheid veranderde in verderving? Ik wil hiermee niet zeggen, dat allen tot dezelfde diepte van zelfverfoeiing verbroken worden; maar toch, u kunt niets weten van opgebouwd te zijn, tenzij u enigermate zijt afgebroken, - want de tijd 'om af te breken,' gaat vóór de 'tijd om op te bouwen.'

Daar is dus 'een tijd om af te breken,' want God zal nooit Zijn heerlijke tempel op een verdorven fundament stellen. Wie zou er aan denken, een paleis op de muren van een hut te bouwen!? Wie zou schone kolommen van marmer en al de kostelijke versierselen van het verblijf eens konings, stellen boven de hut van een arme? Zou zo'n ellendige hut het koninklijk paleis niet schenden en bevleken? Werp haar weg; ontdoe het gezicht van haar; het is een kwelling voor des konings ogen. Zo is het met onze armelijke godsdienst, onze bouwvallen van eigengerechtigheid, ons hutje van vleselijke wijsheid en van des schepsels vermogen. Ze moet afgebroken, voor het gezicht weggenomen en ten enenmale weggevaagd worden! Dat is het lot, hetwelk onze eigen godsdienst van God te wachten heeft.

Ik mag geloven, dat God zoiets aan mijn godsdienst gedaan heeft; en omdat ik weet hoe gemakkelijk de duivel mij in verleden tijden verblindde, daarom ijver ik steeds zo, om de godsdienst van anderen af te breken; en wetende op welk bedrog en welke misleiding ik wel steunde, voor de Heere mij vernederde, zo doet dit mij, zoals de blinde en geketende

Simson, de handen uitstrekken naar de pilaren van de tempel van des mensen eigengerechtigheid, opdat ik die op de hoofden van de afgodendienaars zou doen neerstorten.

IV. Een tijd om te bouwen.

Evenwel, er is ook 'een tijd om te bouwen.' Dit opbouwen is geheel en alleen in Christus, onder de bewerking van de gezegende Geest. Maar welk opbouwen in Christus kan er wezen, tenzij het schepsel niet is vernederd? Wat heeft Jezus, als een algenoegzame Zaligmaker te doen, met iemand, die vaststaat in zijn eigen sterkte en eigengerechtigheid? Zulk één heeft geen behoefte aan Jezus Christus; Hij is hem slechts een denkbeeldige Zaligmaker; hij ziet Christus alleen in de Bijbel; hij heeft slechts enige duistere denkbeelden daaromtrent in zijn gemoed; maar wat aangaat de bevindelijke kennis, die Jezus aan de zielen meedeelt, door Zichzelf aan hen te openbaren, of de zoete gemeenschap met Hem, door de ontdekking van Zijn liefde, daar weet hij niets van, ja, hij kan niets op een bevindelijke wijze van Jezus weten, totdat hij in deze oefening van de ziel gebracht is, aan welke, en aan welke alléén Christus gepast is.

Maar wanneer de Heilige Geest eens mensen godsdienst heeft afgebroken, begint Hij 'op te bouwen,' - en zoals het Zijn verbondsbediening is, het uit de dingen van Christus te nemen en aan de ziel bekend te maken, zo zal Hij hem alleen opbouwen, door hem een gezicht te geven van Jezus; door hem aan te tonen, dat alle zaligmakende godsdienst van het begin tot het einde bestaat, in een bevindelijke kennis en omgang met Christus, dat al zijn gerechtigheid in Christus is, dat hij alleen aannemelijk is in Christus, dat al zijn wijsheid voortkomt uit Christus, dat alles, wat hij in de tijd, op een geestelijke wijze is, en alles wat hij zal zijn in de eeuwigheid, voortvloeit uit een vereniging met Christus. Wanneer Hij dan, des mensen consciëntie op een aangename wijze overreedt, dat hij een aandeel heeft aan Christus, wanneer Hij, op een zachte wijze het hart influistert, dat hij volmaakt is in Christus, dan bouwt Hij hem op. De tempel verrijst als in één ogenblik; hij wordt niet al werkende samengesteld.

Het gaat niet zoals de oude tempel, met welker opbouw jaren voorbijgingen, en die samengesteld werd door steen op steen te leggen, hoewel 'hamers noch bijl of enig ijzeren gereedschap gehoord werd in het huis, als het gebouwd werd', 1 Kon. 6:7. Maar op het ogenblik, dat God de Heilige Geest de Heere des tempels ontdekt en bekend maakt, wordt de tempel geopend, om HEM te ontvangen en plaats te geven, in al zijn schone gedeelten en volmaakte harmonie. Wanneer de ziel opgebouwd is in Christus, behoeft ze geen andere godsdienst, dan Christus te kennen en de kracht Zijner opstanding. Zij behoeft geen andere gerechtigheid ter aanbeveling bij God, zij behoeft geen andere zaligheid noch eretitel, om eeuwig gelukzalig te zijn. Zij behoeft geen andere hoop, dan die, welke Jezus zo lieflijk meedeelt; geen ander geloof, dan dat, hetwelk Jezus zo zegenrijk geeft; geen andere liefde, dan die, welke Hij genadig in haar wil uitstorten. Gekruist zijnde met Christus, zo leeft de zondaar met Christus, en de hoofdsom en het wezen van zijn godsdienst is, te leven door het geloof in de Zoon van God.

De godsvrucht die de Heilige Geest voor- en in ons werkt, is, gebracht te zijn tot het genot van het zoete getuigenis, dat wij van Christus zijn, en dat Christus de onze is; en dan, door van bevindelijke en gevoelige uitwerkselen in onze zielen, vernederd te zijn in onze eigen ogen, beschaamd naar onze eigen schatting, onze consciënties vertederd en van vuilheid en schuld gereinigd te hebben, en onze verzuchtingen te ontlasten ter eer, prijs en zegening van Zijn heilige Naam.

Wie ziet nu niet, welk een verschil er is tussen dit, en het opbouwen naar de arminiaanse wijze aan de éne- en volgens de dode Calvinistische manier aan de andere zijde? De arminianen zeggen: 'Gij moet bidden, streven en uw best doen; u moet werkzaam zijn in Gods zaken; u moet meewerken aan de uitbreiding van het uitwendige koninkrijk Gods op aarde; u moet zo en zo doen, opdat u op de één of andere wijze uzelf gepast maakt, de genade Gods te ontvangen.'

De droge en dorre Calvinist zegt: 'Weg met uw twijfelingen en vrezen, wij gedogen niets van die oude prullen. Waar vindt u hoop in de Bijbel? De gelovigen hebben zich te verblijden, te aller tijd, en hebben niets met dat zuchten en kermen te maken! Het Evangelie is alleen vrijheid en vrede. Christus is alles - Alles in allen, en daarom, weg met al uw prullen van bevinding.' En zo verwerpen deze het werk van Christus ter vervanging van des schepsels eigen gerechtigheid, en gene vernederen het werk van de heilige Geest in de ziel, om een denkbeeldige Christus op te bouwen.

Maar het werk van Gods Geest strekt zich uit, om het schepsel te vernederen, het tot niets te brengen en het in verfoeing en walging van zichzelf te verpletteren, opdat Hij daardoor alles zou uitdrijven en wegnemen, waar het schepsel op zou kunnen steunen. Zoals een medicijnmeester zijn lancet in de verzwering steekt en de bloedige etter er uitdrijft, om een volmaakte genezing uit te werken, also duwt de Heilige Geest des Heeren Zijn scherp zwaard in het hart, om de inwendige verdorvenheid uit te laten, en nooit zal de wond genezen worden, totdat Hij haar door en door onderzocht en doorboord heeft. En wanneer Hij het hart heeft ontbloot, geneest Hij het door daarin te gieten de balsem van het bloed van Jezus Christus, hetwelk, door de toepassing van de Geest, van alle zonden reinigt.

Maar, zoals tevoren opgemerkt, dit afbreken en opbouwen, gaat met het Christenleven gelijkelijk voort. Verheft zich de hoogmoed, hij moet afgebroken worden. Als de eigengerechtigheid haar hoofd opsteekt, ze moet neer gebracht worden. Als de wijsheid van het schepsel zich verheft tegenover de wijsheid Gods, ze moet vernederd en verpletterd worden. Zodat het werk van de Geest, gedurig voortgaande in de consciëntie van een wedergeboren mens, is, af te breken en te bouwen, en al weder af te breken en op te bouwen. Wanneer wij vernederd zijn, zal Hij ons verheffen; wanneer wij verheven zijn, zo zal Hij ons vernederen; wanneer wij in het geheim onszelf verhogen, zal Hij ons zo'n gezicht van ons ontzaglijk bederf en ontaarding geven, waardoor Hij ons in het stof neerlegt, en wanneer wij vervuld zijn van schuld en zelfveroordeling, zal Hij soms ons opheffen door een ontdekking van de zaligheid door het bloed des Lams. Zodat de Geest des Heeren deze tweevoudige werkingen in de harten en consciënties van Gods kinderen voortbrengende, steeds zal afbreken, waar dat nodig is, en opbouwen, wanneer dat behoefte is; en zo maakt Hij hen, op Zijn eigen tijd en wijze, gepast en bekwaam vóór Jezus zowel, als dat Hij hun zielen met de liefde van Jezus vervult.

V. Een tijd om te wenen.

Maar er is 'een tijd om te wenen, en een tijd om te lachen, een tijd om te kermen, en een tijd om op te springen.' Of denkt u, dat een mens slechts eenmaal in zijn leven zal wenen? Is niet het hele leven van de Christen, meer of minder, gekenmerkt en vergezeld met wenen? Gat het treuren niet gelijkelijk met het bestaan in deze lemen tabernakel? Want de mens is 'geboren tot droefheid, zoals de spranken om opwaarts te vliegen.' Want zoals met een Christens leven gelijktijdig gaat 'een tijd om te doden, en een tijd om te genezen; een tijd om af te breken, en een tijd om te bouwen;' is er 'een tijd om te wenen, en een tijd om te lachen; een tijd om te kermen, en een tijd om op te springen.'

Levende zielen zullen menige wenenstijden kennen; ze zullen menigmaal te zuchten en te roepen hebben over hun boze harten; met tranen van Goddelijke droefheid hun afwijkingen van God betreuren; te wenen over hun verbroken afgoden, verwelkte hopen en bedorven vooruitzichten; te wenen van de Geest Gods zo bedroefd te hebben door ongehoorzaamheid, vleselijkheid en wereldsgezindheid; vermurwd te zijn in boetvaardigheid, aan de voeten van een stervende Jezus, om zo enigermate geleid te zijn in de paden, waarin Jezus wandelde, als 'een Man van smarten en verzocht in krankheden.' Zij zullen te bewenen hebben de afval van die vrienden, wie zij beschouwden als veel geschikter en nader aan het Koninkrijk van God, dan zichzelf; te wenen over de wrede pijlen van lastering, welke door de naamchristenen op hen geschoten worden; te treuren over de lage staat van Sion, dat er zo weinigen zijn, die in waarheid de Heere aannemelijk dienen in eerbied en godvruchtigheid, en de leer in alle dingen versieren.

Maar boven alles zullen ze te bewenen hebben de inwendige afgoderijen van hun vuile en boze natuur; - dat zij dien God, Welke zij begeren te dienen, aan te kleven en lief te hebben, met zo'n smaad en hoon hebben bejegend - dat zij zich zo gedurig afkeren van en minachten die Zaligmaker, Die hun kroont met goedertierenheid en barmhartigheden; - en dat ze zo weinig in hun gemoed dragen die leiding en onderwijzing, welke hun door de Heilige Geest is meegedeeld geworden. Ach! het is zo gedurig en wenenstijd voor Gods kinderen; en is er een gestalte van het gemoed in zielsbevinding boven alle andere begeerlijk, het is - te wenen aan Jezus' voeten. Wij hebben in Gods Woord twee voorbeelden van de openbaring des Heeren aan diegenen, welke wenende waren: - het éne is 'de vrouw die een zondares was,' die achter Hem stond en Zijn voeten met haar tranen afwaste; het andere dat van Maria Magdaléna, die 'buiten aan het graf stond, wenende.' O, hoe verschillend is de wenende kuise geest van een levende ziel, van de verharde, toegeschroeide vermetelheid van een hovaardig belijder! Hoeveel verschil is er tussen de gewaarwordingen van een verbroken-harte-kind van God, en de lichtvaardigheid, beuzelachtigheid, ijdelheid en wereldsgezindheid van honderden, die nog een belijdenis van de godsdienst maken! Hoe onderscheiden is een treurende gelovige, wenende in zijn verborgen afzonderingen over zijn snode afwijkingen, van een roekeloze belijder, die zichzelf in al zijn verrichtingen zoekt te rechtvaardigen, die de zonde gering acht, en die, hoe slordig en onbestaanbaar ook zijn levenswandel zij, zijn geweten daaronder nooit treurende en verwond gevoelt! 'Zalig zijn die treuren, want ze zullen vertroost worden.'

VI. Een tijd om te lachen.

Maar er is - 'een tijd om te lachen' - niet vleselijk, niet met ijdele vrolijkheid en beuzelachtigheid; dat bedoelt de Geest van God hier niet, maar te lachen zoals Sara lachte, toen ze haar tedere Izak op haar schoot had; te lachen zoals Hanna, toen haar aangezicht niet meer droevig was; te lachen zoals die, welkers 'mond vervuld werd met lachen, en hun tong met gejuich', Ps. 126:1, 2); te lachen als één, die de strikken en listen van zijn vijanden verbroken en verijdelde ziet. Dit lachen is niet een lachen uit onheilige wispelturigheid, maar dat, hetwelk de Heere Zelf aanwijst, als Hij zegt: 'Zalig zijt gij, die nu weent; want gij zult lachen', Lukas 6:21. Het geestelijk lachen is een inwendig lachen, als een antwoord en weerkaatsing van de vriendelijke toelachingen Gods; een lachen, op het zien, dat de satan is bedrogen en zijn verzoeken omvergeworpen - dat de weg, langs welke de Heere ons geleid heeft (hoewel het voor ons een verborgenheid was) een weg was tot heerlijkheid van Hem.

O, hoe verschillend is dit inwendige lachen des geestes, van het uitwendige lachen van het gezicht! Hoe verschillend is het dus in de binnenkamer te lachen vanwege de toelachingen van een vriendelijke groet, of te lachen uit smaak in een uitval door vleeselijkheid en lichtvaardigheid des harten. Van het vleeselijke lachen en de wellustige vrolijkheid heeft Sálomo in waarheid gezegd, dat het 'onzinnigheid is', Pred. 2:2); - het onbetamelijk lachen van een onzinnige.

Maar heimelijk te lachen, omdat de Heere toelacht het inwendig, in de geest uit te schateren, omdat wij zien, hoe de satan zijn strikken gespannen had, en de Heere ons verlost heeft; te lachen over de vijand, daar wij zien hoe al zijn arbeid en kriegslist verijdeld zijn geworden, is het lachen in navolging 'der jonkvrouw, van de dochter van Sion, die Sanherib verachtte en hem uitlachte met smaadheid', Jes. 37:22. Zo is dus het inwendige lachen, in de eenzaamheid en heimelijk in de geest, zeer verschillend van de uitzinnige schamperlach van één in zichzelf behagen scheppend vernuft; en hoe wij ook een onbetamelijke wispelturigheid en vrolijkheid mogen verraden, dit geestelijk lachen is dat, hetwelk de gezegende Geest alleen bevestigt.

VII. Een tijd om te kermen.

Eindelijk, er is 'een tijd om te kermen, en een tijd om op te springen.' En waarlijk wij hebben wel te kermen over onze ellendige harten: dat wij zo vleeselijk, zo ongevoelig, en zo aardsgezend zijn; dat wij zo weinig kracht hebben, om te weder- staan onze boze en kwade genegenheden, die zo gedurig naar de overhand staan en zoeken; - te kermen over onze lichtvaardigheid, onze beuzelachtigheid, onze ledigheid en onze ijdelheid; - te kermen over de woorden, die, hetzij wij het willen of niet, onze mond ontvloeien; - te kermen over de onstandvastigheid van onze wandel in het enge en nauwe pad, en te kermen over onze menigvuldige struikelingen, afwijkingen en verborgen afkeringen van de Heere. Dit is het kermen; - kermen in het verborgen, het kermen voor de Heere; het kermen te middernacht, in de eenzaamheid, als wij alleen zitten of gaan, omdat de hand Gods op ons is.

VIII. Een tijd om op te springen.

En er is 'een tijd om op te springen,' niet met vleeselijk feestvieren in middernachtelijke danspartijen, niet met de vermakelijkheden, welke de duivel heeft uitgedacht, om de zielen ten eeuwige verderve te slepen, maar 'er is een tijd om op te springen,' zoals David voor de Ark Gods huppelde. Niet te dansen zoals de dochter van Heródias, maar zoals Mirjam aan de oevers van de Rode Zee; niet het springen en dansen zoals de kinderen Israëls rondom het gouden kalf, maar van de 'jonkvrouw Israëls, die uitgaat met de rei van de spelenden', Jer. 31:4.

Het dansen, waarvan de Psalmist spreekt: 'Gij hebt mijn weeklage veranderd in een rei', Ps. 30:12); dat is, op te springen met inwendige vreugde; in de ziel op te springen bij des Heeren tegenwoordigheid, zoals de ongeboren Johannes de Doper opsprong in zijns moeders lichaam (Luk. 1:41); op te springen voor den Heere, met verheuging van de Geest, en zo'n krachtige beroering vanbinnen te gevoelen, alsof het hart hulde wilde bewijzen in de boezem.

Bent u, wanneer de Heere een zoet woord van vertroosting in uw consciëntie droop, nooit gewaar geworden, dat een ontroering uw binnenste daaronder vervulde, en hoe u, door zo'n inwendige klopping van de ziel, een inwendig opspringen van uw hart in uw boezem, op een geestelijke wijze wel kunt dansen voor de Heere, alhoewel het nooit een lid van

uw lichaam aandeed, of uitbrak in uitwendige gebaren? Deze dan is de weg, waarin de gelovigen nu opspringen; niet met vleselijke vrolijkheid, en een dartel en weelderig trippelen met de voet; niet met een goddeloos gefeest, maar naar de inwendige geest voor God, dansende en springende met vreugde tot eer en heerlijkheid Zijns Naams. 'Dat de kinderen Sions Zich verheugen over hun Koning. Dat zij Zijn Naam loven op de fluit; dat zij Hem psalmzingen op de trommel en harp', Ps. 149:2, 3).

Maar deze tijden en gelegenheden zijn in hand, van de Vader en wat God samengevoegd heeft, dat kan geen mens scheiden. Spreek nooit van genezing, zolang u niet weet te spreken van doding; denk niet om opgebouwd te zijn, totdat u zijt afgebroken geweest; verwacht nooit van te zullen lachen, totdat u geleerd hebt te wenen, en hoop niet op te springen, totdat u weet, wat het kermen is. Alleen zij, die door God Zijn onderwezen, kennen deze dingen in hun wezenlijke bevinding; en vroeger of later zal (elk naar zijn mate) het gehele vrijgekochte Sions geslacht, door de Heilige Geest, daarin worden geleid. AMEN.

26. DE OPENING VAN GODS WOORD

Tekst: Psalm 119:130

De ingang (opening) Uwer woorden geeft licht, de eenvoudigen verstandig makende.

Er is een treffende overeenkomst tussen de eerste of natuurlijke schepping, toen God, door het Woord van Zijn almacht, deze wereld in het aanzijn riep, en de tweede of bovennatuurlijke schepping, wanneer Hij Zijn uitverkorenen in een nieuw en geestelijk aanzijn roept. De apostel Paulus zinspeelt duidelijk op deze gelijkvormigheid, als hij zegt: 'Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting van de kennis van de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus', 2 Kor. 4:6.

Wij zeggen dus, op apostolisch gezag dat er een gelijkheid, en buiten twijfel een beoogde gelijkheid bestaat tussen de natuurlijke en geestelijke schepping. Maar wat was deze aarde, voordat de Heere haar in die schoonheid en orde veranderde? (want wij moeten in dezen niet vergeten, dat de aarde reeds bestond, vóórdat 'de Geest Gods zweefde over de wateren.') 'Zij was zonder gedaante en waarde,' of, om meer letterlijk te spreken, 'woest en ledig;' een ruwe onverdeelde mengelklomp (chaos); een verwarde massa, waarin niets was, dat schoonheid of bevalligheid openbaarde. Zo is het ook in het geestelijke. De ziel bestaat reeds, vóór ze gebracht wordt in een bevindelijke omgang met God. Maar ze bestaat zoals deze wereld bestond, voor het alles formerende - 'er zij' van de lippen van de Allerhoogste ging - in een woestenij, waar alles ledig en verwoest is, een ruwe chaos, waarin schoonheid noch bevalligheid gezien worden, maar 'een stikdonker land, als de duisternis zelf, de schaduw des doods, en zonder ordeningen, en het geeft schijnsel als de duisternis!', Job 10:22.

Wij lezen in Spreuken 8, dat, zelfs vóórdat deze wereld in schoonheid en orde herschapen werd, het hart en de genegenheden van de Zoon van God zich in liefde stelden op Zijn volk, want als de opperste Wijsheid spreekt Hij: 'toen Hij de aarde nog niet gemaakt had, noch de velden, noch de aanvang van de stoffes van de wereld, toen was Ik een Voedsterling bij Hem, spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn vermaken waren met van de mensen kinderen', Spreuk. 8:2331.

Zo ook in het geestelijke; want zelfs dan, wanneer de uitverkorenen als bedorven voor God liggen, in hun natuurstaat van ledigheid en verwoesting, is er een liefde jegens hen in de Zoon van God, als eeuwige leden van Zijn lichaam. 'De vaten van de barmhartigheid worden in Christus bewaard,' totdat de tijd van de minne daar is. De zondaar ligt daar, zoals Lazarus, in het graf, totdat de alles scheppende kracht van de Zoon God hen uitbrengt 'uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht,' en uit de slaap des doods in een nieuw en geestelijk leven. Maar wat lezen wij, als de eerste scheppende kracht, toen de aarde daar uitgestrekt lag als een ruwe, verwarde klomp? 'De Geest Gods zweefde over de wateren.' De uitdrukking 'zweefde,' doet ons denken aan de verrichting eens vogels, wanneer hij zijn jongen bedekt. Het is hetzelfde woord, dat wij in Deuteronomium 32:11 vinden: 'Gelijk een arend over zijn jongen zweeft' te kennen gevende een bevende beweging, een trilling van moederlijke toegenegenheid zowel, als een, zover mogelijke uitspreiding van haar vleugels over de jongen, om haar warmte mee te delen aan het broed, haar zo lief en dierbaar.

Wanneer 'de Geest Gods,' dus gezegd wordt 'te zweven over de aarde,' dan verstaan wij daardoor, dat Hij haar, als het ware, bedekte met uitgespreide vleugelen, dat Hij haar warmde en leven en kracht uit Zichzelf meedeelde, dat Hij over haar fladderde met de toegenegenheid, die een vogel zijn jongen toedraagt, wanneer hij ze broedt, om ze uit het ei in het leven te brengen, en hen koestert met alle moederlijke warmte. Zo ook broedt de Geest des Heeren over de harten van Gods uitverkorenen, wanneer Hij in hen een geestelijk leven opwekt; en zoals Hij, vol liefde en kracht, over hen fladdert, in hun het leven blaast uit de volheid van Jezus, zo deelt Hij hun dode zielen het leven Gods mee. En terzelfder tijd, dat God zei: 'Daar zij licht,' was er licht. Toen God die woorden sprak, kwam er licht op Zijn almachtig: dat zij zo - die edelste en helderste vrucht van de zesdaagse werkzaamheid, op deze duistere wereld. Maar wat werd er gezien en ontdekt, toen deze gezegende uitwerkselen van scheppende kracht - de stoffelijke gelijkenis van dat eeuwig en onuitsprekelijk licht, waarin Jehovah woont - het licht door God werd voortgebracht? Schoonheid, orde, bevalligheid? - Nee, deze natuurlijke voorbeelden van bovennatuurlijke schoonheid, deze zichtbare en aardse afschaduwingen van de onzichtbare en eeuwige volmaakheden, bestonden toen niet. Alles, wat het nieuw geboren licht aanschouwde en ontdekte, was één ruwe massa, één wijd uitgespreide chaos van verwarring.

Zo ook, wanneer de Heere Zijn stem verheft, en geestelijk licht in de duistere ziel straalt uit Hem, in Wie alle volheid woont, dan ontdekt het noch schoonheid, noch orde, noch bevalligheid. Ledigheid van alle goed, verwarring van alles was Goddelijk is, ongeregelde hartstochten, verdorven genegenheden, ten kwade veranderde vermogens, bergen, opgeworpen boven de valleien, gezonken te midden van de bergen, alles één ruwe verdraaide hoop, waarin niets op zijn plaats is, maar geheel een algemene vernieling en puinhopen - zodanig zijn de tonelen, die bij de intrede van geestelijk licht ontdekt worden. Wanneer dus 'de ingang van Gods woorden licht geeft,' wanneer Hij Zijn woorden met kracht en gezag aan de ziel toepast, de Geest daar licht uit de volheid van Christus toedient, dan ontdekt Hij de mens wat hij is; Hij vertoont hem iets van zijn gevallen staat; Hij opent voor hem iets van algeheel bederf, waarin hij voor God staat, zonder dat hij iets heeft, dat de Allerhoogste kan vergenoegen; Hij doet hem zien, dat hij geheel verloren is, zonder hoop, zonder hulp, zonder sterkte, zonder wijsheid, zonder iets, waardoor hij zou kunnen verwerven de gunst, of verzoenen de rechtvaardige Rechter.

Maar 'de ingang van Gods Woorden geeft licht,' door de hele bevinding van een kind van God, vanaf de eerste pijnen van de geestelijke overtuiging, tot het laatste eindigende halleluja; want, door zijn hele leven, heeft hij behoefte aan de mededeling van licht en leven aan zijn ziel uit de volheid van Jezus. En daarom zal ik, in de behandeling van de woorden van de tekst en in het verklaren hunner geestelijke mening, mij niet zozeer bepalen tot het eerste werk van de genade aan de ziel, maar pogen aan te wijzen, hoe de waarheid, welke onze tekst bevat, door het gehele pad van een Christens bevinding straalt en hoe hij gedurig behoefte heeft, dat hem licht meegedeeld en ingestort wordt, uit de volheid en algenoegzaamheid van zijn Verbondshoofd.

De ingang Uwer woorden geeft licht, de eenvoudigen verstandig makende.

Bezien wij in onze tekst twee hoofdzaken:

- I. Wie 'de eenvoudigen' zijn, die 'verstandig worden gemaakt.'
- II. Hóe 'de ingang van Gods woorden' hen verstandig maakt.

I. Wie 'de eenvoudigen' zijn, die 'verstandig worden gemaakt.'

Hier wordt dus van zekere personen gesproken, waaraan 'de ingang van Gods woorden licht geeft,' en die worden met de uitdrukkelijke naam van 'eenvoudigen' bestempeld. Wat geeft ons dit woord te verstaan? Zegt het dat de ziel aan welke God licht geeft, een eenvoudige in het natuurlijke is? Dat al de kinderen Gods onwetende dwazen zijn?

Dat juist hun geloven en omhelzen van de waarheden van de genade hen kenmerken, dat zij van nature dwazen, onkundigen zijn? Het is bekend, dat dit de beschuldiging en aanklacht van de wereld is. Maar die beschuldiging legt God de Heilige Geest niet op het volk van God. In de schatting van de wereld, het is waar, zijn ze dwazen, en zo zijn ze ook naar hun eigen denkbeelden; maar 'de eenvoudigen' waarvan hier gesproken wordt, zijn dezulken, die door een werk van de genade aan hun harten aldus gemaakt zijn. Letterlijk zegt het woord 'eenvoudige' iets, hetwelk niet is gevouwd, of samengestengeld. Maar wat aangaat de verraderlijkheid en arglistige bedrieglijkheid van de harten van de mensen, zijn allen, zonder uitzondering, het tegenovergestelde daarvan. Al hun aanslagen en uitvindingen voor wereldse voordelen of vleselijk behagen zijn verward en samengevouwen, en ze zijn gedurig samenstengelend de één of andere draad van vleselijke staatkunde. Maar wanneer God de Heilige Geest het werk van de genade aan de zielen van de uitverkorenen begint, dan (als ik mij zo eens mag uitdrukken) ontrafelt Hij hen. Hij grijpt het koord aan, welke de satan en hun eigen harten voor lang reeds samen hadden gestengeld, en Hij draait haar van het ene tot het andere einde los, ja, laat geen streng daaraan vast, maar splijt haar, scheidt haar van elkaar en scheurt haar vanéén.

Het licht, dat uit Jezus volheid in de ziel schijnt, ontdekt de mens de verdraaidheid, de kromheid, de samengehoopte bedriegerij en geveinsdheid, waaraan een mens schuldig is. En hij vangt aan bij het begin, want de Geest van God werkt altijd een volkomen werk; Hij weet in Zijn onderwijzingen van geen overslaan, geen samenvatting vindt men in Zijn gezegende werkingen. Hij begint met het ene einde van het koord, en ontstengeld het geheel tot het andere einde. En wanneer Hij onze harten heeft losgedraaid, met al hun wereldsgezindheid, met al hun hoogmoed, met al hun zelfzucht, met al hun geveinsdheid, al hun verwaandheid en boosheid; wanneer Hij dit veelvoudige snoer heeft verbroken, breidt Hij ze ons uit voor de ogen des Heeren, met al de strengen, welke steeds krullen en draaien en haar kromme vormen zoeken te hernemen, maar ze zijn ontdaan van die samenpakking in een stevige en vaste knoop van eigengerechtigheid, die 'koorden van de ijdelheid en dikke wagenzelen, waarmee de ongerechtigheid getrokken werd', Jes. 5:18).

En deze handelwijze van ontknoping, van ontstengelen des mensen, maakt hem 'eenvoudig' - bedervende die sterke kabel, welke zijn eigen hart en de duivel sedert jaren hebben uitgewerkt, om zodoende enigszins zichzelf zoeken te behagen en te voldoen, of Gods gunst te verwerven. Een mens dan is 'eenvoudig' gemaakt, wanneer de vouwingen en bewindsels van zijn hart zijn weggenomen, en hij gebracht is, om te beschouwen en te gevoelen wat God in hem ziet: dat Zijn oog doordringt in al de schuilhoeken van zijn binnenste; dat, hoe hij zich ook poogt te verbergen en te vermommen, de ogen Gods hem evenwel doorzien door 'al de wisselklederen, de manteltjes, de hoedjes, de hulledoeken en de sluiers;' en dat er geen gedachte is in zijn hart, noch 'een woord op zijn tong, of de HEERE weet dat alles', Ps. 139:4), noch 'dat er geen schepsel onzichtbaar is voor Hem, maar alle dingen naakt en geopend zijn voor de ogen Desgenen, met Welken hij te doen heeft', Hebr. 4:13).

Zo'n karakter zien wij ons voorgesteld in Nathánaël. Wij lezen dat hij 'een Israëliet was, in welke geen bedrog was', Joh. 1:48. Hij had dit ontdekkende werk in zijn ziel ondervonden. Hij was daar onder de vijgenboom, en terwijl hij daar neerknielde en bad, wierp God een medelijdende blik in zijn ziel, en zoals een schitterende lichtstraal, op één ogenblik, door een opgerolde zilverdraad loopt, zo ook deed de blik, die God in Nathánaëls ziel sloeg, een onmiddellijke lichtstraal voortbrengen, die de bedrieglijkheid zijns harten ontknoopte en uiteendraaide, hetwelk hem een eenvoudige man voor God maakte - 'inderdaad, een Israëliet, in welke geen bedrog was.'

Dit is dus de persoon, aan wie verstand gegeven wordt, en wie 'de ingang van Gods woorden licht geeft.' Door een Goddelijke handelwijze en door een werk van de genade aan zijn ziel, eerlijk en oprecht gemaakt zijnde, zo veroorlooft hij zich geen kunstgrepen, legt zich niet toe op huichelarij, geeft niet toe aan bedriegerij, zonder zichzelf aan te moedigen, om zich te verheffen boven die staat, waarin God hem gesteld heeft. Ik gebruik de woorden veroorloven, op toe te leggen, aanmoedigen, omdat hij inderdaad steeds alle kwaad in zijn hart heeft, maar niet heersende en met lust; want in hetgeen hij doet - zoals Paulus ---- 'dat wil hij niet', Romeinen. 7. Zijn nederigheid is geen namaaksel; hij is geen toneelspeler voor een partij, maar hij vertoont zich zoals hij is: een ronduit man, oprecht en eerlijk, onnozel en zuiver; en daar staat hij eenvoudig voor God én voor de mensen. De Heere heeft hem met zichzelf bekend gemaakt; heeft hem op een bevindelijke wijze geleerd en hem te gevoelen gegeven, dat hij is arm, nooddruftig, naakt, schuldig, vuil, ellendig; dat hij is een volkomen massa van ongemakken, verdorvenheid en bezoedeling; dat hij van nature niets is, en niets aan geestelijk goed bezit, dat er niets in zijn hart is, waarop God met welgevallen kan neerzien, maar dat hij een vuil, snood, gevallen schepsel is, dat, zal het immer zalig worden, gezaligd moet worden, door vrijmachtige genade. Hij, in wiens binnenste deze beschrijving weerklank vindt, is een 'eenvoudige' ziel, en heeft als zodanig aandeel in de belofte. Z

eer verschillend is hij van de listige belijder van de tegenwoordige dag, zeer verschillend van de pochende arminiaan en de denkbeeldige Calvinist. Het karakter, hetwelk ik bezig ben te beschrijven, is: 'een eerlijk mens, het edelste werk van God', want het is een waar gezegde, geestelijkerwijs genomen, hoewel door een vleselijke poët geschreven); één, die met David zegt: 'Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden', Ps. 25:21); één, wiens hart oprecht is voor God, en die in 'Goddelijke oprechtheid en met kinderlijke vrees' voor Hem begeert te wandelen.

Deze hebben belang in die verklaring, dat 'de ingang van Gods woorden' in hun zielen 'licht geeft.' En waarlijk, het was ook de ingang van Gods woorden in hun zielen, hetwelk hen met dat karakter bestempeld heeft. Het was deze zelfde mededeling van licht en leven uit Christus volheid, die hen 'eenvoudig' maakte; en dan, eenvoudig gemaakt zijnde, deel geeft aan de beloften, welke de eenvoudigen gedaan zijn

II. Hoe 'de ingang van Gods woorden' hen verstandig maakt.

1. 'De ingang van Gods woorden geeft licht,' met betrekking tot het karakter van Jehovah. Hoe weinig wordt God wezenlijk gekend! Hoe zijn de dagen, die wij beleven, gekenmerkt, als dagen van vreselijke spotternij! God wordt nog meer in deze (zogenoemde) Christenlanden gehoond, dan in al de landen van de heidenen samen. In heidense landen wordt Zijn Naam niet genoemd. Die buigen zich neer voor hout en steen. Daar wordt Jehovah's Naam niet oneerbiedig en goddeloos op de lippen genomen, maar

in dit zogenaamde Christenland, wordt Hij van alle zijden gehoond en bespot. Zou het onder de Levitische bediening een grotere zonde geweest zijn, wanneer men in de tempel sloop en het altaar ontheiligde, zoals de koning Antiochus deed, toen hij zwijnenbloed daarop offerde, dan wanneer men dezelfde daad op een heidens altaar verrichtte, of de oude verborgenheden van de heidense afgodendienst ontheiligde? En is het geen grotere ontheiliging, geen stoutere beschimping en bespottig van God, dat Zijn Naam door duizenden huichelaars op de lippen genomen wordt, dat Hij door duizenden goddeloze naamchristenen met de lippen genaderd wordt, dat het heerlijke recht van Hem vertreden wordt door een menigte van verraders en geloofsverzakkers, die zichzelf naar Zijn Naam noemen, dan dat Zijn Naam geheel niet genoemd werd?

Jeruzalem overtrof haar zusters, Sódóm en Samaria, in goddeloosheid (Ezech. 16:48), omdat zij, tegen groter licht en voorrechten aan, zondigde. En zo schijnt het mij toe, dat de ontzaglijke spotternij van de eeuwig gezegende Jehovah, in dit zogenoemde Christenland, een grotere hoon en beschimping Zijner heerlijkheid is, dan de afgoderijen van de heidense volken. O, hoe weinig wordt Hij gekend! Hoe weinig wordt Hij gevreesd! Hoe weinig wordt Hij aanbeden, en hoe weinig wordt Hij geëerbiedigd en bemind! Ook kan Hij door niemand worden gekend, dan aan wie Hij Zichzelf openbaart. De duisternis zal de aarde bedekken, (de wereld, dood in goddeloosheid), 'en donkerheid de volken', de volken, dood in belijdenis. Alleen diegenen kennen Hem, aan wie het Hem genadig behaagt, Zichzelf te openbaren; zoals Hij Zich niet openbaart aan de wereld. En waar Hij Zich ook ontdekt, daar laat het sporen van Zijn tegenwoordigheid achter; waar Hij Zich ook in Zijn heerlijkheid en majesteit openbaart, daar verheft zich een Goddelijke vrees en een bevend ontzag voor Zijn grote Naam.

De ingang van Gods woorden dan geeft 'licht' aan eens mensen consciëntie, stort leven in eens mensen ziel, met betrekking tot het karakter van Jehovah, voor Wie hij zich neerbuigt met eerbied en godvruchtigheid; en door een geestelijke onderwijzing wordt hij gewaar, welk een rein, heilig, rechtvaardig, heerlijk God Hij is. Hij leert door hemelse onderwijzing, dat Hij een afkeer heeft van het kwade. Hij heeft door hemelse openbaring geleerd, dat Hij niet met Zich laat spotten. Hij leert door middel van krachtige overtuigingen, dat hij Hem alleen te naderen heeft met Goddelijke eerbied, vreze en beving, als 'een verterend Vuur.' Zo'n ingang van licht, betreffende het karakter van God, vervult de ziel met een kinderlijk beven voor Hem, en doet haar zo diep mogelijk in de geest neervallen voor de troon Zijner majesteit. Maar dezelfde Goddelijke ingang van licht in onze consciëntie ontdekt ons onze tegengesteldheid met dat karakter van Jehovah, hetwelk aan ons geopenbaard is. Wij leren de dingen het beste door hun tegengesteldheid. Wij kennen de duisternis door de voorgaande aanwezigheid van het licht; wij kennen het licht door de voorgaande bevinding van duisternis. Door het één tegenover het ander te stellen, worden beiden duidelijker. En zo is het ook met die kennis, welke een ontwaakt zondaar, door Goddelijke onderwijzing, van zichzelf bekomt. Hij ziet licht in Gods licht. Zijn eigen karakter is het tegenovergestelde met het karakter van Jehovah. Reinheid is het tegenovergestelde van onreinheid, heiligheid van onzuiverheid. rechtvaardigheid van onrechtvaardigheid, gerechtigheid van zonde, de luister van de hemelse heerlijkheid van de vuile werkingen van de verdorvenheid; de majesteit, grootheid en vlekkeloze luister van Jehovah, van de snode gruwelen en walgelijke ontuchtigheid van het schepsel.

Zo leren wij in waarheid kennen en ook diep gevoelen in onze consciënties, door een geestelijke kennis van het karakter van God, wie en wat wij wezenlijk zijn. En niemand kan iets weten van de verschrikkelijke aard van de zonde, van de zwarte bezoedeling, die

Zich schuilhoudt in zijn boezem, van de ontzaglijke staat van onze zeer bedorven en dodelijke natuur - niemand zal, als het ware, neerdalen in de onpeilbare diepte van zelfvernedering, vanwege wat hij met zich vanbinnen omdraagt, behalve hij, in wiens hart licht gedaald is, in wiens ziel Gods woorden zijn ingegaan, en aan wiens consciëntie de ingang van dat woord licht meedeelde, om te zien, wie God is, en wat hijzelf van nature voor Hem is.

De kennis van de zonde dan is geen leer, die enkel uit de Bijbel geleerd wordt. Een op geestelijkerwijs onderwezen mens leest niet in het 3' hoofdstuk van de Romeinen, om daaruit te leren, dat 'hij schuldig is voor God.' Hij wendt zich niet tot het 17e hoofdstuk van Jeremia, om daaruit te leren, dat 'zijn hart arglistig is, meer dan enig ding; ja dodelijk;' noch tekent het aan in zijn zakboekje, als een zekere waarheid, die hij juist in Gods Woord gevonden heeft, en desgelijks ter gedachtenis, een gedenkteken voor een zekere dag van de maand, opdat het niet uit zijn geheugen zou gaan. Maar het is datgene, wat de Heilige Geest inwendig op zijn consciëntie gestempeld heeft. Wat die hemelse Onderwijzer daar indrukt, is, om zo te spreken, een weergave van wat in het Woord van God staat opgetekend.

Juist zoals de drukker de letters op het papier stempelt in een onderscheiden en leesbaar geschrift, zoals die letters in de vormen gezet staan; gelijk de munt van het geld het volmaaktste beeld van het stempel is, en de één de weergave van de andere is, zo vertegenwoordigt het hart van een kind van God, ingedrukt door de Geest des Heeren, de weergave van het stempel, welke de Heilige Geest daarop neerdrukt. Het Woord van God is de drukletter, welke de Geest gebruikt, om de waarheid in te drukken in het hart - voor ons, dode zondaars, krachteloos, zoals de loden letters in de samengevoegde vorm, maar krachtig, werkzaam in Zijn Goddelijke hand; en wanneer dus die hemelse Leermeester Zijn lessen van de overtuiging in de consciëntie schrijft, wordt de levende ziel kermende en zuchtende, jammerende en treurende, als een bezoedeld zondaar voor God, als een diep vergiftigde ellendeling, een verachtelijk melaatse, die te staan heeft 'met gescheurde klederen en ontbloot hoofd, met de bewimpeling van de bovenste lip, uitroepende: onrein, onrein!', Lev. 13:45. Het is 'de ingang van de woorden Gods' in zijn consciëntie, welke hem zijn inwendige melaatsheid ontdekt en te zien gegeven heeft. En ziet het, gevoelt het, weet het en zucht eronder, even zo tastbaar, zo zichtbaar, zo klaar en zo onloochenbaar, als Mirjam zichzelf melaats beschouwde, 'wit als de sneeuw', Num. 12:10); zoals de koning Uzzia de melaatsheid aan zijn voorhoofd voelde oprijzen (2 Kron. 26:19); en zoals de melaatse, uitgesloten buiten het leger, leed onder het gezwel dat in zijn vlees was (Lev. 13:10); die verzweerde en uitbrak in zijn lichaam.

De verdorvenheid is niet enkel een waarheid uit Gods Woord, of zoals en artikel van een geloofsbelijdenis, ingelijfd in van geschriften, en door al van lidmaten aangenomen. Het is niet een loutere toestemming, zoals een mens een zekere stelling leest, en zegt: 'Ik stem toe de leer van de natuurlijke verdorvenheid,' en dat met zijn naam wil ondertekenen; maar het is een diep en bijblijvend gevoel, een geestelijk en Goddelijk indruksel, gezien in het licht, dat de Geest van God Zelf in de consciëntie werpt.

Het is een gevoelde zielsziekte. Het is niet, zoals men een geneeskundig boek ter hand neemt, en daarin leest van de tekenen van de tering; maar het is, dit ongemak zelf in onze levensdelen te hebben. Het is niet, zoals men, op het gezicht van een lijder, dezelve beklagt, en met de geleerdheid van een geneesmeester, de ziekte tekenen uit te schetsen of na te sporen; maar het is te lijden, te zwoegen, te hijgen en belast te zijn onder de krankheid, als in ons ontstoken zijnde. En dat is de weg in welke 'de ingang van Gods

woorden licht geeft' - dat een mens persoonlijk en ondeelbaar voor zichzelf leert kennen, dat hij in alles datgene van nature is, wat Gods Woord van hem verklaart, en hem daarvan zo verzekert, als had hij het met zijn handen getast en met zijn ogen gezien.

2. Nogmaals: 'de intrede van Gods woorden geeft licht,'

Niet alleen met betrekking tot de rampzalige en ellendige krankheid, waarmee al de nakomelingschap van Adam, zowel de uitverkorenen als alle anderen, besmet zijn, maar Hij deelt ook licht mee ten opzichte van het redmiddel. Wij hebben behoefte aan het redmiddel, mijn vrienden! Een lijder gaat niet naar het hospitaal, opdat de heelmeeester slechts zijn zweren zou betasten, of om alleen tentoongesteld te worden voor de studenten, om uit hem te leren. Nee, hij gaat daar heen, om genezen te worden. En daar de Heilige Geest de Bijbel gebruikt, om Gods volk te onderwijzen, zo is dat Woord van God niet alleen bestemd om de uitverkorenen te openbaren het diep ingewortelde ongemak, hetwelk hen met het hele nakroost van Adam besmet heeft, maar Hij ontdekt hun ook het middel, dat gezegende redmiddel, hetwelk God in de Zoon Zijner liefde heeft opgelegd. De Heilige Schrift is vol van Jezus. Zij getuigt van Zijn heerlijkheid; zij spreekt van Zijn almacht; zij verkondigt Zijn verzoenend bloed; zij openbaart, door al haar heilige bladeren, Zijn heerlijke rechtvaardigmakende gerechtigheid. 'Het getuigenis van Jezus is de geest van de profetieën.' En zo is het gehele Woord van God, van het begin tot het einde, een getuigenis van Jezus, als de Zaligmaker van Zijn volk. Maar wij hebben licht nodig, om dat getuigenis te zien; wij behoeven leven, om dat te gevoelen; wij hebben kracht nodig, om dat te geloven; wij moeten daarvan de toepassende daad hebben, zullen wij het genot smaken.

Maar 'de ingang van Gods woorden geeft licht.' Soms behaagt het de gezegende Geest, een getuigenis te geven van Jezus, de één of andere Schriftuurtekst, welke van Jezus spreekt, te openen, een Goddelijk licht te verspreiden door de verbaasde ogen, en enige van de gezegende lichtstralen van de evangelische waarheid in onze zielen te werpen, waardoor wij Jezus zien. Wij worden soms in zielsgevoelen gebracht tot de begeerte van die Grieken, die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden, en tot Filippus zeiden: 'heer! wij wilden Jezus wel zien', Joh. 12:21), en vanwege enige bevatting van Zijn schoonheid en beminnelijkheid, storten wij onze zielen uit voor God, en zeggen: 'Wij wilden Jezus wel zien.' Wij hebben Zijn liefde te gevoelen, onze ogen gezalfd, om Zijn heerlijkheid te aanschouwen, op Hem te zien, als voor ons gekruist en dragende onze zonden in Zijn lichaam op het hout, opdat wij een zoete en gezegende gemeenschap zouden hebben met Hem, als onze lijdende Borg, en zo, door het geloof ingaande in de lengte en breedte en diepte en hoogte van Zijn liefde, 'die de kennis te boven gaat.' Waar ook een werk van de genade in de ziel gevonden wordt, daar zal dat aankleven achter Christus niet worden gemist. De ziel, die waarlijk door God geleerd werd, kan met niets minder rusten dan Jezus. 'Daar blijft een rust over voor het volk van God', Hebr. 4:9), en buiten die rust kunnen zij nooit vergenoegd zijn - een rust, welke bestaat in een bevindelijke kennis van de Zoon van God, door de Heilige Geest aan hun ziel bekend gemaakt.

Maar voor de genieting van deze geestelijke rust, is er dikwijls een lang uitstel; duistere wolken pakken zich maanden en jaren samen rondom en voor de genadetroon; het kruis van Christus kan niet gezien worden; de Heilige Geest vervult Zijn verbondsbediening niet, door het uit de dingen van Christus te nemen en de ziel bekend te maken; en in de afwezigheid van de hemelse openbaringen, kunnen wij ons aandeel in de dingen van de

zaligheid niet zien, noch onze harten zoetelijk bevestigd en gesteld gevoelen in de gezegende verzekering, dat, wanneer de eindpaal van dit leven daar zal zijn, wij een heerlijke woonstede zullen beërven, ons voor de grondlegging van de wereld voorbereid. Wanneer 'Hij met handen het licht bedekt, en aan hetzelfde verbod doet door degenen, die tussen doorkomt', Job 36:32), dan verheffen zich menigerlei twijfelingen, en vrezen, en wantrouwen, en vermoedens, en achterdocht, of wij ons over het geheel niet bedriegen en misleid zijn. Op zulke tijden schijnt alles tegen ons te zijn, en ons te bestempelen, dat wij niets anders zijn, dan een naamchristen.

Het is bij zulke duistere en zwaarmoedige gelegenheden, dat 'de ingang van Gods woorden licht geeft.' Bijvoorbeeld deze of dergelijke beloften worden aan de ziel lieflijk: 'Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven', Matth. 11:28. Als die belofte met kracht aan het hart wordt thuisgebracht, en met enige zoetheid in de ziel wordt ingestort, het lokt uit- en versterkt het geloof, en de afgesloofde pelgrim komt tot den Heere, zichzelf 'vermoeid en belast' gevoelende, en hem worden in dat komen reeds enige zoete ogenblikken van rust te smaken gegeven. Hij wordt bekrachtigd, om vanuit zijn gevallen eigen ik, met al van rampzaligheden, af te zien, en het oog te werpen op Jezus in Zijn genade en barmhartigheid. Hij wordt beweldadigd om zichzelf eenvoudig, zoals hij is, op Jezus te werpen, en zijn hart verkrijgt enig besef van het verzoenend bloed, de stervende liefde en volkomen voldoening van Christus voor alle zonden. Het geloof verlevendigt zich, om dat aan te vatten en te omhelzen, en hij begint de geurige, de zoete en genezende kracht van het bloed en de liefde des Zaligmakers te smaken en te ondervinden. Zo geeft de ingang van Gods woorden licht, en hij voelt, door de Goddelijke inkomst van wat God uitwendig geopenbaard heeft, dat inwendig licht is uitgestort in al de schuilhoeken van zijn ziel, en hij kan, enigermate, de kracht van Jezus' kruis in zijn hart verwezenlijken.

3. Maar wij komen soms in zulke duistere paden, dat wij geheel uitgeworpen schijnen en gevoelen, alsof er niet meer genade in onze zielen is, dan in iemand, die nog geheel dood is in zonden en misdaden.

En hetzij wij terug zien op het verleden, of het tegenwoordige beschouwen, of onze ogen wenden naar de toekomst, op alles en het geheel schijnt een duistere wolk te rusten; noch kunnen wij, hoe wij ook naspeuren, ter onzer voldoening vinden, dat wij één greintje ware godsvrucht hebben, ja, zelfs niet de minste genade, levende godzaligheid of enig spoor, dat de Geest van God onze consciëntie met Zijn vinger heeft aangeroerd. Nu, wanneer wij in deze duistere, middernachtelijke staat zijn, dan hebben wij licht nodig; wij hebben behoefte, dat de gezegende Zon van de gerechtigheid over ons opgaat; dat de zuidenwind een hemelse koelte waait, en de mist wegdrijft; dat de wolken zich vaneenscheiden, en het licht van Gods aangezicht in onze zielen schijnt, opdat het ons duidelijk wordt, waar wij zijn, en wat wij zijn, en dat, hoe boos en snoed en vuil wij ook zijn, wij evenwel aandeel hebben in de liefde van de Vader, het bloed des Zoons, en de onderwijzing van de Heilige Geest.

Bent u daar nooit in het gevoel van uw ziel! Hebt u soms niet uw hart te beschouwen, uw bewijzen te wegen en uzelf te onderzoeken, zeggende: 'Ik moet eerlijk belijden (en u zinkt ogenblikkelijk diep neer), dat ik in mijn ziel geen teken van genade kan vinden; ik ben zo werelds, zo gevoelloos, zo onkundig en zo vleselijk, alsof Gods vinger mij nooit had aangeraakt?' In deze tijden dan, hebt u behoefte aan de ingang van licht. U kunt niet tot een Christenvriend gaan, en zeggen: 'wees zo goed, en spreek enige goede woorden tot

mij. Neem even de troffel met wat loze kalk en pleister mij over. Och! herstel en ondersteun mijn zwakke bewijzen; ondersteun mijn zinkende godsdienst, opdat ik niet geheel zoals ze aan een waggelende muur en een ingebogen wand.'

Nee, veel liever wilt u een dienstknecht Gods vragen, dat hij zijn troffel neme, om met zijn puntig einde al de stopverf en loze kalk uit de scheuren weg te stoten, in plaats van daar nieuwe in te strijken. U wilt liever naakt voor God staan, opdat Hij Zelf, op Zijn eigen tijd en wijze, u bekleedde met de klederen des heils, dan dat ge u zou bewinden in de sluiers en mantels van de belijdenis, of een bedekking van uw naaste te lenen. In deze tijden, kunt u dus niet tot de mensen gaan. U kunt niet naar lof of goedkeuring van mensen staan. Indien het u gaat zoals mij, dan kunt u niet naar een kind van God gaan met een neerhangend hoofd en een stemmig gelaat, getrokken uit enig verkleinend, veroordelend vonnis tegen uzelf, om het uitdrukkelijk besluit van uw Christelijke vriend, die het neemt, om er uw godsdienst mee te ondersteunen. Maar u wilt handelen zoals Jeremia deed: 'vanwege Uw hand, heb ik alléén gezeten', Jer. 15:17). U doet zoals wij lezen, als die het juk in zijn jeugd draagt: 'Hij zitte eenzaam, en zwijge stil, omdat Hij het hem opgelegd heeft', Klaagl. 3:28.

U wilt roepen tot de Heere, in het verborgene, arbeidende in uw nachtwaken, worstelende met de Zaligmaker om een openbaring, en hete tranen voor Hem schreien, opdat de Heere Zichzelf aan u bekend mag maken, en uw consciëntie besprengen met Zijn verzoenend bloed. U wilt, verborgen voor aller mensen oog en oor, zuchtende en treurende zijn, dat toch de Heere het licht van Zijn aangezicht over u mag verheffen en u bevindelijk doen kennen de betekenis van die woorden: 'De ingang Uwer woorden geeft licht.' U kunt u niet vergenoegen met de leer van Christus' bloed, en met de waarheid van Christus' gerechtigheid, en met de leer Gods eeuwig durende liefde, maar u hebt de gevoelige toepassing daarvan nodig, de geestelijke en bovennatuurlijke ingang ervan in uw ziel, opdat uw hart verlost zijnde, Zijn grote Naam zouden prijzen en loven. En u behoeft deze ingang van licht in uw hart, opdat u zou ingaan in hetgeen achter het voorhangsel is - een zoete ingang door het geloof in het hart en de medelijdende boezem van Jezus, om met Zijn Geest bezielde en naar Zijn gelijkenis te worden gevormd.

Dit is de godsvrucht die ik nodig heb; en ik zou, met een oprecht gemoed, elke andere willen vernietigen en van mij willen werpen. En elke godsdienst, die niet bestaat in Goddelijke onderwijzingen en hemelse getuigenissen, zou ik wel, als een wegwerpelijck kleed, van mij willen stoten - ik zou al die lompen en voddens willen begraven in de eerste de beste mesthoop.

Daarom, 'de ingang van Gods woorden geeft licht.' En wanneer Zijn Woord begint neer te vallen, zoals de regen, en te druppen, zoals de dauw - wanneer het de Heere behaagt, Zelf een zoet getuigenis, een klein woord, een vriendelijke kennisgeving tot het hart te spreken. - O, wat ontstaat er dan een verandering! De wolken verdwijnen, de mist trekt op, de nevelen worden weggevaagd, en de ziel wordt zoetelijk overreed van haar aandeel in het bloed en de liefde van het Lam.

De godsdienst van Gods volk zal altijd geheel onderscheiden zijn van de godsdienst van de naamchristenen. Hun godsdienst is een zien! Hier een zien, daar een heen en weer lopen met vleselijke aanporringen en ingevingen, weinig anders dan geraas en geschreeuw te maken, een werk, dat het schepsel te verrichten heeft. Dit is hun gehele voorwerp: ze hebben een zwaar gewicht tot de top van een huis te verheffen, en zo gaan ze tot de kraan en werken hard aan het windtuig (katrol); hoewel het dikwijls terugloopt, zo houden ze toch aan met sloven, en wanneer ze de baal op de hoogte hebben en bijna

gereed zijn, om haar tot het venster in te brengen - maar ziet, daar sluipt de haak, en het zware pak valt op de grond neer; maar daardoor niet ontmoedigd, beginnen ze weer opnieuw, totdat het einde dáár zal zijn, wanneer, indien genade het niet verhoedt, de baal van goede werken, die ze pogen omhoog te brengen, hen plotseling, onverhoeds en onherstelbaar zal neerstorten in de hel.

Maar Gods volk, behoorlijk onderwezen zijnde, behoeft de werking van dat windtuig niet. Zij hebben op zichzelf lijdelijk daar neer te liggen - niets te doen, niets te zijn. Hun zoetste plek is die, welke beschreven wordt in Jesaja: 'HEERE! ... wij zijn leem, en Gij zijt onze Pottenbakker, en wij allen zijn Uwer handen werk', Jes. 64:8. Zij behoeven niets te weten, dan hetgeen God hen leert; niets te gevoelen, dan wat God hen ingeeft; niets te hebben, dan hetgeen God hen meedeelt; niets te zijn, dan wat God hen maakt. Voor zover ze geestelijkerwijs onderwezen zijn en onder Goddelijke invloeden verkeren, begeren zij even weinig wil, of kracht, of sterkte, of wijsheid, of gerechtigheid te hebben, als het leem, dat voor het wiel van de pottenbakker ligt; en de eenvoudige begeerte en verzuchting van hun hart is, de Pottenbakker maar met Zijn handen in hen te voelen werken, hen vormende en stellende tot vaten van de barmhartigheid; want dit weten zij, zo ze de vingers van de Pottenbakker maar in hun zielen werkende hebben, Hij hen dat alles maken zal, wat Hij wil, dat ze zijn zullen.

4. Verder, wij komen dikwijls in staten en gestalten des gemoeds, waarin wij geheel wat anders, dan troost behoeven.

Een kind zou niet groeien, indien het altijd met zoete spijs gevoed werd. Het moet worden geoefend en aan alle weer worden blootgesteld; zijn gezicht moet door alle winden, hoe koud ook, worden bestormd en gehard zijn, om de koude winter en de snerpemde vorst te verdragen. Zo ook wordt het kind van God niet altijd geliefkoosd en groot gemaakt met liefdesbewijzen. Hij kan niet altijd op de warme schoot gekoesterd worden, noch de borsten van de vertroosting zuigen, maar hij heeft lessen te leren, die hem als krijgsknecht te stade komen. Wij weten, dat de krijgsknecht moeilijkheden en ongemakken te verdragen heeft. Hij heeft hele nachten neer te liggen op het natte gras; geprangd door felle honger, niet te verdragen dorst, en snerpemde en bijtende koude; hij heeft zich af te matten door lange marsen; te horen het gebulder van de kanonnen en het fluiten van de kogels, het donderen en roepen van de hoofdmannen; hij heeft te zien dat de sabel wordt opgeheven, om hem neer te vellen, en de schitterende bajonet, om zijn borst te doorsteken. Ja, pijnlijke en gevaarlijke wonden te gevoelen. Zo ook met de krijgsknecht in het leger Gods. Hij heeft te verdragen honger en dorst; te lijden koude, naaktheid en harde berovingen; hij wordt beschoten door de schichten van de lastering en de vurige pijlen van de satan, heeft afmattende en verontrustende tochten te maken door een vijandige landstreek, te lijden aan pijnlijke wonden en juist door deze oefeningen te leren, een krijgsknecht te zijn.

Alleen voor zover, als hij dus geestelijkerwijs geoefend is, kan hij de kunst en loosheid van de strijd leren en te weten komen, hoe hij te strijden heeft en goede veldtochten kan maken, onder de banier des Heeren, tegen de vijanden van zijn zaligheid. Zoals een ouder, wanneer zijn kind oud en sterk genoeg is, dat dikwijls van huis stuurt, opdat het voor zijn loopbaan in de wereld zou gevormd worden, zo zet de Heere menigmaal Zijn kinderen van de schoot, waarop Hij ze koesterde, en stuurt ze buiten de deur, opdat de stormen des levens tegen hen zouden aanvallen. Door aan deze ongemakken te zijn blootgesteld, begint een kind van God recht te leren, wat die rijke en soevereine genade

is, waarvan hij al een voorsmaak gehad heeft, maar welks volheid en algenoezaamheid hij nog te ondervinden heeft; zijn ogen worden daardoor meer opgeklaard, om te zien de wondervolle weg van zaligheid door Jezus Christus, en hij wordt bij aanvang onderwezen in- en gewend aan die paden van de beproevingen en moeilijkheden, waarin de Christen-pelgrim te wandelen heeft. Nadat de Heere een ziel gezegend heeft met een proeve van Zijn goedertierenheid en barmhartigheden, gaat Hij dikwijls Zijn vertroostingen intrekken, en laat haar misschien weken, maanden, ja, soms wel jarenlang tobben en omzwerven in duisterheid en moedeloosheid, zonder haar enig gezegend getuigenis mee te delen. Door deze dingen leert de ziel, dat de weg naar de hemel een ruwe en oneffen weg is, omgeven met moeilijkheden en bezet met verzoeken, dat het geen gemakkelijke nauwe weg is; maar een weg, welke een dappere en stoutmoedige reiziger vordert, die gesterkt en ondersteund door de kracht en genade Gods tot het einde toe kan volhouden. Wanneer hij in deze paden wandelt, heeft hij licht nodig, en zijn verborgen uitroep is: 'Waar ben ik? Wie en wat ben ik? Ben ik een kind van God? Wandel ik op den weg ten eeuwige leven?!' Soms, als hij eens terugziet op het verleden, dan zegt hij met Job: 'Och of ik was, zoals in de vorige maanden, zoals in de dagen, toen God mij bewaarde!

Toen Hij Zijn lamp deed schijnen over mijn hoofd, en ik bij Zijn licht de duisternis doorwandelde; zoals als ik was in de dagen mijner jonkheid, toen Gods verborgenheid over mijn tent was', Job 29:2-4. En, in tegenstelling van zijn vorige bevinding met zijn tegenwoordige, zegt hij: 'Och! of ik wist, dat ik Hem vinden zou! ik zou tot Zijn stoel komen. Zie, ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet. Als Hij ter linkerhand werkt, zo aanschouw ik Hem niet; bedekt Hij Zich ter rechterhand, zo zie ik Hem niet!', Job 23:3, 8, 9. Hij is vol van verwarring; hij weet zelfs niet te zeggen waar hij is, want hij heeft zijn weg verloren, en is belemmerd vanwege het verschil, dat er in zijn staat is, nu, en op die tijd, 'toen hij zijn gang wies in boter, en de rots bij hem oliebekken uitgoot', Job 29:6.

Nu heeft hij behoefte aan een vernieuwde, een bijzondere ingang van licht in zijn ziel, om hem de rechte weg aan te tonen, en dat hij daarin is zowel, als hem duidelijk te maken, juist de plek van de weg, waar hij is. En wanneer de Heere deze of dergelijke woorden hem toepast: 'Ik zal de blinden leiden door de weg, die zij niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die zij niet gekend hebben', Jes. 42:16), - wanneer deze woorden door de Geest geopend en met kracht uit Hem vergezeld gaan, verheft zich het geloof, om daarmee te handelen; daar gaat licht in de ziel op, en de ziel ziet, waar ze wezenlijk is, en dat God vervuld heeft Zijn belofte van 'een arme, blinde, onwetende, reizende dwaas te leiden door de weg, die hij niet kende.'

5. Soms komen wij in een koude, vleselijke, zorgeloze, afwijkende staat, zodat wij even weinig belang schijnen te stellen in de dingen van God en Christus, alsof wij nimmer enig geestelijk gevoel gehad hadden.

In deze toestand schijnt de ziel geheel verloren en bedolven te zijn in wereldse bezigheden of zorgvuldigheden van dit leven, en wat aangaat de wezenlijke godsdienst, (hoewel de vorm bewaard blijft), die schijnt weinig anders te zijn, dan de blote uitwendige schil. Het is alsof alle vlees van de beenderen is afgedroogd, en er niets was overgelaten dan het dorre geraamte. In deze tijden heeft de mens licht nodig uit de ingang van Gods woord; en ook zal hij licht hebben. Maar welk licht zal God hem geven? Niet het vriendelijk licht van Zijn aangezicht; niet het licht van Zijn gezegende openbaringen

of genadige ontdekkingen van de liefde. Dat zou hem niets goeds aanbrengen. Hij heeft andere geneesmiddelen nodig. Hij heeft de roede, niet de kussen van de liefde nodig. Hij behoeft de slagen, niet toelachingen, want 'slagen zijn bereid voor den rug van de zotten', Spreuk. 19:29); de afkerige des harten, zal vervuld worden met zijn eigen wegen; en 'die de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijk zoon, dien Hij aanneemt', Hebr. 12:6. Wanneer de ziel in deze staat, door de ingang van Gods woord, licht gegeven wordt, dan wordt het duidelijk, waar wij zijn, en waar wij geweest zijn; - hoe vleselijk, hoe aards, hoe hebzuchtig, hoe hoogmoedig, hoe begraven in de dingen van het tijdelijke en zinnelijke; hoe duizenden malen denkende, sprekende en handelende op een wijze, die iemand, welke God vreest, onbetamelijk is; hoe weinig in hart en geest afgescheiden van deze, die wij eertijds veroordeelden, hoe omwonden in vleselijkheid en zonde, en hoe vastgekleefd en gehecht aan de vergankelijke ijdelheden van dit leven.

De ingang van licht ontdekt ons snode afwijkingen, brengt met zich enige hevige en plechtige pijnen van schuld en veroordeling. Jona vlood van het aangezicht des Heeren, en hoopte veilig te Tarsis aan te landen. Maar wat was zijn daaropvolgende stap? Eerst viel hij in slaap 'aan de zijde (in het ruim) van het schip, ' en daarna werd hij in zee geworpen en door de walvis ingeslikt, en daar bevond hij zich in zielsgevoel, 'in de buik des grafs', Jona 2:2. Er was maar een korte tussenruimte tussen zijn slapen in het schip, en dat 'het wier aan zijn hoofd gebonden was.' Maar hij kwam niet tot zichzelf, voordat hij in de buik van de vis was. Zo ook bedenken wij, in de ogenblikken van plechtige herinneringen, voortgebracht door de ingang van het vonnis van de bestraffing, wat wij hebben gedaan, waar wij zijn geweest, hoe wij ons van God afgekeerd hebben, en hoe snood en vleselijk wij gehandeld hebben; en wanneer de Heere een strenge bestraffing en snijdend vonnis in de consciëntie brengt, dan kermt en zucht de verdrukte ziel met de opwelling van bittere overdenkingen, en ze steekt haar mond in het stof met de diepste walging en verfoeing van zichzelf.

6. Nogmaals; daar zijn tijden, wanneer wij in zo'n staat van ons gemoed komen, dat wij geschud en geschokt worden, zelfs met betrekking tot al de waarheden.

Wij zien misschien hen, die wij hoog kwamen te] schatten, geheel de waarheid verloochenen, terugglijden in de wereld, schipbreuk lijdende aan hun geloof, of zelfs sterven in wanhoop. Wij horen of lezen van Evangeliedienaars, die eenmaal vrijmoedig opstonden om de waarheid te verdedigen, dat ze zijn afgeweken in een ontzaglijke misslag, of zijn gevallen in openbare zonden, en openbaar geworden als huichelaars. En misschien zien wij hen, met wie wij in verleden tijden vriendschappelijk omgingen, en dat wij toen dachten in vereniging en gemeenschap van de ziel te zijn, openbaar gemaakt, als vijanden van de waarheid en haters van het volk van God. En in onszelf vol duisternis en ongeloof zijnde, en zo open voor de verwelkende inblazingen van het ongeloof, rusten wij en zeggen: 'Bestaat er waarlijk iets, dat godsdienst kan genoemd worden? Is het geheel geen bedrog?' Deze pilaren te zien vallen, doet zelfs de grond schudden, en wij zeggen: 'Is zij misschien niet een hele priesterlist?' Maar daar komt een plechtige betuiging uit Gods Woord, van deze of dergelijke inhoud: 'God Zij waarachtig, maar alle mensen leugenachtig', Rom. 3:4.

Wij buigen en vallen in onze harten en consciënties voor het getuigenis, en door de ingang van Gods woord ontvangen onze zielen onderricht, en het wordt ons duidelijk, dat deze dingen zo moeten zijn, en altijd zo in de kerk waren; dat het Gods wil is, dat er koren en kaf, schapen en bokken zouden zijn; dat 'de uitverkorenen het verkregen hebben,

en de anderen zijn verhard geworden', Rom. 11:7); 'dat God kent degenen die de Zijnen zijn; en dat Hij Zijn volk zal bewaren, door het geloof tot de zaligheid.' En hierin berustende, verheugen wij ons te blijven bij de onveranderlijke beloften van Jehovah, en te zijn afgewend, om te leunen op een arm des vleses, of ons vertrouwen te stellen op mensen.

7. Nog eens; wij hebben behoefte, dat onze zielen van tijd tot tijd teruggebracht worden uit die staat van vleselijkheid en dodigheid, waarin wij zo dikwijls neerzinken.

Wij hebben verlevendiging nodig; onze harten en genegenheden moeten opwaarts worden getrokken, opdat 'onze jeugd vernieuwd wordt als die eens arends.' Wij wensen onze wiken gepluimd, en niet altijd vastgeketend te zijn aan 'een lichaam van de zonde en des doods.' Wij begeren enige uitbreiding des harten, verlevendiging van geloof en hoop, een uitgaan van de ziel naar- en een geestelijke omgang met Christus. Maar het is alleen 'de ingang van de woorden Gods,' in de kamers onzer consciënties licht gevende, 'die ons vertonen kan onze verkiezing in Christus, de reinigende weg van al onze zonden door het bloed van Christus, de rechtvaardigmaking onzer personen door de toegerekende gehoorzaamheid van Christus, en onze zekere bewaring in het geloof en de hoop des Evangelies, totdat wij aanlanden in de gewesten van eindeloze zaligheid, om Christus te zien, zoals Hij is.

8. Soms hebben wij licht nodig tot de paden van werkdadige gehoorzaamheid, waarin wij geroepen worden te wandelen.

Daarover openbaren zich moeilijkheden, welke wij bezwaarlijk kunnen te boven komen; het rechte pad is in lijnrechte tegenstand met onze natuurlijke wijsheid, of wereldse belangen. Wij beginnen te vragen: 'Hoe zullen wij in deze verlegenheid handelen? Hoe zullen wij ons in deze zaak gedragen? Daar moet een raadsel worden opgelost, een knoop worden ontbonden. Maar wat zegt het Woord van God? Wat zegt ons geweten? Wat zeggen de influisteringen van de Geest?

'O!' zo antwoordt het vleselijk gemoed, 'dat is zo'n moeilijk pad. Kan dat niet een weinig anders? Is er niet een klein paadje, bezijden de hoofdweg, in de weide? Moet dan de voet altijd opengereten worden op die ruwe weg? Mag men dan nooit enigszins afwijken van die nauwe lijn van het gedrag, die de bevelen van het Evangelie aanwijzen? Mogen wij dan in geen geval en in geen omstandigheid afwijken van die weg? Zouden dan weinige zonden een mens kunnen verdoemen? Hier legt de satan zijn strikken, om de onvoorzichtige wandelaar te vangen, sterk aanhoudende, om ons in de zonden te dompelen, door van wezenlijke natuur en ontzaglijk karakter voor ons te verbergen, en ons ertoe te dwingen, dat wij zouden zeggen: 'Is het geen kleinigheid?' Hier opnieuw 'geeft de ingang van Gods woorden licht, ' ons vertonende, dat recht récht, en verkeerd verkéerd is, - dat datgene, wat God verklaard heeft zondig te zijn, eeuwig met Zijn heilig ongenoegen bestempeld zal worden, maar bovenal de bedrieglijke redeneringen van de mensen en listigheid des satans, laten ze het zoveel mogelijk vermommen en bedekken.

Het Woord van God is onfeilbare waarheid; wat Hij daar verklaard heeft, is, onder de onderwijzing van de gezegende Geest, onze enige regel van gedrag, onze zekere standaard van de beoefening; en wanneer door de ingang van Zijn Woord licht is meegedeeld, en de ziel bekwaamd is, zich Gode op te offeren, te wandelen in het pad van zelfverloochening, het kruis op zich te nemen en Jezus te volgen in de wedergeboorte, dan zal Hij haar iets aangenaams influisteren, enige gezegende vertroosting meedelen en

de ziel bekendmaken, dat zij een pad betreedt, hetwelk ter eeuwige heerlijkheid leidende is.

Och! dat wij steeds meer en meer van de ingang van Gods woorden in onze zielen ondervonden, om licht te geven! Wat gelukzaligheid, wat vrede zouden wij gevoelen in die ingang van Zijn woord, gevende ons licht te zien, en leven om te gevoelen ons aandeel in het eeuwigdurend verbond, dat in alles welgeordineerd en vast is; licht in de verzoenende offerande van Jezus; licht in Zijn tedere genegenheden over Zijn dierbaar volk; licht in het werk van de Heilige Geest, de zekerheid van Zijn onderwijzingen in ons; licht in al de kromme wegen en beproevende paden, in armoede, verachting en haat; licht op- en leven onder al de bezwaren en moeiten, die de weg, welke ten leven leidt, bezetten! O, hoe gelukkig, en hoe vervuld van alles, waarnaar de ziel uitziert, zouden wij zijn, indien wij meer van dit hemels licht hadden, om ons de dingen Gods te vertonen en die met zoetheid en kracht op onze consciëntie te verzegelen! Want toch, het is gebrek aan dit licht, de afwezigheid van deze moedgevende stralen, het gemis van die stralen van vertroosting en onderricht, hetwelk ons doet worstelen hier, en doet waggelen daar, zodat wij bijna niet weten, wie wij zijn en waar wij zijn.

Vanwege de verberging van des Heeren gezegend aangezicht, en de niet ontsluiting daarvan, zodat wij dat niet aanschouwen, en daar barmhartigheid en liefde zien blinken, is het, dat wij bij tijden zo vol twijfelingen, en vrezen, en mistrouwen, en moedeloosheid zijn, dat wij niet weten, of wij kinderen Gods zijn of niet. Omdat wij niet bekwaam zijn, op een bevindelijke- en inwendige wijze alles te bevestigen, wat die woorden: 'de ingang Uwer woorden geeft licht' behelzen; omdat wij de vervulling van deze gezegende dingen niet in onze bevinding ontdekken, daarom zijn wij zo dikwijls in het onzekere, wat te denken, wat te spreken, wat te doen.

Maar evenwel blijft de belofte steeds goed. Indien de Heere onze harten eenvoudig gemaakt heeft, indien Hij ons ontplooid en aan Zijn voeten gelegd heeft, eenvoudig begerende om van Hem geleerd en onderwezen te worden; indien Hij ons afgedreven heeft van die vleselijke staatskunde en schranderheid, die ledige belijdenis en die snode huichelarij, waarmee duizenden bestempeld zijn, en onze harten geestelijk oprecht voor Hem gemaakt heeft, - Hij zal Zijn eigen beloften vervullen. Haar vervulling steunt op Zijn eeuwige getrouwheid; want Hij heeft het voor Zich genomen en zal het alsoo doen; ja, Hij heeft het gezegd, en Hij zal het gewis doen geschieden. AMEN.

27. Hebr. 12:27, 28.

De verandering van de beweeglijke en de vastigheid van de onbeweeglijke dingen

En dit woord: Nog eenmaal, wijst aan de verandering van de beweeglijke dingen, als welke gemaakt waren; opdat blijven zouden de dingen die niet beweeglijk zijn. Daarom, also wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vast houden, door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid.

Toen God de wet op de berg Sinaï gaf, ging dat vergezeld met ontzaglijke tekenen. De levenloze natuur gaf bewijzen van haar almachtige Schepper en beefde op Zijn vreeslijke tegenwoordigheid. 'En het geschiedde ten derden dage, toen het morgen was, dat er op den berg donderen en bliksemen waren en een zware wolk en het geluid van een zeer sterke bazuin, zodat al het volk verschrikte dat in het leger was. En de hele berg Sinaï rookte, omdat de HEERE daarop neerkwam in vuur; en zijn rook ging op als de rook van een oven, en de hele berg beefde zeer', Exod. 19:16, 18. Op deze zichtbare bevingen van de aarde voor haar ontzaglijke Schepper, zinspeelt de Psalmist, als hij in Psalm 68 zegt: 'De aarde daverde, ook dropen de hemelen voor Gods aanschijn; zelfs deze Sinaï, voor het aanschijn Gods, des Gods van Israël', Ps. 68:9. En in Psalm 77: 'Het geluid Uws donders was in het rond; de bliksemen verlichtten de wereld; de aarde werd beroerd en daverde', Ps. 77:19. Ook de apostel Paulus wijst, in het hoofdstuk dat voor ons ligt, op deze vreeslijke vertoning van Gods ontzaglijke majesteit op de berg Sinaï, als hij zegt: 'Want u zijt niet gekomen tot den tastelijken berg, en het brandende vuur, en donkerheid, en duisternis, en onweder, en tot het geklank van de bazuin, en de stem van de woorden', Hebr. 12:18, 19).

De rook en de vlam, waarin de berg Sinaï als omwonden was, en het schudden van de stevige aarde waren de tekenen van Gods majesteit, heiligheid en gerechtigheid in het geven van de wet. Maar deze schudding en beweging van de aarde gaf nog iets meer te kennen. Het was een afschaduwing en een beeld van de beweging van de fundamenten van de aarde, waarop de mensen rusten. Toen de stevige aarde bewogen werd, zo beefden ook al de hopen en verwachtingen die daarop gevestigd waren. Het betekende alsoo ook de beweging van die aardse, afgodische dienst, welke toen heersende was, om plaats te maken voor de Levitische bedeling, welke tot de komst van de beloofde Messias zou stand houden.

Dit leren wij uit de merkwaardige profetie van Haggai, waarop de apostel in onze tekst wijst, en die verklaart. En daar dit het voornamelijk werk van ons onderwerp en de sleutel tot onze tekst zal uitmaken, zo willen wij ons daarbij een ogenblik bepalen. In Haggai 2 vinden wij de volgende voorzegging: 'Want also zegt de HEERE van de heirscharen: Nog ééns, een weinig tijds zal het zijn; en Ik zal de hemelen en de aarde en de zee en het droge doen beven. Ja, Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen, en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HEERE van de heirscharen''' (Haggai 2:7, 8. In deze treffende woorden, heeft Haggai het oog op de wetgeving op de berg Sinaï, toen de stem Gods de aarde bewoog. 'Maar nu, ' zegt de apostel, Haggai's woorden aanhalend en verklarend - 'maar nu heeft Hij verkondigd, zeggende: Nog eenmaal zal Ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook de hemel.' En

wanneer werd deze profetie vervuld? Klaarblijkelijk is dit in het komen van Christus, want als God de hemel bewoog, zou 'de Wens aller heidenen komen,' en de toen aanwezig zijnde tempel vervuld worden met heerlijkheid, hetwelk geschiedde toen de heerlijke Zoon van God, in menselijke gedaante, het Hemelhof inging. Maar hoe werden toen de hemelen en de aarde bewogen? Letterlijk geschiedde dat bij de kruisiging van Christus, toen de zon haar licht introk, de aarde beefde en de steenrotsen scheurden. Deze zichtbare beweging van hemel en aarde waren, in zeker opzicht, vervulling van de profetie. Maar de apostel breidt de omvang van de betekenis uit, en schrijft aan de voorzegging een geestelijke betekenis toe, als opzicht hebbende tot de beweging en daarop volgende verandering van de Levitische bedeling.

Deze uitleg van de apostel wensen wij ten grondslag van ons onderwerp te leggen, in hetwelk wij vijf onderscheiden zaken te beschouwen hebben:

I. De verandering van de beweeglijke dingen.

II. Het blijven van de onbeweeglijke dingen.

III. Het ontvangen van een onbeweeglijk Koninkrijk.

IV. Het vasthouden van hetzelfde door de Goddelijke genade.

V. De vruchten en uitwerkselen, die uit dat ontvangen en vasthouden van een onbeweeglijk Koninkrijk voortvloeien.

Tot de overweging van deze zaken, nodig ik uw biddende en opmerkelijke aandacht. De schakels van deze keten zijn zo nauw aan elkaar verbonden, dat, zo u niet opmerkzaam zijt, zult u misschien de schoonheid en de zegen van het onderwerp, door de apostel ons aan de hand gegeven, niet kunnen zien en bemerken.

I. De verandering van de beweeglijke dingen. De apostel legt het als een zekere stelling neer, dat alles, wat beweeglijk is of bewogen kan worden, veranderlijk is. Deze grondslag nu is van grote uitgestrektheid en wijd uitgebreide toepassing. Het is van toepassing op al die dingen van het zin- en zienlijke. Daar geschiedt een aardbeving, en ziet, de gebouwen worden bewogen; een scheur wordt er gemaakt in de muur van enig openbaar gebouw! Die scheur predikt de voorbijganger, zeggende: 'deze muur zal worden afgebroken; hij stelt de voorbijganger in gevaar, om daaronder te worden verpletterd.' Een brug beweegt zich, zij wordt onveilig, en daarom moet ze weggenomen worden en door een nieuwe vervangen worden. Hoe eenvoudig, en nochtans, hoe algemeen is dat grondbeginsel! Wat het ook zij, al het beweeglijke is onbestendig, en alles, wat onbestendig is, zal ook te eniger tijd een verandering ondergaan. Wanneer God daarom de hemelen bewoog, dan was het, omdat ze veranderlijk waren. Maar welke hemelen? Die, waar God woont in heerlijkheid? Geenszins. Die hemel is noch beweeglijk noch veranderlijk. Maar de schaduwachtig hemel, de tempel met al haar plechtigheden en offeranden, de schaduwen van de Levitische bedeling waren beide beweeglijk en veranderlijk. Het heilige van de heiligen was een schaduw van de hemel, en die heilige plaats werd bewogen, toen het voorhangsel scheurde van boven tot beneden.

Van heilige afzondering werd toen bewogen, en van heerlijke inhoud blootgelegd. Als wij in het gezicht van Jesaja lezen, dat de HEERE zag, zittende op een hoge en verheven troon, en Zijn zomen vervullende de tempel, dan wordt ons daarin klaarblijkelijk vertoond, dat de tempel een afschaduw en vertoning was van de hemel, omdat God daar op een verborgen wijze tussen de cherubims woonde. Deze schaduwachtige hemel

dus werd eerst bewogen bij de kruisiging van Christus, en veertig jaar daarna, door de Romeinen, met vuur verteerd en veranderd.

1. Maar de stelling, door de apostel hier neergelegd, kunnen wij uitstrekken en toepassen op onderscheiden dingen, daar zij een wijdere omvang veroorlooft. Als wij dus zeggen: dat alles, wat beweeglijk is, veranderd zal worden, dan kunnen wij deze grote grondstelling tot alle aardse goed toepassen.

a. Nemen wij gezondheid. Kan zij niet bewogen worden? Een zwakke gezondheid, kwaad zenuwgestel, een ziekelijke toestand - ziedaar woorden, welke wij elke dag horen bezigen. De beweging van de roeden van de tent en het klapperen van haar zeildoeken bewijzen, dat het geen vaste woonplaats is. Zo spreekt Paulus van het tegenwoordige lichaam, als van een tent of 'tabernakel,' maar van het toekomstige, het heerlijke lichaam, als een 'gebouw', 2 Kor. 5:1. Elke kwelling, steking of pijn, elke ziekte, krankheid of ongemak is een beweging van de tentroeden, een klapperen van de zeildoeken, en zijn dus zekere merktekenen, dat zij veranderlijk zijn - dat zij zullen worden weggenomen.

b. Beschouwt ook maar alle eigendommen en bezittingen, hetzij klein of groot, van de rijkste kapitalist tot de arbeidzaamste naaivrouw toe. Het is bij elke ademhaling, ieder ogenblik beweeglijk, dobberende, waggelende. Het bankroet gaan van een wisselbank vernielt honderden; een verandering van de mode, het afbranden van een handelsfabriek, een schielijke rijzing of daling van de prijzen - en duizenden verliezen hun bezitting, en worden uit hun bediening gestoten.

c. Doet daarbij onze dierbaarste natuurlijke genoeglijkheden - onze gezellige banden, vrouw, kinderen, huisgezin en huis. Welk een beweging van de afgoden - deze huiselijke afgoden, wanneer de dood binnen onze vensters klimt, en vlees en bloed wegvoert naar het kille, stille graf! Ja, wat is er, dat niet beweeglijk is? Langdurige vriendschap, samenleving in familieverband, wederzijds vertrouwen, de hoogste natuurlijke oprechtheid en het beste zedelijk karakter - zelfs het edelste verstand en het grootste geheugen kunnen geheel vernietigd en verwoest worden, zodat er niets overblijft, dan de bouwvallen, welke weggenomen en verplaatst moeten worden.

2. Maar wij mogen die stelling nog iets verder uitwijden. De apostel maakt ze van toepassing op de beweging en daarop volgende wegneming van de Joodse hemel, de tempel te Jeruzalem, en die wijze van plechtige en ceremoniële aanbidding, welke Mozes invoerde. Zo is er ook nu een wettische godsdienst, een plechtige lippendienst, een farizese eigengerechtigheid, een gedaante van godzaligheid, welke God in Zijn kinderen eerst beweegt en dan verplaatst en wegneemt; deze wettische, farizese godsdienst beweegt Hij, zoals Hij de berg Sinaï deed schudden - door de wet. De lemen wand, gebouwd op een fundament van rollend zand en overpleisterd met loze kalk, zal door een overstelpende plasregen en een grote stormwind worden gespleten, omgeworpen en verdaan worden (Ezech. 13:10-14. En waartoe zal dan het puin nog voegzaam zijn, dan, zoals het melaatse huis, naar buiten, tot een onreine plaats, gevoerd te worden?

3. Maar laat ons nog enigszins verder gaan. Natuurlijk geloof, hetzij hoog of laag, Calvinistisch of arminiaans, rechtzinnig in de letter van de waarheid of onrechtzinnig, indien het niet anders dan uit de natuur is, het is beweeglijk, en is het beweeglijk, dan is

het ook veranderlijk. Het zal genoeg zijn bij schoon weer, maar niet bij slecht weer; het zal vast staan bij stilte, maar wegvliegen in een storm. Zo ook met natuurlijke hoop. Het is daarmee gelegen, zoals Bildad haar beschrijft: 'Wiens hoop zal worden afgesneden, en wiens vertrouwen zal zijn als een huis van de spinnenkop. Hij zal zich daaraan vasthouden, maar het zal niet staande blijven', Job 8:14, 15. Hetzelfde is waar, ten aanzien van de gehele vleselijke godsdienst met wortel, stam en tak. Wanneer de Heere de ziel in handen neemt, beweegt Hij de hele boom, doet de stam beven, breekt de takken af, werpt hem omver van de wortelen, kapt de stomp af en voert die zo geheel weg.

Maar waarom dit alles? Omdat de 'dingen die gemaakt waren' zouden weggenomen - veranderd worden. Een zelfgemaakte godsdienst, het werk van mensenhanden en bearbeid door aardse vingers, heeft geen plaats noch kan ooit plaats krijgen in het Koninkrijk Gods. Levende godzaligheid, de godsdienst, die de ziel zalig maakt, is niet een gemaakte, maar een gegeven godsdienst; - een gave Gods, en niet een gesticht van mensen. Het is zoals de tempel te Jeruzalem en de tempel van Christus' lichaam. De ene was gemaakt door mensenhanden, en daarom was hij beweeglijk en weg te nemen. De andere was niet door mensenhanden geformeerd, en daarom was hij eeuwig en niet te vernietigen. Zo is er dus een godsdienst, die door mensen gemaakt wordt, en een godsdienst, niet door mensen aangebracht¹⁴⁴; de éne is beweeglijk, de ander onbeweeglijk; de éne zal vallen, de andere zal staande blijven; de éne zal weggenomen worden; de andere zal eeuwig blijven.

II. Het blijven van de onbeweeglijke dingen.

Wij gaan daarom verder om in de tweede plaats te overwegen dat gedeelte van ons onderwerp, hetwelk rechtstreeks staat tegenover hetgeen wij tot dusver behandeld hebben, namelijk, het blijven van de onbeweeglijke dingen.

De grondslag van deze levende waarheid berust op een stelling, zo breed en wijd als de voorgaande. Er zijn beweeglijke- en Er zijn onbeweeglijke dingen; de beweeglijke dingen zullen veranderd worden, de onbeweeglijke dingen zullen blijven. Dat is waarheid in de natuur en in de genade. Beweeglijkheid geeft te kennen aanklevende zwakheid, daarom bederf, verval en wegneming; onbeweeglijkheid geeft te kennen sterkte, daarom vastheid, hechtheid en onveranderlijkheid. Maar wat zijn de dingen in Goddelijke zaken, welke onbeweeglijk zijn? Laat ons met Gods zegen, een weinige der- zelve beschouwen.

1. °Het eeuwig verbond, dat in alles welgeordineerd en vast is,' is een van die onbeweeglijke dingen. De raad van de eeuwige Drieenige God, met de vastgestelde besluiten vóór de wereld zijn bestaan en de tijd zijn aanzijn hadden, kunnen niet heen en weer bewogen worden door de rusteloze golven van veranderingen en wisselvalligheden. Veeleer zou een berg bewogen worden door de dampen, die zich rondom hem verspreiden, dan de eeuwige voornemens en besluiten Gods door de adem van de mensen. 'Hij heeft het voor Zich genomen, en wie zal het keren. "Hij, de HEERE wordt niet veranderd.'

2. Het volbrachte werk van Christus is een ander van die onbeweeglijke dingen. Heeft Hij niet met stervende lippen gezegd: 'Het is volbracht?' Bijkans Zijn laatste woorden waren: 'Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen.' Daarom was ook tevoren van Hem geprofeteerd, dat Hij 'een eeuwige gerechtigheid zou aanbrengen,' hetwelk Hij deed, toen Hij de wet gehoorzaamde en stierf onder van vloek. Van dit volbrachte

werk van de Zoon van God kunnen wij in waarheid zeggen: dat alles, wat God doet, voor eeuwig gedaan blijft; niets kan daar toe- noch afgedaan worden. Het is een volmaakt werk, een volbrachte zaligheid, een volkomen verlossing. Niets kan dat bewegen, veranderen of vernietigen, en daarom zal het blijven.

3. Het werk van God in de ziel, het Koninkrijk van de genade, opgericht in het hart, is een van die onbeweeglijke dingen. Maar misschien zegt gij: 'ik word zo menigmaal bewogen, vanwege de waarheid en wezenlijkheid van het werk van de genade in mijn ziel.' Dat kan waar zijn; maar uw schudden en bewegen over de wezenlijkheid van het genadewerk in de ziel, verandert noch beweegt daarom de waarheid van het werk zelf niet. Uw bevattingsverandering verandert de Goddelijke wezenlijkheden niet. Indien er een werk van de genade in uw ziel is begonnen, dan is het daar; indien dat daar gehouden wordt, dan blijft dat daar, en indien de Heilige Geest Zijn vrees in uw ziel gegeven heeft, dan bestaat die daar. Deze mogen algemeen bekende, waarachtige zaken schijnen, maar dat zijn ze niet. Ik stel ze alleen in deze vorm voor, om de zaak in een helderder licht te plaatsen. Want ik heb u aan te wijzen, dat het werk van de genade een eeuwig werk is, en daarom kan het niet bewogen worden door stormen noch wisseling van de tijden. Daarom kunnen twijfelingen en vrees, welke uit een ongelovig hart telkens ontspringen, zoals schielijk opgroeiend kruid uit een weide of dampen uit een moeras, niet vernietigen wat God gewerkt heeft. 'Ik zal werken,' zegt Jehovah, 'en wie zal het keren (of verhinderen)?' 'Wedergeboren zijnde, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad.' 'Alle goede gave en alle volmaakte gift is van boven, van den Vader van de lichten afkomende, bij Welke geen verandering is of schaduw van omkering.'

4. Maar niet alleen blijft het werk van de genade, als een geheel beschouwd, onbewogen en onverplaatst, maar ook van samengestelde delen kunnen niet omvergeworpen en weggenomen worden. 'De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk; dat is, aan Zijn zijde; met andere woorden: het berouwt Hem nooit een genadegave gegeven te hebben, waardoor Hij ze terug zou nemen.

a. Neem, bijvoorbeeld, het geloof Dit is een gave Gods, en daarom nimmermeer weg te nemen. Ja, wat meer zegt, het is wezenlijk, nooit te bewegen - ten minste, nooit te bewegen, zoals het vals geloof beweeglijk is en weggenomen kan worden. Dat ik mijn mening hieromtrent duidelijker en ten volle mag verklaren door een beeld: stelt u twee bomen voor, de éne geheel dood met wortel en tak, de ander levend van stam en kruin¹⁴⁵. Daar steekt een storm op, en ziet, de één valt neer met een verschrikkelijk geraas; de ander wordt bewogen, maar blijft in zijn plaats. Hij buigt een ogenblik door de wind, maar zodra de storm bedaard is, keert hij ongedeerd tot zijn vorige gedaante terug. De dode boom wordt nu omgehakt en weggenomen, maar de levende boom blijft bekleed met loof en vrucht. Of het mag zijn, dat de vrucht er afgeschud werd door de wind, en de boom alleen vast bleef staan. Zo ook met de vruchten van het geloof, als vreugde, vrede, vrijmoedigheid, verzekering, gemeenschap met God, - zij kunnen bewogen en van haar telende boom schijnen af te vallen, maar het geloof zelf blijft onbewogen. Dit is een teer punt, mijn vrienden! en het eist daarom een nauwkeurige behandeling, maar toch geloof ik, dat mijn stelling, in haar wezen, waarheid is. Beschouw het maar enigszins van naderbij, en ik twijfel niet, of u zult de waarheid daarvan inzien.

Zeg, een mens heeft een vals geloof. Het is beweeglijk; en wie beweegt het? - God. En waartoe? - Opdat Hij het weg zal nemen. Zeg daarentegen, een mens bezit het ware geloof. Het is beweeglijk. Maar wie beweegt het? - Niet God, maar het ongeloof. God beproefde Abrahams geloof, maar nam het niet weg. Indien het ware geloof beweeglijk was, gelijk het valse geloof, waarin zouden zij dan van elkaar verschillen, en waarin zou het levend geloof meerder zijn dan het dood geloof? Wij lezen van sommigen, dat ze voor 'een tijd geloven en dan weer afwijken;' van anderen daarentegen, dat zij 'ontvangen het einde huns geloofs, namelijk, de zaligheid hunner zielen.' Saul en Judas hadden het geloof van de eersten; David en Petrus dat van de laatsten. Zij allen werden bewogen, maar de beide eersten vielen, zoals de dode boom, om niet opnieuw op te staan; de beide laatsten keerden, zoals de levende boom, tot hun plaats terug.

b. Zo ook met de goede hoop door genade. Zij kan diep beproefd, en het hart kan zeer bevende en geschud, en zoals het oude Israël, 'als de bomen des wouds door de wind bewogen worden.' Ja, zelfs kan een kind van God ertoe komen, om, onder vlagen van moedeloosheid en ongeloof, met Jeremia te zeggen: 'Mijn hoop is van den HEERE vergaan;' of met Job: 'Hij heeft mijn hoop geschud zoals een boom.' Maat het is niet wezenlijk zo. Zij is een vrucht en genade van de Geest, en daarom blijft zij, zoals Paulus zegt: 'Nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie.'

c. Om diezelfde reden dus ook is de liefde onbeweeglijk. Zij kan aller-scherpst worden beproefd, ja, bij tijden, zelfs schijnen uitgeblust, en met as bedekt te zijn; maar zij kan nooit uit het hart eens gelovigen worden weggevaagd. Daarom zegt de apostel: 'de liefde vergaat nimmermeer.'

d. Zo zijn ook de getuigenissen, welke God aan de ziel geeft, de beloften, die Hij haar toepast, de tekens, die Hij haar ten goede meedeelt, de vriendelijke toelachingen van Zijn aangezicht, de bezoeken van Zijn tegenwoordigheid, dingen, welke altijd blijven. Zij zijn niet beweeglijk door de aardbevingen van de wet. Konden ze daardoor bewogen worden, het zou een blijk zijn, dat het dingen zijn, 'welke gemaakt waren.' Maar ze zijn niet gemaakt, maar gegeven. Vleselijke handen formeerden ze nooit; aardse vingers konden die nooit weven; de hamer van des schepsels sterkte smeden haar nooit op het aambeeld van menselijke verdiensten.

Ziet u nu niet de lijn, die de beweeglijke- van de onbeweeglijke dingen afscheidt? De beweeglijke dingen zijn die, welke gemaakt zijn, de onbeweeglijke dingen zijn die, welke gegeven zijn. En om het in korte woorden samen te trekken, zo zeggen wij: de godsdienst, welke van mensen gemaakt is, is beweeglijk, en daarom zal die veranderen; de godsdienst, die van God gegeven is, is onbeweeglijk, en daarom blijft zij eeuwig.

III. Het ontvangen van een onbeweeglijk Koninkrijk.

Maar wij gaan verder tot ons derde punt, hetwelk is: De weg waarin, of - hoe dit onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen wordt.

Hoe schoon staat het eerste vers van onze tekst in verband met het tweede! 'En dit woord: Nog eenmaal, wijst aan de verandering van de beweeglijke dingen, als welke gemaakt waren; opdat blijven zouden de dingen die niet beweeglijk zijn. Daarom, alzo wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen.' Hier zien wij dus, dat er een Koninkrijk is, hetwelk niet beweeglijk is. En wat Koninkrijk is dat? - Het is het Koninkrijk van de genade hier,

en het Koninkrijk van de heerlijkheid hiernamaals; het Koninkrijk, hetwelk is 'gerechtigheid en vrede, en blijdschap in den Heiligen Geest; het Koninkrijk, waarvan de Heere Jezus Christus het Hoofd en de Alleenheerser is. Dit is dat onbeweeglijk Koninkrijk. Aardse kronen vallen van de hoofden van de heersers; wereldse vertroostingen verwelken en sterven; tijdelijke vooruitzichten worden bewolkt; alles, wat de wereld geluk noemt, - o, hoe splijt het zelfs tot zijn grondvesten! en hoe spoedig zullen wij alles bewogen zien, zoals een herders tent! Maar er is een Koninkrijk, hetwelk onbeweeglijk is, - een Koninkrijk van tegenwoordige genade, in het hart bevestigd door de hand van God, en een Koninkrijk van toekomstige heerlijkheid, waarin zich het Koninkrijk van de genade openbaart en oplost.

Maar dit Koninkrijk hebben wij te ontvangen. 'Daarom, alzo wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen.' Het is niet te verdienen noch in te werken, maar als een genadegave van God te ontvangen. Hierdoor wordt het bij vernieuwing duidelijk, wat ik heb getracht te bevestigen - het onderscheid tussen een gemaakte en een gegeven godsdienst; tussen werken en genade. Daarom wordt het volk van God door de Heere genoemd: 'kinderen des Koninkrijks; en door Jakobus: 'erfgenamen des Koninkrijks; Dit Koninkrijk ontvangen ze door het geloof. Hoe ontving onze koningin haar koninkrijk? Haar oom stierf, en ze was de wettige erfgenaam; zo volgde ze dus in het koninkrijk met het volste recht. Maar wanneer ontving ze het? - De tijding kwam tot haar: 'de koning is gestorven!' en zij geloofde die boodschap, en door die te geloven ontving zij het koninkrijk, hetwelk nu het hare was in haar hart.

Zo ook in de genade. Gods kinderen zijn erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus. Maar alhoewel zij erfgenamen zijn, zo worden ze dikwijls buiten het Koninkrijk gehouden, door hun vrezen. Zij kunnen menigmaal niet komen tot de waardigheid en het voorrecht van koningen en priesters Gode te zijn. Maar wanneer de boodschap des Heeren tot hun harten doordringt; wanneer er een ontdekking en openbaring van de Heere Jezus plaats grijpt, dan wordt Hij in hun ziel ontvangen als de Christus Gods. En met Hem te ontvangen, ontvangen zij ook het Koninkrijk. Ziet op de verloren zoon. Hij keerde zich blootsvoets en bedekt met lompen tot zijns vaders huis. En wat deed zijn vader toen? Wendde hij zijn aangezicht van hem af, als een billijke wraak over zijn snood gedrag? - Nee, geenszins; maar hij viel hem om de hals en kuste hem, en zei tot de dienstknecht: 'Breng voort het beste kleed, en trek het hem aan, en geef een ring aan zijn hand, en schoenen aan zijn voeten.' Maar hoe lijdelijk was de verloren zoon in dit alles! Alles wat hij deed, was te ontvangen, wat er gegeven werd. Zijn schouders ontvingen het kleed; zijn vinger ontving de ring; zijn voeten ontvingen de schoenen; en toen het gemeste kalf was voorbereid, ontving zijn mond de spijs. Zo ontvangt een kind van God het onbeweeglijk Koninkrijk. Maar hoe? - Door het geloof. Het geloof omhelst wat God ontdekt, neemt aan wat God toepast, en ontvangt wat God geeft.

Ziet u nu niet hoe nodig het is, dat de beweeglijke dingen veranderd worden, opdat het onbeweeglijke Koninkrijk zou blijven? Daar is voor het Koninkrijk van de genade geen plaats in het hart, zolang het eigen zelf daar heerst op zijn prachtige troon. Wettischheid, eigengerechtigheid en vleselijke heiligheid zijn even zulke grote sluitbomen, om Christus in het hart niet te ontvangen, als zonde en onheiligheid. Maar laat het hovaardige farizees eigen ik eens geschud worden van zijn standplaats; laat de zondaar sidderen voor God; laat de veroordelende wet in de consciëntie komen en al zijn eigengerechtigheid verteren; laat hem beven voor de toekomstige toorn, en dat onder het vonnis van de veroordeling zijn wettische hoop mag wegvliegen, zoals rook uit de schoorsteen of kaf van de dors-

vloeren des zomers; en laat er dan een ontdekking zijn van de Heere Jezus, o, welk een aannemen van de Zaligmaker zal er dan plaats hebben! - dan ontvangt hij Hem, zoals Mr. Hart zegt, 'in zijn beste kamer.' Christus is Koning en Hoofd in Sion; en daarom, waar Christus ontvangen wordt, daar worden ook zowel Zijn bevelen als Zijn beloften aangenomen. Een Koninkrijk zonder wetten is even zo'n grote ongerijmdheid, als een koning zonder onderdanen. Daar is zowel een gehoorzamen, als een geloven van het Evangelie; zowel een ontvangen van de Heere als Heerser, als een Zaligmaker om te behouden. De dauw en de regen, die de aarde bevochtigen, doen haar ook vruchtbaar zijn, en dezelfde genade is het, die de zonde vergeeft en overwint.

Dit is dan dat onbeweeglijk Koninkrijk. Wij mogen beweeglijk zijn en geschikt worden; maar daar is geen beweging van het Koninkrijk. Veronderstel, dat u al uw geld had uitstaan in een wisselbank, en enigszins bekommerd waart, of de bank wel zeker genoeg was; maar zouden dan uw vrezen de bank onvermogen maken, om te betalen? Wel nee, immers; evenmin als uw betrouwen op haar ze zeker maakt. Zo ook in de genade. U moogt vrezen, twifelen en beducht zijn; maar daarom blijft het Koninkrijk hetzelfde. Twijfelmoedigheid en ongelovigheid veranderen de waarheden niet. Indien God een werk van de genade in uw ziel werkte, dan is dat daar; en indien Hij u geloof, hoop en liefde gaf, dan heeft Hij u deze genadegaven van de Heilige Geest gegeven. Deze zijn beslissende wezenlijkheden. Wat ik ook vrees, of wat ik ook gevoel, zij worden daardoor niet veranderd. De ziel mag in het donker verkeren, de liefde verkouden, en de dingen Gods uit het oog verliezen, maar evenwel zijn zij daar. Want indien ik, op enige afstand zijnde, naar de St. Paul zie, maar door de veelvuldige rook en damp verhinderd word die te aanschouwen, zo wordt dat grootse gebouw door mijn niet zien niet weggenomen. Laat de zon slechts door de nevels breken, en ik aanschouw dadelijk de koepel met al zijn edele gedeelten. Zo ook, wanneer de Heere ooit iets goeds aan uw ziel deed, hetzij veel of weinig, - indien Hij u gaf een greintje genade, in u opwekte een straaltje hoop, of in u uitstortte en straal liefde, - het Koninkrijk is dáár; uw oog mag verdonkerd zijn, nevels en dampen mogen u het gezicht benemen, maar wanneer de zon schijnt, zal het in al van wezen en schoonheid uitkomen en glinsteren.

IV. Het vasthouden van hetzelfde door de Goddelijke genade.

Maar laat ons in de vierde plaats zien de weg, in welke dit Koninkrijk wordt vastgehouden. Daar is een vasthouden aan de genade, zoals de Heere spreekt tot de gemeente te Filadélfia: 'houd dat u hebt, opdat niemand uw kroon neme.' 'Behoudt het goede,' zegt de apostel. 'Indien wij maar de vrijmoedigheid en den roem van de hoop vasthouden.' Zo ook hier: 'Laat ons de genade vasthouden.' Waarom? Omdat, indien wij genade hebben, en alhoewel wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen hebben, het nochtans het menigmaal zal gebeuren, dat vele dingen zich erop toeleggen, die genade te beproeven en ze schijnbaar geheel zal wegnemen. Dezelfde genade dus, waardoor het Koninkrijk ontvangen wordt, is nodig om die gift te houden; en dezelfde gezegende Geest, Die het Koninkrijk in de ziel brengt, moet dat Koninkrijk staande houden, hetwelk Hij heeft opgericht.

Hier is de verborgenheid, hier openbaren zich de beproevingen des geloofs. De ziel zegt: 'heb ik Christus niet ontvangen? Was er geen tijd, een gezegende tijd in mijn bevinding, dat Hij aan mij geopenbaard werd? Toen ontving ik Hem en nam Hem aan, als de

Christus Gods. Ik gevoelde Hem dierbaar, en Hij was nabij en beminnelijk aan mijn hart. Maar nu is Hij heengegaan; Zijn tegenwoordigheid wordt niet genoten; de openbaringen van Zijn liefde houdt Hij in.' En nu, welk een behoefte aan geloof, om te geloven dat de Heere Zichzelf openbaarde! Het ongeloof zegt: 'Het was alles bedrog.' Twijfelmoedige inwerpingen zeggen: 'Het was een loutere aanporring van het natuurlijk verstand.' Daar steken zich de twijfelingen mede in; vrezen beginnen te werken; misnoedigheden plagen de ziel; de satan beangst het gemoed, en het schijnt bijna geheel gedaan te zijn met haar. En wat behoeven wij nu? - Genade, en bijzonder de genade des geloofs, om vast te houden wat ontvangen werd. Dit is de strijd, het gevecht, de beproeving des geloofs. In het ontvangen is het geloof, als het ware, lijdelijk, maar in het vasthouden, dadelijk. Daar is geen beproeving van het geloof, in het aannemen wat God geeft; de beproeving is, om het gegevene vast te houden, wanneer zonde en satan dat uit de hand zoeken te wringen.

Er zijn er, die nogal toestemmen, dat de genade vrijmachtig gegeven wordt, maar dat, wanneer zij eenmaal gegeven is, zij, als het ware, zichzelf onderhoudt. Maar ik voor mij zal, wanneer ik een steen door zichzelf zie hangen in de lucht, dan zal ik ook geloven de zichzelf onderhoudende kracht van de genade. Het geloof wordt in de Heilige Schrift gezegd, de 'werking Gods te zijn;' en zij, die het bewaren, 'bewaren het in de kracht Gods.' Dezelfde genade, die het geloof gaf, moet ook het geloof staande houden. Dezelfde genade die de hoop ingaf, moet de hoop onderhouden. Dezelfde genade, die de liefde instortte, moet de liefde verwarmen in het hart. Alles is door genade, van het eerste tot het laatste, van het begin tot het einde. Verzocht de satan u nooit, om alles op te geven, uw belijdenis te verlaten, de plaats uwer aanbidding vaarwel te zeggen, uw naam, als lidmaat van de kerk, te doen doorhalen (indien u lid van een kerk zijt), en al uw hoop weg te werpen? Maar waarom hebt u dat alles niet gedaan? U zou het gedaan hebben, indien God u geen genade gegeven had, om de verzoeking te weerstaan. Bent u nooit verzocht, u maar in de zonden te dompelen. Is het u niet duizenden malen gebeurd, dat u werd tegengeworpen, dat er nooit iets in uw ziel gedaan werd door de kracht van God? Wat heeft u zo lang gehouden aan het Woord van de getuigenis, aan de troon van de genade, aan het horen van de waarheid, bij de belijdenis van de heilige Naam van Jezus? - Genade! zoals Paulus zegt: 'Door de genade Gods, ben ik, die ik ben.' Wat is hier dus de voorname zaak? - Om te geloven, in spijt van het ongeloof; te hopen, in spijt van alle moedeloosheid; lief te hebben, in spijt van alle koudheid; ja, zelfs vijandschap; te bidden, hoewel geen antwoord bekomende; te horen, hoewel bijna geen zegen te ontvangen; de Heilige Schrift te onderzoeken, hoewel u daar bijna geen troost voor uzelf in vindt. Hier is de beproeving des geloofs, steeds verder te gaan, verflauwende noch haastende; en door de genade vast te houden datgene, hetwelk genade gegeven heeft.

V. De vruchten en uitwerkselen, die uit dat ontvangen en vasthouden van een onbeweeglijk Koninkrijk voortvloeien. Maar beschouw nu nog eens de vruchten en uitwerkselen, die uit dit alles voortvloeien. Een kind van God kan niet altijd, ja, zelfs niet dikwijls zijn eigen genade zien; hij kan haar zien in anderen en zij kunnen het in hem zien; maar hij schijnt ertoe geneigd, om die van de anderen spoediger voor echt aan te zien, dan de zijne. Vanwaar komt dit toch? - Het is, omdat er zo veel in hem is, dat met genade in tegenstand is; en als hij daarop ziet, zegt hij: 'Kan ik genade hebben? Zou ik dan zijn, wat ik nu ben? Zou ik handelen, zoals ik nu doe? Zou mijn hart dan zo vleselijk en zinnelijk zijn? Zouden mijn lusten en driften dan zo sterk zijn? Zouden mijn

verzoeken zo vermogend zijn, als ik genade had?' Om u hier dan, arme twijfelaars! te hulp te komen, hebben wij zekere kentekenen en bewijzen van de inwendige bezitting van de genade nodig. Van twee wordt in het bijzonder hier gesproken: -'eerbied en Goddelijke vrees.' Vindt u deze zuster genaden niet in uw hart? Hebt u geen eerbied jegens God? Wanneer u tot Hem nadert in uw verborgen gebed, is er dan geen eerbied voor Zijn grote Majesteit? Hier is een kenmerk van genade. Verwondde het nooit uw hart, wanneer u de Naam Gods hoorde lasteren en onteren? Is de vermetelheid u een zeer afschuwelijke en vreselijke zonde? Zou u niet liever, ik weet niet wat zijn, dan een huichelaar? Ziet en gevoelt u de oneindige ongelijkheid en afstand tussen u, een vuil en bezoedeld zondaar, en Hem, een rein en heilig Jehovah?

En hebt u geen Goddelijke vrees? Vrees, van die grote God des hemels te beledigen? Onderzoek en peil uw hart tot de bodem toe en zie eens, of er geen Goddelijke vrees in uw ziel werkende is? Is er, na uw afwijkingen en struikelingen, geen boetvaardigheid, droefheid en berouw? Dit zijn de vruchten van de Goddelijke vrees; een God welbehaaglijk te dienen, is, Hem te dienen met eerbied en wanneer Goddelijke vrees geoefend wordt. Indien u een greintje heilige eerbied, een sprankje van de Goddelijke vreze bezit, dan bent u een Christen, een kind van God, een erfgenaam van de heerlijkheid, en u hebt een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen.

Maar u zegt misschien, en ik zeg het met u: 'Gave God dat ik meer geestelijk en hemelsgezind was, en dat mijn hart meer gezet was op de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods!' Welnu, deze dingen zijn zeer begeerlijk. Ik kan van mijzelf en velen uwer zeggen, dat wij deze dingen genoten en haar zoete wezenlijkheid gevoeld hebben. Maar wij zijn niet altijd daar. Wij hebben een aardsgezind hart, een verdorven vlees, hetwelk begeert tegen den Geest, zodat wij niet doen kunnen, hetgeen wij willen. En nochtans met dit al kunnen er in een kind van God toch bewijzen en kenmerken van genade zijn. En spoor nu eens na - hetwelk ook in dezen mijn oogmerk was - het werk van de genade, aan uw ziel gewerkt, en zie, of daar geen keten is met deze onderscheiden schakels: eerst een bewegen; daarna een wegnemen - veranderen; vervolgens een ontvangen; dan een vasthouden, en eindelijk een dienen van God (uit Wien dit alles afdaalt) met eerbied en Goddelijke vrees - vijf dierbare schakels en allen nauw samen verenigd.

Zo heerst genade door gerechtigheid tot het eeuwige leven, en alles strekt zich uit en moet terugkeren tot het prijzen, eren en verheerlijken van een Drie-enige Jehovah. AMEN.

28. HET LEVEN GEGEVEN TOT EEN BUIT

Tekst: Jeremia 45:5

En zoudt ge u grote dingen zoeken? Zoek ze niet; want zie, Ik breng een kwaad over alle vlees, spreekt de HEERE; maar Ik zal u uw leven tot een buit geven, in alle plaatsen waar gij zult heentrekken.

Deze woorden werden door de profeet Jeremia tot Baruch, de zoon van Neríja, gesproken, en wel onder bijzondere omstandigheden. Het was namelijk te dien tijde, dat de Heere Zijn voornemen vervullen zou, om Zijn volk Juda in ballingschap te doen gaan; wanneer, naar Zijn rechtvaardig oordeel, de Levitische offerdienst een tijdlang zou ophouden; de tempel zou worden vernietigd, en het volk uit zijn eigen stad en land uitgeroeid en in het land van Assyrië overgebracht zou worden. Dit waren ongetwijfeld tijden van grote tijdelijke verdrukkingen. De tegenwoordigheid van het aanvallende leger zal met zich gevoerd hebben al die verwoestingen, welke de vreeslijke kastijding Gods bestendig brachten, en de rechtvaardigen zowel als de goddelozen zullen gelijkelijk onder deze algemene ellenden geleden hebben. Het zwaard, de pestilentie en hongersnood kwamen tegelijk over allen, over 'dien, die zweert, zoals dien, die den eed vreest', Pred. 9:2) Maar aan het 'overblijfsel, dat naar de verkiezing van de genade was, ' werden, boven de last van de tijdelijke rampen, nog zware lasten van geestelijke verdrukkingen toegevoegd. De onderscheiden oordelen Gods over het land waren zovele zichtbare blijken van Zijn heilig ongenoegen. En het schijnt dat de bevinding van Gods volk in die dagen, gelijk was, als de algemene duisternis. De donkere lage wolk, die over Jeruzalem hing, wierp haar schaduw over de zielen van de gelovigen.

Zo zien wij een samenhechting tussen Jeremia's bevinding in de Klaagliederen en de wereldlijke verdrukkingen van Juda; en dezelfde reden bestaat er voor de klaagtoon, die Baruch uitstortte in de woorden, welke onze tekst voorafgaan, en waarvan de Heere bijzondere kennis neemt: *'Alzo zegt de HEERE, de God Israëls, van u, o Baruch! u zegt: Wee nu mij, want de HEERE heeft droefenis tot mijn smart gedaan; ik ben moede van mijn zuchten en vind geen rust!'*, Jer. 45:2, 3).

Tekst: Jeremia 45:5.

En zoudt ge u grote dingen zoeken? Zoek ze niet; want zie, Ik breng een kwaad over alle vlees, spreekt de HEERE; maar Ik zal u uw leven tot een buit geven, in alle plaatsen waar gij zult heentrekken.

Deze woorden werden door de profeet Jeremia tot Baruch, de zoon van Neríja, gesproken, en wel onder bijzondere omstandigheden. Het was namelijk te dien tijde, dat de Heere Zijn voornemen vervullen zou, om Zijn volk Juda in ballingschap te doen gaan; wanneer, naar Zijn rechtvaardig oordeel, de Levitische offerdienst een tijdlang zou ophouden; de tempel zou worden vernietigd, en het volk uit zijn eigen stad en land uitgeroeid en in het land van Assyrië overgebracht zou worden. Dit waren ongetwijfeld tijden van grote tijdelijke verdrukkingen. De tegenwoordigheid van het aanvallende leger zal met zich gevoerd hebben al die verwoestingen, welke de vreeslijke kastijding Gods bestendig brachten, en de rechtvaardigen zowel als de goddelozen zullen gelijkelijk onder deze

algemene ellenden geleden hebben. Het zwaard, de pestilentie en hongersnood kwamen tegelijk over allen, over 'dien, die zweert, zoals dien, die den eed vreest', Pred. 9:2) Maar aan het 'overblijfsel, dat naar de verkiezing van de genade was,' werden, boven de last van de tijdelijke rampen, nog zware lasten van geestelijke verdrukkingen toegevoegd. De onderscheiden oordelen Gods over het land waren zoveel zichtbare blijken van Zijn heilig ongenoegen. En het schijnt dat de bevinding van Gods volk in die dagen, gelijk was, als de algemene duisternis. De donkere lage wolk, die over Jeruzalem hing, wierp haar schaduw over de zielen van de gelovigen. Dus zien wij een samenhechting tussen Jeremia's bevinding in de Klaagliederen en de wereldlijke verdrukkingen van Juda; en dezelfde reden bestaat er voor de klaagtoon, die Baruch uitstortte in de woorden, welke onze tekst voorafgaan, en waarvan de Heere bijzondere kennis neemt: 'Alzo zegt de HEERE, de God Israëls, van u, o Baruch! u zegt: Wee nu mij, want de HEERE heeft droefenis tot mijn smart gedaan; ik ben moede van mijn zuchten en vind geen rust!', Jer. 45:2, 3).

'Droefenis tot mijn smart gedaan:' - geestelijke beproevingen, toegevoegd tot tijdelijke beproevingen; zielsverdrukkingen, gevolgd op natuurlijke verdrukkingen; golven, roepende tot de golven, en lasten gehoopt op lasten; al hetwelk zijn geest zo terneerdrukte en terneersloeg, dat hij 'moede was van zijn zuchten en geen rust kon vinden.' De Heere zag ongetwijfeld iets in Baruch's hart, hetgeen hij zelf niet zag; Hij zag, dat zich daar een verborgen verlangen schuil hield naar dingen, welke God nooit beloofde aan Zijn volk te zullen geven. Zijn ogen drongen door de dikke sluier, die over Baruch's hart lag, en zagen door die onmatige begeerten, welke op de bodem werkten, en dat hij dingen op het oog had, die geheel onbestaanbaar waren met het voornemen Gods, met de gesteldheid van de tijden, en met hetgeen wezenlijk heilzaam en voordelig voor zijn ziel was.

En terwijl de Heere met Zijn allesdoordringend oog zag, wat er in het verborgen in de gebeeldhouwde kamers omging, gaat Hij Zich geheel overeenkomstig de omstandigheden van de zaak schikken, zegt Hij: 'En zoudt ge u grote dingen zoeken? Zoek ze niet; want zie, Ik breng een kwaad over alle vlees, spreekt de HEERE; maar Ik zal u uw leven tot een buit geven, in alle plaatsen waar u zult heentrekken.'

Daar schijnt in het gemoed van Baruch een verborgen hoop geweest te zijn, dat de Heere Juda van de aangekondigde oordelen zou sparen; althans, hij scheen een geheime verwachting te koesteren, dat hij zelf daar niet ingewikkeld zou worden. Te midden van zijn droefenis en smart, zijn moedeloosheid en zuchten, was zijn eergierigheid binnen in hem niet gestorven; en daar was een rusteloos oogmerk in dingen, welke geheel onbestaanbaar waren met de verdrukkingen, die het land zouden overkomen, en met zijn eigen karakter, als een profeet des Heeren. En wie onzer kan zich vrijpleiten, van niet schuldig te zijn aan een gelijke aantijging?

In de overweging van deze woorden dan, zal ik ze zoveel mogelijk van toepassing trachten te maken op een kind van God, en enige van de inwendige werkingen van zijn hart beschrijven. Bezien wij dan achtereenvolgens:

I. De kwade overleggingen in Baruchs hart zich verschuilende.

II. Waarom het zoeken naar grote dingen door Baruch moest nagelaten worden.

I. De kwade overleggingen in Baruchs hart zich verschuilende. Het kwaad dan, dat zich schuilhield in Baruchs vleselijk gemoed, loert ook in het onze. Zijn hart was zoals het

mijne en het uwe, omdat het van dezelfde stof geformeerd en uit dezelfde bedorven bron is voortgesproten.

1. Alzo terzijde afgeleid door de krachtige werkingen van onze bedorven natuur, zoeken wij dikwijls grote tijdelijke dingen. Rijkdommen, wereldse vertroosting, achting, eer, aanzien van mensen, bewondering en hoogschatting onzer medemensen zijn de voorwerpen, die door de wereld het haastigste worden nagejaagd; en voor zover de kinderen Gods onder de invloeden van een werelds grondbeginsel verkeren, haken zij in het verborgen naar dezelfde dingen.

Ook hangt deze eergierigheid niet af van enige staat of toestand des levens. Allen zijn daar meer of minder diep mee vergiftigd, totdat Gods genade hen redt en verlost. De armste man in deze stad heeft een verborgen begeerte in zijn ziel naar 'grote dingen,' en een geheim uitzien en aanspannen, om deze te verkrijgen. Maar de Heere heeft besloten verachting uit te gieten op al de hoogmoed van de mensen. Daarom verdelgt Hij al hun verwachtingen in haar beginsel, verplettert hun vleierende vooruitzichten en maakt hen, althans het grootste gedeelte, in deze wereld zelfs arm, behoeftig en veracht.

Het mag vreemd schijnen, maar evenwel heb ik bij bevinding geleerd, dat het waarheid is, die de waarheid belijden en ten volle zijn overtuigd en gewaar geworden, dat zo'n belijdenis hen haat en verachting berokkent, evenwel, bij tijden, in zich gevoelen de werkingen van een verborgen eergierigheid, om zelfs geacht te zijn door hen, van wie zij, in hun oprecht gemoed, weten, dat -zij vijanden Gods en van de waarheid zijn. Maar de Heere zal nooit Zijn dierbaar volk geacht en bewonderd doen zijn bij een wereld, dood in zonden, of dood in de belijdenis. 'Gij zult van allen gehaat worden om Mijns Naams wil.' En hoe bestaanbaar en oprecht hij mag handelen; hoe bekwaam hij ook mag zijn in alle dingen, overeenkomstig de bevelen des Evangelies te wandelen, nochtans iedereen, die strijdt voor de kracht van de levende godzaligheid, en in het openbaar toont, dat hij de zin van Christus heeft, zal verachting, haat en lastering ondervinden, niet alleen van een goddeloze wereld, maar ook door dezen, die hoog staan in een belijdenis van de godsdienst, terwijl zij inwendig van kracht verloochenen.

Het uitdrukkelijke getuigenis van God Zelf, dat 'allen, die godzilig willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden', 2 Tim. 3:12. Daarom kan niemand van de ware volgelingen van Christus vervolgingen ontgaan. En zelfs met betrekking tot, wat men 'goede vooruitzichten van leven' noemt, - wat aangaat de kinderen Gods, worden zij bijna altijd verijdelde en verbroken. Welke ontwerpen of aanslagen 's Heeren volk ook mag verzinnen, om gelukkig en voorspoedig te zijn in de wereld, slechts zelden laat Hij hen in hun plannen voorspoedig zijn. Hij weet het maar al te goed, tot welke gevolgen het leiden zal: - dat deze klimop rond de stam zou kruipen, en de boom als het ware zou doen verstikken en smoren. Hoe meer die wereldse goederen aanwassen, des te meer wordt vaak het hart erop gezet, en hoe meer de genegenheden uitgaan en gevestigd zijn op de afgoden, des te meer is het hart afgetrokken van de Heere. Hij heeft voor hen een betere stad bereid, dat is, een hemelse, en daarom wil hij niet, dat zij er één beneden de wolken bouwen en stichten.

Ik heb menigmaal gezegd, dat dezelfde bijl, welke mij in het geestelijke de eerste houw toebracht, ook al mijn aardse vooruitzichten in het natuurlijke afsneed; en alhoewel de Heere, geheel boven mijn verwachting in Zijn voorzienigheid voor mij gezorgd heeft, zo geschiedde het nochtans in een geheel andere weg, dan ik mij, in mijn vorige uitzichten en natuurlijke verwachtingen, voorstelde.

2. Maar ook is er een zoeken naar grote dingen in de godsdienst; en Gods volk geraakt dikwijls, vooral in de eerste tijden, aan het dwalen, door in het godsdienstige naar grote dingen te zoeken. Ik gebruik de uitdrukking godsdienstigerwijs in tegenoverstelling van geestelijkerwijs; want daar is zoveel godsdienst, waarin niets geestelijks is. Daar zijn, bijvoorbeeld, gaven, welke in genen dele het aanwezen van genade in hun bezitters bewijzen; en voor zover deze gaven dikwijls de bewondering uitlokken, zijn zij zeer gemakkelijk voor een vleeselijk gemoed. Velen van Gods volk zoeken voor zichzelf grote dingen langs deze weg, en zij worden teleurgesteld en verdrietig wanneer zij hun onthouden worden.

Zo zijn sommigen van de Christenen zeer begerig naar de gave des gebeds, anderen staan naar een goed geheugen, weer anderen naar een bekwaamheid in het spreken of schrijven. Het smart en kwelt hen, dat anderen voortreffelijker uitblinken in deze dingen, dan zij. Zo zijn Evangeliedienaars dikwijls begerig naar een grotere gave in het prediken, een klaardere uitspraak, een rijkere voordracht en verscheidenheid van woorden, een treffender spreektrant, dan zij bezitten. En dit veelmaal (gelijk de opmerkelijke zien kan), beide in de dienaar en het volk, niet ter heerlijkheid Gods, maar ter verheerlijking van het schepsel; niet, opdat de grote Beginner en Voleinder des geloofs Zou geprezen, maar opdat de hoogmoed, vervloekte hoogmoed zou begunstigd worden - opdat zij door de mensen bewonderd en geëerd worden. Deze gaven zijn ter stichting van de gemeente, vergelijkenderwijs gesproken, maar aan weinigen gegund; en wanneer God ze Zijn kinderen meedeelt, neemt Hij gewoonlijk goede zorg, dat zij daarin niet zullen roemen. Indien een leraar de gave van de prediking heeft, dan gebeurt het wel eens, dat God zijn mond sluit, hem in het dorre en donkere laat wandelen, brengende voor zijn ogen zo'n dichte sluier, en zo de geur en de kracht van de waarheid voor zijn ziel verbergt, dat hij gevoelig te belijden heeft: 'ik tast naar de wand, zoals de blinden, en zoals die geen ogen hebben, zo tast ik.'

Is hij een gewoon Christen, en heeft hij de gave des gebeds, waardoor hij verhoogd wordt, dan zal de Heere hem soms zo gesloten houden voor het volk, en zijn gave zo voor een tijd doen verdwijnen, dat hij een overvloedige overtuiging bekomt, dat zelfs, al bezit hij die gave, de oefening ervan niet van zijn bevel afhangt; maar dat ook de gedachten, gewaarwordingen en woorden hem van tijd tot tijd moeten meegedeeld worden door de Vader van de lichten. Of indien de Heere al zijn mond niet sluit, zo zal hij evenwel zulke krachtige verzoeken, zulke moedbenemende gewaarwordingen hebben, hij zal zo aangerand worden met de vurige pijlen des satans, en zo lang in twijfelingen en vrezes zinken, hij zal zo weinig verborgen gemeenschap met Hem genieten, dat juist zijn gave een van zijn grootste beproevingen zal zijn, en hij zal misschien dikwijls zichzelf aanzien als de aller-goddellooste huichelaar, die ten enige dage nog ontdekt zal worden, een klinkend metaal en een luidende schel te zijn. Indien hij een leraar is, zal hij, na het eindigen van zijn leerrede, zijn hoofd in de predikstoel te steken hebben, met schaamte en verwarring van het aangezicht, (gelijk ik dikwijls gedaan heb) en vergeving van de Heere te smeken vanwege de snode huichelarij en vermetelheid, die in spijt van hemzelf, zich zo vreselijk mengde met alles, dat hij in de Naam Gods gesproken heeft.

3. Weer anderen van Gods volk zijn begerig naar een grote kennis van evangelische verborgenheden; en het zoeken naar grote dingen in deze weg, is misschien een verzoeking, die het krachtigst gevoeld wordt in onze eerste tijden. Dan trachtten wij

menigmaal naar grote kennis van de waarheid in de letter, in plaats van te dorsten naar de geur, de kracht en de zalving van de waarheid in de ziel. En dus, door vele boeken te lezen, onderscheiden leraars te horen, en in het gezelschap van de kinderen Gods te gaan, hoopten wij dikwijls ingebeelde rijkdommen op, niet wetende, dat de wind des Heeren zou komen en daarin blazen, en deze ingebeelde schatten zoals maken, als 'het kaf van de dorsvloer in de zomer.'

4. Anderen van Gods eergierigen zoeken altijd in een onveranderlijke verzekering des geloofs te staan. Zij lezen in de Heilige schrift van een verheugen 'met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde;' zij zien daar geschreven, dat 'de vruchten van de Geest zijn liefde, vreugde en vrede;' en zij horen het apostolisch bevel: 'Verblijdt u in den Heere te allen tijd, opnieuw zeg ik u: verblijdt u.' Maar niet vernederd en in zichzelf verlaagd zijnde; niet geleerd hebbende de diepte hunner gevallen natuur, en de fonteinen van de grote afgrond niet in hun harten op een geestelijke wijze opengebroken zijnde, ontvangen zij deze plaatsen in hun oordeel, zonder de zalvende kracht ervan te ondervinden, of toegepast te hebben door de Geest aan hun zielen. De zonen van Kahath mochten de ark dragen (Num. 3:31); maar daarom had Uza nog geen vrijheid, die aan te raken. Hetgeen geloof in hen was, was vermetelheid in hem. Zo strekken velen hun vermete hand uit, tot wat zij in de Heilige Schrift zien, zoals Uza de ark zag en aanroerde, zonder een Goddelijk bevel; en omdat vreugde en vrede in Gods Woord worden toegezegd, zo eigenen zij zich die toe, zonder dat zij door de Heilige Geest in hun harten werd uitgestort, als een hemelse hartsterking voor een bezwijkende geest.

5. Anderen van Gods volk, zonder te strijden voor een onophoudelijke vreugde, denken dat het van de gelovigen plicht is, altijd te wandelen in de vrijheid van het Evangelie. De vrijheid van het Evangelie is een aller-gezegendste zaak, maar het is daarmee, zoals met alle andere geestelijke zegeningen: zij moet eerst in de consciëntie gebracht en dan, door de kracht van God de Heilige Geest, daar onderhouden worden. Alle andere vrijheid is losbandigheid. Er wordt zo dikwijls over de vrijheid van het Evangelie gesproken door hen, die nooit de dienstbaarheid van de wet recht kenden; en wanneer men dezelve eens vroeg, vanwaar zij hun vrijmaking afleiden, dan zou hun enige bewijsreden daarin bestaan, dat zij een Schriftplaats aanhaalden, zoals: 'Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft', Gal. 5:1. En, wat nog wonderlijker schijnt, - ik geloof, dat er onder het levendgemaakte Godsgeslacht zijn, die weinig anders dan slavernij in hun ziel gevoelen, en nochtans bij wijze van leer voor de vrijheid van het Evangelie strijden, en die ontstoken zouden worden, indien u tot hen zei, dat zij niet in van genieting deelden.

Deze zijn enige van de grote dingen in het godsdienstige, waarnaar Gods volk, vervoerd door hoogmoed en eergierigheid, dikwijls zoeken. Mogelijk zal Baruch, door eerezucht aangedreven, deelgenoot willen geweest zijn van Jeremia's gaven, hoewel hij misschien Jeremia's beproevingen niet wilde delen. Daarom zegt de Heere tot hem: "'Zoudt ge u grote dingen zoeken? Zoek ze niet'. Alsof Hij wilde zeggen: 'Baruch! die dingen, welke u groot noemt, zijn niet waardig dat u ze zoekt; Ik doorzie de bedrieglijkheid van uw hart en de eerezucht van uw vleselijk gemoed; u zoekt naar grote dingen, maar Ik zeg u: 'zoek ze niet!'" Dit was de raad, die God aan Baruch gaf; en dit was ook de raad, die Hij nu Zijn wedergeboren volk geeft: 'Zoekt u grote dingen? O, zoek ze niet!'

Maar er zullen er zijn, die zeggen: "Indien wij geen grote dingen te zoeken hebben, waar

moeten wij dan naar zoeken? Wordt ons niet bevolen 'te ijveren naar de beste gaven?'" De grote dingen, waarnaar Baruch zocht, waren kleine dingen in de ogen des Heeren; zoals die dingen, welke groot zijn in de ogen Gods, klein zijn in de ogen van de naamchristenen. God en de mensen hebben, betrekkelijk dit onderwerp, zeer verschillende denkbeelden, want 'Gods gedachten zijn niet onze gedachten, noch Zijn wegen onze wegen.' Zegt de Heere niet: 'Zoek geen grote dingen?' - Maar wat dan? - 'Zoek wezenlijke dingen.' Merk eens op het verschil: Grote dingen voegen het vleselijk gemoed, maar wezenlijke dingen zullen alleen het geestelijk gemoed passen. 'O, dat u mij waarlijk zegende!' riep eens iemand wiens innerlijk zielsverlangen was, naar wezenlijkheid; en met dat zijn gebed verenig ik mij met mijn hele hart en ziel. Wanneer het de Heere behaagt, met Zijn Geest te bedauwen, dan zucht mijn ziel naar wezenlijkheden - naar geen grote, maar naar wezenlijke dingen.

Door wezenlijke dingen bedoel ik die geestelijke zegeningen, welke door de mond Gods in de ziel druipen; de kostelijke waarheden van het Koninkrijk Gods, bekend gemaakt door de Heilige Geest, zoals daar zijn: de vriendelijke toelaching van Gods aangezicht, de getuigenissen van Zijn barmhartigheid, het verzoenend bloed, gesprengd op het geweten, Christus' gerechtigheid toegerekend en geopenbaard aan de ziel, bezoeken van Jezus, zachte influisteringen van Zijn liefde, gezegende kennisgevingen van Zijn gunst, gemeenschapsoefening met Hem, een verbroken hart, een tedere consciëntie, een boetvaardige geest, de beoefening van de Goddelijke vrees.

Deze alle zijn wezenlijke dingen. Zij zijn niet datgene, wat dode belijders begeren. Dezulken gevoelen nooit enige behoefte in hun zielen naar de kracht, zalving, geur en dauw van de waarheid. Daar is in hen geen zuchten naar het vriendelijke toeknikken van Gods aangezicht, of de openbaring van Zijn verbondsliefde. De grote menigte dergenen, welke genoemd wordt: 'de godsdienstige wereld, ' veracht deze dingen; zij staan niet in hun boeken; zij worden op hun zondagsscholen niet geleerd; hun leraren verkondigen ze niet. Veel liever jagen zij naar dat dwaallicht, genoemd: 'besliste godsvrucht, ' of zelfrechtvaardigende nieuwe Christelijke 'heiligmaking,' of zendelingsijver, of traktaatverspreiding. Geen geloof hebbende, om de onzienlijke dingen te verwezenlijken, zo behoeven zij iets zichtbaars voor hun rede, iets verstaanbaars voor hun verstand, iets tastbaars, iets bereikbaars voor hun natuurlijke gemoed. Maar een arme behoeftige, een verzochte en beproefde te zijn; buiten hoop, dan die God geeft; zonder geloof, dan hetwelk God meedeelt; zonder liefde, dan die God uitstort; zonder vrede, dan welke Hij spreekt; zonder godsdienst, dan die Hij in de ziel inblaast, - dat alles is zo wel boven hun verstand, als het onbegeerlijk is voor hun ziel. En waarlijk, vóórdat een mens gekomen is tot het einde van aller schepselen godsdienst, en enigszins onderwezen is in de geestelijke kennis van de enige ware God, heeft hij geen verstand van- noch trek naar die wezenlijke dingen, waarin juist de hoofdsom en het wezen van de levende godzaligheid - het merg en het edele van de ware godsvrucht bestaat.

Er is in velen een begeerte, om godsdienstig te zijn, maar zij bedriegen zich zo jammerlijk in hetgeen ware godsvrucht is. Een goed leven te leiden, zich te onthouden van de zonde, de genade aan te kweken (gelijk velen zeggen?!), heilig te zijn, de naaste wel te doen, aan de bekering van anderen mee te werken - ziedaar datgene, waarin, volgens veler denkbeeld, de ware godsvrucht bestaat. Maar een mens kan doen- en dit alles zijn in het vlees, 'hetwelk tot geen ding nut is', Joh. 6:63), en daarom tekortschiet bij het eeuwige leven. Zijn er daarom dezulken in ons midden, dan verzeker ik hun plechtig, dat deze dingen van geen vrede (ik bedoel, 'de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat') tot hun

zielen zullen spreken in het stervensuur. Honderden hebben deze dingen bezeten, hoewel zij in hun zonden gestorven zijn. Zij werden misschien in hun dagen voor anderen aangewezen, stierven in een valse vrede, en in de rouwpredikatie werd hun een ruime ingang in de hemel toegezegd, maar ach! kon men de vaart hunner rampzalige zielen nagaan, men zou haar zien neerdalen in de hel. Indien God uw consciëntie met Zijn vinger heeft aangeroerd, zult u deze dingen als bedrog en ijdelheid (met betrekking tot uw behoudenis) aanzien; en dan is uw ziel in deze verborgen ogenblikken hijgende, voor het allesdoorzoekende oog des Heeren, naar het gevoel van de gunst, de kracht en de zalving van de hemelse dingen, en te hebben de gezegende bezoeken van Gods liefde en de openbaringen van Zijn genade en barmhartigheid.

II. Waarom het zoeken naar grote dingen door Baruch moest nagelaten worden.

Maar de Heere is zo genadig, van Zich te verwaardigen aan Baruch de reden te geven, waarom hij niet naar grote dingen te zoeken had. 'Want zie, ' zegt Hij 'Ik breng een kwaad over alle vlees; maar Ik zal u uw leven tot een buit geven; in alle plaatsen, waar u zult heentrekken.'

1. Het kwaad, door God in de tekst bedreigd, dat over alle vlees komen zou, is geen zedelijk kwaad. Sommige goddeloze mensen hebben de ontzaglijke leer verkondigd, dat God de auteur is van de zonde. Verre zij deze gruwelijke godslastering van mijn gemoed geweerd! God is de werkmeester van de zonde niet - hoe! zou dat Heilige, Reine en Vlekkeloze Wezen datgene, hetwelk kwaad is, formeren?! Verre, verre zij die ijselijke gedachte van mijn ziel! Inderdaad, daar is een plaats in de Heilige Schrift, waarin God Zelf zegt, 'het kwaad te scheppen', Jes. 45:7) en nog een andere, waarin wij lezen: 'Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de HEERE niet doet? (Amos 3:6. Maar in geen van deze plaatsen wordt het zedelijk, dat is, de zonde, te kennen gegeven, maar rampen, benauwdheden enzovoorts, zoals dit uit de samenhang blijkt, en het woord in het oorspronkelijke soms betekent, als in Gen. 19:19: 'opdat mij niet misschien het kwaad, dat is, de rampen en ellenden aankleven, en ik sterf.' Ik maak den vrede en schep het kwaad.' Het één staat tegenover het andere; maar zedelijk kwaad is niet in tegenstand met 'vrede.' Benauwdheid, verlegenheid, krijg staan tegenover vrede; maar zedelijk kwaad staat tegenover 'goed' Zo ook is het kwaad in de stad (Amos 3:6), dat de HEERE doet, niet de zonde, maar God stelt een vraag voor, of de ellenden, zoals het zwaard, de pest of hongersnood kunnen plaats grijpen, zonder dat Hij het doet?

Het kwaad, waarvan in de tekst gesproken wordt, is van diezelfde soort, en doet ons denken aan *moeilijkheden, ellenden en rampen*. Letterlijk bracht de Heere dit kwaad over alle vlees, toen Hij de heirlegers van Nebukadnézar tegen Jeruzalem bracht, de heilige stad in de handen van de Chaldeeën overgaf, en het toeliet, dat de tempel door onheilige handen verwoest en vernield, en het volk gevangelijk weggevoerd werd. Dit kwaad brengen over alle vlees, (dat is, in die bepaalde zin, over alle inwoners van Juda en Jeruzalem) was inderdaad zeer stotend voor de vleselijke eergierigheid van Baruch. Zeventig jaren ballingschap en verwoesting zouden al zijn gevonden verwachtingen van wereldse bevorderingen volmaakt bederven.

Maar als wij Baruch beschouwen als een geestelijk man, dan mogen wij de mening van de woorden verder uitstrekken, en nemen ze in een geestelijke beduiding, als betrekking hebbende op Gods werk aan eens menschen hart. In deze zin, kan de Heere gezegd worden kwaad te brengen over alle vlees, voor zover het Zijn gunstgenoten betreft; niet, hoe dan

ook, door de zonde in hun gemoed in te voeren, of door zedelijk kwaad in hun hart te storten, maar door over hen die moeilijkheden te brengen, welke voor de ogen des vleses kwaad schijnen, hoewel zij menigmaal het grootste goed voortbrengen. Bijvoorbeeld, een kind van God mag in het verborgene grote dingen op het oog hebben, zoals: achting, verbetering van zijn levenstoestand, een opgaande weg van] meerder en groter worden in de maatschappij. Maar de Heere zal doorgaans deze plannen teleurstellen, deze ontwerpen verijdelen, deze veelbelovende planten doen verwelken en deze vooruitzichten verdonkeren. Maar in zo te doen, brengt Hij geen zedelijk kwaad over Zijn verdrukt kind. Hij mag het ten onderbrengen door armoede, zoals Hij met Job deed; het met krankheid treffen, zoals Hij Lazarus en Hizkia bezocht; zijn vrouw en kinderen wegnemen, zoals in de zaak van Ezechiël en Jakob; of Hij mag benauwdheid en verlegenheid in zijn gemoed brengen, door een pijl van zijn onfeilbare boog in de consciëntie te schieten. Hij heeft daarmee een zeker voornemen op het oog, anders bracht Hij het in geen benauwdheid; Hij wil het daardoor afbrengen van 'het zoeken naar grote dingen.' Want wat is de geheime wortel van zijn eerezucht? Is het niet de hoogmoed des harten? Wanneer de Heere dan deze eergierigheid wil vernederen, brengt Hij van wortel een houw toe. Werd er naar grote dingen in het natuurlijke gezocht, dan valt ook daar de slag; is het zoeken naar grote dingen in het godsdienstige, dan wordt de slag gewoonlijk in die richting gegeven. Wanneer de Heere dan snijdende overtuigingen in de consciëntie brengt; wanneer Hij al die ingebeeelde verwachtingen wegneemt, en de vermolmde rietstaven verbreekt, - o, die grote dingen (door onkundigen zo zeer geacht!) in de godsdienst, zo gretig tevoren gezocht en misschien ook verkregen, vallen in stukken, in deze dagen van beproeving.

Hier zullen er sommigen zijn, en o, ware ik zelf niet daaronder begrepen! - die verstrikt zijn geweest in de strikken, waarvan Mr. Hart spreekt, wanneer hij zegt: 'Hij haastte zich, om zichzelf een Christen te maken, door uitwendige waarheden;' en in de dagen van de bezoeking, wanneer de Heere Jeruzalem met lantaarnen doorzocht, ontdekt zijn geworden aan het ellendige bedrog, waaraan wij schuldig stonden, door het zoeken naar grote dingen in plaats van naar wezenlijke dingen - meer het oog hebbende op gaven dan op genade, en het uitblinken en de pracht kiezen, boven het bestendige en het wezenlijke. Geestelijkerwijs kan de Heere gezegd worden, 'kwaad over alle vlees te brengen,' wanneer Hij moeiten en rampen over het vlees en over alles, wat het vlees liefheeft, brengt. De slag treft de vruchten des vleses, werpt de vleselijke godsdienst temeer en ontwortelt alle valse hoop, ijdel vertrouwen en steunen op zichzelf. De uitwerksels van deze slagen zijn, om de ziel, als een arme en behoeftige aan de troon van de genade te brengen; en omdat de Heilige Geest de ogen verlicht om te zien, de ziel verlevendigt om te gevoelen, en krachten geeft om te vragen, zo is er een zoeken naar wezenlijke dingen - het wezen, in tegenoverstelling van schaduw. En zo ontstaat er een zoeken, een hoogschatten, een prijzen van vergeving, barmhartigheid, de getuigenissen Gods aan de ziel, de verheffing van het licht van Zijn aangezicht, de besprenging van het bloed van de verzoening aan het geweten, met al de geestelijke zegeningen, geopenbaard in het Evangelie.

Nu vergenoegen zij zich niet meer, met ze van de leraar te horen, toe te stemmen in het oordeel, of aan te nemen als een getuigenis van anderen. Nu worden zij alleen voor zover genoten, als ze in de diepten van het hart worden getast, gevoeld en behandeld. Ik geloof, dat ik van mijzelf kan zeggen, dat het kwaad in deze weg over mij kwam, voornamelijk in een langdurige krankheid heeft bestaan, (hoewel, indien ik thans het leven bezit, ik het ook voor die bezoeking bezat) - nochtans totdat de benauwdheid kwam, en ik in lichaam

en ziel vernederd werd, was ik nooit zo zoekende naar de bezoeken en openbaringen van des Heeren gunstbewijzen, als ik sedert die tijd geworden ben. Bedrogen door de satan en mijn eigen hart, zocht ik veeleer mijzelf wijs te maken in de letter, dan de kracht van de levende godzaligheid in mijn ziel te gevoelen. Maar sedert die tijd, ben ik, te midden van menigerlei mismoeidigheden, en met velerhande veranderingen en wisselingen er gevoelig toe gebracht (gelijk ik nooit tevoren kende, althans niet met ditzelfde drukkend besef van behoefte) te zoeken naar de bezoeken en openbaringen van des Heeren gunst, de dauw van Zijn Geest, de toepassing van Zijn verzoenend bloed, en de inwendige getuigenis van Zijn liefde en genade. Ook kan ik ter zaligheid op niets anders mijn vertrouwen stellen. Ik spreek daarom niet over een onzeker misschien. Ik ken de grond, want ik heb dezelve betreden; ik heb hem met mijn arbeidzame voetstappen als bedekt, en als ik dat alles dus uitschets, dan spreek ik naar de mate, wat ik er van weet, en betuig hetgeen ik gevoel.

Wanneer de Heere dan kwaad over ons vlees brengt, dan is dat niet, om iets wezenlijks van de godsdienst, dat wij bezitten, weg te nemen. Het is, om onze valse godsdienst weg te vagen. Dit wannen geschiedt om het kaf voor de wind te doen wegstuiven, opdat het zuivere graan zou overblijven. Dit scherpe mes van de hemelse Ontleder is slechts, om de zieke loten en de ongezonde uitwassen af te snijden, en de gezonde delen onbeschadigd te laten. Wanneer de Heere benauwdheden in de ziel brengt, dan is het niet om een enige genade, welk de gezegende Geest haar meedeelde, te vernielen, maar opdat dit woord zou vervuld worden: 'Alle plant, die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden.' Hij stelt 'Zijn vaten van goud en zilver', 1 Tim. 2:20), in de oven, om hun droesem weg te nemen, opdat zij zouden zijn 'geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren.' Want Hij heeft Zijn Sion verkoren in de oven van de verdrukking; en 'Hij zit, louterende en het zilver reinigende, opdat Hij de kinderen van Levi reinigen, en ze doorlouteren zou als goud en als zilver, opdat zij den HEERE spijsoffer zouden toebrengen in gerechtigheid', Mal. 3:3).

2. Maar wij gaan verder tot de overdenking van de belofte van bijzondere behoudenis, welke de Heere Baruch gaf, te midden van deze rampen en ellenden: - 'maar Ik zal u uw leven tot een buit geven, in alle plaatsen, waar u zult heentrekken.' In letterlijke zin, had Baruch daarin de belofte van tijdelijke behoudenis. Te midden van al de ellenden, die Jeruzalem zouden overkomen, zou zijn leven onaangeroerd blijven.

Maar ik geloof, dat de woorden een diepere zin behelzen en een geestelijke en bevindelijke uitleg toelaten.

Daar wordt de uitverkorenen een leven gegeven, wanneer de hooggeloofde Geest hun zielen levend maakt, - een eeuwig leven, hun meegedeeld uit de volheid van de Zoon van God. Dit leven is een personeel, een ondeelbaar leven; en zo schijnt er een zoetheid te liggen in de uitdrukking: 'uw leven. "Ik zal u uw leven tot een buit geven.' Dit leven, hetwelk als een schat is weggelegd in de volheid van Christus, wordt ter bestemder tijd door de Heilige Geest in de ziel geblazen, het wordt in stand gehouden door Zijn almachtige kracht, en zal al helderder en helderder schijnen in de gewesten van eeuwige heerlijkheid.

Dit leven was Baruch gegeven; en het is de vrijmachtige gift van God aan al Zijn uitverkorenen. Het is niet te winnen door de vrije wil, noch te verdienen door de gerechtigheid van het schepsel; het is niet de verandering van de natuur in genade, noch de jeugdige godsvrucht, dewelke door een behoorlijke en naarstige aankweking, door een trapsgewijze en voorzichtige behandeling, in de geest is opgegroeid. Dit Goddelijke en

bovennatuurlijke leven kan niet in het bloed ingegoten worden door godsdienstige ouders, is niet te halen uit de zondagsschool, noch kan aangeleerd worden van leermeesters en onderwijzeressen. De gelukkige deelgenoten van dit Goddelijke leven zijn Zo niet 'geboren uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans,' maar rechtstreeks en onmiddellijk 'uit God', Joh. 1:13. En dat, omdat ze uitverkoren waren in Christus vóór de grondlegging van de wereld, en persoonlijk bevoordeeld zijn in Zijn bloed en Zijn gerechtigheid.

3. Maar wij bemerken uit de uitdrukking, in de tekst gebezigd, dat dit leven, hetwelk een kind van God gegeven is, hem in een bijzondere weg gegeven is. 'Ik zal u uw leven tot een buit geven.' Ondervindt u het niet steeds, mijn vrienden! dat dit leven gegeven wordt langs Gods eigen kanaal van mededeling? Indien uw bevinding is, zoals de mijne, dan bent u, zittend bij de haard, of wandelende in het veld, dikwijls zuchtende en hijgende naar de openbaringen van Gods goedertierenheid en ontferming. Maar ik wil, dat het tot mij komt, in mijn weg, niet in Gods weg. Het moest, als het ware, in mijn ziel gestort worden uit de volheid van Christus, zonder dat het door het kanaal van droefheden, beproevingen en verdrukkingen tot mij komt. Maar zo geeft de Heere Zijn gunstbewijzen niet. Hij zegt: 'Ik zal u uw leven geven' - een vrije onomstotelijke gift, maar op een bijzondere wijze meegedeeld, (ik zou haast gezegd hebben, onder een zekere voorwaarde, maar ik haat dat woord 'voorwaarde') - 'Ik zal het u tot een buit geven.'

Laat ons zien, of wij niet tot de geestelijke mening van deze woorden kunnen doordringen. Het woord 'buit' wijst aan, dat dit leven een voorwerp van aanval is. Wij horen van roofdieren en roofvogels, en de uitdrukking geeft een vleesvretend dier te verstaan. Aldus geven de woorden: 'Ik zal u uw leven tot een buit geven' te kennen, dat er verslindende beesten zijn, die gedurig dat leven zoeken weg te nemen - vraatzuchtige vijanden op de wacht staan, die dit leven, hetwelk God de Heilige Geest in de ziel ontstoken heeft, met een onverzadigbare begeerte zoeken te verwoesten. Hoe nauwkeurig en hoe proefondervindelijk beschrijven deze woorden het inwendige Koninkrijk van God! Het eeuwige leven is door God gegeven en bewaard daar, waar Hij het gegeven heeft, bewaard door Zijn kracht van niet uitgeblust te worden. En evenwel door een gedurig wonder bewaard, zoals een brandende lamp, vlot gezet op de golven van de zee; of, om een beeld te gebruiken, hetwelk mijn ogen ergens gezien hebben - zoals een lichtende toorts over een heide gedragen, te midden van een stevige wind.

Maar het beeld in de tekst verwijst ons tot de verslindende beesten, die gedurig dat verborgen leven, hetwelk een gave Gods is, zoeken te roven. Het is mijn doel niet, om daarmee aan te wijzen, dat ze enige trek of begeerte tot de bezitting van dit leven hebben, maar het is het voorwerp van hun aanval. Daar is, bijvoorbeeld, het ongeloof, dat geeuwende monster, dat steeds zijn kaken geopend heeft, om, ware het mogelijk, al het levend geloof van de ziel te verslinden. Vindt u niet dikwijls, 'dit gedierte des velds', Jes. 56:9) uit zijn holen komen, om het geloof Gods uit uw hart te plunderen? En op een andere tijd, zal zijn metgezel ontrouw, dat andere monster uit de diepte, dat andere vraatzuchtige beest uit de grondeloze put, zijn klauwen uitspreiden, om in onze gewaarwordingen al die getuigenissen van het wezen, het karakter en de tegenwoordigheid van God in de consciëntie aan te grijpen.

Er zullen misschien hier sommigen zijn, die nooit zo werden verzocht, die nooit deze vreselijke influisteringen aan hun gemoed gewaar werden. Maar indien niet op deze wijze, zo bent u mogelijk aangerand met godslasterlijke en weerspannige gedachten tegen

God. Of indien deze roofdieren niet zo geweldig brullende tegen u zijn aangekomen, dan zullen de meer loze en verraderlijke inwoners in de vesting u ter prooi gezocht hebben. Wereldsgezindheid, hoogmoed en hebzucht zullen ongezien aan uw godsdienst grote verwoestingen berokkend hebben. De boze lusten en vuile begeerten van onze gevallen natuur zullen uw ziel vernield, en donkere merktekenen haar klauwen in uw consciëntie achtergelaten hebben. Of indien u van de aanvallen van deze lompere roofdieren gespaard zijt, dan kan vermetelheid u in zijn klauwen gegrepen hebben; of wanneer u mogelijk van diens poten zijt vrijgebleven, bijna (gelijk het gewoonlijk gaat) in de kaken van de wanhoop gevallen, en maar even ontkomen zijt, 'gelijk als een herder twee schenkels of een stukje van een oor uit des leeuwen muil redt', Amos 3:12).

Wij lezen ook van 'de duivel, dat hij omgaat als een briesende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden.' Zo zijn wij dan altijd en overal omringd van wrede roofdieren - de leeuw vanbuiten en de roofdieren vanbinnen, om onze ziel te verslinden.

Alzo is 'ons ons leven tot een buit gegeven;' en de kracht, getrouwheid en wijsheid Gods worden geopenbaard, door dit leven, te midden van de vijanden, ongekwetst te bewaren. Zoals Daniël bewaard werd in de kuil van de leeuwen en de drie jongelingen bewaard werden in de oven van brandend vuur; zo wordt het leven Gods in de ziel behoeft te midden van leeuwen, zoals David zegt: 'Mijn ziel is in het midden van de leeuwen', Ps. 57:4; en te midden van de vlammen: 'Daarom eert den HEERE in de vuren', Jer. 14:15. Zo is dus het leven van een kind van God een gedurige strijd tussen geloof en ongeloof, tussen vijandschap en liefde, tussen de genade Gods en de opstand van het vleselijk gemoed, tussen de zinkingen van de kwijnende geest en de verheffing van het licht van Gods aangezicht.

4. 'In alle plaatsen, waar u zult heentrekken.' Dit was letterlijk waar van Baruch. Hetzij hij bleef met het overblijfsel, dat gelaten werd in land onder Gedália (2 Kon. 25:22), of gevankelijk werd weggevoerd naar Babel, of werd afgebracht naar Egypte, zoals blijkt uit de zaak met hem en Jeremia (Jer. 43:6, 7), zijn leven was veilig en zeker, maar toch op zo'n wijze, dat het in bestendig gevaar was. Zijn leven was hem gegeven, maar niet om er een spel mee te spelen; zijn leven was hem zeker, door de uitdrukkelijke belofte, zoals nog klaarder uitgedrukt wordt in de bijna gelijke woorden, tot Ebed-Melech: 'Ik zal u zekerlijk bevrijden, en u zult door het zwaard niet vallen; maar u zult uw leven tot een buit hebben¹⁵⁴;' maar toch zo gegeven 'als alle uur in gevaar zijnde', 1 Kor. 15:30), en 'dikwijls in de dood.' Veranderingen van stand of plaats doen hier niets af. Deze brachten hem noch de dood noch het leven aan. Kanaän, Assyrië, Egypte mochten verschillende vijanden voor hem zijn, nochtans overal werden er vijanden gevonden.

Zo ook in het geestelijke: in alle plaatsen, waar de levende ziel komt, in welk een staat of rang van de bevinding ze mogen zijn - het leven is haar gegeven tot een buit. Is het kind van God ter neerzinkende in twijfelingen en vrezen, en genoegzaam overstelpt met moedeloosheid, vrezende of niet 'het geloof schipbreuk zal lijden, ' en neerdalen in de golven van een eindeloos wee; zijn leven is hem gegeven tot een buit. Zoekt de wanhoop dat leven te roven, 'de HEERE geeft het niet in zijn tanden over', Ps. 124:6. Of heeft de Heere het licht van Zijn aangezicht over hem verheven? Zelfs dan is zijn leven hem tot een buit gegeven. Valt vermetelheid de dus beweldadigde ziel aan, of stelt de hoogmoed zijn bedrieglijke aanrandingen in het werk - in alle staat van de bevinding, vertegenwoordigen zich vijanden. In twijfeling en vrees, opent de wanhoop haar mond; in de zegen van de vrijmoedigheid voert de vermetelheid of hoogmoed 'strijd tegen de ziel.'

In welk een staat of op wat hoogte een geestelijk mens is - hetzij een zuigeling, een kind, een jongeling, een man in Christus, of een vader of moeder in Israël zijnde - steeds wordt zijn leven hem tot een buit gegeven; en in elke toestand, wordt hem juist zoveel genade gegeven, als hem nodig is, maar juist ook zoveel. Dus, hoe dieper des mensen godsdienst gaat, zoveel te krachtiger vijanden vallen hem aan. Het kind heeft weinig genade, maar ook weinig vijanden; de man in Christus en de sterke in den Heere heeft vijanden, geëvenredigd naar zijn krachten; hoe groter genade, hoe meerder beproevingen; hoe sterker geloof, des te zwaardere lasten; daarom, zijn staat of vordering ze wat het wil, 'in alle plaatsen, waar hij komen zal, ' hetzij in de barre woestijn of in vruchtbare, groene weiden - in het land van grote monsters, of fonteinen van de levende wateren, - ogenblikken van zoete gemeenschap, of van schuld en zelfveroordeeling, - droefheid naar een afwezige Heere, of genietingen van een tegenwoordig zijnde Jezus - in welk een stand van de Christelijke bevinding hij is, het is steeds waarheid: 'het leven is hem tot een buit gegeven.'

Ziedaar, mijn vrienden, het kort begrip van de levende godzaligheid. Ik betuig in mijn oprecht gemoed, dat ik, hetzij hier, hetzij op een andere plaats, waar des Heeren voorzienigheid mij roept te prediken, slechts één voorwerp op het oog heb - niet om vele geloofsgenoten tot mijn belijdenis over te halen, niet om grote vergaderingen tot mij te lokken, niet om op uw natuurlijke gemoedsaandoeningen te werken; maar te strijden voor de kracht van de levende godzaligheid, voor zover ik daar zelf kennis aan heb. Voor zover ik onder de Goddelijke onderwijzingen verkeer, is het mijn begeerte en doel niet, om zielen door vleierij te misleiden, niet, om enige partij te behagen, niet, om iemands hoogmoed of vermetelheid te dienen; maar om in eenvoudigheid en oprechtheid, ter heerlijkheid Gods en met Zijn vrees in mijn hart, te spreken ter stichting van Zijn volk, het werk te doen van een evangelist, en mij aangenaam te maken aan aller consciëntie, in de ogen Gods. En het is zeker, dat de leraar, die opstaat uit andere beweegredenen, en enig ander doeleinde in het oog heeft dan de ere Gods en de stichting van het volk, het geestelijk kenmerk mist, dat God Zelf hem in Zijn wijngaard zond; en daarom heeft hij geen zegen des Heeren op zijn arbeid te verwachten.

Voor zover ik de verborgenheden van de levende godzaligheid geleerd heb, is dit de waarheid, die ik geloof en predik - dat geestelijk leven is de soevereine en vrije gift Gods aan Zijn uitverkorenen - een verbondsgeen, uit genade ter bestemde tijd gegeven; en dat leven wordt onderhouden door de onoverwinnelijke kracht van God de Heilige Geest, als een onherroepelijke gave, om door een eindeloze eeuwigheid te lichten. En hoewel vrij zo, zo onherroepelijk gegeven, en zo ongeschonden bewaard, nochtans 'gegeven tot een buit' - met moeite bewaard, om zo te spreken, in het midden van de vijanden. Dus stemt het overeen met deze woorden: 'Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, ' - niet, alsof dit nauwelijks betrekking had tot de kracht Gods, of tot het gevaarlijke noodlot, of eindelijke afval; maar nauwelijks ten opzichte van de verzoeking, strikken en hindernissen waarmee hij omzet is.

Indien de Heere onze Onderwijzer geweest is, zullen wij iets van deze kennen; wij hebben de vrijmacht van die gift geleerd, door te zien, hoe zovelen voorbijgegaan, en wij, de onwaardigste, daarmee bezocht zijn geworden; van vrijheid, door ons algeheel bederf en hulpeloosheid te kennen; van behoudenis, door ons tot deze dag in het leven te bewaren; en de manier van de bewaring, door de klauwen van zo menig gruwzame vijand te gevoelen 'en hoewel neergeworpen, maar nochtans niet vernietigd.' En zo mogen wij

het ervoor houden, dat, alhoewel het een ruwe en hobbelachtige - een vreemde en verborgen weg is, het nochtans de rechte weg is en één, die leidt tot 'de stad die fundamenten heeft, ' waar 'lieflijkheden zijn in Gods rechterhand, eeuwig.' AMEN.

29. HET GEESTELIJKE NAJAGEN

Tekst: Psalm 63:9

Mijn ziel kleeft U achteraan; Uw rechterhand ondersteunt mij.

Kwam nooit de vraag in uw gemoed op, hoe David de Psalmen opstelde? - Het antwoord zou vanzelf zijn: 'Hij stelde ze op door Goddelijke ingeving.' Maar dat is mijn bedoeling hier niet. Laat ons de vraag enigszins anders voorstellen. Veronderstelt u, dat David zijn Psalmen schreef, zoals een geestelijke zijn leerredenen voorbereidt op een zaterdagavond; dat is, dat hij neerzit met zijn pen in de hand, met het uitdrukkelijk voornemen, om een Psalm op te stellen? Ik meen van niet. Ik geloof, dat David aldus zijn Psalmen opstelde: de Heere leidde hem in een bevinding, hetzij dat het een treurige of een blijde bevinding was; Hij dompelde hem in de één of andere diepte, of verhief hem tot enige hoogte; maar hoedanig ze ook was, de Heilige Geest vervulde zijn ziel met sommige diepe gevoelens en gewaarwordingen; en zodra deze begonnen te gisten (indien ik mij zo eens uit mag drukken) in de ziel van de Psalmist, gaf hij daaraan gehoor door ze uit te spreken, zoals hij zelf zegt: 'Mijn hart werd heet in mijn binnenste, een vuur ontbrandde in mijn overdenking; toen sprak ik met mijn tong' (Ps. 39:4). Zo vatte hij zijn pen op, en zoals Jehovah de Heilige Geest de gedachten in zijn gemoed bracht en de woorden in zijn hart gaf, schreef hij ze daar neer. Hierdoor blijft het ons niet donker, waarom in Davids Psalmen de treurtonen zo vermengd zijn met de jubelende verheffingen van de blijdschap; dat hij dan eens roept naar een afwezige God, en dan eens een tegenwoordig zijnde Heere geniet; nu eens overstroomd wordt door diepe wateren, en op andere tijden op een rots staat, zingende de hoogste lof van zijn God. En zo geschreven zijnde, zijn ze zo'n handboek van de christelijke bevinding geworden. De gevoelens en gewaarwordingen, uit een hemels onderwezen hart vloeiende, en de woorden, gegeven door de Heilige Geest, voegen meer of minder, aan de bevinding van alle Christenen, door alle tijden.

Willen wij daarom weten of dezelfde God, Die David onderwees, ook onze Onderwijzer is, dan hebben wij slechts onze bevinding te vergelijken met die van David, welke in de Psalmen opgetekend staat; en wanneer wij, door deze met gene te vergelijken enige overeenstemming daarin vinden, dan kunnen wij, indien Jehovah de Geest ons hart verlicht, daarin een getuigenis vinden, dat wij onder dezelfde onderrichtingen verkeren, als die hoogbegenadigde man Gods in zijn ziel genoot.

In de woorden van onze tekst zien wij David beschrijven, hoe zijn ziel zich overgegeven had tot een Goddelijk - geestelijk najagen; hij zegt: 'Mijn ziel kleeft U achteraan;' en nochtans ging dat navolgen en aankleven vergezeld met moeilijkheden, en vorderde daarom al de ondersteuning Gods, waarom hij daarbij voegt: 'Uw rechterhand ondersteunt mij.'

Wij bezien in onze tekst twee zaken:

I. Davids aankleven achter God.

II. Gods ondersteuning van David.

I. Davids aankleven achter God.

Eerst zien wij dus het aankleven van Davids ziel achter God; en o, dat u en ik de sporen in onze harten konden aanwijzen van ene, nu meer dan mindere, inwendige navolging met

hem.

Navolgen of achteraan kleven geeft de behoefte te kennen, dat de ziel, die zich daaraan overgeeft, een zeker voorwerp zoekt te achterhalen en te verkrijgen. Geestelijke behoefte dus is de drijfveer van een geestelijk najagen. Was er geen voorwerp te verkrijgen, daar zou het navolgen tevergeefs zijn. Daarom is geestelijke behoefte de sleutel, die de tekst ontsluit, en de wortel van de bevinding die zijn inhoud is. Maar wanneer ontstaat die geestelijke behoefte? - Zij vloeit voort uit het levendmakend werk van de Geest in de ziel. Aleer wij Goddelijk verlicht zijn, om te zien- en geestelijkerwijs levend gemaakt zijn om te gevoelen onze verloren, geruïneerde staat, zijn wij voldaan met de dingen van het zinnen- en zienlijke; onze harten zijn in de wereld, onze genegenheden bepalen zich tot de arme, vergankelijke ijdelheden, die zo schielijk en ras daar heengaan, en daar is geen geestelijk verlangen of hemelse honger in de ziel. Maar wanneer de Heere licht en leven in de consciëntie zendt, om ons onze ware gedaante en rechte kleur te doen beschouwen; en, zoals de Psalmist zegt, ons 'licht doet zien in Gods licht,' dan beginnen en openbaren zich onmiddellijk geestelijke behoeften. De ogen van het verstand zijn geestelijk opgeklaard, om God te zien, en het hart is Goddelijk levend gemaakt, om te gevoelen, dat Hij alleen de behoeften, waaronder de ziel zwoegt en arbeidt, kan verhelpen en wegnemen; en zo zijn er voor de ogen van het gemoed niet alleen gezet zekere voorwerpen van angstvallig najagen, maar ook de Persoon, Die alleen ons geven kan, datgene] waarnaar de ziel hongert, om te genieten. 'Mijn ziel kleeft U achteraan.'

Maar wat verkrijgt de ziel, die God achteraan kleeft.

1. Het eerste, wat het volgen van God verwerven doet, is gerechtigheid. De eerste onderwijzing van de Geest in de consciëntie is, om ons te overtuigen, dat wij onrechtvaardigen zijn, dat wij zondaars zijn voor het aangezicht van een heilige God, en ons gevoelig te maken, dat, tenzij wij een gerechtigheid deelachtig worden, waarin wij een reine en heilige God aangenaam zijn, wij Christus nooit in Zijn heerlijkheid zullen, noch kunnen aanschouwen. Wanneer de mens begint te ontdekken zijn behoefte aan rechtvaardigheid, wanneer zijn zonden en ongerechtigheden hem ontdekt zijn geworden, en als een zware last op de consciëntie drukken; wanneer hij tot de kennis komt, dat hij te doen heeft met een God, Die Zich niet laat bespotten, en Wiens gerechtigheid 'de schuldige niet onschuldig zal houden,' dan gevoelt hij, dat hij een gerechtigheid nodig heeft, die hij tot heden gemist heeft, of dat hij voor eeuwig in zijn zonden zal moeten verloren gaan. En velen zoeken deze gerechtigheid te verwerven, door 'de werken van de wet,' zoals Paulus van de Joden zei: 'Want alzo zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij van de rechtvaardigheid Gods niet onderworpen.' En daar de Heere een zeker voornemen in het oog heeft, laat Hij hen in dit hun ijdele najagen voortgaan. En wat bewijst de uitkomst? Wat nut en voordeel brengt hun dit ijdele najagen aan? - Elke stap, die zij menen voorwaarts gedaan te hebben, ondervinden ze achterwaarts gegleden te zijn; zodat zij, in plaats van deze gerechtigheid te verwerven, alleen dieper ontdekt zijn geworden, 'dat in hen, dat is in hun vlees, geen goed woont,' en dat al hun gerechtigheden als een wegwerpelijke kleed zijn.

Wanneer een mens, in de gevoelens van zijn ziel, bij bevinding ertoe gebracht is, om te kermen en te zuchten onder het gewicht en de last van de zonden, die op zijn consciëntie drukt, zal Jehovah de Heilige Geest, vroeger of later, zijn ogen verlichten, om te zien, en zijn ziel tot de gevoelige bevatting te brengen van Christus' heerlijke gerechtigheid. De reden, waarom zovelen struikelen in de toegerekende gerechtigheid van Christus, is,

omdat ze nooit hun zonden in het licht van Gods heilige wet zagen; zich nooit veroordeeld voor Hem gevoelden, noch de diepe verdorvenheden van hun hart tot de grond toe bekenden, om zich daarover in stof en as te verfoeien. De mensen bespotten en verachten de toegerekende gerechtigheid, omdat ze zo onzinnig verliefd zijn op die van zichzelf.

Maar wanneer een mens gebracht is te staan op de uiterste rand van het eeuwige verderf met slechts één schrede tussen hem en de dood; wanneer hij ziet en voelt, dat hij niets is en in zichzelf niets heeft dan zonde en schuld, dan begint de Heere voor zijn ogen te stellen - en geeft zijn hart een gevoelige bevassing van Christus' heerlijke gerechtigheid; en wanneer Hij hem vertoont de waardigheid van Christus' Persoon, en dat Zijn gerechtigheid de gerechtigheid van de Godmens is, dan strekt hij angstvallig de handen des geloofs uit, en 'grijpt naar het eeuwige leven.' Zo kleeft de ziel God achteraan, opdat ze deze gerechtigheid mag verwerven, en aannemelijk en volmaakt staan in den Geliefde.

2. Verder, in het 'achteraan kleven van de Heere, 'jaagt de ziel met kracht naar vergeving. Niemand van Gods volk kan gelukkig leven en sterven buiten de geopenbaarde vergiffenis van de zonden, en ze kunnen niet voldaan zijn zonder die van Gods lippen te ontvangen. Het is hun niet genoeg daarvan enige losse, denkbeeldige begrippen te hebben; ze is niet als een leer aan te nemen of als de bevinding van anderen aan te leren; maar elk kind van God moet, vroeger of later, de vergeving van de zonden in zijn consciëntie geopenbaard gevoelen. En wanneer hij zich schuldig en veroordeeld voelt, dan jaagt hij naar vergeving, de geopenbaarde vergeving van zijn zonden, door de toepassing van het bloed van de besprenging aan zijn consciëntie. Maar hij, die niet weet, wat het is God achteraan te kleven, noch de menigvuldige moeilijkheden kent, die hij heeft door te gaan, vóórdat hij dat kan verwerven, heeft nog nooit vergeving ontvangen, noch die ontdekt gehad aan zijn ziel.

3. Genade is een ander ding, om welke te ervaren, de ziel God achteraan kleeft. Genade past alleen aan hen, die geheelschuldig en vuil zijn. Genade staat volmaakt tegenover werken in al van gedaanten en gedragingen. Niemand heeft dus een wezenlijke behoefte, om te proeven de zoetheid en te genieten de dierbaarheid van de toegepaste genade, die niet 'een einde gezien heeft aan alle volmaaktheid in het schepsel,' en dat 'Gods wet zeer wijd is,' en in zijn consciëntie weet en voelt, dat zijn goede werken hem even zo wel verdoemeniswaardig voor God maken, als zijn ongerechtigheden. Wanneer genade zo aan de ziel ontdekt wordt; wanneer ze ziet, dat die genade alleen vloeit door des Zaligmakers bloed; dat de genade veel overvloediger is, dan de grootte van de zonden; dat genade alle afwijkingen geneest, alle overtredingen bedekt, de duisternis doet verdwijnen, de ongerechtigheden vergeeft, en een gepast hulp- en redmiddel is van alle krankheden, waar wij onder kermen en zuchten; wanneer genade in van zoetheid en zegen, zo geestelijkerwijs ontdekt is, is er een jagen naar om aan te grijpen en te genieten de gelukkige en vredevolle uitwerkselen van haar in zielsbevinding.

Maar laat ons eens de uitdrukking beschouwen. 'Mijn ziel kleeft U achteraan.' Niet alleen jaagt de levende ziel naar de zegeningen, welke God geeft, maar het grote en vurige voorwerp van najagen is de Gever - GOD Zelf. De Heere heeft Zichzelf enigermate aan de ziel geopenbaard; Hij heeft haar bekend gemaakt met de waardigheid van Zijn Persoon, met de schoonheid en de beminnelijkheid van Zijn aangezicht; en zo heeft Hij in het geheim haar genegenheden tot Zich getrokken, en de ziel begeert Hem te kennen en

ook Hem alleen. In het achteraan kleven van- en jagen naar de Heere, heeft de ziel ten oogmerk, om Hem te bezitten, - zoals de apostel zegt: 'Hem te gewinnen, ' dat is, Hem aan te grijpen met de armen des geloofs, en Hem te omhelzen met geestelijke toegenegenheden, om zo wederzijds door Hem bemind en omhelsd te worden.

Maar daar is iets in de uitdrukking 'aankleven,' hetwelk onze opmerking een ogenblik waardig is. Er wordt niet slechts gezegd, 'mijn ziel volgt U achteraan, ' maar kleeft U achteraan, hetwelk de inspanning, de hevigheid van een najagen te kennen geeft. Het is niet slechts een enkel navolgen, maar een najagen met gretigheid en vurigheid. En de uitdrukking toont ook evenzeer aan, dat het gezochte voorwerp moeilijk te verwerven is. Geen traag najagen zal het begeerde voorwerp verkrijgen; geen bloot wensen zal de begeerde zegening doen beërven, maar het aankleven van de ziel gaat met hevigheid en ernst gepaard. Ook geeft die uitdrukking ons te verstaan, dat het voorwerp zich (om zo te spreken) terugtrekt, als wij ernaar jagen, zodat het niet alleen zeer moeilijk is om het in te halen, maar dat de Heere (het Voorwerp van het najagen van de ziel) Zich terug schijnt te trekken, naarmate wij tot Hem naderen, zodat het alle inspanning vordert, om zo mogelijk in te halen en te verwerven in Hem alles, naar welks genieting zij verlangende is.

Maar hoe kleeft de ziel de HEERE achteraan? - voornamelijk in verlangen, zuchtingen, ernstige aanroepingen, en in een geweldig hijgen naar Hem. De Psalmist heeft dit in korte, maar tevens nadrukkelijke en schone bewoordingen uitgesproken, als hij zegt: 'Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, alsoo schreeuwt mijn ziel tot U, o God!' (Ps. 42:2). Hij stelt daar een gejaagd hert voor, dat naar een verfrissende dronk uit de waterstromen dorst, schreeuwende of hijgende, zoals David eens verlangde naar de bronwel van Bethlehem, toen hij die scherpe begeerte uitsprak: 'Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is!'

Zo is het door het hijgen en verlangen van de ziel naar God, in hevige begeerten en vurige verlangens van de ziel, om Zijn tegenwoordigheid te genieten, dat dit aankleven achter de Heere voornamelijk kenbaar wordt. En Gods volk kent dit bij bevinding. Hoe menigmaal strekken ze zich op hun legerstede uit, en hijgen naar de Heere, alsof hun lichaam de laatste adem uitblies! Hoe dikwijls is daar, als ze te midden van aardse bezigheden zijn, een uitroepen des harten naar de Heere, pleitende met Hem en Hem zeggende, dat ze zich zonder Zijn kennelijke tegenwoordigheid niet voldaan rekenen! Hoe menigmaal misschien, wanneer ge u enige tijd koud en dodig gevoelde, dat onverwacht de Geest van de genade en van de gebeden in uw harten kwam, Die Zich uitte en lucht gaf in het roepen tot de Heere! En zo is uw ziel voortgegaan met de hevigste begeerten, om de genieting en zoete ontdekkingen van Zijn Persoon en de getuigenissen van Zijn verbondsliefde.

'Mijn ziel kleeft U achteraan.' De HEERE (hetzij met de diepste eerbied gezegd,) laat Zich zo ineens niet inhalen. Hoe meer de ziel Hem achteraan kleeft, des te meer schijnt Hij Zich te onttrekken, om zo een ernstig najagen uit te lokken. Hij laat Zich ten laatste vinden; - het is Zijn eigen gezegend werk, ernstige begeerten en verlangens naar Hem in de consciëntie te ontsteken, en daarom versterkt Hij de ziel en maakt de voeten als van de hinden, om te lopen en het aankleven achter Hem uit te houden. Doch om de vurige begeerten heviger te maken, en een nog meerder verlangen in de ziel te ontsteken, laat de Heere Zich gewoonlijk niet inhalen dan na een lang en moeilijk najagen. Dit wordt ons zo lieflijk voorgesteld in het Hooglied van Sálomo. Daar vinden wij, dat de Heere tot Zijn bruid komt; maar ze is onwillig om Hem open te doen, totdat 'Hij Zijn hand van het gat van de deur trok.' Zij wilde op Zijn eerste kloppen niet opstaan, en daarom is Hij als

verplicht haar hart aan te roeren. Maar 'als ze opstond om haar Liefste open te doen, was Hij geweken;' en zodra Hij Zich onttrokken heeft, gaat zij Hem achterna, maar ze kan Hem niet vinden; Hij verbergt Zich voor haar aangezicht, doet haar de muren van de stad langstrekken, totdat ze eindelijk achterhaalt en vindt Hem, Dien haar ziel beminde (Hooglied 5:2-8). Hierin wordt ons zo beminlijk voorgesteld, hoe de Heere de verlangende ziel tot Zich trekt. Verkregen wij onmiddellijk het voorwerp van ons najagen, wij zouden in van verwerving zoveel genieting niet hebben. Konden wij met één wens de Heere in de ziel brengen, het zou de begeerte van een luiaard zijn, die 'begeert en niets heeft.' Maar wanneer de Heere alleen verworven kan worden door een moeilijk najagen, dan verenigen zich al de vermogens van de ziel in het hijgen naar Zijn geopenbaarde tegenwoordigheid; dit was de bevinding van de Psalmist, wanneer hij riep: 'Mijn ziel kleeft U achteraan.'

II. Gods ondersteuning van David.

Maar merk ten tweede op, dat er zekere hindernissen en beletselen tegen dit aankleven achter de Heere in de weg staan, en daarom voegt David erbij: 'Uw rechterhand ondersteunt mij.'

Deze woorden geven onze behoefte aan Goddelijke sterkte te kennen, opdat de ziel niet slechts zal aanvangen, maar ook voortgaan de Heere achteraan te kleven. Spoedig verflauwen wij en worden moe, nadat het hart een weinig naar de Heere getrokken is geweest, en, zoals Abraham, 'wanneer de Heere wegging, als Hij geëindigd had met hem te spreken, keren wij tot onze plaats.' Deze sterkte wordt van tijd tot tijd op een verborgen wijze meegedeeld. Het gebeurt zeer wel, dat, nadat de ziel uitgaande was in ernstige begeerten en met een geweldig verlangen naar Gods geopenbaarde tegenwoordigheid, er een dodigheid en lauwheid zich over het gemoed verspreidt, evenals was er geen God te vinden, noch een hart om naar Hem te zoeken. En opdat wij dan niet geheel zouden bezwijken op de weg, is er een gedurige verlevendiging van Gods werk naar bekwaamheid tot het aankleven achter Hem. En dit wordt te kennen gegeven in de uitdrukking: 'Uw rechterhand ondersteunt mij.' Gelijk de Heere Elia versterkte, om, 'voor het aangezicht van Achab heen te lopen totdat men komt te Jizreël' (1 Kon. 18:46), een reis, die hij niet volbracht zou hebben, indien de Heere hem niet met kracht had aangegord, zo kunnen wij alleen dan 'met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons is voorgesteld, ' en de Heere achteraan kleven, als Hij zegenrijk en in 't verborgen sterkte aan onze zielen meedeelt.

1. Maar het ongeloof zal soms deze geweldige en angstvallige najager bedwelmen. Het ongeloof, in zijn kracht gevoeld wordende, schijnt des mensen ledematen volkomen te ontzenuwen, en alle geestelijke vermogens aan te doen. Wanneer hij wil lopen, veroorzaakt het ongeloof hem een verlamming, zodat hij niet voortbrengen kan de merktekenen van de prijs van de hoge roeping Gods in Christus Jezus. Maar wanneer de Heere hem 'ondersteunt met Zijn rechterhand, ' verzwakt Hij in het verborgen het ongeloof, door het geloof te ontsteken en mee te delen. Zodat, als zijn ziel bevindt, dat de kracht van het ongeloof gevoelig verzwakt, en de kracht des geloofs gevoelig aanwast, is hij bekwaam, om haastig verder te gaan en de Heere achteraan te kleven.

2. Soms zwoegt de ziel onder twijfelingen en vrezen en zware moedeloosheid, die als een

last haar neerdrukken en haar verhinderen van achter de HEERE aan te kleven. Twijfelingen of het hart wel oprecht is voor God; dodende vreze of Hij ons wel zal aannemen, wanneer wij tot Hem naderen; pijnlijke bekommelingen en mistrouwen of onze godsdienst wel het werk Gods in onze ziel zij - deze dingen liggen als lasten en pakken op de ziel van de mens, en verhinderen en binden hem in het lopen van de loopbaan, die hem voorgesteld is. Daarom zegt de apostel: 'Laat ons afleggen allen last' (Hebr. 12:1). Deze lasten drukken zo zwaar op de schouders, dat ze de ziel beletten 'van den HEERE achteraan te kleven;' ja, zelfs zonk ze onder deze lasten en pakken neer, zo de Heere haar niet met Zijn rechterhand ondersteunde; maar hij deelt, in het verborgene, sterkte mee, zodat deze lasten haar niet geheel terneerslaan, en bekwaamt haar, om, in spijt van al deze lasten, geduldig en volstandig verder te gaan.

3. Maar soms zullen ook vleselijkheid, wereldse gezindheid en aardse genegenheden de ziel in het aankleven achter God hinderlijk zijn. De hemelse dingen verliezen hun geur; de geestelijke hartstochten worden niet gevoelig ondervonden, en het hart wordt koud jegens God en warm omtrent de wereld en het aardse. De Heere schijnt Zich ver te houden; de wereld en de wereldse dingen vervullen de gedachten en verbannen bijna geestelijke gewaarwordingen uit het gemoed. De Heere dan moet Zijn werk in de ziel opnieuw verlevendigen, en haar voeren uit die vleselijkheid, dodigheid, hardheid en zorgeloosheid; Hij moet telkens de begeerten naar Hem opwekken en uitlokken. Maar zodra Hij ons aan onszelf overlaat, storten wij opnieuw in onze vorige vleselijke staat. Slechts zolang Hij ons nabij Hem houdt, zegepralen wij over deze ellendige vleselijkheid; en wanneer Hij Zich van ons aftrekt, buigen onze hoofden zich terneer, en zinken wij weer in onze vorige dodigheid en wereldsgezindheid.

4. Dan weer zijn vermetelheid, ijdele vrijmoedigheid en vleselijke gerustheid als zovele hindernissen, die de ziel beletten de Heere achteraan te kleven. Wanneer dit gevoel van vleselijke gerustheid over het gemoed van een mens komt, is hij niet beangst vanwege zijn eeuwige staat, zijn ziel ziet niet op tot God, en verzekerd zijnde, van de toekomstige wereld te zullen bereiken, oefent de tegenwoordige wereld zo'n grote invloed op hem uit, dat hij als begraven wordt in van zorgvuldigheden en najagen, en zijn hart afgeleid wordt van de Heere achteraan te kleven.

Ziedaar enkele beletselen, die allen tegen de ziel samenspannen, en haar dikwijls zo belemmeren en gevangen nemen, dat ze onbekwaam is, de Heere aan te kleven. Maar God laat Zijn kinderen hier niet aan zichzelf over; Hij laat ze niet geheel inzwelgen door de dingen van het zin- en zienlijke. Hij roert hun gemoed aan, en brengt hen al meer en meer tot een aankleven van Hem.

- (1) Dan eens, bijvoorbeeld, zendt Hij de mens zware verdrukkingen over en daardoor begint hij in te zien en te bedenken, waar hij al niet heen gedwaald is; ze worden hem dikwijls een zegen, door zijn verborgen afwijkingen van God bloot te leggen, en hem te openbaren, hoe hij zich vergenoegde met een naam van te leven, hoe hij zich geruststelde met een gedaante van godzaligheid, terwijl zijn hart Gode niet leefde, noch gretig jaagde naar de kracht en de geur, die hij eenmaal gevoelde. Wanneer dan de verdrukkingen, de dingen van de tijd en het zinlijke hem bitter maken, begint hij uit te zien naar een bestendige vertroosting, en die vindt hij nergens dan in de Heere, want alle andere dingen zijn vol moeite en verdriet. Maar

de Heere heeft Zich vanwege zijn afkerig gedrag onttrokken, zodat de ziel Hem niet kan vinden, en toch, nergens elders vindt ze een wezenlijke, bestendige vergenoeging. En dit wordt haar niet zelden een spoorslag om de HEERE, als de enige Bron van ware vertroosting, achteraan te kleven.

- (2) Maar er komen onverwachts verzoeken in het gemoed, en die vagen alle valse bewijzen weg, verdrijven de ingebeelde hoop, en leggen de verdorvenheden des harten bloot, zodat ze de ziel in het eerst dikwijls in de diepte van des schepsels hulpeloosheid dompelt. Maar juist door deze verzoeken, werkt de Heere op een verborgen wijze, dat wij Hem achteraan kleven; want wanneer wij zo verzocht en geoefend worden in ons gemoed, hebben wij behoefte aan onmiddellijke ondersteuning. Het is dan zoals een lijder, die gekweld wordt met een bijtend ongemak, of zoals iemand met een gebroken lid; dadelijk moet de geneesheer tot hem komen, het kan niet wachten tot morgen, hij moet onmiddellijk ontboden worden, want het ongemak duldt geen uitstel. Alzo, ten opzichte van krachtige verzoeken, wanneer de satan de ziel aanvalt met al de kwaadaardigheid en list van de hel, kan ze niet tot morgen of overmorgen wachten; ze heeft onmiddellijk behoefte aan versterking, de zaak is drukkend, en daarom vereist ze een dadelijk redmiddel. Dus overheersen ons krachtige verzoeken om ons achter God te doen aankleven.
- (3) Dan eens werpt de Heere de mens op het ziekbed, en brengt de dood, de koning van verschrikking, met al zijn ijselijke kleuren voor zijn ziel. En het hart, eerlijk en oprecht voor God gemaakt zijnde en levende in Zijn vreze, begint zijn godsdienst te onderzoeken, zijn bewijzen na te zien, en slaat het oog terug op de weg, waarin de Heere hem van het begin af geleid heeft. Maar zo doende ziet Hij niet alleen op de bedelingen en handelingen van God met hem, maar ook hoe hij de Heere dat vergolden heeft; hij roept zich voor de geest zijn afgoderijen en geestelijke overspel, zijn gedurige afwijkingen, zijn snode ondankbaarheid, met al de boosheden en weerspannigheden, waaraan zijn ziel schuldig staat. Al deze dingen worden in zijn consciëntie aan het licht gebracht en daar opgelegd; en nu moet de Heere Zelf tot zijn ziel van vrede spreken. De dood staart hem in het aangezicht; zijn zonden pakken zich als donkere wolken voor zijn ogen opeen, en zijn geweten getuigt tegen hem. De Heere Zelf moet hem nu ontslaan; hij moet Zijn bloed gesprengd hebben op de consciëntie; Zijn gerechtigheid hem geopenbaard, en Zijn liefde en kennelijke tegenwoordigheid gevoelig ondervinden. En om dit te verwerven, kleeft zijn ziel de Heere achteraan. En met dat deze barmhartigheden zich terughouden, begint hij al meer en meer de plechtige wezenlijkheid van zijn toestand te zien en te gevoelen, en onder de onderwijzing van de Geest verwondert hij zich, hoe hij zo lange tijd dromende en zorgeloos is voortgegaan, zonder meer te hijgen naar de onmiddellijke tegenwoordigheid des Heeren. Alzo, dat zijn ziel door deze pijnlijke oefeningen de Heere achteraan kleeft, alsof hij geen verloochening ontzag.

De mens, die zo de Heere achteraan kleeft, kent zijn behoeften; hij bedriegt zich niet met betrekking van de levende godzaligheid; hij vertrouwt niet op toevluchten, waar duizenden zich in zoeken te verschuilen. Hij heeft een bepaald voorwerp in het oog, en niemand kan hem van dat voorwerp afbrengen. Hij kan zich niet vleien in een geloof, waarvan zijn geweten hem zegt, dat hij het niet deelachtig is; ook is hij niet te misleiden,

met hem te overreden, dat hij geniet wat hij behoeft, wanneer alles daarbinnen treurende en eenzaam is. Daarom, in welke zielsduisternissen een wedergeboren mens ook gedompeld is, hoe hij ook geplaagd mag worden door de werkingen van des satans verzoeking, wat hij ook mag gevoelen van de zondigheid van zijn bedorven natuur, en in welke vleselijkheid van het gemoed hij schijnt gezonken te zijn, als ware het zelfs, dat het hemzelf of anderen toescheen dat hij bijna geen greintje genade in zijn ziel heeft, nochtans in zijn ergste staat, in zijn donkerste tijden, in zijn verwardste en zelfveroordelendste ogenblikken, zal het kind van God, door de Heilige Geest onderwezen, zeer veel verschillen van alle anderen op het gelaat des aardrijks. Niemand en niets dan God kan zijn hijgende ziel wezenlijk verzadigen. Niets dan de toelaching des Heeren en de openbaringen van Zijn tegenwoordigheid kunnen zijn hart vertroosten, en tot alle anderen zegt hij: 'gij zijt nietige vertroosters.' Hij kan zich niet tevreden stellen met een hoop, dan die de Heere zijn ziel meedeelt, noch rusten in enig ander getuigenis, dan die hij bekomt van de lippen Gods.

In welk een staat dus een kind van God mag wezen, hij draagt zekere merktekenen met zich om, welke hem onderscheiden van de dode belijder en naamchristen, hoe hoog of laag die ook is. Het grote onderscheidingsteken van een levende ziel is, dat zij, óf is in de genieting van des Heeren tegenwoordigheid, of naar de openbaring daarvan hijgt; dat ze alleen óf gelukkig is in God, óf rusteloos en onvoldaan buiten Hem. Ik meen hiermee niet te zeggen, dat een levend mens zich altijd ongelukkig voelt, wanneer hij zonder de geopenbaarde tegenwoordigheid Gods is; o nee! want dikwijls schijnt hij geen sprankje gevoel in zijn hele hart te hebben, en er is geen meer uitgaan tot de Heere, of ware er geen God, geen hemel, geen hel, alsof wij geen onsterfelijke ziel hadden, om zalig te worden of verloren te gaan. Daar schijnt zo'n dodelijke bedwelmings, zo'n volkomen beroerte, zo'n verkleumde verstijfdheid over de ziel te kruipen, dat het soms schijnt alsof ze dood voor God was.

Maar de Heere verlevendigt van tijd tot tijd Zijn eigen gezegend werk. Te midden van al deze doodsheid, brengt Hij een verborgen getuigenis in de consciëntie, en zo is er, door de onderrichtingen van de Heilige Geest, te midden van al die wereldsgezindheid waaronder de ziel bedolven ligt, en al de vleselijkheid waarmee ze overstroomd wordt, een inwendig gevoel van zelfveroordeling. In het midden van de wereld, of misschien in gezelschap, barst er een verborgen kermen in de ziel uit, een inwendige vlaag van zelfverfoeiing vanwege van vleselijkheid, en een verborgen begeerte gaat er uit tot de Heere, dat Hij toch mocht neerdalen in het hart, en het zegenen met Zijn tegenwoordigheid.

Echter er zijn bijzondere gelegenheden, wanneer de ziel 'de HEERE achteraan kleeft.' Wij zijn even zo onbekwaam om ze voort te brengen, als wij ze kunnen herroepen. Wij kunnen even zo weinig een heilig hijgen naar God in onze ziel ontsteken, als wij een wereld kunnen formeren. Wij vermogen evenmin een geestelijke begeerte te scheppen, als wij een nieuwe zon zouden kunnen maken en die in het uitspansel plaatsen. Wij mogen het Woord van God in de handen nemen en de bladeren doorlezen; maar wij kunnen daar geen troost uit vinden, het is geheel niets voor ons. Wij mogen op onze knieën vallen en woorden spreken; maar wij kunnen het hart er niet in doen delen. Wij mogen ons naar de prediking van het Woord begeven, en zelfs onder het heengaan tot de Heere zuchten, om onze zielen daar te zegenen; maar wanneer wij in de kerk gekomen

zijn en zitten onder het gehoor, komt wellicht de satan, zoals een roofvogel uit de lucht, en spreidt zijn verderfelijke en verdorrende vlerken over de ziel uit, om haar te vervullen met de rampzaligste gevoelens, die in zijn eigen hels gemoed wonen. En zo weten wij, bij pijnlijke bevinding, dat het boven onze macht is, dit hijgen naar God in ons te ontsteken. Maar evenzo weten wij ook, dat het de Heere soms behaagt, verzuchtingen naar Hem in ons te werken. Ja, en dat kan zijn, wanneer wij onze kamer op- en neergaan, zitten bij onze haard of bezig zijn in onze aardse werkzaamheden, dat onze ziel zal hijgen naar de Heere; daar zal een uitgaan tot Hem zijn en een belijden, dat niets in hemel noch op aarde ons vergenoegen kan, dan Hij alléén. Daar is een verborgen weggaan van onze betrekkingen en vrienden en alle andere voorwerpen, en een gaan alleen tot God; en zo vernieuwt Hij al weer en weer het hijgen van de ziel naar Zijn geopenbaarde tegenwoordigheid.

Nu, mijn vrienden! indien u deze dingen bij bevinding kent - indien u weet wat het is, door de bewerking van de Geest, de Heere achteraan te kleven, en nochtans bij al uw aankleven weinig anders vindt dan hindernissen en moeilijkheden, lasten op uw schouders voelt liggen, en gedurig beletsels op uw weg vindt, dan hebt u dezelfde bevinding als David, u zijt op een pad, dat velen van Gods kinderen vóór u betreden hebben. En de Heilige Geest heeft dit en andere gedeelten van Davids bevinding in het bijzonder aangetekend, ter vertroosting en bemoediging van hen, die dezelfde Geest hebben, en geroepen worden in dezelfde voetstappen te wandelen. Het vertoont dus niet alleen, dat de ziel iets moet geproefd hebben van de goedertierenheid Gods, maar dat, in het achteraan kleven van Hem, zij maar één voorwerp ter navolging, maar één begeerte te verkrijgen heeft.

Wanneer iemand zeer naarstig, van de vroege morgen tot de late avond, in zijn bezigheden werkzaam is, vertoont dat ons dan niet, dat hij een zeker voorwerp op het oog heeft, waarop zijn hart gevestigd is? Waar de mens ook naar jaagt, zijn angstvalligheid wijst ons aan, dat hij een ernstige begeerte heeft, het voorwerp van zijn najagen in te halen. Wanneer dan een mens in oprechtheid zeggen kan: 'Mijn ziel kleeft U achteraan,' dan wijst dat aan, dat hij vurig en ernstig naar God jaagt. Misschien is hier deze of die tegenwoordig, die bijster verward en geplaagd van gemoed is, om te weten of de Heere wezenlijk zijn ziel bezocht heeft; en hij zegt: 'Zijn mijn zonden vergeven? Sta ik aannemelijk in den Geliefde? Ben ik een erfgenaam Gods, en mede-erfgenaam met Christus? Heeft de gezegende Geest een werk in mijn ziel begonnen; heeft Hij mij waarlijk levend gemaakt in een geestelijk leven?'

Er zou geen aankleven achter de Heere zijn, mijn vrienden! zo God niet iets aan uw ziel gedaan had; daar zou geen hijgen naar Zijn liefde, geen begeren naar van verwezenlijking zijn, zo u daar niet iets van gesmaakt had; daar zou geen begeren zijn, om te gevoelen de uitwerksels van het verzoenend bloed ter reiniging van uw geweten van zonde, zo u niet enigermate gezien en gevoeld had de vuilheid en snoodheid van zonden, en door het geloof eens de Fontein geopend had gezien; noch zou er enig verlangend uitroepen en zuchten naar de Heere zijn, dat Hij Zichzelf aan de ziel zal openbaren, zo u niet enige schoonheid had gezien in de Heere Jezus, en in uw hart gevoeld, dat niets dan Zijn tegenwoordigheid u wezenlijk vergenoegen en verzadigen kon.

Indien u daarom in waarheid en bevindelijk weet wat het is, in het verborgen uit te gaan en de Heere achteraan te kleven, in het hijgen van de ziel, dan ze tot uw troost gezegd, dat

u hem gewis zult verkrijgen. De Heere heeft dit hijgen in uw ziel niet ontstoken om u teleur te stellen; Hij heeft u hier geen gevoel van uw ellendigheid en rampzaligheid gegeven, als een voorsmaak van de ellende en van de rampzaligheid hiernamaals; Hij heeft u geen afschuw gegeven van uw eigengerechtigheid, opdat u zou teleurgesteld worden in het ontvangen van Christus' gerechtigheid, maar integendeel, wanneer Hij u doet uitvallen uit uw eigen liefde, dan is het, om de liefde van Hem deelachtig te worden. Hij heeft slechts uw valse hopen en verwachtingen teleurgesteld, opdat Hij u geve een goede hoop door genade.' Juist uw dorsten naar Hem, uw angstvallig begeren, om Hem te verkrijgen, is een onderpand en zekere voorsmaak, dat u Hem zult verwerven en in uw armen omhelzen, als uw hele zaligheid en enige begeerte.

Maar indien een mens daar weken, maanden en jarenlang kan heengaan in een belijdenis, en zich vergenoegen buiten de tegenwoordigheid des Heeren, zonder dringende behoeften of verlangens te hebben, om die behoeften vervuld te krijgen; indien zijn ziel nooit hijgt naar de Heere of verzadigd wordt met de openbaringen van des Heeren gunst, o, ik zou voor geen duizend werelden in zijn plaats willen staan; want hoe hoog ook zijn verzekering mag gaan, zijn godsdienst is het bezit niet waard, daar ze noch leven noch kracht heeft.

De mens, die zo maanden lang kan voortgaan zonder enig vurig verlangen, ernstig hijgen of dringend roepen naar de Heere, bewijst, dat hij dor in een belijdenis is, dat hij voldaan is met de blote uitwendige schil, en de geurige pit niet kent, dat hij zich vergenoegt met dat de mensen wel van hem denken, zonder te zoeken en te hongeren naar de bestendige getuigenissen en inwendige goedkeuringen Gods in de consciëntie. Maar het is niet, wat wij van onszelf denken, maar hoe de Heere over ons denkt: 'want niet die zichzelf prijst, maar die de Heere prijst, die is beproefd;' noch veel minder wat anderen van ons denken, want hun denkbeelden, hetzij goed of kwaad, zullen ons weinig doen. Wij zullen niet geoordeeld worden door menselijke denkbeelden, maar te staan hebben in de vierschaar Gods.

En indien het Hem behaagt enig getuigenis in het geweten te druipen, en ons te verzekeren van ons aandeel in de Zoon van Zijn liefde, dan zullen wij ons weinig bekommeren of te dingen naar de toelaching óf te vrezen het fronsen van de mensen; maar geproefd hebbende de rijkdom van Zijn genade, zullen wij ons daarmee vergenoegen, en niets meer eisen voor de tijd of de eeuwigheid. AMEN.

30. TEKENS EN GEZIEN EN NIET GEZIEN

Tekst: Psalm 74:9a

Wij zien onze tekenen niet.

De Psalm, waaruit wij u een gedeelte tot onze tekst voorlazen, is, zoals wij zien, niet één van David. Niet alleen zien wij dat uit de titel, waar wij lezen: 'Een onderwijzing van Asaf,' maar ook uit zijn sterk sprekende innerlijke bewijzen. Bijvoorbeeld, wij lezen in het 6e en 7e vers: 'Alzo hebben zij nu van graveerselen samen met houwelen en beukhamers in stukken geslagen. Zij hebben Uw heiligdommen in het vuur gezet, ter aarde toe hebben zij de woning Uws Naams ontheiligd.' Zodanig een geschiedenis treffen wij niet aan in de dagen van David, want in zijn tijd was de tempel zelfs niet gebouwd; dat voorrecht was zijn zoon Sálomo beschoren, omdat David 'veel bloed op de aarde vergoten had' (1 Kron. 22:8).

Het wijst ons daarom naar een tijd, dat de graveerselen van deze tempel met houwelen en beukhamers in stukken geslagen waren; toen het heiligdom in het vuur gezet en Gods woning, dat is, Zijn tempel, ter aarde toe ontheiligd was. Daarbij lezen wij in vers 8: 'zij hebben al Gods vergaderplaatsen (synagogen) in het land verbrand.' U weet, dat er ten tijde van David geen synagogen waren, noch enige zulke vergaderingen voor de tijd van de Babylonische gevangenis. Dus hebben wij de sterkste inwendige getuigenissen, dat deze Psalm geschreven werd ten tijde toen Nebukadnézar de tempel Gods te Jeruzalem verwoestte; en het schijnt beschreven te zijn door Asaf, een afstammeling van Asaf de zanger, die overgebleven in Jeruzalem, getuige was van deze vernielingen, die door de handen van Nebukadnézars krijgsknechten bedreven werden.

[Het kan ook een profetische Psalm zijn zoals veel andere Psalmen; vervuld door de Chaldeeën.]

Wat de woorden aangaat, naar welke ik in deze ure tot u wens te spreken; daarin vinden wij de uitstorting van Asafs ziel in deze bittere jammerklacht: 'Wij zien onze tekenen niet.' Deze tekenen nu, die hij niet aanschouwde, waarom hij treurende was, waren zekere uitwendige merktekenen van Gods bijzonder welbehagen, zekere getuigenissen van Zijn tegenwoordigheid, zekere gedenktekenen of bewijzen van Gods bijzondere tegenwoordigheid om hen te zegenen. Nu werden er vijf dingen in Sálomo's tempel door Nebukadnézar vernietigd, welke in de tweede tempel, die na de Babylonische ballingschap gesticht werd, niet gevonden werden. Vijf gedenktekenen, geschenken en bewijzen van Gods bijzondere tegenwoordigheid ontbraken er.

Het eerste was, de ark des verbonds; het tweede, het vuur van de hemel op het koperen altaar; het derde, de schechina, of de wolk, die op het verzoendeksel rustte; het vierde, de Urim en Thummim, die in de borstlap van de hogepriester waren; en het vijfde, de geest van de profetie. Want alhoewel ten tijde van- en kort na de herstelling de profeten Haggai, Zacharia en Maleáchi geleefd hebben; zo had nochtans de geest van de profetieën met Maleáchi opgehouden, en verscheen niet weer tot op Johannes de Doper, de voorloper van de Heere Jezus.

Zo zien wij dus, dat er in deze woorden een grondstelling ligt, waarop een geestelijke en bevindelijke uitleg gebouwd mag worden. Wij hebben geen vrijheid, om zomaar enige

woorden uit de Heilige Schrift op te nemen, en die, volgens onze eigen zin en inbeelding te vergeestelijken. Wanneer er, op grond van de letterlijke mening van die plaats geen grondstelling zeker is voor een geestelijke en bevindelijke uitleg, dan steunen wij veeleer op onze eigen inbeeldingen en dwaalzieke zin, dan dat wij profeteren naar de gelijkheid des geloofs, en het Woord van de waarheid recht snijden.

Nimmer wens ik een bevindelijke betekenis te gronden op een plaats van de Heilige Schrift, tenzij ik daar vooreerst een vaste grond in vind, waarop ik die kan bouwen, en ten tweede enig leven en gevoel daaruit aan mijn eigen hart gewaarword. Wanneer wij ons houden aan datgene, wat de Geest van God in het geschreven Woord heeft opgetekend, en aan hetgeen wat Dezelfde Geest, enigermate, in onze harten werkte, dan bewegen wij ons op een vaste grond, en voeren een getuigenis rond, waarover wij ons niet behoeven te schamen (2 Tim. 12).

De jammerklacht van de kerk was dan, *dat zij haar tekenen niet zag*. En zo heeft de Kerk van de levende God, het wedergeboren Sionsgeslacht, ook nu dikwijls grondige redenen, om dezelfde zwaarmoedige klacht uit te storten. De bewijzen van Gods gunst, de kentekenen van Zijn werk van de genade aan hun zielen, zijn dikwijls zo onzichtbaar, zo in het donkere verborgen, zo in wolken van de duisternis gehuld, dat de wedergeboren kinderen Gods, uit kracht van hun zielsgevoel, ertoe gedwongen worden, de uitdrukking van de weeklacht hier gesproken de hunne te maken, en te zeggen: 'Wij zien onze tekenen niet.'

Wij leiden daarom drie stellingen of waarheden af uit onze tekst; te weten:

- I. Er zijn tekenen, dat zijn ken- en merktekenen van Gods bijzondere gunst aan de ziel.***
- II. Er is een zien van deze tekenen, wanneer het God de Heilige Geest behaagt daar licht over te werpen; en ten***
- III. Is er een staat, waarin die tekenen niet gezien worden, daar zij omwonden zijn in duisterheid, donkerheid en nevels.***

I. Er zijn tekenen, dat zijn ken- en merktekenen van Gods bijzondere gunst aan de ziel.

'Tekenen dan, zijn merktekenen en getuigenissen van Gods gunst, gedenktekenen en Eben-Haëzers van des Heeren bijzondere goedertierenheid jegens ons, die als 'uitverkorenen in Christus voor de grondlegging van de wereld,' als verlost door het bloed des Zoons van God aan het kruis op Golgotha, en als wedergeborenen ter rechter tijd, door de Heilige Geest gebracht zijn tot de kennis van onszelf, en tot de kennis van 'de enige en waarachtige God, en van Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft.' Waar nu, alle tekenen van Gods gunst, en alle getuigenissen van Zijn genadige bedelingen gemist worden, daar moeten wij ronduit verklaren, dat het werk van de genade niet aanwezig is. Maar laten wij wel bedenken, dat een volkomen afwezigheid van tekenen, geheel iets anders is, dan de aanwezige tekenen niet te kunnen zien. De afwezigheid van tekenen wijst aan een afwezen van leven; terwijl het niet zien van de tekenen aantoon, dat de levende ziel in een staat van zwaarmoedigheid en duisternis is. Er zijn dan zekere tekenen, kenmerken en bewijzen van het leven in de ziel; en waar deze ken- en merktekenen geheel gemist en niet gevonden worden, daar hebben wij het onweersprekelijk bewijs, dat die ziel nog dood is in zonden, of slechts leeft bij naam.

Beschouwen wij de 'tekenen' in het algemeen, dan schijnen er twee klassen te zijn. Er zijn sommige tekenen, die, werden zij weggenomen, de zaak zelf, die ze vertegenwoordigen, niet zouden wegnemen. Echter zijn er andere tekenen, die, wanneer ze te vernietigen

waren, de zaak zelf, waarvan ze de bewijzen zijn, zouden verdoen. Bijvoorbeeld: de kroon op het hoofd van een koning, en de troon waarop hij zit, zijn koninklijke tekenen. Maar het wegnemen van die kroon en het verplaatsen van die troon, waarop de vorst gezeteld is, - de afwezigheid van deze beide koninklijke tekenen, neemt nog de koninklijkheid zelf niet weg; de heerser" blijft steeds koning, alhoewel de tekenen van zijn waardigheid voor dit ogenblik niet zichtbaar zijn. Om een gemeenzamer gelijkenis te gebruiken: de mijlstenen aan de weg, zijn zekere merktekenen van de afstand; en wanneer wij dezelve bereikt hebben, weten wij daaruit, hoever een reis wij hebben afgelegd. Maar wanneer het geschrift dezer mijlstenen onleesbaar geworden was, of liever, zo ze eens geheel waren weggenomen, dan zou daarom de weg en de afstand nog dezelfde blijven. Zo ook is een bankbiljet een teken van waarde: ze heeft geen waarde in zichzelf, maar is slechts een bewijs of vertegenwoordigster van eigendom; en hoewel al de bankbiljetten vernietigd mogen worden, zo blijft nochtans het eigendom, waarvan zij het teken is, hetzelfde voor de maatschappij die haar uitgaf.

Ziedaar zekere tekenen of kenmerken van het bestaan van een zaak, welke, hoewel deze tekenen worden weggenomen, de zaak zelf zou bestaan als tevoren. Maar er zijn andere tekenen, die zo na aan de zaak zelf verwant zijn, dat, indien de tekenen konden weggenomen worden, de zaak, in van mate, zou ophouden te bestaan.

Bijvoorbeeld: op een zekere tijd van het jaar beginnen de dagen te lengen, de zon rijst hoger aan de hemel, de bomen brengen hun bladeren voort, de bloemen worden gezien in het land, het zingen van de tortelduif wordt gehoord in het woud, - wij zeggen: 'dat zijn tekenen van de lente.' Maar veronderstel eens, dat deze tekenen gemist werden; de dagen werden niet langer, de zon bleef even laag in haar loop, noch vervulde geen langere baan in het firmament, dat de bomen niet uitsproten, noch de aarde haar bloesem tevoorschijn bracht; en nu, wat zou het gevolg zijn? - wel, juist de verplaatsing dezer dingen, zouden de lente zelf wegnemen.

Het was nodig, dat wij hierin een goed onderscheid maakten, en voor zeker houden, dat er tekenen zijn, welker wegneming de zaak zelf blijven laat; en er tekenen zijn, met welker wegneming, de zaak zelf vernietigd wordt. Met betrekking nu tot de tekenen van de Goddelijke gunst, de merktekenen en bewijzen van Gods bijzondere zegeningen, zijn voornamelijk tekenen van de laatstgenoemde soort; dat is: kon u de tekenen wegnemen, u zou wegnemen het leven dat daardoor vertegenwoordigd wordt; en dat wel, omdat het leven Gods bestaat in zekere gewaarwordingen en gevoelens, zekere ontdekkingen, zekere werkingen, zekere levenstekens die, konden zij uit des mensen hart weggenomen worden, het geestelijk leven mede zouden wegroven.

Maar alhoewel het voornaamste gedeelte van de tekenen, geestelijk aangemerkt, van de tweede klasse zijn, zo moet ik echter aanmerken, dat er ook enige tekenen van de eerste klasse zijn, als bijvoorbeeld: uitwendige vruchten; de vruchten die zichtbaar zijn in eens mensen leven, gedrag en omgang. Waar deze tekenen gezien worden, zeggen wij nog niet, dat het bewijzen zijn, dat die mens het geestelijk leven bezit, daar zij gevonden kunnen worden bij hen, die dezelve voortbrengen uit eigengerechtigheid, buiten het Goddelijk leven. Maar het grootste gedeelte van de tekenen van Gods gunst, behoren tot de laatstgenoemde, dat is: hun wegneming, zou het leven Gods vernietigen en uitwissen. Komt, laat ons onder de zegen Gods, enige van die tekenen beschouwen. En o, dat Hij ons geve te zien, dat deze tekenen door de Heilige Geest op onze consciëntie gestempeld zijn.

1. Het eerste teken, is naar het getuigenis van de Heilige Schrift, de vreze Gods;' want het Woord Heeren zegt: 'de vreze des HEEREN is het beginsel van de wijsheid,' en 'een springader des levens, om af te wijken van de paden des doods.' En daarom, omdat 'de vreze des HEEREN het beginsel van de wijsheid is, ' zo moeten zij het eerste teken van het geestelijke leven zijn, omdat zij het beginsel van het geestelijke leven is. Hij dus, wiens godsdienst begon, zonder de vreze des Heeren van boven in zijn hart en consciëntie gewerkt te hebben, begon met God vóórdat God met hem begon; hij vatte zijn godsdienst aan, vóór en aleer de Heilige Geest hem datgene gaf, hetwelk de grond van de levende godzaligheid is. En hij, die ze zelf opnam, kan ze opnieuw neerleggen; hij die aanving in zijn eigen kracht, zal waarschijnlijk eindigen in zijn eigen zwakheid. Hij die de dingen van de eeuwigheid aangrijpt, vóórdat de eeuwige dingen hem aanvatten zal niet alleen kunnen, maar ongetwijfeld, ook werkelijk laten varen, hetgeen hij zo in het vlees heeft aangegrepen.

'Maar de vreze des HEEREN is het beginsel van de wijsheid, ' en werkt als een fontein des levens. Nu, in vereniging met de vreze des Heeren in de ziel, ontstaan er verschillende werkzaamheden uit die bron en fontein, waaruit dit leven afdaalde. In de vreze des Heeren gevoelen wij wat de zonde is. Door deze vreze des Heeren wijken wij van het uitwendige kwaad. Door de werking van deze vreze des Heeren, worden wij in de tegenwoordigheid van een hartdoorzoekende God gebracht. Door het ontspringen van deze vreze des Heeren, als een fontein des levens in roze zielen, roepen wij tot God om de vergeving onzer zonden, om de openbaring van Hemzelf aan onze zielen, om de bekendmaking van Jezus, om de bewaring van het kwaad, en om ons te leiden in alle waarheid. 'De vreze des HEEREN' dus, is een levend grondbeginsel in eens mensens consciëntie; geen dode, stilstaande poel, geen regenwaterbak; maar het is een levende stroom van levend water, elke gedurig opwelt van de bodem des harten, en opspringende zoals de put, waarvan in de Heilige Schrift gesproken wordt: 'Spring op, gij put!' - opspringende in de ziel, als de Geest des Heeren nu en dan daarop werkt en in gezegende oefening uitstrekt.

2. Een ander teken van onze uitverkiezing in Christus voor de grondlegging van de wereld, en onze verlossing door het bloed van Zijn eniggeboren Zoon is: 'de Geest van de genade en van de gebeden' over ons te hebben uitgestort. Dit is het getuigenis, die de HEERE Zelf bij Zacharia gegeven heeft: 'Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten den Geest van de genade en van de gebeden (Zach. 12:10a). Wanneer de 'Geest van de genade en van de gebeden' uitgestort is over de ziel, bekwaamt Hij de ziel om zichzelf uit te gieten voor God; zoals Hanna tot Eli zei, toen deze dacht dat ze dronken was: 'nee, mijn heer! ik ben een vrouw, bezwaard van geest; ik heb noch wijn noch sterke drank gedronken; maar ik heb mijn ziel uitgegoten voor het aangezicht des HEEREN, ' - dat is: ze stortte al haar gevoelens, al haar behoeften, al haar begeerten uit in de schoot van God, Die haar tot Zijn genadetroon getrokken had. En er is geen wezenlijk gebed, in welk een staat of op welk een hoogte van de bevinding van het Goddelijk leven wij ook zijn - er is geen wezenlijk gebed, zo dat uitstorten van de ziel in de schoot des Heeren wordt gemist; dat is: al de lasten, droefheden, beproevingen en moeilijkheden, waarmee de ziel bezet is, bekend te maken en neer te leggen aan de voeten des Heeren. Dit uitstorten van de ziel geeft duidelijk een grote ruimte te kennen; het doet ons niet denken aan de zogenoemde gave des gebeds, maar het geeft ons te verstaan, dat een mens zichzelf ontboezemt, zijn ziel ontlast, met alle ernst de behoeften van zijn hart

belijdt; en als zodanig komt het overeen met het werk van de Heilige Geest, waarvan door Paulus gesproken wordt: 'De Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen' Rom. 8:26; zuchtingen, die niet zijn uit te drukken. Zodat deze zuchtingen worden uitgegoten voor Gods aangezicht, ten gevolge van de drukking van de last van de schuld, veroordeling, verzoeken, oefeningen en droefheid.

En hij, die geen kennis heeft aan, wat het is de Geest als een 'Geest van de genade en gebeden' te gevoelen, hem bekwaam makende zijn ziel voor de Heere uit te storten; en hij die nooit de Geest in zich voelde bidden, 'met onuitsprekelijke zuchtingen,' heeft het merk op zich, dat hij verstoken is van die gave, welke de Heilige Geest het volk van God geeft.

3. Een ander 'teken' van Gods bijzondere gunst is berouw en droefheid; maar niet 'die droefheid van de wereld, die de dood werkt,' niet de knaging van het vleselijk gemoed, niet vleselijk berouw, noch de blote werkingen van het natuurlijk geweten, maar zoals de Schrift spreekt, een 'berouw ten leven.' 'Zo heeft God ook de heidenen het berouw ten leven gegeven;' of, zoals op een andere plaats gezegd wordt: 'een onberouwelijke bekering tot zaligheid. Dit berouw bestaat niet slechts in de overtuiging van schuld, noch de weeën van de wroeging, daar deze een mens hebben kan, alhoewel zijn hart geheelledig is van genade; zoals ook een misdadiger in het ondergaan van de straf wroeging van de consciëntie kan hebben, en zoals sommige dood slagers soms zo gekweld werden door de herinnering aan hun moorden, dat ze zichzelf in de handen van de rechters overgaven, omdat het hen onmogelijk was die ondragelijke last langer te torsen. Zo kunnen er in de onbekeerden, de ledigen van de genade Gods, sterke pijnen van wroeging, overtuiging van schuld en gewaarwordingen van de geduchte wreke Gods tegen de zonde wezen; en evenwel geen droefheid en berouw zijn ten leven, maar de droefheid van de wereld, die de dood werkt - het begin en de voorsmaak van een nimmer eindigende rampzaligheid. Maar waar het berouw ten leven door de Heilige Geest gegeven wordt, daar zal niet alleen zijn de pijnen van de schuld en de overtuigingen van de zonde, maar ook de inplanting van een plechtige haat, verfoeing en afkeer van die zonden, die zwaar op de consciëntie liggen, en van onszelf, daar wij ons zó in de ongerechtigheid wikkelden.

4. Een vierde 'teken' van Gods bijzondere gunst en kenmerk van Zijn levendmakende genade is, het geloof in de Heere Jezus. De boodschap, die de apostel predikte was: 'bekering tot God, en het geloof in den Heere Jezus Christus.' De Heere Zelf ving Zijn prediking aan, met deze woorden: 'Bekeert u, en geloof het Evangelie.' Vroeger of later ontvangt ieder wedergeboren kind van God iets van het geloof in de Heere Jezus. Niet, dat dit altijd in het eerste komt. In het levende Godsgeslacht zijn verschillende staten en trappen van bevinding. Daar zullen er zijn, die door God zijn wedergeboren in het geestelijk leven, die 'de vreze des HEEREN als het beginsel van de wijsheid,' in zich hebben, die den 'Geest van de genade en van de gebeden' in zich uitgestort hebben, die berouw hebben, en van hun ongerechtigheden tegen God zich bekeren, en zichzelf voor Hem haten; en evenwel heeft Jehovah de Heilige Geest nog Zijn verbondsbediening aangaande hen niet vervuld, in het uit de dingen van Christus te nemen en het aan de ziel te verkondigen. Want het geloof in de Heere Jezus ontstaat uit enige ontdekking van Christus aan de ziel, door de Heilige Geest, door een nabij brengen van Christus, door een zalving van de ogen met ogenzalf, waardoor een straal van Christus' bloed en gerechtigheid wordt opgevangen, en Zijn heerlijk heil enigermate bekend wordt. En ieder,

die de Heere door Zijn gezegende Geest levend maakte, en die daar nog niet toegekomen is, kan nooit een vaste en bestendige rust noch vrede genieten; terwijl eens mensen godsdienst, die buiten een openbaring van Christus aan zijn ziel met vergenoeging kan rusten, zeer te betwijfelen is.

Schuld, overtuiging, de werkingen van Goddelijke droefheid, een diep gevoel van verfoeing en walging van zichzelf, zal een mens zo in het stof drukken, hem zo uitschudden van alle gerechtigheid van het schepsel, en ontledigen van alle vleeselijke godsdienst, dat niets minder dan de toepassing, bekendmaking, ontdekking en genadige openbaring van Christus zijn ziel vergenoegen, of de wonden van zijn bloedende consciëntie verbinden kan. Daarom, mijn vrienden! beschouwt uzelf als slechts levende in naam, wanneer u het ermee doen kunt, zonder een openbaring en ontdekking van Christus in uw zielen.

5. Liefde tot Gods volk is ook mede een 'teken,' dat God ons van eeuwigheid uitverkoren heeft; zoals de apostel Johannes ons dit duidelijk aanwijst als hij zegt: 'Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven' (niet slechts dat wij overgegaan zijn, maar 'wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven,') 'omdat wij de broeders liefhebben.'

Hieromtrent tasten velen mis. Huichelaars, geheel bedorven naamchristenen, en andere verwaande karakters - dat onkruid onder de tarwe, die bokken onder de schapen, verblijden zich enig bewijs te kunnen vinden, tot hun opbeuring, en grijpen gretig naar enig teken of getuigenis, waardoor ze de angsten en pijnen van hun consciëntie kunnen stillen. Menigeen vat daarom dit getuigenis in het Woord aan, die nooit dit getuigenis inwendig van God ontvangen heeft. Maar wie beminnen zij? Degenen, die hen vleien, die hoog van hen denken, die hun godsdienst willen ondersteunen, die zoals ze over de leer denken, of die op enige wijze aanminnig, vriendelijk en goedaardig zijn; en dit noemen ze Gods volk te beminnen. Zij verzekeren zich uit de dood in het leven overgegaan te zijn, omdat zij de broeders liefhebben. Maar gevoelen ze enige liefde tot de beproefden, de geoefenden, de door zonde belasten, de benauwden, de door satan aangevochtenen? Beminnen ze de getrouwe, vrijmoedige, onverschrokken krijgsknechten van de grote Leidsman onzer zaligheid? Gevoelen ze hun genegenheden uitgaande tot hen, die oprecht met hen handelen, en de valse bedeksels van hun hart zoeken weg te nemen, en welke niet om te kopen zijn, noch door gunst noch door geld, om te zeggen, wat ze niet gevoelen? Gevoelen ze liefde tot dezulken? - O nee! dat zijn voor het minst de laatste personen, die ze liefhebben. De vriendelijken, de beminnelijken, degenen, die hen nooit door enig woord ontsteltenis aanbrengen noch verwonden, die kunnen zij liefhebben; maar de oprechte, de eerlijke, de nauwgezette, de kinderen Gods, eenvoudigen van hart, die hun wezenlijke gedachten niet durven vermommen, wanneer ze geroepen worden die uit te drukken, - deze haten zij met een volkomen haat, en houden hen voor hun vijanden. Daarom, aleer u uzelf onder de levende zielen rekent, omdat u het volk van God liefhebt, moet u wel onderzoeken en beproeven het volk, dát u bemint. Zijn het de verbrokenen van hart, de boetvaardigen, de treurenden, de zuchtenden, de verdrukten Gods?! Gevoelt u een zielsvereniging met hen, zodat u met hen verenigd zijt met banden van liefde en toegenegenheid, een medegevoel met hen in hun droefheden en beproevingen in u ontdekkende, en niet slechts gevoelende, maar dat ook openbarende door uw woorden en daden?

Niet zoals die huichelaars, waarvan bij Jakobus gesproken wordt, die zegt: 'gaat heen in

vrede, wordt warm, en wordt verzadigd, hoewel ze niet geven de nooddriftigheden des lichaams?' maar handelende overeenkomstig uw belijdenis, en het diepe medegevoel van uw hart, door uw woorden en daden te openbaren.

6. Liefde tot Christus, dat is een ander 'teken' van Gods bijzondere gunst. 'Indien iemand den Heere Jezus Christus niet lief heeft, die zij een vervloeking, Maranatha-' de Heere komt! Welke plechtige woorden, van een door de Heilige Geest gedreven apostel! Hij wil zeggen, dat elk wie leeft en sterft zonder deze liefde tot Christus in zijn hart te hebben uitgestort - want hij kan niet begeren, dat de vloek des Heeren zou rusten op het levende geslacht, dat nog niet gebracht is in het genot van de liefde van Christus, - maar hij die leeft en sterft zonder de liefde tot Christus, 'een vervloeking zij;' en dit schijnt door het volgende bevestigd te worden - 'Maranatha; dat is, 'de Heere komt,' om Zichzelf aan die mens te wreken. Doch waar enigermate geloof in Jezus is, daar zal ook enigermate liefde tot Hem wezen. Geloof en liefde gaan evenredig samen. Zoveel geloof, ook evenzoveel liefde, zodat hij, die door het zoete getuigenis van Jezus aan zijn ziel in de Heere Jezus gelooft, ook naar de mate zijns geloofs, enige liefde zal hebben tot de Verlosser, Dien Hij zijn warmste en tederste toegenegenheden waardig schat.

7. Een ander 'teken' opnieuw van Gods bijzondere gunst - en ik mocht inderdaad wel zeggen, het grootste aller tekenen - is, 'het getuigenis van de Geest met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn.' Enige tekenen zijn onmiddellijk, andere tekenen zijn meer middellijk, dat is, zij worden door een middel gezien. Sommige tekenen zijn zoals de zon, die op eens mensen aangezicht of in zijn ogen schijnt: hij gelooft, wat hij ziet. Andere tekenen zijn zoals dezelfde stralen, schijnende op een spiegel. Zij schijnen niet rechtstreeks op hem, maar hij ziet ze teruggekaatst in dat heldere glas, hetwelk die stralen opvangt. Zo zijn sommige 'tekenen' terugkaatsende, middellijke tekenen; dat is, dat een mens zekere gewaarwordingen in zijn hart ontvangt; hij ziet het Woord van God - het glas en de heldere spiegel van de waarheid (Jak. 1:23) - juist dezelfde bevinding, die hij doorwandelt; en zo kaatst er zich een hemels licht uit de spiegel in zijn ziel. Wanneer Jehovah de Heilige Geest licht werpt op zijn eigen Woord van de waarheid en op Zijn werk in de ziel, bestempelt Hij, meer of minder, een levend getuigenis dat de bevinding waarheid en Goddelijk is. Maar toch, hoe het is, niets kan wezenlijk de levende ziel vergenoegen dan een onmiddellijk getuigenis van God Zelf. Hij moet het licht van de stralen zelf hebben, niet door terugkaatsing van de spiegel, maar rechtstreeks en onmiddellijk in zijn ziel stromende uit de heerlijke 'Zon van Gerechtigheid;' de Geest Zelf, Zijn gezegende, inwendig getuigenis aan zijn geest gevende, dat hij is wedergeboren, dat hij is een kind van de levende God, van alle eeuwigheid in Christus uitverkoren, vergeving ontvangen hebbende door het bloed van de verzoening, geroepen door de levendmakende Geest, en verzegeld tot een erfgenaam van de heerlijkheid.

8. Nog een ander 'teken' is, een leven en wandel overeenkomstig het Evangelie. Oprechtheid, eerlijkheid, eenvoudigheid, nederigheid, een wandel die, zij het dan niet voor onszelf, toch voor anderen, het Evangelie van de Heere Jezus Christus blijkt betamelijk te zijn - dit zijn tekenen van de genade Gods. En hoewel dit bewijs, dikwijls voor onszelf geen bewijs is, omdat wij zoveel zonden zien vermengd met alles wat wij spreken en doen, zodat het bewijs verdonkert, ja, soms geheel schijnt verloren te wezen, - Gods volk nochtans, wiens ogen geopend zijn om overeenkomstig de waarheid te zien,

kunnen dit bewijs bemerken; en wat meer zegt: waar ze dit bewijs niet vinden, daar gebiedt hun het Woord Gods en de consciëntie, des mensen godsdienst in twijfel te trekken. Waar dus een algeheel gebrek heerst van zedelijke oprechtheid, eenvoudigheid, eerlijkheid, en nauwgezette wandel, of waar een openbare afwezigheid is van de vruchten van de liefde tot Gods volk, of van die duidelijke kenmerken en grote schetsen van een Christelijke wandel, die in de Heilige Schrift is opgetekend, - in dit geval zijn wij gehouden te zeggen, dat het leven Gods daar niet bestaat, óf het moest zijn, dat de mens in een verafgezakte toestand verkeert. Het is niet slechts goed dat er wintertijden zijn (gelijk ik straks wens aan te tonen), waarin de boom dezelfde blijft, hoewel de vruchten afgevallen zijn; maar wij hebben te verwachten dat die boom ook vruchten draagt op een andere tijd van het jaar. Indien er nooit enige bladeren, bloesems noch vruchten gezien worden, dan worden wij geroepen te verklaren dat die boom dood is.

II. Er is een zien van deze tekenen, wanneer het God de Heilige Geest behaagt daar licht over te werpen. ***Overwegen wij in de tweede plaats: Wat het is, deze tekenen te zien?***

Daar is een 'zien' van de tekenen; want indien dit niet zo was, welke plaats was er dan voor de uitstorting van die jammerklacht in onze tekst? Waarom toch zou de profeet zo erbarmelijk geklaagd hebben: 'Wij zien onze tekenen niet;' tenzij zij bij tijden te zien waren? Waren zij nooit zichtbaar, dan zou zijn jammerklacht ongegrond wezen; en dus wijst ons deze klacht aan, dat er tijden en gelegenheden zijn, dat deze tekenen kunnen gezien-, en andere tijden en stonden, dat zij *niet* kunnen gezien worden.

Om een weinig tot één onzer voorgaande ophelderingen terug te keren - de weg des levens wordt in de heilige Schrift een grote weg, een pad en dergelijke genoemd, als een weg aanwijzende. Daarom hebben zij, die deze weg bewandelen, op verschillende tijden en plaatsen zekere landmerken aangetroffen, welke de Schrift noemt: 'tekenen ten goede,' - Eben-Haëzers, 'stenen van de hulp.' Maar wat wordt er vereist om deze te zien? - Buiten twijfel wordt er voornamelijk licht gevorderd. Al stonden de bakens op hun plaatsen, de mijlstenen waar ze wezen moesten, en hun opschriften goed leesbaar, zo zouden ze allen van geen nuttigheid zijn, indien het donker was, en het licht dus ontbrak. Daarom, licht is voor de ziel nodig, om onze 'tekenen te zien;' en wel dat licht, waarvan in de Psalmen gesproken wordt: 'Bij U HEERE! is de fontein des levens; in Uw licht zien wij het licht' overeenkomstig des Heeren uitdrukking: 'Het licht des levens.' Het licht dat wij nodig hebben om onze tekenen te zien, is dus niet het maanlicht van de bespiegeling, noch het koude noorderlicht van de leer, noch het dwaallicht van bedrog, noch het sterlicht, hetwelk flauwtjes uit vermoldde bewijzen schemert, noch 'de spranken, die wij zelf ontstoken hebben,' hetwelk voortgebracht wordt door het tegen elkaar slaan van keiachtige harten en stalen consciënties. Al die onderscheiden lichten zullen zeer ongenoegzaam zijn, om ons de weg te vertonen, die over bergen en door valleien zich uitstrekt. Wij hebben een klaarder, een helderder, een krachtiger licht nodig, dan een lantaarn, of enig beneveld licht door onszelf ontstoken ons kan verschaffen, zullen wij de hele uitgestrektheid van de weg, die vele mijlen door een landstreek leidt, ontdekken. Niets minder dan het licht van de zon, kan ons die lange weg vertonen, en dus niets dan Gods licht, dalende in onze harten kan immer de weg verlichten, zodat wij onze tekenen zien kunnen.

Er zijn dus tijden, wanneer het de Heere behaagt, Zijn werk in onze zielen te verlevendigen; de genaden, die Hij Zelf inplantte uit te lokken, en op datgene te schijnen,

hetwelk Hij Zelf heeft aangebracht.

Soms, bijvoorbeeld wordt de vreze des HEEREN door de gezegende Geest aangedreven, en zij opent zich als een fontein des levens. Dan worden ons sommige bewijzen toegedeeld, en wij leiden enige troost af uit het getuigenis, dat wij in ons hebben - niet een levenloze belijdenis, niet een toegeschroeiende consciëntie, niet een verhard hart; niet dat wij overgegeven zijn aan de kracht van de zonde, noch verlaagd tot een algehele zorgeloosheid; maar dat wij in ons hebben een fontein des levens, opspringende in boetvaardigheid, Goddelijke droefheid, hunkeren en zuchten naar de Heere, om de openbaringen van Zijn bijzondere zegeningen. Zo ook, met betrekking tot het teken van 'de Geest van de genade en van de gebeden.'

Wanneer deze 'Geest van de genade en van de gebeden' in gezegende oefening wordt uitgelokt, dan heeft de mens een inwendig getuigenis, dat 'hij biddende is in den Geest;' hij gevoelt dat hij God aanbidt 'in geest en in waarheid' - dat hij nabij getrokken is tot de troon van de Allerhoogste; dat er een kracht, een bovennatuurlijke kracht is, die in zijn ziel werkt, en hem bekwaam maakt om zijn smeekgebeden en begeerten aan Gods voeten uit te storten. De mens die de Geest van de genade en van de gebeden ontvangen heeft, weet wanneer zijn ziel daarmee beweldadigd is. Zo niet, dan zijn er vele redenen te geloven, dat hij die in 't geheel nimmer ontving. Zo ook, wanneer een mens ertoe gebracht is, zichzelf te verfoeien in stof en as, en treurende en zuchtende en kermende, bezwaard zijnde vanwege de zonden, waarin hij zo verstrikt is, en de strikken en vallen in welke zijn voet is gevangen geworden, en zichzelf te verfoeien als een groot beest voor God - voor zover zijn ziel in hem vernederd en verbroken is, heeft hij enig bewijs, enig 'teken,' dat hij niet is 'overgegeven in een verkeerde zin,' - daarin heeft hij een inwendig getuigenis, dat hij niet één is van degenen, die de zonde als een lekkere bete op hun tong leggen, en geen smart gevoelen vanwege hun snoodheid en vuilheid voor de hartdoorzoekende Jehovah; en alhoewel het hem geen rust, noch vrede voor zijn consciëntie of wegneming van zijn schuld aanbrengt, nochtans is hij enigmater verbroken van hart en verslagen van geest geworden; en hij zou veel liever zijn hele leven in het stof van ootmoed en de gestalte van de boetvaardigheid zijn, dan verhard in zorgeloosheid, of in een ijdel vertrouwen berusten.

Opnieuw; wanneer hij enigmater het geloof in Christus deelachtig is - wanneer hij, enigszins naar de mate van de Geestes werking, het bloed, de gerechtigheid en de genade van Immanuël mag mijnen en verwezenlijken; wanneer het geloof uitgaat en in beoefening is, en met uitgebreide armen Christus omhelst, zoals hij op een geestelijke wijze kennis aan Hem heeft - ik zeg, daarin heeft hij een bewijs, een kenteken, een 'teken,' dat hij een deelgenoot dezer grote verlossing is; en hij heeft, meer of minder, in zijn ziel, dat hem voldoen en overreden kan, is het dan niet zo diep, zó krachtig en zó blijvend - maar zolang het duurt, zolang de hemelse gewaarwordingen blijven, zolang het gezicht nog niet is verdwenen, heeft hij zachte maar nochtans aangename getuigenissen voor zichzelf van zijn eeuwig aandeel in het bloed des Lams. Evenzo, wanneer hij Gods volk bemint, en zijn hart van toegenegenheid jegens hen ontvlamd voelt, een vereniging van de ziel bevindende met het arme en verzochte, geoefende en beproefde, en verontruste volk, en voelt dat er geen onoprechtheid is in zijn hartstochten, maar dat er een wezenlijke gemeenschap van geest en een teder medegevoel van de ziel is - wanneer en zolang deze gezegende gevoelens in beoefening zijn, heeft hij daarin een zoet getuigenis, dat hij 'uit de dood overgegaan is in het leven,' omdat hij Gods levendgemaakte kinderen lief heeft.

Maar bovenal, wanneer 'de Zon van de gerechtigheid' Haar licht meedeelt, en de Geest Zelf Zijn onmiddellijk getuigenis bevestigt - dan in het bijzonder, en boven alle tijden en gelegenheden, zal hij een bewijs hebben, zal hij zijn tekenen zien, en mogen geloven, dat zijn naam geschreven is onder de levenden in Jeruzalem.

III. Is er een staat, waarin die tekenen niet gezien worden, daar zij omwonden zijn in duisterheid, donkerheid en nevels.

Maar wenden wij ons tot de keerzijde van het schilderij. De meeste Evangeliedienaars zijn geheel voor de heldere zijde - niets te spreken, dan van vertroosting door van de Geest getuigenis in de ziel, en hoe de kinderen Gods wandelen in het licht, het leven, de vrijheid en de liefde. En wat is het gevolg? - Zij bouwen de huichelaars op, en degenen die slechts leven in naam worden gepleisterd met loze kalk; terwijl ze beangst en moedeloos maken de wedergeborenen, die een teer geweten met zich omdragen, maar toch moeten bekennen, dat die zaken geheelzeer van de hunne verschillen. Nee, wij hebben de beide zijden van de vraag te beschouwen. Wij lezen in verzen 16 en 17 van deze Psalm - en het is een aangenaam getuigenis des HEEREN: 'De dag is Uwe;' - 'Ja, ' zegt de Geestledige naamchristen ---, dat is duidelijk genoeg.' Maar dan: 'Ook is de nacht Uwe.' Wat dunkt u daarvan? - 'Gij hebt gemaakt den zomer;' - 'Ja; zegt de dode rechtzinnige belijder, - 'God maakt den zomer; en het is altijd zomer bij mij.'

Maar luister wat de HEERE verder doet, - 'zomer en winter hebt u geformeerd;' dus ook de winter schept de HEERE. Daarom, indien u alleen kent de HEERE, die de dag maakt, en geen kennis hebt aan Jehovah, die de nacht maakt; indien u slechts de HEERE kent, die de zomer maakt, en niet de HEERE kent die de winter formeert, dan hebt u nog geen kennis aan de God van de Bijbel, dan kent u Hem niet, zoals Hij Zich in de Schrift geopenbaard heeft. Meen dan toch niet, dat u kennis hebt aan 'den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft, ' tenzij u Hem kent, zoals Hij Zich in de Heilige Schrift ontdekt heeft, als een God, Die zomer en winter, dag en nacht maakt. Er is dus ook, nacht en winter voor de ziel. En dat wordt dan gevonden, als wij 'onze tekenen niet zien;' en de zoete bewijzen, niet in wezen, maar bevindelijkerwijs verloren zijn - verloren, niet door de wegneming van hun bestaan, maar uit de gewaarwordingen door beneveling en verduistering.

(1) Om nu het beeld van zo-even enigszins te vervolgen. Wat wordt er vereist om de tekenen te zien? - Dag, heldere dag; de heerlijke Zon aan de hemel, haar gezegende stralen over bergen en dalen, vloeiden en velden schietende, was nodig om het brede landschap over te zien. En het afwezen hiervan - de terugtrekking, het schuilgaan van deze heerlijke bol op de dag, zal juist de tegenovergestelde uitkomsten opleveren aan ons; en wij, in die staat zijnde, 'zien onze tekenen niet.' Maar deze schaduwen van de duisternis kunnen zeer onderscheiden zijn, - dat is, ze kunnen uit verschillende oorzaken ontstaan. Bijvoorbeeld: daar kan uit een diepe mijn een wolk van zwarte rook opgaan, die, door zich te verspreiden, het gehele halfroond bedekt, en daardoor al de paden die voor ons uitgestrekt liggen verdonkeren. Zo is het ongeloof, die zwarte wolk, die pilaar van donkerheid, een zwarte duisternis, welke uit de bodemloze put opwelt. Wanneer het ongeloof, met zijn wolken van zwarte duisternis, zich in de ziel verheft, dan worden alle tekenen verdonkerd, bedolven en verborgen, omdat het zich zelfs over de fundamente van de waarheid verspreidt, zoals de Psalmist zegt: 'Indien de fundamente omgestoten worden; wat zal de rechtvaardige doen?'

Bunyan heeft hieromtrent een treffende uitdrukking. Zinspelende op de gewaarwordingen

van ongelovigheid, zegt hij: 'Het was, alsof mijn gordel van mij was weggenomen;' dat is, zijn klederen waren niet meer in een voegzame staat aan hem gebonden, 'om met lijdzaamheid te lopen, de loopbaan die hem was voorgesteld; maar zijn lendenen waren ontbonden, en hij was in een staat van volstreckte zwakheid. Alzo, wanneer deze zwarte, donkere wolk van ongeloof opkomt uit de diepten van de grondeloze put, dan verdonkert en benevelt ze het Woord van God, en in onze bevinding zowel ieder uitwendig- als ieder inwendig teken, zodat wij geheel onbekwaam zijn enig teken te zien, hetzij van het bestaan van God, of van Christus, of de onderwijzing van de Heilige Geest, of iets van een Goddelijk werk in onze harten en consciënties.

(2) Maar de weg waarvan ik sprak, kan ook verdonkerd worden door een mist of nevel, die zich in de lucht verspreidt. Veronderstel eens, dat u en ik op een hoge berg stonden, en staroogden op de uitgestrekte gezichten, en bewonderden de schone dalen, de vruchtbare velden, de voorbij stromende rivieren en vruchtbaar makende fonteinen; en niet alleen dat wij dit alles zagen; maar ook bemerkten wij klaar de weg, die wij gegaan waren, de hoogten die wij waren overgetrokken, de valleien in welke wij verborgen waren geweest, de dorpsspitsen die wij op onze weg hadden waargenomen, en de steden die wij doorgetrokken waren.

Maar zie, terwijl wij dat schone gezicht zagen, pakten zich rondom ons wolken samen, en nevelen en mist daalden neer uit het opperste van de lucht. Zouden ze niet zowel ons die daar stonden omsingelen, als dat de toppen van de bergen daardoor omwonden werden? Waar is nu de weg, of liever, wat zien wij van de weg? Is niet het hele landschap verdonkerd geworden, en de weg, welke wij gekomen zijn, ten enenmale onzichtbaar? Welnu, zo ook is het met de nevelen en dampen van het ongeloof, die uit des mensen zinnelijk gemoed opwellen, en zich over het hele werk Gods in zijn ziel verspreiden. Deze mist en damp verbergen al onze bewijzen, verdonkeren al onze getuigenissen, sluiten al het werk van God in het duister op, en zo 'zien wij onze tekenen niet.' Geen vreze Gods in de ziel, geen Goddelijke droefheid over de zonde, geen liefde tot Christus, geen zoet getuigenis van ons aandeel aan het bloed des Lams wordt er gezien; alles is verdonkerd, beneveld, en verduisterd door de mist en nevel die zich over onze zielen verspreiden.

(3) Maar daar is een derde oorzaak, waardoor wij onze tekenen niet zien. Veronderstel: iemand heeft een goed eind weegs gereisd; doch ziet, ten laatste leidt hem zijn weg in een vallei - in een diepe laagte tussen zeer hoge bergen. Kan hij nu daar zijn weg zien? - Wel nee, immers! Er zijn vóór hem en achter hem verheven bergen; en deze bergen sluiten voor hem de weg, zodat hij niet kan zien het pad dat hij kwam, en slechts de plaats, waar hij op dat oogenblik is, herkennen en bezichtigen kan. Zo ook, wanneer de levende ziel komt in de valleien van ootmoed, - 'het dal van Achor' zoals de Heilige Schrift spreekt, in de vallei van verwarring, duisternis, zielverzoeking, verfoeiing en walging van zichzelf; - wel, deze bergen van voren en van achteren, blokkeren zijn beschouwingen. Wil hij, naar de wens van zijn ziel, terugzien op de afgelegde weg, dan is er een zeer grote, zwarte, mistroostige, rotsachtige berg, die hem dáár alle gezicht belet; het is afgesneden, en hij verwondert zich slechts, hoe hij daar gekomen is, waar hij is. Maar hij is daar, en weet niet daaruit te komen. En dan de weg die vóór hem ligt! - Ja, hij ziet hem niet, want daar zijn zowel bergen voor hem als achter hem. Bozez voór zich, en Séne achterwaarts (1 Sam. 14:4). Zo dan, deze bergen van beproeving, van moeilijkheid en van verzoeking, deze ruwe en ruige bergen, welke hun verheven spitsen tot de wolken verheffen, schijnen

voor zijn open gereten voeten onoverkomelijk; en niet alleen ondoorgankelijk, maar ze benemen ook alle gezicht van die hemelse landstreek, dewelke het doel van zijn reis is, en waarheen hij zijn vermoeide en afgesloofde treden richtende is. Hij kan zijn 'tekenen niet zien;' de Eben-Haëzers zijn verborgen, de mijlstenen, welke zijn pad aanduiden, zijn allen onzichtbaar geworden door de beletselen, die tussen hem en dezelve ingekomen zijn.

(4) Maar wij lezen bovendien ook, dat 'de zon haar ondergang weet' en dat de 'de HEERE de duisternis beschikt, en het wordt nacht' (Ps. 104:19, 20). Zo zal een kind van God soms al zijn tekenen uit het oog verliezen, door het ondergaan van de zon over hem. Op verschillende wijzen wordt het gezicht van de landmerken benomen: daar is een ondergaan van de zon en het wordt nacht, zowel als de duistere wolken van ongelof, de mist en nevels van het wantrouwen, en de hoge spitsachtige bergen, die de weg sluiten in de valleien van ootmoed. Zo kan een kind van God soms in een staat van donkerheid geraken, zonder dat hij zeggen kan, hoe hij daar kwam. Maar hij is in het donker, omdat de zon is ondergegaan, hoewel hij zich niet van zijn plaats bewoog; want de zon gaat zowel onder over één die staat, als over één die verder reist. Zo kan een mens op die berg staan, welke ik beschreven heb, doch wanneer de zon onderging, zou de landstreek uit het gezicht verloren geraken; het zou overal voor zijn oog donker en duister zijn. Zo ook, wanneer de 'Zon van de gerechtigheid' ondergaat - wanneer 'de HEERE de duisternis beschikt, ' en al de stralen van die heerlijke Fontein van licht worden weggenomen, door de terugtrekking van de Zon Zelf; dan bedekt de duisternis het hart van de mensen, hij tast naar de wand zoals de blinde, en als dien, die geen ogen heeft, hij struikelt in verwoeste plaatsen, zoals de doden. Alles rondom hem is donker, en hij is duister voor alles. Hij ziet zijn tekenen niet, noch de Zon, Die deze tekenen zichtbaar maakt. En hij zit daar treurende in het donker terneer, totdat het de HEERE behaagt, bij vernieuwing de Zon over zijn ziel te doen opgaan.

Ziedaar, meer of minder, het doormengde pad van de Christen - zo is de zwakke schets van de weg, waarlangs de Heere Zijn volk door deze woeste wildernis leidt. Maar Gods volk kan zich niet vergenoegen met 'hun tekenen niet te zien.' Het is hun een voorwerp van bittere klacht en weedom. De huichelaars en geveinsden in Sion eigenen zich de taal van de gelovigen toe; want daar is niets zo gemakkelijk, dan enige uitdrukkingen van Gods beproefde familie tot de hunne te maken. Men vindt onder de Christenbelijders mensen, die nooit door God zijn wedergeboren ten leven, die, wanneer ze in het gezelschap van Gods volk zijn, hun hoofden laten hangen, zoals een bieze, en de gebaren en de taal van het levende Sionsgeslacht navolgen en na-apen. Het is ook bij hen: 'Ik ben zo donker, zo dodig, zo vleselijk, zo ongelovig.' u hebt volkomen gelijk; u bent zo, omdat u altijd zo was, - nooit was u anders. Buiten twijfel bent u dodig, omdat u dood zijt in de zonden; ongetwijfeld bent u vleselijk, omdat u nooit geestelijk waart; het is waar, u zijt koud, want u ontving nooit één verwarmende straal uit de Zon van de gerechtigheid. Het is dan niet, om dodig, koud en vleselijk te zijn, maar het komt er maar op aan, wat wij daaronder- en in gevoelen.

Wat dunkt u: wanneer een reiziger, die de rotsachtige Alpen overtrok en naspeurde, en de zon onderging, of dat er zich dampen en nevels opdeden - ik zeg, zou zulk één dan zeggen: 'Hoe duister is het hier! Ik ben geheel in het donker; gewis, hier ben ik op het rechte pad. O, de zon is ondergegaan, en daarin heb ik het bewijs, dat ik op de rechte weg

ben, ' en hij zou zich zelfs vermaken in de donkerheid die hem omringde en die het landschap onzichtbaar maakt? Zoudt u niet zeggen, dat die man een dwaas, ja, dolzinnige was? O, op de rand van de eeuwigheid te staan, met de belijdenis: 'ik ben zo verduisterd, ik ben zo dodig, ik ben zo vleselijk, ik ben werelds, ik ben hebzuchtig, enzovoorts' - deze gevoelens zomaar op te rapen als zoveel bewijzen, en dit valse geld bijeen te zamelen en het voor echt goud uit te geven; met deze slechte munt in de handen onder Gods volk te gaan, en die als hemelse munt te doen doorgaan! -

O, iedere levende ziel zou die uit zijn handen willen rukken, en het als een toonbeeld stellen, dat het valse munt is. De wedergeborene kán zijn - en maar al teveel Is hij, onvruchtbaar, duister, ongevoelig, vleselijk en dodig; maar hij acht zich onder de dodigheid niet gelukkig, zijn donkerheid is hem niet tot blijdschap, noch strekt zijn onvruchtbaarheid hem tot vertroosting. Het zal onder de werkingen van de Heilige Geest hem een stof van klagen zijn, en het zal hem smart, droefheid, een plaag en last wezen: zijn kwaal is hem even zo weinig tot vertroosting, als een teringlijder moed schept uit zijn hoesten, of één, die de koorts heeft, uit de brandende gevoelens van de hitte zich laat troosten, of iemand die van een gebouw valt, zich kan vermaken met zijn gebroken ledematen. Hij heeft behoefte aan een zeker, een gezegend geneesmiddel; hij moet leven hebben in plaats van dodigheid, licht in plaats van duisternis, geestelijkheid in plaats van vleselijkheid, hemelsgezindheid in plaats van aardsgezindheid, een hart dat verwijd is, om de weg van Gods geboden te lopen, in plaats van traagheid, luiheid en zorgeloosheid.

'Wij zien onze tekenen niet;' - dat is de taal van de jammerklacht. Nu, waar zit u? Bent u daar? U verstaat dat zeker niet, indien u geen tekenen had. En indien er geen tekenen te zien waren, wat heeft dan de Psalmist kunnen bewegen, om zo klagende te zeggen: 'wij zien onze tekenen niet?' Om dezelfde reden weenden sommigen van de Joden, toen zij de tweede tempel op de puinhopen van de eerste stichtten. En waarom weenden zij? Het was niet, omdat de grootte van deze tempel minder was dan van de voorgaande; dat bedroefde hen niet, want de tweede tempel was, in sommige opzichten, edeler en schoner gebouwd dan de eerste, maar de heerlijkheid des Heeren was daarvan geweken, en dat maakte hen wenende. 'Ikabod' was op deszelfs muren geschreven. De ark des verbonds, de Schechina, de Urim en de Thummim, het vuur op het koperen altaar, en de Geest van de profetie waren daarin niet te vinden. Omdat de Heere het huis verlaten had, daarom weenden de ouden, terwijl de jongen, die nooit de tegenwoordigheid des Heeren zagen, zich verblijdden.

Gepast beeld, treffende vergelijking van het verschil tussen de levendgemaakte ziel en de onwedergeboren naamchristen! Dat de tempel was ontdaan van zijn heerlijkheid, en al van versierselen en waardige schoonheden miste, deed de ouden treuren en wenen; maar de jongeren van jaren verblijdden zich in de uitwendige schoonheid van de tempel, want zij hadden geen kennis aan die inwendige heerlijkheid, welke verdwenen was, toen de Heere rechtvaardig wraak nam vanwege hun ongerechtigheden, en het gebouw dat Hij door Zijn tegenwoordigheid geheiligd had, de Chaldeeën ter verwoesting overgaf. Zo zal de levende ziel treuren en klagen, omdat hij zijn tekenen niet ziet, terwijl de enkele, ledige naamchristen slechts ziet op de uitwendige sierlijkheid van het gebouw: - bewonderende de overeenstemming van de waarheden, het grote ontwerp van de zaligheid, het heerlijke plan des verbonds, en de schone evenredigheden in Gods Woord uitgeschetst; terwijl hij niets weet van de inwendige heerlijkheid van de tempel in de geopenbaarde tegenwoordigheid Gods. Wat baat de bewondering van de zuilen en

bouwkunde van het gebouw van buiten, indien hij niets weet van de ark des verbonds met bloed besprengd van binnen; noch van de Schechina - de Goddelijke tegenwoordigheid, als een wolk boven het verzoendeksel; noch van de Urim en de Thummim, die Godspraken om hem te onderwijzen, en hem te waarschuwen zo hij ter rechter- of ter linkerhand afdwaalt; noch van de Geest van profetie, waardoor hij zijn ziel kan uitstorten in een door de Geest gewerkte taal, en Gode opofferen, die gewaarwordingen, welke de Heilige Geest - 'de Geest van de genade en van de gebeden,' in zijn hart werkt. AMEN.

ZESDE ZESTAL

31. De schatten, die in de duisternis zijn

Jesaja 45:2, 3.

Ik zal voor uw aangezicht gaan en Ik zal de kromme wegen recht maken; de koperen deuren zal Ik verbreken en de ijzeren grendelen zal Ik in stukken slaan. En Ik zal u geven de schatten die in de duisternissen zijn en de verborgen rijkdommen, opdat gij moogt weten dat Ik de HEERE ben, Die u bij uw naam roept, de God Israëls.

Tot wie werden deze woorden gesproken? zo vragen wij al aanstonds. - En wij antwoorden: Tot Kores of Cyrus. En wie was Kores? - Hij was koning van Perzië. Maar hoe komt Kores hier zo als hoofdpersoon voor in Gods Woord; en waarom gaf de Heere zulke beloften aan een heidens vorst? - De Heere had Kores, hoewel een heidens heerser zijnde, als instrument en middel verkoren tot een bijzonder bepaald werk, hetwelk daarin bestond, dat hij de grote Chaldeeuwse opperheerschappij zou omverwerpen, de stad Babylon innemen, en de kinderen Israëls tot hun eigen land doen terugkeren; en daarom vinden wij hem hier, honderd en zeventig jaren reeds vóór de volvoering van zijn arbeid, uitdrukkelijk aangewezen en met name genoemd door de met de Heilige Geest begiftigde profeet. Welk een bewijs, voorwaar, van de ingeving des gezegende Geestes van Gods Woord, alsmede, dat álle gebeurtenissen en zaken onder Gods bestuur en naar Zijn bepaalde raad geschieden!!

Nochtans, was het niet slechts het uitdrukkelijk noemen van zijn naam; maar zelfs het werk dat hij te verrichten had, werd al ver vóór deszelfs mogelijkheid en nodigheid aangewezen en verkondigd. Het werk waartoe hij zou opstaan en Goddelijk bepaald was, bestond in de bevrijding van de twee stammen van Juda en Benjamin uit de ballingschap, waarin zij gevankelijk weggevoerd waren naar Babylon, als een rechtvaardige straf hunner zonden; waarin zij de tijd van zeventig jaren zouden doorbrengen. Hen dus te bevrijden uit de Babylonische gevangenis en ten einde van de zeventig jaren te helpen wederkeren, was het werk dat Kores, naar Gods bepaalde raad, te verrichten had. De volvoering daarvan was een zeer groot werk voor hem, - ja, zo groot, dat hij het buiten de bijzondere hulp en tussenkomst van God, niet kon volbrengen. Immers, hij had daartoe een stad te veroveren, welker muren vijftig ellen breed waren en twee honderd voeten hoog, ingesloten door een wijde gracht met diepe wateren, en afgesloten met honderd koperen poorten. Daarbij was de stad zó wel bemand en van het nodige voorzien, en dat alles zó krachtig, sterk en veelvermogend, dat bijna elke aanval vruchteloos en tevergeefs scheen. Indien de Heere daarom niet, volgens de woorden van onze tekst 'voor zijn aangezicht ging, en de koperen deuren verbrak, en de ijzeren grendelen aan stukken sloeg,' dan zou Kores nooit die welversterkte stad genomen hebben, maar bij elke poging een gewisse neerlaag ondervinden. Ziedaar de letterlijke mening van de tekst.

Doch zouden de woorden geen uitgebreidere toepassing veroorloven? - De belofte, het is zo, werd alleen aan Kores gegeven, en ons is van letterlijke vervulling bekend; maar zijn de woorden alleen toepasselijk op hem? - Hebben wij dan geen sterkte in te nemen, geen stad van zaligheid te overwinnen? - Hebben wij dan geen behoefte, dat de Heere voor ons aangezicht heengaat, en onze kromme wegen recht maken? - Zijn er dan bij ons geen

koperen deuren, geen ijzeren grendelen, die ons het toenaderen beletten en de toegang versperren, en die door de Heere moeten verbroken en in stukken geslagen worden? - Is het dan waarlijk zo, dat de weg ten hemel dwars over een vlakke en grazige weide leidt, die wij gerust zomaar kunnen betreden en in de aangename koelte van een zomeravond, onder het verzamelen van haar bloemen en het lieflijk geluid van de kwelende vogels? - Geenszins; nooit heeft een kind van God de weg ten hemel zo'n groeiend en bloeiend pad bevonden. Zo'n pad vindt men door de wijde poort op de brede weg, die ten verderve leidt. Het is de enge poort en de nauwe weg, de moeilijke weg, vol zwarigheden, beproevingen, verzoeking en vijanden, die ten hemel leidt, en welks einde het eeuwige leven is. Indien wij daarom onder de pelgrims naar Sion behoren, verlangende naar de erve van de heiligen, zullen wij ook de behoefte aan zulke beloften en van geestelijke vervulling in ons ontdekken, als welke God hier Kores verkondigt. Laat ons dit denkbeeld dan tot een richtsnoer verstrekken tot de geestelijke mening van onze tekst. Ik zal daarom, met Gods zegen, te dezer ure die bevindelijke beschouwing daarvan trachten te geven, en dezelve toepasselijk op Gods volk uitleggen, mij verder onthoudende van zijn betrekking op Kores, of het moest zijn tot opheldering van de geestelijke beduiding.

539

In dit licht beschouwd, meen ik voornamelijk drie grote hoofdzaken in deze woorden op te merken:

I. Het voorafgaande werk des Heeren, in 'voor het aangezicht Zijns volks henen te gaan, de kromme wegen recht te maken, de koperen deuren te verbreken, en de ijzeren grendelen in stukken te slaan.'

II. De giften welke de Heere hun geeft, wanneer Hij de koperen deuren verbroken, en de ijzeren grendelen in stukken geslagen heeft, en hier genoemd worden: 'schatten, die in de duisternis zijn, en de verborgen rijkdommen.'

III. De gezegende uitwerkselen door des Heeren werk en giften voortgebracht: een geestelijke en bevindelijke kennis van 'dat Hij de HEERE is, Die hen bij hun naam roept, de God van Israël.'

I. Het voorafgaande werk des Heeren, in 'voor het aangezicht Zijns volks henen te gaan, de kromme wegen recht te maken, de koperen deuren te verbreken, en de ijzeren grendelen in stukken te slaan.' Evenwel, voor en aler wij ons schikken tot de beschouwing van het zogenaamde, voorafgaande werk des Heeren, en de aanwijzing, hoe vast dat alles staat op de Goddelijke belofte, moeten wij kort ons oog wenden op de personen tot wie deze beloften gedaan worden. Om dit meer duidelijk zowel als personeel te maken, hebben wij te letten op het enkelvoudig getal, zoals God het Zelf heeft uitgesproken: 'Ik zal voor uw aangezicht gaan.' Het is zelfs ook uit de woorden van onze tekst duidelijk, dat de beloften, die daarin gevonden worden, gegeven zijn aan het geoefend kind van God, en aan hem alléén. Niemand anders, dus, heeft daarmee iets te doen, of enig geestelijk aandeel in dezelve. Verwijl een ogenblik voor uzelf bij dit punt. Dat het uw gemoed ontwijfelbaar zeker zij, dat, tenzij u geen geestelijke oefeningen, beproevingen, of verzoeking hebt, u voor het tegenwoordige geen geopenbaard deel kunt hebben aan de beloften van onze tekst; u zult van geestelijke gepastheid en schoonheid niet bemerken, noch voor uzelf kennis hebben aan de Goddelijke en hemelse gelukzaligheid, die ze in zich bevatten. Maar indien u, aan de andere kant, een beproefd en geoefend kind van God zijt; iemand die bekend is met de plaag van uw hart, en met de menigerlei moeilijkheden en verwarringen die de weg des hemels steeds bezetten, dan hebt u alle reden te geloven, dat u een dergenen zijt, die zich deze beloften met recht

mogen toe-eigenen.

Maar beschouwen wij de beloften zelf:

1. Zoals de eerste ervan de aangenaamste en zoetste is, zo legt ze ook het fundament voor al de overigen: - 'Ik zal voor uw aangezicht gaan.' Welke veel betekenende woorden! Hebt u nooit over van mening nagedacht? - Hoe groot moeten wel de zwaarigheden en moeiteën zijn, dat de God van hemel en aarde Zelf voor ons moet gaan om ze te overwinnen! Inderdaad, ze moeten het bereik van enig menselijk vermogen te boven gaan, indien daartoe niets minder vereist wordt, dan de onmiddellijke tegenwoordigheid en kracht van de Almachtige Zelf. Ga eens bij een schone avond naar buiten, en sla uw blik naar de hemel, versierd met duizenden sterren, en zeg dan tot uzelf: 'Hoe! zou het nodig wezen, dat dezelfde Almachtige, Die al deze schitterende bollen schiep, voor mij heengaat?' -

Veronderstel eens, dat u, wat de godsdienstige zaken aangaat, nooit een enkele beproeving, verzoeking of moeilijkheid op uw weg ontmoette; maar alles gemakkelijk, effen en naar wens ging, zodat er zich zelfs niet één hindernis opdeed, of u kon die door uw eigen oefening wegnemen. Welnu, als het zo is, hoe ter wereld zoudt u behoefte hebben, dat de Heere u voorgaat?! Ja, u zou zelfs, of het moest zijn bij wijze van plichtpleging, het niet ondernemen, om zo'n gunst te vragen. Maar indien u, integendeel, omringd zijt door grote inwendige verwarringen van het gemoed, en gevoelt te zijn in menigerlei gevaar en droefheid van de ziel, en van alle zijden bezet door moeilijkheden, waarvan u zelfs niet één door uw eigen kracht en wijsheid kunt te boven komen, daar zij nochtans moeten opgeheven worden, - dan gevoelt u de noodigheid, dat 'de HEERE voor u gaat.'

Er is niets waarvan wij afkeriger zijn, dan van beproevingen en verdrukkingen in de voorzienigheid en in de genade; en nochtans, zullen wij aan de waarheid getuigenis geven, wij zullen nooit iets recht kennen of een wezenlijke zegen zonder dezelve ontvangen. Gewoonlijk gesproken, openbaart de Heere Zich nimmer, noch in Zijn voorzienigheid noch in Zijn genade, of maakt zich aan de ziel in liefde en barmhartigheid bekend, buiten het pad van de beproeving. Daarom behoorden we ons onder beproevingen en verdrukkingen te gedragen, om niet alleen het einde, maar zelfs het begin van de godsdienst te leren; - ja, ik zou er wel bij willen voegen, om te weten dat er een God is, en als zodanig de macht van Zijn arm, de grootheid van Zijn zaligheid, en het licht van Zijn aangezicht te ondervinden.

Zijn wij daarom wel onderwezen, dan gevoelen wij de noodigheid, dat de Heere ons voorgaat; en dat niet slechts nu en dan, maar elke stap van de weg, want zonder Zijn leiding en besturing, zullen wij gewis afdwalen. Hoe treffend vinden wij dat bevestigd in de geschiedenis van de kinderen Israëls! Hoe ging de Heere steeds voor hunlieder aangezicht van Egypte tot het beloofde land, hun weg dag en nacht schikkende door de wolkkolom! Ja, nog toen zij het land Kanaän bereikt hadden, was Hij hun voor- en achtertocht, en maakte de harten en handen hunner vijanden zo zwak als water, zodat ze hun zegevierende armen geen weerstand konden bieden! Hoe vielen de muren van Jericho zelfs op hun bazuïngeluid; en hoe was het beloofde land bijna veroverd, vóórdát de kinderen Israëls deszelfs grond betraden! - Zó moet de Heere ons elke stap en gang voorgaan.

a. Bovendien, de belofte heeft haar toepassing op verschillende dingen. Niet slechts heeft ze kracht en toepassing op geestelijke- maar ook op tijdelijke beproevingen en

radeloosheden - op Zijn voor ons heengaan, beide in de voorzienigheid en in de genade. Indien de Heere voor ons gaat, de weg bereidt en ons een pad baant voor onze voeten, dan is alles wel: elke moeilijkheid zal ineens verdwijnen, en elke berg zal voor ons vlak en effen worden. Maar als wij daarentegen Hem niet voor ons zien heengaan, en niet gevoelen dat Hij ons leidt, dan verlicht geen enkele lichtstraal ons pad, geen vriendelijke hand ontsluit de vele sluitbomen, die ons de weg belemmeren. Van voren en achteren ingesloten zijnde, weten wij niet wat te doen. Het schijnt alsof wij op onszelf waren teruggewezen - voorwaar, ellendige toevlucht genoeg!! - en wij weten niet welke weg in te slaan!

b. Maar niet alleen hebben de woorden hun toepassing op des Heeren voorlichtend, en bijblijvend aangezicht in verdrukkingen en beproevingen, en het uit de weg ruimen ervan, of ons tot het dragen daarvan te bekrachtigen, maar ook tot de bekendmaking van Zijn heilige en onschendbare wil. Daar is bijna niets zo beproevend en verwarrend voor een kind van God, dan de begeerte om datgene te doen, wat recht is, of indien al bekend, niet te weten hóe dat uit te voeren; verlangende te zijn naar de kennis van Gods wil in sommige gewichtige zaken, en nochtans niet bekwaam te wezen, die wil klaar en duidelijk te ontdekken. Maar het gebeurt niet zelden, dat, wanneer het tot het uiterste gekomen zijnde, de Heere in Zijn tedere voorzienigheid voor Zijn volk heengaat, door onverwachts ginds een deur te openen en alle andere te sluiten, als een kennelijk teken en bewijs, dat deze de weg is welke wij te gaan hebben, en soms belijft het Hem in Zijn genade een zacht woord van onderricht aan de ziel mee te delen, hetwelk ineens de zaak afdoet.

c. Maar meer bijzonder vervult de Heere dit gedeelte van de belofte, door de hindernissen en beletselen uit de weg te ruimen en weg te nemen. Dit was in het bijzonder het geval met Kores, in wiens pad zulke vreselijke beletselen en hindernissen lagen. Wat deze zijn, zullen wij meer van nabij beschouwen, als wij het volgende gedeelte van de belofte overwegen.

2. 'En Ik zal de kromme wegen recht maken.'

Deze belofte vloeit als vanzelf uit de voorgaande voort; en is daarmee nauw samengevoegd: want door het vóórgaan des Heeren, worden alle kromme wegen recht gemaakt. Maar hoe, indien er in onze paden geen kronkelingen zijn, of indien de weg die wij betreden zo recht is als de baan van een pijl en zo effen en vlak als een groen plein? Wel! dan hebben wij voorzeker op dit ogenblik geen deel aan die belofte. Zij heeft voor ons niets aantrekkelijks; ze biedt ons geen vriendelijke hand. Maar als wij, aan de andere kant, zulke kromme wegen in onze paden aantreffen, dat wij ze onmogelijk kunnen recht maken, en zulke ruwe en oneffen plekken, dat wij tot van vereffening ons niet bekwaam vinden, dan hebben wij daarin een gegronde hoop, dat wij de geschikte voorwerpen zijn om deel te hebben aan die belofte, dat de Heere vóór ons aangezicht zal gaan en onze kromme wegen recht maken.

Maar wat hebben wij te verstaan door kromme wegen, en hoe worden het kromme wegen? - In het algemeen beschouwd, kunnen wij ervan zeggen, dat ze tweeledig zo zijn:

- a. sommigen zijn uit haar aard krom en oneffen; en
- b. anderen zijn dat niet door hun natuur, maar vanwege de bepaling en bestemming des Heeren, om zo te wezen.

a. De dingen, die uit hun aard en natuur niet recht zijn, maar krom en verdraaid, zijn zo door de zonde; want de zonde heeft krom gemaakt en verbogen, wat oorspronkelijk recht was. Zo zijn verkeerde geaardheden, kromme gesteldheden, kromme begeerten, kromme willens, kromme lusten in zichzelf aangeboren krommingen, omdat ze door de zonde uit hun oorspronkelijke staat verbogen zijn, en nu niet meer vlak liggen onder Gods heilige wil en Woord; en deze worden door een levende ziel gevoeld krommingen te zijn door de inplanting en het bezit van een heilig grondbeginsel, hetwelk zich openbaart en kermt onder de krommingen en tegenstrijdigheden.

b. Maar daar openbaren zich ook krommingen in de paden van Gods volk, die in hun aard en natuur niet zo zondig in zichzelf zijn, maar door de hand van God ons krom gemaakt zijn. Hiertoe behoren de verdrukkingen in lichaam en gemoed, armoede in omstandigheden, zware berovingen in onze werkzaamheden, verliezen van kinderen, in één woord, een menigte verschillende omstandigheden door de Heere gewekt of bestuurd, zodat zij ons 'kromme wegen' worden.

Maar nu, de Heere heeft beloofd 'de kromme wegen recht te maken.' Nemen wij daarom de belofte in haar volle uitgestrektheid, dan wordt daarin ten stelligste verklaard, dat de Heere kromme wegen, waaruit ook ontstaan, waardoor ook gekomen, van welke gedaante ze mogen wezen, recht zal maken. Voorzeker een heerlijke ontdekking van Zijn almacht, wijsheid en getrouwheid!

Maar u vraagt mij: *hoe Hij die kromme wegen recht maakt?* –

Dat geschiedt in twee wegen, al naar de aard en natuur ervan. Soms maakt Hij ze recht door die krommingen weg te nemen; en op andere tijden door ons gemoed aan dezelve te onderwerpen en ze goed te keuren. Misschien hebben wij een kromme weg in Zijn voorzienigheid. Hetzij armoede, vervolging, onderdrukking, hetzij familiebeproevingen of tijdelijke moeilijkheden; en deze ontspringen uit- en zijn verbonden met omstandigheden, die buiten ons bestuur liggen. Al deze kromme dingen mogen wij met alle ijver hebben zoeken weg te nemen of recht te maken; maar al ons pogen en onderwinden daartoe heeft ze hetzelfde gelaten, zo niet erger gemaakt dan tevoren. Opstand, gemelijkheid of medelijden met zichzelf mogen zich van terzijde in ons gemoed opgeworpen hebben, waardoor ze steeds nog krommer en verdraaid geworden zijn dan ooit, totdat wij ons ten laatste genoodzaakt zien onze toevlucht tot de Heere te nemen.

Nu, dan is het Zijn tijd om Zich te vertonen en Zijn eigen belofte te vervullen, hetwelk Hij doet door ze geheel weg te nemen, ons uit de omstandigheden, waardoor ze ons krom werden, te ontheffen, of door een einde aan de omstandigheden zelf te maken. Zo maakt de Heere soms de kromme wegen recht. Zo deed Hij aan Jakob, toen Hij hem bevrijdde van Labans tirannie en Ezau's dreigend geweld; en aan David, toen Hij Saul uit de weg ruimde. Zo geeft Hij gezondheid voor ziekte, uitredding in gevaren, het wegnemen van een vijand, en het verlossen van onder de macht van de onderdrukkers, als zovele middelen om deze kromme wegen recht te maken.

Maar ook nog op een andere wijze maakt de Heere de kromme wegen recht, en dat geschiedt door onze wil over te buigen, dat wij ons aan dezelve onderwerpen. Wij moeten ons geheel niet voorstellen, dat de Heere, als antwoord op ons gebed, al onze tijdelijke verdrukkingen zal wegnemen. Verre vandat; integendeel zullen wij tot onze dood wellicht

daar meer en meer van ondervinden. Maar misschien rijst bij deze of gene de vraag: 'hoe kan Hij dan Zijn belofte vervullen, dat Hij de kromme wegen zal recht maken, indien Hij zelfs sommige van de kromste en verdraaidste laat zoals tevoren?' - Dat doet Hij door onze wil aan dezelve te onderwerpen; en dit doet Hij wel eens door de ziel te beweldadigen met een zoet en aangenaam besef van Zijn gezegende tegenwoordigheid; maar ook wel door een verborgen en geheiligd licht te doen opgaan over het pad dat wij betreden, ons daardoor overtuigende, dat die ruwe en oneffen weg de rechte weg is, die leidt tot een stad ter woning. Wanneer het de Heere behaagt Zich aldus te openbaren dan geeft dat onderwerping; en zodra het ons gegeven wordt, ons aan Gods wil te onderwerpen, of de opstand, gemelijkheid en het ongeloof van ons vleselijk bedenken zijn overwonnen, en wij voelen een zoete en zalige kalmte in onze ziel. De kromme wegen zijn nu als ineens verbannen, zijnde verslonden in de wil van God. In deze weg en op zo'n wijze worden de uit hun natuur kromme wegen zijnde, meestendeels recht gemaakt. In de zaken zelf is geen verandering geschied, maar in onze beschouwing van- en onze gewaarwordingen onder dezelve. Het vleselijk gemoed is krom en blijft steeds verdraaid; onze verkeerde gesteldheid en aard, onze kromme begeerten en lusten blijven op zichzelf even verdraaid als immer tevoren; maar ze zijn voor zover recht gemaakt, dat ze niet meer zo ontsteken en kwellen als tevoren.

Op gelijke wijze is het in het tijdelijke: de beproeving in de voorzienigheid blijft steeds even krom als tevoren; de personen, waarmee wij te doen hebben, de omstandigheden, die wij te bestrijden hebben, het kruis, dat wij dragen, de lasten, die wij hebben te torsen, - het blijft alles zoals en onveranderd; maar de Heere geeft kracht en bekwaamheid, om de moeite en benauwdheid, door dezelve voortgebracht, te verdragen; en zolang ze in onderwerping aan Zijn heilige wil worden gedragen, drukt hun gewicht niet meer op onze schouders, en hun kromheid wordt niet meer zo scherp gevoeld. Ziet hoe dit het geval was met deze drie uitstekende heiligen van de oude dag: Job, David en Paulus. Jobs beproeving, Davids beroving, en Paulus' doorn bleven allen, zoals tevoren; maar toen de Heere Zich ontdekte, had Job berouw in stof en as; David stond op van de aarde, wies en zalfde zich; en Paulus roemde in zijn zwakheden.

3. Maar de Heere beloofde Kores meer dan dat: Hij zegt in onze tekst, dat Hij, in voor zijn aangezicht te gaan, 'de koperen deuren zou verbreken, en de ijzeren grendelen aan stukken zou slaan.' Kores verlangde de stad Babylon in te nemen en te bezitten; maar wanneer hij slechts een blik op haar wierp, en de mogelijkheid hoe haar in te nemen overdacht, dan vond hij ze voor zich gesloten met koperen deuren en ijzeren grendelen. Dit sloot alle voortgang ten enenmale buiten, hij kon het ontwerp van zijn begeerte niet volvoeren. Die sluitbomen stonden hem gedurig voor de aandacht als te sterk en te vermogend voor al zijn krijgswapenen; en tenzij ze daarom verbroken en in stukken geslagen werden, kon hij de stad niet veroveren en innemen.

En nu, zouden wij in onze eigen persoonlijke ondervinding niet iets kunnen vinden, dat met de gewaarwording van Kores overeenstemt? Als daar is een verlangen van de ziel naar de verkrijging van een zeker voorwerp, laat ons zeggen, naar een verwerving van de eeuwige zaligheid, of een gewinnen van Christus, en een zalige bevinding van geopenbaarde vergeving en vrede, of een inwendige persoonlijke genieting van de zoete en lieflijke ontdekking van de gunst en liefde Gods. Gesteld eens, dat dit het voorwerp is waar de ziel het op gezet heeft, omdat de Heere zelf deze begeerten naar dezelve in het binnenste ontstak. Maar wanneer wij, in de navolging van dit voorwerp, al voorwaarts

dringen om dat te verwerven, wat ontmoeten wij dan al niet in de weg?! - Koperen deuren en ijzeren grendelen! En deze onoverkooombare beletselen staan zo in de weg, dat ze hem geheel blokkeren en alle toegang tot de genieting van de begeerde zegening verhinderen. Dan is het door de wegneming of opruiming dezer hindernissen, dat de Heere Zijn belofte vervult: 'de koperen deuren zal Ik verbreken, en de ijzeren grendelen zal Ik aan stukken slaan.' Beschouwt zelfs maar eens onze gebeden. Zijn de hemelen daarboven ons soms niet van koper, zodat Jeremia klaagt, 'dat er geen gebed door kan?'

Nee, is soms ons hart zelf niet een koperen deur gelijk, zo hard, zo weerspanning, zo onbuigzaam? Zo zijn de gerechtigheid, majesteit en heiligheid Gods, wanneer ze deze vreselijke volmaaktheden van de levende Jehovah met een onder de schuld van de zonde bevend oog beschouwen, als zoveel koperen deuren voor de ziel. En zo de onderscheidene vijanden, die de ziel omringen; de hindernissen en beletsels, die vanbuiten en vanbinnen in de weg staan; de tegenstand van zonde, satan, eigen vlees en wereld, tegen alles wat goed en Goddelijk is - ja, kunnen wij die allen niet aanmerken als zoveel 'koperen deuren,' die de gewenste toegang in de stad belemmeren en keren?

Maar bovendien zijn er ook nog **'ijzeren grendels!'**

Deze versterken de koperen deuren en beletten haar open te breken of neer te slaan: het sterker en harder metaal geeft vastheid en stevigheid aan het zwakkere. Een ongelovig hart; het verborgen wantrouwen van het bedenken des vleses; schuld op de consciëntie, veroorzaakt door een besef en gevoel van onze snode en ontelbare afkeringen en om-dwalingen van de Heere; twijfelingen en vrezen, menigmaal ontspringende uit ons eigen gebrek aan bestaanbaarheid en overgegevenheid aan de Heere; bevattingen alsof wij geheel in alles misleid waren, doordat wij zo weinig merk- en kentekenen van genade en zoveel verzuim en nalatigheid in waakzaamheid en gebed in ons bevinden, dat alles kunnen wij ijzeren grendels heten, die de koperen deuren kracht bijzetten en versterken.

Maar kunt u die koperen deuren verbreken, en die ijzeren grendels aan stukken slaan? - Dat is hier de vraag. Of kon Kores dat doen in het natuurlijke? -

Ongetwijfeld bezat hij een groot en dapper heirleger krijgsknechten van de uitnemendste heldhaftigheid, die de meest mogelijke ervaringen hadden in het gebruik van hun wapenen; maar vóór hen stonden koperen deuren en ijzeren grendels. Hij mocht ze beschouwen in haar grootte en wijde, maar daardoor werden ze niet uit de weg geruimd. Hij mocht wensen en begeren, dat ze verbroken en in stukken geslagen werden; maar wensen en begeren zou weinig vordering geven om ze weg te nemen. Zij bleven steeds zoals tevoren voor zijn aangezicht, ondoordringbaar, onoverkomelijk. Zo ook met de gewaarwordingen en ondervinding van een kind van God. Dáár, daar recht in zijn weg, staan die onoverkomelijke hinderpalen. Hij kan even weinig zijn hardheid des harten, zijn duisterheid van het gemoed, zijn ongeloof en wantrouwen verbreken, als Kores de koperen deuren en ijzeren grendelen van het aloude Babylon uit de weg kon ruimen. Het is hem even onmogelijk, om de werkingen van een boos, arglistig en Goddeloos hart ten onder te brengen, als de koning van Perzië, door de uittrekking van zijn zwaard, in één slag de ijzeren grendelen, die de koperen deuren versterkten, kon aan stukken slaan. Bij zo'n diep gevoelde behoefte staat hier nu de gepastheid en gelukzaligheid van de belofte:

'De koperen deuren zal Ik verbreken, en de ijzeren grendelen zal Ik in stukken slaan.' Geestelijkerwijs genomen, willen de woorden als vanzelf betekenen de wegneming van alle hindernissen die de weg sluiten. Laat ons zien hoe zij worden weggenomen, dat is: door Gods besturende opperheerschappij worden geregeld, om niet meer beletsels te zijn.

Zie maar eens op de gerechtigheid en heiligheid van God, die als reine en onkreukbare volmaaktheden voor de ziel de ingang in de hemel en heerlijkheid, tegenstaan. Maar hoe! worden dan deze deugden Gods weggenomen? Kan God een enige van Zijn eeuwige en heerlijke volmaaktheden verloochenen? Kunnen ze dan, als het ware, vernietigd worden en ophouden te bestaan? - Nee, nee! dat is vanzelf onmogelijk; maar met betrekking tot de erfgenamen van de zaligheid kunnen ze zó voor hen veranderen, dat ze niet meer koperen deuren en ijzeren grendelen zijn, om hen buiten de hemel te sluiten.

Toen Jezus, door Zijn lijden en sterven, door Zijn verdienstelijke gehoorzaamheid en Goddelijke offerande, Gods gerechtigheid genoeg deed, de wet verheerlijkte en vervulde, opende Hij Zijn volk een ingang in de stad Gods. Zo spreekt de apostel daarvan, als dat 'Hij uitwiste het handschrift, dat tegen ons was, in inzettingen bestaande, hetzelfde uit het midden nemende, en aan het kruis nagelende.' In die zin zou men kunnen zeggen, dat de wet, die de uitdrukking is van Gods gerechtigheid en heiligheid, verbroken werd als een koperen deur, en aan stukken geslagen als een ijzeren grendel; met andere woorden: zij is niet meer hinderlijk, als een sluitboom in de weg, tot de zaligheid van de ziel.

Maar zien wij op de koperen deuren en ijzeren grendels als afschaduwende andere beletsels, dan zullen wij ze niet in de weg vinden, maar reeds dadelijk verbroken en in stukken geslagen. Zo zijn onkunde, ongeloof, wantrouwen, hardheid van hart, duisternis van gemoed, schuld van de consciëntie, met al de andere koperen deuren ineens verbroken, toen de Heere het hart verbrak door de zoete toepassing van liefde en bloed.

Zo ook de onderscheiden verzoeken en benauwdheden vanbinnen en vanbuiten, die de ziel schijnen tegen te staan, verdwijnen op eenmaal, wanneer God ze met Zijn vinger aanroert; en ook is er geen, die hoe sterk, hoe diep of hoog, niet aan stukken valt voor het Woord van Zijn mond.

II. De giften welke de Heere hun geeft, wanneer Hij de koperen deuren verbroken, en de ijzeren grendelen in stukken geslagen heeft, en hier genoemd worden: ***'schatten, die in de duisternis zijn, en de verborgen rijkdommen.'***

Toen Kores, door het verbreken van de koperen deuren, en het in stukken slaan van de ijzeren grendelen, toegang kreeg tot de stad Babylon, wat vond hij daar? - Talloze schatten. Daarvan kwam hij opeens in het volle bezit als des Heeren eigen vrije gift; want de belofte luidt: 'Ik zal u geven de schatten, die in de duisternis zijn, en de verborgen rijkdommen.' Kores kreeg geen deel aan de schatten van de duisternis, noch sloeg hij zijn hand aan de verborgen rijkdommen, die in het paleis des konings van Babel weggelegd waren, vóórdat hij de stad ingegaan was door de koperen deuren.

Zo ook in het geestelijke. Daar in de verte vertoont zich aan uw ogen de stad van zaligheid, - de stad, die de Heere met alle geestelijke zegeningen voorzien en versierd heeft. Zie hoe van torens aan de horizon blauw schijnen en hoe de zon haar tempels en paleizen verguldt! Maar bemerk uw oog ook niet, dat diezelfde zon schittert op de koperen deuren, die gesloten zijn met ijzeren grendelen, en die alle toegang beletten? Nochtans, de Heere gaat voor hen henen, verbrekende deze en in stukken slaande gene, en geeft aan de ziel een gezegende toegang tot de stad.

Maar wat ontdekt Hij daar dan de gelovigen, en waarvan geeft Hij hem de bezitting? ---

1. 'De schatten, die in de duisternis zijn!'

Maar vindt u dit niet een vreemde uitdrukking? - 'Schatten, die in de duisternis zijn!' Zou er dan duisternis kunnen zijn in de stad van zaligheid waarvan Jehovah het Lam het

eeuwige Licht is? - De uitdrukking geeft niet te verstaan, dat de schatten zelf duisternis, maar dat ze in de duisternis waren, totdat zij aan het licht gebracht werden. De schatten van Belsazar waren in de duisternis, voordat ze aan het licht gebracht en Kores gegeven werden. Zo is het in geestelijke zin. Zijn er geen schatten in de Heere Jezus? –

O, welke schatten van genade in Zijn heerlijke Persoon! Welke schatten van vergeving in Zijn dierbare bloed! Welk schatten van gerechtigheid in Zijn volmaakte gehoorzaamheid! Welke schatten van zaligheid in alle, dat Hij is en heeft als de grote Hogepriester over het huis Gods!

Nochtans, al deze schatten zijn 'schatten, die in de duisternis zijn' voor zover ze verborgen zijn voor onze ogen en harten, totdat wij, door Zijn bijzondere kracht, in de stad van zaligheid gebracht zijn. Dan zijn deze schatten niet slechts aan het licht gebracht, geopenbaard en bekend gemaakt, maar ook is de ziel opeens in het volle bezit daarvan. Zij worden niet slechts gezien, maar door een bijzondere daad van gift uit het hof des hemels hem overgemaakt, als die door het geloof in de Heere Jezus Hem aanneemt in zijn hart. Niemand heeft zelfs de minste bevassing van de schatten van de genade, die er zijn in de Heere Jezus Christus, totdat hij gebracht is uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht, en Hem kent en de kracht van Zijn opstanding door de zoete openbaringen van Zijn tegenwoordigheid en liefde.

Maar niets slechts wordt door het woord 'schatten' te verstaan gegeven, dat er iets opgeleid en verborgen is voor het gewoon gezicht; maar (als in het meervoudig getal voorkomende) het drukt uit een oneindig, onberekenbaar bedrag, - een bedrag, hetwelk nooit zal uitgegeven worden, maar genoegzaam, en genoegzaam, en opnieuw en altijd genoegzaam zal zijn, voor al de behoeften, en voor al de gelovigen. Wanneer wij door het geloof een gezicht krijgen van de Persoon, en het werk van de Heere Jezus, en de overvloedige volheid van Zijn genade ons onder de ogen komt, en hoe ze veel meer overvloedig wordt over al het meerder worden van de zonden, - dan mag het terecht ons gemoed met een heilige verwondering en aanbidding vervullen.

Wanneer wij een straaltje van de krachten en de uitwerkselen van Zijn verzoenend bloed mogen ontvangen, -dat dierbaar bloed, hetwelk 'reinigt van alle zonden,' en die Goddelijke gerechtigheid, welke is 'tot allen, en over allen, die geloven,' - welke schatten van barmhartigheid, vrede en vergeving zien wij dan daarin opgelegd! Dit met het oog des geloofs te beschouwen, en in van schoonheid, beminnelijkheid en gelukzaligheid in te gaan, is inderdaad met al de heiligen te begrijpen, de lengte, en de breedte, en diepte, en de hoogte, en iets te kennen van de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat. De zon zal ophouden haar licht te geven, en de aarde om haar gewas voort te brengen; maar deze schatten zullen steeds niet uit te ledigen zijn: want ze zijn in zichzelf oneindig en onuitputtelijk.

2. Maar de Heere belooft bovendien Kores te zullen geven: '*de verborgen rijkdommen*;' dat is letterlijk verstaan, de rijkdommen van de stad, die in haar verborgen plaatsen weggelegd waren. En heeft dit niet een even geestelijke en proefondervindelijke mening als het overige van de tekst, waarmee het in nauw verband staat? - O ja! Menigvuldig toch zijn '*de verborgen rijkdommen*,' waarmee de God aller genade Zijn gelovig geslacht verrijkt. Neem maar eens het Woord van God. Welke verborgen rijkdommen zijn in deze geheime diepten weggelegd! Hoeveel waardiger is elke belofte, dan duizend werelden! En hadden wij slechts ogen om te zien, hoe zou het ons duidelijk worden, dat ieder gedeelte van Gods ingegeven waarheid ten boorde toe gevuld is met de rijkste

ontdekkingen van de wijsheid en goedertierenheid Gods. Maar deze rijkdommen zijn verborgen voor het aangezicht. Zij liggen verzegeld voor het oog van de gieren in de verborgen diepten van de geopenbaarde waarheid. Maar wanneer het de Heere behaagt, dezelve tot de ogen en het hart van een van Zijn gelovige kinderen te brengen, dan doen zij hem ook betuigen: 'O, ik kon het nooit geloven, dat er zo'n volheid en diepte in Gods Woord verborgen lag, of zo'n volheid en dierbaarheid in de beloften, maar ook, zolang het voor mijn ogen bedekt en onzichtbaar was, kon ik het niet begrijpen, dat er zo'n schoonheid en beminnelijkheid was in Jezus, zo'n liefde in Zijn hart, zo'n kracht en waarde in Zijn verzoenend bloed, noch zo'n blijdschap en vrede in het geloven.

Ik zou het nooit geloofd hebben, dat er in Gods Woord zo'n kracht was om te wonden en te genezen, om neer te werpen en op te heffen.' O, hoe worden niet alleen alle bevattingen, maar zelfs de voorkoming des harten door het Woord van Waarheid, in de hand van de Geest, overtroffen! O, hoever gaan deze verborgen rijkdommen alle aardse schatten te boven, en overtreffen in waarde duizenden en miljoenen van goud en zilver! Maar het is alleen dan, wanneer deze verborgen rijkdommen aan de ziel geopend zijn, zodat wij zien, gevoelen en weten, wat de Heere Jezus Christus is voor hen, die in Hem geloven en Zijn Naam beminnen. Het is deze verlichting en ontdekking, die het Woord van God wezenlijkheid, geest en leven doet zijn voor de ziel. De kracht en gelukzaligheid dezer dingen te gevoelen, is een gedeelte van die 'verborgenheid des HEEREN, welke is met degenen, die Hem vrezen; ' en door het ingaan in deze verborgenheden, het tasten en handelen dezer schatten, en het bezit verwerven van deze rijkdommen, komen wij proefondervindelijk te verwezenlijken, welk een gezegende kracht er ligt in een Goddelijke, hartgrondige en gelovige godsdienst.

Wij kunnen de waarheden duidelijk genoeg in Gods Woord zien, maar als dat het alles is, wat wij van haar weten, dan is het zoals een zien van geld, dat niet het onze is, maar dat voor de armoede van anderen is opgelegd. Het grote punt waar het op aan komt, is niet slechts de rijkdommen te zien, maar in het bezit ervan gesteld te worden. Een godsdienst zonder kracht, zonder geur, zonder een gevoelde gelukzaligheid in de waarheid Gods, door de toepassing van de Heilige Geest, is nutteloos en van geen waarde, beide voor de tijd en de eeuwigheid. Zoals de som van een schooljongen: het staat alles op papier - een zeker bedrag in nummers zonder het bezit van een enkele penning.

Maar let eens op het verband dat er is tussen de beloften, en 'de kromme wegen, koperen deuren en ijzeren grendels,' en het vóórgaan van de Heere om ze weg te nemen. Zonder dit voorafgaand werk zouden wij tot onze dood onkundig blijven van 'de schatten, die in de duisternis zijn;' onze ogen zouden nooit zien, noch onze handen tasten, 'de verborgen rijkdommen.' Daar zijn bij vergelijk gesproken, maar weinigen, die iets kennen van de zoetheid en wezenlijkheid van een door God onderwezen godsdienst; van de kracht van de genade aan de ziel, of van de schatten en rijkdommen, die er weggelegd zijn in de volheid van de Zone Gods.

Zelfs de meesten dergenen, die de waarheid belijden, vergenoegen zich met de naam van te leven, met en rechtzinnige geloofsbelijdenis, met een goed klinkend praatchristendom, en toelating tot het lidmaatschap van de kerk, zonder te weten of iets begeren te weten van de gezegende kracht en het wezen van de gemeenschap met God, van een ontdekking van de Heere Jezus, van de openbaring van Zijn liefde en genade aan de ziel, en de verzegeling van de gezegende Geest aan het hart.

III. En nu het gevolg of de uitwerkselen van het aan het licht brengen van deze schatten van de duisternis? - Het is: een geestelijke bevinding en kennis van God, en dat Hij de God is van Zijn volk: ***'Opdat gij moogt weten, dat Ik de HEERE ben, Die u bij uw naam roep, de God van Israël.'***

Merkt eens op de bijzonderheid van de uitdrukking: 'Ik de HEERE, Die u bij uw naam roep!' Wat een ondeelbaarheid drukt het op de persoon, die aldus wordt aangesproken! Hoe maakt het de godsdienst als een persoonlijke zaak! Wanneer God iemand bij name uitzondert, dan geeft dat te kennen, dat Hij wat bijzonders met hem te doen heeft, en dat Hij hem persoonlijk en als op zichzelf staande kent. Trouwens, dit gaat in het natuurlijke ook goed door. Hoevelen immers zijn hier tegenwoordig, die ik, hoewel voor mijn aangezicht ziende, niet ken bij naam. Wanneer ik u daarom op de straat ontmoet, zou ik u niet bij uw naam kunnen aanspreken. Evenwel zijn er, wiens namen mij bekend zijn; ulieden zou ik bij uw naam aanspreken, omdat ik meer of minder persoonlijke kennis aan u heb.

Zo ook in de genade. De Heere kan gezegd worden 'Zijn volk bij name te roepen,' als Hij hen, door een bijzonder werk van de genade aan hun harten, uit de wereld roept tot de kennis van Hemzelf. Niet, dat Hij inderdaad met een hoorbare stem spreekt; maar de uitwerking is zo onderscheidende, alsof Hij zei: 'Johannes, of Maria, Ik heb u nodig!' Wij hebben niet te verwachten, dat wij zullen zien het licht, of zullen horen de overluide stem waarmee Saulus van Tarsen werd beschenen en geroepen; maar wij moeten enigermate dezelfde kracht ondervinden, en iets van dezelfde Goddelijke invloeden gewaar worden. Wanneer God een mens roept, dan zal, ja, dan moet hij komen, want de Heere voegt daaraan een kracht toe, die hij niet kan noch wil weerstaan, althans niet met opzet. Het is voorwaar onoverwinnelijke genade, ja, onweerstaanbare genade! En nu de handelwijs?! - God roept de zondaar bij zijn naam; en hoewel Hij ons niet mondeling roept zoals de Heere Jezus Christus Zijn discipelen riep, wanneer Hij zei: 'Volg mij!' - de uitwerking echter is dezelfde.

En wat is de vrucht en het voortbrengsel van die bijzondere, ondeelbare en persoonlijke roeping? - Kennis! Maar welke kennis?

- Een geestelijke, hartelijke en bevindelijke kennis. - En waarvan?
- ***'Dat de Heere, Die hen bij naam roept, de God Israëls is.'***

Zo leren zij dus twee dingen:

Ten eerste, dat de Heere hen geroepen heeft bij hun naam, met andere woorden: dat het een waarachtig werk van de genade aan hun zielen is. Zij hebben hun twijfelingen en vrezen daaromtrent gehad; zij zijn beproefd geworden met betrekking tot de aanvang, de voortgang en het einde daarvan; zij zijn geoefend geworden met ongeloof en wantrouwen, en menigerlei angstvallige mismoeidigheden; maar door de verborgen kracht Gods, die in hun ziel is uitgestort, gevoelden ze hun harde hart vertederd, hun ongeloof weggenomen, hun wantrouwen in stukken geslagen, en de schatten, die in de duisternis zijn, aan het licht gebracht, waardoor zij gevoelig verrijkt en in het bezit gesteld zijn van de liefde Gods.

Nu zien ze ook, dat God hen waarlijk bij name riep; dat het een waar, echt werk is; en bij een terugzien op de weg die achter hen is worden ze met eigen ogen gewaar, dat de Heere in alles 'voor hun aangezicht gegaan is, en de kromme wegen recht gemaakt heeft.' Daarin hebben ze dan ook het getuigenis, dat Hij, Die hen bij hun naam riep, zo deed, omdat Hij eerst hun namen geschreven had in het Boek des levens. Dit aan het hart verzegeld te

hebben, is een druppel des hemels in de ziel te bezitten. Maar de voornaamste en tweede zaak, waaraan Hij hen kennis geeft, is: 'dat Hij de God Israëls is.' Veel ligt er in deze uitdrukking opgesloten; maar het voornaamste punt daarvan is, dat Hij Zich daardoor verklaart te zijn hun Verbonds-God; en dat al de beloften, die Hij aan Israël gedaan heeft, krachtig de hunne zijn. Als 'de God van Israël' openbaart Hij Zijn barmhartigheid en genade; als 'de God van Israël' zal Hij nooit de voorwerpen van Zijn uitverkiezende liefde begeven noch verlaten; als 'de God van Israël' vervult Hij al Zijn beloften, verslaat Hij elke vijand, vertoont Hij Zich in iedere moeilijkheid, vergeeft Hij mildelijk alle zonden, heelt Hij goedgunstig alle afwijkingen, en zal Hij hen bij de uitkomst in de eeuwige gelukzaligheid doen aanlanden.

Hoeveel licht verspreidt de gehele tekst op de weg Gods in het zaligen van zondaren, en het werk van Zijn genade aan de ziel. Hier zien wij ons voor ogen gesteld een godsdienst, die gegrondvest zijnde op de beloften en zekere getuigenissen Gods, van geen wankelen weet. In deze godsdienst is een Goddelijke wezenlijkheid, zoals ze van de hemel neerdaalt in de ziel. Het is niet enkel een verandering van inzicht in de leer, of verandering van levenswandel; het is niet een aannemen van een zeker stelsel van leerstukken, het horen van een zeker leraar, of het komen in een kerk, en wat dergelijke meer zij. Het is iets zeer verschillend daarvan, ja, zover overtreffend als de hemel is boven de aarde, of de eeuwigheid verschilt van de tijd.

Maar u zegt misschien: 'Moeten dan alle mensen, die zalig zullen worden, door deze bevinding gaan?' - Dat ik u, ter beantwoording, een wedervraag doe: 'Meent u, dat Kores op een andere wijze, of langs een andere weg in de stad kon komen?' Hij kon noch over, noch door, noch onder de muren door in de stad komen. De enige doorgang, die er was, moest zijn door de koperen deuren met ijzeren grendels; en al zijn pogen om ze te verbreken of in stukken te slaan baatten niets. God moest het werk voor hem doen, of het zou niet gedaan worden. Zo moet Hij krachtig voor ons en in ons werken; en, zoals het ging met Kores, juist onze moeilijkheden, doen ons onze nood gevoelen en Zijn genade en kracht waarderen en hoogschatten. Indien wij daarom geen beproevingen, moeilijkheden, of verwarringen hebben, dan voorzeker, hebben wij God niet nodig; wij kunnen het dan wel buiten Hem doen. Als ik mijn eigen hart kan vertederen, dan heb ik zeker niet nodig, dat God het voor mij vermurwd. Indien ik in de Heere Jezus Christus kan geloven wanneer het mij lust, dan heb ik voorwaar niet nodig, dat God mij het geloof geeft.

Wanneer een rijke geld nodig heeft, gaat hij slechts naar de bank, en neemt zoveel hij behoeft. Hij heeft niemand te vragen om geld; zo ook: indien het geloof in mijn ziel door mijzelf kon worden ontstoken, dan had ik niet als een bedelaar of een bedeed wordende tot God te gaan, en Hem aan te roepen om mij geloof te geven. Als ik honderden stuks geld in de wisselbank had, dan had ik slechts te gaan en zoveel te nemen, als mij goed vond. En zo kon ik al vergelijkende verdergaan, en elke tak van de godsdienst van de vrije wil leugenachtig maken.

Wanneer mijn weg in de voorzienigheid een kromme weg is, en ik door enige oefening en inspanning van mijn eigen vermogens, die genoegzaam kan recht maken, wat zou mij dan bewegen, dat van de Heere te vragen? Of als ik door mijn eigen oefeningen ten hemel kon opklimmen, waarom had ik dan nodig, dat de Heere mij zal helpen? Maar aan de andere kant; indien ik vóór mij en áchter mij niets zie dan kromme wegen, en evenwel buiten van rechtmaken bijna niet kan leven, en dat werk toch verre boven mijn kracht is; wel, dan heb ik waarlijk een boodschap aan de troon van de genade.

Ik heb in werkelijkheid en waarlijk iets voor God te doen; en wanneer het Hem belieft, dat als een antwoord op mijn gebed te doen, dan kan ik Zijn heilige Naam danken en prijzen. Dit geeft Gode lof en heerlijkheid; verhoogt Hem en verneert mij. Zo is het met iedere moeilijkheid, beproeving en verwarring. Indien ik dezelve niet heb of ken, of ik kan ze in- en door mijzelf overwinnen, dan mag ik Gode als plichtpleging vragen om Zich te ontdekken, maar in het wezen van de zaak kan ik zeer goed buiten Hem handelen, en zelf regeren.

Het is ons misschien ook niet duister, waarom Gods volk zoveel koperen deuren en ijzeren grendels heeft, zo menigmaal met veel beproevingen en onderscheiden verzoeken te kampen heeft. Dit geschiedt vooral ook, om hen een persoonlijke kennismaking te geven met God, de grote God van hemel en aarde, de Verbonds-God van Israël; om de godsdienst, die geen beproevingen of oefeningen, geen verzoeken of verwarringen heeft, slechts spotternij en vals is.

Denkt u er anders over; - kom zegt mij, welke waarde heeft ze? Is ze Gode verheerlijkend? - in het minst niet. Is ze dan vertroostend voor de mens? - maar hoe kan dat, daar hij dat niet behoeft! Brengt ze mensen uit de wereld? - niet één enige. Een mens met de godsdienst van de eerste Adam, is met de wereld als de hand met de handschoen. Zij brengt geen zonden ten onder, ja, ook de minste niet. Zelfs gevoelt hij daar nooit behoefte aan, want zijn zonden verontrusten hem niet; het zijn zijne boezemvrienden; en waartoe zou hij zich daar vanaf maken? Brengt ze dan vergeving aan? - Maar waartoe zou dat wezen, zo er geen lasten zijn weg te nemen, geen schuldige consciëntie te reinigen? Voert ze de hemel in zijn ziel? - O, hij is al te goed voldaan met de aarde, dan dat dit nodig zou wezen.

Neemt u de beproevingen, oefeningen en verwarringen weg waarmee de ware godsvrucht zo gemengd is, en zo uitgebreid mee te doen heeft, dan neemt u, als vanzelf weg waarin de ware godsvrucht zichtbaar in wordt, ja, enigerwijs in bestaat. U hebt toch wel eens een klimop over een muur zien groeien? En hoewel hij daar als uitgroeit, zo is noch de muur de klimop, noch de klimop de muur. Maar neemt u de muur weg, dan zal de klimop mede vallen. Zo zijn de beproevingen en verzoeken, lasten en droefheden, niet de godsdienst, zoals de muur niet is de klimop, maar nochtans groeit de godsdienst als uit- en op deze dingen, en doorvlecht zich in haar tussenruimten, zoals de klimop zich dringt in de kloven en spleten van de muur. Neemt u daarom de beproevingen en verzoeken weg, waarmee de godsdienst doorvlochten is, en zij beide zullen samen vallen.

Dat ik mij mag beroepen op de bevinding van die hier tegenwoordig zijn, en leven in hun ziel hebben. Het is heden dinsdag. Nu dat ik u mag vragen, welk een dag het voor u geweest is? - 'Wel, ' zegt u, 'ik ben meestentijds in mijn bezigheden geweest, ik had veel te doen in mijn roeping, en mijn gemoed heeft zich de gehele dag daarmee bezig gehouden.' Maar dan, wat godsdienst had u al die tijd onder uw bezigheden, in uw ziel?

U antwoordt: 'Och! om de waarheid te zeggen: niet met al. En wie zou zulks, indien hij te doen had wat mij wachtte?' Maar een ander zou mogelijk zeggen: 'Zal ik oprecht voor u zijn, dan moet ik betuigen: ik had een zeer beproevende dag, en ben bijna de hele dag zuchtende en kermende geweest.' Wie van deze twee personen denkt u, zou behoefte hebben, dat de prediking te dezer ure aan zijn ziel gezegend werd? Wie hunner heeft de zoete toepassing van een belofte of een ontdekking van Gods liefde nodig? Behoef ik nog te zeggen, wie van deze twee de beste hoorder is?

Ik zou het een honen van uw algemeen gevoelen rekenen! Indien wij enig inzicht in onszelf hebben, en de toestand van ons hart gevoelen, dan weten wij, dat, zo wij niet op

de één of andere wijze in ons gemoed beproefd zijn, de belofte in ons geen plaats vindt; want er is in ons geen gepastheid voor de belofte noch in de belofte voor ons. Er is, om zo te zeggen, geen deur voor de Heere Jezus om tot ons in te komen en Zich aan ons te openbaren. Maar indien ik onderscheidene beproevingen en moeilijke verdrukkingen heb; zie ik in en vóór mij kromme wegen, en alles schijnbaar tegen mij, dan maakt mij dat, onder de zegen des Heeren, begerig naar Zijn tussenkomst, opdat Hij Zijn kracht, tegenwoordigheid en genade aan mij mocht openbaren. Ik denk dat deze zaak zo duidelijk is, dat eenieder het zou kunnen zien. Althans, elke bladzijde in Gods Woord bevestigt het.

Is dit zo, dan mag de wedergeboren ziel wel uitroepen: 'Geef mij maar beproevingen, en Gods barmhartigheid in dezelve. Geef mij mijn lasten, en Gods ondersteuning onder hen. Geef mij mijn verdrukkingen, en Gods vertroosting met dezelve. Geef mij mijn verzoeken, en Gods genade om mij uit dezelve te verlossen. Want ik weet, wanneer ik aan mijzelf ben overgelaten, zonder beproeving of zegen, dan ben ik een arm, vleselijk, werelds schepsel, en op zulke tijden, alhoewel ik de waarheid belijd, is het slechts bij name!' Zegen God dan, voor al uw beproevingen en verzoeken. Jakobus zegt ervan: 'Acht het voor grote vreugde, mijn broeders! wanneer u in velerlei verzoeken valt.' En gezegend ze God voor elke last en voor iedere oefening; maar bovenal, gezegend ze God voor Zijn genade waardoor Hij de ziel daarin ondersteunt, daaronder vertroost, en ten laatste haar uit alle beproevingen voert, haar eindelijk brengende tot die gelukzalige plaats, waar alle tranen van de ogen zullen worden afgewist. AMEN.

32. LIJDEN EN DE WELDADEN DAARUIT VOORTVLOEIEND

Tekst: 1 Petrus 5:10

De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben, Dezelve volmake, bevestig, versterke en fundere ulieden.

Toen Petrus met zijn lijdende Heere in de hof van Gethsémané was, was hij niet bekwaam om een brief te schrijven aan de kerk van God. De hand, die het zwaard uit zijn schede trok om Malchus het rechteroor af te houwen, was niet de hand om de pen van één door de Geest gedreven apostel te besturen. Zoals vele goede mensen in de dagen van de eerste liefde, zo betoonde ook Petrus toen meer ijver dan kennis, meer vleselijke vurigheid dan diepe onderwijzingen van de Geest en rijke bevinding van de liefde Gods te hebben. Had hij toen geschreven, hij zou waarschijnlijk zijn pen gebruikt hebben zoals zijn zwaard; en in het neervellen van de vijanden van Sion kon hij misschien onwetende enige van haar vrienden hebben neergeslagen. Maar nadat hij gegaan was door vurige ovens van verdrukking, ontdaan was van de droesem en het schuim van zichzelf, en door de genade Gods vertederd en vermurwd was, toen was hij, door de inblazing van de gezegende Geest en de aanroering van zijn pen met Zijn heiligende genade, bekwaam, om deze brief te schrijven zo vol kracht en zaligheid, en zo overladen met de rijke bevinding van de Goddelijke waarheid.

Ik weet niet of u, bij het voorlezen van het eerste hoofdstuk van zijn eerste brief, dezelfde opmerking had zoals als ik. Velen toch zijn van oordeel, dat het lezen van Gods Woord een zeer onbelangrijk gedeelte van de dienst van God is; en evenwel reken ik het verzuim daarvan, zoals het in sommige kerken geschiedt, tot groot nadeel van het volk. Maar bij het lezen van Gods Woord deze morgen, trof mij de rijkdom en de diepte van de Goddelijke waarheid waarmee dit gedeelte van Gods Woord mij toescheen ten boorde toe vol te zijn.

Wij zien het aan Petrus dus, hoe hij door de oven van de verdrukking en verzoeking vertederd, vermurwd en gevormd was; en hoe hij, nadat genade deze gezegende uitwerkselen in zijn ziel gewerkt had, onder de ingeving van de Heilige Geest kon neerzitten, en deze brief schrijven tot opbouw en stichting van de Kerk van God door alle tijden.

De voorname hoofdzaak van de woorden, die ik u tot tekst heb voorgelezen, en waarover ik met Gods zegen in dit uur zal trachten een weinig te spreken, is lijden, en de weldaden, die daaruit voortvloeien. Doch, om ons onderwerp meer duidelijk te maken voor uw gemoed, en het des te krachtiger op uw consciëntie te binden, zo zullen wij onze tekst in vier voorname hoofddelen splitsen. Ik zal trachten te spreken:

I. Over de volheid en vrijheid van de genade.

II. De heilige en hemelse roeping van de kinderen Gods.

III. De noodzaak en aard van het lijden.

IV. De gezegende weldaden en Goddelijke vruchten, die daaruit ontspringen.

U zult deze keten in onze tekst vinden uitgeschetst; en het zal mijn bezigheid zijn, onder de bekwaammakende genade des Heeren, deze waarheden voor u open te leggen, met het oog op- en de verwachting van de Heere, dat Hij Zijn eigen Woord met kracht aan uw consciëntie mag toepassen.

I. Over de volheid en vrijheid van de genade. 'De God aller genade.'

Hoe zoet is dat woord genade voor iedere door God onderwezen ziel! Maar er is, voor mijn gemoed, iets bijzonder aangenaams en schoons in de uitdrukking, die de apostel hier bezigt: 'De God aller genade.' Het is alsof hij onze harten ineens tot de fontein wil leiden; alsof hij ons beval, niet op de stroom te zien, maar in de oefeningen en het uitgaan van het geloof onze ogen en beschouwing te wenden tot de altijd vloeiende Fontein van alle genade.

Wij kunnen dit gedeelte van ons onderwerp ontkennender- en stellenderwijs beschouwen. God is '*de God aller genade*, ' en daarom is er geen genade, dan die, welke van- en uit God is.

Ten eerste ontkennenderwijs. Menigeen schijnt geneigd te zijn onbehoorlijk te vergroten en te verheffen, wat genoemd wordt: de middelen van de genade. Het is zo, door dezelve werkt de Heere, en het behaagt Hem om langs die weg Zijn genade mee te delen; maar wat zijn ze zonder Zijn zegen? Als wij over straat gaan gebeurt het wel, dat wij de bestrating zien opgebroken tot herstelling van de pijpen en buizen, die daaronder liggen. Maar nu, wat zijn deze pijpen op zichzelf? zoals ze trouwens het water naar de begeerde plaats leiden, zo geven ze van zichzelf geen water, en zijn voor zover van geen nut. En, mijn vrienden! wat is al ons bidden, prediken en het waarnemen van de ordinanties van Gods huis op zichzelf? - Het zijn slechts pijpen; en ze hebben nodig, dat het water van de genade door hen zal vloeien, zullen ze ons enigszins nuttig zijn. En zegt mij, wanneer het water van de genade door deze in de ziel vloeit, waaraan zijn wij dan onze dank schuldig? Aan het water of aan de buis? Het is de stroom van barmhartigheid en genade, die in de ziel vloeit, waarvoor wij dankbaar hebben te zijn, en niet voor de blote waterleiding langs welke die genade werd meegedeeld.

Maar *stellenderwijs* is Hij '*de God van alle genade*.' Zien wij hoe en in welke zin, dan zullen wij ontdekken, dat Hij dat is van alle genade, in al haar onderscheiden delen, takken en bijzonderheden.

1. Daar is, bijvoorbeeld, overtuigende genade: want door de genade van God worden wij overtuigd van zonde. De pijlen van de overtuiging in onze consciëntie geschoten, ons gevoelen zondaars te zijn, en het roepen om vergevende barmhartigheid kwam alles van God. God was de Auteur en Werkmeester van die gewaarwordingen, indien het een geestelijke overtuiging was. Hij was het, Die wondde; Hij doorstak; Hij doodde; Hij vernederde; Hij opende de wond; die niets noch iemand dan het bloed van Christus kon helen.

2. Maar Hij is ook de God van de vergevende genade. Dezelfde genade, die wondde heelt opnieuw; dezelfde genade, die vernederde verheft ook; dezelfde genade, die uitkleedde dekt ook; dezelfde genade, die de donderen van de wet predikte, verkondigt ook het van vrede sprekende Evangelie; en dezelfde genade, die de ziekte en het zeer ontdekt, brengt ook de balsem van Gilead aan], en openbaart de hemelse Geneesmeester. Daarom is Hij de God van de vergevende genade in de zoete openbaringen van des Zaligmakers liefde.

3. Maar hoe menigmaal dwaalt de ziel af van haar hemelse Fontein! Zij wijkt gedurig van

achter de Heere, maar genade openbaart zich in van herstelling. David spreekt van deze herstellende genade, als hij zegt: 'Hij verkwikt mijn ziel.' Hij brengt ons tot de plaats terug waarvan wij zijn afgedwaald, en openbaart de rijkdommen van Zijn vergevende liefde, en ontzegelt de Fontein eenmaal voor de zonde en de onreinheid geopend. Hij is het, Die aan de consciëntie toepast het bloed van de besprenging, dat betere dingen spreekt, dan dat van Abel.

4. Maar misschien zijn wij het pad van de vurige verzoeking doorgegaan, en soms nagenoeg overweldigd door een zee van droefenis en moeite. David kende daar ook iets van, als hij zei: 'al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan.' Dan hebben wij ondersteunende genade nodig. 'Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd, en Zijn rechterhand omhelst mij.' 'Van onder zijn eeuwige armen.' Als wij door de doolhoven van de verdrukking gaan, in de oven van de beproeving zijn, of geslingerd worden op de diepe wateren van de droefheid, steeds zijn daar Zijn armen ter ondersteuning.

5. Maar wij hebben een hart 'arglistig, meer dan enig ding, ja dodelijk;' wij leven in een goddeloze wereld; dragen in onze boezem de zaden van alle zonden, en worden gedurig verzocht tot het kwaad, en welk een behoefte hebben wij dus aan bewarende genade. 'In de kracht van God bewaard door het geloof tot de zaligheid.' Daarvan is Hij ook de Bron en Werkmeester; want niemand kan een enkel ogenblik staan, tenzij hij door de almachtige kracht Gods omtuind en bewaard wordt.

6. En breekt de tijd eens aan, dat u uw hoofd op de doodspeluw neerlegt, en het klamme doodszweet u in het aangezicht staat; wanneer uw oog breekt en u deze wereld vaarwel moet zeggen, en van alles wat daarin is te scheiden hebt, dan zult u, uit Zijn volheid, genade tot sterven nodig hebben, om u dan in de ure des doods te ondersteunen.

Zo is Hij 'de God aller genade.' Van al de genade, waarin zich ooit de kerk mocht verheugen, - van al de genade, die de kerk immer behoefde of nodig zal hebben, is Hij de GOD. Beschouw eens de zon, die schone gelijkenis en dat schilderij (door de Heilige Geest Zelf uitgedacht) van de Zon van de gerechtigheid. Hoe vele honderden, ja, duizenden van jaren heeft die heerlijke zonnepool overdag al aan de hemel gestaan!

Werp een blik op de duizenden oogsten, die onder haar weldadige invloeden zijn ingezameld; denk aan de miljoenen menselijke wezens die gespijzigd zijn door de vruchten, die ze wasdom gaf en rijp maakte. En nochtans schijnt ze verder met al haar oorspronkelijke warmte, licht en schoonheid. Zij is niet uitgeput, ze openbaart zelfs geen tekenen van uitputting, noch heeft ze iets van haar verwarmende en verlichtende kracht verloren. Zij is steeds de heerlijke bol overdag schijnende, en al weer schijnende met dezelfde warmte, hetzelfde licht, dezelfde invloeden.

Nu, zo is het ook met 'de God aller genade!' Duizenden harten heeft Hij verblijd door de stralen van Zijn genade; duizenden van boetvaardige zondaars heeft Hij al vertroost door de uitstorting van Zijn gunst, maar steeds blijft Hij de God aller genade, Die niettemin in rijke stromen van barmhartigheid, goedertierenheid en liefde tot Jezus' Kerk afdaalt.

Och! waarom zijn wij toch vaak zo nauw als wij zijn, en de God aller genade uit het gezicht verliezende? Waarom blijven wij zoveel in het schepsel hangen, in plaats van ons te houden aan Hem, Wien te kennen het eeuwige leven is? 'De God aller genade!' Welk een verheven onderwerp, onze beschouwing overwaard! Veel zouden wij hiervan kunnen zeggen, Maar de tijd roept mij, om verder mijn tekst na te gaan.

II. De heilige en hemelse roeping van de kinderen Gods. 'Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus.'

Wellicht is hier iemand in het midden, die bij zichzelf aldus dacht: 'Dit alles zal ongetwijfeld wel waarheid zijn; maar wat deel heb ik daaraan?' Ik hoor van de God aller genade; maar heb ik wel genade?' Heeft de God aller genade Zijn genade aan mij verheerlijkt?' Ja, u moogt uzelf die vraag wel doen, als u in overweging neemt, hoe weinigen er zijn (vergelijkenderwijs gesproken), die met de genade Gods bewelddadigd zijn; maar ziet dan ook wat u een kennelijk deel daaraan geeft. Wat stelt u in het bezit van die genade? - 'Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus.' Roeping, ons tweede punt van beschouwing, openbaart een aandeel in de genade Gods, en in de God aller genade. Door dezelfde apostel worden wij vermaand: 'Onze roeping en verkiezing vast te maken.' - Door met God te worstelen, dat Hij ze ons zeker zal maken, door haar aan ons binnenste te verzegelen met Zijn eigen hemelse getuigenis, en het onze harten zo duidelijk en klaar te maken als de zon aan de hemel. Maar niet ieder kind van God mag het geschieden, zó zijn roeping en verkiezing vast en zeker te maken. Daar zijn er, die zoals Bésazar, het schrift aan de wand niet kunnen lezen, en daarom een Daniël behoeven, om het voor hen te ontcijferen; maar ze hebben geen uitlegger, die hen één letter kan voorlezen. Nee; Er zijn velen van Gods kinderen, die hun eigen bevinding niet kunnen lezen; ze kunnen hun eigen genade niet uitschetsen, noch voor zichzelf hun eigen roeping duidelijk maken. Zij hebben dus een Uitlegger nodig, zoals Elihu zegt: 'Eén uit duizend, Die hen kan verlossen, dat zij in het verderf niet neerdalen,' om hun aan te wijzen, hoe het werk des geloofs in hun zielen te lezen. Dit is het nut en de weldaad van een bevindelijke bediening: om u te ontdekken datgene, wat u anders niet zou leren, het werk Gods zichtbaar te maken hetwelk voor uw ogen verborgen is.

Er is hier dus sprake van een 'roeping.' Deze roeping is - 'van God;' 'in Christus Jezus;' 'tot Gods eeuwige heerlijkheid.'

Goddelijke roeping is een bijzonder werk Gods aan de ziel, een afzondering van de wereld, zowel de belijdende als de onheilige, een ten onder brengen van hoge verwachtingen, een doorpriemen van de consciëntie met overtuigingen, en het opwekken van verlangende begeerten naar Christus, met een uitgaan tot Hem om barmhartigheid; de ziel met gewezen en smeking leidende aan de voeten van de Middelaar; en dan, op Gods eigen tijd en wijze, Christus dierbaar makende, Zijn Persoon, Zijn bloed en gerechtigheid ontdekkende, en de liefde Gods in het hart door de Heilige Geest uitstortende. Iets van deze Goddelijke onderwijzing te kennen, is een deelgenoot te zijn van die hemelse roeping, en een zaligmakend werk in de ziel te bevinden. En overweegt deze treffende en hemelse woorden - 'tot Zijn eeuwige heerlijkheid!' 'Geen oog heeft het gezien, geen oor heeft gehoord, en in geen mensenhart is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben.'

O, geroepen te zijn tot Gods eeuwige heerlijkheid, deze hiernamaals in haar volkomen schittering op de hoogten van Sion te beschouwen, die te genieten met een ziel bekwaam gemaakt om van volle en eeuwig gewicht te dragen, en het lichaam tot een schathuis en onsterfelijk metgezel voor de verheerlijkte geest gevormd, en verrukt te worden met de openbaringen van Gods tegenwoordigheid en liefde door een eindeloze, heerlijke eeuwigheid - welke vooruitzichten van hemelse gelukzaligheid, openbaren en ontdekken zich in deze woorden! Wat het volle genot van dit onuitsprekelijk gewicht van heerlijkheid wezen zal, is boven al de tegenwoordige begrippen van de mensheid ver-

heven; het gaat de bevatting van de wijste heiligen te boven, en de bevinding van de diepst onderwezen gunstgenoot Gods reikt daartoe niet. Op zijn best, kunnen wij slechts een flauwe straal hebben van de heerlijkheid die God bereid heeft degenen, die Hem liefhebben. Maar zo is het niet met betrekking tot onze roeping. Evenwel, hoe moedeloos ook sommigen van des Heeren kinderen mogen wezen, ze zijn geroepen tot Zijn eeuwige heerlijkheid, om hier voor dezelve voor- en toebereid te worden, en hiernamaals dezelve rijkelijk te genieten.

III. *De noodzaak en aard van het lijden.*

Maar laat ons iets verder gaan. Wij zijn alsnog niet tot de wezenlijke hoofdzaak van ons onderwerp gekomen; wij waren steeds in het voorportaal en niet tot het innerlijk hof genaderd. Wij hebben ook de ingang te passeren, zullen wij in de onderscheiden delen van de plaats ingeleid worden. Daar is geen ingaan in de heerlijkheid, dan door lijden; noch is er geen inkomen in de rijke bevinding van de genade, zonder verdrukking en beproeving. Was het zo niet met Jezus? Wat zei Hij tot Zijn discipelen? -'Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?' Heeft de Heere Jezus niet de weg gelegd waarin wij te gaan hebben; en moeten wij hier niet Zijn lijdend beeld gelijkvormig worden, opdat wij Hem hiernamaals mogen gelijken in Zijn heerlijkheid? 'Indien wij met Hem lijden, wij zullen ook met Hem heersen!' Wanneer wij geen vereniging met Christus hebben in lijden, wij zullen niet met Hem verenigd zijn in heerlijkheid; en dus is het nodig met de Heere Jezus te lijden. Dan, juist dit lijden is zo diep beproevend voor het gemoed van Gods geoefend geslacht. Indien ze niet zo zwaar beladen waren, ze zouden, althans, zo menen zij, kunnen voortgaan; indien de weg gemakkelijk en het pad effen was, indien er geen beproevingen en verzoeken waren, ze zouden, ten minste naar hun eigen bevatting, welgemoed voort- reizen. Maar wanneer ze in de vurige oven van de verzoeking komen, en ingedompeld worden in een vloed van lijden en droefheid, dan schijnt hun geloof hen te begeven, en hun hoop te falen; ze waggelen heen en weer zoals een dronken man, ze zijn radeloos, en geloven zelfs geen greintje genade in hun hart te bezitten.

Lijden is dus nodig; Maar alhoewel het daar niet buiten kan, zo is het evenwel duidelijk, dat al Gods volk niet lijdt op dezelfde wijze, noch in dezelfde mate. God verkoos onze verdrukkingen voor ons. Hij weet, welke bijzondere beproevingen nodig zijn voor een ieder, die Zijn Naam vreest. Hoeveel verschillen wij in lichamelijke gesteldheid, opvoeding, levensgewoonte, gemoedskrachten, en natuurlijke geneigdheden! En zo wij wij vanbuiten verschillen, zo onderscheiden zijn wij vanbinnen: de gedaanten van ons gemoed zijn zo onderscheiden als de trekken van onze aangezichten; en dus zou datgene, wat voor mij lijden is u geen lijden wezen, noch het uwe voor mij.

Wij hebben elk voor onszelf onze bijzondere weg van beproeving en lijden, welke God als onze weg afbaande. Sommigen lijden in hun gemoed, anderen in hun lichamen; deze lijden in hun bloedverwanten, genen in hun omstandigheden; de beproevingen van velen zijn voornamelijk in tijdelijke zaken, terwijl anderen alleen in geestelijke zaken de vurige doop hebben door te staan. Maar bij alle andere oorzaken en verscheidenheden van beproeving, is er voornamelijk één, die alle wedergeborenen gemeenschappelijk hebben: - een dagelijkse, ja, onophoudelijke strijd met het lichaam van de zonde en des doods, en de werkingen van het kwaad in het vleselijk gemoed.

Maar de tijd laat het niet toe, om al het onderscheidene lijden, dat Gods volk te wachten

staat of treft, in zijn bijzonderheden na te gaan en te ontwikkelen. Sommiger lijden is diepgaande, van anderen meer in lichtere mate; bij dezen is het kort, bij gene weer langer van duur; nochtans is het alles om ééNZelfde voornemen uit te werken: *om de ziel het lijdend beeld van Jezus gelijkvormig te maken.*

U zult wellicht opgemerkt hebben, dat in deze keten een schone evenredigheid en overeenstemming te vinden is. Niet bij het begin treffen wij het lijden aan. Eerst is het: 'de God aller genade, de eeuwig vloeiende, overvloedige Fontein van alle goedheid en barhartigheid, zijnde de Bron en Oorzaak van alles. Dan hebben wij de 'roeping; waardoor deze genade aan de ziel geopenbaard werd, waarvan Jezus Christus het gezegend Onderwerp, Voorwerp, Hoofdsom en Middelpunt is. En daarna komt 'lijden, ' de derde schakel in de hemelse keten.

Eerst genade; vervolgens roeping; ten derde lijden. Indien dus dit laatste ontbreekt, dan is de keten niet volkomen. Indien de God van alle genade uw God is, dan heeft Hij u ook geroepen, en indien Hij u geroepen heeft, dan heeft Hij u ook een zekere mate van lijden toebedeeld, opdat u, zoals de apostel spreekt, 'de overblijfselen van het lijden van Christus vervullen zoude, ' dat is: niet Zijn onderscheiden lijden, maar Zijn verdrukkingen in Zijn leden.

IV. De gezegende weldaden en Goddelijke vruchten, die daaruit ontspringen.

En zo acht ik ons genoegzaam voorbereid om, met Gods zegen, over te gaan tot de onderzoeking van ons vierde en laatste punt: - de weldaden, zegeningen en Goddelijke vruchten, die uit het lijden voortvloeien, en de laatste schakel van de keten vormen.

Maar merkt op de uitdrukking: -'nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben.' Lijden is slechts voor een ogenblik. Stel dat uw levensdagen tot de negentig jaren opklommen, en u had dag aan dag lijden en droefheid; zegt, dat ieder uur u pijn en kwelling van het lichaam of smart van het gemoed, beproeving van de Geest, of verzoeking van de ziel aanbracht. Neemt het eens voor een ogenblik aan, hoewel het niettemin zeer onwaarschijnlijk is, omdat u wellicht geen negentig jaar bereiken zult, noch misschien niet alle dag een dag van beproeving, verzoeking en lijden zal wezen; maar neemt het eens voor een ogenblik aan, welnu! wanneer dan uw ziel van uw zwak lichaam bevrijd werd, om in te gaan in de gewesten van licht en liefde, en in te drinken de stromen van vrede en blijdschap uit de Hoofdfontein, het zou ten laatste slechts 'een weinig tijds' zijn. 'Wat is de tijd, gemeten bij de eeuwigheid?' Het is slechts een punt, ja, iets van zeer korte duur: 'Want onze verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een geheel zeer uitnemend eeuwig gewicht van de heerlijkheid.'

Maar ook zelfs deze woorden gewagen van geen voortdurend lijden. Het komt en gaat, - het wordt heden gezonden en morgen weggenomen. Wanneer de oven zijn werk volbracht heeft, dan wordt het goud eruit genomen. Maar het is ook na, niet vóór die tijd.

U zegt misschien, dat u behoefte hebt aan de genieting van een klare verzekering van uw aandeel; om bevestigd te zijn in de vrijheid van het Evangelie; om te wandelen als een bevrijd kind van God; om beweladigd te zijn met telkens weer nieuwe openbaringen van Zijn barmhartigheid en liefde; en in uw ziel het zoete genot te hebben van een beminnelijke Heere. Bent u nooit op een zee van lijden heen en weer geslingerd? Of denkt u altijd in effen wateren te zullen zijn? Of is uw geestelijke zeereis nog maar een weinige gevorderd, zodat de wateren slechts brak, en de zee nog ver af is? Nee, dat bevaren van die verse wateren maakt u niet bekwaam voor diepe wateren, noch vertonen die u de wonderen des Heeren, welke in de grote diepte gezien worden. Maar indien u

lang geslingerd werd op de geweldige stormende wateren, o, hoe welkom straalt u dan het veilige strand in de ogen, en hoe zult u met een inwendig gejuich van vreugde uw anker laten vallen! Het is dus niet vóór- maar nadat u 'een weinig tijds zult geleden hebben, ' dat wezenlijk zielsvoordeel, verzadiging en vreugde worden verwezenlijkt of inwendig ondervonden'.

Maar misschien zegt u: 'Is het niet mogelijk Christen te zijn, en nochtans niet veel beproefd of verdrukt te wezen?' - Ik voor mij geloof, dat het in de genade gaat als in de natuur: wat gemakkelijk verkregen wordt is zelden waard te bezitten. Naar de gewone regel verkrijgt een mens niets gemakkelijk, dat wezenlijke waarde heeft, hetzij kennis, vermogen, geleerdheid of zelfs het schitterende goud; alles wat rechte waarde in deze wereld heeft, wordt met arbeid en moeite verkregen. En ik ben er zeker van, dat geen geestelijk mens immer een rijke bevinding van Goddelijke barmhartigheid en liefde verkrijgt, zonder meer of minder door zielsoefening te gaan. Hij is daar niet gepast voor; zijn ziel heeft nog de bekwaamheid niet om de volheid van de liefde Gods te genieten. Om dit te zijn, kan hij, zoals een vaartuig, niet te wijd van inhoud wezen. Er moet in de ziel plaats gemaakt worden, zoals in het ruim van een schip, om de volheid van Gods barmhartigheid te ontvangen. Al het eigen moet uitgezet zijn, voordat de Heere van genade en heerlijkheid zal inkomen; de lading voden en prullen moet overboord geheven zijn, aler de rijke schatten van hemelse barmhartigheid ruimte vinden in het binnenste. Het is dus na - maar ook alleen nádat wij een weinig tijds zullen geleden hebben: geweest in oefeningen van de ziel, beproevingen van het gemoed, verzoeking van de satan, en meer of minder gegaan zijn door die inwendige twist en verdrukking - deze zee van stormen, dat de hemelse keten volbracht wordt in het hart, overeenkomstig des apostels betuiging: *'De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben, Dezelve volmake, bevestige, versterke en fundere ulieden.'*

O, dat deze woorden weerklank vonden in uw oren. O, dat ze door de pen van God in uw harten geschreven, ja, daarin gegraveerd waren!

Maar beschouwen wij deze zegeningen in hun orde.

1. **'Dezelve volmake u!'** Wat hebben wij door dit woord te verstaan? Is het waarschijnlijk ook een volmaking des vleses? Volkomenheid in het vlees? - De Heilige Schrift weet van dergelijke volmaking niets af, zoals ook geen bevinding van een kind Gods. Maar hoe hebben wij dan dit woord te verstaan, daar de Heilige Geest het hier gebezigt heeft? - 'Volmake u.' Het woord heeft zijn bedoeling; en wij willen Gods heilig Woord niet tegenstaan of verdraaien door het op een gedwongen wijze uit te leggen. Verre is dit van onze begeerte en gedachte.

Ik merk dan aan, dat, met betrekking tot Gods gunstgenoten, het woord 'volmaakt of volmaken' in tweeërlei zin in de Heilige Schrift voorkomt. De eerste mening van het woord is, volmaakt in Christus: 'Gij zijt in Hem volmaakt.' De Kerk van God wordt voorgesteld als 'zonder vlek en rimpel, of iets dergelijks te zijn, ' een beschouwing, die haar Goddelijke Liefste deze treffende woorden doet uitspreken: 'Geheel bent u schoon, Mijn vriendin! en er is geen gebrek aan u.' In die zin is de Kerk van God volmaakt, volmaakt in Christus, bevallig door de beminnelijkheid die Hij Zelf haar meedeelde, en zo staat zij volmaakt in Zijn volkomenheid, rein in Zijn heiligheid, glorieus in Zijn heerlijkheid. Maar in die zin komen de woorden: 'volmake u' hier niet voor. Dat is zij

reeds.

Maar haar volmaking 'door lijden.' Volmaken dus, zoals er hier van gesproken wordt, is niet die door Christus' gerechtigheid geschiedt, die is een volmaking buiten hen; maar een inwendige, een proefondervindelijke volmaking, welke door de genade Gods in de ziel gewerkt wordt door lijden. En vraagt u, wat deze inwendige volmaking is? - Ik denk, dat wij dienaangaande een schone opheldering vinden in Hebr. 5:14: 'Maar van de volmaaktten is de vaste spijs, die door de gewoonheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads.'

De apostel spreekt hier van het verschil, dat er is, tussen hen die zwak en onkundig zijn en hen die sterk en bevestigd zijn. Hij zegt, dat sommige kinderen waren, die zelfs de beginselen van de Goddelijke waarheden nauwelijks verstonden; maar dat anderen volwassen, volmaakt waren. Dezen dan, zijn in een bevindelijk zin volmaakt, welker zinnen geoefend zijn door lange en diepe bevinding tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads. Dit noemen wij de geestelijke uitleg van de bevindelijke volmaaktheid. Zij bestaat niet in het afwezen van zonde; noch in toenemende heiligmaking; noch in iets beter gemaakt te zijn ten opzichte van onze vleselijke gemoederen; maar daarin, dat wij rijp zijn geworden in het Goddelijke leven; dat wij niet meer een kind zijn en nog altijd behoefte hebbende aan het leren van de eerste grondbeginselen; maar een man in Christus, opgewassen in Hem, en rijp geworden in de Christelijke ondervinding. Dit is Christelijke rijpheid; en deze Goddelijke rijpheid van de ziel wordt alleen verkregen door lijden.

'Nadat gij een weinig tijds zult geleden hebben,' zal God u 'volmaken' - met andere woorden: zijn doorgelouterd, zodat u de vruchten van de Geest komt voort te brengen, en wordt volwassen in de kennis, de genieting en bevinding van de geestelijke zaken. De beproefde ziel komt uit de oven tevoorschijn, ontdaan van de droesem en het schuim van het eigen zelf, en zo wordt ze een vat ter eer, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren.

2. Maar de apostel gaat verder met te begeren, dat de God aller genade hen, nadat zij een weinig tijds zouden geleden hebben, **'bevestigen'** mocht.

Dit strekt zich enigszins verder uit. Het geeft te kennen een bevestiging van ons verstand, consciëntie, oordeel, en bevinding, niet alleen in onze beschouwing van de Goddelijke waarheid, maar ook ons deel aan 'de waarheid, zoals die in Jezus is;' opdat wij niet met alle wind van de leer omgevoerd worden, maar zo bevestigd, vastgemaakt en gegrond in de waarheid Gods, dat nooit enige aanmerking dezelve zou doen bewegen. Maar hoe is deze begeerlijke zaak te verwerven? - Lijden! lijden is steeds het kanaal; en de oven blijft steeds het middel. 'Nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben' - geleden van satan, zonde, vervolging van vijanden, en het ongeloof en de diepe bron van de verdorvenheden van onze eigen harten - alleen ná zo'n bevinding van persoonlijk, inwendig lijden worden wij volkomen in de waarheid bevestigd. Het aanwassen in de genade is zoals het wassen in de natuur. De kampernoelje verheft zich in één seizoen; maar de eik heeft honderd jaar nodig om volwassen te zijn. Onze zekerste en heerlijkste aanwas is gelijk de eik, niet zoals de populier; om te zijn een ceder van Libanon, niet een wilg aan de beek. Wij hebben zowel wortelen neerwaarts te schieten, als stoutmoedig en sterk opwaarts te groeien - zowel onze wortelen diep en wijd in de aarde te verspreiden, als sterke en verheven takken in de lucht uit te zetten. En om zo geworteld en bevestigd te worden, hebben wij onderworpen te zijn aan verdrukking en droefheid.

Nog nooit werd er een voorbeeld aan een bevestigd Christen aangewezen, die de zodanige niet werd door middel van diepe en geheiligde verdrukking; en God zal, om onze ijdele inbeeldingen te vergenoegen, Zijn wegen niet veranderen: Hij heeft alzo gesproken, en wie zal Zijn hand afslaan?!

3. De volgende vrucht van het lijden, om welke de apostel de Heere bidt, was, ***dat Hij hen daardoor 'versterkte.'***

Maar welk een vreemde weg om versterkt te worden! u gevoelt uw zwakheid, nietwaar? 'Ja!' - zo veroorloof ik mij voor deze of gene uwer te antwoorden - ' inderdaad, dat doe ik: Och, wist u eens hoe zwak ik ben!' - Ik weet het zeer wel, mijn vriend! want ik ben zelf mijn eigen zwakheid bewust. Maar al te goed lees ik dat in mijn eigen hart; en door mijn eigen hart in te zien, lees ik in het uwe.

Maar u zegt: 'Hoe zwak ik ben!' Maar vriend! hoe wilde u dan immer anders zijn? Hebt u begeerte, om niet meer zwak te wezen? - 'Ik wilde sterk zijn,' antwoordt gij. Welnu, dat kunt u wezen: 'Als ik zwak ben,' zegt Paulus, 'dan ben ik machtig.' Dáár is het ware geheim van alle sterkte, Wat maakt ons sterk? - Zwakheid. 'Hoe, zwakheid zal ons versterken? Dat is een plumpe tegenstrijdigheid; zegt u. -

Nee, dat is het niet. De Heere Jezus kan u alleen dan versterken en Zijn kracht aan u verheerlijken, wanneer u in uzelf zwak gevoelt; en zo verkrijgt u enige gelijkheid aan die geloofshelden, waarvan in Hebreeën 11 gezegd wordt, dat zij 'uit zwakheid krachten hebben gekregen.' Alle andere sterkte is van geen waarde. Als ik deze avond hier gekomen was en stond te prediken in eigen kracht; zou ik het] waardig zijn om] aangehoord te worden]? Maar kom ik geheelzwak en krachteloos, dan is ook al mijn sterkte van- en uit God. En evenzo, als u wel gesterkt kwam om Gods Woord te horen verkondigen, dan hebt u geen behoefte dat Christus Zijn Woord zegent en uw ziel kracht zal meedelen; maar indien u als een ledig vat tot God komt, opdat Hij Zijn liefde en genade daarin zal uitstorten, dan zal de Heere u verhoren. Was het zo niet met David? - 'Ten dage als ik riep, zo hebt Gij mij verhoord; Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel.'

Maar u zegt: 'Ik heb zeer onlangs vele beproevingen gehad; ik heb verdrukkingen in mijn lichaam gehad, of beproevingen in mijn betrekkingen, of mijn omstandigheden waren benauwende; en wat daarop het zegel zette, was, dat ik zo verduisterd van gemoed was en van alle zijden omringd werd met krachtige verzoeken. Onder dit één en ander kon mijn goddeloos hart het niet laten tegen God te rebelleren en op te staan; en, geloof mij, ik had werk om bij dit alles grond onder de voeten te houden.'

En nu, wat hebt u daardoor geleerd, en waartoe heeft u dit gebracht? Zal het goed wezen, dan heeft het u gemaakt: een heilbegerig hoorder van het Evangelie; verlangende naar de God aller genade, om aan u de rijkdom van Zijn barmhartigheid te openbaren; gespeend aan de wereld, uw eigen armen en voeten verbrekende; uw vleselijke vrijmoedigheid en betrouwen verwoestende; en u een gepast voorwerp voor de Heere Jezus Christus makende, om in u te werken het willen en het werken naar Zijn Goddelijk welbehagen. Dat alles is de vrucht en uitwerking van het lijden, indien het aan uw ziel geheiligd werd. Ziet op Mozes; hoe zwak was hij! Toen God hem riep tot zijn zending naar Farao, was zijn antwoord: 'Ik ben geen man wel ter tale;' maar God bekwaamde hem te spreken en te handelen. Ziet op Abraham, en de loop van Gods bedelingen met hem. Hoe werd Gods kracht heerlijk geopenbaard in zijn en Sara's natuurlijke zwakheid!

Zie op David, de baardeloze jongeling, uitgaande tegen de reus! Zo is uw zwakheid, maar

een nodig voorbereidsel om u daaruit krachtig te maken. Ja, mijn wens en begeerte is, dat sommigen uwer, indien niet allen, te dezer ure arm en nooddruftig, zwak en hulpeloos waren bij zichzelf. Zovelen er van de zodanigen zijn, vindt God een oorzaak en noodzaak Zijn kracht te verheerlijken.

4. De laatste zegen waarom de apostel, als een gevolg van het lijden, God bidt, is, ***dat Hij hen daardoor fundere'***

Ik sprak deze morgen van een gebouw. Nu, u weet, dat zal een gebouw staan, dan moet het eerst gefundeerd wezen. Zo is het met ieder gebouw. Een brug heeft soms wel enige pijlers nodig om te funderen; en voor het merendeel moet elk gebouw de tijd hebben om gefundeerd te worden, opdat u zeker zult wezen dat het vast staat. Het wordt bevestigd door te zinken en wordt vast door van zijn oorspronkelijke hoogte iets te verliezen; het gaat in de grond opdat het zal staan, het zakt opdat het niet zou vallen.

Zo moet u gefundeerd worden, indien u staat; niet op uzelf, maar op het werk van Jezus, de Levende Steen door God gelegd in Sion. Gefundeerd te zijn, is niet vastgesteld te wezen in ijdel, vermeten vertrouwen, maar om een vaste stand te hebben in Christus door de onderwijzing en het getuigenis van de Heilige Geest, en zo Christus te kennen en de kracht van Zijn opstanding. Daar moet een funderen zijn in- en op de Heere Jezus; en een rusten van het hele gewicht van de zaligheid van de ziel enigen alleenlijk op Hem, Die bekwaam is zalig te maken. En hoe meer de ziel zo op het fundament bevestigd is, des te vaster en nauwer vereniging zal het daarmee hebben.

O, beschouwt eens deze dingen, want ze behelzen in zich veel onderzoek des harten. Nee, ik vrees niet voor de onderzoeking van mijn leer. Niet dat de woorden en zaken, die ik voor u zocht te prediken enige waarde hebben, voor zover ik die spreek; maar dat, wat ik u verkondigde zijn vaste en gewisse waarheden; en ik ken haar als zodanig. Zij zijn met Gods Woord in de nauwkeurigste overeenstemming, en naar ik meen, ook met de bevinding van Gods gunstgenoten. Stelt uzelf eens in de weegschaal, en onderzoekt, of God een goed gewicht op u gelegd heeft.

Zegt mij: wie zou reden hebben tot beven en sidderen, wanneer de opzichters komen, om hun maten en gewichten te onderzoeken? Is het niet de bedrieger, de oneerlijke winkelier, die hun aangezichten met vreze aanziet? De eerlijke winkelier haalt met alle vrijmoedigheid zijn maten en gewichten tevoorschijn, en heeft geen reden, om in vreze en beving achteruit te schrikken. Zo zullen de onderwijzingen Gods de proef moeten kunnen doorstaan. U moogt zeer zwak zijn, - welnu! de maten en gewichten van de winkelier zijn ook niet allen van dezelfde grootte en zwaarte. Daar is zowel een pint als een twee stoops maat; [groter en kleine inhoudsmaten] zowel het vierendeel van een ons als een zestien pond gewicht; maar toch moeten ze allen wettig gewicht zijn, en het koninklijke stempel dragen.

Zodat, indien u zegt, dat uw genade klein en gering is, dan roep ik u toe: 'Het zij zo, daar is erger dan dat!' Indien wij hoven hebben, of beminnaars van bloemen zijn, dan bewonderen wij zowel de kleine struik als de grootste; en ook is er een even volmaakt leven in de tedere bloem als in de sterkste plant. Alzo, indien u in de hemelse hof geplant zijt, dan zal de hemelse Landman u ook bewateren en geven te groeien. Immers, ook u had veel liever een levende kleine plant in uw tuin, dan een hoge, hoewel dode boom. Al de bomen van de gerechtigheid geplant door de Heere, zijn levende, aanwassende bomen, bewaterd en aangekweekt door de dauw en regen van de Geest. Zie dus, of u in uw harten

iets vindt van de genade Gods.

O, welk een barmhartigheid zelfs maar één greintje deelachtig te zijn! Welk een barmhartigheid door God te zijn levend gemaakt! u moogt beproefd, verzocht en geoefend zijn; maar indien u één van 's Heeren volk zijt, zal dat bij de uitkomst tot uw voordeel blijken te zijn. Maar wees altijd indachtig, dat er een oven is door te gaan, om alle zelfvertrouwen en vrijmoedigheid te verbranden, en u een vat te maken tot des Heeren gebruik toebereid. U bent geroepen om de beproevingen te ondervinden, en de verzuchtingen en het gekerm dat u steeds uit, zijn geestelijke offeranden aannemelijk in Gods ogen. Deze dingen zijn aangebracht om u te volmaken in de dingen Gods, te bevestigen in de waarheid, te versterken in het geloof, de hoop en de liefde, en te funderen in het zoete vertrouwen en de vrijmoedigheid in de Heere Jezus.

'O zult u zeggen, 'als het zó gelegen is, dank zij dan Gode voor elke beproeving; dank voor elke oven, iedere oefening, en elke verdrukking; ze hebben mijn ziel in een vaste stand gebracht, ze hebben mij Christus dierbaar gemaakt, Zijn liefde beminnelijkheid, mij dieper geleid in de waarheid, 'gelijk die in Jezus is,' en mij rijker en gezegender beschouwingen gegeven van Immanuël, *God met ons*.

Dit is de grote en voornamste begeerte des harten; niet dat wij de oven begeren, maar wij wensen de grote weldaden en voordelen, die daaruit voortvloeien. O dat 'de God aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus,' in de woorden van onze tekst - 'nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben, ulieden volmake, bevestig, versterk en fundere.' AMEN.

33. HET GEROEP EN DE VERWACHTING VAN EEN WACHTER

Tekst: Psalm 39: 8, 9

En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop, die is op U. Verlos mij van al mijn overtredingen; stel mij niet tot een smaad des dwazen.

Het is duidelijk en klaar, dat de Psalmist bijzondere gewaarwordingen ondervond en door een bijzondere weg ging, terwijl hij deze Psalm in schrift stelde. Trouwens is dit genoegzaam met alle Psalmen het geval, alhoewel wij niet altijd die ondervinding zo onderscheidenlijk vinden aangewezen, als in deze tekst. Niemand mene, dat David zo maar op zijn gemak en met vermaak ging neerzitten, om een Psalm op te stellen. Vóór en al eer hij één dezer Goddelijke opstellen kon uitschrijven, moest hij door de gezegende Geest van God in een bijzondere bevinding gebracht zijn. Als nu, door de kracht van de Heilige Geest, bijzondere gewaarwordingen in zijn ziel gewerkt waren, zo had hij vervolgens nodig, dat hem, door dezelfde almachtige Leermeester, bijzondere woorden aan zijn verstand gegeven werden. En onder zulke, door de Geest voortgebrachte gevoelens, en met zodanige, van God onderwezen woorden, toegerust zijnde, zat hij neer en gaf deze hemelse tonen, die eerst werden gezongen in de tabernakel, en daarna met de andere heilige schriften opgelegd, om eeuwige borsten van vertroosting en moedgeving te zijn voor Gods volk. En juist ook daarom zullen wij ons jammerlijk vergissen, als wij menen de woorden van de Psalmen te kunnen verstaan of naar behoren gebruiken, zonder door Diezelfde Geest onderwezen, en in eenzelfde of dergelijke bevinding gebracht te worden.

Waarlijk, mijn vrienden! zonder de rechte sleutel blijft het voor ons gesloten.

Onderzoeken wij de Psalm, dan zullen wij wellicht, onder Gods zegen, kennis bekomen aan enige van de bijzondere gevoelens of gewaarwordingen, die de Psalmist gevoelde toen deze met warmte zijn mond en hart ontvloede.

Het schijnt mij dan toe, dat hij te dezer tijd aan het ziekbed gebonden lag; want immers, hij houdt zich zo in het bijzonder bezig met de onzekerheid en broosheid van het aardse leven. 'Wend U van mij af,' - roept hij in het laatste vers uit, alsof de Heere nu zijn levensdraad zou afsnijden, - 'dat ik mij verkwikke, eer dat ik heenga, en ik niet meer zij.' En opnieuw: 'HEERE! maak mij bekend mijn einde, en welke de mate mijner dagen zij; dat ik wete hoe vergankelijk ik zij, ' of, zoals wij in de kanttekening lezen: 'welke tijd ik hier heb.'

Maar boven en behalve de lichamelijke verdrukkingen, waaronder de Psalmist schijnt gebukt te gaan, lijkt het erop, alsof de Heere hem te dien tijde zwaar in zijn ziel kastijdde; want hij bidt in vers 11: 'Neem Uw plaag van op mij weg; ik ben bezweken van de bestrijding Uwer hand.' Zijn uitroep is als van één, die gebukt ging onder een besef en gevoel van Gods ongenoegen en toorn.

Verder; deze slagen van Gods tuchtigend en kastijgend ongenoegen, en de drukking van Zijn zware hand legden de ongerechtigheid van zijn hart bloot; want hij zegt: 'Kastijdt Gij iemand met straffingen om de ongerechtigheid, zo doet Gij zijn bevalligheid smelten als een mot; immers is een ieder mens ijdelheid.'

In deze weg gekromd gaande onder de dubbele tuchtroede Gods; geslagen in het lichaam en getroffen in de consciëntie, is het, alsof hij zijn blik wierp naar buiten, en zijn

beschouwing wijdde aan het hele geslacht van de mensheid in het algemeen. En ziet, met geestelijke ogen hun nutteloze zorg en ijdele onrust beschouwende, ontdekt hij weldra, hoe zij bij dat alles verstoken waren en bleven van de Goddelijke wezenlijkheden, en de waarachtige kennis Gods en van henzelf misten; zodat hij uitbreekt in die gewichtige taal: 'Immers wandelt de mens als in een beeld, immers woelen zij ijdelijk; men brengt bijeen, en men weet niet wie het naar zich nemen zal.'

Bovendien schijnt het, dat zijn consciëntie uitermate vertederd was, zodat hij niet durfde te spreken, opdat de zonde niet in hem het hoofd op zou steken. 'Ik zei: ik zal mijn wegen bewaren, dat ik niet zondige met mijn tong; ik zal mijn mond met een breidel bewaren, terwijl de goddeloze nog tegenover mij is.'

En, om hiermee van deze zaak afscheid te nemen, zien wij in zijn ziel gewerkt: een gezegende onderwerping aan de wil van God. 'Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want u hebt het gedaan.' En zo in lichaam en ziel onder de hand van God vernederd en vertederd, zucht hij, in de woorden van onze tekst: *'En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop, die is op U. Verlos mij van al mijn overtredingen; stel mij niet tot een smaad des dwazen.'*

Onze tekst behelst vier onderscheiden zaken, die ik, als de Heere mij zal mogen bekwamen, achtereenvolgens u zal trachten open te leggen, zoals ze hier voor mij liggen, en zijn:

I. 'En nu, wat verwacht ik, o HEERE!'

II. 'Mijn hoop, die is op U.'

III. 'Verlos mij van al mijn overtredingen.'

IV. 'Stel mij niet tot een smaad des dwazen.'

I. 'En nu, wat verwacht ik, o HEERE!'

Een voorname reden, waarom ik een korte schets trachtte te geven van de bevinding van de Psalmist, terwijl hij deze Psalm schreef, was, om u aan te wijzen, dat David niet altijd in deze gestalte van de ziel was. De Heilige Geest Gods had die in hem gewerkt, door middel van die bijzondere omstandigheden waarmee hij zich omgeven zag. Niet altijd was hij daarom bekwaam om tot de Heere te zeggen: 'wat verwacht ik?' Niet altijd werd zijn ziel zo gekastijd; niet altijd was ze zo vernederd, teder voor- en wachtende op God; niet altijd had hij de wil en het vermogen, om in eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid tot Hem te roepen. De wan van Gods kastijdende en tuchtigende hand, had eerst het kaf en stof van het eigen ik van Zijn ziel weg te wassen, vóórdát hij Hem kon ontmoeten in die vernederde en ter aarde gebogen geest, die verbrokenheid en ootmoedigheid, en, om dat alles te bekronen, die schone eenvoudigheid en onnozelheid: 'Nu, o HEERE! wat verwacht ik?'

Het is zo, wij kunnen deze woorden op onze lippen nemen; maar dit is nog geheel wat anders, dan in het bezit te zijn van diezelfde kinderlijke verbrokenheid, die Goddelijke oprechtheid, die bevallige tederheid, die neerbuiging des harten, in één woord, diezelfde hemelse gestalte van de ziel waarin David was, toen hij zich zo ernstig op God beriep. Nee, zullen wij, zoals David, van deze woorden gebruik maken, dan hebben wij nodig, dat de Heere Zelf ons door Zijn hand in die bevinding zal stellen en vormen, zoals de pottenbakker het leem naar zijn wijze schikt en bereidt. Maar wanneer wij door Gods eigen hand in deze eenvoudige, kinderlijke, tedere, boetvaardige gestalte gebracht zijn, hetwelk voor het merendeel plaats vindt onder de kastijdende, verdrukkende roede van de

Allerhoogste, - dan zal het ons aangenaam en zalig wezen in Davids sporen te wandelen, Davids woorden te gebruiken, en enigermate de eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid van David te gevoelen en gewaar te worden.

Nog vinden wij iets treffends in deze woorden, waarvan wij, vóór van meer bijzondere ontwikkeling, kennis moeten nemen. Ik bedoel het plechtig beroep, dat David hier op God doet, als op Degene, Die zelfs de verborgenheden des harten onderzoekt en gadeslaat. En daarom was het David ook onmogelijk en tegelijk ook zijn begeerte niet, om vermomd of onder een dekmantel tot Hem te naderen; maar hij legde zijn ziel bloot voor Zijn alles-doorzoekend oog, wetende, dat Hij zijn hart kende, en beroept zich op Hem: 'En nu, wat verwacht ik, o HEERE!'

1. Om deze woorden wel te verstaan, zal het misschien niet ondienstig zijn, om eerst kort na te gaan, wat David niet verwachtte; opdat ons daardoor meer duidelijk mag worden, en klaarder te zien is waarnaar hij uitzag en verlangde. Eén ding althans schijnt duidelijk te zijn: - hij wachtte niet op enig tijdelijk of aards voordeel, hoe ook geheten; noch gingen zijn angstvallige verwachtingen uit naar een deel van wereldse gelukzaligheden of genoegens. Al zulke vleselijke begeerten en aardse verlangens, die de harten en zinnen van duizenden bezig houden, waren, althans voor een tijd, uit zijn binnenste weggevaagd en verdreven door de adem van Gods heilig ongenoegen. Het leven, ja, dat was hij ongetwijfeld nog niet moede geworden; het leven was hem, zoals alle mensen, aangenaam; want zelfs Gods kinderen kleven dat beginsel aan, totdat het de Heere behaagt, de laatste boeien en kluisters, die hen aan de aarde binden, los te maken en te verbreken.

'Wend U van mij, ' roept hij, 'dat ik mij verkwikke'. Maar hoewel hij al begeerte had om te leven, zo wachtte hij nochtans niet op dat leven. De eeuwige dingen hadden zo'n vaste plaats verkregen in zijn hart, en waren met zo'n gewicht en kracht op zijn consciëntie vastgenageld, dat er geen ruimte overbleef voor aardse behoeften en begeerlijkheden, ja, zelfs niet voor het leven. 'Maar wachtte hij dan, onder deze omstandigheden, misschien ook naar rijkdom en tijdelijke voorspoed?' zegt gij. - Als hij, vanuit zijn ziekenkamer, het oog wendde naar buiten, dan zag hij, dat allen 'wandelden als in een beeld.' Hij zag, hoe de mensen in het algemeen daarheen gingen, zonder te bezitten en te genieten datgene, wat wezenlijk en eeuwig is; maar zich slechts vergenoegden met schaduw en misleiding. Hij bemerkte dus, hoe zij 'ijdelijk woelden, bijeenbrachten, niet wetende wie het naar zich nemen zou.' Hoe kon hij dus wachten naar iets, waarvan hij zag, dat de mensen zich daarom tevergeefs kwelden, ijdelijk verontrustten?! Verlangende naar wezenlijkheden; en zou hij dan kunnen hijgen naar schaduwen?

Of zuchtte hij mogelijk naar de toejuiching en eer van mensen? Deed hij zichzelf alle moeite en pijn, om de vergankelijke lof en verheffing van aardwormen en stervelingen? - wij kunnen er ons wel van verzekerd houden, dat hij, liggend onder de drukkende hand van God in lichaam en ziel beide, zeer onverschillig was, of hij van mensen geprezen of gelaakt werd; en, of zijn naam op de lippen van duizenden bewonderaars zweefde, dan of hij aan de vergetelheid en onbekendheid prijsgegeven was, waren bij hem zaken van geen betekenis. Of dan wellicht iets anders! Wachtte hij dan niet naar iets aards, iets natuurlijks? -

Nee, mijn vrienden! volstrekt niet. Maar dit is een plek, waar een mens slechts zelden en zeer node komt. Het vordert de hitte van enige, ik mag wel zeggen, vele ovens, al eer een mens waarlijk in deze bevinding komt. De natuur en het wereldse kleeft ons zó nauw en

vast aan, dat het maar zelden geschiedt, dat zij zo terzijde gesteld worden; de begeerten van de natuur zijn zo drukkend, haar behoeften zo aanhoudend, dat het een zeldzaamheid mag genoemd worden, zo haar stem niet gehoord wordt.

2. Zo zagen wij wat David niet verwachtte; komt laat ons trachten aan te wijzen, waarnaar hij dan verlangde en zijn begeerten zich uitstrekten.

Het eerste en voornamelijk voorwerp waarnaar zijn wachtend hart uitging, mogen wij wel veronderstellen geweest te zijn: een klare en duidelijke ontdekking van de liefde Gods. Hiermee wil ik niet gezegd hebben, dat hij voor die tijd dat nooit genoten had; maar toen de Heere hem kastijdde om zijn overtredingen, hem zwaar tuchtigde met Zijn harde slagen, en hem verteerde, zoals een mot het kleed verteert, waren alle gevoelige wezenlijkheid en besef daarover verdwenen. De wolk, die zich rondom de troon verspreide, verborg het aangezicht des Heeren. En waarlijk, alleen die ontdekking kan een ziel, die de dood voor ogen zweeft, de eeuwigheid in het verschiets heeft, en de hand van God zwaar op de benauwde consciëntie voelt drukken, vertroosten en moed geven. Deze alleen kan een bestendige vrede geven; en al de zwaarmoedige twijfelingen en vrezen, die, zoals roofvogels, haar ijselijke wiken over de ziel uitspreiden wanneer de dood zijn onverbiddelijke hand schijnt te zullen uitstrekken, worden daardoor verstrooid en vernietigd. Daardoor wordt voor ons de prikkel des doods weggenomen, de mond van de hel toegesloten, en de poorten des hemels opengedaan. Wel mocht hij daarom zeggen: 'wat verwacht ik o HEERE?' - De openbaring Uwer vergevende liefde aan mijn hart.

Maar zijn wachtende ziel ging voorzeker nog naar meer uit. Het was in de tijd, dat David onder de kastijdingen Gods gebukt ging: de tuchtigende hand van des Heeren ongenoegen drukte zwaar op hem. 'Neem Uw plaag,' riep hij, 'van op mij weg, ik ben bezweken van de bestrijding Uwer hand.' Hij wachtte dus, naar de opheffing en wegneming van de tuchtigende hand des Heeren; of, indien het de Heere behagen mocht, hem voortdurend met Zijn roede te bezoeken, dat hij dan maar de genade mocht hebben, om te zien, dat de roede ingedoopt was in liefde. Wel mocht hij, kwijnende naar het lichaam, benauwd van gemoed, en met een loodzware schuldenlast op zijn consciëntie bezwaard, pleiten om de wegneming van deze slagen, of te zien, dat ze het opschrift van de liefde droegen.

Maar wachtte hij nergens anders naar? - O ja! hij begeerd de onderbrenging van zijn zonden, en dat zijn machtige lusten, begeerlijkheden en diepe verdorvenheid overwonnen mochten worden, opdat ze niet meer, zoals gewoonlijk geschiedde, zijn ziel zouden plagen en in de engte brengen. Trouwens Hij werd getuchtigd vanwege zijn ongerechtigheid, waardoor hij nodig de begeerte in zich voelde opwekken tot overwinning van de overtredingen; want bleef die achter, en kwam de zonde zich bij vernieuwing te openbaren, dan zou de herhaling van de tuchting vanzelf nodig zijn.

Bovendien; hij wachtte ernaar, dat God een woord sprak tot zijn hart; naar de toepassing van een zoete belofte aan zijn ziel. Lees slechts de 119^e Psalm, en u zult u kunnen overtuigen van zijn krachtige liefde voor- en begeerte tot Gods Woord. Het was hem zoeter dan honig en veel honigzeem; zijn dagelijkse vermakingen en overpeinzingen des nachts. 'De opening Uwer woorden geeft licht. - Ik heb mijn mond wijd opengedaan, en gehijgd, want ik heb verlangd naar Uw geboden' (Ps. 119:130,131).

Maar ik heb nog niet alles gezegd, waar zijn ziel naar smachtte. Hij wachtte naar een vriendelijke toelaching van Gods genadig aangezicht; naar de verdrijving van al die duistere wolken en nevels, die des Heeren aangezicht voor zijn beschouwing bedekt

hielden; en naar de doorbrekende stralen van de Zon van de gerechtigheid vanachter die dikke nevels, opdat ze in al haar helderheid zijn ziel zou bestralen. Het fronsen van] des Heeren aangezicht], waaronder zijn ziel gebukt ging, maakten hem hijgend naar Zijn toeknikken. 'O HEERE! verhef u over mij het licht Uws aangezichts.'

Er is nog meer. Hij had begeerte naar de vervulling van Gods wil in zijn ziel; naar de openbaring van des Heeren zegevierende kracht, tot onttroning van zijn afgoden, tot onderwerping van zijn vleselijke lusten en begeerlijkheden, en tot die volkomen bezitting van zijn hart, dat daar ruimte mocht wezen voor God, maar ook voor God alléén. Zijn ongeregelde hartstochten en lusten waren tegelijk zijn zonde en droefheid. Overspelige begeerten hadden hem tot overspel en doodslag vervoerd; en een verafgoodde zoon kostte hem genoegzaam zijn troon en leven.

En zou hij niets meer verwacht hebben? –

O ja, hij begeerde de zin en wil van God op zijn ziel gestempeld te hebben, opdat hij, gegoten zijnde in de vorm van het Goddelijk beeld, geen gedachten zou hebben dan de overleggingen Gods; geen wensen dan de begeerten Gods; geen keuze noch verlangen dan de wil van God. Leerzaam, geduldig, onderworpen, ootmoedig, kinderlijk, teder, gehoorzaam, waakzaam, biddende, geestelijk gezind te wezen; de kracht van de levende godzaligheid als een liefdeblijk van God gegeven in het hart, zwevende op de lippen, kennelijk geopenbaard in het leven; gereinigd te zijn van huichelarij, farizeïsme, gierigheid, hoogmoed en wereldsgezindheid; te spreken, te handelen en te wandelen in de vreze, het geloof en de liefde Gods; te leven het leven des geloofs, en te sterven de dood des gelovigen; en dan de verwisseling te ondervinden van de hemel voor de aarde, en volmaakte heiligheid en eindeloze gelukzaligheid voor zonde en droefheid! - Ziet deze alle, en meer dergelijke geestelijke begeerten liggen er opgewonden in de woorden: 'Wat verwacht ik, o HEERE!'

Maar de woorden zelf geven duidelijk te kennen, dat er in David zelf geen kracht was, om deze hemelse wezenlijkheden in zijn ziel voort te brengen. Hij zuchtte naar dezelve, God smekende, dat Hij ze aan hem geven zou; en evenwel was hij ten enenmale onbekwaam, om ook het geringste daarvan zelf in zijn hart te brengen. Nochtans stond het bij hem vast, dat God, naar Zijn geopenbaarde wil, daartoe moest ingewacht, gebeden, aangelopen en gesmeekt worden; en ook wist hij, dat de Heere meestentijds zo lang Zijn barmhartigheden terughield, totdat Hij zag, dat er in de ziel een voegzame plaats was om haar te ontvangen en aan te nemen.

Maar wat hield hem wachtende? - Want het is even nodig voor ons wachtende gehouden te worden, als wij in de eerste plaats wachtende gemaakt zijn. Wat hield hem dicht aan de genadetroon, wat kon hem doen volharden, en in zijn hart dat besluit werken, om steeds aan te houden en te blijven wachten? Hoe volhardde hij ondanks alle tegenstand en alle hindernissen en al het woelen en arbeiden van die onzichtbare vijanden; aanblazingen van de satan, ongelovige twijfelingen, en de ijdele waan en het] wantrouwen van een boos en ongelovig hart? - De grootheid van de zegening, die God aan hem geven kon. De gezamenlijke werking van al deze dingen in zijn ziel, werkten in hem die gezegende bevinding, die hij ontboezemt in deze eenvoudige, maar toch aller-nadrukkelijkste woorden: 'En nu, wat verwacht ik, o HEERE?'

Het is niet zo een zware taak, om deze woorden op de lippen te nemen (eenieder kan er gebruik van maken); en hoe meer des mensen consciëntie verhard is, des te vrijmoediger, - laat mij zeggen: vermeteler! - worden ze gebezigd. Het hele land door hoort men

dezelve; in alle kerken en kapellen van het koninkrijk worden ze uitgesproken: protestanten en roomsen, puseyisten en methodisten, het kind in de zondagsschool en de student aan de hogeschool, allen nemen de woorden met een vrijmoedigheid op hun lippen, alsof ze van geen betekenis waren. Maar wie komt in het hoge gewicht daarvan? Wie is het gegeven, met die kinderlijke eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid zich op een hartdoorzoekend God te beroepen? Wie mag het gebeuren zijn gehele ziel voor God open te leggen, en zijn geest vlak en ongeveinsd voor de genadetroon van Jehovah te ontlasten? - Voorwaar, hij alléén, in wiens ziel de Heilige Geest op een gelijke wijze werkt als in Davids ziel. Hij alléén kan in waarheid en bij ervaring zeggen:

'Nu, wat verwacht ik, o HEERE!' Inderdaad, het is een gezegende gestalte, zo aan Gods voeten te liggen, en bekwaam gemaakt te zijn Hem datgene te vertellen, wat wij alleen van Hem verwachtede en hopende zijn. Zo'n ziel is waarlijk dierbaar in Gods ogen, en zodanig een bevinding mag gewis een uitwerksel van Zijn handen in het hart heten.

II. Mijn hoop, die is op U.'

Deze woorden wijzen ons ten klaarste aan, hoe volkomen David was ontdaan en uitgeledigd van alle gemeente genoegzaamheid van het schepsel. Hij had opgehouden op zichzelf te hopen; want niemand zal op God hopen, tenzij het bij hemzelf geheelhopeloos geworden is. Maar ieder mens zal, nee, - wat zeg ik, hij moet zijn hoop in- en op zichzelf stellen, totdat alle vleeselijke hoop voor hem is verteerd geworden in de oven. Davids hoop op zijn eigen gerechtigheid was toen weggevaagd. Die was hem voor de ogen geschilderd; met al van vodden en lompen van de motten gegeten, zoals hij in vers 12 zegt, en dus door haar eigen verrotheid aan stukken gevallen. Ook kon hij zijn hoop niet stellen op enige van zijn voornemens, dat de zaken in de toekomst beter zouden zijn of gaan, dan nu. Hij zal ongetwijfeld wel door pijnlijke ondervinding geweten hebben, dat al zulke opzetten en voornemens zijn zoals een draad, wanneer die slechts de vlammen aanroert.

Noch kon hij zijn hoop vestigen op enige beloften of verbintenissen, om niet opnieuw te overtreden, nooit opnieuw verstrikt te worden in het kwade, noch snood te rebelleren, of opnieuw te vrezen en te twifelen. Bovendien was hem alle hoop ontgaan op iets van des mensen voortbrengsel, of wat ook het vlees mocht vermogen en uitwerken. Als ieder mens slechts wandelde 'als in een beeld;' hoe zou hij dan wezenlijkheden, zielsbehoevende en zielsverzadigende wezenlijkheden, verwachten van hen die in zichzelf niets dan schaduwen zonder wezen waren, en slechts zoals een toneelspeler, in een vals praalgewaad gehuld gingen?

Nee, hij had geen hoop op zichzelf noch anderen! Ja, ook de blote uitwendige letter van Gods Woord was voor zijn hoop niet genoegzaam. Zonder de vrijmachtige toepassing van de Heilige Geest, was het voor zijn geval niets. En wat was de loutere leer van de genade voor hem tot hoop, indien hij slechts de uitwendige klanken en niet van inwendig getuigenis deelachtig was? Zelfs Christus in de verte, zonder enige ontdekking, vereniging of gemeenschap, was niets voor zijn hoop. Wanneer ik zeg, dat David daarin zijn hoop niet vinden kon, dan durf ik hem me voor te stellen, als een voorbeeld voor een gelovige in gelijke omstandigheden thans; want zijn beschouwingen van Christus en van het Evangelie waren, uit de aard en natuur van de bedeling waaronder hij leefde, zelfs niet zo helder en klaar als ik die heb voorgesteld.

Maar wat deed David, - en wat doet ieder kind van God met David de hoop op zichzelf opgeven? Gods verdrukkende hand in zijn ziel had al zijn dromen van aardse

gelukzaligheid, al zijn webben van vleselijke rechtvaardigheid, al zijn vertrouwen op- en in mensen, al zijn hopen uit het verleden, al zijn verwachtingen voor de toekomst verbroken. Het ging hem zoals Noachs duif: - zij kon voor het hol van haar voet geen rust vinden op de drijvende lijken van de doden. Hij kon alleen op God hopen; want nergens elders was hem enige verwachting overgelaten. Hoe hij zich her- en derwaarts over de verwoestte overblijfselen van een overstroomde wereld bewoog, hij kon geen rust vinden, vóórdat hij in de Ark van de behoudenis was ingelaten.

Evenwel, hoeveel stof, onreinheid en prullen er ook waren weggezweept, en welk een ruimte daardoor gemaakt was voor evangelisch hoop, zo bleef er nochtans een behoefte bestaan. De wegneming van een valse hoop, is daarom nog niet het geven van een ware hoop. Het afbreken van een oude hut, gaat, wel is waar vóór- maar is daarom nog niet het opbouwen van een nieuw huis.

Daarom, vóór en aler David met vrijmoedigheid kon zeggen: 'Mijn hoop, die is op U, ' had hij een klare ontdekking van Christus aan zijn ziel nodig. Immers, hoe zullen wij hopen op een onbekende God, op een ongekende Zaligmaker, op een ongekende zaligheid? Wij kunnen alleen onze hoop stellen op zulke Goddelijke wezenlijkheden, voor zover zij aan de ziel geopenbaard, en door Goddelijke kracht in het hart gebracht zijn. In de Heilige Schrift wordt de hoop vergeleken bij een anker, dat 'zeker en vast is, en ingaat in het binnenste van het voorhangsel.'

Maar van welke nuttigheid is een anker als het op de werf ligt? Is niet zijn plaats op het schip, verenigd en gebonden met een sterke kabel? - Zo kan het, bij het verheffen van de winden en het opstaan van de stormen, van de boeg neergelaten in de diepte, met zijn vasthoudende armen de stevige grond bereiken, en daardoor het schip van een gewisse vernieling behoeden. Het anker met de kabel verenigd strekt tot behoudenis, maar is zonder die, slechts belemmering en een last.

Zo de hoop, die zaligheid aanbrengt, moet een hoop zijn in vereniging met God in Christus nodig. 'Ik in hen, en Gij in MIJ, dat ook zij in Ons één zijn' (Joh. 17:21-23). Deze vereniging is persoonlijk, levendig, geestelijk, bevindelijk, eeuwig. 'Ik ben de Wijnstok, en gij zijt de ranken.' Daar nu, waar een openbaring aan de ziel is van de barmhartigheid, genade, en liefde van God in Immanuël, wordt een levende vereniging geschapen; en dit is het ingaan van de hoop als een anker in het binnenste van het voorhangsel.

De woorden zijn eenvoudig, ja, zo zelfs, dat een kind die kan gebruiken. In van de waarheid, zoals er bijna niemand is, of hij heeft enige benevelde of in de verte hoop op Gods barmhartigheid, zo schijnt het, alsof dan ook eenieder tot God kon zeggen: 'Mijn hoop die is op U.' Maar steken wij onze spade enigszins dieper dan de oppervlakte van deze uitwendige godsdienst, dan bevinden wij, dat deze woorden een schat van Christelijke bevinding in zich behelzen. Welk een klaar gezicht moet de ziel gehad hebben van de ontzaglijke diepte van de val! Hoeveel er is af te breken, en hoeveel er moet worden opgebouwd! Wat een dood voor het eigen ik; wat een leven in God! Welk een gezicht van de zonde, en wat beschouwingen van genade worden er gekend, vóórdat een mens deze weinige woorden in waarheid op zijn lippen kan nemen! In één woord, het is de bevinding van een gelovige: - 'Mijn hoop, die is op U.'

Gewoonlijk spreken mensen van die hoop, alsof ze zo in de straten voor het oprapen lag, of in alle winkels ter verkoop werd aangeboden. Maar ach! deze gezegende genade van de hoop, dit anker van de ziel, wordt niet in deze weg verkregen. Nee! het is alleen het gevolg van de openbaring Gods aan de ziel; en daarom wordt er bij niemand een vaste,

welgegronde hoop op God gevonden, die niet heeft opgehouden op zichzelf te hopen, en die niet, in mindere of meerdere mate, met enige ontdekking van Christus bevoorrecht is geworden.

III. *Maar David voegt erbij: 'Verlos mij van al mijn overtredingen.'*

Zonde was diep aan zijn ziel ontdekt en openbaar geworden. Liggende onder de kastijdende hand van God: in het lichaam bijeengekrompen van pijn, en in de ziel gebogen, uit een besef van het rechtvaardig ongenoegen Gods, had hij een diep en wezenlijk gezicht van de ware aard en natuur van de zonde. Dit nu dwong hem tot de uitroep en bede: 'Verlos mij van al mijn overtredingen.'

O, hoe zelden beschouwen wij de zonde in haar ware gedaante en natuur; hoe weinig gevoelen wij de zin van des apostels woorden, als hij spreekt van het bovenmate zondigende van de zonde! O, hoeveel is het kwade en snode van de zonde voor het grootste gedeelte voor onze ogen verborgen! De satan en een bedrieglijk hart weten dat alles zo over te polijsten, zo te bedekken, te verschonen, te bemantelen, te verontschuldigen, dat het een dagelijkse beuzeling, kleinigheid, spel en liefkozing is; alsof deze schone en fraaie slang geen vergiftige, ja, dodelijke angel had. Wanneer de wijn van de zonde 'zijn verve geeft in de beker,' dan wordt er zo weinig aan gedacht, dat 'hij in zijn einde zal bijten als een slang, en steken als een adder.'

Alleen dan, wanneer het God de Heilige Geest behaagt de ogen te openen, om te zien en de consciëntie wakker te maken, om te gevoelen de overvloedige zondigheid van de zonde, en zo van vreselijk karakter te ontdekken, dat wij enigszins duidelijk zien of klaar bemerken en gevoelen haar ontzaglijke natuur. Evenwel, als een mens maar, zoals David, onder de verdrukkende hand des Heeren ligt, getroffen met Zijn zware kastijdingen, zodat zijn schoonheid verteerd wordt zoals een mot, o, hoe spoedig zal het hem doen uitroepen: 'verlos mij van al mijn overtredingen.' Boezemzonden, zonden met woorden, zonden met daden, zonden van bedrijf, zonden van nalatigheid, ondankbaarheid, weerspannigheid, begeerlijkheid, hoogmoed, wereldsgezindheid, - als al deze overtredingen, bende bij bende zich voor het oog vertonen - als onze afkeringen, onbestaanbaarheid, zorgeloosheid, vleselijkheid; zonden reeds lang aan de vergetelheid prijs gegeven en verborgen voor het gezicht, maar nu zoals spooksels uit het graf verschenen en zijn kenbaar gemaakt, o, dan hebben wij wel onze hoofden op ons bed in het kussen te verbergen, en met gesmoorde stem uit te roepen: 'verlos mij! o, verlos mij van al mijn overtredingen!'

Er zijn voornamelijk vijf dingen betreffende de zonden, waarvan ieder kind van God verlost begeert te worden, en evenwel niets en niemand dan de hand van God hem, verlossen kan.

1. Wanneer de zonde aan de consciëntie wordt toegeëigend, en daar als een zware last wordt neergelegd, dan openbaart zich eerst de schuld van de zonde. O, de schuld van de zonde door God op rekening van de ziel gesteld, wanneer Hij daadzaken in het licht stelt; wanneer Hij een lange en brede lijst van verborgen overtredingen ophoudt, en met kracht en al haar gewicht op de consciëntie drukt! Dan wordt de schuld van de zonde gevoeld; en ongetwijfeld gevoelde David deze toen hij zei: 'wanneer Gij iemand kastijdt met straffingen om de ongerechtigheid, zo doet u zijn bevalligheid smelten als een mot.' En van deze schuld van de zonde kan niemand de consciëntie reinigen, dan God alleen;

en dat doet Hij alleen door de toepassing van het verzoenend bloed van Jezus Christus aan de ziel, dat dierbaar bloed, hetwelk reinigt van alle zonden. Daarom, totdat er niet, hetzij een meerdere of mindere toepassing en ontdekking is van dit dierbaar bloed aan de consciëntie, is er geen werkdadige wegneming van de schuld van de zonden denkbaar noch mogelijk.

2. Maar daar is ook het vuil van de zonde. O hoe bezoedeld zijn het gemoed, de gedachten en de verbeelding! zoals een geopende en ontblote vuile waterlozing, kunt u haar weldra ontdekken aan de vuile reuk, ja, bedorven stank. Deze open riool, is een vuile verbeelding. Hoe vuil en walgelijk gevoelt de arme zondaar het aardse huis van zijn tabernakel te wezen, als deze stinkende gracht, haar akelig vuil ontlast door de spleten en groeven van de welgezuiverde en gereinigde bevoering! Zonde, verschrikkelijke zonde, vervuult ieder woord en werk; elke gedachte en ieder gebed. Dit doet hem soms in wezenlijke benauwdheid van het gemoed uitroepen: 'Verlos mij van al mijn overtredingen!' O, bevrijd mij van haar vuilheid. O, was mij in de Fontein, Die er eenmaal geopend is tegen de zonde en onreinheid; vernieuw mij in den geest des gemoeds; heilig mij door de Geest van de genade!

3. Bovendien denken wij hier ook aan die vreselijke liefde tot de zonde, die zo diep ingeworteld is in het bedenken des vleses - die aller schuldigste, vervloekte begeerte naar- en wellust in dezelve. O, dat er nog steeds in het binnenste van dien, die God vreest, begeerlijkheid en vleselijkheid woont, en een geheel heirleger van verdorvenheden daar woelt, dat beter gevoeld dan beschreven, beter aangewezen dan uitgelegd kan worden! O, dat deze daar nog altijd zo op de loer liggen en werken, en zulke goddeloze uitziende begeerten naar de zonde ontsteken! Hoe menige zucht en hoeveel naar] gekerm trekt die uit een arm kind van God! En nochtans wordt hij, na al zijn bidden en smeken, overtuigingen en droefheid over de zonde, bij de voortduur gewaar, dat er een vervloekt kleven is aan dezelve in zijn vleselijk gemoed. Dit maakt hem roepende: "Verlos mij van al mijn overtredingen, ' en bijzonder van die vreselijke liefde tot de zonde, die ik zo gedurig in mij voel werken en woelen." Maar hoe wordt hij daarvan verlost? - Door de uitstorting van de liefde Gods in zijn ziel, zó, dat de Geest zijn genegenheden neemt, en ze bepaalt op de dingen, die boven zijn, waardoor de lust en liefde tot het kwaad wordt ten onder gebracht of uitgeworpen.

4. Maar met deze liefde tot de zonde verenigt zich nauw de kracht der zonde; want uit de liefde tot de zonde trekt ze al haar kracht en sterkte. Wie toch durft in oprechtheid voor God betuigen, dat de zonde nimmer, in de ene of andere gedaante, de overhand over hem had? Wie kan in eerlijkheid voor het aangezicht Gods, de Onderzoeker des harten, zeggen, dat hoogmoed, ongeloof, snode aard, hebzucht, wereldsgezindheid, en dergelijke zonden in deze of andere vormen, niet soms heerschappij over hem voerden. Deze kracht van de zonde brengt menigerlei jammerlijk gekerm voort uit de onderdrukte boezem van het kind van God; en zijn geroep is om verlossing daarvan. Soms ontvangt hij dit antwoord: 'De zonde zal over u niet heersen; want u zijt niet onder de wet, maar onder de genade;' en als genade in de ziel komt, onderwerpt ze zich, althans zolang ze heerst, de vreselijke heerschappij van het kwaad.

5. De vijfde en laatste vreselijke gedaante van de zonde, is haar krachtdadige macht. Wie

kan zeggen, dat hij hierin geheel vrij is, dat hij nimmer, hetzij meer of minder, schuldig stond aan die volmacht van de zonden, tenminste in woorden, zo niet verder? Wie is vrij van haastig te zijn in onbedachtzame, ijdele uitdrukkingen? Wie vermag altijd zijn lippen in toorn te houden, terwijl de goddeloze voor hem is? Wie kan zeggen, dat zijn ziel de hele dag zo in de vreze Gods gehouden is, dat hij nooit één woord sprak of iets deed, waarvan de consciëntie geen getuigenis gaf, dat het kwaad was? En zo mogelijk nu al bewaard, wie kan langs die reeks van de belijdenis terugzien, zonder beschaamdheid van aangezicht? Ik ken zo'n man niet; en waar hij ook mag leven, ik kan de weg derwaarts u niet aanwijzen. Voorzeker leeft en woont hij niet in mijn huis!

Nu, deze vijf dingen: de schuld, de vuilheid, de liefde, de kracht, en de gewoonte of volmacht van de zonde zijn, althans wanneer ze gevoeld worden, voorzeker genoegzaam, om een kind van God bedroefd en zuchtende te maken, en in de taal van David te doen uitroepen: "'Verlos mij van al mijn overtredingen;' O, verlos mij van de schuld van de zonden, van de kracht van de zonde, van de lust en liefde tot de zonde, van de vuilheid van de zonde, en van de gewoonte van de zonde. 'Verlos mij van al mijn overtredingen, ' in iedere gedaante, in welke vorm ook - hier en hierna, in hun oorzaken en in hun gevolgen: als beledigende voor God in Zijn heiligheid, als Christus wondende in de hof en aan het kruis, als de Heilige Geest bedroevende en ontorende.

IV. Met deze verzuchting is nauw verbonden de slotrede van onze tekst: - 'Stel mij niet tot een smaad des dwazen.'

Waarom toch zou David deze smeekbede met de voorgaande paren? - Zich van zijn zwakheid en hulpeloosheid onder de kracht van de verzoeking bewust te zijn, gedacht hij de broosheid van zijn natuur en de kwaden van zijn hart. Hij was geen nieuweling in de school van de bevinding, maar droeg een diepe kennis in zich om van de kracht van de verzoeken en de zonde, die in ons woont. Hij vreesde daarom, dat hij in een onbezonnen ogenblik verstrikt zou worden in verzoeking; en hij wist, dat, indien hij alsdan van God verlaten werd, hij gewis moest vallen; en viel hij, dan was hij ook zeker, dat hij zou 'gesteld worden tot een smaad des dwazen.' Maar wie is die 'dwaze?' -

Ik veronderstel, dat het beste antwoord op deze vraag ons gegeven wordt door onze Heere Jezus Zelf, in de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden. De dwazen waren zij, die olie hadden in hun lampen, en niet in hun vaten. Door de dwaas in onze tekst, verstaan wij dus één van degenen, die het licht van de kennis hebben in hun hoofden, en de lamp van de belijdenis in hun handen, maar geen olie van de genade in hun harten. En ze zijn 'dwaas, ' omdat zij nóch God nóch zichzelf kennen, nóch zonde, nóch zaligheid, nóch de diepte van de val nóch de grootheid van het geneesmiddel. Zij zijn 'dwaas' met betrekking tot zichzelf, door te menen, dat licht en kennis zonder leven en genade hen zal behouden; en 'dwaas' met betrekking tot anderen, uit gebrek aan een bevindelijke kennis en wetenschap des harten.

Zij weten daarom ook niets van de verzoeken van een kind van God: hoe hij van alle zijden bezet en omringd is; hoe de satan hem altijd duwt en stoot of aanlokt; hoe zijn eigen hart hem gedurig aanpoort en aanraadt ten kwade; en hoe zijn voet in alle richtingen en in alle weg strikken gelegd zijn. De dwaas weet niets van deze beproevingen. Zij zijn de farizeeën gelijk, die het buitenste van de beker en de schotel reinigen; die het graf van buiten wit wassen en versieren, terwijl het binnen vol doodsbeenderen en vol onreinheid is. David wist het wel, en ieder kind van God weet het goed met hem, dat, indien hij niet bewaard werd van te struikelen, als hij niet weerhouden werd om iets onbehoorlijks te

zeggen of te doen, dat zou hemzelf eerst als een dwaas openbaren. De dwaas kan noch zal iets in anderen inschikken, zelfs het minste uitglijden van de tong of voet; want hij zelf is geheel onkundig van de zwakheid des vlees, van de listigheid des satans, van de kracht van de zonde, en sterke vermogens van de verzoeking. Waar hij dus struikelt en valt, zou de dwaas hem gewis met de vinger nawijzen en smaden. In deze verzuchting dus, mogen wij veronderstellen, dat hij smekende zei: 'O HEERE! welke verzoeken ik ook geroepen wordt te verdragen, welke strikken van de satan of lusten van het vlees ook immer mijn pad van voren en van achteren bezetten, o bewaar mij, bewaar mij! 'opdat ik niet zij een smaad des dwazen;' opdat zij niets mogen vinden om van mij een spreekwoord te maken, en door mij Uw Naam, Uw zaak, en Uw waarheid te smaden en te verachten.'

Om op zo'n openbare wijze een smaad des dwazen te worden, is één van de zwaarste en vernederendste slagen, die een kind van God treffen kan. Dat deze dwaze maagden, deze ledige belijders, die niets van God noch van zichzelf weten, oorzaak gegeven wordt de vinger van de verachting uit te steken naar hem, die zo luidt en lang gestreden heeft voor de bevindelijke bezitting van de levende godzaligheid, en al hun venijn uitspuwen, zeggende: 'Ha, ha! zo wilden wij het hebben!' - O, waarlijk, dat is de dood! - inderdaad, het is een mens beter ineens te sterven, dan ooit zo'n smaad des dwazen te worden.

Deze godsvrucht is een zeer eenvoudige zaak. Eenvoudigheid is gestempeld op al de werken Gods, en bijzonder op het werk van de genade. Hoe waarachtiger dus onze godsdienst is, des te eenvoudiger zal ze ook wezen. Eenvoudig te zijn is kinderlijk te wezen; en kinderlijk te zijn, is de zin en geest te hebben, zonder welke niemand kan ingaan in het Koninkrijk van de hemelen.

Nu, kunnen wij, met die Goddelijke eenvoudigheid, stap voor stap hier met David bewandelen, en hem geheel volgen? 'Nu, wat verwacht ik, o HEERE?' Is uw godsdienst tot dit nauwe punt gebracht? 'Immers is mijn ziel stil tot God, van Hem is mijn heil. Maar u, o mijn ziel! zwijg Gode; want van Hem is mijn verwachting' (Ps. 63:2,6). Zo'n gestalte van de ziel is waarlijk van de hand van God; want geen mens bracht zichzelf ooit derwaarts. En kunnen wij ingaan in het ene gedeelte dezer hemelse verzuchtingen, dan zullen wij ook bekwaam zijn in het andere te gaan, zeggende: 'Mijn hoop, die is op U.' - Gevoelend de last en het gewicht van de zonde, zullen wij tot de uitroep gedrongen worden: 'Verlos mij van al mijn overtredingen;' en gevoelende onze zwakheid en de boosheden van ons hart, zullen wij daarbij voegen: 'Stel mij niet tot een smaad des dwazen.'

Indien wij dan oprecht voor God deze smeekbede mogen neerwerpen, mogen wij zelfs niet vragen: Wie die voortbracht? Wie werkte deze bevinding in de ziel? Uit wiens hand zijn ze voortgekomen? Voorzeker dezelfde Heere, Die David onderwees, moet ons onderwezen hebben; dezelfde kracht, die in hem werkte, moet in ons gewerkt hebben, aler wij, in zoete bevinding, met deze gevoelige taal kunnen instemmen, en haar als de onze aannemen. Hier zien wij dus iets van de aard van de ware godsvrucht; wij zien hier, welke de ware verzuchtingen van een kinderlijke geest zijn, en de bevinding van een kind van God. Het zal voor ons barmhartigheid zijn indien wij in zijn bevinding de onze herkennen mogen. AMEN.

34. DE VERKLAGER DER BROEDEREN OVERWONNEN

Tekst: Openbaringen 12:10, 11

En ik hoorde een grote stem, zeggende in den hemel: Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden onzes Gods, en de macht van Zijn Christus; want de verklager onzer broederen, die hen verklaagde voor onzen God dag en nacht, is neergeworpen. En zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams en door het woord hunner getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.

Het profetisch gedeelte van Gods Woord, laat, voor het grootste gedeelte althans, een tweevoudige uitleg toe, namelijk een letterlijke of geschiedkundige, en een geestelijke of bevindelijke. Op het eerste aanzien, schijnt misschien de eerste daarvan gemakkelijker dan de laatste; maar dat oordeel is niet goed. Gewoonlijk is de letterlijke verklaring van grote moeilijkheden omringd; en boven dat, vordert het meer diepgaand onderzoek dan de meesten daaraan besteden kunnen. De meest oordeelkundige uitleggers hebben geheel verlegen gestaan, om het in alle opzichten overeen te brengen met de geschiedenis en rekenkunde, om zo een onderscheiden, samenhangende betekenis aan te wijzen. Maar tot de geestelijke en bevindelijke uitleg draagt ieder kind van God, in meer of mindere mate, de sleutel in zijn eigen boezem; en zo kan hij, in menig geval, de moeilijk te openen geheimenissen, beter openbreken, dan vele grote hoofden de blote letterlijke verklaring. Nochtans zijn deze twee uitleggingen zeer nauw met elkaar verbonden - de geestelijke gegrond zijnde op de letterlijke; zodat wij enigermate de letterlijk mening moeten verstaan, zullen wij vatbaar zijn voor de geestelijke betekenis.

Ik wens daarom enige ogenblikken te besteden tot de letterlijke verklaring van het verband waarin onze tekst voorkomt, vóórdát ik in de geestelijke betekenis van de woorden zelf inga.

'En er werd,' zo lezen wij in vers 1, *'een groot teken gezien in de hemel.'*

De hemel waarvan hier gesproken wordt is niet die hemel in de gewone zin van het woord: - de heerlijke woning van God; maar die verborgen, geestelijke hemel, welke de Heere in Matth. 13 noemt: 'Het Koninkrijk van de hemelen,' dat is: de bedeling van het Evangelie, het Koninkrijk van de genade en barmhartigheid zichtbaar gevestigd op de dag van het Pinksterfeest.

In deze geestelijke hemel verscheen 'een vrouw, bekleed met de zon; en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.' Deze vrouw, in haar heerlijke optooi, stelt ons voor de oorspronkelijke en apostolische gemeente, helder schijnende in de bedeling van het Evangelie, luisterrijk en schoon. Zij staat daar bekleed met de gerechtigheid van Christus, met de voorgaande bedeling onder haar voeten, en met de prediking van het Evangelie in van apostolische zuiverheid gekroond.

Maar zij wordt vertegenwoordigd als 'zwanger zijnde, en riep, barensood hebbende, en zijnde in pijn om te baren'. Dit betekent de zielenarbeid van de oude gemeente voor de openbaring van Christus aan de wereld; opdat Zijn genade en heerlijkheid wijd en zijd zou verspreid, en Hij als de Zoon van God zou geopenbaard worden, als het grote Voorwerp van het geloof en van de aanbidding van alle volken - vervroegende, als het

ware, in begeerte de duizenden dagen. Het heeft geheel geen betrekking op Christus' geboorte uit de maagd Maria; maar het ziet op Jezus' verschijning in het heerlijk Evangelie, en op de volle erkenning van Zijn opstanding, waardoor Hij krachtig bewezen heeft den Zoon van God te zijn.

Maar er deed zich een ander wonder in de hemel voor: - 'Er was een grote rode draak, hebbende zeven hoofden, en tien hoornen, en op zijn hoofden zeven koninklijke hoeden.' Dit stelt ons voor het heidense Rome, of liever de satan, zich bedienende van het heidense Roomse rijk, om de verspreiding van het Evangelie tegen te staan. De zeven hoofden, de tien hoornen, de zeven hoeden stellen ons voor de macht van Rome's keizerrijk. Trouwens, deze vervolgingen bleven niet zonder uitwerking.

'Zijn staart trok het derde deel van de sterren des hemels, en wierp die op de aarde;' dit was de vrucht van de vervolging van het heidens Rome, zodat velen, die als sterren aan de kerkhemel schenen te lichten, door de vervolging afvalligen bleken te zijn.

'En de draak stond voor de vrouw, die baren zou, opdat hij haar kind zou verslinden, wanneer zij het zou gebaard hebben.' Wij zien daarin de pogingen van het heidens Rome, om het Evangelie door vervolgingen te verwoesten en te vernietigen, en alle belijdenis en erkenning van de Heere Jezus te verzwelgen. 'En zij baarde een mannelijke Zoon' (Openb. 12:5). Al de pogingen van Rome's heidendom waren tevergeefs - Christus is verschenen en *geopenbaard* geworden door de prediking van het Evangelie, in al deszelfs apostolische zuiverheid.

Evenwel, Hij werd niet openbaar in al Zijn heerlijkheid. 'Het Kind werd weggerukt tot God en Zijn troon;' betekende, niet de opstanding van Christus, maar de verberging van de genade en heerlijkheid van de Heere Jezus in de boezem Zijns Vaders, en om aan te tonen, dat de volle openbaring van Christus aan de heidenen nog toekomende was.

'De vrouw vluchtte in de woestijn.' De Kerk van God, in plaats van een zegepralende, wordt een lijdende, een strijdende gemeente. Christus is in Gods binnenste verborgen voor het oog van de wereld, en alleen kenbaar gemaakt aan een lijdend overblijfsel. De Kerk wordt een verborgen, bedekte gemeente, in de woestijn, waar ze gevoed werd duizend tweehonderd en zestig dagen, of jaren; dat is, onderhouden door het Woord en de Geest van God, gedurende de 1260 jaren van haar lijdende staat.

Nu ontstaat er 'krijg in de hemel;' niet in de heerlijke woning daarboven. Daar is geen krijg denkbaar. Nimmer was er, noch kan er ooit zijn strijd en verwarring in de gewesten van licht, liefde en gelukzaligheid, zoals Mr. Milton terecht voorstelt. Maar in de verborgen, geestelijke hemel, - in de verspreiding en voortplanting van het Evangelie, was er en zal er steeds blijven bestaan krijg en verdeeldheid tussen de machten licht en duisternis.

'Michaël en zijn engelen, ' voorstellende de kracht van God in het verspreiden van de waarheid, 'en de draak en zijn engelen,' voorstellende de kracht van de satan, voornamelijk vertoond in het weerstaan en strijden tegen de verspreiding van het Evangelie en het neervallen van het heidendom.

Zij streeden, maar de draak 'vermocht niet;' - het Evangelie behaalde de overwinning: Christus is sterker dan de satan! 'De grote draak is geworpen, namelijk de oude slang, welke genaamd wordt duivel en satanas, die de gehele wereld verleidt, hij is, zeg ik, geworpen op de aarde, en zijn engelen zijn met hem geworpen.'

Daarin hebben wij de zegepraal van het Evangelie over al de kunstgrepen, kwaadaardigheid en list van de satan, zoals die ontdekt en tentoongespreid werd in de

vervolgingen onder de heidense keizers.

In verband met deze neerwerping van de satan van zijn hoogmoedige plaats, alwaar hij en zijn engelen onder het toestel van heidense godheden waren gediend en aanbeden, komen de woorden van onze tekst voor: *'En ik hoorde een grote stem, zeggende in den hemel: Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden onzes Gods, en de macht van Zijn Christus; want de verklager onzer broederen, die hen verklaagde voor onzen God dag en nacht, is neergeworpen. En zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams en door het woord hunner getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.'*

Onder de vervolging van die loop van de profetische voorvallen, hebben wij daarom, in de letterlijke betekenis van de woorden, een voorzegging van het lijden van de oude martelaren onder de heidense vervolgingen, en van hun zegepraal over al de boosheden en nijd van de satan. Deze zegepraal verwierven ze niet door hun eigen sterkte, maar 'door het bloed des Lams, door het woord hunner getuigenis, en het vrijwillige overgeven van hun leven, hetwelk ze niet liefgehad hebben tot den dood toe;' te kennen gevende: de dood met al zijn pijnigingen om hun Heere en Meester te verloochen.

Zo werd het bloed van de martelaren het zaad van de Kerk; en de zegepraal over het heidendom werd niet behaald door doen en laten, maar door lijden; niet door leven, maar door het geloof in het bloed des Lams, en de getrouwe aankleving aan het woord van hun getuigenis, hetwelk aan hun zielen dierbaar geworden was.

Ziehier voor zover het mij duidelijk is, de letterlijke verklaring van het hoofdstuk in verband met de tekst. Hierop, zoals ik tevoren aangaf, grondt zich de geestelijke en bevindelijke mening, waartoe wij ons genaderd zien, en waarbij ik mij voornamelijk wens te bepalen.

Drie voorname zaken schijnen ons meer bijzonder in deze woorden aangewezen te worden:

I. De neerwerping van de verklager van de broederen.

II. De middelen waardoor zij hem overwonnen.

III. De gezegende gevolgen van deze zegepraal.

I. De neerwerping van de verklager van de broederen.

De satan wordt hier voorgesteld als 'verklager van de broederen.' De satan verklaagt niet de wereld; hij geeft die slechts vrijheid. Zolang een mens onder zijn macht en heerschappij is, zal hij hem niet lastig vallen noch verschrikken. Nee; wel verre van hem te verklagen, zal hij hem veeleer verontschuldigen en verschonen. Hij zal de zonde op alle mogelijke wijzen bemantelen, opdat zij maar ingewilligd, maar dadelijk aan haar toegegeven zal worden; en daarna zal hij die verschonen, om zo de angel ervan te verstompen en onvoelbaar te maken. Maar van 'de broederen, ' het volk van God, is de satan een onvermoeide, diepgewortelde, onmeedogende verklager.

Hij wordt gezegd, 'hen te verklagen voor God dag en nacht.' Dit wil niet zeggen, dat de satan vrije toegang tot de tegenwoordigheid Gods heeft, om voor de Allerhoogste te pleiten tegen Zijn kinderen, alsof hij altijd aan de rechterhand Gods stond, in de gewesten van eeuwige gelukzaligheid, en daar dan de bruid van Jezus verklaagde! De satan in de hemel! Die dwaze, vuile geest in de woningen van de heiligheid! Die boze geest van de duisternis in het licht, voor al wat scheepsel heet, ontoegankelijk! –

Nee, nee! Dat kunnen, dat mogen wij niet toestaan, of het moest zijn op een geheimzinnige wijze, zoals wij in het begin van het boek van Job lezen. Maar de mening is, dat, wanneer de gelovigen tot God naderen, dán en dáár de satan hen aanklaagt. Dit vinden wij bevestigd in zielsbevinding. Als wij ons als bedelven in onze dagelijkse roeping, zonder aan God of de godzaligheid te denken, dan is satan wel rustig en stil; dan zal hij zich wel wachten u te verklagen.

Maar ons stellen in de tegenwoordigheid Gods, en komen tot Hem, zoals wij van David lezen, dat hij inging, en neerzat voor de Heere, dan verheft de satan zijn aanklacht. Er zijn voornamelijk zes verschillende heilige bezigheden in welke wij kunnen gezegd worden 'te zitten voor den Heere:' - het verborgen bidden; het opkomen in Gods woningen; het lezen van de Heilige Schrift; het onderhandelen met zijn eigen hart; het verkeren met Gods volk en het gebruiken van des Heeren Avondmaal. In alle dezen vervult de satan zijn boosaardige bediening van het aanklagen van de broederen.

1. Maar een aanklager moet een plaats hebben om zijn aanklacht te doen - een hof waarvoor hij zijn beschuldigingen kan neerleggen. Dit hof is de consciëntie. Dáár legt hij zijn beschuldigingen neer; dáár vervult hij zijn pleiten; dáár oefent hij al zijn boosaardige welsprekendheid uit, en dringt met alle kracht van bewijsredenen op het vonnis aan: - 'des doods schuldig!' Maar zonder bevestiging is een aanklager krachteloos. De welsprekendheid van een advocaat is niets van betekenis, als ze niet door bewijzen gestaafd wordt. En hierin is de aanklager van de broederen niet gebrekkig. Zijn drangreden brengt hij tot twee hoofden: de ene klaagt de broederen aan als. Zondigende tegen de wet, de andere beschuldigt hen als overtreders van het Evangelie. Maar het is de moeite wel waard op te merken, dat des satans beschuldigingen niet in het wilde geschieden. Zij zijn altijd op waarheid gegrond. Dit geeft haar juist ook kracht en scherpheid. Het is waarheid, dat, 'wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen: want hij is een leugenaar, en de vader van leugen;' maar hierin zijn toch des satans leugens zonderling, dat zij, namelijk, de waarheid ten grondslag hebben. Hebt u dit ooit waargenomen in wereldse zaken?

Trouwens de laster zal hij enigszins opgang maken, heeft enige waarheid in zich te bevatten. Een leugen, die geheel vals en verzonnen is, heeft geen benen om op te staan, noch van huis tot huis verder te gaan; hoewel het hoofd en het lichaam een leugen zij, heeft zij leden van waarheid nodig. Valse munt moet geld zijn en naar goud of zilver gelijken, of niemand zal het aannemen. Kwade goederen moeten voor het oog toch wat schijnen, anders zal niemand die kopen. Zo komt de satan met een grondwerk van waarheid. Had hij geheel geen waarheid in zijn mond, dan zou hij geen houvast hebben aan de consciëntie. Wanneer dus de wet de zondaar bij de keel vastgrijpt, en zegt: 'betaal mij, wat u schuldig zijt!' dan weet de satan haar zware beschuldigingen kracht bij te zetten, scherp te maken, en met hevigheid op de consciëntie aan te dringen. Hierin bestaat zijn voornaamste sterkte.

Als de wet haar vloeken uitstort, en het vonnis des doods met de ongehoorzaamheid samengebonden in de consciëntie ingaat, dan moet de ziel onder dat vonnis vallen, en zich schuldig erkennen. De beschuldigingen zijn zo waar, en ondersteund en krachtig gemaakt door het gezag Gods, dat er geen loochening kan plaats hebben noch een ontkomen van dezelve mogelijk is. Daar nu vindt de satan grond van waarheid onder zijn voeten. 'Ge weet, ' zo zegt die vijand onzer ziel, - 'dat u de wet verbroken hebt: nooit hebt u den Heere uw God lief gehad met uw hele hart, met uw gehele ziel, met uw hele

gemoed, en met alle krachten, noch uw naasten als uzelf. Zie maar eens op de uitgestrektheid en geestelijkheid, de eisen en het wezen, de heiligheid en alle volmaaktheid van de wet, zoals die zich uitstrekken tot de gedachten, overleggingen en oogmerken des harten; en merk op de ontzaglijke vloek die doorgaat tot eenieder, die niet dezelve in alle opzichten gedurig met gedachten, woorden en werken waarneemt. Maar u hebt die immers telkens bij vernieuwing, met uw hart, uw mond en gedrag, verbroken!

Dit alles is waarheid, het moet waarheid zijn; en de aanklacht kan dus niet ontkend noch van zich geschoven worden.

Maar nu komt de satan, op grond van deze waarheid, deze leugenachtige gevolgtrekkingen uitbraken: - 'Voor u is er geen hoop meer; eeuwige smaad en wanhoop zal voor eeuwig uw deel zijn. Een zondaar zoals ge zijt, kan geen vergeving geschieden. De wet van God vervloekt u; en onder die vloek zult u voorzeker tot in alle eeuwigheid moeten liggen.'

Onder deze beschuldigingen is het moeilijk een recht onderscheid te maken tussen de stem van God en de stem van satan; omdat de verklager van de broederen de stem van God navolgt, en zo opneemt en ondersteunt het vonnis door de mond des Heeren uitgesproken. Maar hierin maakt de vijand zich kenbaar, dat hij uit ware voorstellingen valse gevolgtrekkingen afleidt. Hier ontdekt zich de gekloofde voet van de satan. Is het immers wel waarheid, dat u voor eeuwig verloren zijt, omdat u Gods wet verbroken hebt, en daarom vervloekt zijt? - De satan zegt: ja; maar God zegt: Nee, geenszins! God past Zijn wet toe, om u uit alle eigengerechtigheid uit te drijven; de satan dringt op de wet aan, om u tot wanhoop te brengen. God zendt haar tot uw consciëntie, opdat het u tot Christus zou brengen; de satan blaast haar bedreigingen, om u God te doen lasteren. God veroordeelt u, om u eindelijk in de hemelse zaligheid te doen delen; de satan verdoemt u, om daardoor uw ziel in de hel te doen huilen en klagen.

Maar de satan kan en maakt er ook dadelijk gebruik van, *om de broederen aan te klagen als overtreders tegen het Evangelie, zowel, als hij ze van het zondigen tegen de wet beschuldigt*. Wanneer de Heere enigermate van vrede gesproken heeft tot de consciëntie, de ziel bevrijdende van de beschuldigingen van de wet, en haar bekwamende om aan te nemen de liefde tot de waarheid, en door het geloof enigermate gevoelig te proeven iets van de zoetheid van het Evangelie, dan ligt de satan als verslagen. Dan sluipt hij weg. Maar daarom is nog zijn pijlkoker niet uitgeledigd; noch heeft hij voor altijd afscheid genomen. Zoals een oud doorgeleerd rechtsgeleerde, zo weet hij al de kwinkslagen en verdraaiingen van de wet; en zijn tong, soms zacht als olie, soms bulderend als de donder, dan eens fluisterende als een slang, dan eens brullende als een leeuw, weet te bepleiten, dat wit zwart en zwart wit genoemd wordt; om tot zijn voornemen te komen en de ziel in verwarring te brengen.

Als wij ons daarom, nadat wij een proeve van des Heeren goedertierenheid en barmhartigheid genoten hebben, van Hem afscheiden, dan brengt satan zijn evangelische beschuldigingen in. Het is ongelukkig maar al te waar, dat, wanneer de Heere enigszins Zijn genadige tegenwoordigheid heeft ingetrokken, de ziel zich van Hem afkeert, al gaande weg kouder en dodiger wordt, en misschien zelfs valt in openbare zonden, en iets zegt of doet, dat de consciëntie bedroeft en verdonkert. Door deze scheur neemt de satan zijn ingang, en legt zijn aanklachten neer, zeggende: 'Als ge een kind van God was, u zou zo niet gehandeld hebben. Niemand van degenen, die ooit smaakten, dat de Heere genadig is, heeft zich ooit op zo'n wijze van Hem afgescheiden. Zij allen worden

bewaard: want 'Hij zal de voeten van Zijn gunstgenoten bewaren.' Het is dus niet mogelijk dat u één van ervan bent. U zijt een evangelisch zondaar, wiens oordeel vreselijker zal zijn, dan van] een overtreders van de wet. De heetste, ontzaglijkste plaats van de hel is voor huichelaars, zoals u zijt.'

Zodanige en dergelijke zijn de aanklachten van de satan; en, zoals ik tevoren meldde, voor zover op waarheid gegrond, dat de beschuldigingen zelf niet geloochend kunnen worden. Het zijn de gevolgtrekkingen, die de satan eruit afleidt, waarin hij valselyk liegt. Dáár is het sissen en blazen van de satan.

O, mijn vrienden! onderwerpt u dus des satans gevolgtrekkingen niet. Aangenomen is de beschuldiging; want ze is te duidelijk, dan dat ze geloochend zou kunnen worden; het vonnis van de beschuldiging onderschreven; - dat moeten wij altijd doen; maar geeft u niet over aan zijn gevolgtrekkingen, met een wegwerpen van uw hoop. Is het zo, dat wij gestruikeld hebben, achteruit gegleden zijn, de God van al onze barmhartigheden hebben verlaten en veronachtzaamd; in velerlei opzichten droevig zijn afgedwaald; maar al te dikwijls geluisterd hebben naar de verzoeker, en maar al te veel onze afgoden zijn nagewandeld, - maar zou er daarom dan geen hoop zijn?

Voorzeker, dit is onwaarheid. Daarom zeg ik: stem de satan al zijn aanklachten toe, maar geef hem nooit zoals in zijn afgeleide besluiten. U hebt immers het Evangelie niet verworpen noch veracht, het bloed des verbonds als iets onreins vertreden, noch den Geest van de genade smaadheid aangedaan! u moogt een afwijker zijn, maar nochtans geen evangelisch zondaar.

Bovendien hebben wij ons ook te herinneren, *dat de satan de broederen voor God aanklaagt*. Wanneer hun wandel vleselyk is, dan klaagt hij ze niet aan; maar wanneer zij zich met gewezen en smeking tot de Heere wenden, dan pleit hij tegen hen op al hun vuilheid en dwaasheid. Dit wordt ons aanschouwelyk gemaakt in de zaak van Jozua de hogepriester. Toen hij staande was voor het aangezicht van de Engel des Heeren, stond de satan aan zijn rechterhand, om hem te moederstaan (Zach. 3:1). Ongetwijfeld wees hij op de rook van het vuur van de verzoeking, hetwelk hem had zwart gebrand, en op de vuile klederen, waarmee hij bekleed was. Daar was waarheid in de beschuldiging. Hij was een vuurbrand, maar de Heere had hem uit het vuur gerukt; hij was bekleed met vuile klederen, maar de Heere gaf ook het bevel: 'doet deze vuile klederen van hem weg.' Dus was de satan overbluft, verward en tot de vlucht genoodzaakt.

II. De middelen waardoor zij hem overwinnen. Maar de tekst zegt ons, dat de gezegende heiligen en martelaren vanouds bekwaam gemaakt werden, om deze aanklager van de broederen te overwinnen. De verklager van de broederen was neergeworpen. Zijn voeten gleden uit en hij viel. 'Hij vlood, en met hem vlood de schaduw van de nacht.' De broederen behaalden de zegen. Maar hoe? 'Zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams en door het woord hunner getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.'

De wapenen dus, die de Heilige Geest hun in handen gaf, en tot welker gebruik en goede uitslag Hij hen bekrachtigde, waren deze drie:

1. *het bloed des Lams;*
2. *het woord hunner getuigenis;*
3. *de geest van het martelaarschap.*

De heiligen en martelaren overwonnen de satan niet door zijn beschuldigingen te ontkennen; dat was hun niet doenlijk, want hun consciënties dwongen hen de waarheid daarvan te bekennen. Dit gaf de satan zo'n vaste grond; want wie kan de verklaring van zijn eigen consciëntie weerstaan? Ook overwonnen zij hem niet door verschoning in te brengen vanwege hun zwakheid tegenover de zonde, en hun onvermogen om verzoeken weerstand te bieden. Noch overwonnen zij hem door de kracht van voorbeelden in anderen te betuigen; noch door hun schuld te bewimpelen als vergelijkenderwijs gering zijnde; noch door voor het tegenwoordige of in het toekomstige beterschap en hervorming te beloven; noch door Gods verborgen raad bij te brengen als nodig invloeiende op hun gedrag. Zij zijn er te goed van overtuigd, dat de Leviathan zulke pijlen als stoppelen acht, en de drilling van al zulke lansen belacht. Zulk ijzer acht hij voor stro, en zulk staal is hem verrot hout.

Daarom lieten ze al zulke vleselijke, nutteloze wapens maar vallen, en begaven zich alleen tot deze, waarvan zij met zekerheid de overwinning konden verwachten.

1. Het eerste wapen was - *Het bloed des Lams*.

Hoe was dit wapen krachtig? - Omdat het bloed des Lams vrede en vergeving verkondigt; en daarom wegzweepende des satans gevolgtrekkingen, dat namelijk de verklaagde schuldig zijnde, als zodanig nodig moet veroordeeld worden.

De uitdrukking: '*zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams*,' geeft te kennen, dat het een wapen was, hetwelk zij met vaste hand wisten te zwaaien. Toen David de kampvechter van de Filistijnen overwon, met een slinger en een steen, hing de slinger niet meer in de schaapskooi, en de gladde steen lag niet meer in de bedding van de beek. Zou Israël in Egypte bewaard blijven van de verdervende engel, dan moest het bloed van het paaslam niet slechts in het bekken zijn, maar gestreken worden aan de bovendorpel en de beide zijposten van het huis.

Zo ook, zal het bloed van het Lam Christus de aanklachten van satan beantwoorden, dan is het niet alleen nodig, dat geopenbaard te zien in Gods Woord, maar ook besprengd te hebben aan de consciëntie. Immers wij mogen het wel opmerken, dat er zowel een komen is tot het bloed van de besprenging, als dat dit tot ons komt. De apostel Paulus spreekt daarvan, zeggende: 'Gij zijt gekomen tot het bloed van de besprenging, dat betere dingen spreekt, dan dat van Abel' (Hebr. 12:22,24). Dit komen tot het bloed is de eerste stap tot de verwerving van de zegepraal.

In de Christelijke strijd, gaat gewoonlijk, zo niet altijd, nederlaag vóór overwinning. Het is dus niet een zo gemakkelijke zaak, zonde, dood en hel, die voornamelijk tegen ons strijden, te veroveren, en de ervaring leert het ons, dat er gewoonlijk nooit gezien wordt naar de rechte zijde om hulp, tenzij alle andere hoop is afgesneden. De eerste lichtstraal, die gewoonlijk voortkomt uit de beschouwing van het bloed des Lams, is (vergeef mij deze uitdrukking) in de verte.

De vuurtoren werpt zijn schitterende stralen ver over de wijde woestijn van de wateren, om de door de storm geslingerde zeeman tot de veilige haven te leiden. Evenzo is ook de schemerende beschouwing van de ziel van het bloed des Lams als een lichtbaak, die de ogen en het hart van hen, die door diepe wateren gaan, tot zich trekt. Het schijnend licht zal in het eerst wel niet zo duidelijk en klaar zijn, maar als] een morgenster, die toch de naderende opgang van de zon aankondigt. Door de verlichting van de gezegende Heilige Geest verheft zich het geloof in de ziel, om te geloven dat het Lam is geslacht; dat Zijn bloed is vergoten, dat er een Offerande is opgeofferd, en dat er een verse en levende weg

geopend en ingewijd is door het vlees - het gescheurde vlees van de Heere Jezus. Hier krijgt de aangeklaagde ziel enige grond onder de voeten, waarop zij kan staan en des satans aanklachten kan beantwoorden, met te zeggen: "Het is zo satan! ik ben een schuldige ellendeling. Ik ben een zondaar, ja, de voornaamste van de zondaren; want ik heb gezondigd tegen licht, tegen overtuigingen, tegen mijn consciëntie en de vreze Gods. Mijn hart is alleenlijk boos, mijn gemoed geheel onrein, en mijn natuur ten enenmale verdorven. Nooit heb ik iets goeds gedaan. Ik ben goddeloos; ja, het ergste, snoodste monster, dat er leeft; en nooit kan ik, of iemand anders, mijn toestand en bestaan te zwart kleuren.

Maar niettegenstaande dát, het Lam Gods heeft Zijn dierbaar bloed gestort, en 'dat bloed reinigt van alle zonden'. 'Als de vijand zal komen zoals een stroom, ' lezen wij, 'zal de Geest des HEEREN de banier tegen hem oprichten.' De banier welke Hij opricht is de bloedrood geverfde vlag van de gekruiste Verlosser. Een berg- en schuilplaats te komen zoeken onder deze in bloed gedoopte banier, is zich sterk te maken en te verzetten tegen des satans beschuldigingen.

Evenwel, de zegepraal is nog niet ten volle behaald. Dat geschiedt alleen dan, wanneer dat bloed toegang krijgt tot het hart, gesprengd wordt op de consciëntie, en aan de ziel ontdekt en toegepast wordt - dat doet de satan werkdadig vluchten. 'Zij hebben hem overwonnen, door het bloed des Lams;' maar de satan achtte zich dadelijk niet overwonnen, vóórdat hij dat bloed aan de consciëntie bemerkte, zoals de engel des doods in Egypte het bloed aan de bovendorpel zag.

2. De heiligen hadden dus nog een ander wapen - *'Het woord hunner getuigenis.'*

Dit geloof ik te zijn: het woord dat God in hun harten gaf. Het wordt het 'woord hunner getuigenis' genoemd, omdat het inderdaad en op een nadrukkelijke wijze het hunne was. Er wordt niet gezegd: het woord van de getuigenis; noch: het woord van Gods getuigenis; maar: 'het woord hunner getuigenis.' Het zwaard in de burcht is niet het zwaard van de krijgsman, maar het zwaard van de vorst. Als het de oorlogsheld ter hand gesteld wordt, dan eerst wordt het 't zijne. Het martelaarszwaard was niet een tekst, maar een getuigenis; niet een aanhaling of een vergelijkende plaats, maar een woord van Gods mond.

Zó is het de hunne geworden, konden zij dat woord gebruiken als een getuigenis tegen de satan. Zo is elke zoete belofte, die met kracht tot de ziel komt; ieder bemoedigend woord; ieder teken ten goede; elke straal van hoop of schemering van barmhartigheid, die van achter de zwarte wolken van moedeloosheid en wanhoop in het hart dalen, een antwoord op des satans beschuldigingen.

Dit ook is 'het zwaard van de Geest, hetwelk is Gods Woord;' niet een zwaard in de schede, maar ontbloot en gewet, gereed tot gebruik. Het woord, hetwelk de Heere behaagt tot uw ziel te spreken, is het grote wapen, dat u nooit moet overgeven. De satan zal u om elke zonde aanklagen; en wanneer hij u heeft neergeworpen, zou hij weldra een einde aan u maken, indien God niet genadig tussenbeide kwam en u ondersteunde en hulp verschafte. Hij weet waar hij ons te stoten heeft. Wij hebben allen onze zwakke zijde, waar een geringe, kleine aanval meer uitwerking heeft, dan een zware en geweldige. Een bezette boezemzonde, of een heersende zwakheid, of een voorgaande onbestaanbaarheid des levens, of een bevindelijke onvolkomenheid in enige bijzonderheid, of een ongelovige gestalte, zijn in de genade wat een zwak lid of kortademige longen in de mens zijn. De satan richt vooral zijn geschut daar, waar de vesting het best is aan te doen. Hoorde u nooit het geblaas van zijn vurige pijlen? - "Zou de vreze Gods in uw ziel

kunnen zijn, terwijl u zoveel aan de wereld gelijkvormig zijt? Waarom hebt u toch Gods waarheid beleden en op de lippen genomen? Zou het niet beter voor u geweest zijn, u geheel in de wereld te houden, dan te doen zoals u handelt? Zie maar eens op uw dagelijkse wandel en verkeer, welk een arm, onvruchtbaar, stomp ellendeling zijt gij! u zijt bijna in slaap, daarheen zittende zonder leven en gevoel. Het is wel zo, dat u, bij het aankomen van beproevingen, begint op te rijzen en tot God te roepen, maar dit is geheel geen kenmerk van genade, want wij lezen, 'dat de goddelozen en huichelaars tot God roepen, wanneer benauwdheid en angst over hen komt.' –

En hoe dan deze wrede beschuldiging tegen te komen? Aldus: - Het is de waarheid; ik stem het u geheel toe; ja, ik ben nog erger en snoder, dan u weet of dan u mij kunt beschuldigen. Maar heeft God niet dit woord tot mijn ziel gesproken? Heeft Hij niet deze en gene belofte genadig mij gegeven? Heeft de Heere Jezus Christus Zich aan mij niet zo en zo geopenbaard? Hoorde ik het niet met kracht op die gedenkwaardige dag, toen mijn hart verbroken en vertederd was? Zwom mijn oog niet van tranen van vreugde en droefheid; en was mijn hart niet vervuld met blijdschap, vermengd met boetvaardigheid? Wanneer Gods Woord zo wordt geloofd, aangegrepen, en in alle gevaren en noden, volhardende vastgehouden, voert het de overwinning met zich. Zo leefden en stierven de martelaren. Zij wierpen alle wapenen terzijde, behalve Gods Woord, waarvan zij de kracht aan hun consciënties gevoeld hadden. Die zwaaiden en behandelden zij, zoals de held van de lijfwacht zijn eigen zwaard zwaait. Eens anders zwaard is hij niet gewend. Dit is hem zo handig, alsof de hand naar het zwaard gegroeid was. Zo ook is het nodig, dat u de beloften en waarheid Gods als de uwe omhelst door het geloof, zult u die dadelijk tegen uw vijand aanwenden. U kunt de satan met geen ander wapen bevechten; want u hebt daaraan alleen vastigheid. Een ander zwaard zal hij met één draai van zijn lemmeet u uit de hand slaan. Wat opgenomen wordt in verwaandheid, wordt gewoonlijk neergelegd in wanhoop.

Maar veronderstel, dat de Heere niet zeer veel aan uw ziel gedaan heeft, noch grotere openbaringen of beloften aan u verzegeld. Trouwens, heeft Hij al een woord tot uw hart gesproken, het is een getuigenis; en dit moet u zo goed mogelijk gebruiken. O, hoe hulpeloos is de ziel, wanneer er niet een enige getuigenis van de vreze of liefde Gods in het hart is! Tenzij het bloed des Lams gesprengd is op de borst van de krijgsman en het zwaard van zijn getuigenis is in de hand van een krijgsman, staat hij naakt voor zijn vijand, zoals de kinderen Israëls in de dagen van Saul, toen geen zwaard noch spies gevonden werd in de handen van allen, die hem volgden.

3. *De geest van het martelaarschap.*

Maar zij hadden nog een ander wapen, welker vermelding bijzonder zinspeelt op de oude martelaren: *'Zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.'* Dit wapen kunnen wij dus de geest van het martelaarschap noemen. En waarin bestaat die geest? - In een algehele zelfverloochening. Getuige de geschiedenis van de martelaren in Smithfield! Wij lezen in de martelaarsboeken, dat vele mannen, vrouwen, ja, zelfs kinderen zegevierende de brandstapel beklommen en daarop stierven. Maar zij gingen ook die vlammen niet tegen in hun eigen sterkte en gerechtigheid! Geenszins, bij hen was het geheel en al zwakheid en hulpeloosheid; maar steunende op de kracht Gods, deden ze vrijwillig afstand van alle aardse dingen om Zijns Naams wil; zelfs verloochenden ze hun leven: *'zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.'*

Naam, roem, staat, aardse goederen, ja, ook hun leven hadden zij de scheidbrief gegeven,

en achtten het niets te zijn in vergelijking met de waarheid Gods en de belijdenis van Zijn heerlijk Evangelie. Zulke tijden kunnen zich opnieuw opdoen; en indien het geschiede, daar zouden ongetwijfeld dezelfde getuigenissen gegeven worden: - in zichzelf geheel zwak en machteloos, maar in Christus alle kracht en sterkte.

Maar niet alleen zijn de Romeinse arena's in de heidense, en Smithfields schavotten in de paapse vervolgingen de enige plaatsen waar zich de geest van het martelaarschap ontdekt heeft. Er is nog een andere binnenruimte, nog een ander plaats, en dat is - het hart eens Christens. Gewis, in onze boezem hebben wij de geest van het martelaarschap zo te dragen, alsof wij geroepen waren de martelaarsdood te ondergaan. De Heere Jezus zei: 'zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelfde verliezen; maar zo wie zijn leven verliezen zal, om Mij nentwil, die zal hetzelfde vinden;' en opnieuw: 'Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader, en moeder, en vrouw, en kinderen, en broeders, en zusters, ja ook zijn eigen leven, die kan Mij discipel niet zijn.'

Dit is het wezen van het martelaarschap - ons leven niet lief te hebben tot den dood. Lijden maakt niet een martelaar; want feilen en misslagen telt haar slachtoffers zo wel, als de waarheid haar getuigen. In ons land (Engeland) hebben zich Roomsgezinden en socinianen; in China Jezuiten, in Spanje vele Joden liever tot as laten verbranden, dan dat zij hun belijdenis verzaakten. Het lijden om van de waarheid, om Jezus' wil, doet een martelaar zijn. Menig een is dwaas en halsstarrig genoeg, om liever te sterven dan het over te geven, niettegenstaande zijn verkeerdheid duidelijk is. Maar dat zijn geen martelaars, maar dwazen. Een hardnekkigheid in misslagen is slechts dienstbaar om zonde tot zonde te voegen. Ja, wij moeten de martelaarsgeest deelachtig zijn, alhoewel wij ook nooit geroepen worden de martelaarsdood te ondergaan; en die geest is - zelfverloochening. Het leven is het dierbaarste van alles wat wij bezitten. Zijn wij daaraan verloochend, dan zal het overige gemakkelijk vallen.

De verloochening van het leven geeft een verloochening van het eigen ik te kennen; en als zodanig sluit het in zich, een verloochening van alle sterkte, wijsheid en gerechtigheid van de mens. Ziet slechts op de martelaars van Smithfield! Welke menselijke sterkte hadden ze in de vlammen? Waar was hun natuurlijke wijsheid, om hun beschuldigers te beantwoorden? Wat vleeselijke gerechtigheid hadden ze om voor God te staan? Al het aardse en eigen ik werd verzaakt in de verloochening van het leven. Dit weerstond de satan. Hij meende, dat de vlammen hen zouden bewegen om hun woorden te herroepen; en hij nam de dreigingen met de dood te baat, om zijn beschuldigingen te meer kracht bij te zetten. Maar wat was hun antwoord? - Dat, van de drie jongelingen, die door Nebukadnézar in de vlammen van de vurige oven geworpen waren: 'Ik kan de waarheid niet overgeven. Ik kan de Heere niet verloochenen. Ja, al spande hemel en hel samen, ik zal mijn consciëntie niet beliegen.'

Dit was des satans laatste aanval. Wanneer hij de stad niet stormenderhand kon innemen, brak hij zijn belegering op. Heb de martelaarsgeest, en u zult de martelaarszege verwerven.

III. De gezegende gevolgen van deze zegepraal.

Dit brengt ons tot van gezegende gevolgen. En ik hoorde een grote stem, zeggende in de hemel: '***Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden onzes Gods, en de macht van Zijn Christus.***'

De luide stem betekent, dat er getuigen bij deze strijd tegenwoordig waren. 'Wij zijn een schouwspel geworden van de wereld, en de engelen, en de mensen,' zegt de apostel. Wij

strijden de strijd niet zonder getuigen. Waarom de apostel op een andere plaats zegt: 'daarom dan ook, alzo wij zo groot een wolk van de getuigen rondom ons hebben liggende, (...) laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus.'

Een wolk van hemelse aanschouwers omringen het strijdveld, wachtende met hoge belangstelling de uitkomst van de strijd; en wanneer de satan genoodzaakt wordt te vluchten, breken ze uit in een zegevierend gejuich: 'Nu is de zaligheid, en de kracht, en het Koninkrijk geworden onzes Gods, en de macht van Zijnen Christus!'

Vóór die tijd waren deze hemelse zegeningen nog niet gekomen - dat is: niet in die klare, luisterrijke, onloochenbare openbaringen. Wel waren ze reeds in het gemoed Gods, in Zijn eeuwig voornemen; maar ze waren nog niet gekomen tot een zichtbaar bestaan, in inwendige en persoonlijke bevinding, in zielsverwezenlijking en gezegende genietingen.

Het is tevergeefs voor de kinderen Gods, dat ze overwinning verwachten zonder strijd. Sommigen spreken erover, alsof de hemel zonder verdrukking, zonder strijd te verwerven was; alsof zonde, satan, wet en consciëntie bij de eerste aanval vloden, wonder dat er een zwaard werd ontbloot of bloed gestort werd. Indien er schaamte werd gekend in de hemel, dan mochten voorzeker die bloedeloze strijders wel beschaamd en schaamrood worden in tegenwoordigheid van het geslachte Lam Gods, en bij de martelaars en palmdragende overwinnaars, 'die uit de grote verdrukking komen.' Ja, men zou denken, dat ze zelfs op aarde gedurig sprakeloos moeten zijn bij het zingen van de hemelse lofzang: 'Nu is de zaligheid' enzovoorts, wanneer ze aan strijd noch overwinning kennis hadden.

Maar waarom 'NU?' - Omdat deze hemelse zegeningen nog niet in het hart gekomen waren, zolang de satan niet was neergeworpen en overwonnen.

1. *'Zaligheid.'* Welke zaligheid? - Zaligheid door genade, vol en vrij; zaligheid, stromende uit de boezem Gods; zaligheid, geheel- en alleen vloeiende door het bloed des Lams. Maar zaligheid kan nooit gemaakt worden, dan na een voorafgaande proef van veroordeling en verdoemenis. De hemel kan nooit naar waarde geschat worden, tenzij daar eerst een neerwaarts zien was door de spleten van de hel. Daar moet eerst een bevinding van schuld geweest zijn, voor er een genieting van vergeving kan wezen. 'Nu is de zaligheid (...) geworden.' Waarvan? - Van de aanklachten des satans, de vloek van de wet, de vreze des doods, de verschrikkingen, het vonnis van de verdoemenis. En hoe is de zaligheid geworden? -

Zolang de strijd blijft voortduren, terwijl de uitkomst twijfelachtig is, zolang de satan en de ziel met handen, voeten en schouders tegenover elkaar staan in de dodelijke strijd, wordt er geen bevinding van zaligheid gevoeld. Daar mag hoop zijn, (en dit doet ook alleen de krijgsknecht staan op zijn grond) maar er is geen gejuich van overwinning, totdat de vijand tot de vlucht genoodzaakt is geworden. Maar wanneer de satan overwonnen, zijn beschuldigingen zwijgen, en de ziel in vrijheid gezet is, dan is de zaligheid geworden, enzovoorts. De zoetste zang, die ooit de ziel vertederde, is - 'zaligheid.' Zalig te zijn! gezaligd van dood en hel; van de worm, die niet sterft, en het vuur, dat niet wordt uitgeblust; van de helse vlammen uit de grondeloze put; van het gezelschap van de pijnigende boze geesten en van al de vuile ellendelingen, waaronder de aarde zuchtte en bezwaard ging; van God te lasteren in onuitsprekelijke pijnen en weeën; van een eeuwigheid van rampzaligheid zonder uitkomst of hoop!!

En gezaligd in de hemel! gebracht tot de aanschouwing van Jezus, zoals Hij is; tot

volkomen heiligheid en gelukzaligheid, in het gezegend gezelschap van heilige engelen en volmaakte rechtvaardigen! En dit alles gedurende de talloze eeuwen van een gezegende eeuwigheid! Wat mensen- of engelentong kan het duizendste gedeelte beschrijven, van wat er opgesloten ligt in het woord 'zaligheid.'

2. *'En kracht.'* Daar was geen kracht van tevoren, althans geen gevoelde, verwezenlijkte, genoten kracht. De zonde is te sterk, de satan te machtig, zijn aanklachten te gewichtig, en de consciëntie te schuldig om aan de worstelende ziel kracht te verwezenlijken. Wanneer de krijgsknecht in de strijd zich baadt in zweet en bloed, uit zwakheid bijna niet bij machte is om hand of voet te bewegen, en slechts zijn zwaard in zijn hand houdende door het vastkleven van het geronnen bloed, dan strijdt hij in zwakheid, zich geen kracht bewust zijnde. Zo de ziel, strijdende tegen zonde en satan, houdt aan, hoewel gereed zijnde neer te vallen. Dan is het alles geheelzwakheid.

Maar met zaligheid komt 'kracht' - kracht tot geloven, kracht tot hopen, kracht tot lieven, kracht om de Heere te loven en te prijzen, en overwinning te juichen over vluchtende vijanden. Maar daar is kracht nodig om de belofte te vertrouwen en het gebod na te komen; te wandelen in de wegen des Heeren, en zich aan de wil van God te onderwerpen; en de weg van Zijn bevelen te bewandelen met een verwijd hart.

3. *'En het Koninkrijk onzes Gods.'* Ook dit was weinig tevoren gekend. Het Koninkrijk van God is een inwendig Koninkrijk, hetwelk opgericht wordt in de harten van een volk, dat gewillig gemaakt is in de dag van Zijn heirkraft. Het vindt Zijn bestaan in de onttroning van de zonde, de satan en het eigen ik, en in de overtuiging van Jezus, als de Alleenheerser des harten, en de Heere van de gemoedsgesteldheid en deszelfs neigingen. Totdat de satan is buitengeworpen en de consciëntie gereinigd is van zijn aanklachten, kan Jezus, als het ware, niet zitten op Zijn inwendige troon. Maar met de zaligheid van de verlossing, en de kracht om te geloven, komt het Koninkrijk Gods; en Christus wordt op het strijdveld gekroond - hoog verheven op de schilden van de overwinnaars, zoals de koningen van oude tijden.

4. En hiermee wordt *'de macht van Zijn Christus.'* Deze almachtige, alles overwinnende macht werd tevoren zo volkomen niet gekend. Hoe ernstig begeerde de apostel naar de kennis van Christus, en de kracht van Zijn opstanding; hoe weinig wordt 'de macht van Zijn Christus' gekend, - wat Christus gedaan heeft, en doen kan? Maar wanneer er plaats gekomen is voor zaligheid, en sterkte, en het Koninkrijk Gods, dan ook is er kennis gekomen aan 'de macht van Zijn Christus,' - Zijn gekruiste, verrezen, verheerlijkte, voorsprekende Christus; van Christus aan de rechterhand Gods, 'de Koning van de koningen, en Heere van de heren;' Die alle dingen in hemel en op aarde regeert, bestuurt, regelt en onderschraagt.

Deze macht van Christus houdt zich dikwijls terug voor een tijd, opdat de ziel haar zwakheid zou leren. Als ze zwaar geperst wordt met des satans aanklachten, wordt er, vergelijkenderwijs, weinig gekend van wat Christus kan doen voor de ziel; hoe Hij de satan kan teruggedrijven, zijn beschuldigingen beantwoorden, de strijd beslechten, en de bezwijmende geest ondersteunen. Totdat de vijand gevloeden, en het strijdveld overgegaan is, wordt niet dikwijls Zijn kracht ten volle gekend. Het getal van de verslagenen openbaart de woede van de vijand; maar het geeft ook een duidelijke beschouwing van de macht van de Overwinnaars. 'Wie is Deze, ' vraagt de Kerk, 'Die van Edom komt met

besprenkelde klederen, van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad, Die voorttrekt in Zijn grote kracht?' - 'Ik ben het, ' antwoordt de HEERE, 'Die in gerechtigheid spreek, Die machtig ben te verlossen.'

'Zaligheid, kracht, het Koninkrijk Gods, en de macht van Zijn Christus!'

Wat grote, gezegende zaken! In dezelve ligt het ware merg van de levende godzaligheid - het wezen van die godsdienst, die God de Heilige Geest opricht in het hart. Maar merkt u niet haar nauwe en innerlijke verbinding met het martelaarschap en lijden? Zoek die niet te scheiden. Meent u, dat de gehele godsdienst bestaat in lezen, horen, bidden en te luisteren naar de bevelen van het Evangelie? Dit alles is wel; maar zaligheid, en het Koninkrijk van God, en de macht van Zijn Christus zijn niet gebonden aan de uitwendige waarnemingen.

O, hoe verborgen is de ware godsvrucht! Hoe bovennatuurlijk, geheel in tegenstand met alle voorafgaande bedenkingen of besluiten van het natuurlijk gemoed! Is niet, als wij aan onszelf gelaten werden, ons denkbeeld van godsdienst, als bestaande in: het geregeld lezen van Gods Woord, ernstig te zijn in het gebed, te waken en te strijden tegen al onze boezemzonden, nooit in gedachte, woord of werk te struikelen, om uit alle macht ons best te doen in al de betrekkingen van het leven, en zo zachtjes ten hemel te gaan?

Dat ik niets tegen deze dingen zegge. Zij zijn goed als middelen, maar als doeleinde zijn ze gevaarlijk. Zij behoren niet te worden nagelaten, maar er is iets dat dezelve ver te boven gaat. Trouwens, is deze effen, gemakkelijke weg ten hemel Gods weg wel? Is het wel het pad, waarop de verlostten immer hebben gewandeld? Zij die enigszins kennis hebben aan het Koninkrijk Gods, ondervonden die weg niet zo duidelijk, gemakkelijk en licht te gaan. Het wordt althans zo niet in onze tekstwoorden afgetekend. De gezegende martelaren verwierpen niet zo gemakkelijk de zegen. Hun weg was niet zo'n effen, zo'n bloemrijke weide.

Wij lezen, dat ze een aanklager hadden, die hen verklaagde voor God dag en nacht. En is de satan in onze dagen minder werkzaam? Is het hart van de mensen nu beter, dan toen? Heeft God voor latere jaren een nieuwe weg naar de hemel uitgevonden, anders dan die, waarlangs deze zalige heiligen wandelden in hun dagen en geslachten? Dan moet de Bijbel onwaarheid spreken; de bevinding van Gods volk vals zijn; de tranen die zij stortten, de zuchten die zij slaakten, de uitroepingen, gebeden en het kermen, die ze uitgoten vóór hun bevrijding, waren dan als zovele voorstellingen en verbeeldingen, grillen van een verhit brein, en niet diepe zielswezenlijkheden. Indien de hemel voor zo'n geringe prijs, en zo gemakkelijk te verwerven was, dan zou het hof des hemels vervuld zijn met een bonte menigte, die nooit het gezang van Mozes en het Lam leerden zingen.

De troon zou aan deze zijde omringd zijn van lijdens, en aan gene zijde van daders: de martelaren zouden de lof van het Lam aanheffen, en de werkers de koorzang aan het eigen ik wijden. Maar het is geen zaak, die aan onszelf staat. Het is alles naar Gods eeuwige raad en voornemen. Hij heeft een zeker pad bestemd, waarin Zijn kinderen wandelen zullen; Hij richt Zelf hun voeten op de weg; en wanneer zij her- of derwaarts zijn afgeweken, brengt Hij ze Zelf weer terug. 'Door vele verdrukkingen moeten wij ingaan in het Koninkrijk, ' en nooit heeft Hij dat woord herroepen of ingetrokken.

Misschien zijn hier sommigen tegenwoordig, die lijdende zijn onder de aanklachten van de satan, ja, zo zelfs, dat er soms bijna geen hoop meer te denken is. Al hun godsdienst schijnt verdwenen, en er is geen grond onder hun voeten. Zij gevoelen zó tegen God te

hebben gezondigd, dat het onmogelijk schijnt, vergeving van Hem te verwachten. Rekent erop, mijn vrienden! u bewandelt die weg niet alleen, maar u hebt meer reisgenoten, dan u wellicht denken zou. Verschrikt dus niet, als u bevindt, dat de satan of uw eigen consciëntie (welke u niet altijd onderscheiden kunt) u voor God aanklagen dag en nacht. Zijt niet verbaasd, wanneer er bij uw toenadering tot God, duizenden beschuldigingen tegen u ingebracht worden, zodat het bijna vermetelheid zou schijnen om uw mond tot Hem te openen; werpt uw hoop niet weg, al gevoelt u in uw verborgen bidden een last van schuld op uw consciëntie drukken.

Zie hoe deze martelaars werden beschuldigd, en evenwel kwamen ze zegevierend tevoorschijn. Hun wapens moeten de uwe zijn. 'Het bloed des Lams, het woord hunner getuigenis, en het niet liefhebben van hun leven tot den dood toe.' Onderzoekt en beproeft u wel: - Waar had u enig gezicht van het bloed des Lams? Wanneer werd uw consciëntie daarmee besprengd? Had u daar ooit enige beschouwing van door het geloof, om daarheen te gaan en uw schuldige ziel daaronder te bedekken? Hebt u door het geloof kennis aan het 'bloed van de besprenging?' - Dit was de eerste wending van de strijd. En sprak de Heere nooit een woord tot uw ziel? Kreeg uw consciëntie nooit enig getuigenis, vertederd in het gebed? Werd uw hart nooit een zoete belofte ingedruppeld? - En gaf, vooral het laatste, u niet enige troost aan de consciëntie, en enigszins een antwoord op de bloedige aanklachten van de satan?

Ja, zei ge uw eigen gerechtigheid geen vaarwel! en voelde ge u niet gewillig, om voor de Naam en zaak van Christus te sterven. Dit waren de wapens waarmee de martelaars overwonnen. Wij lezen hier niet één woord van hun eigen gerechtigheid, goed gedrag, godsvrucht, heiligheid, voornemens, of goede woorden en werken. Het eigen ik vindt hier geheel geen verheerlijking. De enige drie wapenen, hier gemeld, zijn: het bloed des Lams, het woord hunner getuigenis, en de geest van het martelaarschap. En meer of minder worden deze drie wapens onder de wapenrusting van ieder kind van God gevonden.

Maar zoekt ook zowel overwinning als strijd op te sporen. *Met het bloed des Lams, het woord hunner getuigenis, en de geest van het martelaarschap kwam zaligheid, kracht, het Koninkrijk van God, en de macht van Zijn Christus.*

Hebt u niet enige bevindelijke kennis aan deze dingen? Het bloed van het Lam brengt 'zaligheid.' Was die zaligheid door genade aan uw ziel niet dierbaar? Met zaligheid komt 'kracht.' 'Ten dage als ik riep, zo hebt Gij mij verhoord; u hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel' (Ps. 138:3). Hebt u dit gevoeld? En 'het Koninkrijk onzes Gods.' Raakte u nooit de scepter, of boog u nooit aan de voeten van Jezus, als de Heere van alles? Gewillig om alle afgoden te laten varen, opdat Hij als de Oppermachtige in uw harten en genegenheden zou heersen en regeren?

En 'de macht van Zijn Christus.' Is het niet uw begeerte en lust, dat Jezus maar de teugels van het bewind in handen neemt, dat Hij u en het uwe zou behandelen, uw zonden ten onder brengen, uw twisten beslechten, en u doen uitvoeren meer dan overwinnaars? Al deze dingen zijn verenigd met- en vloeien voort uit het bloed des Lams, het woord hunner getuigenis, en de geest van zelfverloochening. Wendt uw ogen nergens elders om hulp of hoop; maar vertrouwt en steunt geheel- en alleenlijk op de HEERE, Die u in alle beproevingen en moeilijkheden kan doorhelpen, en u geve te leven in Zijn heerlijke tegenwoordigheid tot in eeuwigheid. AMEN.

35. De schuilplaats van de vermoeide pelgrim

Jesaja 32:2, 3.

En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen de storm; als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land. En de ogen dergenen die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen die horen, zullen opmerken.

Zie welke treffende beelden de Heilige Geest hier bezigt, om hemelse wezenlijkheden onderscheidenlijker en levendiger aan onze ogen voor te stellen, en met des te groter kracht op onze harten te drukken! Er zijn mensen, en daaronder ook goede zielen, die het gebruiken van figuren en beelden in de prediking afkeuren, menende, dat daardoor de eenvoudigheid van de Goddelijke waarheid benadeeld wordt. Ik stem toe, dat het onoordeelkundig gebruik van gelijkenissen de waardigheid van Gods Woord vermindert, en dat gewone, slecht gekozen, of ongepaste beelden de heilige waarheden Gods kunnen verlagen, verdonkeren, verdraaien, en de heilige Godsspraken des Allerhoogste, als het ware, bezoedelen.

Maar ik vraag, of het redelijk is, dat wij het gebruik van de dingen om het misbruik betwisten, en de zaken veroordelen in plaats van de mensen. Beelden zijn zoals scherpe, snijdende werktuigen; verkeerd gebruikt beroven zij de gebruiker van zijn vingers, of vermengen de waarheid; recht behandeld echter kunnen ze het zwaard van de Geest zijn en aan de waarheid grotere kracht en scherpere snede bijzetten. Hoe beeldrijk is ook de taal van de Heilige Schrift! Inderdaad, sterke gewaarwordingen uitten zich bijna altijd in figuurlijke voorstellingen.

Neemt maar eens, de taal van de liefde, zoals wij die meer bijzonder zien ontwikkeld in het Hooglied van Sálomo. Hoe schijnt de bruid beeld bij beeld te voegen, en gelijkenis op gelijkenis te hopen, om de schoonheid van haar Geliefde aan te tonen en voor te stellen! *'Zijn hoofd is van het fijnste goud, van het dichtste goud; Zijn haarlokken zijn gekruld, zwart als een raaf. Zijn ogen zijn als van de duiven bij de waterstromen, met melk gewassen, staande als in kasjes van de ringen. Zijn wangen zijn als een beddeke van specerij, als welriekende torentjes; Zijn lippen zijn als leliën, druppende van vloeiende mirre'* (Hoogl. 5:11-13).

Ieder woord is hier een beeld, alsof haar hart, brandende van liefde, buiten zichzelf voorwerpen in de schepping zocht, om haar vurige gewaarwordingen uit te drukken. Zo ook is de taal van de diepe verdrukking gewoonlijk zeer beeldrijk.

Beschouwt Job onder de verdrukkende hand van God. Hoort hoe hij de benauwdheden en angsten van zijn ziel door beeld op beeld uitstortte: - 'Want de pijlen des Almachtigen zijn in mij, welker vurig venijn mijn geest uitdrinkt; de verschrikkingen Gods rusten zich toe tegen mij. Ruchelt ook de woudezel bij het jonge gras? Loeit de os bij zijn voeder? Wordt ook het onsmakelijke gegeten zonder zout? Is er smaak in het witte des dooiers?' (Job 6:4-6). 'Is mijn kracht stenen kracht? Is mijn vlees staal? Is dan mijn hulp niet in mij? En is de wijsheid uit mij verdreven? Aan hem die versmolten is, zou van zijn vriend weldadigheid geschieden; of hij zou de vreze des Almachtigen verlaten. Mijn broeders hebben trouweloos gehandeld als een beek; als de storting van de beken gaan zij door; die

verdonkerd zijn van het ijs, en in dewelke de sneeuw zich verbergt' (Job 4:12,16). 'Mijn dagen zijn lichter geweest dan een weversspoel, en zijn vergaan zonder verwachting' (Job 7:6). En opnieuw: 'Ik had rust, maar Hij heeft mij verbroken, en bij mijn nek gegrepen en mij verpletterd; en Hij heeft mij Zich tot een doelwit opgericht. Zijn schutters hebben mij omringd, Hij heeft mijn nieren doorspleten en niet gespaard; Hij heeft mijn gal op de aarde uitgegoten' (Job 16:12,13).

Zo ook de taal van krachtige profetische aankondiging, zoals wij dat vinden bij Jesaja, Jeremia en Ezechiël. Hoe openbaarden deze, door de Geest gedreven profeten hun waarschuwingen en bestraffingen in gelijkenissen en beelden! 'Het hele hoofd is krank; en het hele hart is mat. Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelfde; maar wonden, en striemen, en etterbullen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn, en geen ervan is met olie verzacht.' En opnieuw: 'De dochter van Sion is overgebleven als een hutje in den wijngaard, als een nachthutje in den komkommerhof, als een belegerde stad;' - zelfs drie beelden in zo'n kort vers. Wanneer wij de uitspraak van de onderwijzing gadeslaan, dan vinden wij de treffendste en schoonste lessen in beelden ons voorgesteld.

Het Spreukenboek van Sálomo is vol van dezelve; en Hij Die sprak, zoals nooit enig mens gesproken heeft, droeg Zijn gezegende lessen en leringen voor - hoe? In gelijkenissen, met andere woorden, in beelden. Beelden laten vaak een bepaalde indruk achter, verspreiden een bijzonder licht, verduidelijken moeilijke zaken, en zijn dikwijls jarenlang nog levendig in het geheugen. Recht gepast, goed gekozen en niet ontijdig gebruikt, verhelderen zij bijzonder de bevattings, en velen, die een rechtstreekse bewijsrede niet verstaan, begrijpen dadelijk dezelfde waarheid, wanneer ze beeldig wordt voorgesteld. Echter zijn ze grotelijks onderhevig aan misbruik, vooral als ze met betrekking tot misslagen gebezigd worden; maar zo'n verkeerde toepassing wordt weldra ontdekt.

Hoe vol van treffende en schone beelden is onze tekst! *'En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen den storm; als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land. En de ogen dergenen die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen die horen, zullen opmerken.'*

Maar deze talrijke beelden worden allen gebruikt, om dat éne grote Voorwerp aan te wijzen - de Heere Jezus Christus. De stralen, die deze spiegels van zich terugkaatsen, verenigen zich allen in dit éne Middenpunt - de Man, de wondervolle Man, de enige Middelaar Gods en van de mensen. Terwijl dezelfde beelden, bij wijze van toepassing ook onderscheidenlijk aanwijzen de personen voor wie de Man, Die Gods Metgezel is, deze gezegende bedieningen bekleedt; en deze worden ons hier voorgesteld als reizigers door een wildernis, te midden van wind en storm, brandende hitte en vermoeienis.

In de verklaring van de woorden van onze tekst, zal ik u dus trachten aan te wijzen:

I. De reizigers, die hemelwaarts trekken, en de gevaren en moeilijkheden, die hun pad bezetten.

II. De verberging en schuilplaats, de verfrissing en schaduw, die de HEERE voor deze reizigers heeft bezorgd in de Zoon van Zijn liefde.

III. De opening hunner ogen en oren, om de zegening, zo voor hun in gereedheid gebracht, te zien en te horen.

I. De reizigers, die hemelwaarts trekken, en de gevaren en moeilijkheden, die hun pad bezetten.

De weg ten hemel wordt veelvuldig in Gods Woord voorgesteld als een reis, en dat niet door groenende velden of langs ruisende beken; door geen overdekte lanen of groene schaduw, maar door een woestijn - een wildernis. Dit beeld heeft niet alleen een schone eigenaardigheid, maar heeft in de kinderen Israëls ook een geschiedkundige waarheid. Niet dan na een veertigjarig verblijf in een dorre woestijn, kwamen hun vaders in het beloofde land. Bovendien, als al wat mannelijk was, drie tijden in het jaar, voor de Heere te verschijnen hadden, en op hun tocht naar Jeruzalem dikwijls door wilde en woeste landstreken te reizen had, dan was dat ook een beeld van wat ze dadelijk, en letterlijk ondervonden. Zo zegt ook de Psalmist, als hij de pelgrimsreis van het godvruchtig Israël naar Jeruzalem vergeestelijkt: 'Welgelukzalig is de mens wiens sterkte in U is, in welker hart de gebaande wegen zijn. Als ze door het dal van de moerbeziebomen doorgaan, stellen zij Hem tot een Fontein; ook zal de regen hen geheelrijkelijk overdekken. Zij gaan van kracht tot kracht, een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion' (Ps. 84:6-8). Maar zullen wij, in dit koude, vochtige, noordelijke klimaat, het schone en eigenaardige van het beeld vatten, dan hebben wij ons in onze verbeelding een oosterse woestijn voor te stellen. In deze onze luchtstreek kunnen wij ons geen denkbeeld vormen van een bijna verbrandende hitte van de zon.

Jaren geleden, las ik in Henry Martyns reisbeschrijving een uitdrukking, die mij bijzonder trof en onvergetelijk is. Hij noemt haar: 'de verschrikkelijke zon.' Deze verschrikkelijk zon nu van boven, en het gloeiende zand van beneden, gebrek aan spijs en water, aan schaduw en schuilplaats, met de uitputtende natuur van de reis, maakte een reis dwars door de woestijn altijd een geduchte en dikwijls een gevaarvolle onderneming. Op deze gevaren wordt in de tekst gezinspeeld, waarvan vier in het bijzonder gemeld worden: pestilentiewinden; donderstormen; droogte; en vermoeienis en uitputting door de lange en moeilijke weg. Deze gevaren hebben natuurlijk, allen een geestelijke betekenis, die ik met Gods zegen deze morgen wens open te leggen; en de moeilijkheden, gevaren, beproevingen en verzoeken, die het pad van een kind van God, op zijn reis naar de hemel, bezetten, u aan te wijzen.

1. Het eerste dreigend gevaar is de wind.

Dit ligt opgewonden in de belofte: 'En een Man zal zijn als een verberging tegen den wind.' Door de wind hier, versta ik die pestachtige verdervende wind, die bij zekere tijden over de woestijn waaide, alles wat hij aandeed verpestende en verwelkende, en de dood na zich slepende. Waar de reiziger ten volle blootgesteld was aan deze schadelijke pestadem, moest hij onbedrieglijk voor dit dodelijk geweld bezwijken. Hij had dus een verberging nodig, om beveiligd te zijn tegen zijn verderfelijke uitwerkselen, en tot behoudenis van zijn leven.

En wat staat in de geestelijke woestijn aan deze pestilentiewind gelijk? - De zonde. Dat is die dodelijke wind, de pestilentiewind, die dood en verderf in van adem voert, 'De bezoldiging van de zonde is de dood' (Rom. 6:23). 'De ziel, die zondigt, die zal sterven.' En zoals de wind zich in alle richtingen verspreidt, en al de voorwerpen, die onder zijn bereik vallen, aandoet, zo heeft zich de dodelijke adem van de zonde over de hele wereld verspreid, en ze blaast haar verschrikkelijke lucht over de woestijn van onze gevallen natuur, alle goeds bij het uitspruiten verwelkende en verwoestende, zoals de pestwind alles wat in de woestijn opschiet verschroeit en bederft.

De reiziger, door deze wind overvallen, wordt met ongemakken en ziekte geslagen, indien hij al zijn leven mocht redden. Zo ook wordt alles bezoedeld, waar de verpestende adem van de zonde zich opwerpt. Zoals de wind van de woestijn, zo besmet ze al wat leeft en onder haar invloed komt. Onze gebeden, onze begeerten, onze verrichtingen, onze heiligste tijden, en allerbeste bezigheden; de binnenkamer, de preekstoel, des Heeren tafel, onze zitplaatsen - allen zijn blootgesteld aan de schadelijke lucht van deze pestilentiewind. De diepste verborgenheden onzer gedachten; onze meest bedachtzaam uitgesproken woorden; onze daden, hoe ook tot verheerlijking van God en het heil van mensen aangewend - allen zijn blootgesteld aan zijn invloeden, en allen worden bij van openbaring daardoor besmet. Deze schadelijke wind ontziet inderdaad ook Gods kinderen niet; want alhoewel 'hun leven met Christus verborgen is in God,' en daarom boven deze dodende kracht verheven, zo heeft hij een verzwakkende kracht dáár waar hij niet kan vernielen. Wanneer de geestelijke reiziger, door die pestlucht aangedaan, al niet gesteld wordt onder de duizenden van de verslagenen en gedoodden, zo gevoelt hij nochtans in al zijn ledematen haar verpestende uitwerkselen. Zijn knieën waggelen, zijn leden beven, zijn adem is kort en zwak, 'zijn hele hoofd is krank, en zijn hele hart is mat.'

2. Het tweede gevaar in de woestijn aanwezig is 'de storm.'

Dit wordt ons te verstaan gegeven in de belofte, 'dat een Man zal zijn als (...) een schuilplaats tegen den storm.' Dit kunnen wij karakteriseren, als de donderstorm, welke daarin van de pestilentiewind verschilt, dat hij van boven is en niet van beneden; geweldig, niet sluw; vernielende en verdervende door bliksemen, niet door vergiftiging. Daar moet in de genade iets tegenbeeldigs zijn van 'de storm' hier vermeld. En wat kunnen wij er zo bekwaam mee overeenbrengen als de geopenbaarde toorn van God tegen de zonde? Toen God de wet op Sinai gaf, geschiedde dat onder stormen en donderen, als zichtbare beelden van Zijn wraak tegen de zonde; en als de Psalmist spreekt van de schrikkelijke verontwaardiging van de Almachtige tegen de zondaars, dan vergelijkt hij het bij een vreselijke stormwind, zeggende: 'Hij zal op de goddelozen regenen strikken, vuur en zwavel; en een geweldige stormwind zal het deel huns bekers zijn' (Ps. 11:6). En wat de stormwind zo vreselijk in de woestijn maakt is, - het afwezen van een schuilplaats. De pelgrim staat daar blootgesteld aan al het geweld van de storm. Waar hij zijn ogen ook heenwendt, ziet hij niets dan een spoorloze woestenij, zonder huis of schuilplaats.

Welk een treffend beeld van een arm schuldig zondaar, buiten een geopenbaard aandeel in Christus! En hoe zoet en aangenaam luidt de belofte: 'En een Man zal zijn als (...) een schuilplaats tegen den storm.'

Trouwens, de storm leert de waarde van de schuilplaats kennen; en de eerste ritseling van de aankomende storm waarschuwt de pelgrim te doen, zoals David spreekt: 'HEERE! bij U schuil ik.' De hemelse reiziger hoort in de verte de donder door de lucht rollen, en de eerste grote regendruppels die voor zijn voeten neervallen, ontgaan zijn opmerkzaamheid niet. Hij heeft licht om te zien, en leven om te gevoelen, dat deze de voortekenen zijn van een naderende storm; en dus neemt hij de toevlucht tot de hoop, die hem in het Evangelie is voorgesteld. Maar zij, die geen naderende storm zien; en wiens ogen gesloten zijn voor de tekenen van dat naderend geweld, nemen geen acht daarop, ze worden daardoor overrompeld, overwonnen en verdelgd. 'Een kloekmoedig mens ziet het kwaad, en verbergt zich; maar de slechten gaan henen door, en worden gestraft' (Spreuk. 22:3). Noach, door God vermaand, bereidde een ark tot behoudenis van zijn huis. Lot,

gewaarschuwd door de engelen, vluchtte uit Sódóm. Zo is er een vlieden van de toekomende toorn. Hoe zorgeloos, hoe gerust en onverschillig zijn wij, totdat wij geestelijk zijn wedergeboren! Sálomo spreekt van dezulken, die slapen in de top van een mast, waar één stoot van de golven, of één wending van de slaper hem in de kokende oceaan zou neerstorten. Gods toorn is opgehoopt tegen een goddeloze wereld. En wie zal deze vreselijke storm van eeuwige onverzachte wraak ontkomen? - Zij alleen, die hun behoefte aan Hem gevoelen. En waardoor gevoelden ze hun behoefte aan Hem? - Door de stralen van Gods toorn. En vanwaar ontstonden deze stralen? –

Uit de donderwolk van Gods heilige wet, die Hij geopenbaard heeft van Zijn toorn tegen de werkers van de ongerechtigheid. Hoe nodig is het de toepassing van de wet aan de consciëntie te ontdekken, te bevinden, wat Job noemt: 'de verschrikkingen Gods, ' opdat de schuilplaats tegen de storm gezien, en derwaarts zou gevlooden worden! Het is zoals de waarschuwing, die Egypte gegeven werd aangaande die zware plagen: 'Wie onder Farao's knechten des HEEREN woord vreesde, die deed zijn knechten en zijn vee in de huizen vlieden. Maar die zijn hart niet zette tot des HEEREN woord, die liet zijn knechten en zijn vee op het veld' (Exod. 9:20, 21). Het geloof neemt onvoorwaardelijk aan en gelooft, wat het ongeloof mistrouwt en belacht. Zoals hun natuur en werkingen zijn, zo ook deszelfs einden en gevolgen. Het geloof eindigt in zaligheid; het ongeloof in ondergang en verderf.

3. Maar daar is een derde gevaar in de woestijn - een gevaar, enigermate haar bijzonder eigen, en bijna nooit daarvan gescheiden, namelijk gebrek aan water.

Want de wonderlijke Man, waarvan hier gesproken wordt, wordt beloofd te zijn 'als waterbeken in een dorre plaats.' De wildernis is bijzonder dor en droog. Een van grootste kenmerken en gedaanten is, het afwezen van water. Dit juist maakt haar tot een woestijn; want waar in die hete luchtstreek geen water gevonden wordt, moet het er dor en woest uitzien. Gebrek te hebben aan deze dringende levensbehoefte is het grootste gevaar van de woestijn, en voegen wij er bij, de grootste bron van lijden. Zoals ook velen, die bevindelijke kennis aan een woestijn hebben, zeggen, dat van al de pijnlijke gewaarwordingen de gedurige dorst wel de kwellendste is. De verschroeide keel, de verdroogde mond, de koortsachtige tong, de waggelende gedaante; alle aderen, zenuwen, spieren en slagaderen roepen om water ter verlichting van de versmachtende dorst, - allen getuigen van het dodelijk lijden. Honger mag nog te verdragen zijn; maar dorst is onverdraaglijk. Dagenlang zou men in nood spijs kunnen missen; maar water is onontbeerlijk.

Welk een duidelijk beeld vertoont ons deze dorst van de begeerte van de ziel naar Christus. 'Geef mij water, of ik sterf, ' roept de reiziger in de woestijn. 'Geef mij Christus, of ik sterf, ' is de gelijke uitroep van de geestelijke pelgrim in de woestijn van zonde en droefheid. David gevoelde dit, als hij zei: 'Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U, o God. Mijn ziel dorst naar God, naar den levenden God; wanneer zal ik ingaan, en voor Gods aangezicht verschijnen?' (Ps. 42:2,3). En opnieuw: 'O God, u zijt mijn God, ik zoek U in den dageraad; mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water. 'Voorwaar, ik heb U in het heiligdom aanschouwd, ziende Uw sterkheid en Uw eer' (Ps. 63:2,3). O, welk een genade en barmhartigheid voor de Kerk van God, dat er verlichting is voor die geestelijke dorst: - 'En op den laatsten dag, zijnde de grote dag van het feest, stond Jezus en riep, zeggende: Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke' (Joh. 7:37).

4. Het vierde en laatste gevaar van de wildernis hier gemeld is, het vermoeiende van de weg.

Dit wordt schoon uitgedrukt in deze woorden: 'En een Man zal zijn als (...) de schaduw van een zwaren rotssteen in een dorstig land' Hoe dichterbij en schoon is deze uitdrukking: 'een dorstig land!' alsof het land zelf moede was: - moede van deze lastigheid; moede van zijn onbeschaafde woestheid, en uitgeput van het doden van zoveel reizigers! Verplaatsen wij ons in de verbeelding op een verheven berg een de zoom van de wildernis, en strekken wij ons oog uit dwars over van vermoeiende woestenijen. Welke gewaarwordingen van verwoesting dringen zich aan ons gemoed op! Zand en zon - ziedaar alles, wat zij ons te zien geeft. Dag aan dag, en mijl aan mijl is steeds hetzelfde; en al opnieuw: - zand en zon! Hoe vermoeiend aan het oog; maar ook, hoe lastig voor de ledematen; hoe dor in het vooruitzicht; hoeveel meer dor en droog in de bevinding! Vooral deze onophoudelijke tocht; deze dagelijkse afsloving en gestadige ondraaglijke dorst, putten de reiziger uit. De reis aan te vangen is nog geen volbrengen van dezelve. Niet onder de beproevingen en verzoekingingen weg te zinken, maar tot het einde toe te volharden, en zalig te worden - dit tekent ons de Christen.

Een voornaam, zo niet, het voornaamste bestanddeel van de vermoeienis van de woestijn, is de onbewolkte zon, altijd haar stralen rechtsreeks neerwerpende. Ik meldde straks de uitdrukking van een reiziger, - 'de vreselijke zon.'

Deze uitdrukking schijnt voor ons in deze noordelijke luchtstreek, enigszins hard, daar elke straal van de zon, bij ons met blijdschap begroet wordt. Maar bijna alle jaren vorderen die zonnestrallen, in hetere luchtstreek, vele mensenlevens, hoewel ze ons bemoedigend en vermakelijk zijn. 'De schaduw van een zwaren rotssteen,' stelt ons voor, een schuilplaats tegen de zon, en zij wordt op één lijn gesteld met de weldaden en voordelen van de verberging tegen de pestilentiewind, met de bedekking tegen de vurige storm, en de waterbeken in een dorre plaats, - welke alle bevrijdingen en uitreddingen zijn van het verderf en de ondergang. Wij moeten dus, de zon onder dezelfde verdervende en verwoestende middelen rangschikken; of anderszins ware het een geheel onevenredig beeld tussen de anderen. En wat vertegenwoordigt ons hier de zon? - verzoeking. In deze zin bezigt de bruid deze woorden: 'Ziet mij niet aan, dat ik zwartachtig ben, omdat mij de zon heeft beschenen' (Hoogl. 1:6). De zon van de verzoeking had de gedaante van de bruid zwartachtig gemaakt. De hitte van de zon, spelende op het vocht van haar huid, zoals de verzoeking werken op de snoodheden en het bederf des harten, hadden haar aangezicht getaand en misvormd; en dit deed haar uitroepen: 'Ik ben zwart, als de tenten Kedars,' dat is: als de Arabische tenten, die gemaakt waren van zwarte kameelvellen. Ziet op deze bestanddelen van de vermoeidheid: - zand en zon; en van tegenbeelden: eigen zelf en verzoeking. Welk een dorre, droge, grenzeloze zandwoestijn is het bestaan van ons eigen ik! Hoe vermoeiend, zo zeer te zijn blootgesteld aan de zon van de verzoeking! Is u soms niet alles, wat onder de hemel is, ten last? Vermoeid van de wereld, vermoeid van de kerk, vermoeid van bekeerden en onbekeerden, vermoeid van de strijd met een boos hart, vermoeid van de zonde, en bovenal, vermoeid van uw eigen persoon; - het ellendig, rampzalig, goddeloos eigen ik!

II. De verberging en schuilplaats, de verfrissing en schaduw, die de HEERE voor deze reizigers heeft bezorgd in de Zoon van Zijn liefde.

Beschouwd hebbende de reizigers in de woestijn en de gevaren en moeilijkheden, die hun daar wachten, gaan wij voort, om in de tweede plaats te overwegen: de wondervolle voorziening, die God, in Zijn oneindige barmhartigheid en genade, tot hun hulp daar heeft weggelegd. - 'En een Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen den storm; als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zwaren rotssteen in een dorstig land.'

Behoef ik te vragen, mijn vrienden! wie deze Man is? Voorzeker, ieder godvrezend gemoed heeft het gewisse antwoord gereed: - het is de Mens JEZUS CHRISTUS - de MAN, Die Gods Metgezel is! Hoe gezegend en aangenaam stelt de Heilige Geest ons voor ogen, en drukt ons op onze harten, de waarachtige mensheid van Jezus: 'Een Man zal zijn als een verberging tegen den wind.' En hoe gezegend een geestelijke en Schriftuurlijke beschouwing te hebben van de mensheid van de Heere Jezus Christus; Hem te beschouwen, niet alleen als God, waarachtig, wezenlijk God, één in wezen, in heerlijkheid en macht met de Vader en de Heilige Geest; maar ook als waar Mens, 'ons in alles zoals geworden, de zonde alleen uitgenomen!' En welk een gepastheid is er in de mensheid van de Heere Jezus, wanneer wij die beschouwen in vereniging met Zijn heerlijke Godheid! Als mens leed Hij, als mens stortte Hij Zijn bloed, als mens stierf Hij, als mens staat Hij als Middelaar voor Zijn evenmensen, tussen God en mensen. Als mens heeft Hij een door kommer geoefend, een liefdevol, medelijdend, gevoelig hart; als mens gehoorzaamde Hij de wet, en is zo Hij de Broeder geworden, in benauwdheid geboren, vlees van ons vlees, en been van ons been; nochtans volmaakt rein, onschuldig, onbezoedeld, afgescheiden van de zondaren, en nu hoger dan de hemelen geworden.

Deze wondervolle Man, deze Immanuël, God met ons, is van God bepaald tot 'een verberging tegen den wind, en een schuilplaats tegen den storm;' en ook als zodanig dadelijk gesteld voor de geestelijke reizigers, die voortgaan op de weg door de woeste, huilende wildernis.

Komt laat ons Die wondere Man in Zijn onderscheiden verbondsbedieningen en karaktertrekken beschouwen, zoals Hij ons hier voor ogen gesteld wordt.

1. 'Hij is als een verberging tegen den wind.'

Deze wind is ons al kenbaar geworden, als die pestilentiewind, die dodelijke, bederfelijke asem, die over de woestijn van het eigen zelf blaast. Een verberging is volstrekt nodig, opdat niet beide ziel en lichaam zouden verderven in de hel. En waar vinden wij die? Bij de wet? - Ach! dat is een gaan uit de wind in de storm. In onszelf dan? - Helaas! want dat juist is het, waartegen wij verberging behoeven. JEZUS is de schuilplaats, de enige verberging, tegen de zonde en het eigen vlees. 'Gij zijt mij een verberging,' heeft David al voor lang getuigd (Ps. 32). Dit werd Mozes duidelijk vertoond in een beeld, toen de Heere hem stelde in de kloof van de steenrots, hetwelk Mr. Toplady zo schoon bezingt, om de verlangende begeerte van zijn ziel te beschrijven:

*Rots van de eeuwen! splijt voor mij;
Berg me in U van alles vrij.*

De Mens Christus Jezus, is de enige verberging van zondaren. Zijn reine, zuivere, vlekkeloze mensheid, Zijn doornagelde handen en voeten, Zijn gewonde zijde - ziedaar de verberging tegen de rukwinden van de zonden.

Maar zullen wij de schoonheid en zaligheid van Jezus, als een verberging tegen de wind, recht beseffen, dan hebben wij drie dingen nodig te kennen en te ondervinden.

Ten eerste, en wel voornamelijk hebben wij nodig, dat wij onze behoefte aan zo'n verberging kennen en gevoelen. Dit is een aller-nodigste voorvereiste. Alle godsdienst, dewelke hier niet van begint, is denkbeeldig en slechts bij naam. Dit besef van behoefte wordt voortgebracht, door het gevoelen van de vreselijke verwoesting, die de zonde in ons heeft teweeggebracht. Voor en aler een verberging gezocht wordt tegen de hete pestilentiewind, moet de ziel kennis hebben en gevoelen, hoe die wind alle groene kruiden en zaden heeft verwelkt en verwoest.

Bovendien, wij moeten ontdekt zijn aan- en zien de verberging, die God in de Zoon van Zijn liefde heeft opgelegd. Maar nu, wat schoonheid, genade, heerlijkheid en gepastheid zien wij in de Mens Christus Jezus, totdat Hij aan de ziel is geopenbaard geworden door de Heilige Geest? - Volstrekt niets. Die gezegende Geest alleen kan de mensheid van Jezus aan het oog des geloofs te zien geven, en dan wel, niet die mensheid alleen, maar tegelijk in vereniging met- alhoewel onderscheiden van Zijn eeuwige Godheid.

Dan volgt eindelijk de derde stap - het ingaan in de verberging en ook dit opnieuw door een Goddelijke onweerstaanbare kracht. Mozes stelde zichzelf niet in de kloof. 'Ik; zei de HEERE tot hem, - 'Ik zal u stellen in de kloof van de steenrots.' Dit derde punt vooral, is van oneindig gewicht. Het mag schijnen, dat sommigen van Gods kinderen hier niet toe komen kunnen. Zij gevoelen hun behoefte aan Jezus; ze zien Zijn gepastheid, maar ze zetten zich, als het ware, neer aan de ingang van de verberging, zonder vrijmoedig daarin te gaan. ze zijn dus gedeeltelijk geborgen: ze worden getroffen door de nasleep van de wind; en alhoewel veilig, ze zijn niet gerust of zeker.

2. Maar diezelfde wondervolle Man, is desgelijks, 'een schuilplaats tegen den storm.'

Dit stelden wij, als betrekking hebbende op de wet. Hoe nodig is een schuilplaats tegen van veroordeling en vloek! En waar wordt deze schuilplaats gevonden? - In Jezus. Hij heeft ons verlost van haar vloek, zoals de apostel verklaart: 'Christus heeft ons verlost van den vloek van de wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt' (Gal. 3:13). Hij vervulde van geboden en droeg haar straf, en zo nam Hij die weg: - 'Uitgewist hebbende het handschrift dat tegen ons was, in inzetten bestaande, hetwelk, zeg ik, enigerwijze ons tegen was, en heeft datzelve uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende' (Kol. 2:14). En wat is het gelukzalig gevolg van in Jezus te geloven? - Verlost te zijn van de verdoemenis: 'Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest' (Rom. 8:1). Dit alles deed Hij als de Godmens; en zo werd Hij een Man om ons een schuilplaats te zijn tegen den storm. O, gezegende Man! - Man van smarten! lijdende, gefolterde, gekruisigde Godmens!! Ziet Hem aan het kruis, lijdende en Zijn bloed stortende voor uw zonden; maar verheft dan ook uw ogen opwaarts, en ziet diezelfde Man aan de rechterhand Gods verhoogd! Dit was de beschouwing van Stéfanus in zijn stervensuur, even vóórdat hij in Zijn tegenwoordigheid inging: 'Ziet, ik zie de hemelen geopend, en de Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods' (Hand. 7:5,6).

3. Hieruit nu vloeit voort de derde karaktertrek, die Jezus draagt, ter ondersteuning van de pelgrims in de woestijn: 'Als waterbeken in een dorre plaats.'

Hoe aangenaam en lieflijk stelt de Heilige Geest ons door dit beeld: 'waterbeken in een dorre plaats, ' voor, de gepastheid van de Heere Jezus Christus voor de reizigers in de woestijn. Waar wij onze ogen ook heenwenden, nergens is water te drinken; niets vindt

men ter voldoening van de grenzeloze begeerten van een sterfelijke ziel. Wat is er in de natuur, dat uw behoeften kan vervullen, of de pijnlijke ledigheid van een geest, verlangende naar God, kan vergenoegen? Draagt niet alles, wat deze aarde heeft en geeft, het stempel van dood en teleurstelling? Uw bezigheden, uw familiebetrekkingen, uw dierbaarste en tederste banden mogen uw gemoed innemen, maar zij kunnen de geest niet voldoen; ze mogen uw genegenheden verstrikken, maar het hart te verlichten, dat vermogen ze niet. Van nature gevoelen de kinderen van de mensen deze dorst naar God niet. Zij kennen geen verlangen naar de Heere Jezus Christus, noch een ernstig zoeken naar een openbaring van Zijn genadige tegenwoordigheid; veel minder zou een toelaching van Zijn aangezicht hun dierbaarder zijn, dan duizend werelden. Deze aarde is voor de kinderen van de wereld geen woestijn, zij is hun en rijk, wijd uitgestrekt landgoed, een edele staat, een wel bewaterde hof, uit dewelke ze een rijke oogst van vermaak en voordeel zoeken in te oogsten. Maar voor de levende ziel is deze wereld een wildernis en woestijn, uitgedroogd, woest, dor en onvruchtbaar.

De Heere Jezus wordt gezegd 'als waterbeken' te zijn. Juist datgene, waaraan in de woestijn behoefte bestaat. In de wildernis hebben wij geen sterke drank nodig; die zou de dorst meer ontsteken, het bloed verhitten en koortsachtig maken. Alleen water heeft de bezwijkende geest nodig door de barre zandwoestijn. Zo ook in de dingen Gods. Het is water - een Fontein van water, springende tot in het eeuwige leven, waaraan de ziel behoefte heeft. En deze is die Man Zelf, uit Wiens zijde de geliefde discipel bloed en water zag vloeien. Uit Zijn lijdende Mensheid vloeit barmhartigheid, vergeving, vrede, zaligheid, liefde, blijdschap, heiligheid en gelukzaligheid, als een rijke rivier de verwoeste wildernis bewaterende. Hiervandaan ook de belofte: 'Haar vrede zal vloeien als een rivier;' en 'aan Gods rechterhand (van de Man, Die daar zit,) zijn vermakelijkheden eeuwig en altoos, ' of anders genoemd: 'de beek van Gods wellusten.' De volheid van de Heere Jezus is niet slechts een beekje, maar een rivier; nee, nog meer, niet slechts een rivier; maar rivieren, 'waterbeken!' 'Al Mijn fonteinen (niet één fontein, maar fonteinen) zullen binnen u zijn. Wat nood dan, dat de vermoeide pelgrim zou versmachten van dorst, terwijl er waterbeken bij de hand zijn - waterbeken van vergeving, vrede, heiligmaking en gelukzaligheid!! Waarom worden dan deze waterbeken niet ineens gevonden? - O, deze verborgenheid wordt door de Heere Zelf ontdekt. 'De ellendigen en nooddriftigen zoeken water, maar er is geen, hun tong versmacht van dorst; Ik, de HEERE, zal hen verhoren, Ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten. Ik zal rivieren op de hoge plaatsen openen, en fonteinen in het midden van de valleien; Ik zal de woestijn tot een waterpoel zetten, en het dorre land tot watertochten' (Jes. 41:17,18). Hier zien wij hoe de ellendigen en nooddriftigen water zoeken, en niet vinden, totdat hun tong versmacht van dorst. Nu, de HEERE zegt: 'Ik zal rivieren op de hoge plaatsen openen, en fonteinen in het midden van de valleien.' Voor en aleeer de HEERE Zelf die opent in de woestijn, vloeien ze niet in de ziel; en daarom zijn ze er, alsof ze er niet waren.

4. Maar ook wordt van de Heere Jezus gesproken, als van 'de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land.'

Hij is een rotssteen, 'de Rots van de eeuwen, ' waarop God Zijn Kerk gebouwd heeft. Als een rotssteen, is Hij zowel diep als hoog: - zo diep, als beneden de diepten van de val gaande; en zo hoog, als Gods Metgezel te zijn, gezeten aan Zijn rechterhand. Als een rotssteen, is Hij ook breed zowel als lang: - breed genoeg, om miljoenen van levende stenen op Hem gebouwd te dragen; en lang genoeg, om van eeuwigheid tot eeuwigheid te

reiken. Daarom bidt de apostel, opdat de Efeziërs met al de heiligen zouden begrijpen, 'welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat.'

De Heere Jezus wordt in onze tekst voorgesteld 'als de schaduw van een zwaren rotssteen in een dorstig land.' Het beeld is, zoals ik al heb aangemerkt, dat van de vreselijke zon, wanneer zij haar middagstralen op het hoofd van de pelgrim lijnrecht neerschiet, totdat zijn hersenen worden aangedaan door de brandende hitte, en zijn lichaam neigt te bezwijken onder vermoeienis en uitputting. Maar ziet, terwijl hij dreigt neer te vallen en te sterven, bespiedt hij in de verte een vaste, overhangende rotssteen, en hij haast zich zo spoedig mogelijk om die verkoelende schaduw te bereiken. Deze verwelfde dekvorm, zoals die gewoonlijk in Palestina gevonden wordt, een diepe grot, verhindert het doorborende licht en de brandende hitte van de bijna loodrecht schijnende zon. Geweken in deze schaduw vindt hij rust en schuiling, en zijn kloppend hoofd en koortsachtige pols worden kalm en bedaard. Welk een treffend beeld van de schaduw en verberging, van de vurige zon van de verzoeking, die er gevonden wordt in de Mens Christus Jezus! Hij is in alles verzocht geweest zoals als wij (hoewel zonder zonde); maar zoals de rotssteen de stralen van de heetste zon ongeschonden doorstaat en verdraagt, en nochtans, door die te verduren, de vermoeide pelgrim in zijn schaduw een schuilplaats verschaft; zo kwam Jezus, om als de Godmens de hele woede van des satans verzoeking te verdragen, en bleef nochtans onbeschadigd" door dezelve, zoals de rotssteen in de woestijn. En door ze verduurd te hebben, beschermt Hij het verzochte kind van God, dat aan Zijn voeten ligt onder de schaduw van Zijn omhelzing, voor haar verdervende en verwoestende kracht.

Hoe verfrissend is deze schaduw-gevende rotssteen in de grote en vreselijke woestijn, voor de vermoeide Pelgrim! Hoeveel sterven er jaarlijks onder de recht neergaande stralen van de zon! Maar hoeveel meer nog sterven er, in geestelijke zin, onder de vreselijke zonnestrallen van de verzoeking! En ook zou geen kind van God daar zijn leven behouden, ware het niet door de schaduw van de grote rotssteen in een dorstig land. 'IK heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude!' - ziet daar de Rotssteen, die Petrus schuiling verschaft van de hete stralen van de zon, waardoor Judas vernield werd. De overhangende tussenkomst en bemiddeling van de Man van smarten beschermde zijn geloof van te wankelen en te verderven in zijn wortel, en gaf hem weder te leven na zijn tijdelijke verflauwing.

En ziet nu eens op hen, die de Heere Jezus ondersteunt op de vermoeiende pelgrimstocht. Vier gevaren omringen de reiziger naar Sion: de pestilentiewind van de zonde; de donderstorm van een veroordelende wet; de droogte, dorheid en woestheid van de woestijn; en de brandende zon van de verzoeking. En opdat de Heere God hun leven zou beveiligen in deze gevaren, heeft Hij vooraf een Man gesteld, - de Man, in Wie Zijn ziel een welbehagen heeft, - en Deze, eens gekruisigde, maar nu verheerlijkte Godmens is 'een verberging tegen den wind, een schuilplaats tegen den storm, als waterbeken in een dorre plaats, en als de schaduw van een zware rotssteen in een dorstig land.'

Maar nu komt de grote, de aller-gewichtigste vraag: hoe worden deze genadige weldaden en waarheden gezien? En hoe worden deze heilrijke tijdingen gehoord? En de beantwoording dezer vragen, zal de korte inhoud van ons derde punt uitmaken.

III. De opening hunner ogen en oren, om de zegening, zo voor hun in gereedheid gebracht, te zien en te horen.

De opening van de ogen om te zien, en de ontsluiting van de oren om te horen de

zegeningen aldus beloofd. 'En de ogen dergenen die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen die horen, zullen opmerken.'

Ziet daar twee genadige beloften ons voorgesteld; onderzoeken wij ieder ervan afzonderlijk.

1. 'De ogen dergenen die zien, zullen niet terugzien.' Van nature zijn alle mensen blind, stekeblind: - blind voor de zonde en blind voor de zaligheid; blind voor zichzelf en blind voor Christus. Deze blindheid is gedeeltelijk aangeboren, en gedeeltelijk bijvoegende. 'Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid, die in hen is, door de verharding van hun hart' (Ef. 4:18). Dit is een aangeboren blindheid - een blindheid des harten, als een gevolg en wettig uitvloeisel van Adams val. Maar er is nog een andere oorzaak van de blindheid. 'In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk van de ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie van de heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is' (2 Kor. 4:4). Dit is een toegevoegde, bijkomende blindheid - een blindheid, voortgebracht door de bijzondere kracht en verleiding van de satan.

Maar onze tekst spreekt veeleer van verduistering en donkerheid, dan van blindheid. Tussen deze beide is een groot verschil. De doden, door de zonden en misdaden, zijn blind; de wedergeborenen ten leven zijn verdonkerd. Deze onderscheiding zien wij in het geval met de blinde, wiens ogen door de Heere Jezus geopend werden. Toen Hij eerst zijn ogen aanraakte, brak het licht tot hem door in een geringe en zwakke mate. En gevraagd wordende: of hij iets zag? antwoordde hij 'opziende: ik zie de mensen, want ik zie hen, als bomen, wandelen.' Van tevoren zag hij niets; nu echter ziet hij zekere voorwerpen, Maar er is nog een vlies over zijn ogen verspreid, hij kan geen duidelijk onderscheid zien tussen een mens en een boom.

De woorden 'terugzien, ' of verdonkering van de ogen, waarvan hier gewag gemaakt wordt, stelt ons voor een bemorsing van de ogen, alsof de ogen van de wedergeborenen konden verdonkerd worden door water of stof, en daardoor de dingen niet onderscheiden of door een sluier zagen. Hoe waar is dit ten opzichte van de pelgrim in de woestijn! Het geblaas van de verdervende wind, de dikke wolken van de donderstorm, het hete en brandende zand, en de stralen van de middagzon zijn alle daar, om de ogen te bezoedelen en te verdonkeren. Maar de verbergings tegen de wind, de schuilplaats tegen de storm, de waterbeken en de schaduw van een zware rotssteen helen de ogen en verdrijven de donkerheid, zodat 'de ogen dergenen, die zien, niet zullen terugzien,' noch verduisterd worden. 'Uw ogen zullen den Koning zien in Zijn schoonheid.' Ach! ware er geen rotssteen voor de pelgrims op hun reis, hun ogen zouden terugzien; maar dan, overeenkomstig de belofte, 'zien hun ogen uit de donkerheid en uit de duisternis.' Zij zien den Persoon van Christus, als God- mens; Zijn algenoegzaamheid en gepastheid; Zijn verzoenend bloed en schuldverzoenende en vrijsprekende gerechtigheid. En ziende, hoe Hij hen van Gode geworden is wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing, zo hebben zij in Hem alles wat hun harten kunnen wensen of begeren.

2. 'En de oren dergenen die horen, zullen opmerken.' Ook deze belofte is nauw met de voorgaande verbonden. Dezelfde val in het Paradijs, die de ogen verzegelde met blindheid en duisternis, sloeg de oren met doofheid. Daarom luidt ook de belofte: 'Alsdan zullen van de blinden ogen opengedaan worden, en van de doven oren zullen geopend worden' (Jes. 35:5).

Maar de personen, waarvan in de tekst gesproken wordt, zijn niet geheel doof, want zij horen. Nochtans is er verschil tussen horen en opmerken, zoals tussen de verdonkering en het zien van de ogen. De verdonkerende ogen zien, maar niet onderscheidenlijk; de horende oren horen, maar merken niet altijd op. Opmerkende te horen geeft geloof en gehoorzaamheid te kennen. Een ongehoorzame zoon mag zijn vader horen spreken, maar merkt er niet op.

Menigeen hoort de verkondiging van het Woord, maar merkt er niet op; want zij geloven noch gehoorzamen het. Maar wanneer de pelgrim in de woestijn bereikt de verberging tegen de wind, en de schuilplaats tegen den storm; wanneer hij drinkt uit de waterbeken en licht onder de schaduw van een zware rotssteen, dan hoort hij niet alleen, maar merkt op - hij gelooft, bemint en gehoorzaamt. Zo wordt het geloof en de gehoorzaamheid gewerkt in de ziel. Dit is het opmerken van het Woord van God - zowel de beloften als de bedreigingen. Noodzaak dwingt hem de wet te horen; liefde beveelt hem het Evangelie op te merken. Zijn verstand, zijn consciëntie, zijn hart en genegenheden zijn allen gebonden aan de Man aan de rechterhand Gods; en zo gehoorzaamt hij niet als een slaaf, onder de zweepslagen des drijvers, maar onder de drang van de stervende liefde als een zoon. Dezulken zijn Sions hemelwaarts en huiswaarts reizende pelgrims. Gelukkig zij, die enig getuigenis hebben, dat dit hun karakter en ondervinding is; want van dezulken mogen wij met zekerheid zeggen: 'hunner is het Koninkrijk van de hemelen.' AMEN.

36. DE LEVENDE STEEN, VAN DE' MENSEN VERWORPEN, MAAR BIJ GOD UITVERKOREN EN DIERBAAR

Tekst: 1 Petrus 2:4, 5

Tot Welken komende als tot een levenden Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, zo wordt u ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.

Hij die een huis wenst te bouwen, dat vast en onwankelbaar staat, moet dit op een rots bouwen. Het is des Heeren eigen beeld, en Zijn onbedrieglijke verklaring: 'Een iegelijk, die deze Mijn woorden hoort, en dezelve doet, dien zal Ik vergelijken bij een voorzichtig man, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft.' Wij allen zijn onsterfelijke schepselen. Toen wij het aanzijn ontvingen, werden wij geboren voor een eeuwigheid; want wij dragen in deze broze tabernakel een onsterfelijke ziel met ons om, bekwaam om onuitsprekelijke gelukzaligheid te genieten, en vatbaar om onnoemelijke weeën en pijnen te verdragen. Deze gewichtige opmerking mag ons wel doen stilhouden, en onszelf afvragen, wat het fundament onzer hoop is?

Met betrekking tot onze uitzichten voor de eeuwigheid, komt het voornamelijk hierop aan: of de grond onzer hoop berust op rollend zand, dan of het gebouw onzer verwachting op een rotssteen berust. Zijn wij gebouwd op een rotssteen, wij zullen eeuwig leven; maar is het zand onze grondslag, wij zullen vallen, en het zal een grote val zijn, overmits het voor eeuwig beslissend en rampzalig zal wezen.

Het zal u wellicht duidelijk zijn, hoe deze gedachten verenigd zijn met de tekst, in welke wij van Christus lezen, als van de levende Steen, en van de gelovigen als van levende stenen op Hem gebouwd.

In de prediking van het Woord van God, heb ik mij voornamelijk twee grote oogmerken voorgesteld:

1. om mijn stelling zo klaar en duidelijk mogelijk te maken; en
2. om zo krachtig en rechtstreeks tot het hart te spreken als ik vermag.

Door het eerste poog ik tot het verstand te spreken; door het tweede beroep ik mij op de consciëntie. Ik weet wel, dat het woord alleen krachtig kan worden aan het hart, door de toepassing des Heiligen Geestes; maar voor zover een mens als middel daaraan te werken heeft, heeft hij duidelijk en klaar te spreken, zal het verstaan worden; en zich tot de consciënties van de mensen te voegen, zal het gevoeld worden.

Ik zal om de klaarheid van de voorstelling en de kracht van de toepassing, mijn onderwerp in vier voorname delen splitsen.

I. Christus, de levende Steen, van de mensen verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar.

II. De gelovigen, als levende stenen, komende tot deze levende Steen.

III. Hoe zij op Christus worden opgebouwd tot een geestelijk huis.

IV. Hoe zij als een heilig priesterdom geestelijke offeranden opofferen, die Gode aangenaam zijn, door Jezus Christus.

I. De gehele sterkte en duurzaamheid van een gebouw hangt af van het fundament.

Indien het fundament goed is, zo zal het gebouw op dat fundament goed zijn; maar indien het fundament verkeerd en niet stevig is, zo zal het gebouw, hoe sierlijk ook voor het oog, hoe schoon ook van gelegenheid, of hoe bouwkundig ook geschikt en gemaakt, van weinig, ja geheel verkeerd en van geen waarde zijn; en al deszelfs bouwkundige versierselen zijn, door van bijgevoegde zwaarte, slechts dienende om het te spoediger te doen neerstorten¹ S8.

Christus wordt hier door de onfeilbare Geest een Steen genoemd; of met andere woorden: een Rotssteen, het Fundament waarop de Kerk van God gebouwd is; en Hij wordt 'een levende Steen' genoemd in tegenstelling van een dood fundament. Onderzoeken wij waaraan Hij als een levende Steen te onderkennen is.

In de beschouwing van de Heere Jezus Christus, als de levende Middelaar aan de rechterhand van de Vader, moeten wij onderscheid maken tussen Hem als God, en als Mens, en als Godmens. Zo beschouwd, zullen wij zien, dat er om zo te spreken, drie verschillende levens in de heerlijke Verlosser zijn.

1. Als God, bezit Hij een Zelfbestaand leven; want Hij is de tweede Persoon van de heerlijke Drie-eenheid, - de Eeuwige Zoon des Eeuwige Vaders inderdaad en in waarheid. Hoort Zijn eigen woorden: 'Indien gij niet gelooft, dat Ik Ben' - dat is, die grote en heerlijke: 'IK ZAL ZIJN, DIE IK ZIJN ZAL' - 'gij zult in uw zonden sterven.' Dit is een eeuwig, ongeteeld, zelfwezend en uit Zichzelf bestaand leven.

2. Maar daarbij is Zijn leven als Mens; het leven, dat Hij bij Zijn omwandeling op aarde leefde, hetwelk een geschapen leven was, want Hij werd deelgenoot van dat leven, toen Hij in de volheid des tijds, het vlees en bloed aannam uit de maagd Maria, door de overschaduwende werking van de Heilige Geest. Van dit leven spreekt de Heere Jezus bij Joh. 10:17,18: 'Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme. Niemand neemt hetzelfde van Mij, maar Ik leg het van Mijzelf af; Ik heb macht hetzelfde af te leggen en heb macht hetzelfde opnieuw te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen.' Dit is het leven hetwelk Hij aannam, waarom het een begin had; en dit leven legde Hij [tijdelijk afleggen tot Zijn opstanding]. Maar Zijn leven als de waarachtige God, was noch een aangenomen noch een neer te leggen leven; het had geen begin en het kan geen einde nemen.

[Opm. vertaler: Joh. 8:24, waar eigenlijk in onze overzetting hetzelfde staat als in de Engelse, dewijl; het woordje (die) er door de onzen is ingelast. Krachtig bewijs voor de Godheid onzes Heeren, vergeleken met Exod. 3:14; in het Engels 'IK BEN, DIE IK BEN.'] (Christus leven op aarde was een Goddelijk Persoon Die den menselijke natuur aannam tot in eeuwigheid.)

3. Maar er is ten derde Zijn Middelaars leven, Zijn leven als God-Mens - het leven, dat Hij nu leeft aan de rechterhand Gods. Dit is een geschonken leven, volgens deze woorden: 'Gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelf.' 'In Hem was het Leven, en het Leven was het Licht van de mensen. "Ik leef, en u zult leven.' Dit is Zijn Middelaars leven, Zijn opgestaan leven, Zijn tegenwoordige leven, als het Hoofd van alle invloeden en beweging voor Zijn gemeente en volk.

Laat mij deze zaken enigszins klaarder en duidelijker aan uw gemoed trachten te maken. Sla uw blik naar boven, en ziet Jezus aan de rechterhand Gods. Leeft en heerst Hij daar niet als God? Ziet u niet in Hem Dien Eeuwig levende, uit- en door Zichzelf bestaande Jehovah? - 'O ja!' antwoordt gij. Maar ziet bij vernieuwing naar boven. En nu, ziet u Hem

daar niet in onze natuur gehuld, met een menselijk lichaam en een menselijke ziel? Is dat (het zij met eerbied gezegd) een dood of een levend lichaam? - u zegt: 'een levend lichaam voorzeker!' En indien levende, is het niet een menselijk leven, bezielende en leven gevende aan menselijke ledematen? Dat is Zijn aangenomen, geschapen leven. Doch, ziet nog eens naar Boven. Heeft Hij niet een leven om aan Zijn leden hierbeneden mee te delen? Dit is niet Zijn Goddelijk leven, want dat kan Hij niet meedelen; noch is het Zijn menselijk leven, want dat is bepaald aan Zijn eigen menselijke natuur verbonden; maar het is Zijn Middelaars leven, waardoor Hij als de tweede Adam een levendmakend Geest werd.

Onze tekst nu, sprekende van de Heere Jezus Christus als van 'een levende Steen, ' stelt Hem als zodanig voor als Middelaar, Immanuël, GOD MET ONS; waarom wij door het leven waarvan hier gesproken wordt, als Hem toebehorende en in Hem wonende als 'een levende Steen, ' verstaan: Zijn gegeven leven, Zijn uit de dood verrezen, Zijn Middelaars leven, hetwelk Hij leeft aan de rechterhand Gods als het Verbondshoofd van alle werkingen, als de Bron en Fontein van alle genade, als de Auteur en Werkmeester van alle geestelijk leven, als de Opstanding en het leven, zoals Hij dat Zelf verkondigde aan Martha: 'Jezus zeide tot haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven; en een iegelijk die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in van de eeuwigheid. Geloof u dat?' (Joh. 11:25,26).

Maar alhoewel ik heb aangetoond, dat er drie onderscheiden levens zijn, zo moet toch niemand denken, dat ze van elkaar gescheiden zijn. Zoals in de gezegende Drie-eenheid drie Personen zijn en nochtans maar één God; en *zoals de Goddelijke en menselijke natuur van de Heere Jezus onderscheiden en nochtans verenigd zijn in één heerlijke Persoon*, zo is het met dat drieërlei leven, waarvan wij zo-even spraken. Zij zijn onderscheiden en evenwel verenigd; alle nodig, alle zegenrijk, en alle samen gevat in: - Immanuël, God met ons.

En hoe nodig is het, dat het fundament van Christus kerk, een levend Fundament is! Een dood fundament past dode zondaars. Dode werken en dode belijders gaan zeer wel samen; maar een levend Hoofd vordert levende leden, en levende leden hebben volstrekt een levend Hoofd nodig; een levende stam, levende takken; een levende bruidegom, een levende bruid: - een levende Jezus, voor een levend volk! Zo is Hij 'een levende Steen' aan de rechterhand Gods, zoals de apostel zegt: 'Maar Deze, omdat Hij in van de eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap. Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden' (Hebr. 7:24,25). Zo is Hij de Rots van de eeuwen, het levende Fundament, dat God de Vader in Sion gelegd heeft, zoals wij bij de profeet Jesaja lezen: 'Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefden Steen, een kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is; wie gelooft, die zal niet haasten' (Jes. 28:16). Dit nu is het enige Fundament waarop een zondaar bouwen kan. Er is, noch er zal nooit een ander gevonden worden, want 'niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus.

Maar deze levende Steen wordt 'van de mensen verworpen.' Ze willen niets met Dezelve te doen hebben, en dat wel om verscheidene redenen en oorzaken.

1. Bij sommigen neemt de wereld alle ruimte voor Christus weg. Er blijft zelfs geen spleet of hoek voor Hem noch Zijn waarheid over. De liefde tot de wereld sluit de liefde en dienst van God uit. Jezus Zelf heeft het verklaard: 'Gij kunt niet God dienen en

de mammon.' Waar de wereld de boventoon in het hart heeft en dat vast bezit, daar is geen plaats voor de Heere Jezus Christus. Indien zijn hart uitgaat tot gierigheid en hebzucht, en als verzwolgen wordt in de zorgvuldigheden en bekommernissen van dit leven, hoe zou er dan in de ziel begeerte kunnen zijn tot een bloedende en lijdende Immanuël? Hoe zouden daar kunnen gevonden worden ernstige verzuchtingen of verlangens naar de vervulling van Zijn ziel met barmhartigheid en liefde, naar de bedauwing met Zijn gunst en welbehagen, naar Zijn komst in het hart, en naar de verhoging van Hem op de zetel van zijn genegenheden en hartstochten? 'Mijn woord heeft in u geen plaats,' zeide de Heere tot de Joden. En waarom niet? - Omdat hun harten ten boorde toe vervuld waren met de wereld zelf.

2. Toegeven aan de zonde en zich in dezelve te verlustigen is een andere oorzaak, waarom de mensen deze 'levende Steen verwerpen.' Zij zijn te dolzinnig met de zonde ingenomen, dan dat ze daarvan scheiden zouden; en omdat ze Christus en de zonde niet met elkaar kunnen verenigen noch tegelijk dienen, zo verwerpen ze deze levende Steen, Dewelke God heeft uitverkoren tot de eeuwige Rotssteen, om er Zijn gemeente op te bouwen.

3. Bij anderen zijn hoogmoed en eigengerechtigheid de oorzaken waarom zij de Heere Jezus verwerpen, en Hem geen plaats geven in hun harten. Zij zijn zoals een bouwmeester, (indien er zo'n volslagen dwaas kon gevonden worden, Maar nemen wij het voor een ogenblik ter opheldering aan) die het fundament voor zijn gebouw gedeeltelijk op een rots en gedeeltelijk op het zand legde, aldus bij zichzelf redenerende: 'Als het zand zich zal begeven, zal de rots stand houden; en als de rots te licht bevonden wordt, dan zal het zand nog overig zijn; en zo zal mijn gebouw te midden van het zand en de rots vast staan.' Dit zou voorzeker een werk van de grootste en volstrektste dwaasheid zijn, hetzij het geschiedde met een brug, een paleis of een domkerk. En evenwel is er vele godsdienstige bouwkunde, waarbij deze dwaasheid dagelijks wordt uitgeoefend. Christus is de rots, en zelf is de mens] het zand; het Evangelie hier ter ondersteuning, en de wet aan gindse zijde; waar Christus te kort mocht schieten, zal het eigen zelf zulks aanvullen; en waar het eigen ik in gebreke mocht blijven, mag Christus het andere doen.

Hoe menigeen, die zichzelf bouwmeesters achten, zijn aan deze dwaasheid schuldig! Dit half en half werken, dit verdelen tussen Christus en het eigen ik, dit vermengen van wet en Evangelie, dit gedeeltelijk op beloften en gedeeltelijk op bevelen te leven - zeg mij, wat is het anders, dan een wezenlijke verwerping van de levende Steen, Dien God in Sion tot een Grondsteen en Fundament gelegd heeft? Zo'n gebouw zal voorzeker evenmin in de genade als in de natuur vast kunnen staan. En evenwel, hoe vele dwaze bouwers worden er gevonden, die met veel arbeid en moeite, hun jaren doorbrengen en hun leven verspillen in het oprichten van een gebouw, dat in het einde slechts zal neerstorten⁹⁰, en hen zelf onder zijn puinhopen verpletteren.

4. Maar alhoewel ik drie grote oorzaken opnoemde, waarom deze levende Steen van de mensen verworpen wordt, zo heb ik een vierde, en wel de voornaamste oorzaak, nog niet gemeld. Het is een volstreekte en waarachtige waarheid, dat hun ogen niet geopend zijn door de Geest om te zien, noch hun consciëntie bewerkt door de almachtige kracht Gods om te geloven en te gevoelen, de noodzaak en hun dringende behoefte aan deze levende Steen, en Zijn gepastheid, om daarop voor eeuwig te bouwen. Over hun hart licht nog die dikke sluier van ongeloof en blindheid, zodat ze noch hun ellende en rampzaligheid, noch de weg van Gods barmhartigheid en genade zien. Geen behoefte noch noodzaak voelende aan Jezus, zo hebben ze geen besef van Zijn gepastheid voor al

de behoeften eens zondaars; geen ware kennis hebbende aan de diepte van de val, zo is er bij hen geen uitzien naar Gods overvloedige genade; geen besef hebbende van de wonden door de zonden geslagen, zo is er bij hen geen begeerte naar de helende balsem; en geen kennis hebbende aan hun ellendig en rampzalig eigen zelf, zo wensen zij geen], ja, ze kunnen niet uitzien noch wensen naar enige omgang of kennismaking met de gezegende Jezus. De grootste vijand van de mens is hij zelf.

Ons eigen ik - het eigen zelf is de bedrieglijkste en arglistigste metgezel, die er ooit bestond. Deze onze medegenoot weet zich in elk gewaad te hullen; hij spreekt alle talen; matigt zich alle gedaanten en vormen aan, weet zich te vergroten tot een reus, of ineen te krimpen tot een dwerg; weet zich te verheffen in een paleis, maar ook te kruipen in een hut; kan zich vergroten tot een berg, maar ook verkleinen in een molshoop; kan leven in de zonde, maar zich ook vermommen in het masker van de godsdienst; kan spelen als in een hel, of roken in een bierhuis. Wat kan dit monster niet doen, of wat is hem te moeilijk om zich aan te matigen!? Maar nooit is zijn list en bedrieglijkheid zo groot, als wanneer hij gaat onder het masker van de godsdienst. Het eigen ik moet altijd wat zijn, niets te wezen, is hem een dood. Indien het niet kan heersen als een koning, dan verteert en kwijnt het. Maar als de Heere Jezus Christus in het hart komt, dan heeft het eigen ik zijn heersen gedaan. Het kan daarom niet anders doen, dan de Heere Jezus Christus te verwerpen; want Dien aan te nemen is van al zijn eigen verheerlijking afstand te doen. De eerste les in de godsdienst daarom, is, zichzelf te verloochenen. Want zo heeft Jezus Zelf gezegd: 'Die achter Mij wil komen, verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op.' Zolang er dus geen verloochening is van het eigen ik, is er geen kennis des harten aan de Heere Jezus Christus.

Maar hoewel ook verworpen van de mensen, Hij is 'bij God uitverkoren en dierbaar.' En God (hetzij met eerbied gezegd) kan geen onwijze keuze doen. Zulks te menen, zou de Allerhoogste dwaasheid toe te schrijven zijn. Hij is bij God uitverkoren, omdat Hij alleen bekwaam was tot het werk. De last, die Jezus droeg, zou een aartsengel hebben verpletterd en verdaan. Geen luisterrijke engel, geen heerlijke Serafim, geen geschapen wezen, hoe hoog ook verheven, kon de last van de zonde gedragen hebben; en dus was er niemand, dan de Zoon van God - niet vanwege Zijn bediening, maar door eeuwige generatie - de Zoon van de Vader inderdaad en in waarheid, die het gewicht van de toegerekende zonde en schuld kon torsen. Zoals Mr. Hart zegt:

De zondenlast op Hem gelegd, Was nauw voor Hem te dragen!

Maar Hij is bij God uitverkoren, opdat Hij Sion vertegenwoordigend, Sions zondedragend, en Sions heerlijk Hoofd zou wezen; opdat er voor de Kerk een fundament zou wezen, om op te steunen met al haar ellenden, al haar zonden, al haar droefheden, al haar snode afwijkingen, afkeringen en afgoderijen, als de last van haar weeën en diepten van zonde en schuld. En het moet wel een sterk fundament wezen om deze Kerk te dragen, die zo loodzwaar is van verdorvenheden, schande en schaamte! Gods eigen Zoon, en niemand anders in hemel of op aarde, kon dit alles dragen. 'Wendt u naar Mij toe, en wordt behouden - want Ik ben God, en niemand meer.'

Hij werd van eeuwigheid door God in Zijn Goddelijke besluiten verkoren, opdat Hij een Middelaar zou wezen. Hij werd verkoren, om mens te worden - verkoren om te zijn de Rots van de eeuwen, Sions rust- en wijkplaats, haar haven, ankergrond en eeuwig huis. Jezus was daarom van eeuwigheid, en zal tot alle eeuwigheid, onuitsprekelijk dierbaar zijn aan het hart van de Vader. De mensen verachten Hem, maar God eert Hem; de

mensen verwerpen Hem, maar God waardeert Hem als Zijn éénswezende, gelijke Zoon. Niet alleen is Hij daarom door God geacht als Zijn 'Metgezel, ' en door Hem uitverkoren tot Middelaar, maar Hij is voor Zijn ogen onuitsprekelijk 'dierbaar' - dierbaar in Zijn Godheid; dierbaar in Zijn mensheid; dierbaar in Zijn lijden; dierbaar in Zijn dood; dierbaar in Zijn opstanding; dierbaar in Zijn gehoorzaamheid; dierbaar in Zijn opvaren aan de rechterhand Gods; voor Zijn ogen dierbaar, als de grote Hoge priester over het huis Gods, en de enige Middelaar tussen God en mensen. Is Hij dan niet al uw vertrouwen, al uw sterkte, al uw hoop, al uw aanneming waardig? Waar wij ook onze blik heenwenden, Hij is onze enige hoop. Ziet op de wereld; en ach! welke vruchten geeft zij u, dan een oogst van droefheid en kwelling? Ziet op de mammon; hij neemt zich vleugelen en vliegt heen. Wellicht zijn de rijken de aller-ellendigste mensen in de wereld; zij hebben zoveel zorgen, die het goed dezer aarde niet kan verlichten, en zoveel behoeften, die met het geld niet kunnen gekocht worden. En beschouwt maar alles, wat de mensen goed en groot noemen; alles wat de mensen hoog waarderen mag misschien goed zijn voor de tijd, maar nutteloos voor de eeuwigheid. Wellicht zal er niemand zijn, die zo'n hoge waarde hechtte aan datgene, wat men goed en groot noemt, bijzonder aan menselijke leringen en verkrijgingen in kennis en wetenschap, dan ik. Maar ik heb het alles, vergeleken met de eeuwigheid, wind en rook leren beschouwen - een damp, die schielijk verdwijnt en niet meer gezien wordt. Maar de dingen van de eeuwigheid, de vrede Gods in het hart, het werk van de Geest aan de ziel, met al de gezegende waarheden des heils - deze zijn niet zoals de luchtige nevels van de tijd, of de dampen die uit de aarde voortkomen en weer tot de aarde terugkeren; maar ze zijn duurzaam en eeuwig - 'een onverderfelijke, en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis.'

II. *Maar laat ons ten tweede overwegen, hoe de gelovigen tot deze levende Steen komen. "tot Welke komende, als tot een levende Steen."*

En hoe zal ik, zonder tot Hem te komen, in vereniging en gemeenschap met Hem gebracht worden? Laat ons een natuurlijk beeld nemen, daar die ons soms bevorderlijk kunnen zijn in de mening van de genade. Stelt u voor een bouwmeester, die een fundament legt. Dat geeft als vanzelf ons in de gedachte, dat er een gebouw zal gesticht worden, en dat wel, door steen na steen toe te brengen en te leggen op dat fundament, totdat het gehele gebouw voltrokken is. Komt in dit geval, niet elke steen tot het fundament? Het fundament komt niet tot de steen, maar de steen tot het fundament. Ik denk, dit is zo duidelijk, dat ik het een honen van uw verstand zou achten, hierover verder uit te breiden. Neemt dit nu eens in de genade. Ik sta hier voor God als een zondaar door erf- en dadelijke zonden. Hoe kan mijn ziel behouden worden? Hoe ontkom ik aan deze onuitsprekelijke weeën, deze poel van het onuitblusselijk vuur? - Ik moet deel hebben aan Christus. Ik moet een levende vereniging hebben met de Heere Jezus; ik moet een geestelijke kennis aan Hem hebben, een levend geloof in Zijn Persoon, bloed en gerechtigheid.

Maar dit is niet mogelijk zonder geestelijke vereniging te hebben met de Heere Jezus, - niet mogelijk, zolang ik als een ellendige in mijzelf van hem afgescheiden sta. Ik moet daarom uit de wilde en dorre grond van de natuur overgeplant worden in de hof des Heeren; ik moet genomen worden uit de steengroeve van de natuur en gemaakt worden een levende steen, en dan als zodanig door God Zelf gelegd worden op de levende Steen, Dien God in Sion gelegd heeft. Dit wordt in de Heilige Schrift vergeleken bij het enten, waarvan u allen wel zult gehoord, zo niet gezien hebben. De hovenier namelijk, neemt

een levende tak en ent die in een levende stam in. Hij weet, dat het enten van een dode tak in een levende stam, of een levende ent in een dode boom nutteloze en vergeefse arbeid is. Maar een levende spruit ingeënt in een levende stam, geeft vereniging, ze groeien samen en brengen goede vrucht voort. Zo ook in de genade. Zal ik een vereniging hebben met Christus, de levende Steen, dan moet ik zelf een levende steen zijn.

Maar wat is het bewijs van dat zij leven bezitten? - Het is hun komen tot Jezus. Dit is Gods eigen getuigenis 'dat zij levende stenen zijn;' want kan een dode steen komen? Maar hoe komen zij? Wij kunnen hier geen stellige nauwkeurige lijn trekken, want God maakt Zijn lessen, zoals een wijs schoolmeester, van toepassing tot de leeftijd en de bekwaamheid van Zijn kwekelingen. Hij geeft aan al Zijn leerlingen niet dezelfde, gelijke lessen, maar voegt met alle zorgvuldigheid Zijn onderricht naar hun onderscheiden behoeften. Nochtans, hoe verschillend ook, al Zijn leringen en onderrichtingen leiden tot hetzelfde punt, om hen uit zichzelf te brengen, alle wettische, eigengerechte hoop en verwachting af te snijden, en de ziel tot het besef en gevoel te brengen van haar behoefte aan de Heere Jezus. Maar dit vordert menigmaal een diep en pijnlijk werk. Het eigen ik heeft zijn wortel zo diep in de grond van de natuur geschoten, dat de bijl zeer diep moet gaan om de pinwortel daarvan te verbreken.

Maar, om opnieuw tot onze vraag terug te keren: - hoe komen zij? Met geweent en smekingen; met doorpriemende overtuigingen van zonde; met afstand van al hun eigen gerechtigheden; met diepe verfoeiing, veroordeling en walging van zichzelf, in zich niets ziende en gevoelende dan ellendigheid en goddeloosheid. Gevoelen en geloven zij dit niet, dan zal er nooit een afkomen zijn van het zandfundament waarop ze hun vertrouwen stellen, noch gebracht worden op de Rots van de Eeuwen.

Maar dit is niet genoegzaam; er wordt meer vereist; iets meer is er nodig. Zij moeten door de almachtige hand Gods van henzelf afgenomen worden, en door Zijn kracht op de levende Steen gevestigd worden. Hierin wordt menigmaal jammerlijk misgetast. Menigeen vergenoegt zich met enkel de gepastheid van de Heere Jezus te zien, en een begeerte tot Hem te hebben; maar er is iets meer nodig, dan dit. De ziel moet door Gods handen opgenomen en dadelijk gesteld worden op Christus, de levende Rots. Laat mij tot verduidelijking ons straks gebezigde beeld nog eens ter hand nemen. De bouwmeester heeft het fundament gelegd, en heeft een steen gereed om die daar op te leggen, een steen, gekant en gefatsoeneerd, en voegzaam voor de plaats die hem is toegedacht. Hij is gepast voor het fundament, en het fundament voegt voor de steen. Kon de steen spreken, hij zou zeggen: 'hoe gepast en voegzaam is dat fundament voor mij; ik heb slechts nodig daar opgelegd te worden, want dat fundament is mij en ik ben dat fundament juist van pas.'

Maar mijn vrienden! de gepastheid op zichzelf is nog niet genoeg om die twee samen te brengen; er is een hand nodig, die de steen zelf niet bezit. En wat is dat in de genade? Het is de werking van de Heilige Geest aan het hart, de ziel tot de Middelaar trekkende, en haar in- en op Hem vestigende. Trouwens, deze levende steen komt niet slechts tot de Heere Jezus, maar wordt ook op Hem en in Hem gebouwd, en samen verbonden door de zalving des Heiligen Geestes. Dit schept een vereniging tussen de levende steen en het levende Fundament; deze beiden worden verenigd en vloeien samen; er ontstaat een wederkerige vereniging tussen hen, en uit deze wederkerige vereniging vloeit wederzijdse gemeenschap. Dit zijn de punten van de levende godzaligheid, in onze dagen zoveel voorbijgezien; maar toch zaken van het hoogste gewicht en aanbelang.

III. Maar als ze tot Christus gebracht en als levende stenen op Hem gebouwd worden,

dan is het, opdat zij 'tot een geestelijk huis' zouden opgebouwd worden.'

Het geestelijk huis, waarvan hier gesproken wordt, laat, mijns inziens, een drieërlei uitleg of betekenis toe.

1. In de eerste en voornaamste plaats kan het betekenen: de hele gemeente van de eerstgeborenen, wiens namen geschreven zijn in de hemel - de uitverkorenen Gods, en bijzonder het gehele gebouw, wanneer het in al zijn delen zal toebereid zijn, en de hoofdsteen is toegebracht, met toeroeping: *genade, genade zij dezelve!* Dit is het geestelijk huis in al zijn volkomenheid en schoonheid, zoals dat door al de eeuwen eeuwigheid schitteren zal.

2. Maar wij kunnen in de tweede plaats de woorden 'geestelijk huis' ook toepassen op afzonderlijke kerken. Een evangelische kerk is een ordinantie Gods; en waar afzonderlijke gemeenten samen vergaderen in Gods Naam, en samengesteld uit levende leden van Christus lichaam, als levende stenen op de levende Steen Christus gebouwd, worden zij in het bijzonder een geestelijk huis. De leden van een evangelische kerk vormen de onderscheiden vertrekken van het geestelijk huis; en alhoewel sommigen mogen wezen als de vlieringkamer en anderen de kelder, dezen de spreekkamer en genen de gezelschapskamer mogen vormen, nochtans maken zij samen het geestelijk huis uit.

3. Maar ten derde, en dit zal voornamelijk het punt zijn om meer bijzonder bij stil te staan, wij kunnen deze woorden nemen in betrekking tot elk gelovige in het bijzonder; want ieder gelovige is een tempel des Heiligen Geestes, en door Zijn persoonlijke inwoning wordt de gelovige een geestelijke huis, een woonstede Gods in den Geest.

Als wij de gelovige in het bijzonder beschouwen als 'een geestelijk huis,' dan kunnen wij van hem zeggen, dat hij drie onderscheiden - ja, hoe zal ik ze noemen? - eigenschappen heeft. Waarlijk, dat ik het in het voorbijgaan mag zeggen - wij staan soms verlegen, om geestelijke zaken met gepaste woorden uit te drukken. De gelovige heeft een geestelijk verstand, een tedere consciëntie en levende genegenheden. En vooral in deze drie vertrekken - dat ik ze zo eens mag noemen - woont de gezegende Heilige Geest, als Hij de gelovigen tot Zijn tempel maakt. In de eerste plaats verlicht Hij het verstand, zoals de apostel spreekt: 'Verlichte ogen uws verstands.' zoals de tempel onder Israël een gouden kandelaar of lamp had die het heilige verlichtte, hetwelk zonder dat licht ten enenmale duister zou geweest zijn, zo is het de Heilige Geest, Die door Zijn Goddelijke verlichting het verstand van ieder kind van God verlicht. Dit is 'de zalving van de Heiligen,' waardoor hij de dingen Gods leert verstaan, en een klare bevassing verkrijgt van 'de waarheid, zoals die in Jezus is.' Dus wordt hij bekeerd 'uit de duisternis tot het licht, en uit de macht des satans tot God.' Dit is dat zien van licht, in Gods licht. Zoals Jehovah Jezus, bij Zijn omwandeling op aarde, van de discipelen ogen opende, opdat zij de Schriften zouden verstaan, zo opent Jehovah de Heilige Geest door dit licht het geestelijk verstand. Dit vertrek zouden wij het voorhof of de middenzaal van de ziel kunnen noemen, waaruit het licht zich aan de zijden meedeelt.

Maar er is bovendien een binnenvertrek, de zetel van de Koning Zelf, waar Hij geestelijkerwijs woont, te weten, de consciëntie, teder gemaakt in de vreze des Heeren. Dit zou des Konings leefkamer genoemd kunnen worden, waar Hij dagelijks, ja, elk uur Zijn bezigheden verricht; waar Hij richt en oordeelt; waar Hij de zaken, die voor Hem gebracht worden, beslist, en ze als goed of kwaad rechtvaardigt of veroordeelt.

Evenwel is er nog een meer innerlijke ruimte, een binnenste vertrek, de bruiloftskamer van het Lam en Zijn vrouw. Dit is de warme en tedere geneigdheid en gevoeligheid van

een gelovig, liefhebbend hart. Het is vooral in deze bruilofskamer dat de Heere in het bijzonder Zijn liefde tot Zijn bruid openbaart, en de genegenheid van haar hart tot Zich trekt. Verlichting van het verstand, een levende consciëntie, liefde in het hart - wat zouden wij meer behoeven? Hoever schijnen soms deze dingen van ons! Nochtans zijn het waarheden, wezenlijkheden, het merg en wezen van de ware godzaligheid. En ontbreekt mij die verlichting van het verstand, dat leven aan mijn consciëntie, die liefde in het hart - wel, wat bewijs heb ik van 'een levende steen' te zijn? Hoe kan het een geestelijk huis zijn zo er niets geestelijks in gevonden wordt?

Maar hetzelfde werk van de Heilige Geest, dat het geestelijk huis sticht, maakt de gemeente Gods ook heilig.

De levende stenen worden daarom 'een heilig priesterdom' in de tekst genoemd. Dat alle Gods gunstgenoten priesters zijn, is één van de grote onderscheidende waarheden van de Heilige Schrift. Dit is Gods eigen getuigenis; want ook luidt de zang van de verlostten: 'Gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesters.' Laat het uw gemoed een zekere waarheid zijn, dat ieder gelovige een priester Gods is, en dat er geen priesters zijn, dan de gelovigen.

Als er één ding is waarvan ik een haat en afkeer gevoel, dan is het priesterlist. Ik ben geen priester. Wanneer ik mijn kerk van Engeland ontken een priesterdom te zijn, dan verloochen ik daarmee alle priesterlist en bedrog. Ik ben een Evangeliedienaar; en ik hoop en wens, door Gods genade, een dienaar van de Geest; maar ik ben geen priester in de gewone zin van het woord, dat is: in de aangenomen betekenis van paperij en puseyisme. Want een priester duidt aan een offer en een altaar; en wij hebben geen van beiden; dan alleen de offerande van de Heere Jezus, en het altaar van Zijn eigen Persoon. Was deze waarheid vast geloofd en omhelsd door de Engelse natie, dat er onder zodanige bedeling geen priesters zijn, behalve dan gelovigen, dan hadden wij even weinig voor de verheffing van het pausdom te vrezen, als wij de inval van de Fransen te duchten hebben. Het geloven, dat de leraars priesters zijn, is het voorname steunsel en de instandhouding¹⁹ van het pausdom. Neemt weg het priesterdom van de belijdende kerk, en u zult de zenuwen en de krachten van paperij en puseyisme verzwakken.

Maar Gods volk zijn 'een heilig priesterdom;' niet zoals Aron een priester was, noch zoals anderen zich priesters van Rome en Oxford noemen, maar in geestelijke zin, 'om geestelijke offeranden op te offeren.' Ook zijn zij een heilig priesterdom, niet in het vlees, noch door enige oplegging of toezending van menselijke heiligheid, maar alleen in de heiligheid van Christus, 'Die hen van God geworden is tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.' Verenigd zijnde met Hem, is Zijn heiligheid de hunne; en door de vervulling des Heeren, worden ze uit Zijn volheid deelgenoten gemaakt van die heiligmaking, zonder welke niemand den Heere zien zal.

IV. Maar wij komen tot het vierde en laatste punt onzer rede: - *de opoffering van geestelijke offeranden, die Gode aangenaam zijn, door Jezus Christus.*

De voorname bediening van de priester was te offeren; en de roomse kerk noemt hun dienaars priesters, daar ze gelooft, dat ze een wezenlijke offerande opoffert in de mis. Maar ze zijn vleselijke priesters, en offeren een vleselijke offerande, die God verfoeit en met afschuw aanschouwt. Maar Gods priesters, de gelovigen in de Heere Jezus, als een heilig priesterdom door God onderwezen en geheilgd, offeren geestelijke offeranden.

Vraagt u, wat deze geestelijke offeranden zijn, die ze als een Gode welgevallige offerande

opofferen? - Dan noemen wij:

1. Voornamelijk, dat gebroken hart en die verslagen geest, waarvan David spreekt: 'De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult U, o God, niet verachten' (Ps. 51:19). Wanneer ze voor God komen, terneergedrukt door een diep besef van hun vuilheid en onwaardigheid, zich vernederende in het stof, dan is dat 'een geestelijke, Gode aangename offerande.' Hij ziet met welgevallen op degenen, 'die van een arme en verslagen geest is, en die voor Zijn Woord beeft.' Daarom, voor zover u enigszins beweldadigd werd met waarachtige droefheid, verootmoediging en boetvaardigheid over de zonde, hebt u niet te vrezen, want u zijt een priester Godes; ja, een veel beter priester dan de opperkardinaal met al zijn aanhang; want u offert een geestelijke offerande, en hij kan slechts een vleselijke aansteken.
2. Een andere 'offerande' is het gebed en de smeking van een belast hart en een benauwde geest. Hebt u geen kennis aan de opoffering van deze geestelijke offerande? Zegt gij: 'mijn gebeden zijn zo zwak, zo vol afzwerving, zo stamelende en ongebonden?' - Maar wat was onder de schaduwbedeling een aangename offerande? Was het altijd een geheel brandoffer? - Het is waarheid, zo was het soms; maar het slachtoffer werd meestentijds verdeeld, en alleen zekere delen daarvan op het altaar gelegd. Zo is het met vele oprechte gebeden. Daar waar het gehele brandoffer niet volkomen is, worden de gedeelten daarvan op het altaar geworpen. Hoe gebroken en onduidelijk of ongeregeld uw gebeden ook schijnen mogen, nochtans, indien het een waar gebed is, is het Gode aangenaam als een geestelijke offerande.
 Beschouwt deze zaak maar eens in het licht van de ceremoniële wet. Het deed niets tot de zaak of de var, het lam of de duif groot of klein was, zo het beest of de vogel maar rein was; indien ze onder de voor God verordende offeranden behoorden, was het Hem aangenaam. Brengt dit over op de dingen Gods. Wel is waar, onze gebeden en verzuchtingen zijn dikwijls arm, zwak, afgebroken; maar worden ze Gode opgeofferd uit een hart, dat onder de ingeving en bewerking van de Heilige Geest verkeert? Zijn ze de vrucht van datgene, wat Hij Zelf in de ziel werkte? Is het een geestelijk ademhalen? Hebben zij hun oorsprong uit Goddelijke onderwijzing? Zijn ze van God, van de hemel?
 Ja? - welnu, dan is het een aangename offerande. Mijn begeerte is tot gebroken gebeden, want gewoonlijk zijn het de beste onzer gebeden. Maar u zegt: 'wanneer wij de predikers horen bidden, dan is dat heel anders dan gebroken gebeden.' - Nee; dat is zo, maar daar is zowel een gave als een genade van het gebed, Het zou ook niet goed zijn voor de leraars, om in het openbaar met stamelende lippen te bidden; maar kon u diezelfde bidder in zijn verborgen bidvertrek nagaan, dan zou u hem horen zuchten, kermen, en al stamelende bidden, zoals het hem in het openbaar niet zou betamen.
3. Lof- en dankzegging zijn ook geestelijke offeranden. Het gebeurt soms, dat de ziel met vreugde aangedaan omtrent de tegenwoordigheid des Heeren, in lof- en dankbetuiging uitbreekt. Dit is een Gode welbehaglijke offerande, zoals Hij zelf verklaart: - 'Wie dankoffert, zal Mij eren.' Daarom zegt de apostel: 'Laat ons dan door Hem altijd Gode opofferen een offerande des lofs, dat is de vrucht van de lippen, Zijn Naam dankende.' God te loven voor Zijn barmhartigheid, is Hem te

- offeren 'de varren onzer lippen;' en dit is het meeste, wat wij Hem voor Zijn goedertierenheden kunnen toebrengen, zoals David spreekt: 'Ik zal U opofferen een offerande van dankzegging, en den Naam des HEEREN aanroepen.'
4. Toewijding aan de godsdienst, wat wij zouden kunnen noemen: *opofferen van zichzelf, te kennen gevende, verloochening van eigen wil en weg, voordeel en genoeg, met de kruisiging van het eigen ik en de zonde, de oude mens en de wereld, is een andere geestelijke offerande*. Alle wereldse hoogmoed en godsdienstige eigengerechtigheid, de ontwerpen van hunkerende eerzucht en de vooruitzichten van aardse voordelen aan de voet van het kruis neer te leggen; gewillig te wezen om niets te zijn, noch te hebben, wat in tegenspraak en strijdig is met de zin van Christus en het Woord van de Allerhoogste - wat een zeldzame genade is dit, en nochtans, wat een geestelijke offerande Gode aangenaam!
 5. Vriendelijkheid en milddadigheid tot des Heeren arm en behoeftig volk, een open hart en een open hand, een vrije gewillige geest, overvloeiende in woorden van vriendelijkheid en daden van edelmoedige weldadigheid tot de minderen in rang en nooddruftigen naar dit leven - deze vrijwillige, milddadige, edelmoedige geest is een andere geestelijke offerande. Gods eigen getuigenis daaromtrent is: 'Vergeet de weldadigheid en mededeelzaamheid niet, want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen.' En zouden wij onwillig zijn de Heere het beste van alles te offeren: - onze tijd, onze gezondheid, onze krachten, onze bekwaamheden, onze bezittingen, de vermogens van ons gemoed en de leden van ons lichaam? - zijn deze allen niet door recht van gift en van verlossing? '*Gij zijt niet uws zelfs*,' zegt de apostel; waarom? - 'want gij zijt duur gekocht.' Daarom voegt hij erbij: 'zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en geest, welke Godes zijn.' Nu, wanneer al deze dingen onder de onderwijzing en werkingen van de Heilige Geest geschieden uit geestelijke beweegredenen en tot geestelijke einden, dan worden zij 'geestelijke offeranden, Gode aangenaam, ' - een offerande de hoogste Majesteit welgevallig.

Maar zij zijn alleen aangenaam, '*door Jezus Christus*.'

Zij moeten gewassen worden door Zijn bloed van al de bezoedeling van de zonde en het eigen ik; Zijn gerechtigheid moet ze bedekken, en de alles veraangenamende en welriekende verdiensten van Zijn dood en tussenkomst hebben ze nodig, om als een geurige offerande in het hof des hemels in te gaan. In- en op zichzelf zijn ze niet aannemelijk. Zoals de personen van de gelovigen alleen aannemelijk zijn in den Geliefden, zo zijn hun gebeden en dankzeggingen, hun woorden en werken slechts Gode aangenaam in- en door Hem.

Welk een barmhartigheid tot dit 'heilig priesterdom' te behoren, en enige getuigenis met zich om te dragen, dat Christus onze personen vertegenwoordigde en onze offeranden nog steeds voorstelt aan God, om ze bij Hem aangenaam te maken. Hadden wij niets om op te zien en te steunen, dan op onszelf en onze eigen bezoedelde, op zichzelf walgelijke, woorden en werken, zo mochten wij met recht wanhopen aan de aanneming en de zaligheid; maar hebbende zo'n Hogepriester, om ons te vertegenwoordigen voor Gods troon, zo hebben wij alle bemoediging voor het geloof, alle grond voor onze hoop, en elke beweegreden van de liefde. AMEN.

